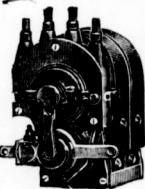

Nemzeti Sport

és az

Automobil

S. Erben & Arnold Friedmann

Sürgönyim:
ERBENZÜNDER.

WIEN, I., Stuherring 14.

Telefon: 20.539

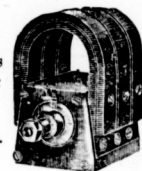
A Monarchia legnagyobb szaküzlete

**AUTOMOBIL-FELSZERELESEK és
KELLESEK.**

„Erbengyújtó“ elektromagneses gyújtók.

Antidérapant „Houben“ „Pognon Zündkerze.

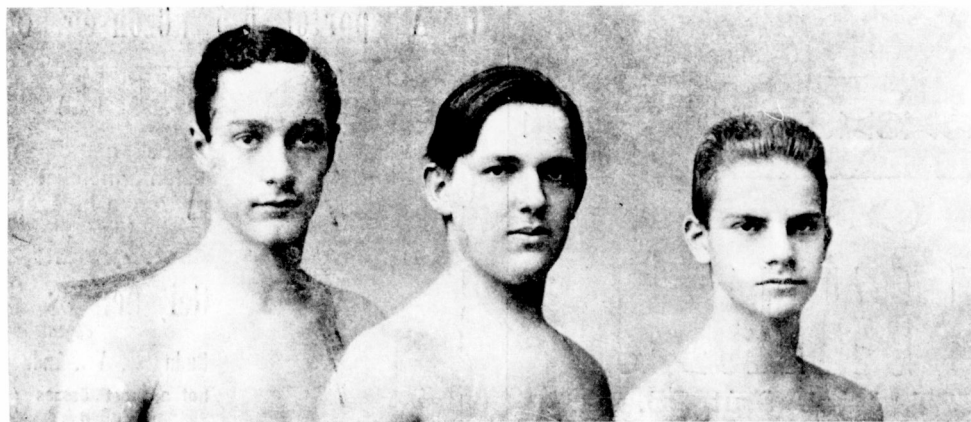
Arjegyék ingyen!

Téli sportcikkek legolesóbban beszerezhetők **MACHER REZSŐ**
sportüzletében

Budapest, IV., Koronaherceg-utca 3, az udvarban.

Lilienfeldi sky teljesen felszerelve, párja 15 frt. Original Les Alexander koresolya felszórólással 9 rt. Halifax koresolya 1-25 frt Merkur koresolya 2-25 frt. Szánkok: svéd, norvég, hallvölgyi, összesukható tiroli, amerikai rodli, tobogán, rennyolff, bobsleigh, lábszárak hótálpak stb. nagy választékban. Phoenix rodli. legkönnyebb vasrodli Mannesmann esőből 14 frt. Triumph rodli. legegyszerűbb és legjobb-szánkó 5-50 frt. Téli sportöltözékek, sweateerek, sapkák, keztük, lábszárak stb. Arjegyék ingyen és bérmentve. Clubtagoknak árendedmény.

A „legjobb magyar középiskolai csapat“ (a középiskolai uszóstaféta győztese) Baronyi, Beleznav, Novák.

Paar János

Budapest, IV., Koronaherceg-utca 3.

MÜTEREM

TARJÁN-PAAR V., Városház-utca 3. sz. (Mezzanin).

34

TELEFON

75—70.

VERSENY-DIJAK

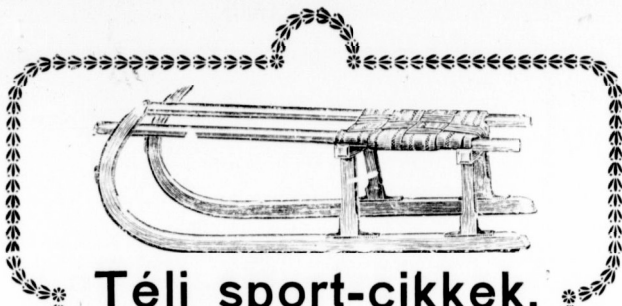
az összes sportágaknak megfelelően
érmeik, plaketek és jelvények hazai
gyártása.

Szám garage

Delaunay-Belleville gyár vezérképviselője.
VI. Nagy János-utca 5. Telefon: 101—56.

Felhívjuk az olvasó figyelmét
a cégnek a lap

Utolsó előtti oldalán levő hirdetésére.

Téli sport-cikkek.

Műkorcsolyázók részére „Les Alexander” legelső minőségű versenykorcsolya 18 korona.

Gyorskorcsolyázók részére, Hagen, Eriksen, norvég, svéd versenykorcsolyák.

Halifax 3 korona. Mercur, Jackson, Haynes jégvitorlák és vitorlakorcsolyák.

Jégjátékok Hockey ütők és labdák. Jég-hockey játékszabály 20 fillér.

Svéd-, norvég, svajci, tiroli, hallvölgyi és amerikai rodel

Sport- és gyermek-szánkók

Rennwolff, többgón, skeleton stb. Norvég ski-k, lab-szánk, hó-alpak.

Lilienfeldi ski párja 30 korona.

Téli sportöltözékek, feje húzható hó-felszerelések, legnagyobb választékban sapkák, teljes

Kertész Tódor sport-üzletében

BUDAPEST, IV. ker., Kristóf-tér.

== Teljes sporttárjegyzék ingyen és bérmentve. ==

WOTTITZ
VILMOS
PHOTO-GRÁFIAI
ÉRMÉNYEZÉTE
BUDAPEST, IV. KOSSUTH LAJOS UTCA 1.

SIMON PÁL

PÁRIS SZÁLLODÁJA

BUDAPEST, Váci-körút 25. sz.

Jó hírnevű szálloda 100 szobával. Sportegyletek leszállóhelye. A margitszigeti sportteleptől 1/4 órányira. Direkt villamos összeköttetés az összes sporttelepekhez.

MLAKA JÁNOS

KÁRPITOS ÉS DISZITÓ
BUDAPEST, VI., Csengery-u. 30.

Modern izlésű butorokat, fantasztikus díszítéseket készít. Elvállal javításokat fürdő- és nyaralótelepeken.

TOPOR ENDRE

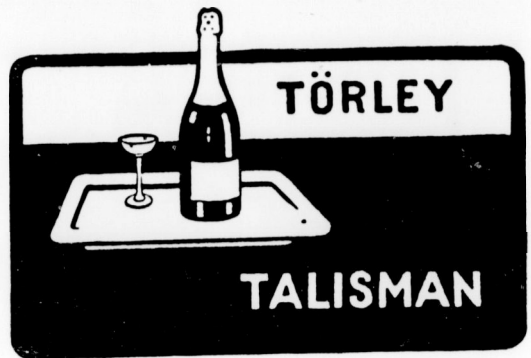
ÉPÜLET- ÉS BUTOR-ASZTALOSMESTER.
□ BUDAPEST □
VI., EÖTVÖS-UTCA 30. SZ.

Készít mindennemű butort régi és új stílusban, belső építészeti munkát, üzletberendezést, portált terv szerinti kivételben. Antik butorok utánzását és javítását pontosan elkészíti.

HALUSKA PÉTER

ércfényező és mázoló
Budapest, VI., Andrássy-út 77.
(Rózsau-tóca sarok.)

Fürdőkádak és vasbutorok fényezése. Elvállal minden szakmába vágó munkákat. u. m.: épületek, kávéházak, szállodák és mindennemű butorok festését és erezését a legegyszerűbb kivitteltől a legfinomabb kivittelig.

LOPOS GYULA

asztalos-mester és tornaszerekészítő

Budapest, III., Zsigmond-utca 114. (Gimnázium (püfőtetében).)

Legmodernebb Svéd

és különféle

TORNASZEREK

készítője

Árjegyzéket kívánatra

bérmentve küldök.

A m. kir. vallás és közokt. minis-
tertől 109541/1904. szám alatt
a VI. egyetemes tanfogyülés al-
kalmával rendezett tanzer-kiállí-
táson kiállított torna-lészerele-
semert elismeréssel kiüntelve

1907. évi pécsi országos kiállí-
táson kiállított arany éremmel
kiüntelve.

A sportot űző közönség előtt a

THERMOS

palack nélkülözhetetlen.
Télen a meleget melegen,
nyáron a hideget hidegen
tartja tűz és jég nélkül.
Kérjen árlapot a

Geitner és Rausch
cégtől

Budapest, VI., Andrássy-út 8.
hol a sport összes ágazataiba
vágó minden cikkből állan-
dóan nagy raktár van.

THERMOS.

NEMZETI SPORT

és a

MÁGYAR VIZI SPORT

MINDEN SPORTTAL FOGLALKOZÓ SZAKLAP.

A Nemzeti Sportot 1903-ban Fodor Károly műegyetemi vívómester alapította. A Magyar Vízisport, előbb Magyar Evezős Sport, VIII. évfolyamában 1908. február 1-én egyesült a Nemzeti Sporttal.

Előfizetési ár: EGÉSZ ÉVRE 20 korona
FÉL " 10 " "
NEGYED " 5 " "

Megjelenik minden szombaton.

Előfizetések és pénzküldemények röcethezőleg címzendők: Nemzeti Sport kiadóállalat Budapest — Postatakarékpénztár 20438.

Szerkesztőség és kiadóhivatal helyisége:
IV., KECSKEMÉTI-UTCA 5. SZ., II. 2.
Hivatalos órák este 7—8-ig.

Főszerkesztő:
Dr. POLÓNYI DEZSŐ
Felelős szerkesztő:
FRIEDRICH NANDOR

Kézirat és mindenféle levelezés
VIII., ESTERHÁZY-UTCA 6. SZÁM.
alá címzendő.

Hirdetési képviselőtünk Franciaország, Olaszország és Svájc területére:
Société Générale de Publicité „LA RÉCLAME UNIVERSELLE, PARIS.” 12. Boulevard de Strasbourg 12.

A Magyar Athletikai Club disztrakomája.

Minden év december hó elsején a MAC. tagjai összegyűlnek a már tradícióvá vált évi disztrakomára. Alkalmom ez arra, hogy hirdettessek azok az eszmék, amelyek kultiválására a MAC. közel 25 év előtt megalakult. Az idősebb tagok a visszaemlékezésnek szentelnek egy napot, az ifjak pedig arra, hogy magukba szívhassák az alapítók nemes eszméit, nagyértékű intencióit, hogy megértsék azokat a nagy célokat, amelynek a MAC. oly hosszú idő óta szolgálatába szegődött. Itt hallják és ismerik meg először a klub egy harmadszázados, eseményekben gazdag történetét.

Ez évenként megismétlődő lakomák fontosság és jelentőségben évről-évre emelkednek. A mult kedden lefolyt ünnepi lakomá azonban messze kiemelkedik előző társaival szemben s szinte a történeti esemény fontosságával bír. Határkövet jelent ez a klub történetében. Határkövet jelent, mert kiemelkedvén a sport szűken határolt területéből, valóságos társadalmi eseményné avatódott. Ez a MAC. 34 éves multjának és munkásságának egyik legnagyobb sikere, mert végre elérte, hogy a testi kultúra ügye a társadalmi kérdések közötti egyenjóság elismertessék. Ezt pedig elérte most, mikor a társadalom legmagasabb rétegeinek és politikai életünk vezéreinek figyelmét maga felé irányítván, érdeklődésüket feltudta kelteni annyira, hogy azoknak egy jelentékeny része, a lakomán résztvett, demonstrálván a hirdett eszmék mellett.

Az évről-évre megismétlődő ünnep igazi karaktere és jellegzetes alapvonása abban a jellegben merül ki, amely a *Gerenday György* dr. által alapított züst serlegbe van vésve: „Emlékezzünk a régiokról”. E serleggel kezében mondja el ünnepi beszédét a MAC-nak egy a közéletben is vezérszerpepet vívó tagja. Mikor azonban az ünnepi szónok kegyelettel áldozik a MAC. nagynevű alapítóinak s azoknak a testi kultúra terén szerzett egyedül álló érdemeit méltatja, hirdeti egyszersmind azoknak az idők folyamán mindjobban érvényesülésre talált eszméit, amelyen immár a nemzeti életnek egyik elvitázhatatlanul életbevágó szükségletét képezik.

Az idei esztendőben a Hungáriában megtartott ünnepi lakoma fényes keretek között folyt le. Az ünnepi szónok közéletünknek egyik elismert vezére: *Holló Lajos* országgyűlési képviselő volt. Az országos hírű szónok, e pompás témáról tartandó beszédének meghallgatására közel 200 főnyi klubtag gyűlt össze, közöttük igen nagy számmal a MAC. régi, oszlopos tagjai is.

Holló Lajos hatalmasan szárnyaló beszédét, mely viharos erővel ragadta magával hallgatóit, nem lehet tagolni. Egy tökéletes egész. Ezért adjuk itt jóformán szószertint.

„Nem kell hozzá nagy filozófiai emelkedettség, uraim, hogy elismerjük, hogy az ember életében minden sikernek elengedhetlen előfeltétele: a testi erők birtoka. Aki azon fáradozik, hogy kortársainak gondolatvilágába belevigye azt a tudatot, hogy testi erejének fejlesztésére gondoljon, az tulajdonképp nemzetének jövőjén munkálkodik.

Sajnos, sok kiváló író aggodalmakat táplál azzal a hivatással szemben, melyet ez a kör ápol. Payot, a nagy francia tudós és író azt mondja, hogy ő az összes sportférfiak izomfeleslegénél többre becsüli egy Ampère-nek, Pasteur-nek és más nagy alkotóknak szellemi nagyságát. Az izomerő csak arra való, hogy rabigába hajtassék a szellem által. Egy mérnök finom keze dirigálja az izomerejüket végsőkéig megfeszítő férfiakra ezreit. Mert a nagy emberi alkotásokat és győzelmeiket sohasem izmokkal vívják ki. Nagy találmányok, nagy érzelmek és nagy gondolatok azok, amik az emberiséget előbbre viszik.

De vajjon születnek-e elsatnyult és testileg enervált nemzetekben Pasteurök, Ampérek, Edisonk és más szellemi nagyságok? Nem mentek-e már hatalmas nemzetek is tönkre, amelyek a fejlődés legmagasabb fokáról egyszerre lehanyatlottak és megsemmisültek, mert fiaik a szellemi kultúra legmagasabb fokára eljutva, testileg elsatnyultak, pulyákká váltak és az élvezetek hajszolásába merültek bele. Ezeket a vad és műveletlen nemzetek, amelyek semmi kulturával sem bírtak, de amelyek fiaiban kifejtett izomerő volt és azzal járó hősiesség és jellemzilárlás: letörték és megsemmisültek.

A testi erők fokozása nem azt jelenti, hogy a nemzeti ifjuság minden tagja egy-egy diadalteljes atléta legyen. Egy-egy világverseny dícsőséges válszalagja nem kell, hogy minden ifjut ékesítsen.

Az emberiségre bizonyára nagy becses bir egy-egy bölesnek, egy-egy irástudó lángésznek alkotása, de ennél sokkal nagyobb becses bir a *millióknak* irástudása, akik nem viszik a tudási grádusig, de elviszik addig, hogy szellemüket, ismereteiket, a betű áldásdus erejével gyarapítsák és fokozzák.

A zenei titánok is kevés számmal vannak, de nemesek ezek alkotása képezi a nemzet kincsét, az a dal, mely megzendül a családi tűzhely mellett, amely az emberi társadalmat vidámsággal és kedélyléllyel tölti el, az emberi boldogságnak talán hatalmasabb tényezője.

Ezen klub alapítóját, Esterházy Miksa grófot 33 évvel ezelőtt megragadta az a festői kép, amelyet Angliában látott, amidőn az előkelő ifjuság versenye a tavasz tündéri pompájában rabjává tette az egész művelt angol társadalmat. Elragadta

az a vágy, hogy mindazt az üdülést, bájít és frissességet, amit ott látott, átültesse hazánkba is.

De vajjon csak az volt-e a célja, hogy maga mellé gyűjtjön néhány ifjút, akiket az isteni Gondviselés különös kegyelme kiváló testi erővel és ügyességgel ruházott fel, hogy azokban ezt a testi erőt és ügyességet még tovább fokozza. Hiszen ez is tiszteletreméltó törekvés volt. Mert a nemzetek versenyében hirt és dicsőséget szerezni a magyar névnek — amelyre mások annyi árnyat vetnek — bizony, elismerésre méltó nemes feladat.

De ne gondoljunk csak mindig a sportélet Pattijaira, a kiválóságokra, gondoljunk a tömeghatásokra is.

Aki beleszíri az ifjúságba, hogy szakítsa ki magát a tespedés és elpusztulás veszélyeiből és keresse fel az erőkkel szegélyezett folyamatokat, hogy ott usson és evezzen, keresse fel a virágos mezőket, hogy ott játsszon, kedélyét, lelkét és testi erejét felfrissítse: ez az, aki a millióknak javát munkálja.

Nem a filozófusok az ő ferde teóriájukkal a mi ellenségeink. A *restég* ezernyi álokoskodása tör reánk. Ez őli meg az akaratot, ez találja ki a legraffináltabb fogásokat, csak hogy a testnek megszokott lomhaságát megvédelmezze. Ez ingerel arra, hogy élvezetekre gondoljunk fáradás nélkül. Pihenmi vágyunk munka nélkül. A testedző ember pihenése pedig az igazi gyönyörűség, mint Ruskin mondja, — mert ez a pihenés a zerge pihenése, amely gámit ágyában lihegve nyugszik és nem a tüneménynek, restnek vergődése.

Ha ezerszerte hatalmasabb hangom volna, ma is odakiáltanám az ifjúságnak: Ki a szabadda, hazám ifjúsága! El a kártyaasztalok mellől! Ki a kávéházak füstös termeiből!

Nem lehet lelketek erős, ha testetek elsatnyul. A *ti izom-erőtök a nemzet legdrágább kincse*. Feljlesztétek és fokoztátok azt, mert nincs nemzet, amelynek nagyobb szüksége lehetne rá, mint ennek a kiesiny, elhagyott magyar nemzetnek.

Ne essetek a két végletbe, ne legyetek *barbárok*, mint egy angol író, gunyosan mondja, akik csak testi erejüket fejlesztik, a nyers örömlőknek, érzékiségnek, tivornyáknak lesznek rabjai, de ne legyetek *filiszterek* se, akiket csak az üzlet lázas zaja, a pénzszerzés művészete érdekel.

Legyetek olyanok, mint ahogyan e klubnak egyik korán elhunyt érdemes alelnöke gróf *Széchenyi* Imre mondotta: „*akik ismerik az erőtlőket, fejlesztik azt, de megbecsülik a másét is és ezzel önmérsékletet gyakoroltak.*”

A *példaadás* ennek a klubnak egyik legnagyobb hivatása. Itt az ország szívében lássa az ifjúság, hogyan kell a testi erők fejlesztésének is okosan élni. Ebben tölt be nagy missziót az az egyesület, melynek további felvirágozására és az alapítók emlékére emelem föl ezt a serleget.

A beszédnek óriási hatása volt s a hallgatóság percekig ünnepelte az ünnepi szónokot.

A következő szónok *Dessewffy* Aristid, képviselőházi elnöki tanácsos, a MAC. hosszú időközön volt alelnöke volt. Beszédének magvát a mult és jelen összehasonlítása. A megkapó közvetlenséggel előadott gyönyörű fejtegetés végkonklúziója az volt, hogy mennyit köszönhet nagynevű pártfogójának, József kir. herceg, kinek nagy áldozatkészsége és a testi kultúra iránti szeretete eredményezte azt, hogy a MAC. állandó, fényes otthont nyert s ezzel új erőforrásokhoz jutván, mai virágzását megérthette. József nádor nagynevű ivadéka és családjának éltetésével fejezte be beszédét.

Polónyi Dezső, orsz. képviselő volt a következő hatalmas szónok. Hatalmas beszédében flagrans mutatót rá a MAC. fokozatos fejlődésére, mely az elnökség mindenkori céltudatos munkásságának volt az eredménye. A további fejlődés biztosítását abban látja, ha a MAC. tagjai megértik a keresztény vallásban lefektetett, megdönthetetlen alapelveket, melyek a szeretet tanításában és gyakorlásában esősődnek ki. A végcél tehát, ugymond, az *izmos kereszténység* kell, hogy legyen. A nagy tetszéssel fogadott beszéd után *Gerenday* György dr. alelnök üdvözölte az új tagokat. Gyönyörű szavakkal rajzolta meg a klub eszméit és törekvéseit s az azokhoz való hűségre buzdította az új tagokat, akik nevében *Hentz* Károly dr. orsz. képviselő köszönte meg az üdvözlést, a klubszemlének követését és az azok iránti ragaszkodást és szeretetet igérvén.

Az ünnepi lakoma előtt rendkívüli közgyűlés is volt, amelyen egyhangu lelkesedéssel választották meg gr. *Széchenyi* Imre örökébe gr. *Széchenyi* Lászlót, a MAC. egyik alelnökéül.

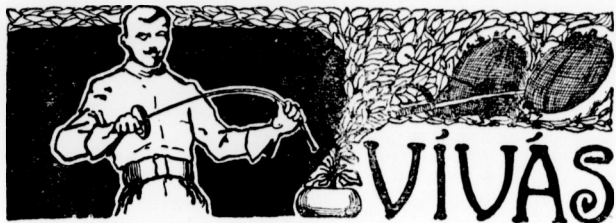
Jelen voltak a következők:

Gr. Andrassy Géza v. b. t. t. a MAC. elnöke, gr. Andrassy Károly, Asbóth Jenő tisztb. tag, a MAC. bajnoka, Ambrózy Gyula esendőrszázados, Áts Zoltán tüzérhadnagy, dr. Babes Titusz ügyvéd, dr. Bröss Ernő orvos, Bárczy Oszkár, Becker Géza, dr. Binder Gyula, dr. Borbás Gáspár, Bertalan Zoltán, Csurgay István, Christofoli Vince, K. Császár Géza, K. Császár Ferenc, Dáni Nándor, dr. Dáni Vilmos ügyvéd, Durand Félix o. iparfelügyelő, David Károly műépítész, Deschán Zsenkő, Dessewffy Aristid a képviselőház eln. tanácsosa, Elek János, ifj. Eder Róbert, Fekete Béla, Feketeházy Tibor, Farkas Pál, Farkas Elek, Friedrich Nándor, Fecht Pál, Földessy János, Francsek Imre, Gerenday György jog. főtanácsos, a MAC. ú. v. alelnöke, Gerenday Andor főv. főmérnök, Gerenday Béla gyáros, Goszthonyi Iván, dr. Graul Ernő, Gaal József, dr. Gerentsér László, Gábor Endre igazgató, Holló Lajos orszgy. képvis., dr. Hencz Károly orszgy. képvis., Hállay Ferenc, Horvátoyics Iván és Ferenc, Holub József és Jenő, Hosszu István, Hedinger Miksa, Hüttl Károly, Hercegh Béla a Pesti Hírlap munkatársa, Horváth Elemér, Jonecsu György, dr. Izsák Gyula kir. tábl. bír., Izsák Tibor, Jankovich J., Jovanovic Szlavko, Kisbaari Kiss Ferenc, Kunz Gusztáv, Kiss Gyula a Budapesti Hírnap munkatársa, Kleger Sándor, Kreybig Lajos, Kirehner Dezső, Krempels Károly és Viktor, Kelemen Mária, Krenesey István, dr. Kazár István, remetei Kövály János, Kirehknopf Ferenc, Korták Károly, dr. Környey Géza, dr. Lovász Márton orsz. képvis., Libits Adolf udv. tan., a MAC. alelnöke, Lestyan Adorján kir. közbj., a DTE. elnöke (Debrecen), Lenkey György a Magyarország főmunkatársa, Löblbach Kálmán műépítész, Langsfeld Kálmán, Littke Ernő, Lengyel A., Leszik Károly és Sándor, dr. Liszka Viktor ügyvéd, Lukáts Antal, Lipsey Márton huszárfhd., Lázár József főv. mérnök, Lauber Dezső főv. mérnök, a MAC. titkára, dr. Magyar László a M. lovaregylet vezértitkára, Mennyei László dr. kuriai bír., Muza Gyula orszgy. képvis., a MAC. háznagya, Major Kálmán mérnök, Mészáros Károly, Meleghy Gyula, dr. Mező Béla orvos, a MAC. II. bajnoka, Magyar Elek a Magyarország munkatársa, dr. Nagy Béla kir. ügyész, dr. Olgyay István ügyvéd, Pallavicini György ögróf, dr. Polónyi Dezső orszgy. képvis., Porzolt Ernő tiszteletbeli tag, a MAC. I. bajnoka, Pechár Gusztáv iparfelügyelő, Polgár J., Püspöky György, Pinter Zsigmond, dr. Rhorer László, Rik Ödön, Radnay Antal, Reicher László, Reichenhaller Kálmán, Szmracsányi György orszgy. képvis., dr. Szekeres Kálmán igazgató, Schmid Ödön főmérnök, Szokoly Alajos, Simon J., Simon Dezső, Simon Pál, Sebő Gusztáv, Schlagetter Leon, Sajgó Jenő főhadnagy, Szarvady Lajos, Santelli Italo, Szathmáry Béla, Schoch Frigyes, Teimer Oszkár tüzérkapitány, báró Taxis Egon, Török Zoltán, Törley Dezső és Bálint, gróf Uechtritz—Amadé Emil orsz. képvis., báró Vécsey Miklós, Veres Imre, Veres K. Sándor, Vangol Károly, Voigt Nándor, Vásárhelyi Dezső, Vértes fhdn., Vincehid Dezső, ifj. Walla József, Weisz J., dr. Weisz Gyula, Winter Béla, Zulawsky Béla százados, Zulawsky Elemér kapitány, dr. Záborszky István orvos, dr. Zádor Béla, Zuber Ferenc kir. mérnök, Zaitz László, Ziper-novszky K.

•PURGO•

külföldön

PURGEN

Vivóink az Olympiádon.

— Írta: dr. Nagy Béla. —

5-ik közlemény.

Sohase feledem el azt a jelenetet, midőn 1896-ban a magyar millenáris verseny szereplői a bemutatkozásra a MAC. kaszinója fényes halljában összegyűltek. Mily áhítatos tisztelettel néztük mi, fiatalok a világhírű neveket viselő vivóóriásokat. Bámulattal tekintettünk egy Ceccherini, Ceni Cino, Piacenti és másokra, de bámulatunktól bővea kijutott Iványi, Fery Oszkár és a többi híres magyaroknak is.

Azóta 12 év telt el, sok helyt esavarogtam, sok világversenyen verekedtem vagy bíraskodtam, de még most is élfeg az az áhítatos érzés, mikor kedvenc sportom, művészetem nagyságait összeseregleni látom. Sajátságos, de nemcsak én érzek így, aki a világ vivósportjának jelentőségre esekély, de annál lelkesebb rajongója vagyok, de a külföld vivónagyságai valamennyien versenyeznek egymás művészetében bámulatában.

— Bon jour monsieur *Labouchère* vous grand sabreur — e szavakkal üdvözölték a franciák a hollandok híres kardvivóját, *Labouchère* aztán Szántay és Tóth ellen kibukott a csoportjából; de ez a körülmény egy pillanatra se ingathatja meg a franciák és más nemzetek állandó esodálatát *Labouchère* művészetére iránt. A versenyeken majd egy, majd más nemzet győz, egyszer egyik, máskor másik vivó kerül előtérbe, de a tudás, a művészet, az őök és állandó.

Az a társaság, amely Londonban összekerült, igazi rajongó papsága volt a vivás örökszép művészetének. Mind győzni jött, mind győzelemre volt jogosult, de aki nem győzhetett, az gyönyörködött, aki gyönyörködött, az tanult.

„Sokat lehet és kell nekünk önöktől tanulnunk” — mondá az egyik külföldi a magyar csapat diadala után. Ha nekünk is volna felesleges képzett mesterünk, most elárasztanánk magyar mesterekkel a világot, mint azt annak idején az olaszok tették. Egy francia, egy olasz híres mester meg is értette az idők jelét, sok tőprengés helyett eselekedett: fiait elküldötte tanulni Budapestre.

Ha a magyar vivóművészet így folytatja diadalutjait, bizony hozzánk fog járni a külföld tanulni. De sajnós, viszont nekünk meg sokáig még külföldre kel járnunk, hogy megtanuljunk egymás, ellenfeleink és az igazi művészet megbecsülését.

*

Az egyéni verseny rettenetes időben kezdődött. Esett az eső, fújt a szél, a talaj egészen felázott, a vastag sár a cipőre ráragadt, a Londonban vásárolt kötélalpu cipőink se voltak még rendben, vivóink, akik a szabadtéri viváshoz nem voltak hozzászokva, külföldön divatos drága, nagy vivólőpényegekkel sem rendelkeztek, teljesen összeáztak, összefáztak, volt nátha, köhögés bőven.

Sorsolás helyett indítványomra nemzetek szerint történt az összeállítás, 16 csoportot alakítottunk 6—8 résztvevővel. Minden magyar külön csoportba jutott.

Szántay csoportjában ő lett az első nehéz küzdelem után. Támadásait ellene számították, csak ríposztjai segítették ki. De la Falaise, Kít Szántay 3:1-re vert, második lett. Tovább ment még *Petri*. Óriási meglepetésre kiesett innen Pirzio-Biroli, Van Lóben, Sehr, Fieldmann. Ez volt a legerősebb csoport, amely fátum egyébként az amugy is beteg Szántayt az egész versenyen végig üldözte.

Földes nagyszerűen verte *Ceccherini*t 2 pompás fel-

tartó szurással, egy kvart védés után oldalrípószttal 3:1-re. A vén olasz bajnok második lett. Harmadik az angol *Badman*. Kiesetek a fiatalabb és gyengébb *Lesseps*, a német teoretikus *Erekrath*, de *Bary* és *Van Munden*.

Zalavszky, aki később oly nagyszerűen vivott az első összeállításban igen nehezen dolgozott. A rossz idő láttechnikáját rendkívül megviselte, megszokott battutáit ellene számították. Így csak harmadik lett *Bertinetti* és az idősb és híresebb *Lesseps* mögött, kivervén csapatából *Wilson*, *Krumm*, *Gatet* és *Goffint*.

Gerde nagyszerű ríposztjaival játszva verte ellenfeleit, második helyre szorítván *Ostrupot*, harmadikra *Van Blyenbourghot*, Innen kiesetek *St. Brisson*, *du Bosch* és *Keene*.

Fuchs könnyű csoportját játszva verte. Második lett *Van Hulstry*, 3. *Torsky*, kiesett *Leith*, *Pinelli* és *Moldenhauer*.

Werkner-nek nehéz csoportja volt, de ő is, mint általában a várásra és a tempóra dolgozók, könnyen verte híres ellenfeleit. Második lett *Novack*, 3. *Schön*, kiesett *Perrodon*, *Beaufort*, *Chalk* és *Dusek*.

A második összeállítás már sorshuzással történt, ebből már csak kettő juthatott tovább az elődöntőbe.

Fuchs ismét szerenés csoportba került, könnyen verte *Notleyt*, *Gradet*, *Lateaux-t* és *Schoemaker-t*.

Werkner és *Földes* egymással és az athéni második *Van Rossem*mel kerültek össze. Szerenésre mindketten benmaradtak, *Werkner* lett első, *Földes* második, *Van Rossem*, *Badman* és *Jack Kiesetek*.

Zalavszky ismét csak második lett *Lesseps* mögött, de kiverete *Trszkyt*, *Shejbal* és *Van Huljtint*.

Gerde *Ceccherini*t 3:1, *Schönt* 3:2-re verve biztosítja elsőségét *Ceccherini* előtt. Kiesett a német bajnok *Schön*, a cseh *Lada* és *Auspach*.

Tóth és *Szántay* közös csoportjától félttem legjobban. Egymáson kívül *Fleischel* és *Labouchère*vel és *Van Blyenbourggal* kellett megküzdeniök. Ez volt a legerősebb csapat, Azonban *Szántay* *Fleisch*t 3:0-ra, *Labouchère*t 3:2-re, *Tóth* *Fleisch*t 3:2-re, *Labouchère*t 3:1-re verte. Végül *Tóth* *Szántay*t 3:1-re verve, ők ketten jutnak tovább, a többiek óriási konsternáció mellett kiesnek. A „c'est a pleurer” mondás itt lett szállóige.

Apáti erősen küzd, de támadásai a londoni tusszámítás mellett nem értékesülnek. Mégis hármasholtversenybe kerül az első helyért, aztán az egy tussra menő új küzdelemben *De la Falaise* és *Ostrup* kiverik. Vele esik ki *Nilson* is.

Már az is élénk feltűnést keltett, hogy az első sorozatból mind a 8 magyar kikerült, de a sikerben osztoztak a hollandok is, akik sok vivót hoztak át a második sorozatba. Mikor azonban az elődöntő 16 embere közzé 7 magyar került, a nemzetközi sokaság egyébről se beszélt, mint a magyarokról.

Két nyolcas elődöntőt alakítottak, melyekből 4—4 vivó jut a döntőbe.

Az első elődöntőben *Fuchs*, *Werkner*, *Szántay*, *De la Falaise*, *Bertinetti*, *Lesseps*, *Földes* és *Notley* vívnak. Valamennyi nemzet képviselői ott izgulnak a tribünön. *Fuchs* vivómodora most mutatja ki nagy előnyeit. Végtelen türelemmel distanciroz, hogy a kellő pillanatban egyenesen tempóban támadjon. Támadóit messziről elővágásaival intézi el.

Werkner is igen jól viv. Változatos akciói közül alulról hozott külső kéz és belső karvágásai mindig jövedelmeznek egy-egy tussal neki. *Szántay* beteg és izgatott, az erősebbeket veri, míg a gyenge *Notleytől* kikap. *Földes* is felette izgatott. Gyönyörű akciói nem mindig vezetnek tusseredményre, de állandóan esodálat tárgyai. Ugy van, mint *Bertinetti*, ki szébbnél-szebb dolgokat csinál tusseredmény nélkül. Nevezetesebb eredmények: *Fuchs*—*De la Falaise* 3:2, *Fuchs*—*Lesseps* 3:2, *Fuchs*—*Werkner* 3:2, *Szántay* minden győzelme 3:2, *Werkner* *De la Falaise*t 3:1, *Bertinetti*t 3:1, *Földest* 3:1-re veri. Végül első lesz *Fuchs*, 2. *Werkner*, 3. *Szántay*, 4. *De la Falaise*. A többi kiesik.

LOVAS GYULA vivóterme
BUDAPEST, VI., Nagymező-utca 28. II. em.

Leiklismertes tanítás urak, hölgyek és gyermekeknek.
Ez évben magnagyobbítva
Kard-, vitór- és ökölvívás, tornázás.

A második elődöntő: Zulavszky, Tóth, Goppold, Doormann, Ostrup, Gerde, Ceccherini és Voodt között hihetetlenül zavaros lefolyású. *Ceccherini*, ki csak Doormann verte és mindenkitől kikapott, az utolsó assautja előtt visszalép. Ekként Doormann egy vereségtől szabadul. Viszont Goppold, mikor érzi, hogy ő feltétlenül benne van a döntőben, mérkőzését átlaszírozva Doormannnak, ezzel a kettős fogással sikerül Gerdét kiszorítani a döntőből és a négy első helyért holtverseny támad Zulavszky, Tóth, Goppold és Doormann között. Mikor a magyarok a Gerde, helyesebben a magyarok elleni akciót szöveges teszik, mosolyogva felelik: „hogyan, hát önöknek 5 magyar a döntőben nem is elég.” Általában ez a tendencia a zsüri angol tagjainál nagyon szembeütközött, ekkorra már a külföldiek is erősen izgattak ellenük, a csapatversenyt is megnyertük, az a hangulat kezdett lábra kapni, hogy a magyaroknak már nagyon is elég, most már más nemzetek is jussanak szóhoz. Ennek a felfogásnak köszönhető *Földes* is. *Gerde* is a kiesését, anélkül, hogy londoni formájuk szerint is akár a világbajnok mögött állottak volna színvonaluk és tudásuk tekintetében.

A döntő küzdelem táblázatát íme itt adom, míg annak részleteire legközelebb térek vissza.

Az egyéni kard döntő tusztáblázata.

A vivó neve	Fuchs	Werkner	Szántay	Falaise	Tóth	Zulavszky	Doormann	Goppold	Összes győzelem
Fuchs		1 ²	1 ¹	1 ²	1 ¹	1 ²	1 ¹	0 ²	6
Werkner	0 ³		0 ³	1 ¹	0 ³	0 ³	1 ¹	0 ³	2
Szántay	0 ³	1 ²		1 ²	1 ²	0 ³	0 ²	0 ³	3
Falaise	0 ³	0 ³	0 ³		1 ²	0 ³	0 ³	0 ³	1
Tóth	0 ³	1 ¹	0 ³	0 ³		0 ³	1 ¹	1 ²	3
Zulavszky	0 ³	1 ²	1 ¹	1 ²	1 ²		1 ¹	1 ¹	6
Doormann	0 ³	0 ³	1 ²	1 ²	0 ³	0 ³		0 ³	2
Goppold	0 ³	1 ²	1 ¹	1 ²	0 ³	0 ³	1 ²		4

Magyarozat: A küzdelem három tussra ment. A kis számok a kapott tussokat jelentik. Fuchs és Goppold között eredménytelen verseny volt 2:2-re, mert a szabályszerű 5+3 perc alatt nem történt döntés. Ez mindkettőnek vereséget számított. Fuchs és Zulavszky közt a holtverseny egy tussra Fuchs javára, a Szántay-Tóth közötti ugyanez egy tussra Szántay javára dőlt el.

A NEMZETI VIVÓ CLUB KÖZGYŰLÉSE. A Nemzeti Vivó Club november hó 21-én a tagok élénk részvétele mellett tartotta meg ezidei rendes közgyűlését. Alig két éves fennállás után szinte szokatlanul nagyszabásúak a club sikerei, melyeket úgy a sport, mint a társadalmi téren felmutatott. És hogy e sikerek a jövőben csak gyarapodni fognak, teljes biztositékát találja azon tiszta sportszellemben, amely eddig a club minden egyes ténykedésében megnyilatkozott.

A megnyitó beszédet dr. Domony Móric, a club elnöke tartotta. Beszédéből különösen a club ezidei versenyprogramját emeljük ki, amely valóban nagyszabásúnak ígérkezik. Megrendezi a club a szokásos kizárásos versenyét és közpversenyét. Megrendezi azonkívül azoknak a versenyét is, kik a fenti versenyen részt nem vehetnek — a kizártak versenyét.

Sportszenzációt képez a clubnak azon elhatározása, hogy a külföldi interskoler-versenyek mintájára iskolaközi kard- és törversenyt rendez négyes csapatok számára. E versenyre egyben a club áldozatkész elnöke vándordíjat is ajánlott fel.

Az évi jelentésből megtudjuk, hogy a clubnak jelenleg 142 rendes, 50 pártoló és 3 alapítótágya van. A club működéséről fényes bizonyosságot nyújtanak azok a sikerek, melyeket tagjaival az elmúlt sportév folyamán elért.

Igy Werkner Lajos megnyerte a Nemzeti Vivó Club kardversenyét, 3-ik lett a MASz. nemzetközi bajnoki versenyén és tagja volt az Olympiai kard-világbajnokcsapatnak. Rozgonyi György növendéktag megnyerte a club országos versenyének közpversenyét mindkét fegyvernemben; míg a főverseny második körét szintén a club tagja, Poór Aladár nyerte meg. Heinrich, Garai és Gonda dr. helyezve voltak a kolozsvári országos versenyen, hasonlóképp a Nemzeti Vivó Club országos versenyén is. A MAC. országos csapatversenyén a club a) csapata: Werkner, Garai, Gonda dr., Grünwald tagokkal 3-ik helyet vívja ki magának, megszerezve ezáltal a hadügyminiszter bizteletdíjat.

A vivóélet fejlesztésére a club többször háziversenyt is rendezett. Ugyan e szempontból vezéreltetve, vivóestéken vendégekül látta a társclubok tagjait.

Kiváló gondot fordított a club növendékosztályára. Növendéktágyai közül Rozgonyin kívül Fodor, Roheim, Freund, báró Guttman érték még el jelentősebb sikereket.

Az évi jelentés kapcsán a club köszönetet szavazott az elnökségnek a club vezetése körül kifejtett fáradozásáért és sajnálatlalt vette tudomásul Poór Aladárnak lemondását, ki a clubnak megalakulása óta kapitánya volt.

A felmentvény megadása és a költségvetés megállapítása után a club tisztikarába következők választottak meg:

Elnök: Dr. Domony Móric; ügyvezető elnök: Dr. Hajda Marcell; alelnök: Dr. Héderváry Lehel; igazgatók: Werkner Lajos, Kornfeld Pál, dr. Nagy Sándor; titkár: Dr. Stéger Hugó György; jegyző: Gál Andor; pénztáros: Nyíri Aladár; ellenőr: Zoltán Zsigmond; háznagy: Strausz Pál; ügyész: Dr. Toffler Arthur; kapitányok: Stiller Mihály és Grünwald Béla; számvizsgálók: Hirsch Ferenc, Gonda Hugó; szertáros: Remenitzky Lajos; orvosok: Dr. Szily Pál, dr. Widder Bertalan.

Választmány: Rendes tagok: Baracs Marcell dr., Garay János, Gellért Lajos, Gonda Illés dr., Havas Béla, Heinrich Aladár, Heller Ágost, Hirsch Ferenc, Horvát Lipót dr., Jacobi Olivér dr., Kalledey Sándor, Kiss János, Lőderer Ervin, Merse Pál, dr. Nikolics Béla, Opler Emil dr., Pap-Szász Tamás dr., Polgár Imre, Poór Aladár, Toffler Arthur dr. — Póstagok: Szily Pál dr., dr. Lamm Dezső, Kommer Lajos, dr. Baron Sándor.

A közgyűlés után banquet volt a Hungáriában, hol is számos felköszöntő hangzott el a club elnökségére és felvirágzására.

A Z ÓBUDAI TORNA-EGYLET hendikep vivó-versenye elő-mérkőzéseit nem mint mult számunkban tévesen jelentettük, a Föv. Vivó-Club, hanem a *Nemzeti Vivó-Club* (IV. Koronaherceg-utca 3.) helyiségeiben fognak megtartani. A verseny iránt máris nagy érdeklődés mutatkozik s az előnyversenyek a vivás terén való jogosultságát az is mutatja, hogy oly egyletek is neveztek versenyzőt, kik eddig verseny-vivást nem kultiváltak. Így többek nevezett a „Vasuti és Halóozási Club, Kőbányai Torna-Egylet, a Budapesti Postatisztviselők Sport-Egylete sőt a Theresianum egy növendéke is. Tiszteletdíjakat eddig a következők adtak: A közoktatásügyi és a honvédelmi miniszterium, továbbá dr. Botzenhardt Ferenc, dr. Botzenhardt János, Sagnüller József plébános, Zboray Gyula gyógyszerész urak.

A BEAC. HÁZIVERSENYE f. hó 9-én szerdán este lesz saját vívótermében. A klubban körülbelül 100 vivó viv, kiknek nagyobb része kezdő, de Gerentsér dr. mesteri keze alatt máris igen szép haladást mutatnak.

RŐKY JÓZSEF mester ez idő szerint Arlow Gusztáv lovag mester termébe van szerződötve.

A NEMZETI VIVÓ CLUB jövő év tavaszán iskolaközi csapatversenyt rendez.

A rendkívül érdekes újítás iránt rendkívüli érdeklődés mutatkozik.

A MAC. f. hó 11-én pénteken az Olympiádon oly fényesen szerepelt vivótagjai tiszteletére ünnepi diszvacsorát rendez.

A KINIZSI VIVÓ KÖR mult hó 27-én szépen sikerült házimestert rendezett, melyen Halász Gyula elnökön kívül Darányi Gyula, Strasser Albert, Kassai Béla és Szilárd János is résztvettek.

UJ OLASZ MESTER SZABADKÁN. A Mészáros Loránt dr., főispáni titkár által Szabadkán szervezett vivókurzus új olasz mestere, Ernesto Venezia már elfoglalta állását. A mester a mult héten mutatkozott be a MAC-ban, ahol több elsőrangú magyar amatőrrel vívott. Venezia úgy karddal, mint törrel igen kiváló vivó, aki előreláthatólag a tanításban is fényes sikerrel fog működni.

Jelvények, plakettek, érmek, tiszteletdíjak

Ízléses és olcsó kivitelben

FABRI I. és társa Ferenciek-tere 2. sz., Király-bazár.

Budapest székesfőváros szerződötött
a Magyar Athletikai Szövetség
a Magyar Athletikai Club □ □
és több előkelő egyesület szállítója

A MAC. NAGY HÁZIVERSENYE f. hó 9-én szerdán este 6 órakor kezdődik a Nemzeti Lovardában. A versenyen a klubnak minden tréningben levő tagja részt vesz. A versenyzőket két kategóriába osztják erősségük foka szerint. A győztesek tiszteletdíjakat és érmekeket kapnak.

E versenyen fognak bemutatkozni a klub új tagjai, köztük Ambrózy Gyula csendőrszázados, Vértes Béla hadnagy, Hoffmann főhadnagy, Karossa Eörs, Polgár és mások.

TÖRZSUROK. Törvívásunk erős fejlődésre szorul. E fejlődést van hivatva szolgálni a Tóth Péter dr. által felvetett idea: a törzsurok intézménye. Eszerint a törvívók a különböző egyesületekből legalább hetenként egyszer egy törzsurra jönnek össze. Ez összejöveleken kizárólag csak törrel lesz szabad vinni.

ÜNNEPI DÉLELŐTTÖK. A MAC. elhatározta, hogy ezután minden vasár- és ünnepnapon délelőtt 11 órakor asszultmatinét rendez, melyre vendégeket is szívesen lát. Az első összevetel határnapját külön is közölni fogja a társas egyletekkel.

A FŐVÁROSI VÍVÓ CLUB január hónap rendezendő nemzetközi versenyére a székesfőváros tanácsa tiszteletdíjat adományozott, továbbá az egyesület részére 25 évi fennállása alatt a vívósport fellendítése körül kifejtett kiváló működésének elismerésül a székesfőváros nagy ezüstérmét ajánlotta fel.

A MOTESz. tornaszakosztálya 1908. évi október hó 9-én megtartott ülésén elhatározta, hogy részben a tornászt íránt való érdeklődés fellendítésére s részben az egyesületek között fennálló testvéri jó viszony erősítésére havonként két alkalommal tornászösszejöveleket rendez.

Az összejövetel ideje a körülményekhez mérten minden hónap első és harmadik szombatja. Az első órák feladata tornászati dolgok ismertetése, a második órákon még ehhez járulna a szövetségi vezérő-bizottság tagjaival való szellemi érintkezés (Társas vacsorák, szöv. énekhar, ünnepélyek és felolvasások rendezése stb.)

Az első és kizárólag az oktatás céljaira szolgáló esték — mindenkor a Budapesti Torna Club tornaacsarnokában tartatnak meg; a többi órák, vagyis a propagandaestélyek minden hónapban más-más egyesület helyiségében rendeztetnek.

A kiképzés 6 hónapon át folyik; novemberben veszi kezdetét és április hó végén nyer befejezést.

Jelenlegi főcélja: a szövetségi bajnoki disztorna és a szövetségi pünkösdi tornaünnepély anyagának kellő ismertetése és betanítása; a többi szereken való együttes tornázás meghonosítása, a külföldi jelesebb tornászok versenygyakorlatainak ismertetésével a tornászati kedv fokozása, a vidéki társ egyesületek támogatása (disztornáikon való tömeges megjelenés), külföldön szereplő magyar tornászcsapatok összeállításának megkönnyítése. (Csak azon tornászok volnának első helyen kiküldethetők, kik e rendes kiképző órákat kellő szorgalommal látogatnák.)

Az összejövetel további célja még: egynehány szükséges és főleg egyszerű sorbontás és felvonulás ismertetése és betanítása; a kézi szerek nélkül végezhető tagszabadgyakorlatok leg egyszerűbb anyagának ismertetése és betanítása; a főszereken végezhető iskolai gyakorlatok (ez évben különösen a korlát torna-nyaga) ismertetése és betanítása, főleg azon szempontból, hogy a résztvevő tornászok alkalomadtán önállóan is képesek legyenek egyes egyleti tornárok lebonyolítását elvégezni. (Előtornászok, művezetők helyettesítése.)

Végül az oktatás a következőkre is kiterjed: hogyan kell az alagyakorlatok helyes összeállítása által egy csúszgyakorlatot felépíteni; hogyan kell egy versenyző tornásznak szabadon választott gyakorlatát megválogatni és betanulni; hogyan kell a gyakorlat tanításánál segítségadást nyújtani; hogyan kell egy gyakorlatot szakkifejezésekkel leírni és viszont a leírtat megérteni;

milyen szempontokból kell egy gyakorlatot értékelni és elbírálni stb. (Szövetségi amatőr-versenybírák képzése.)

Értesítendők a társjegyletek, hogy a kiküldendő hat tornász-összejövelekre egyesületük legjobb hat tornászának névsorát mielőbb küldjék be a tornaszakosztály címére, hogy a kiképzés mielőbb megkezdhető legyen.

Értesítendők a társjegyletek, hogy a kiküldendő hat tornász névsorát akként állítsák össze, hogy e tornászok legalább alább oly képességgel rendelkezzenek, amely társjegyleti készség a főszereken végezhető II. foku tornaanyag nagy részének kellő bírását magában foglalja.

A tornászok oktatását Babel Rezső és Kmetykó János szövetségi művezetők vezetik.

Babel Rezső a szabadgyakorlatokat, Kmetykó János a szeryakorlatokat tanítja.

Az összes jelentkező tornászok kötelesek a MOTESz. bajnoki disztornáján és pünkösdi szöv. tornaünnepélyén a tornász fellendítése szempontjából a két szövetségi művezető által előírt és betanított gyakorlatokat egy mintatornász alakjában bemutatni.

Az ünnepélyen avagy disztornákon való együttes tornázás szépségtel értékének emelése szempontjából szükséges, hogy a szövetségi mintacsapat tornászai egyöntelű tornaruhával rendelkezzenek. (Fehér ing, fehér nadrág, fehér cipő, fehér sapka, vörös gummiöv.)

Az a három — esetleg több tornász, — ki az összeveteli órákat legszorgalmasabban látogatja és kellő eredményt is képes felmutatni, szövetségi díszoklevéllel és amatőr versenybírói címmel jutalmaztatik.

A tornaórák és propagandaestélyek sorrendje:

Nov. 21-én: kiképző óra; dec. 5-én: kiképző óra, utána társasvacsera a BBTE-ben; dec. 19-én: kiképző óra; jan. 9-én: kiképző óra; jan. 23-án: kiképző óra, utána társasvacsera a NTE-ben; febr. 6-án: kiképző óra; febr. 20-án: kiképző óra, utána társasvacsera az OTE-ben; febr. 27-én: kiképző óra; márc. 6-án: kiképző óra, utána társasvacsera a BTC-ben; márc. 14-én: Bajnoki disztorna; márc. 27-én: kiképző óra, utána társasvacsera a PTTE-ben; ápr. 3-án: kiképző óra, utána társasvacsera az MTK-ban; ápr. 17-én: kiképző óra; ápr. 24-én: Záróünnep társasvacserával.

A Testedző Szövetség tornaszakosztálya ezen amatőr-tornatanfolyam szervezése által mindenestre üdvös dolgot cselekedett. Az egységes vezetés, a modern kiképzés, a külföld folyton fejlődő tornászátával való lépéstartás biztosítva lesz, ha ezen tornász-összejöveleket és propagandaestélyek sikerülnek. Az eszmét ki-tűnőnek kell találunk, és szerencsésnek a szövetségi művezetők megválasztását. Babel Rezső és Kmetykó János fiatal tornatanáraink legjelesebbjei, ha a tornász-összejöveleken résztvevő tornászaink olyan ambícióval és kitartással fognak a jó ügynek szolgálatában működni, mint amilyen szakudással lesz munkájuk vezetve és képességeik fejlesztve, akkor bizvást remélhetjük, hogy tornászataink rövid idő múlva hatalmas fejlődésnek indul és méltóan fogja megállni helyét a külföld előtt is.

Ez alkalommal ismételve felhívjuk a Testedző Szövetség-et arra, hogy egy hatalmas központi tornaacsarnok építésének eszméjét vessse fel, mert erre égető szüksége van tornászatainknak. Itt lehetne a tornász-összejöveleket, az egyesületi versenyeket, továbbá a disztornákat megtartani, mert a mostani állapotok mellett téli tornaünnepélyek nem tarthatók.

**A MAGYARORSZÁGI TESTEDZŐ EGYESÜLETEK SZÖVET-
A SÉGE** által Budapest 1909. évi március hó 14-én (vasárnap) este 6 órakor a Nemzeti Tornaegylet (VIII. ker., Szentkirály-utca 26. sz.) tornaacsarnokában tartandó *disztorna és országos bajnoki tornaversenyek* sorrendje és feltételei.

Sorrend: I. A fővárosi tornaegyletek közös szabadgyakorlati kéziszer nélkül. II. A vidéki tornaegyletek mintacsapat-tornázása. III. A fővárosi tornaegyletek együttes tornázása 6 korlátlan. IV. Előtornászok és művezetők akadémiája a nyújtón. V. Országos bajnoki tornaversenyek. a) Mintacsapatok verseny-tornázása az 1908/9. évi mintacsapatbajnokságot a lovon. b) Egyéni összetett verseny az 1908/9. évi tornászajnokságot. És pedig: nyújtó, korlát, bak két-két kötelező és egy-egy választott gyakorlattal.

Tudnivalók. 1. A sorrend I. számában csak a MOTESz. kötelekbe tartozó fővárosi tornaegyletek tagjai, számszerint 60-an vehetnek részt. Evégből minden fővárosi tornaegylet 10 tornászt jelölhet, akik három izben tartandó próban megjelenni tartoznak. 2. A sorrend II. számában csak a vidéki tornaegyle-

Schottola Ernő sportosztálya

Budapest VI., Váci-körút 13. (Andrássy-út sarok.)

Mindenféle téli sporteikkek és szobatornaszerek legolcsóbb beszerzési forrása.

tek egy-egy mintacsapata vehet részt. 3. A sorrend III. számában a fővárosi tornaegyletek részéről kiküldött képzett tornászok vehetnek részt. 4. Az akadémián a Szövetséghez tartozó egyletek előtornászai és a tornaművezetők vehetnek részt.

Versenyfeltételek. 1. A versenyek országos nyitlak. Résztvehet azokban minden magyarországi, kormányhatóságilag jóváhagyott alapszabályokkal bíró testedző egyesület csapata, illetőleg annak működtető tagja. Megjegyezvén, hogy azon szövetségi egyletek tagjai, amely egyletek tagdíjkötelezettségüknek eleget nem tettek, a versenyeken nem indulhatnak. 2. A versenyek rendezése és elbírására vonatkozólag a MOTESZ. versenyszabályai mérvadók. 3. A díztorna és a versenyek végleges sorrendjét a MOTESZ. tornaszakbizottsága állapítja meg. Előre láthatólag a versenyek és a vidéki egyletek mintacsapatornázása részben a versenynap délelőttjén lesznek lebonyolítva. 4. Az egyéni összetett versenyben, valamint az akadémián résztvevő tornászok tartoznak az általuk bemutatandó választott gyakorlatok leírását a nevezéshez esatolni. 5. Az akadémián résztvevők tartoznak gyakorlataikat 1909. március 7-én a NTE. csarnokában tartandó próbán bemutatni. A vidéki előtornászok és művezetők, amennyiben ezen próbára Budapestre nem jöhetnek, gyakorlataikat az ünnepély napján délelőtt mutatják be. 6. Akik a nősor I. és III. számában résztvevni óhajtanak, tartoznak a gyakorlatokat mintaszerűen elajátítani, a próbákon pontosan megjelenni és az 1909. évi március hó 7-én a NTE. csarnokában tartandó főpróbán résztvevni. 7. A vidéki tornaegyletek számára külön kiírt mintacsapatornázás gyakorlati nemét, valamint a gyakorlatanyagot az egyletek maguk választják. A gyakorlat neve lehet: szabadgyakorlat vagy szertornázás. Megjegyezvén azonban, hogy egy-egy minta csapat tornázása 15 percnél több idő igénybe nem vehet. Ezen időtartam a gyakorlatanyag megállapításánál figyelembe veendő. Jelentkezés és nevezés. 1. Azon egyletek, amelyek a sorrend I. és III. számában közreműködni óhajtanak, tartoznak eme szándékukat legkésőbb 1909. évi február hó 15-ig a MOTESZ. tornaszakbizottsága előadójánál bejelenteni és ezen bejelentéssel a sorrend fűt emlitett számaiban résztvevő tornászok névjegyzékét is beküldeni. 2. A sorrend II. számában közreműködő egyletek tartoznak résztvételüket 1909. évi február hó 15-ig a MOTESZ. tornaszakbizottsága előadójánál bejelenteni és a bemutatandó gyakorlatanyag leírását legkésőbb 1909. évi március hó 1-ig ugyancsak a MOTESZ. tornaszakbizottsága előadójának megküldeni. 3. A sorrend IV. számában közreműködő előtornászok és tornaművezetők tartoznak résztvételüket, valamint 1—3 gyakorlati leírását legkésőbb 1909. évi március hó 1-ig a MOTESZ. tornaszakbizottsága előadójának címére beküldeni. Később érkező bejelentések figyelembe nem vétetnek. Aki a gyakorlatanyag leírását idejében nem küldi be, az akadémián nem vehet részt. A versenyekre nevezési zárnapp: 1909. évi március hó 1. este 8 óra. Nevezés a MOTESZ. tornaszakbizottságának előadójára címére (II. Attila-utca 2.) küldendő. A nevezésnek tartalmaznia kell: a) a nevező egyéni nevét és székhelyét; b) a versenyző nevét (általánosan zárjel alatt), életkorát és polgári állását; c) a benevezett csapat tagjainak nevét, életkorát és polgári állását. Négy páttag is jelölendő; d) a 3. alatt körülírt: választott gyakorlatok anyagának leírását. Tét: az I. számú mintacsapatversenyénél 20 kor., a II. számú egyéni összetett versenyénél 10 kor. A MOTESZ. kötelékébe tartozó egyesületek a tétnek felét fizetik. A III. számú tornaakadémián résztvevők tétet nem fizetnek. A tétet a MOTESZ. pénztárosához, Müller Hugó (V. ker., Akadémia-utca 13.) küldendő.

Díjazás. A sorrend II. számában résztvevő csapatok mindegyike, egylete számára a szövetség oklevelét kapja. A sorrend IV. számában közreműködő előtornászok és tornaművezetők oklevelét kapnak. A mintacsapatok versenyében a győztes csapat: „Magyarország bajnokcsapata a lovon 1908/9. évre” címet, a győztes csapat egyesülete a MOTESZ. oklevelét és a csapat minden tagja a MOTESZ. díszített nagy ezüstérmét kapja. A második helyre érkezett csapat tagjai a MOTESZ. nagy ezüst- és a harmadik helyre érkezett csapat tagjai a MOTESZ. kis ezüstérmét kapják. Az egyéni összetett versenyben a győztes: „Magyarország tornászajnokja 1908/9. évre” címet, babékoszorút, a MOTESZ. aranyérmét és annak oklevelét kapja. A második és harmadik helyre érkezett a MOTESZ. nagy ezüst-, a negyedik és ötödik helyre érkezett a MOTESZ. kis ezüstérmét kapja. Egyebekben lásd az általános versenyszabályok 24. §-át.

Budapest, 1908 október hó.

A Magyarországi Testedző Egyesületek Szövetsége Igaz-

gató-Bizottsága: Dr. Nagy Emil, elnök. Malecki Román, a MOTESZ. titkára. Iszer Károly a műszaki bizottság elnöke. Maurer János, a tornaszakbizottság elnöke. Bély Mihály, a tornaszakbizottság előadója. Babel Rezső, Kemtykó János, szövetségi művezetők.

A POZSONYI TORNA EGYESÜLET tornaszakosztálya elhagyta régi hajlékát — a Csáky-téri elemi iskola tágas tornatermét és beköltözött az ősszel megnyílt új katolikus főgimnázium modernül berendezett tornaesarnokába, mely svédturnászatra is fel van szerelve.

Az egyesület utolsó választmányi ülésén művezetővé választotta Gaál Zoltán főreálisiskolai tornatanárt, ki nagy körültekintéssel, ambícióval és szakavatottsággal vezetni hetenként hétfőn — szerdán és pénteken — a tornaesteket. Ezen estélyeken rendszerint 25—30 tornász vesz részt és az ügyesen vezetett szabadgyakorlatokat szívesen látogatják az „öreg urak” is. Miután a szertornázás is három csapatban folyik, előreláthatólag megtartható lesz télen a rendes évi díztorna is, mely az elmúlt télen csak azért maradt el, mert a régi tornaesarnokot hónapokon át nem lehetett fűteni. Nagyobb keretű és impozánsabb lehet az ez idei díztorna már csak azért is, mert, amint hírlik, a MOTESZ. tornaszakosztálya ki fogja küldeni mintacsapatát a vidékre is.

Mintacsapatot állít a PTE. is, mert az amugy is tekintélyes tornászgárda néhány újonnan belépett igen ügyes tornásszal megszaporodott.

Végül ki kell emelnünk Pogány Gyula titkár fáradhatlan és ördöknélküli tevékenységét, ki mint ideiglenes művezető éveken át vezette a PTE.-ben a tornaestélyeket és aki szabad idejének legnagyobb részét a tornának szentelte.

Nehéz feladat hárul az új művezetőre, hogy elődje nyomdokán haladva, őssze tudja tartani a tornászokat és hogy sikerei ép olyanok legyenek — mint Pogányé voltak.

Szilánkok

Hogy lapunk olvoei egyáltalában nem változtak meg és hogy bizonyos körök reménye ellenére is rendületlenül kitartunk azok mellett, senki és semminek kedvéért nem tűrve azok esorbitását, azt napnál fényesebben igazolta középiskolai versenyünk. Tavaly ellenzéki lap voltunk, idén a szövetség hivatalos orgánuma. Mindamelllett tendenciánk — az uszósport terjesztése, fejlesztése, úgy elméleti cikkek, mint gyors és pontos hírszolgálat, mint pedig versenyek rendezése révén, mint végül szigorú, de objektív bírálat gyakorlása végett — ugyanaz maradt.

Középiskolai versenyünk óriási előmunkálatokat igényelvén, két héten keresztül azonban kénytelenségből elmaradt jelen, aktuálisok méltatásának szánt rovatunk, amiért is olvasóink elnézését kérjük. — November 16-án megjelent hétfői számunkban megjelent néhány részben téves információ alapult sor a Halmay és Hégnér közt a MTK. téli versenyén lefolyt incidensről, melyet most regisztrálunk, a valódi tényállásnak megfelelőleg. Halmay ugyanis kissé tán tulságosan éles hangon utasította rendre a verseny tartama alatt torkaszakadtából kiáltozó Hégnert, aki erre nem a legmegfelelőbb modorban válaszolt, mire Halmay egy lépést tett feléje. Tettelegességet sejtető mozdulatnak azonban nyoma sem volt és ezt, valamint általában véve Halmay igazát a MUSZ., melyhez az ügy került, kétségkívül megállapította volna. Sajnos azonban, úgy értesülünk, hogy Halmay kétszeri idézés dacára nem jelent meg — indokolás

KODAK

gépek elismert elsőrangú kamarák.

Napfény melletti előhívó készülékek 6:50 K.-tól feljebb

Minden jobb szaküzletben kaphatók.

KODAK, Gesellschaft, m. b. H. Wien, I., Graben No. 29.

nélkül — a Szövetség ítélőszéke előtt, ami meglehetősen tiszteletlenség jele, mert a versenyző, bármily fényes klasszisu legyen is, tartozik fölöttes fórumát respektálni.

*

W. W. Robinson, akinek már a korai szezonban való tréningbe állásáról annak idején megemlékeztünk, most, az évad végén érte el csak formája tetőpontját. Az olimpiád 200 m-es mellúszásában második lett, de most teljes $4\frac{3}{8}$ mp.-el javította meg Holman 2 p. 45 mp.-es rekordját 200 yardon, melyet a mult héten fogadott el az ASA. A Liverpoolban (Seacombe Baths) elért időt a Szövetség képviselőiben E. L. Snowdon és T. R. Mellody mérték, egyhangzólag 2 p. 41.4 mp.-et, mely idő egyszersemind Baronyi 2 p. 41.8 mp.-es rekordját is túlszárnyalja.

*

A Diana-díj körül megesezt szabálytalanság ismét éles és igen kedvezőtlen fényt vet az osztrákok opportunus, megalkuvó és inkorrekt politikájára. Teljesen példátlan precedenst alkottak, amennyiben egy világosan konstatalt szabálytalanságot elkövetett versenyzőt diszkvalifikáltak, de nem ütötték el teljesen a díjtól, azaz nem vették startját olybá, mintha az meg sem történt volna, mint az nálunk és Angliában és minden rendezett sportviszonyu országban van, hanem az elért 2. helyről 3. helyre tették. Bezzeg, mikor jól esett a szomszédoknak a szabályok pontos betartása, akkor „egészen“ diszkvalifikálták Hornungot. (A tavalyi Diana-díjnál.) Elvárjuk a Szövetség példás fellépését!

WSC. Austria versenye.

(Saját tudósinktól.)

Meglehetősen egyhanguan és érdektelenül folyt le jó rendezés mellett az Austria vasárnapi uszóversenye, nemzetközi jelleget a FTC. néhány uszójának részvétele által kapva. A verseny főszáma Ausztria 200 m.-es bajnoksága volt, melynek védője, Halmay nem állt starthoz, amit nézetünk szerint helytelenül tett, már csak azért is, mert alkalmas szolgáltatót a bécsi lapoknak, hogy „gyávaságot“ kürtöljenek róla világágra. Kétségtelennek látszik, hogy a bajnokságot megnyerte volna, bár Sheff 2 p. 31.4 mp.-es rekordjára való tekintettel 2 p. 30 mp.-en belül kellett volna usznia és az osztrák ma már 200 m.-en is igen veszélyes és számba veendő ellenfél. A Diana-díjat, melyre a FTC. ezuttal negyedszer (1905, 1906, 1907 és 1908) küldte fel csapatát és mely körül nevezett egyület örök balszerencse üldözte pedig a magyar egyület ezuttal végleg megnyerte volna, ismét a WAC. szerezte vissza, hogy milyen uton-módon, arról lapunk más helyén mondjuk el véleményünket, itt még csak annyit, hogy a FTC. a dolgot megfelelebbezte az osztrák szövetséghez. A 68 m.-es gyorsusztát Domonkos nyerte elsőrangú idő mellett a Sheff távollétében faverit Olasz ellen, akit bár akadályoztak, de aki az időre (45.4 mp.) való tekintettel egyébként is aligha tudott volna győzni. Említést érdemel Honisch (WAC.) 46.8 mp.-es eredménye. Feltűnést keltett még a 68 m.-es mellúszó futam előverenyében a Sheff Ottó által uszott pompás idő (53.8 mp.). Véleményünk szerint Sheff egymaga három győzelemmel meg tudta volna a díjat egyletének nyerni. A program igen sovány volt és a vízipólón kívül alig nyújtott érdekeset. Részletes eredményt hétfői számunk közölte.

Uszóversenyünk díjkiosztása.

Lélekemelő ünneppé nvelte ki magát a díjak kiosztásának aktuusa november 26-án. Százötven diákversenyző hársány éljenése kísért minden győztest, aki büszke, kipirult arccal vette át dr. Polónyi Dezső országgyűlési képviselő, lapunk főszerkesztőjének kezéből a díjat. Polónyi lendületes beszédben változta a szerkesztőségünket irányító és az egységes, erős nemzeti társadalom kiépítését célzó törekvéseket, melyek hivatják az ifjú Magyarországot, a jövőndő nemzedéket izmosítani, testi-lelki har-

moníába hozni, még pedig nem tőlünk oly idegen, germán szellemű *torna*, hanem a szabadtéri sport, az atlétika segítségével. Utána Bartos József, a budapesti IV. kerületi kegyvesztetőrendi fogmázium igazgatója emelkedett szólásra és megfeszített figyelemmel, mondhatnók áhitattal figyeit az ifjuság az Isten ígéjének tiszteletreméltó, őszhaju hirdetőjére, amint szintén a test és lélek harmoniájáról szólott. A világhistoria, mondá nagyszabásu beszéde során, bizonyítja a maga kérélehetetlen tanulságával, hogy csak az a nemzet tud önálló, független és szabad lenni, amelynek a bölcseséghez fűsieség, a esíszott szellemhez acélos kar járul. Az ókor virága, a görög nemzet csak addig volt a föld első népe, amíg respektálta Pallas Athene szentelt symbolumát: a tudomány madarát, a baglyot egyesítve testi derékség jelével, a lándzsával és pajzsával. Amíg fennen lángolt az antik szellem, addig boldog volt Hellas; amint dekadens lett lélek és test egyaránt, porba is zuhant Chaeroneánál a macedon harcosok előtt Demosthenes, az utolsó nagy görög és vele együtt — hazájának szabadsága... Ne álljatok ott, ahol vagytok, fejezte be nagyhatalú szavait a szónok a meghatottságtól remegő hangon riadó eljenzés közepette, induljatok tovább a tört esapáson, nemzetünk és hazánk nagyobb dicsőségére!

Hírek.

MAGYAROK BÉCSBEN. Az I. WASC. dec. 6—8-iki kétnapos versenyére felmegy a legnagyobb valószínűség szerint a MUE. vízipólo csapata, melynek egyes tagjai az egyes számokban is indulnak. A főszám Ausztria 100 m.-es bajnoksága, melyre Halmay a védő nem megy fel és így alkalmasint Sheff O. nyeri, mert nem hinnők, hogy akár Önodly, akár Hégner megtudnák verni. A Müller-díjban (staféta 103 m. hát, 68 m. mell és 34 m. magyar). A nevezett MAFC. nem indul és így a MUE. indul magyar részről az I. WASC. és WAC. ellen. A 68 m.-es gyorsusztát ellenben valószínűleg hazakerül. A vízipóloban Ausztria és Magyarország bajnokesapatai találkoznak ismét.

HÁZI USZÓVERSENYT rendez december 7-én a BTC., melyet igaz örömmel üdvözlünk az uszóversenyt rendező egyletek sorában: uszósportunkra nézve nagy nyereséget jelent egy ilyen hatalmas és élőkölő sportegylet aktiv és tevékeny munkája. Versenyszámok: I. Kezdőverseny 60 m. II. Hendikep 60 m. III. Hátúszás hendikep 60 m. IV. Staféta 3×40 m. (tetsz. sz.) V. Mellúszás hendikep 80 m. Nevezések Szűcs Vilmos kapitány címére küldendők.

BUDAPESTI EGYETEMI ATHLETIKAI CLUB HÁZI USZÓVERSENYE. Szerdán, f. hó 25-én rendezte a BEAC. házi uszóversenyt. Egyes számokban népes mezenyők álltak a starthoz, s így a verseny sikerültnek mondható. A verseny gyors lebonyolítása Tamedly Mihály és Rác Vilmos érdeme.

Részletes eredmények:

Junior verseny 40 m. 1. Salkovszky Jenő. 2. Bartonich Emil. 3. Lillits Stojan. 80 m. *hendikep-verseny* Rác Vilmos *tiszteletdíjért*. 1. Tamedly Mihály 12 mp. 2. Belczay László (vers. kiv.) 5 mp. h. 3. Donáth Leó (vers. kiv.) 18 mp. h. 4. Olasz Andor 18 mp. h. 100 m. *mellúszás Tamedly Mihály tiszteletdíjért*. 1. Kulesár György. 2. Farkas Kornél. 3. Rác Vilmos. 60 m. *hátúszás*. 1. Kulesár György. 2. Mészáros György. 3. Rác Vilmos. 400 m. *hendikep*. 1. Tamedly. 2. Olasz.

A VI. KER. FELSŐKERESK. ISKOLA mult vasárnap igen szépen sikerült intézeti uszóversenyt tartott, melynek létrejött dr. Mártonfy Miklós tanár lelkes, őnzetlen sportszeretete és az ifjuság testi nevelésére irányított figyelmét dicséri. A rendezést ugyanő és Tamedly Mihály látták el kifogástalanul.

Részletes eredmény:

1. *Megnyitó verseny* 60 m. 1. Paulusz János 49.8. 2. Unger György 56.2. 3. Szigeti Béla. 2. *Intézeti főverseny* 80 m. Elsők holtversenyben Fox Jenő és Verő Sándor. 3. *Mellúszás Hendikep* 80 m. 1. Radó Miklós 1.23.6. 2. Rosenberg Lajos 1.25. 3. Vértési Károly. 4. *Háton uszás hendikep* 60 m. 1. Fischer 1.02.2. 2. Unger György. 5. *Staféta (magyar)* 3×40 m. Felső B. csapata. (Paulusz, Szandovits, Hortobágyi) első, felső C. csapata (Hersch, Schléssinger, Verő) második. 6. *Alsó és középső osztályosok versenye* 40 m. 1. Rosenberg Lajos alsó o. 28. 2. Fischer József alsó o. 29. 3. Radó Miklós 29.8. 7. *Felső osztályosok versenye* 60 m. 1. Szandovits József 57.8. 2. Schlesinger Jenő. 8. *Hendikep* 200 m. 1. Fischer József (5 mp. h.) 3.40. 2. Rosenberg Lajos (20 mp. h.) 3.52.6. 9. *Staféta hendikep* (mell, hát,

Marton Alajos és Fia

BUDAPEST, IV., Koronaherceg-utca 10. sz.

Díszmü- és ezüstárak nagy raktára.

≡ Verseny-díjtárgyak gazdag választékban. ≡

Sportegyletek tisztelt tagjainak engedményes árak

magyar) 3×40 m. Felső o. csapata (Verő, Fox, Hersch) első (10 mp. h.), alsó o. csapata (Krakauer, Unger, Szigeti) második. 10. *Buvár uszás* 20 m. 1. Hersch Jenő 18.8. 2. Hoffer Győző 21.6. 11. *Volt növendékek versenye* 100 m. 1. Borovy Ferenc 117.2. 2. Kálmán Lajos 128.6.

A VIII. KERÜLETI FÖGIMNÁZIUM holnap, vasárnap, f. hó 6-án intézeti uszóversenyt rendez a Rudasfürdőben.

KIRÁSOK. Az év három utolsó versenyt időrendben a BAK., BTC. és MUE. rendezik; az előbbieket kiírását már az eredeti nov. 16-iki terminus alkalmából közöltük, míg utóbbiét itt adjuk:

A Budapesti Torna-Club által a Rudasfürdő uszócsarnokában 1908. évi december hó 20-án este 6 órakor rendezendő nemzetközi uszóverseny sorrendje és feltételei. I. *Megnyitó verseny*. 40 m. (bajnokok kizárva). II. *Főverseny*. 60 m. (bajnokok kizárva). III. *Juniorverseny*. 80 m. IV. *Nagy staféta*. 5×40 m. (bajnokok kizárva). V. *Scenior melluszás*. 40 m. (28 éven felülieknek). VI. 100 m. *melluszás hendikep*. VII. *Főverseny*. 100 m. VIII. 60 m. *hátuszás hendikep*. IX. *Hölgyek hendikepversenye*. 80 m. X. 200 m. *uszás*. XI. *Középiskolai tanulók hendikepversenye*. 60 m. XII. 400 m. *uszás hendikep*.

A verseny a MÚSZ. szabályai szerint rendeztetik. Esetleges előfutamok szombaton este 5 órakor a Rudasfürdő uszócsarnokában tartatnak meg. Főiskolai bajnokság győztese résztvehet a „bajnokok kizárva” jelzésű versenyekben.

Díjazás. A II. és VII. sz. főversenyekben az első díszített ezüst-, a második ezüst-, a harmadik bronzérmert nyer. A IV. sz. staféta versenyben a győztes csapat tagjai ezüst-, a második csapat tagjai bronzérmert nyernek. A III., V., XI. sz. versenyekben az első ezüst-, a második és harmadik bronzérmert nyer. Az I., VI., VIII., IX., X., XII. sz. versenyekben az első és másodiknak ezüst-, a harmadiknak bronzérmert. A második díj 4, a harmadik díj 7 induló esetén adatik ki.

Tétek: A IV. számú versenyben 10 korona. A II. és VII. számú versenyben 5 korona. A III. és V. számú versenyben 2 korona. A XI. számú versenyben 1 korona. A többi versenyekben 3 korona. A nevezések és tétek *legkésőbb december 14-én d. ú. 2 óráig* Szűcs Vilmos címére (IV. ker., Közp. városháza, I. em. 69. sz.) küldendők.

A MAGYAR USZÓ-EGYESÜLET által 1908. december 26-án a Rudasfürdőben rendezendő *nemzetközi uszóverseny* sorrendje és feltételei: I. *Megnyitó verseny* 100 m. (bajn. kiz.) II. *Mellstaféta* 4×60 m. III. *Gyorsuszás* 80 m. IV. *Hölgyverseny* 100 m. V. *Hendikep* 60 m. VI. *Vendékek versenye* 80 m. (külföldiek és vidékiek). VII. *Oldaluszás* 200 m. VIII. *Gyermekverseny* 60 m. IX. *Mellhendikep* 100 m. X. *Buváruszás* 40 m. XI. *Hátuszás* 60 m. XII. *Ifjúsági hendikep* 100 m. XIII. *Hát-hendikep* 100 m. XIV. *Plunginghendikep* (2 ugrás). XV. *Sceniorverseny* 80 m. (30 éven felül). XVI. *Hát-hendikep* 100 m. XVII. *Tányér keresés* (12 tányérral 2 kísérettel). XVIII. *Főverseny* 500 m. XIX. *Staféta* 4×40 m. (vegyes). XX. *Hölgy összetett verseny* 60 m. (20 m. mell, hát és magyar). XXI. *Juniorverseny* 800 m. XXII. *Vízipóló*. *Díjazás* a 3., 5. és 18. versenyszámokban 1. díszített nagy ezüst, 2. nagy, 3. ezüstérmert, a 8. számban 1. ezüst, 2. nagy bronz, 3. bronzérmert, a többiben 1. nagy ezüst, 2. ezüst, 3. bronzérmert. *Tét* a 3., 5. és 18. számokban 4, a 8. számban 1, a 2. és 19. számban 12, a 22. számban 20 korona. Nevezések 1908. december 18-áig Schubert A. címére (VI. Teréz-kört 24/a. Edison-kávéház) küldendők.

A USZTRÁLIA EVEZŐS BAJNOKSÁGÁÉRT, mint lapunkban már jeleztük, november 21-én folyt le a küzdelem Ben Thoroughood és Georg Welsch között a Hunter folyón 3 angol mértföldes távon. A küzdelem Thoroughood győzelmével végződött, ki 3 hosszal győzte le Welsch-t és így elvette tőle a bajnoki címét.

EBARRY, ANGOL BAJNOK győzelméről az ausztráliai lapok is igen meleg hangon írnak. Az a tény, hogy G. Towns fellett győzelmeskedhetett, irradott javított bajnoki távon, igen valószínűvé teszik azt is, hogy Webb, a világbajnoki cím jelenlegi viselője is legyőzőjére telne benne. A világbajnoki cím már

38 év óta nem volt úgy sem Angliában, Trickett leveretése óta az állandóan Canadában és Ausztráliában maradt. A jelenlegi világbajnok legközelebb matchelni fog, mint már jeleztük, R. Arnst-tal a világbajnoksági címért és az ausztráliai lap szerint kétes, hogy e versenyből kikerülő győztes E. Barry esetleges kihívására képes lesz-e megvédeni Ausztráliának e bajnoki címét.

Si-terepék és si-turák.

II.

Különbséget kell tennünk a sielés ama két módja között, mely a gyakorló-terepéken és a turákon bonyolódik le: — e kettőt éles határ választja el egymástól. A gyakorló helyeken hamar kiismerjük a hó laza és szilárdabb voltát, a buckás helyeket, a lejtők esési vonalát s ha egynehány lendületet is elsajátítottunk, ki van meritve az élvezet, melyet sielés közben szerezhetünk. Mennyivel jelentősebb és nehezebb ennél a turázás. Itt az egyén két nagy akadályal könnytelen megküzdni, egyrészt a természet nehézségeivel, másrészt a saját kényelmi igényeivel, önönmagával.

A sielést ép az teszi a legszebb és legélvezetesebb téli sporttá, hogy az ember nincs egy meghatározott területhez kötve, mint pl. a koresolyázó, a bob, sceanon stb., hanem *szabadon* mehet mindenhová, föl a hegyre, le a völgybe a merre épen kedve tartja — és ez óriási előny. De a természet akadályokat is gördít a szabadság elé, mely hol elháríthatatlan veszedelmek alakjában, hol pedig a terep változatos alakulatában jelentkezik és e veszedelmek, terep alakulatok annál nagyobbak, minél jobban közeledik turánk a magas hegységek felé. Hangsúlyoznom kell tehát, hogy elsősorban hazai viszonyainkat kellett szem előtt tartanom s cikkek súlypontja is azon fekszik, mily körülményektől és feltételektől van függővé téve a tura-sielés *Középhegységeinkben*, milyen legyen a felszerelés, élelmezés és hova mentek eddig és hova menjünk mi si-turánkra!

A téli turák veszedelmei között tulajdonképpen csupán egyet tartok elháríthatatlannak, s ez a *lavina*. Több ízben indítványozták már, hogy a lavinaveszélyes helyeket a térképeken meg kellene jelölni, ami azonban teoriának szép, de a praxisban feltétlenül hiábavaló fáradság. Mert igaz ugyan, hogy a hegyeknek vannak oly állandó oldalai, helyei, hol a lavinák lefutnak, de amellet előfordul az is, hogy bizonyos hőmennység összegyülemlésekor vagy az időjárás hirtelen változása folytán lavina keletkezik az *állandó* lavinaveszedelmes oldalakon kívül másutt is, amit előre jelezni épencéggel nem lehet, mert minden 25°-ot meghaladó lejtőn keletkezhetik lavina. Általában kerüljük el az új hóval fedett jeges lejtőknek alul való keresztvezését, lavinaveszedelmes lejtőkön az ívelést, a különböző lendületeket és kanyarodásokat, mert minden egyes ily ív elvághatja azokat a hőzemeseket, melyek a lejtő felső részét alátámasztják. Tehát vagy egy vonalban siklunk le e veszélyes terepen, vagy ha túlmeredek a lejtő, akkor lekötjük a sít és az esés irányában tapossuk át magunkat. Más megoldás nincs. Minthogy a lavinaveszedelem és lavina tanulmányozása külön fejezetet venne igénybe, mely túlhaladná e cikk kereteit, W. Paulcke egy nagy érdekű cikkét fogom majd e hasábjokon közölni, mint aki erről a leghivatottabb szólani. Utalok különben „Die Gefahren der Alpen” című Zsigmondy Emil dr. után átdolgozott művére, melyet mindenkinek, ki komoly si-turákat akar tenni akár a középhegységben, akár a glecserek világában, feltétlenül ismernie kell.

A turázás első főkövetelménye a jó si. Meddőnek tartom avitatkozást, norvég avagy lilienfeldi sietek használatunk-e, mert a lényeg az, aki az egyikkel megszokta az mindennütt boldogulni fog. W. Paulcke, mikor átkelt a Monte

Rosan norvég sit használt, a francia alpesi klub múlt évi chamonixi versenyén a katonai versenyt magas hegységen átvezető terepen norvég katonák nyerték meg. Kétségen felül áll azonban a Zdrski-féle lilienfeldi síek számos jó tulajdonsága, könnyebb kezelhetősége, biztossága, melynél fogva a túrázók nagy százaléka e sit kedveli és használja. Hazánkban mondhatnánk a síelők 99%-a lilienfeldi sit használ, aminek magyarázatát Ausztria közelsége adja meg! A vékonyan erezett kőrisfa, melyben a szálak párhuzamosan haladnak a sí orra felé — egyike a legkitűnőbb sí-fáknak. Rugalmas és nehezen kopik, amit különösen azok tudnak méltányolni, kik jeges lejtőkön siklanak tova, hol szilánkok hasadhatnak le a fából.

A felszerelés szempontjából különös figyelmet igényel az egyszerű ruházódás. Se túlmelegen, se túlkönnyen ne öltözködjünk. Alsó ruházatul csak a gyapjút ajánlhatom, a vászonnak nem vagyok barátja. Külső ruhának kitűnő a sima szőrtelen kék posztó, melyet a norvégek használnak; nagyon jó a paraszt-loden és homespun, melyeknek egyetlen hátránya azonban az, hogyha meleg szobába megyünk, a szőröcskékre ráfagyott jegdarabkák elolvadnak és vízessé teszik az egész öltözetet. Sapkánk felsőruhánk szöveteiből készüljön, még pedig úgy, hogy két oldal a föltre lezuhatható és áll alatt összegombolható fülekkel legyen ellátva, mert így a legdermesztőbb vihar ellen is védelmet nyújt. Ha rövid nadrágot használunk, akkor lábszárharisnyául kecskeszőr szárakat viseljünk, ezek nemesak kitűnő mezeget tartanak, de aránylag eléggé vízhatlanok is, a durva daróc vagy kecskeszőr jó kis harisnyául is. A lábszárakra ráerősíthető bőrből készült u. n. kamáslit feltétlenül elvetendőnek tartom, e helyett lodenből készült pólyát esavarjunk a szárukra, még pedig kezdve a cipő felsőrészén. A bokavédők, melyeket szíjjal lehet a talphoz erősíteni, luxuscikkek és hasznavehetetlenek, mert a hó épen alattuk halmozódik össze. Teveszőr-svitter vagy mellény, könyökig érő egy ujjas keztyű, hősapka egészítse ki további felszerelésünket.

Lilienfeldi síhez bármiféle cipőt használhatunk, mivel azonban egyik legjobban szem előtt tartandó rendszabály az, hogy a láb át ne nedvesedjék, cserzett marhabőrből készült cipőt használjunk, melynek felsőrészéhez a talp nem faszöggekkel van ráerősítve, hanem rá van varrva és a talp és felsőrész közötti hézag szurokkal van bekenve. A cipő nyelve hasonlóképen be legyen varrva, úgy hogy semiféle hasadékon a hó be ne hatolhasson. Turán reggel, este egyaránt kenjünk be cipőnk, még pedig sóttalan zsírral, így soká vízhatlan marad. A norvég síekhez az u. n. laupaar, iramszarvasbőrből készült cipőket használják.

Az élelem elsősorban cukor és zsirtartalmu anyagokból álljon, ezt kívánja és bírja el a gyomor leginkább. Szalonna, tojás, vaj, konzerv-pástétomok és a felkai konzervgyár készítményei, szardinia, marmeládok, déli gyümölcsök, csokoládé, konzerv-befőttek, otthon elkészített és alumínium-dobozban magunkkal vitt rizskása izlenek a legjobban. Szeszes italokat legfőljebb orvosság gyanánt vegyünk magunkhoz, más módon való használatuk nemesak óriási könnyelműség, hanem egyenest az élet kockáztatása is; csak pillanatokig hatnak, utánuk bágvadtság, álmodás, elkedvetlenedés, nemtörődomség áll be, — s hol egyszer a lélek nem tudja fegyvelmezni önmagát — ott vége van mindennek. A szomját a cukros mege tea, maltin kakao vagy a Delta Péter tejszokoládé oltja kitűnően s az utóbbi különösen tápláló. Sohase kísérreljük meg szomjunkat hóval, vagy jéggel oltani, mert nyelvünk felhólyagzik és még inkább szomjasak leszünk. Ha hamarjában nem tudunk teát főzni, akkor száraz kenyérréjjel csillapíthatjuk némileg a kínzó szomjuságot.

Még csupán arra akarok rámutatni, milyen legyen a hátizsák és mi legyen a tartalma? A hátizsák erős vitorlavászon szövetből készüljön s lehetőleg nagy legyen, széles

vállszijakkal, kívül két külső, belül legalább is három zseb-ellátva. A külső zsebek egyikébe jön a literes kulaes, a másikba az aznapi élelem és kisebb apróságok. Belül pedig a következőket vigyük magunkkal: egy téli meleg svitter, tartalék keztyűk, gyorsforraló, ½ literes spiritustartó, esetleges sítörésnél javító szerszámok, sí-kenőcs és fókabőrök, kézi gyógyszer-tár (pólya, gyapot, angoltapasz, Hoffmann-cseppek, aspirin, szublimát-pasztillák, karbolsav, szódabikarbonsav, citromsav), varróeszközök, térképek, továbbá az élelem kis vászonzsákokba vagy alumínium-dobozokban csomagolva. Iránytű, ébresztőóra és anerooid mindig felsőkabátunkban legyen kéznél, hasonlóképen a hópápaszem, mely állhat drótból, vagy üvegből egyaránt. A drót nem véd meg a jeges viharok és hóföregteteg ellen, az üveg pedig könnyen török.

E sorokban foglaltam össze röviden azt, hogy szereljék fel magukat, ha sí-turára megyünk.

Hírek.

SITURA A BÖRZSÖNYBEN. A Budapesti Egyetemi Turista-Egyesület november 29-én rendezte idei első társas síkirándulását a Börzsönybe. A kirándulók egyik csoportja szombatn d. u. 6 óra 25 perckor indult el a nyugati pályaudvarról Kis-Marosra és innen gyalog folytatta az utat s éjjel után 1 órakor ért a Magas Taxi erdészlakhoz, a másik csoport, melyhez Posselt Gyula mérnök is csatlakozott, a szombat 10 órai esti vonattal indult el és Verőcéről Kis-Marosra, majd innen a Magas Taxi erdészház felé vette útját, melyet reggel 5 órakor ért el. A hó az éjjeli fagy folytán meglehetősen jeges volt. Másnap a kirándulók együttesen a Nagy-Hideghegyre és innen a Csóványosra siettek. A hóviszonyok reggel elsőrangúak voltak, dél felé a hó engedni kezdett, 600 m. magasságon felül mindenütt meghaladt a félméter. Általában a tura egyike a legszebb síturáknak, melyre fővárosunk környékén vállalkozni szoktak. A turán az egyetemi turisták közül Beran Nándor, Fodor Károly, Horn K. Lajos, Jordán Oszkár, Komarnicki Gyula, Komarnicki Román, Laufer István és Serényi Jenő vettek részt.

HÓVISZONYOK A DOBOGÓKÖN. Miként a Börzsönyt, úgy a Büdösi hegységet is hatalmas hótömeg borítja, mert míg a fővárosban a csapadék eső volt, kint a szabadban az hó alakjában hullt le. A Dobogóköt, melyen a Magyar Turista Egyesület budapesti osztlányának u. n. Eötvös Loránd menedékháza áll s télen nyáron egyaránt nyitva van a kirándulók számára, félméteren felüli hó fedi, melynek határa egyfelől a Csilova-völgyben, másfelől a körtvélyesi pusztá felett alig egy negyedóránnyira van Pomáz felé pedig Dobra-Vodáig ér. A menedékház el van látva szánokkal, bobokkal — de bizony azokat alig használja valaki, mert a fantortó egyesület 1200 tagja között télviz idején csak néha akad egy-kettő, ki felmerészkedne a Dobogókőre.

ORVOSI VIZSGÁLAT A SI-TÁVVERSENYEK RÉSZTVEVŐIN. Az osztrák sí-szövetség november 22-iki ülésén Innsbruckban elhatározta, hogy mindazokat, kik a távversenyen részt vesznek, a versenyek után orvosi vizsgálatnak vetik alá. Nem lesz érdekeltlen, ha felemlítjük, hogy dr. Holm már 1892-ben Norvégiában a Holmenkollen-versenyek résztvevőit megvizsgálta s azóta a versenyzők ennek minden távversenyen alá vannak vetve. Különös jelentősége a vizsgálatnak nemesak az orvosi tudományra van, hanem összehasonlítására is szolgál mindama tapasztalatoknak, melyeket az orvosi tudomány a testedzés különböző ágaiban a test szervezeti változásairól összegyűjtött. Németországban is igen sokan indítványozzák, hogy a német sí-szövetség Harz-ban tartandó bajnoki versenyén a versenyzők megvizsgáltsanak.

NEMZETKÖZI SI-SZÖVETSÉG. J. Rössler-Orovsky a következő felhívást intézi Európa összes sí-szövetségeihez, melyet annál inkább tartunk szükségesnek közölni, hogy a Magyar Sí-Klub is esetleg adandó alkalommal csatlakozhassék z új szövetséghez. „Az összes sí-szövetségek igen tisztelt vezetőihez! A londoni 1908. évi olimpiai versenyen összegyűlt sí-sport iránt érdeklődők nemzetközi értekezletének megbízásából batorodom az összes sí-szövetségeket a Stockholmban 1909. év február havában tartandó nemzetközi sí-sport kongresszusára

Olvassuk a Nemzeti Sport hetfői kiadását is.

Megjelenik hétfőn reggel 8—9 óra közt.

Kapható: Budapesten minden nagyobb dohánytözsdében. Vidéken: minden vidéki városban a hírlapelárúító helyeken, ára Budapesten 10 fillér, vidéken 12 fillér.

meghívni. Az összes szövetségek még idejekorán közvetlenül is meghívatnak. Köztudomás szerint 1909 február havában rendezik Stockholmban az északi játékokat, melyek a Nemzetközi Si-Szövetség első hivatalos megalakulásával lesznek összefüggésben. Ezen alakuló közgyűlésen jogosult megjelenésre minden si-szövetségnek kellő meghatalmazással ellátott tagja és pedig minden szövetségnek egy meghatalmazottja egy szavazattal. Az összes indítványokat írásban kell betérjeszteni és azok csak si-sportra vonatkozhatnak. Érdeklődőknek felvilágosítással szolgál: J. Rössler-Orovsky, Prag, II., Václavské No. 63."

KÜLFÖLDI SZERVEZKEDÉSEK. A hosszú nyári szünet után ismét hírt adnak magukról a különböző kisebb-nagyobb egyesületek és si-szövetségek kurzusok rendezéséről, téli sport-ünnepekről, si-versenyekről olvasunk híradást lapjaikban. A Deutscher Schi Verband, az Österreichischer Schi Verband és a Schweizerischer Ski Verband közgyűlései a napokban tartattak meg. Felvetették egynehányan a Nemzetközi Si Szövetség megalakítását is, de a szövetségek ezt, részint azért, mert a Közép-európai Si Szövetség amúgy is győne alapokon áll, másrészt, mert a norvégek csak most szervezkedtek, még korainak találták. Általában óriási programot ölel fel az idei téli évad s már most mintegy bizonyos, hogy a svájci bajnoki versenyek 1909 január 16—18-án Andermatthban tartatnak meg, a francia bajnoki viadaloknak Morez vidéké (a Jura-hegységben) lesz színtere 1909 január 31-én és február 2-án s ezenkívül minden egyes si-egyesület és si-szövetség külön is megrendezi saját téli ünnepét.

OLASZ SI-SZÖVETSÉGET alapítottak november 13-án Turinban az olasz egyesületek; így ez lesz az ötödik nemzeti si-szövetség Európában.

A BERLINI JÉGPALOTÁBAN néhány hét óta Alfred és Sigríd Naess kristianiai páros műkoresolyázók lépnek fel, azonban eddigi mutatványaikkal épséggel nem feleltek meg ama várokoznak, mely föléptükhöz fűződött.

CHAMONIX-ban 1909 január 21—28-ára rendkívüli gazdag és változatos programot állítottak össze. Ez alkalommal kerül előntésre Franciaország bajnoksága gyors- és műkoresolyázásban, ezenfelül lesz nemzetközi mű- és gyorskoresolyázó-verseny, hölgyek részére külön is, páros verseny, nemzetközi hockey.

HOCKEY EURÓPA-BAJNOKSÁG. A Nemzetközi Hockey-Szövetség megbízásából a berlini Koresolyázó Egyesület a berlini jégpalotában az idei tél folyamán első ízben ki fogja írni az Európa-bajnokságot.

NEMZETKÖZI KORCSOLYÁVERSENYEK. Február 27-én és 28-án fognak Krisztániában nagyszabású téli sportünnepély keretében a nemzetközi koresolyaversenyek megtartatni, még pedig a Kristiania Skoitclub rendezésében elődöntésre kerül a nemzetközi páros verseny és a gyorskoresolyázás világbajnoksága.

AZ ÉSZAKI JÁTÉKOK, melyek felváltva két-évenként hol Svéd-, hol pedig Norvégországban kerültek kiírásra, az idén Stockholmban, még pedig február első napjában fognak megtartatni. A stockholmi bizottság legutóbb tartott ülésén elhatározta, hogy az idén a norvégeket nem fogja meghívni, mert azok 1905-ben a meghívásra el nem jöttek s új visszautasításoknak a bizottság magát kitenni nem akarja. Ebben a kényes ügyben, amint az különben sejtethető is, a politika játssza a legnagyobb szerepet.

A NÉMET KORCSOLYÁZÓ SZÖVETSÉG bajnoki versenyeit január 16. és 17-én rendezi Münchenben.

KRONBERGER LILLY erősen készülődik az idei műkoresolyázó versenyekre. Jelenleg trénerével, Seiberttel a müncheni műjégpályán folytatja gyakorlatait, ahol mintegy egy hónapig marad.

MTK. HAZI BIRKÓZÓVERSENYT rendezett vasárnap este igen nagyszámú közönség előtt. A verseny és a rendezés szépen sikerült. Részletes eredmények a következők: *Pehelysúly* 63 kg.-ig: Szepes győz Kobor ellen 7 p. 12. Gellért ellen Stern győz 4 p. Erővesztő: Halmos. *Középmérkőzések:* Stern győz Halmos ellen 2 p. 4. Erővesztő: Szepes. *Döntő:* Stern Károly győz Szepes ellen 12 p. 13. *Könnysúly,* 63 kg.-tól 70 kg.-ig: Csillag győz Klein ellen 18 p. 19. Erdély győz Lengyel ellen 37 mp. Erővesztő: Fischer. *Középmérkőzések:* Csillag győz Fischer ellen 8 p. 4. Erővesztő: Erdély. *Döntő:* Csillag Miklós győz Erdély ellen 18 p. 06. *Középsúly* 85 kg.-ig: Grünfeld győz Schillinger ellen 24 p. 25. György győz Végh ellen, miután Végh orrvérzés folytán feladja. Erővesztő: Petri. *Középmérkőzés:* György győz Petri ellen 4 p. 16. Erővesztő: Schillinger. *Döntő:* Schillinger Ferenc győz György József ellen 18 p. 59. *Nehézsúly.* *Döntő:* Fischer győz Bánó ellen 11 p.

A hétről. A nemzetközi football viszonylatok kérdése ismét teljes erővel napirendre kerül az e hó 13-án a Federation Internationa de Football Associations által Brüsszelben tartandó rendkívüli közgyűlése alkalmával. Ez a közgyűlés sok aktuális kérdést nem hivatalosan tárgyalni, s főleg megvilágítani a FI. d. FA. mai helyzetét. FI. de FA. korántsem áll olyan biztos és szilárd alapokon, mint általában hiszik. A mai helyzet, amely szerint a nemzetközi szövetségben a vezető és irányító szerepet az angol Football Association játssza, amelynek igazi alapja a profizionizmusban leledzik, nem talál osztatlan helyeslésre jóformán egyetleneg tag szövetségben. Azok a szövetségek, amelyek kénytelen-kelletlen az EFA. álláspontját fogadták el, mely az Amateur Football Association a nemzetközi kapcsolatból való kirekesztését eredményezte, nem az igazi belső meggyőződésüket követték, hanem majdnem kizárólag politikai motívumok által voltak befolyásolva. Emellett még, mint a bécsi kongresszus után kiderült, a legtöbb szövetség kiküldötte az elnökségek állásfoglalását képviselték, még pedig a szövetségi egyletek meghallgatása nélkül. Most már azután úgy alakult a helyzet, hogy az egyesületek nem akarnak szolidaritást vállalni e kérdésben a szövetségi vezetőkkel, mely vezetők politikája azt eredményezte, hogy legrégibb és egészséges alapon felépült angol koneksiókat voltak kénytelenek feláldozni anélkül, hogy annak pótlására alkalmat kaphattak

Világra szóló magyar találmány!

et a legöregebb egyén tel- a haj termését előidézti, a ritka és rövid hajzatot pe- hosszra megnöveszti. Ugyan az jesen kopasz fején is. a haj- és szakra néve is. Jó eredményről a fentalálók kezdeszkedik. Ára a rendkívül becses hajmagvakat tartalmazó „Hajtermő és haj- növősző Sámsonid”-nak, kenőcs vagy folyadék (hajszez) alakjában 20 kor. A „Hajvédő Sámsonid” ára 10 kor. Kapható postai úton kizárólag a fentalálónál és egyedüli készítőnél: Dr. Hollósy Istvánnál. Budapest, VII., Hársfa-utca 36. szám.

(Szabadalmi igénye 6137. védjegye 17.523. szám alatt beajstromozva. A termésköztudomány legújabb vívmánya folytán, a haj, szakál, bajusz- szálak magvát képező anyagok felfedezése alapján készítve. A „Haj- védő Sám- a hajhullást megszünteti. A „Haj- növősző Sámsonid”, néhány heti használat után az utasítás betartása mel- lőleg rövid hajzatot pe- hosszra megnöveszti. Ugyan az a hatás a haj- növősző Sámsonid”-nak, kenőcs vagy folyadék (hajszez) alakjában 20 kor. A „Hajvédő Sámsonid” ára 10 kor. Kapható postai úton kizárólag a fentalálónál és egyedüli készítőnél: Dr. Hollósy Istvánnál. Budapest, VII., Hársfa-utca 36. szám.

volna. Ugyanez áll Magyarországra nézve is. Annak idején épen e sorok írója, egy tanácsülésen érdeklődött a MLSz-nek a bécsi kongresszuson szőnyegre kerülő legfontosabb kérdésében követendő magatartása iránt. Akkor azzal nyugtatta meg az elnökség egyik tagja, hogy e kérdés a tanácsülés napirendjére kerül, úgy hogy e vitális kérdéshez az arra hivatottak hozzászólhassanak. A napirendre való kitűzés azonban egyszerűen elmaradt, s ez az egész nemzet football-sportjára óriási kihatással bíó kérdésben való állásfoglalás minden további nélkül az elnökség hatáskörébe ment át, melynek eredménye az lett, hogy az elnökség bécsi magatartása, egy „fait accompli“ elé állította a magyar football-sportjára óriási kihatással bíó kérdésben való állásfoglalás még nem tüzte volna napirendre a december 13-iki rendkívüli közgyűlés kérdésének tárgyalását, ugy esetleg egy rendkívüli időben összehívott tanácsülésen tegye azt lehetővé.

I. oszt. bajnokság.

FTC.—Főv. TC.

9:1

(Millenáris.) A Millenáris-versenypálya hasznavehetetlen állapota miatt barátságos mérkőzésé szigorodott össze a fenti nagyjelentőségűnek ígérkezett mérkőzés. A bíró ugyanis a pályát bajnoki mérkőzés megtartására alkalmatlannak minősítette. A pálya annyira sáros és víz volt, hogy ott komoly mérkőzést játszani nem lehetett. A külső körülmények alkalmasak voltak arra, hogy a fővárosiak csapata, amely igazán oly szépen szerepelt eddigi bajnoki mérkőzésein, súlyos vereséget szenvedjen. Jelen őszi idény elején már találkozott a két csapat, amikor Corinthian-díj helyett játszótárs barátságos mérkőzést. Mint ismeretes, ez volt az őszi kampagne első szenzációja. A Főv. TC. 2:1 arányban legyőzte a ferencvárosi csapatot. Itt kezdődik a Főv. TC. őszi, sikereiben gazdag szereplése. A FTC. elleni győzelem emelte őket az első osztályuk legjobbjai közé. S ime. Most a FTC. tépázza meg hírnevét, nagy arányú győzelmet aratva felette.

A sors véletlen játéka ez. Mert bár a FTC. csapatot sokkal jobbnak tartjuk a Főv. TC.-nél, ilyen nagy gólarányú győzelemre nem számítottunk, s nem számíthatunk. Magyarazatot a pálya irreális voltában kellene keresnünk, a mely a FTC. játékát nem zavarta annyira, mint amennyire lehetetlenné tette az érvényesülést a gyengébb fizikumú és kevesebb rutinnal rendelkező Főv. TC.-nek. Az első félidőben még látjuk a Főv. TC.-t játszani. Ekkor méltó ellenfelek mutatkozik. A második félidőben azonban mindennél csak Ferencvárosi játékos van, a Főv. TC.-t pedig sehol sem lehet felfedezni. A FTC. csapata brilliáns formát mutatott, különösen a csatársor volt jó: *Schlosser* és a jobbszélen játszó *Koródy*. *Kulsera* ismét jól állotta meg helyét, s sok biztatót nyújt a jövőre. A halvesor és védelem megtette kötelességét. A Főv. TC.-ben a két szélső half vált ki, míg a csatársorból csak *Orosz* játéka elégitett ki, akiknek egy mesteri lövését esodáltuk meg. *Beimel* kapus egy sajátos szokást kezd meghonosítani, hogy t. i. saját bekéjeit veri! Kedélyes. Az első félidőben a Főv. TC. is játéka törekedett s a félidő még tisztas eredménnyel 3:1-re végződött. A második félidőben a FTC. csapata óriási fölénybe jut s sorra lövi a gólokat a lanyhán és feltűnő indolensen játszó Fővárosiaknak. Bíró: *Fehéri* (BTC.).

II. osztályu bajnokság

NSC—33 FC.

5:2

(Lágymányos.) Eldölt immár a másodosztályu bajnokság őszi fordulójának legfontosabb, a bajnokság helyezéseire döntő jelentőségű mérkőzése is. A Nemzeti SC. nagyra hivatott csapatának hozott újabb, igen nagyértékű diadalt. A másodosztályu bajnokságban két, eddigi mérkőzéseiken veretlen csapat találkozása az őszi idény egyik legérdekesebb kiüzelmet eredményezte. Mind-

két csapat nagy ambícióval szállt sikra, hogy a vezetést magához ragadja. Az eredmény a NSC. nagy klasszisáról tesz tanúságot. A „33“-ok belső adogató pass-játékával szemben a Nemzetiek hosszán előreadott labdákkal operáltak. A támadások itt leginkább a széleken folytak le. Ha az egyik szélső megkapta a labdát, hosszán átvágta a másik szélsőnek s miután ez természetszerűleg ritkított védelemmel állt szemben, könnyen futhatott le. Centerezésére a belsők gyorsan és határozottan mentek rá, ami mindig nagy veszedelmet jelentett a 33-ok góljára. A gólok nagy része illetéknéppen esett. A „33“-ok támadásai inkább a belsők játéka volt. Ez a játékmódor ez alkalommal részben a kapu előtti sártenger, részben pedig a tartalékteker gyengesége miatt nem érvényesülhetett. A Nemzetiek támadását gyorsaság és ötletszerű elevenség jellemezte, a „33“-okét pedig eredménytelen tartalmasság. A védelmek munkája a csatársorok támadási módja szerint alakult. A Nemzetiek munkája itt is — a körülmények alakulása folytán — könnyebb és ezzel arányban jobb volt. A „33“-ok védelme állandóan szétlétven húzóda, nélkülözötte a támadások leszerelésében szükséges tervszerű összmunkát. A NSC. védelme evvel szemben mintaszerű helyzetkedéssel dolgozott. Ez annál könnyebbnek bizonyult, mert a „33“-ok belső játéka — mint fentebb említettük — erőnélküli volt. A gólarány híven fejezi ki a két játéktílusnak — a pályaviszonyok szerinti — érvényesülhetését. A játékon egyébként piros vonalként vonult végig a Nemzetiek játéktílusának szerencsésebb volta a „33“-ok balszerencsésével szemben. Ami az egyesek játékát illeti, a „33“-oknál *Bosnyákovits* klasziszis bek játéka emelendő ki, sajnos — a végén — durvasággal párosulva. A Nemzetieknél pedig *Tóth* és *Tanyay* képeznek a maguk szerepében külön osztályt. Előbbi nemcsak a NSC. legjobb csatára, de egyszersmind legkiválóbb balszélsőnk is. Lefutásai ugyszólván feltartóztatlanok, lövései pedig védhetetlenek voltak. *Tanyay* pedig a kapuban produkált mesterit. Most határozottan ő a legjobb magyar kapu. Jók voltak még a NSC.-ban *Lassy*, *Rejtő* és *Székabák*. A 33-oknál kiténtek *Forstinger* és *Koch*. A küzdelem gyors tempóban indult meg. A játék eleinte középkörül hullámszik. A kapuk az előttük levő sártenger miatt jóideig nem jutnak veszélybe. A 18-ik percben váratlanul kiszabadul a NSC. támadó sora. *Tóth* egy kapu előtti pillanatnyi tumultusból ivelt lövéssel a vezető-gólt lövi. Ettől a pillanattól a Nemzetiek még lelkesebben küzdenek. A támadást azonban a „33“-ok veszik át, de *Tanyay* két izben remekül véd. Ismét megszökik azonban a NSC. jeles balszélsője és másodsor juttatja a labdát az ellen hálójába (35. p.). Kezdenek. *Tóth* kapja a labdát, lefut, centerét az előre törő *Faragó*, egy percben belül már a 3-ik gólt lövi. — *Félidő* 3:0. A második félidő góllal indul meg, amely *Rejtő* (NSC.) révén éretik el. (1. p.) A „33“-ok minden erejüket összeszedve támadnak. *Koch* mesés lövését *Tanyay* elfekvéssel védi ugyan, de mielőtt kidobhatná a labdát *Gilly* labdástól a gólba nyomja. (8. p.) A Nemzetiek újabb 5-ik gólja után, *Koch* váratlan lövése a „33“-ok második gólját eredményezi. (30. p.) A mérkőzés további folyamán már több gól nem esett, noha mindkét kapu forgott nagyobb veszedelemben.

Bíró: *Langfelder* (UTE.).

URAK — KAOE

5:0

(Mező-utcai pálya.) Az URAK. nagyarányú győzelmét a KAOE. kapusának keserves védele magyarázza meg, aki valósággal kezéből potyogtatta be sorra a gólokat. Az első félidő még változatos volt; a KAOE. is többször támad, de gól egyik részén sem esik. Félidő 0:0. A második félidőben azonban visszaesik a KAOE. védelme. A kapusnak is akad munkája, amit 5 gól beeresztésével old meg. Az URAK. csapata mindenestre rászolgált győzelmére, mert jobb volt sokkal ellenfelénél: de azon esetre, ha a KAOE. kapuban jobb kapus van, az eredmény kisebb gólkülönbséget tüntetett volna fel. Bíró: *Szűsz Hugó* (MTK.)

A „Sámsonid“ kapható még: **Török József** Király-utcai és **Andrássy-uti** gyógytárában, a **Deák Ferencz-tér 4. szám** alatti gyógytárban és **Szöllősy István** gyógytárában, **L. Krisztina-körút 119. Megrendelhető az összes helybeli és vidéki gyógytárakban. Hogy ezen valóban csodaszor a haj termését előlődjé még a legöregebb egyének teljesen kopasz fején is. Álljon itt a következő elismerő-levél:** **Tek. dr. Hollósy István** urnak Budapest. — Ezelőtt harminc évvel, igen sirű hajamat egy asványvíz-fürdő kurájának hosszabb használatára folytán ma már 43 cm. hosszú gesztenyebarna és vastag hajfonatom van, s remélem, hogy 78 éves korom dacára visszanyerem egy méternél hosszabb, dus hajamat. Budapest, 1908. július 10. Tisztelettel **Özv. Klein Henrikné**. — A fenti levélben foglalt tények valóságát és az aláírás hitelességét mi alólítottak kik a 78 éves s nálunk lakó urasszonyt évtizedek óta ismerjük, igazoljuk. Budapest, 1908. július 12. **Özv. Reiznerné, Fleisch Berta, Fleisch Lipót** MÁV. tisztviselő. (VII. kerület, Izabella-utca 23. szám alatt.)

MAFC — KTC
4 : 2

(Indóház-utcai pálya.) A MAFC. első győzelme, amely annál dicsőretemélőbb, mert azt a KTE. pályáján érte el. A MAFC. ez alkalommal lelkesen és odaadóan játszott, amely jó szokást, ha magukéva lesznek állandóan, úgy még sok sikert érhetnek el mostani csapatjukkal. A mérkőzés elején a KTE. rövidesen két gólt ér el, amit a MAFC. nemcsak hogy kiegyenlített, de az első félidő már 3 : 2 javára zárul. Félidő 3 : 2. Ujrakezdés után a MAFC. „érintetlen” gólt ér el. Evvel a győzelmet szerzi meg, mert több gól már nem esik. **Bíró:** Havas BAK.)

Corinthian serleg.**MAC — Postás**
2 : 1

(Margit-sziget.) A Corinthian-vándordíjért játszott a két csapat. A MAC. nagy fölényben volt ugyan, de a gól-lövésben feltűnően gyengének bizonyultak. Különösen *Krepels* volt bizonytalan, aki 4 biztos gólt lőtt közelről a kapus markába. A Postások nagyon jól állották meg helyüket, különösen a védelem mutatott jó formát. *Bádonyi* a kapuban igen szépen védett, amiben *Virág* volt legjobb segítőtársa. A halvesorban *Koltay* vált ki. Acsatársor szintén javulóképes formát mutatott. A MAC. csatársora csak mezőnyben volt jó, a kapu előtt azonban agyonkombináltak mindent, vagy a kapus kezei közé rugták a labdát. A csapat legjobb embere *Fodor* centerhalf volt, mellette még *Abaffy* kapus és *Fecht* hátvéd válltak ki. Az első félidő közepén lövi a MAC. első gólját, *Kelemen* remek suttja révén. *Féldő* 1:0. A második félidőben *Duda II.* ledadásából *Fekete III.* a második gólt éri el. A Postások erős támadása alkalmával *Sporkó* öngólt csinál. **Postás:** *Bádonyi—Fenyő, Virág—Klein, Koltay, Kertay—Komadmóvits, Fitt, Saly, Zeitler, Holub.* — **MAC.:** *Abaffy—Makó, Fecht—Oláh, Fodor, Sporkó—Fekete II., Krepels, Kelemen I., Duda II., Borbás. Bíró: Izsó (BTC.).*

BTC — UTE
1 : 0

(Népsziget.) Teljesen hasznavehetetlen állapotban levő népszigeti pályán került össze a két klub csapata, hogy a Corinthian-díjért megmérkőzzenek. Szegény Corinthianok, ha látták volna a tegnapi játékot, talán találnának módot rá, hogy visszaszívják a nevékről elnevezett vándordíjat. A tegnapi mérkőzés igazán nagyon alacsony nívón állott. Lehetetlenne tette a játékot a pálya teljesen irreális volta. De azért megkellett a mérkőzést a két klubnak tartani, mert december 15-ig nincs már szabad vasárnapjuk, amelyen ezen mérkőzést újra játszhatnak. Így vesztik étreküket a játékonyság jegyében nagylelkű adományozók által alapított vándordíj-mérkőzések?! A csuszos pályán lehetetlen volt minden komolyabb akció. A játékosok a játék vége felé annyira durván játszottak, hogy a bíró nem kevesebb mint 4 játékost állított ki. Névszerint: *Molnár III., Ludvig, Vranák* és *Petz* szolgáltatott okot arra, hogy a bíró velük szemben ilyen eszközöz folya-modjon. Lám milyen szépen burjánzik az ápolit esemete: a durva játék. A mérkőzésről kevés mondani valónk van. A BTC. négy tartalékkal állt ki. A mérkőzés egyetlen gólját *Simon* centerhalf lőtte, egyéni áttörése révén a II-ik félidő 23-ik percében. A játék vége felé UTE. erős offenzívába kerül. De még egy, közvetlen a góljuk előtt megítélt szabadrugás sem hoz részükre eredményt. **Bíró:** *Schubert M. Ferenc (MUE.).*

Nyugatmagyarországi bajnokság.**PTE — Pozsonyi Terézvárosi FC.**
11 : 0

Nyugatmagyarország bajnokságáért. Ugyanoly arányban, mint a győri „Egyértés” mult vasárnap, a PTE. is könnyen győzött a Terézvárosiakkal szemben folyó hó 29-én, mikor Zsemlye Lajos szövetségi bíró (PULE.) vezetése alatt 11 : 0 ellen megnyerte a mérkőzést. Igaz, hogy ezen 11 gólból kettő off-side volt, de ha a PTE. csatárai nem lőttek volna oly sokat a kapu fölé vagy mellé, könnyen 16—18 gólt is érhetek volna el. A játék menetéről nincs sok felemlíteni való: mindvégig fair mederben folyt. A terézvárosiak kapusa sokat és szépen ment, de bravuros játékával feltűnt még Mayer hátvéd, a csapat lelke, ki egy sokkal erősebb csapatban is megállná helyét. A PTE. mindvégig fölényben volt és könnyen érhetett volna el még kedvezőbb eredményt.

Jövő vasárnap a PTE. Győrben tartja meg bajnoki mérkőzését a Soproni FC. csapatával, mely alkalomra a győri „Egyértés” készséggel engerte át a pályáját.

Hírek.

A BUDAPESTI EGYETEMI ATHLETIKAI CLUB FOOTBALL-TORNÁJA. Vasárnap d. e. tartotta a BEAC. football-szakosztálya őszi évzáró háziversenyét. Négy hatos csapat küzdött egymással. A selejtező mérkőzések az „A” csapat 3 : 2-re verte a „D” csapatot. *Mayer, Máriaassy, Poór, Mészáros, Dermár, Fekete.* A „B” (Goldfahn, Halász, Ábray, Kulcsár, Déry, Ivánka) és a „C” csapat *Jolbe, Pokorny, Rác György, Humor, Berkes, Véber, dr.)* küzdelméből a „B” csapat került ki győztesként.

A döntő mérkőzésen az „A” csapat (Veres, Mannó Kálmán, Speidl dr., Serly, Vértes, Rác Vilmos) 4 : 1 arányban győzött a „B” csapat ellen.

A mindvégig érdekfeszítő mérkőzéseket nagy és előkelő közönség nézte végig. A BEAC. footballcsapata, mely az őszi szezonban fejlődő képességének többször adta tanujelét, ezen footballturnával alkalmat adott a fiatal erőnek a szereplésre.

A tornát *Berkes József,* a football-szakosztály vezetője, nagy szakavatottsággal vezette.

○○○○○ **Ifjusági Labdarugás.** ○○○○○

A bajnokság őszi fordulója első három helyén a Föv. TC. i. cs. 20, Kőbányai SC. 19 és a Megyeri Sport Club 18 ponttal áll. *Szentmihály, LTE., Föv. T. Kör,* bár még hátralévő mérkőzéseik vannak, nem szólhatunk be az őszi forduló első helyezéseibe.

A szövetségi díj első helyén a Kőbányai Sport Klub van a Megyeri Sport Clubbal 22 ponttal, de jobb gólaránynnyal. Utánuk a Föv. T. Kör következik 16 ponttal, de őket még a Ferencvárosi TC. i. cs. szorítja le.

A bajnokság állása a következő:

	H.	A.	K.	P.
1. Fővárosi Torna Club i. cs.	(—)	45	19	20
2. Kőbányai Sport Club	(—)	20	13	19
3. Megyeri Sport Club	(—)	39	8	18
4. R.-Szt.-Mihályi M. és SK.	1	25	12	15
5. Fővárosi Testedzők Köre	1	16	20	13
6. Lipótvárosi Torna Egylet	3	19	4	12
7. Budapesti Athletikai Club i. cs.	1	18	17	10
8. Magyar Ifjak Haladás Köre	1	9	19	10
9. Ferencvárosi Torna Club i. cs.	3	24	17	7
10. Magyar Testedzők Egylete	—	25	30	7
11. Typographia Sport Club i. cs.	1	4	16	5
12. Budapesti Sport Club 1908	—	1	26	4
13. Törekvés Sport Egylet i. cs.	1	3	29	2

A szövetségi díj állása a következő:

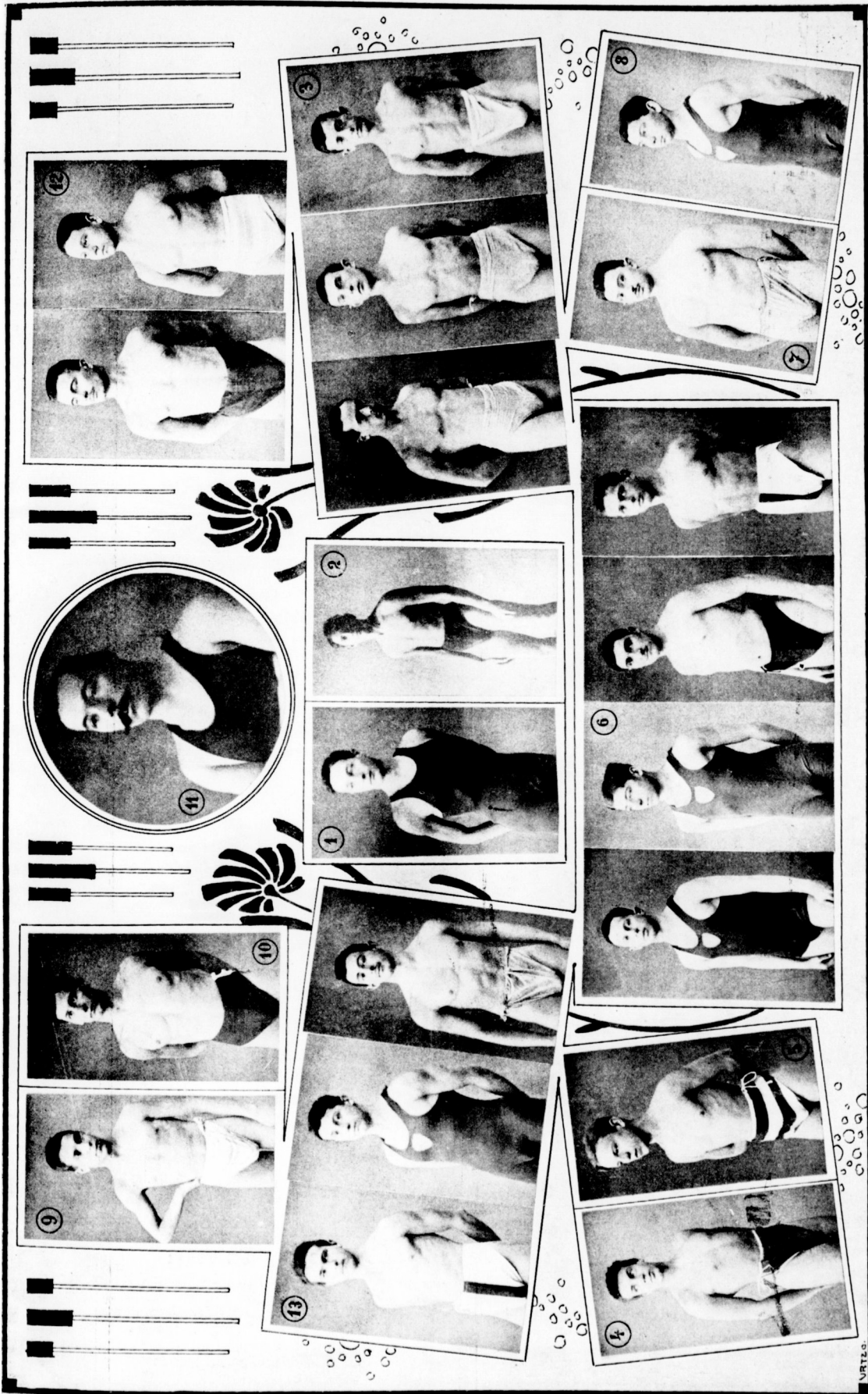
	J.	Ny.	E.	V.	A.	K.	P.	sz.
1. Kőbányai Sport Club	12	11	—	1	30	7	22	
2. Megyeri Sport Club	12	11	—	1	25	10	22	
3. Fővárosi Testedzők Köre	12	7	2	3	7	21	16	
4. Ferencvárosi Torna Club i. cs.	10	7	—	3	32	16	14	
5. R.-Szt.-M. Mü- és Sport KK.	11	6	2	3	15	22	14	
6. Magyar Ifjak Haladás Köre	11	6	2	3	1	8	14	
7. Magyar Testedzők Egylete	12	5	1	6	19	27	11	
8. Lipótvárosi Torna Egylet	10	5	—	5	7	2	10*	
9. Törekvés Sport Egylet i. cs.	10	3	1	6	4	17	7	
10. Budapesti Sport Club 1908.	12	3	—	9	—	1	6	
11. Bpesti Athletikai Club i. cs.**	11	2	—	9	—	—	4	
12. Föv. Torna Club i. cs.**	12	2	—	10	—	—	4	
13. Typographia Sport C. i. cs.**	11	1	—	10	—	8	2	

* LTE. pontjainak végösszegéből büntetésből egy pont levonatik, miután egy ízben igazolatlan játékost szerepeltetett.

** BAK., Föv. TC., Typ. S. C. i. cs. a szövetségi díjért nem mérkőznek.

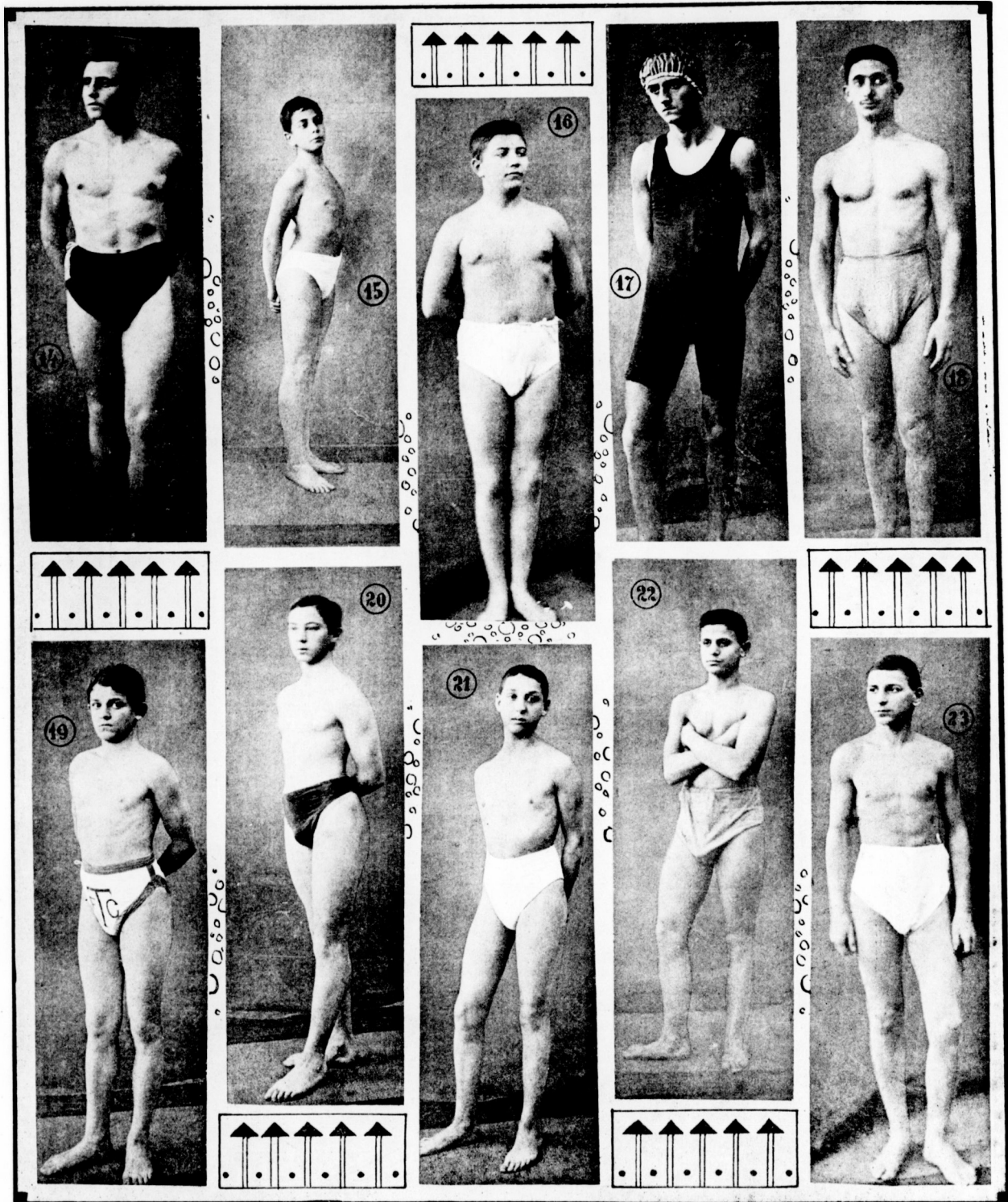
Ferencvárosi Torna Club II. i. cs. kombinált — Fővárosi Torna Club i. cs. 3 : 0. (Féldő 0 : 0.) Miatán az ILSz. a bajnoki mérkőzéseket eltiltotta, az ifjusági csapatok pedig ilyen időben nem igen játszhatnak, ez volt az elmúlt vasárnap egyetlen barátságos mérkőzése, mely a millennárison folyt le. A bajnokságért a két ifjusági csapat mérkőzése 6 : 1 arányban a fővárosiak javára végződött. A fővárosiak négy válogatott játékosuk nélkül (Pach, Hamburger, Katona és Bakos) játszottak, ez észrevehető volt különösen a csatársor játékán. Egyedül Group és Amster álltak meg helyüket. FTC.-ben jó volt a reprezentatív Rónai, Sábán és Frattner. Az első félidőben Föv. TC. volt fölényben, mégis eldöntetlenül végződik. Második félidőben változott. Ferencváros lerohanásokból 8 perc alatt 3 gólt ér el. Vége felé Ferencváros jut fölénybe. **Bíró:** *Gerő Ferenc (ILSz.).*

A FŐVÁROSI TORNA CLUB CLUBHELYISÉGÉT a Liszt Ferenc-kávéházba (VI. Andrassy-ut 67.) helyezte át. Összejövétel minden csütörtök, szombat és vasárnap este. Az ifjusági tagoknak a Lovag-utcai elemi iskola külön tanterme minden csütörtök és szombat este 7-től 9-ig továbbra is rendelkezésükre áll.

Lapunk által rendezett középiskolai uszóverseny győztesei.

1. **Baronyi András István** (piarista) a „legjobb középiskolai sprinter” a 7-étnyi emléktverseny 1908 évi győztese. 2. **Reisenleitner Béla** (dévai real) a vendégek versenyének győztese. 3. II. ker. gimnastium győztes vegyes stafétfaja, a „Nemzeti Sport—Magyar Víz Sport” vándordíj 1908 évi véőfő; Lindner, Nagy J. és Nagy Géza. 4. **Grosschmidt** (piarista) az I—IV. oszt. kezdő-verseny győztese. 5. **Demján** (ip. isk.) a mellúszás hendikep győztese. 6. a **Barcsay-utcai gimnastium másodiknak helyezett stafétfaja**: Agulár, Kovács, Hentaller, (az emléktverseny második helyezettje) Toldy tart. 7. **Ádám A. ker. akad.** a hátúszás hendikepés az 5—6. oszt. verseny 2. helyezettje. 8. **Rajágh László** a meghívási műugrás résztveője. 9. **Schwendner** (VIII. ker. gimnastium) a 7—8. osztályverseny győztese. 10. **Donáth Leo** (MAFC) a meghívási gyorsúszás győztese. 11. **Onody** (MUE) a meghívási gyorsúszás 2. helyezettje. 12. **Gööz** (II. ker. real) a juniorverseny 2. helyezettje. 13. a IV. ker. real a **sprintstafé**ta második helyezettje; Rényi B. (a juniorverseny győztese) Petrovics, Ádám S.

Lapunk által rendezett középiskolai uszóverseny győztesei:

14. **Erdődy A.** (II. ker. gimnásium) a 60 m. hendikep győztese. 15. **Novak István** (piarista) az I—II. osztályverseny győztese. 16. **Roth Henrik** (V. ker. gimnásium) a III—IV. osztályverseny győztese. 17. **Támedly József** (ref. gimn.) a 200 m. hendikep győztese. 18. **Weisz István** (VII. ker. gimn.) a 60 m. hendikep 2. helyezette. 19. **Wenk János** (III. ker. gimn.) a 3—4 oszt. verseny győztese. 20. **Apor Emil** (VII. ker. gimn.) a 200 m. hendikep 2. helyezette. 21. **Weisz Ernő** (VII. ker. gimn.) az 1—4 oszt. kezdők verseny győztese. 22. **Szőke B.** (VIII. ker. gimn.) az I—II osztály verseny 2. helyezette. 23. **Schwarz Rikárd** (VII. ker. gimn.) az 5—8 oszt. verseny középfutamat 25.8 mp. alatt nyerte meg.

KÖBÁNYAI ATHLETIKAI CLUB néven új ifjúsági egyesület alakult, mely már be is lépett az Ifjúsági Labdarúgók Szövetsége kebelébe.

Hivatalos.

December 5-én szombaton este 8 óraker tanácsülés a Lido-kávéház külön termében. Ezen ülésen fog betölteni az üresedésben lévő másodjegyző, pénztáros, két számvizsgáló, két tanács- és három póttanácsag helye.

Az 1907/8 bajnokság győztese a Ferencvárosi Sport Clubnak a bajnoki sapkák december 12-én szombath este a Lido-kávéház külön termében kerülnek kiosztásra. A sapkákat a következők kapják: Angyal József, Kartay János, Laczkovits Gyula, Hogl Géza, Kapossy Károly, Kiss Árpád, Kolajnik József, Vacherger József, Neubrun Hugó, Lindmajer János és Kohári Dezső.

NÉMET EREDMÉNYEK. Berlinben a Verband bajnoki mérkőzések szüneteltek, hogy helyet adjanak a trónörökös serlegéért Kelet- és Dél-németország között lejátszandó mérkőzésnek. A mérkőzést elkeseredett küzdelem után a keletiek nyerték 1:0 arányban. Az érdeklődés igen gyenge volt s alig 700 ember verődött össze. A vidéken a következő mérkőzések voltak:

Hamburg: Hamburger FC. 88—Union 9:2. Eimsbüttel—Britannia 2:1. — **Braunschweig:** Eintracht—Werder Bremen 4:3. — **Leipzig:** Wacker—Viktoria Hamburg 7:2. Britannia—Sportfreunde 4:3. V. f. B.—Ballspiel-Club 2:2. — **Halle:** Hallescher FC. 96—Dresdner Sport-Club 4:1. — **Magdeburg.** (A magdeburgai serleg döntője: Victoria 1896—Cricket-Victoria 4:1. — **Frankfurt a. M.:** Sport-Verein—Kickers 2:1. — **Wiesbaden:** Hanau 93—Sportverein Wiesbaden 2:1.

SLAVIA—LONDON NOMADS. ASC. Slavia két ízben mérkőzött a London Nomads csapattal, amely magában angol-anglia reprezentálására hivatott játékosából állott. A csapat többé-kevésbé esalódsát okozott. A Slavia nagy formában levő csapata első napon 6:3, második napon pedig 3:0 arányban győzte le az angolokat.

ANGOL EREDMÉNYEK. A londoniaknak jelenleg két első osztályú liga csapata van: a *Chelsea* és a *Woolwich Arsenal*. Természetes, hogy a londoni publikum rendkívüli érdeklődéssel kísérte a két csapat mult szombati mérkőzését, mely a *Chelsea*, Stamford Bridge-i pályáján folyt, s amely több, mint 50 ezer nézőben jutott kifejezésre. A mérkőzés első 20 percében rendkívüli magas nivóju játék folyt. A W. A. erős védelmével szemben a *Chelsea* erős támadása a játék elején döntő fölényben volt. A W. A. kapusa azonban mesés védéseket produkált s csak az első felóra vége felé *Hilsdon* egy erős lövését kiejtvén kezéből, a kapu előtt kavarodás támad, hol a *Chelsea* egyik csatárát lefaultolják. A 11-esből gól esik. A W. A. azonban lassan lendüetbe jön s miután a Ch. egyik halflja ugy megsérül, hogy pályát végleg elhagyni kénytelen, támadása állandó-sul s csakhamar kiegyenlít. A játék már eldöntetlennek látszik, mikor néhány perccel a játék befejezése előtt a W. A. vörösiges csatárai a győztes gólt rúgják. Érdekes dolog, hogy a mérkőzésben az a csapat győzött, amely anyagi okokból játékosainak javát eladni volt kénytelen, azon csapat felett, amely csapatát közel 100 ezer korona költségén megerősítette. A W. A. győzelmével ezzel a nyolcadik helyre emelkedett, míg a Ch. a tizenegyedik helyre esett vissza. Eredmények:

A ligában:

Manchester City—Liverpool 3:1, Notts Country—Sunderland 1:0, Newcastle United—Nottingham Forest 4:0, Aston Villa—Bristol City 1:1, Sheffield United—Preston North End 2:1, Bury—Middlesbrough 2:1, Blackburn Rovers—Leicester Fosse 3:0, Bradford City—Everton 1:1, Manchester United—Sheffield Wednesday 3:1, Woolwich Arsenal—Chelsea 2:1.

Déli ligában:

Coventry City—Brighton and Hove 2:1, Norwich City—Southampton 2:2, Millwall—Brentford 2:1, Exeter City—Portsmouth 4:1, Watford—Leyton 1:0, Northampton—Swindon 1:1, Southend United—Crystal Palace 1:0, New Brompton—Luton 1:0, Bristol Rovers—West Ham United 1:0, Reading—Plymouth Argyle 0:0.

HIVATALOS RÉSZ.

Magyar Labdarúgók Szövetsége. **Elnök:** Kárpáti Béla (IX. Ferenc-körút 41.) **Alnökök:** Steiner Hugó (V. Akadémia-utca 9.) (Ujlaki Téglá- és Mészégető RT. Fűzészery Zoltán dr. (VI., Szerencsen-u. 56.)* **Hivatalos órák minden szerdán este 7—8-ig az Edison-kávéház külön termében. Titkár:** Cseke Gyula (II. Csokolány-u. 7.) **Jegyző:** Sugár István (József-körút 3/B. IV. em. 1.) **Pénztáros:** Glauer József (IV., Deák Ferenc-u. 5. Iparbank.) **Ellenőr:** Olgyay István dr. **Intéző-bizottság:** Oprée Rez. 6, Balogh Hugó, Vida Henrik. A bírák bizottságának elnöke: Fűzészery Árpád dr. **Ülések:** VI., Teréz-körút 2/a. sz. Edison fölélszintű külön termében tartatnak.

Kivonat az igazgatótanács 1908 november hó 27-én tartott ülésének jegyzőkönyvéből.

Dr. Bognár Elek és Zoltány Kálmán az elnökség és a tanács hosszas kérelmére kijelentik, hogy a fegyelmi bizottsági tagságukról történt lemondásukat visszavonják és tisztségüket továbbra is megtartani hajlandók. A tanács dr. Bognár Elek és Zoltány Kálmán ezen elhatározását örömmel veszi tudomásul.

Budapesti Torna Club fölébbezése folytán az intéző-bizottság azon határozatát, melylyel Molnár Ferenc és Molnár Imre játékjoga 1910. évi május hó 6-ig felfüggesztetett, a tanács feloldja és utasítja az intéző-bizottságot, hogy ez ügyben a védelem által megnevezendő tanukat hallgassa meg, a vizsgálatot ezek után netán szükségesnek mutatózó más irányokban is terjeszse ki és a kifejlendőkhez képest hozzon újból érdemleges határozatot. Fölebbező Budapesti Torna Club azon kérelmének, hogy a határozat meghozataláig is Molnár Ferenc és Imre játékjoga visszadassék, a tanács helyt nem adott.

Sugár István, sk. jegyző.

Igazolások 2108-tól 2118-ig. BAK. részére: Fethő Ferenc (ILSz.-ből); — Föv. TC. részére: Ruttkay Károly (ILSz.-ből); Kecskeméthy Pál, Sass Imre; — Lythographia SC. részére: Portörő Béla; — Sportkedvelők Köre részére: Scheibner Gyula; — Ujpesti TE. részére: Budai Sándor; — Soproni F. és AC. részére: Horn József, Szentgyörgyi Károly, Pollák Henrik, Hünner Róbert; — Weisz Frigyesnek a Budai TK.-ból a 33-as FC. részére való átigazolása iránti kérelmének bejelentése tudomásul vétetett.

Sugár István, sk. jegyző.

Kivonat az intéző-bizottság december hó 2-án tartott ülésének jegyzőkönyvéből.

Tudomásul vétettek, hogy: I. Molnár Ferenc a BTC. részére igazolt játékos az UTE. által benyújtott panaszbeadvány ügyében a vizsgálat folytatásának megszüntetését kérte és az ügyet a maga részéről befejezettek tekintni;

WEINBERGER IZIDOR

sport-üzlete

Budapest, V., Városház-tér 2. szám.
földszint, fölépcső 1. szám.

Saját gyártmányú vivőszerek, football és atletikai sport cikkek rendkívül előnyös beszerzési forrása.

Kizárólag

!! Magyar gyártmány !!

- 2 kg **diszkosz** K 8 —
- 2 „ **ugyanaz hitelesített** „ 10 —
- 2 „ **fűles labda** „ 8.40
- 2 „ **ugyanaz hitelesített** „ 11. —
- 5-ös **Diadal football** „ 6.80
- 5-ös **Rambler football** „ 10. —
- 7 1/4 kg. **Vasgolyó** „ 3. —
- 7 1/4 „ **ugyanaz hitelesített** „ 3.50
- Gerely** „ 4. —
- ugyanaz hitelesített „ 4.50
- Svéd gerely** „ 4.50

Futó cipő finom kivitelben 7.—

2. a MAC. a december hó 6-ki és 13-ki Typographia Sport C.-bal, illetve a Ferencvárosi TC.-bal való mérkőzése helyéül a margitszigeti pályát jelölte ki;

3. MTK. — BAK. közös bejelentés, mely szerint a bajnoki és szövetségi mérkőzéseiket december hó 8-án az amerikai-úti pályán tartják meg;

4. a Magyar TC. — a bajnoki mérkőzését a Sportkedvelők Köre javára, továbbá — a Föv. TC. pedig a Corinthian-mérkőzését a Ferencvárosi TC. részére lemondta;

5. Föv. TC. — FTC. közös bejelentése, mely szerint a mérkőzéseiket december hó 8-án tartják meg.

A Budapesti III. ker. T. és VE. — Postás Sport E. között tartott mérkőzés ügyében Szóka István és III. kerület — URAK. mérkőzés ügyében pedig Krist Lajos a legközelebbi ülésre beidézletnek.

A Föv. TC. — UTE. mérkőzés ügye referádára kiadott. Langfelder Ferenc szövetségi bíró felhivatik, hogy a MTC. — Fekete 11. mérkőzésről a jelentését sürgősen adja be.

Bácska—Szabadkai AC. és Szegedi AC. közös kérelemre, tekintettel a pálya használhatatlanságára — amennyiben Bácska—Szabadkai AC. felelősségének a rendes évi közgyűlés helyt nem adna — elvben megengedettett, hogy a tanács által megsemmisített mérkőzéseiket jövő év tavaszán játszassák le.

Cseke Gyula, sk. titkár.

**= SPORT LÁBBELI =
KÜLÖNLEGESSÉGEK.**

**- TENIS, AUTO, SPORT-CZÍPÖK
CHASALLA-SANDALOK,
LÁBSZÁR VÉDŐK,
LOVAGLÓ-CSIZMÁK,
VADÁSZ-CZÍPÖK.**

GERŐ ADOLF
KOSSUTH-LAJOS UTCA 4.
FŐHERCEG UDV. SZÁLLÍTÓ.
KIVÁNATRA ÁRJEGVÉZÉK BÉRMENTVE.

**A CHASALLA JEGYŰ
= CZÍPÖNEMŰEK EGYEDŰL ELÁRUSÍTÓJA.**

Jókarban levő

palánkossal egyest evezőkkel

megvételre keres a Danubius E. E. Ujvidéken. Ajánlat Dr. Wagner Károly titkár címére.

**A
NEMZETI SPORT**

ELŐFIZETÉSI ÁRA:

EGÉSZ ÉVRE . . . 20 KORONA
FÉL ÉVRE . . . 10 KORONA
NEGYED ÉVRE . . . 5 KORONA

• • •
EGYES SZÁM ÁRA 40 FILLÉR, VIDÉKEN 44 FILLÉR.

• • •
KAPHATÓ MINDEN DOHÁNYTÖZSDÉBEN. . . AZ ELŐFIZETÉSEK E LAP KIADÓHIVATALÁBA (IV. KECSKEMÉTI-UTCA 5.) KÜLDENDŐK.

A vonatok érkezése Budapest keletli p. u.-ra. Érvényes 1908. október hó 1-től.

D é l e l ő t t

vonat- szám	óra	percz	vonat- néme	h o n n a n
513 ¹⁾	4	40	szv.	Tápiószecső
645	5	00	tszsz.	(Máriaradna, Arad, Nagyvárad, Debreczen)
839	5	10	vv.	Berlin, Ruttká
309	5	30	szv.	Hatvan
1707	5	45	"	Máramarossziget, Stanislaw
909	6	00	"	Belgrad, Bosznabrod
607	6	05	"	Brassó, Arad
17	6	10	"	Komárom Gyékényes
11	6	25	"	Wien, Triest
405	6	35	"	Lemberg, Kassa, Msziget
1911	6	55	szv.	Paks, Bród, Iszék
913	7	10	"	Kiskőrös
507	7	20	"	Brassó, Kolozsvár
1307	7	25	"	Graz, Fehring
319 ^a	7	30	"	Gödöllő
311	7	40	"	Hatvan
501	7	50	gyv.	Bukarest, Brassó
1093	7	50	"	Róma, Fiume
19	8	00	szv.	Bicske
1509	8	15	"	Csorba, Kassa
509	8	30	"	Szolnok
313	8	45	"	Hatvan
1007	9	05	"	Fiume, Bród, Pécs
13	9	20	"	Győr, Szekesfehervár
911	9	40	"	Szabadka
307	9	50	"	Berlin, Ruttká
5	10	15	gyv.	Sopron, Győr
27	10	35	szv.	Triest, Nagy-Kanizsa

D é l u t á n

vonat- szám	óra	percz	vonat- néme	h o n n a n
321	12	10	szv.	Gödöllő
1005	12	15	gyv.	Napoli, Nizza, Roma, Fiume
609	12	25	szv.	Tóvis, Arad, Püspökladány
301	12	45	gyv.	Berlin, Ruttká
7	12	50	szv.	Wien, Sopron, Szombathely
401	1	00	gyv.	Lemberg, Lawoczne
903	1	05	"	Konstantinápoly, Bród
601 ²⁾	1	15	"	Bukarest, Arad
1	1	30	"	London, Paris, Wien
503	1	40	"	Tóvis, Kolozsv. Szatmár-N.
1901	1	40	"	Gyékényes, Eszék Pécs Bród
1501	1	55	"	Bártfa, Kassa
1301	2	10	"	Graz, Fehring
315	3	10	szv.	Szerencs, Hatvan
21	4	15	"	Bicske
323	4	50	"	Gödöllő
15	6	35	"	Győr
505	6	40	"	Brassó, Kolozsvár
907	6	55	"	Be grad, Bród
325	6	55	"	Gödöllő
3	7	05	gyv.	Wien, Graz
305	7	10	szv.	Ruttká, Szerencs
605	7	25	"	Brassó, Arad
407	6	00	"	Munkács, Máramarossziget
1009	6	15	"	Fiume, Bród, Pécs
1705	6	20	"	Stanislaw, Máramarossziget
333	6	30	"	Pécel
23	6	35	"	Bicske
1507	9	45	"	Csorba, Kassa
335	9	05	"	Pécel
9	6	10	"	Wien, Graz, Triest
303	9	15	gyv.	Berlin, Ruttká
1001	9	35	"	(Roma, Fiume, Vinkovec, Pécs)
603	9	40	"	(Nagyzeben, Brassó Kolozsvár, Stanislaw)
403	9	55	"	(Lemberg, Munkács, Máramarossziget)
905	10	00	"	Belgrad
1509	10	10	"	Graz, Fehring
1503	10	20	"	Csorba, Kassa
327	10	55	szv.	Gödöllő

A vonatok érkezése Budapest-Józsefvárosra.

D é l e l ő t t

319	6	55	szv.	Gödöllő

¹⁾ Csak vasár- és ünnepnapot követő köznapon, továbbá minden kedden és pénteken közlekedik.

²⁾ Bezárólag nov. 15-ig Bukarstről, azon túl csak Brassótól közlekedik.

EGYELEK,
KÖRÖK ÉS
AMATŐRÖK

SZIVES FIGYELMÉBE AJÁNLJUK

A LEGJOBB
VERONAI ÉS
SOLINGENI

== VIVÓKARDJAINKAT ==
ÉS KITÜNŐ KÉSZÍTMÉNYÜ

== VIVÓFELSZERELÉSEINKET ==

olcsó árak mellett. U. m.: Olasz és magyar vivókardok darabja K 5.30, 6.60, 6.20, 6.80, 7.50 és 8.—, pengék K 2.20 és 2.50. Francia és olasz vitőrök arabja K 5.— és 7.50, pengék K 1.50 és 1.60. Vivókard-fejvédek drbjja K 8.—, 10.—, 10.50, 11.—, 12.—, 12.50 és 15.—. Vitor aró- és fejvédek drbjja K 4.50 és 7.50. Vivókard-keztjük drbjja K 4.76 és 6.—. **Párbajkardok, kard-mellvédek, vivókabátok stb. stb.**

Továbbá választékos nagy raktárt tartunk:
Fegyverek, töltények, vadászati és halászati felszerelésekben, tornaszerek, football-, lawn-tennis-, korcsolyák- és mindennemű sport-árakban.

Nagyobb vételnél árkedvezmény! Kereskedőknek elonyárok! Árjegyzéket ingyen és hérm.

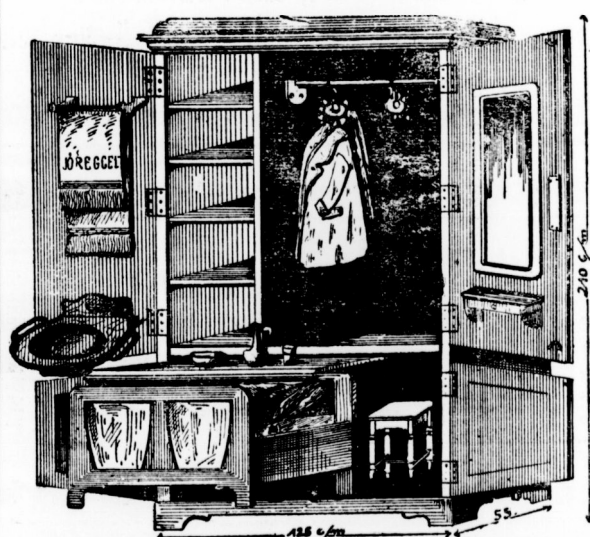
ZUBEK BERTALAN ÉS TÁRSA
SPORTCIKKEK ÁRUHÁZA
BUDAPEST, IV., MUZEUM-KÖRÚT 29. SZ.

TÉLI-SPORT.

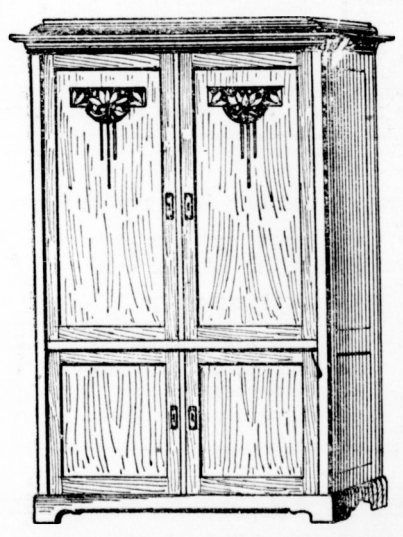
„Les Alexander“, „Jackson Haines“ stb. Korcsolyák. Jég-Hockey, Rodel, Ski, Bobsleigh, Toboggan, stb. Hó- és Jégsport-sapkák, Keztjük, stb. — Árjegyzéket bérmentve küld.

Szabadalom bejelentve
Magyarországon 1513. sz. a.

Szabadalmazott
„Universál“-szekrény

Szabadalom bejelentve
Ausztriában 7136. sz. a.

A szekrényben következő legszükségesebb házi butor egyesítve van: 1 szekrény (fele rakó, fele akasztó) 1 asztal, 1 ágy, 2 ülőke, toalettkör, konszoll, 1 törülközőtartó és mosdó, mely tárgyak a szekrénytől teljesen függetlenül, önállóan használhatók.

A szekrények ideálja!

A szekrény ára kivitel szerint **180.—** K.-tól teljebb.

Megrendelések dírekte a szabadalom tulajdonosai és gyártóinál, a vételár 1/3-nak beküldése ellenében, címzendők:

Dorman és Posner
— Budapest —
VI., Erzsébet-körút 42.

Ugyanitt minden a butor-szakmába vágó tervezések és rajzok pontosan és jutányosan készíttetnek.

FODOR-féle vivóterem Koronaherceg-u. 3.

DUNLOP LESZERELHETŐ ABRONCS

Új
meg-
takarítás

10 m.-perc
alatt fel- és leszerelve.
Nagy időnyereség
IDŐ — PÉNZ
tehát nagy
pénzmegetakarítás.

Magyarországi vezérképviselet:

Sürgőnycim:
DUNLOP.

VAS GÉZA és Fia

Távbeszélő:
65—43.

Budapest, VI. ker., Liszt Ferenc-tér 6. szám.

MINDEN VERSENYBEN GYŐZTES
A VALÓDI

GYERTYA MINDIG GYUJT
MONOPOL: S. ERBEN & ARNOLD FRIEDMANN, WIEN I

Párisi szalon N. terem. 6. sz. stand.

Lovag Tichtl Károly

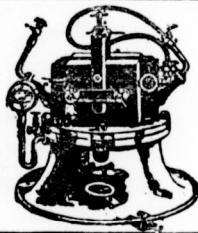
genealogus, heraldikus
mindenféle nemesi ügyekben
felvilágosítást ad.

Budapest, VIII., Baross-utca 32. sz.

LÁNG LAJOS

BUDAPEST

VIII., Stáhy-utca 7.
Kocsigummi-, automobil- és
pneumatik-javítások.
Bármilyen gummik megvételnek.

Misura Mihály kocsi és automobil,
caro ser a gyára
Budapest, VIII., Tancsics-utca 4. (volt Liszt Ferenc-utca),
Kítüntetve Budapest 1896. Páris 1900, Pécs 1907
IV. Nemzetközi automobil-kiállításon arany-
éremmel kítüntetve.

Carosserie Misura

Carosserie Misura

Automobilok és motoros kerékpárok

használtak is. Továbbá motoros cséplők, gőzgépek
és malomberendezések nagyon olcsón.

FISCHER ERNŐ

BUDAPEST, VII. kerület, Ovoda-utca 41. szám.

1896. kiáll. éremmel
kítüntetve.

Stein Sándor

szíjgyártó-, nyerges és bőrdösmester
Budapest, VI., Aradi-utca 28.

Ő felsége a szerb király udv. szállítója.
A magy. kir. operaház szállítója.

Ajánlja saját gyártmányú antikstílusban készült **lőszerszámlát** nyel-
geket és nyeregtakarókat a XV. század kezdetétől a mai korig. Javi-
tások és adjusztálások pontosan eszközöltenek.

AZ AUTOMOBIL

a „Magyar Automobil Club“ és a „Magyar Motor Club“ hivatalos lapja.

A Renard rendszerű közúti vonat.

Tracteurös vonatok fékezése vagy minden egyes kocsin fékező alkalmazásával vagy valamely átmenő fékkel eszközölhető. Mindkét esetben azzal a nehézséggel állunk szemben, hogy a fékező erő az egyes kocsiknál esetleg nem alkalmazkodhatik az egyes kocsi súlyához, azonkívül fékezők alkalmazása esetén a fékezés nem történik egyszerre. Ennek eredménye, hogy a kocsi különböző sebességgel kívánván gördülni, a vonat torlódni, esetleg kanyarulatokban farolni igyekszik.

A Renard-rendszerű vonatonál ezen nehézmények az által küszöböltetnek ki, hogy az egész vonat fékezése az átmenő tengelynek — féktuskókkal vagy a motor compressiójával való fékezése által történik. Ezáltal eléretik az, hogy a főtengely egy bizonyos sebességre lefékeztetik s az összes kocsi hajtott kerekei ennél fogva egyenlő sebességgel forognak.

A különböző próbák alkalmával megállapították, hogy a fékezés mintegy 120%-os esésnél még kis kanyarulatokban is kifogástalanul eszközölhető.

Tracteurös vonat közlekedése esetén oly úton, hol helyenként kátyu vagy homok van, vagy esetleg egy patakon, vízmosáson kell átmennie, ha a tractor ezen rossz helyre jut, a vonatot továbbítani képtelen, míg a Renard-vonatonál az út jókarban levő részén levő kocsi az egész vonatot esetleg kitölti.

Az előadottak alapján kimondhatjuk, hogy a Renard-rendszerű motorvonatonál a motorvonat közlekedésének összes műszaki előfeltételei megvannak.

Kérdés, vajjon a Cardan-kapcsolatokon átvitt mozgás milyen energiavesztést okoz?

Erre vonatkozólag Schimanek Emil, műegyetemi tanár, Hevesy mérnök megbízásából kísérleteket végzett arra nézve, vajjon milyen a viszonya az effektív munkáknak közvetlenül a motor tengelyén lefékezett effektív munkához viszonyítva.

Azzal szemben, hogy az alkalmazott elvvel a motorvonat problémája műszaki szempontból megoldottnak tekinthető, természetesen egyes szerkezeti részletek még tökéletesebb megoldást, illetve fejlesztést várnak.

1. A budapesti kísérleteknél használt Filtz- és Abeille-rendszerű benzinmotorok, melyek teljesítmény dolgában a vasuti benzinelektromos kocsiakkal körülbelül egyenlők, ezeket minőség és kivitel tekintetében hátróztottan felülmúlják. A budapesti próbák alatt, beleszámítva a próbák helyére való menetelt is a Filtz-motornál például, mely mintegy 450—500 kilométer utat tett meg, számottevő üzemzavar nem mutatkozott. Hiányos azonban a motorok hűlése, úgy, hogy a viz gyakori lehűtése és pótlása vált szükségessé.

2. Kívánatos volna a motort és a kocsiakat szélesebb — a jelenlegi 120 mm. széles kerek helyett — legalább 200 mm. szélességűekre s esetleg a kocsiakon a középső tengelyt más keréktávura készíteni, mint a két szélsőt. Ezáltal eléretnék az, hogy az úttest kevésbé rongáltatnék. A magyar utak felszíne ugyanis kevésbé ellenálló, mint a franciáké, a budapesti kísérletekre használt próbavonat pedig természetesen francia viszonyok alapján épült és ez magyarázza a kerek relatív keskenységét.

3. Motorvonatüzem esetén okvetlenül szükséges, hogy kétféle kerék álljon rendelkezésre, mert jéges, havas úton, sima acélabroncsokkal való közlekedés lehetetlen. Ezt vagy megfelelő antidérapant-ok vagy tartalék-kerek alkalmazásával érhetnők el.

A főtengely fékezésére szolgáló egy féktárcsát elégségesnek nem tartjuk egyrészt, mert hosszabb fékezés után felmelegszik, másrészt, mert megeshetik, hogy hasznavehetetlenné válik. Szükséges volna tehát még egy féktárcsa alkalmazása.

4. A vonatonál a kocsi össze- és szétkapcsolása igen körülményes s sok időt igényel, másrészt a két cardan-csukló kengyelének a kapcsolásnál 90°-kal való elfordítását megengedi, mi kanyarulatokban nyugtalan járást, kerékcusaszt s ennél fogva nagyobb energiavesztést eredményez. Az átmenő tengely kapcsolása megfelelőleg átalakítandó volna.

Kívánatos volna, ha az egyes kocsi közötti kormányzó rudazatnak a hátramenet céljaira való átalakítása a locomoteurról a vezető által volna eszközöl-

Benoidgáz világítás

Gyár:

ARAD.

Magyar Benoidgáz Részvény Társaság.

kastélyok, villák és uradalmak számára. Főzés, fűtés, világítás, vízvivattyuzás. Legkedveltebb világítási mód. Teljesen tűzbiztos. Robbanás kizárva. Több mint 200 kastélyban berendezve. Költségvetéssel szolgál a

Főraktár;

Budapest, VI., Andrassy-út 17.

hető, esetleg a főtengely egyik vagy másik irányban való forgásának felhasználásával.

Szükséges volna a kocsikat oly módon szerkeszteni, hogy hátrafelé való közlekedtetés esetén a motortól számítva a legutolsó kocsit magáról a kocsiról legyen kormányozható s ne kelljen egy embernek — mint az a próbavonatnál történik — a kocsit előtt gyalogolva a vonatot egy rud segítségével kormányozni.

Ezen felsorolt tökéletesbítések közül az — alattiak keresztülvitele önsúlymegtakarítással jár.

Ezen felsorolt szerkezeti tökéletesbítések mind olyanok, melyek a rendszer elvét nem érintik s e hiányok, a rendszer értékére mértékadó befolyást nem gyakorolnak.

Vajjon gazdaságosság szempontjából mily jelentőség tulajdonítható e rendszernek, arra nézve a próbák az anyagfogyasztás tekintetében nyújthattak tájékoztatást.

A próbák első sorozata a budapest—váci országúton tartatott. — Ezen országút makadam burkolatú s jól fentartott sík út, helyenként rövid darabokon kisebb emelkedésekkel.

A budapest—budakeszi-út, melyen a próbák II. sorozata tartatott, szintén jól fentartott makadam-út.

A próbák III. sorozatában a cél a különböző kövezeteken, városi fuvarozásnál használható sebesség mellett való fogyasztás megállapítása volt.

Az A) kimutatás szerint a motor teljesítménye a benzinfogyasztásból nézve majdnem minden menet alkalmával azonos volt. Az I., valamint a III. menetek alkalmával a kerekbe mintegy 40 mm. magas, kupos szögek voltak erősítve, melyek természetesen oly nagy ellenállást fejtenek ki, hogy indokolják a nagy benzinfogyasztást.

Az átlagos benzinfogyasztás a váci próbáknál mintegy 0.082 kg. volt, úgy hogy a próbákon, melyek kerekén 14 km. átlagos sebességgel tartattak, 0.680 faj-súlyu benzint használtak, míg a budakeszi próbáknál annak mintegy kétszerese, 0.162 kg.

(Folytatása következik.)

Az amerikai „Grand Prix“

Mint a francia Grand-Prix, úgy az amerikai is kettős nagydíj volt. Az első nap a kiskocsiknak volt fentartva, melyek a savannah pályán körülbelül kétszáz mértföldet futottak be, aránylag rövid tizmértföldes körökkel. A versenyen 428 kilogramm minimális súlylyal bíró kocsik vehettek részt, amelyeknek furata négyhengerek számára 95, kéthengerek számára 115 és egyhengerek számára 190 milliméterben volt megállapítva. A versenyen tizenöt kocsit vett részt, köztük három európai. Első *Hilliard* lett egy Lanzia-kocsin, 3 óra 43 perc 33 másodperc alatt, ami egy 84 kilométeres átlagnak felel meg. A francia voiturert Grand-Prix eredménye tehát tulszárnyaltatott. Második Burmann lett egy *Buick*-kocsin, harmadik Lorimer (*Chalmers*) és negyedik Poole (*Isotta Fraschini*).

Lanzia, a Fiat-gyár régi versenyzője, már egy év óta gyárt önállóan kocsikat és szolid, célszerű gyártmányát alkalmunk volt a budapesti automobilkiállítás is megsejmelhetni. Az európai gyártmányok jó hírnevét mindenestre emeli az a körülmény, hogy dacára az aránylag csekély részvételek, két kocsi jutottak a helyezettek közé.

A biggest and greatest sensations of the world országában természetesen a „Grand-Prix“, mely második nap tartatott meg, vagyis a múlt hét csütörtök délelőttjén összehasonlíthatatlanul nagyobb érdeklődést keltett, mint a kiskocsik versenye. Ez az óriási érdeklődés ezuttal teljesen indokolt volt. Az ez évi amerikai Grand-Prix nem csak a versenykocsik, hanem az amerikai és európai konstruktőrök, az amerikai és európai automobilipar harca volt. Amerika évek óta folyton hangoztatta gyártmányainak különöségét és az európai gyártmányok feletti fölényét. Némi megerősítést nyertek ezen híresztelések azáltal, hogy a múlt évben rendezett new-york—párisi versenyben az amerikai favoritkocsi messze elhagyta maga mögött az európai konkurrenszet, bár utóbb kiderült, hogy nem épen a legfibrebb eszközök alkalmazásával. Angliában tényleg kezdett már az amerikai invázió réme fenyegetni, s ha, mint az amerikaiak remélték, a múlt heti „Grand-Prix“ eredménye javukra dől el, úgy ez bizonyára igen erősen fellendítette volna az amerikai kivitel. Szerencsére nem így történt. Az amerikai kocsik egy pillanatig sem voltak veszélyesek európai konkurrenszeik számára, akik feltétlenül urai voltak a helyzetnek. Szól ez különösen az olasz *Fiat*- és a német *Benz*-kocsikra, akik ugyszólván egymásközt intézték el a versenyt; mellettük a két francia *Bayard-Clement*-kocsi, továbbá egy *Renault* és egy *Itala* értek el jobb helyezést. Az első kilenc helyen nem volt amerikai. A *Benz*- és *Fiat*-kocsik valóban titáni küzdelmet vívtak egymással, amelyből csekély előnnyel a *Fiat*-kocsik kerültek ki győztesekként. Nem a gépek, hanem az emberek döntötték itt már el, ki legyen az első. Sajnálatos baleset érte a harmadik *Benz*-kocsi vezetőjét, *Erle*-t, aki a tizedik körnél kocsijával egy határkönek ment és felfordult, mechanikusa és ő kirepültek a kocsiból és sérüléseket szenvedtek, amelyek azonban nem veszélyesek. Az európai versenygépeken a leghiresebb vezetők ültek, s ezeknek bizonyára ép oly nagy érdemük van a győzelemben, mint az általuk képviselt gyártmányoknak.

A verseny favoritja *Hémery* (*Benz*) volt, akit 3:1-re fogadtak, utána *Nazzaro* és *Palma* (*Fiat*) voltak a fogadók kedvencei 4:1-el.

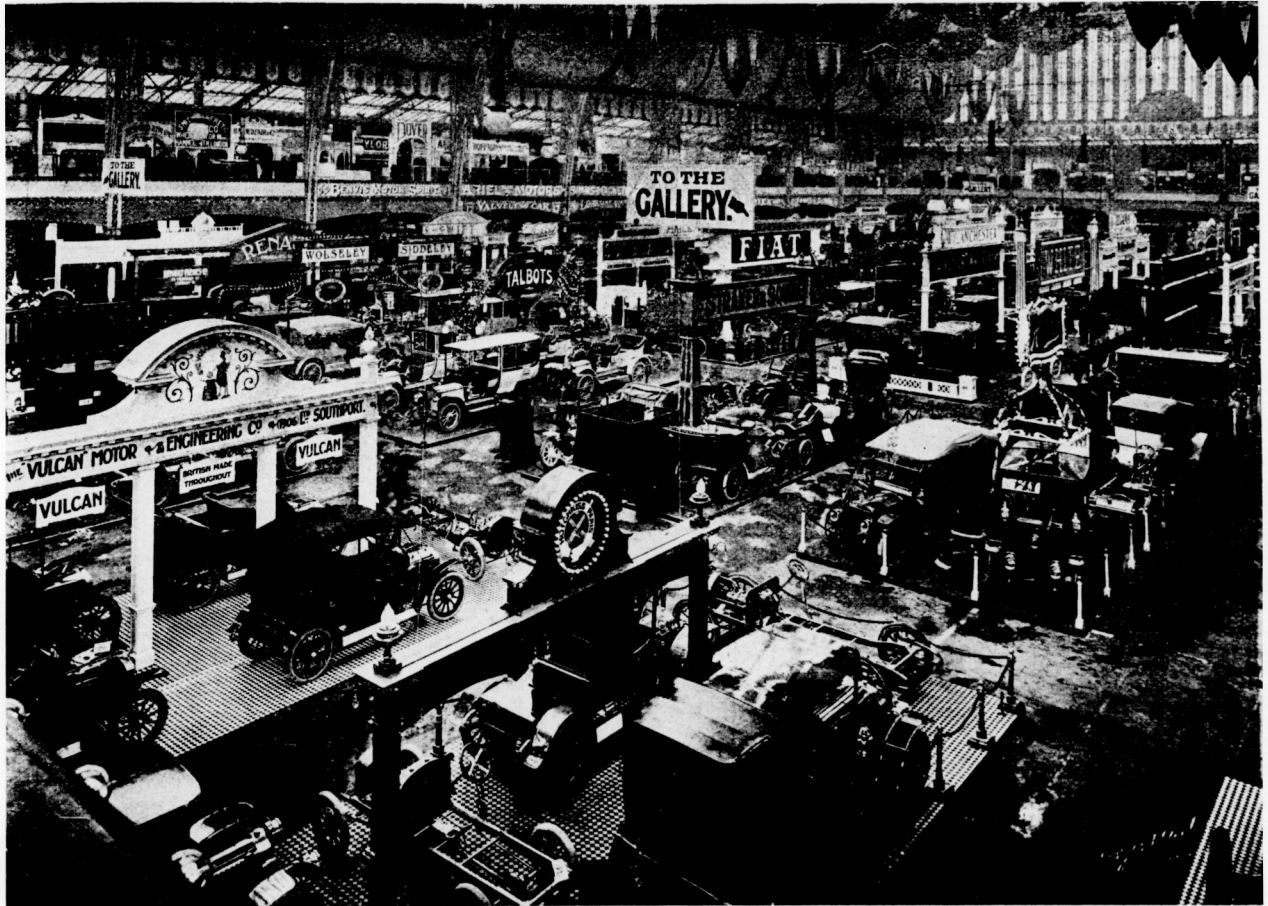
A versenyút hossza 402 angol mérföld, vagyis mintegy 646 kilométer volt, amely 16 körben volt bevezendő.

A versenyzőket délelőtt 9 óra 45 perckor, óriási közönség jelenlétében indították el. Huszan voltak a következő sorrendben:

Rigal (<i>Bayard-Clement</i>)	9 45
Mulford (<i>Lozier</i>)	9 46
Seymour (<i>Simplex</i>)	9 47
Burman (<i>Buick</i>)	9 48
Haupt (<i>Chadwick</i>)	9 49
Nazzaro (<i>Fiat</i>)	9 50

Hornyák Ferenc és társa motorok, kis típusu automobilon, mechanikai alkatrészek gyártása. **VI., Szondy-utca 55. sz. Garage és javító-műhely.**

Zengle (Acme)	9 51	De Palma (Fiat)	22 18
Hémery (Benz)	9 52	Wagner (Fiat)	22 30
Duray (Lorraine-Dietrich)	9 53	Hanriot (Benz)	22 38
Szisz (Renault)	9 54	Szisz (Renault)	22 41
Harding (National)	9 55	Erle (Benz)	23 12
Cagno (Itala)	9 56	Hautvast (Bayard-Clement)	23 36
Hautvast (Bayard-Clement)	9 57	Nazzaro (Fiat)	23 42
Wagner (Fiat)	9 58	Haupt (Chadwick)	23 51
Hanriot (Benz)	9 59	Hémery (Benz)	23 54
Strang (Renault)	10 00	Cagno (Itala)	24 11
Henry Fournier (Itala)	10 01	Fournier (Itala)	24 30
De Palma (Fiat)	10 02	Piacenza (Itala)	24 41

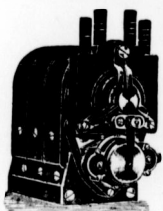

A londoni Olympia Show látképe.

Erle (Benz)	10 03	Duray (Lorraine-Dietrich)	24 45
Piacenza (Itala)	10 04	Seymour (Simplex)	25 07
Az első és utolsó versenyző indítása között 19 pernyi differencia volt tehát, s ezért az utolsó indítása után rövid időre jelentkezett már az első versenyző, aki az első kört befutotta. Nazzaro volt, aki a hatodik helyről az elsőre küzdötte fel magát, mindazonáltal nem ő, hanem De Palma érte el a legjobb időt 22 perc 18 másodperccel.			
Az I. kör eredménye a következő volt:			
		Harding (National) kiáll.	

A II. körben:

De Palma (Fiat)	43 54

Dénes és Friedmann, Bécs.

BOSCH
Languemare porlasztó

Eredeti mágnesgyertya-
fényviszaktító

GYUJTÓK
hűtőkészülékek.

Magyarországi képviselő és raktár:

Friedmann Ödön, Budapest VI, Liszt Ferencz-tér 2.

Telefon 89-86.

Wagner (Fiat)	45	03
Hanriot (Benz)	45	13
Szisz (Renault)	45	16
Erle (Benz)	45	40
Cagno (Itala)	46	40
Nazzaro (Fiat)	46	45
Haupt (Chadwick)	47	17
Strang (Renault)	47	33
Duray (Lorraine-Dietrich)	47	48
Seymour (Simplex)	48	23
Hémery (Benz)	48	21
Hautvast (Bayard-Clement)	48	41
Fournier (Itala)	48	45
Piacenza (Itala)	48	50
Zengle (Acme)	54	04
Rigal (Bayard-Clement)	57	00
Burman (Buick)	59	56
Mulford (Lozier)	1	03 07

A következő körben már Hanriot kerül az élre a legjobb összidővel, bár Szisz hazánkfia Renault-kocsiján, ki negyedik helyről másodikra küzdötte fel magát, 22 perc 17 másodperccel új körrekordot állít fel.

A III. kör eredménye:

Hanriot (Benz)	1	07 26
Szisz (Renault)	1	07 33
Erle (Benz)	1	08 12
Cagno (Itala)	1	09 27
Nazzaro (Fiat)	1	09 30
Wagner (Fiat)	1	09 46
Hémery (Benz)	1	10 27
Strang (Renault)	1	10 29
Seymour (Simplex)	1	12 06
Haupt (Chadwick)	1	12 23
Hautvast (Bayard-Clement)	1	13 06
Fournier (Itala)	1	13 40
Piacenza (Itala)	1	14 48
Duray (Lorraine-Dietrich)	1	15 07
Rigal (Bayard-Clement)	1	21 52
Mulford (Lozier)	1	41 03

Zengle (Acme) feladta.

A következő körben a németek kerülnek az élre.

A IV. kör eredménye:

Hanriot (Benz)	1	29 44
Erle (Benz)	1	30 28
Nazzaro (Fiat)	1	32 01
Wagner (Fiat)	1	32 14
Szisz (Renault)	1	32 24
Hémery (Benz)	1	32 39
Cagno (Itala)	1	35 21
Strang (Renault)	1	36 23
Piacenza (Itala)	1	38 07
Fournier (Itala)	1	38 37
Hautvast (Bayard-Clement)	1	39 17
Haupt (Chadwick)	1	39 52
Duray (Lorraine-Dietrich)	1	45 38
Rigal (Bayard-Clement)	1	46 46
Seymour (Simplex)	1	48 59
De Palma (Fiat)	1	53 34

Óriási küzdelem fejlődött ki a négy első között,

kik alig harminchat másodpercen belül követik egymást.

Az V. kör eredménye:

Hanriot (Benz)	1	54 10
Wagner (Fiat)	1	54 14
Nazzaro (Fiat)	1	54 44
Szisz (Renault)	1	54 46
Hémery (Benz)	1	55 08
Erle (Benz)	1	55 12
Strang (Renault)	1	59 10
Cagno (Itala)	2	01 08
Hautvast (Bayard-Clement)	2	03 24
Fournier (Itala)	2	03 41
Piacenza (Itala)	2	05 48
Rigal (Bayard-Clement)	2	10 51
Duray (Lorraine-Dietrich)	2	14 07
Seymour (Simplex)	2	19 26
De Palma (Fiat)	2	20 14

Haupt (Chadwick) feladja a versenyt. De Palma és Duray javítással időt veszítenek.

VI. kör:

Hanriot (Benz)	2	16 02
Nazzaro (Fiat)	2	17 26
Wagner (Fiat)	2	18 50
Hémery (Benz)	2	19 25
Erle (Benz)	2	20 36
Szisz (Renault)	2	21 12
Strang (Renault)	2	21 55
Cagno (Itala)	2	24 22
Hautvast (Bayard-Clement)	2	27 31
Fournier (Itala)	2	28 39
Rigal (Bayard-Clement)	2	34 48
Seymour (Simplex)	2	49 06
De Palma (Fiat)	2	49 33
Duray (Lorraine-Dietrich)	2	59 55

VII. kör:

Hanriot (Benz)	2	38 38
Hémery (Benz)	2	40 20
Nazzaro (Fiat)	2	40 46
Wagner (Fiat)	2	43 07
Erle (Benz)	2	44 00
Strang (Renault)	2	45 30
Cagno (Itala)	2	47 27
Hautvast (Bayard-Clement)	2	51 23
Fournier (Itala)	2	53 21
Rigal (Bayard-Clement)	2	58 31
De Palma (Fiat)	3	11 09
Seymour (Simplex)	2	13 50
Duray (Lorraine-Dietrich)	3	23 07

A következő körben Wagner kerül élre. Hanriot, Nazzaro, Hémery, Wagner, Cagno, Rigal és Fournier kissé pihennek.

VIII. kör:

Wagner (Fiat)	3	04 57
Hémery (Benz)	3	05 27
Nazzaro (Fiat)	3	05 37
Erle (Benz)	3	06 11
Hanriot (Benz)	3	09 57
Cagno (Itala)	3	10 49

BENZINT

bármely szerkezetű **automobilok** és **motorok** részére, **feltöltési célra, hydrurt, gazolint, ligroint világítási célra,** nemkülönben **PETROLEUMOT, ÁSVÁNYKENŐOLAJO**

KAT, PARAFINT, MOTORKÉKOLAJAT legjobb minőségben és legolcsóbb árak mellett szállít a

==== **MAGYAR PETROLEUM-IPAR-RÉSZVÉNYTÁRSASÁG** Budapest, VII. kerület, Erzsébet-körút 53. szám. ====

Hautvast (Bayard-Clement)	3	15	19
Fournier (Itala)	3	17	38
Rigal (Bayard-Clement)	3	22	52
Strang (Renault)	4	24	52
De Palma (Fiat)	3	33	04
Duray (Lorraine-Dietrich)	3	46	22

IX. kör:

Hémery (Benz)	3	27	59
Nazzaro (Fiat)	3	28	38
Wagner (Fiat)	3	28	47
Erle (Benz)	3	30	07
Cagno (Itala)	3	37	11
Hanriot (Benz)	3	39	22
Hautvast (Bayard-Clement)	3	41	11
Fournier (Itala)	3	45	23
Strang (Renault)	3	47	32
Rigal (Bayard-Clement)	3	50	16
De Palma (Fiat)	3	52	33
Duray (Lorraine-Dietrich)	4	09	29

Erle, ki pompásan megy és egyre javít helyzetén, a következő körben felbukik, miáltal Benzék egy kocsija versenyen kívül helyeztetik.

X. kör:

Hémery (Benz)	3	50	49
Wagner (Fiat)	3	50	58
Nazzaro (Fiat)	3	51	32
Hanriot (Benz)	4	01	47
Hautvast (Bayard-Clement)	4	04	10
Fournier (Itala)	4	12	53
Rigal (Bayard-Clement)	4	14	45
Strang (Renault)	4	18	18
Cagno (Itala)	4	20	03
De Palma (Fiat)	4	26	31

Wagner most rekordkört csinál 22:06 alatt és az élre kerül.

XI. kör:

Wagner (Fiat)	4	13	04
Hémery (Benz)	4	14	03
Nazzaro (Fiat)	4	14	22
Hanriot (Benz)	4	25	09
Hautvast (Bayard-Clement)	4	28	49
De Palma (Fiat)	4	37	59
Strang (Renault)	4	42	03
Fournier (Itala)	5	03	57
Rigal (Bayard-Clement)	5	04	16

A következő körben ismét egy szenzáció: Nazzaro lefözi klubtársát és két perccel vezet.

XII. kör:

Nazzaro (Fiat)	4	37	14
Wagner (Fiat)	4	39	31
Hémery (Benz)	4	39	58
Hanriot (Benz)	4	48	53
Hautvast (Bayard-Clement)	4	53	00
Fournier (Itala)	5	03	57
Strang (Renault)	5	06	08
De Palma (Fiat)	5	15	28
Rigal (Bayard-Clement)	5	29	11

Nazzaro folytatja spurtját és előnyét a XIII. körben négy percre nagyobbítja.

XIII. kör:

Nazzaro (Fiat)	4	59	52
Hémery (Benz)	5	03	11
Wagner (Fiat)	5	04	16
Hanriot (Benz)	5	12	44
Hautvast (Bayard-Clement)	5	18	08
Rigal (Bayard-Clement)	5	29	11
Fournier (Itala)	5	29	51
Strang (Renault)	5	30	03
De Palma (Fiat)	5	38	35

A következő körben még mindig Nazzaro vezet de Hémery hatalmasan nyomában van.

XIV. kör:

Nazzaro (Fiat)	5	23	32
Hémery (Benz)	5	25	59
Wagner (Fiat)	5	26	28
Hanriot (Benz)	5	36	39
Hautvast (Bayard-Clement)	5	43	30
Rigal (Bayard-Clement)	5	54	13
Strang (Renault)	5	54	47
Fournier (Itala)	5	55	23

XV. kör:

Nazzaro (Fiat)	5	46	41
Hémery (Benz)	5	48	37
Wagner (Fiat)	5	48	39
Hanriot (Benz)	6	00	43
Hautvast (Bayard-Clement)	6	09	13
Strang (Renault)	6	18	58
Rigal (Bayard-Clement)	6	20	16
Fournier (Itala)	6	21	20

Óriási küzdelem a Fiat- és Benz-tábor között, melynek izgalma átragad a közönségre. Az utolsó körben Nazzaro egy rövid tartózkodás által elveszti győzelmi esélyeit, de klubtársa, Wagner, ki Hémeryt az előző körben már két másodperenyire megközelítette, utolsó erőfeszítéssel élére áll a mezőnynek és egy perc előnnyel győz.

Végeredmény:

1. Wagner (Fiat) 6 óra 10 p. 31 mp., óraátlag 104:58 km
2. Hémery (Benz) 6 ó. 11 p. 27 mp., óraátlag 104:30 km.
3. Nazzaro (Fiat) 6 ó. 18 p. 49 mp., óraátlag 102:66 km.
4. Hanriot (Benz) 6 ó. 26 p. 12 mp., óraátlag 100:32 km.
5. Hautvast (Bayard-Clement) 6 ó. 34 p. 06 mp.
6. Strang (Renault) 6 ó. 43 p. 37 mp.
7. Rigal (Bayard-Clement) 6 ó. 45 p. 49 mp.
8. Fournier (Itala) 6 ó. 46 p. 32 mp.
- De Palma (Fiat) 6 ó. 51 p. 34 mp.

Hírek.

MAI KÉPÜNK a londoni Olympia Show nagyteremnek képét mutatja. A kis kép után természetesen nem tudjuk a kiállítás nagyszerű arányait elképzelni, s ezért kiegészítésül megemlítjük, hogy alig egy negyedét mutatja be a kiállítási területnek. A kiállítás, mint mult számunkban említettük, nem fényes, de igen nagy anyagot tartalmaz.

100% gumi
megtakarítás!**HERKULES**Szabadalmazott asbest légtömlő védő szalag használata mellett
nincs többé defekt, szakadás, repedés, átmelegedés.

Prospektust küld:

Kell Jenő Budapest, VI., Gyár-utca 26.100% gumi
megtakarítás!

UJ AUTOMOBILJAVÍTÓ MŰHELY. *Friedrich* István okleveles gépész- és elektro-mérnök Budapest—Mátyásföldön (első megálló) gyártelepet létesített, amely modern berendezésével bármiféle gépmotor- és *automobilmotor* javítását és átalakítását a legjutányosabb áron vállalja el. Tekintettel arra, hogy a gyár maga is állít elő motorokat s hogy vezetője terjedelmes bel- és külföldi praxisánál fogva, előttünk mint rendkívül képzett szakember ismeretes, melegen ajánljuk az új vállalatot minden autombiltulajdonos figyelmébe. — Szerelők jutányos áron bárhová elküldetnek.

A KÖPENICKI AUTOMOBIL-KAPITÁNY. Iger mulatságos eset történt néhány hét előtt a svájci Walensee község közelében. — Egy svájci paraszt kényelmes mellékkeresetrel vágyván, katonai egyenruhába bujva, megállította az országúton haladó külföldi autombilistákat s magát rendőrhivatalnoknak mondván, különböző nagyságu pénzbüntetést mért rájuk. A külföldiek, kik nem tudták megkülönböztetni a minden kantonban különböző rendőruniformist a katonai egyenruhától s így hosszabb ideig zavartalanul folytathatta az árendőr e jó üzletet, mely minden egyes esetben 20—30 frankot jövedelmezett. — Végül ő is ráakadt a maga emberére, minek következtében az automobil-kapitányt uniformisával együtt bezárták.

PÁNCÉLOS AUTOMOBILOK TÖRÖKORSZÁGBAN. A konstantinápolyi „Stambul” jelentése szerint 5 darab páncélos automobil érkezett oda, amelyek a hadvezetőség számlájára külföldön készültek. — Vajon ezen automobilok esetleges mozgósítás esetén vétetnek használatba vagy pedig belső zavargások s reakcionárius putsch-ok elnyomására osztattak-e be a konstantinápolyi helyőrség parancsnokságához — e jelentésből nem tűnik ki.

A PÁRISI „SZALON” JÖVŐJE. Franciaországban legutóbbi időkben mozgalom indult meg, melynek célja az, hogy a párisi „Salon” csak minden második évben rendeztessék. Ezáltal a konstruktőrök a „Salon”-ban való részvétellel egybekötött nagy költségeket akarják megtakarítani. Az a terv merült fel, hogy a nagyobb cégek 15,000 franknyi konvencionális büntetés terhe mellett magukat az 1909. évi „Salon”-ban való részvételtől kivonják. Ezen mozgalommal szinte egyidejűleg a versenykedv is jelentékenyen megesappant a nagyobb gyárak körében, annyira, hogy a gyárak egy része állítólag megegyezett arra nézve, hogy az 1909. évi „Grand-Prix”-ben nem vesznek részt. Ennek oka minden esetre arra vezethető vissza, hogy a versenyzéssel járó reklám nem áll arányban a részvétellel járó mérhetetlen költségekkel, melyek százazrekre rugnak. — Elmultak azok az idők, midőn egy győzelem világreklámmot jelentett s haszna az üzlet emelkedésében vált érezhetővé. Mig azelőtt a vevőközönség fizette meg a versenyek költségeit, addig ma már csak normális árakkal lehet üzletet kötni. — Ily auspiciumok mellett a Grand-Prix is a Gordon-Bennet-verseny sorsára fog jutni.

A FRANCIA HADSEREG AUTOMOBILJAI. *Adigard* képviselő a francia kamarában meginterpellálta a hadügyminisztert a francia hadsereg automobiltransportja tárgyában s beszédében hivatkozott Ausztria önkéntes gépkocsi-testületeire, melyek már 5

év óta állanak fenn, továbbá Olaszországnak a műszaki csapatokkal összekötötésben álló automobil-osztályára, valamint Anglia reflektoros kocsijaira. Végül rámutatott Németországnak a forgalmi csapatokkal együttesen működő automobil-testületeinek működésére, a legutóbbi hadgyakorlatok tanulságaira, kifejtven az automobilok használatának célszerűségét és előnyeit s azt tartja, hogy ama gyárosok, kik kocsijaikat 8 évre az állam rendelkezésére bocsátják, több figyelmet érdemelnek s hogy az a 60,000 franknyi hozzájárulás kevés Németország 800,000 márkájához képest, melyet e célra áldoz. — *Piquard* hadügyminiszter megígérte, hogy *Adigard* javaslatát tanulmányozni fogja.

SEBESSÉG HATÁROLO. Az „Automobiltechnischer Verein” 1000 koronás díjat tűzött ki oly automobil sebesség-határolók jutalmazására, melyek óránkénti 25 kilométernél nagyobb sebesség kifejlődését jó és egyenes, sima úton, tartósan, megbízhatóan és a vezető akaratától függetlenül megakadályozzák.

OLMS HERCEG KITÜNTETÉSE. Ő Felsője *Solms-Braunfels* Sándor herceget, az Osztrák Automobil-Club elnökét, az Osztrák Önkéntes Motor-testületek szervezése és fejlesztése körül szerzett elismeréséül a harmadosztályu Lipót-renddel tüntette ki. — A herceg tudvalevőleg az önkéntes autombilisták katonai szolgálatának előkészítése és fejlesztése, valamint a jelenleg fennálló két osztrák önkéntes motortestületnek alakításában önzetlen és fáradhatatlan munkálkodást fejtett ki.

A KERESKEDELEMÜGYI MINISZTER A BUDAPEST—BÉCSI ÁLLAMI ÚT ÉRDEKÉBEN. *Zichy* Béla Rezső gróf, a Magyar Automobil-Club sportbizottságának fáradhatatlan elnöke tudvalevőleg közbenjárt *Kossuth* Ferenc kereskedelemügyi miniszternél a Budapest—Bécsi út renoválása érdekében. A miniszter *Zichy* gróf érdeklődő lépéseire a következő levélben válaszolt:

„Tisztelt barátom!

Érdeklődésedre értesítelek, miszerint a mai napon intézkedtem az iránt, hogy a budapest—bécsi állami közút, az ez időszerint rajta fennálló hiányok megszüntetésével, a jövő év június hó első napjaira, az automobil közlekedés céljaira megfelelő állapotba helyeztessék.

Tisztelő hived
Kossuth s. k.”

Kereskedelmi miniszterünk ezen jóakaró támogatása nagy hálaóra kötelezi mindazokat, akik a budapest—bécsi állami utat gyakrabban használják, de e pillanatban különös jelenséggel bír a jövő évi *Henrik*-herceg-túraút miatt, amelynek második magyar napitúrája ezen az úton fog lefolyni.

SZEMÉLYI HIREK. Gróf *Zichy* Béla Rezső, a Magyar Automobil-Club alelnöke és *Krisztinkovich* Béla igazgató, Párisba utaztak. A Magyar Automobil-Club két képviselőjét, a Salon látogatásán kívül, a Párisban tartandó folytatatólagos nemzetközi konferencia, továbbá az ugyanott, a *Henrik* herceg-túraút érdekében tartandó ülés hívja a francia fővárosba.

A PÁRISI SALON. A mult hét péntekjén nyílt meg Párisban a XI. Salon, melyet ez alkalommal az egyszerűség jellemez. Hiányzanak a mult évi Salon al-

LAURIN & KLEMENT gyárt

motorkerékpárt, voiturettet, városi kocsit, turakocsit, teherkocsit, autobuszot.

MAGYARORSZÁGI VEZÉRKÉPVISELŐ
Budapest, IV., Semmelweis-utca 9. sz.

kalmával felhalmozott világitási effektusok, amelyek nemcsak a csarnokot magát, hanem még a körülötte levő tereket s utcákat is fényözönbe mártották és a múlt évi fényes kiállításra csak a sok múlt évi stand emlékeztet. A kiállítók összes száma is csökkent, 918 van összesen a múlt év 1150 kiállítójával szemben. A nagy csarnokban ezen kiállítók közül vagy 110 van elhelyezve a múlt évi 150-el szemben.

Mint a londoni Olympia Show-t, ugy ezt a kiállítást is az elismert szerkezetek általánosítása és a könnyű kocsik tökéletesítése jellemzik. Az automobil felszerelések között igen nagy figyelem fordították a carbürátorok felé, melyek nagy számban és igen tökéletes kivitelben találhatók. Az olajozások is igen célszerű, rendszeren szabályozható kivitelben láthatók. A termosyphon-hűtés határozottan tért nyert, így pl. a Renault-gyár is alkalmazza. A kardankapcsolás, mely a közel multban még erős harcot vívott elismeréséért a láncal, ma már teljesen elismert ellenfél. A lánc hivei is igyekeznek javítani szerkezetükön, így pl. az érthetetlen okokból eddig ritkán alkalmazott láncotokat már sok gyár alkalmazza kocsijain. A sebességváltók szerkezete a fogaskerekcek célszerű mintázása által határozottan javult; általánosan a csendes kapcsolás elérésére fektetik a főszlyt s ezért a fogmagasságot csökkentik. A kocsik rugózására igen nagy figyelmet fordítanak a gyárosok. A karosszeriák, melyek a párisi Salonnak mintegy díszét képezték, most is kiváltak elegáns, könnyed és célszerű szerkezetükkel.

Amint említettük szímpomatikus a kis kocsik terfoglalása, amely az árak csökkentésében is nyilvánul. Nem a voiturette az, amely dominálja a helyzetet, hanem egy kocsi faj, amely bár kényelmes, még sem bír nagy löerőszámmal. Ára 6000—8000 frank között változik, löerőszáma 12—15 és rendszeren négyhengeres. Az általa elérhető sebesség vagy 55—60 kilométer. Ez a standard jármű körülbelül az ismeretes Laurin-Klement kis négyhengeressel egy osztályba sorolható és határozottan célszerű jármű azok részére, akik nagyobb túrákat nem tesznek s kocsijukat főként a városban akarják használni.

UJ AUTOMOBILALKATRÉSZ-KATALÓGUS. Az előkelő kiállítású és célszerű automobilkatalógusairól ismert *Erben & Friedmann-cég* (Wien, I., Stubenring 14.) most egy újabb 1909-es katalógussal lép meg bennünket, mely egy terjedelem és célszerű beosztás, mind pedig elegáns kivitel tekintetében messze felülmúlja eddigi kiadványait. A vevőközönséget mindenestre kiválóan érdekelni fogja az a körülmény, hogy a katalógusban felsorolt cikkek legnagyobb része, útjaink kedvezőtlen állapotának tekintetbe vételével, a cég saját műhelyében készül. Egy másik rendkívül figyelemreméltó körülmény az, hogy a cég a gyárakkal való közvetlen összeköttetései felhasználásával új *katalógusában állag 25 százalékkal redukált árakat számít.* A katalógus az „Erfa” védjeggyel ellátott ismeretes alkatrészekre fekteti a főszlyt. A cégnek tulajdonképp négy katalógusa jelenik meg ismert gyűjtői, regulátorai és golyós csapágyai számára. A jelenleg megbeszélte katalógus az alkatrészek katalógusa. Terjedelméről fogalmat nyújthat az, hogy 200 oldalon több mint 1511 illusztrációt tartalmaz. Ilyen terjedelmű katalógusban azután tényleg a legkisebb srófig minden megtalál az ember, ami sok kérdézködködést feleslegessé tesz. Egy másik nagy előnye a katalógusnak az, hogy a legnépszerűbb cégek, mint Laurin-Klement, Mercedes, Fiat, Itala, Dion, Brasier, stb. alkatrészeinek jegyzékét

is tartalmazza s így rendkívül megkönnyíti ezek pótlását.

Mindezekért ezen új katalógust, vagy jobban mondva az automobilista ezen újabb segédkönyvét a legmelegebben figyelembe ajánljuk. A cég érdeklődőknek teljesen bérmentve küldi meg értékes katalógusát.

Léghajózás és géprepülés.

A FRANCIA KÉPVISELŐHÁZ AZ AERONAUTÁK ÉRDEKÉBEN. A francia képviselőház a múlt pénteken a Nemzeti Léghajózási Ligának Barthou miniszter ajánlatára 100,000 frank szubvenciót szavazott meg a géprepülés istápolása céljaira. De-Dion márki ajánlatára azonfelül a kormány felszólított, hogy egy törvényjavaslatot nyújtson be, amelyben Blériot, Archedeaon, Delagrance, H. Tarman, Wright, Esnault-Pelterie és Voisin aviatikusoknak a becsületrend adományozását mondja ki.

AZ AUVERSI AEROPLAN-VERSENY. Auvers várososa a jövő évi francia Automobil Grand-Prix alkalmával aeroplán-versenyt szándékszik kiírni.

A PETIT JOURNAL BALLONJA. Az ismert francia boulevard-lap 25,000 frankért megvette De La Vaulx gróf kormányozható léghajóját és azt reklám-célokra fogja felhasználni.

SANTOS DUMONT már megkezdte kísérleteit *Demoiselle* nevű aeroplánjával, egyelőre azonban csak stabilitását és kormányozhatóságát próbálja ki.

AERIAL NAVIGATION COMPANY cím alatt Amerikában léghajózási vállalat alakult, amely már május 1-én akar *Newyork és Boston között rendszeres léghajó-személyforgalmat létesíteni.* Bostonban már készül is a léghajó-állomás és *Baldvin* ismert léghajógyáros műhelyében már a társaság légi járművei is munkában vannak.

AZ OLASZ KORMÁNYOZHATÓ LÉGHAJÓ. Az olasz kormány 120,000 líráért megvette Ricaldo és Croco kapitányok kormányozható léghajóit s egyúttal megrendelést tett három ugyanazon szerkezet szerint építendő léghajóra is. A három új léghajónak még a jövő évi őszi gyakorlatok előtt kell elkészülnie. Az új olasz léghajó addig Braccianóban, amely az olasz motorléghajós-osztály állomáshelyeül jelöltetett ki, mint iskola-léghajó fog szolgálni.

WRIGHT TANITVÁNYA. Lambert gróf a múlt héten előszőr próbálkozott egyedül repülni a Wright-féle aeroplánnal. A gróf, kit Wright mint utas kísért el, két egyenként 15 percig tartó repülést végzett. A két repülés teljesen sikerült és csak a fordulók vételénél lehetett észrevenni, hogy a Wrightnél gyakorlatlanabb kéz vezeti a kormányt. Tanítványainak teljes kioktatása után Wright a 100 méteres magassági díjért fog pályázni.

AZ ANTOINETTE IV. utolsó repülési kísérlete alkalmával, amelynél ismét régi vezetője *Welferinger* vezette, ügyes manővert mutatott be. Welferinger le akarván szállni, kissé későn állította meg a motort és azért készülékével majdnem neki ment két lovascsendőrnek. A hidegvérű aeroplánvezető hamarosan működésbe hozta a magassági kormányt, mire az aeroplán ismét felemelkedett és a lovasok mögött szállt le.

MOOORE-BRABAZON az ismert angol automobillista je'lenleg Delafrange elve szerint készült aeroplanjával kísérletezik. Az angol géprepülő anyyira bizik aeroplanjában, hogy bevezető kísérletei végeztével Franciaországból Angliába akar repülni.

A COMPAGNIE GÉNERALE DE LA NAVIGATION AERIENNE, amely tudvalevőleg a Wright-féle szabadalmak kizsákmányolására alakult, alkudozásokat folytat az orosz kormánnyal a szabadalmak átvétele tárgyában. Hir szerint Miklós cár élénken érdeklődik a Wright-féle aeroplan iránt és két orosz szakértőt küldött Franciaországba a Wright-féle kísérletek ellenőrzésére, akik véleményének meghallgatása után fog az orosz kormány dönten.

A SZÉKESFŐVÁROSI

M. KIRÁLYI ÁLLAMRENDŐRSÉG FŐKAPITÁNYI HIVATALÁNAK GÉPEREJŰ JÁRÓMŰVEKRE VONATKOZÓ HIVATALOS KÖZLEMÉNYEK

41776. szám fk. I. 1908. **Haggenmacher Oszkár** ur feljogosítottik 1360. motorszám, 15/30 Delaunay gyártmányu automobilljának a székesfőváros területén való forgalomba hozására.

A rendőrhatalóságok pedig felhivatnak, hogy az automobill nyilvántartási jegyzékbe 276. folyó szám alatt t. Haggenmacher Oszkár urat, mint a fenti számu automobill tulajdonosát, folytatólág iktassák be.

Budapest, 1908 november hó 26-án.

41441. szám fk. I. 1908. **Freischberger Hugó** ur feljogosítottik, 5395. motorszám, 40/45 Mercedes gyártmányu automobilljának a székesfőváros területén való forgalomba hozására.

A rendőrhatalóságok pedig felhivatnak, hogy az automobill nyilvántartási jegyzékbe 82. folyó szám alatt t. Freischberger Hugó urat, mint a fenti számu automobill tulajdonosát, folytatólág iktassák be.

Budapest, 1908 november hó 26-án.

Legizlésebb uri divat cikkek

beszerzésére új áruházunk férfi divat-osztályát ajánljuk. Legjobb minőségű és kitűnő szabásu férfi fehérművek, gallér és kézelők, nyakkendő, kalap, bot, esernyők, nadrág és harisnya-tartók, férfi pipere-árúk, turista- és sportingek és övek, uszó-öltönyök és nadrágok, Swedterek, harisnyák és lábtük nagy választékban.

Kunz József és Társa

Budapest, Bécsi-utca és Deák Ferencz-utca sarok.

FIUME KÁVÉHAZ

(6—58.) IV. Muzeum-körút 13. (6—58.)

Összes bel- és külföldi sportlapok.

„A Nemzeti Sport” szerkesztősége tagjainak találkozó helye.

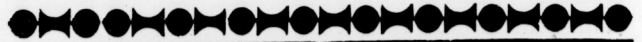
A PARADICSOM KABARET

TELEFON 115—84. • Üllői-út 48. • TELEFON 115—84.

Igazgató Widschy Rezső József. Karmester Nádor Mihály Révész Ilonka, Kondor Ernő, Nógrádi Gigi, Csabai Zsófi, Lugosi Jenő, Ellen Milford, Nagy Tilla, Dalnoki Imre, Bálint Béla, Tarján Vilmos, Báttaszéky Lajos konferencier.

„RABLÓK A BANKBAN”

aktuális tréfa, előadja az egész személyzet.

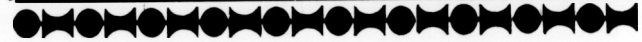
„Automobilia”

első magyar PNEUMATIC javító] műhely. Első-rangu nyersanyag, leggondosabb] vulcanizálás.

BUDAPEST, VII., Vörösmarty-utca 20. sz.

Sürgőnycim: AUTOMOBILIA.

Távbeszélő 105—08.

37340. szám fk. I. 1908. **Báró Vécsey Miklós** ur feljogosítottik 1362. motorszám, 15/30 Delaunay gyártmányu automobilljának a székesfőváros területén való forgalomba hozására.

A rendőrhatalóságok pedig felhivatnak, hogy az automobill nyilvántartási jegyzékbe 26. folyó szám alatt méltóságos báró Vécsey Miklós urat, mint a fenti számu automobill tulajdonosát, folytatólág iktassák be.

Budapest, 1908 november hó 26-án.

41775. szám fk. I. 1908. **Gróf Vay Ádám** ur feljogosítottik — motorszám, 35 lóerejű, Spitz gyártmányu automobilljának a székesfőváros területén való forgalomba hozására.

A rendőrhatalóságok pedig felhivatnak, hogy az automobill nyilvántartási jegyzékbe 213. folyó szám alatt méltóságos gr. Vay Ádám urat, mint a fenti számu automobill tulajdonosát, folytatólág iktassák be.

Budapest, 1908 november hó 26-án.

Főszerkesztő: **Friedrich Nándor.**

Felelős szerkesztő: **Lindner Ernő.**

Főmunkatársak: **Biró Alajos és Ifj. Holub József.**

Blázsei Miklós

automobil-kocsigyártó.
Javitások. Új carrosseriák.

Budapest, VIII., Práter-u. 67.

Kempelen Béla családtörténeti (genealógiai) irodája
:: és címerfestészeti műintézete. ::

Budapest, VI., Rózsa-utca 71. (Andrássy-út mellett.)

Nemeségek, címerek, o'nevek (külföldiek is) kikutatása. Cs. és kir. kamarási stb. ósfák egybeállítás. Minden nemesi ügy (nemeség átruházása, külföldi lovagrendekbe való felvétel stb.) elintézése. Címereknek (művészi és heraldikailag szabályos) festése, vésetése, égetése, himezése papírra, pergamentre, bőrre, fára, üvegre esontra, bronzra, márványra stb., családfák, ósfák, családi kronikák, megszerkesztése és megfestése.

A Nemzeti Sport hétfői és pénteki száma

minden vidéki város hirlapelárusító helyén kapható.

Az elismert legjobb francia gyártmány

Delaunay—Belleville

1909. évi típusai elkészültek.

Négy hengeresek :

10, 15, 20, 28, 40 lóerős.

Hat hengeresek :

10, 15, 25, 40, 70 lóerős.

a legbiztosabb, a legcsendesebb
járásuak, fentartásukban a legolcsóbb
városi és turakocsik.

Könnyű súly. - Kevés gummi. - Kevés benzinfogyasztás.

Delaunay-Belleville kizárólagos magyar képviselője:

Szám Géza Budapest, VI., Nagy János-u. 5.

automobil-garage, javító műhely.

Telefon 101—56.

WESTINGHOUSE

20/30, 35/40 lóerős cardanhajtású 35/40 lóerős
láncajtású autómobilok

a legkiválóbb tourakocsik.

Kitűnő anyag, robusztus építés, egyszerűség, flexibilitás,
zajtalan járás, páratlan rugózás kiváló tulajdonságai.

A „Westinghouse név Garancia”!

Bárdi József r. t.

Budapest, VI., Mozsár-utca 9.

TELEFON 41-00.

Városi üzlet és pneumatik javító műhely,
ujdonságok állandó kiállítása, du-
san felszerelt alkatrész- és acetylen-
lámpa-raktár

VI., Liszt Ferenc-tér 15.

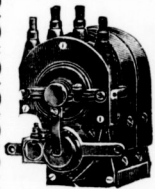
(Andrássy-út mellett).

Telefon 116-34.

Nemzeti Sport

és az

Automobil

S. Erben & Arnold Friedmann

Sürgönyelm:
ERBENZÜNDER.

WIEN, I., Stuherring 14.

Telefon: 20.539.

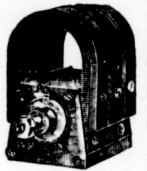
A Monarchia legnagyobb szaküzlete

**AUTOMOBIL-FELSZERÉSEK és
KELLEKÉKBEN. ::**

„Erbengyújtó“ elektromagneses gyújtók.

Antiderapant „Houben“ ☼ „Pognon Zündkerze.

Arjegyzék ingyen!

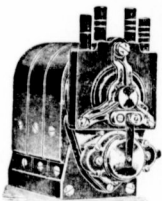
Téli sportcikkek legolcsóbban beszerezhetők **MACHER REZSŐ**
sportüzletében

Budapest, IV., Koronaherceg-utca 3., az udvarban.

Lillenföldi „sky teljesen“ felszerelve, párja 15 frt. Original Les Alexander koresolya felszrófolással 9 frt. Halifax koresolya 1-25 frt. Merkur koresolya 2-25 frt. Szánkók: svéd, norvég, hallvölgyi, összecusukható tiroli, amerikai rodli, tobogán, rennvloff, bobsleigh, lábszárak-hótlapok stb. nagy választékban. Phoenix rodli, legkönnyebb vasrodli Mannesmann esőből 14 frt. Triumph rodli, legegyszerűbb és legjobb. szánkó 5-50 frt. Téli sportöltözékek, sweateerek, sapkák, keztük, lábszárak stb. Árjegyzék ingyen és bérmentve. Clubtagoknak árengedmény.

Somogyi magasugrása a londoni olimpiádon

Dénes és Friedmann, Wien.
BOSCH **Eredeti mágnesgyertya-
fényviszakító** **GYUJTÓK**
Longuemare porlasztó **hűtőkészülékek.**

Magyarországi képviselet és raktár:
Friedmann Ödön, Budapest VI., Liszt Ferencz-tér 2.
Telefon 89-86.

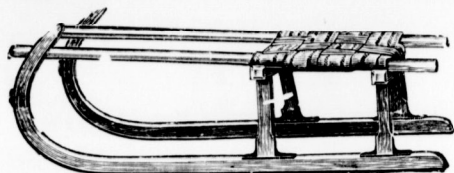
Szám garage

Delaunay-Belleville gyár vezérképviselője.
VI. Nagy János-utca 5. Telefon: 101-56.

Felhívjuk az olvasó figyelmét
a cégnek a lap

Utolsó előtti oldalán levő hirdetésére.

Egyes szám ára 40 fillér, (vidéken 44 fillér).

Téli sport-cikkek.

Műkorcsolyázók részére „Les Alexander” legelső minőségű versenykorcsolya 18 korona.

Gyorskorcsolyázók részére, Hagen, Eriksen, norvég, svéd versenykorcsolyák.

Halifax 3 korona, Mercur, Jackson, Haynes jégvitorlák és vitorlakorcsolyák.

Jégjátékok Hockey ütők és labdák. Jég hockey játékszabály 20 fillér.

Svéd-, norvég, svajci, tiroli, hallvölgyi és amerikai **rodél**

Sport- és gyermek-szánkók

Rennwolff, tobbogan, skeleton stb. Norvég **ski-k,** láb-szánkó, hó alpák.

Liesenfeldi ski párja 30 korona.

Téli sportöltözékek, fejre húzható hósapkák, teljes felszerelések, legnagyobb választékban

Kertész Tódor sportüzletében

BUDAPEST, IV. ker., Kristóf-tér.

== Teljes sporttárjegyzék ingyen és bérmentve. ==

WITTITZ VILMOS
PHOTO-CYKLOGRAFIAI MŰINTÉZETE
BUDAPEST, IV. KOSSUTH LAJOS UTCA 1.

SIMON PÁL

PÁRIS SZÁLLODÁJA

BUDAPEST, Váci-körút 25. sz.

Jó hírnevű szálloda 100 szobával. Sportegyletek leszállóhelye. A margitszigeti sportteleptől 1/4 órányira. Direkt villamos összeköttetés az összes sporttelepekhez.

MLAKA JÁNOS

KÁRPITOS ÉS DISZITÓ
BUDAPEST, VI., Csengery-ú. 30.

Modern izlésű butorokat, fantasztikus diszítéseket készít. Elvállal javításokat fürdő- és nyaralótelepeken.

TOPOR ENDRE

ÉPÜLET- ÉS BUTOR-ASZTALOSMESTER.
□ BUDAPEST □
VI., EÖTVÖS-UTCA 30. SZ.

Készít mindennemű butort régi és új stílusban, belső építészeti munkát, üzletberendezést, portált terv szerinti kivitelben. Antik butorok utánzását és javítását pontosan elkészíti.

KÖHÖGÉS ELLEN a legjobb

CONTRATUSSIN
BAYER

Pasztilla-alakban is kapható!
A legcélszerűbb arc és kézkenőcs a

PARK-CLUB CRÈME.

Vörös kereszt gyógyszertár, Budapest,
VI., Andrassy-út 84.

FIUME KÁVÉHAZ

(6-58.) IV. Múzeum-körút 13. (6-58.)

Összes bel- és külföldi sportlapok.

„A Nemzeti Sport” szerkesztősége tagjainak találkozó helye.

A PARADICSOM KABARET

TELEFON 115-84. • Üllői-út 48. • TELEFON 115-84.

Igazgató Widóczy Rezső József, Karmester Nádor Mihály Révész Ilonka, Kondor Ernő, Nógrádi Gigi, Csabai Zsófi, Lugosi Jenő, Ellen Millford Nagy Tilla, Dalnoki Imre, Bálint Béla, Tarján Vilmos, Báltaszeky Lajos konferenciér.

„RABLÓK A BANKBAN”

aktuális tréfa, előadja az egész szómélyzet.

A sportot űző közönség előtt a

THERMOS

palack nélkülözhetetlen. Télen a meleget melegen, nyáron a hideget hidegen tartja tűz és jég nélkül. Kérjen árlapot a

Geitner és Rausch cégtől

Budapest, VI., Andrassy-út 8. hol a sport összes ágazataiba vágó minden cikkből állandóan nagy raktár van.

THERMOS.

HALUSKA PÉTER

ércfényező és mázoló
Budapest, VI., Andrassy-út 77.
(Rózsa-utca sarok.)

Fürdőkádak és vasbutorok fényezése. Elvállal minden szakmába vágó munkákat, u. m.: épületek, kávéházak, szállodák és mindennemű butorok festését és érezését a legegyszerűbb kiviteltől a legfinomabb kivitelig.

EGYLETI TÜZZONAJI
JELVÉNYEK
JEROUSCHEK-K
ÉKSZERÉSZ
BUDAPESTEN
HAZAI GYÁRTMÁNY
TELEFON: 14-31
SEMELWEIS-UTCA 7.

NEMZETI SPORT

és a MAGYAR VIZI SPÖRT

MINDEN SPORTTAL FOGLALKOZÓ SZAKLAP.

A Nemzeti Sportot 1903-ban Fodor Károly műegyetemi vívómester alapította. A Magyar Vízisport, előbb Magyar Evezős Sport, VIII. évfolyamában 1908. február 1-én egyesült a Nemzeti Sporttal.

Előfizetési ár: EGÉSZ ÉVRE 20 korona
FÉL " 10 " "
NEGYED " 5 " "

Megjelenik minden szombaton.

Előfizetések és pénzküldemények közzétételére címzendők: Nemzeti Sport kiadóállalat Budapest — Postatakarékpénztár 20438.

Szerkesztőség és kiadóhivatal helyisége:
IV., KECSKEMÉTI-UTCA 5. SZ., II. 2.
Hivatalos órák este 7—8-ig.

Főszerkesztő:
Dr. POLONYI DEZSŐ
Felelős szerkesztő:
FRIEDRICH NANDOR

Kézirat és mindenféle levelezés
VIII., ESTERHÁZY-UTCA 6. SZÁM.
alá címzendő.

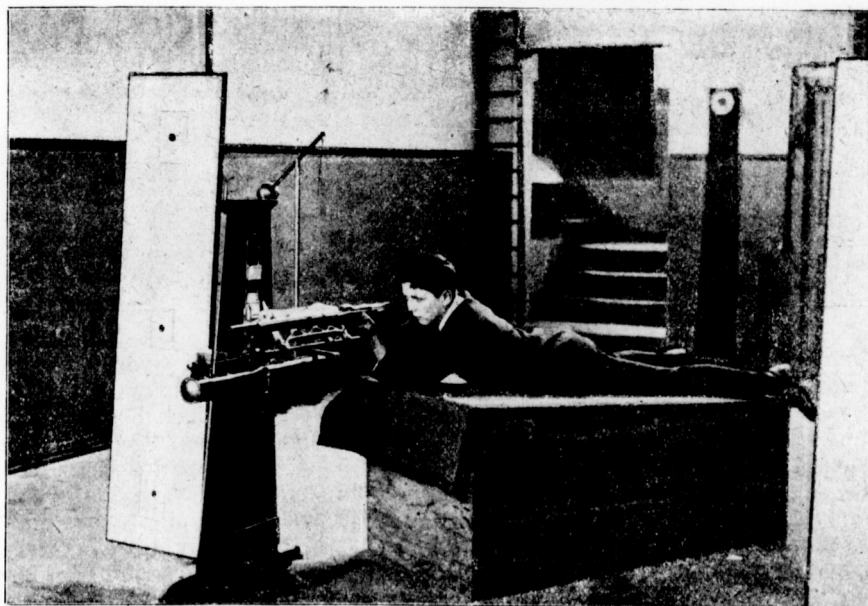
Hirdetési képviselőtünk Franciaország, Olaszország és Svájc területére:
Société Générale de Publicité „LA RÉCLAME UNIVERSELLE, PARIS.” 12. Boulevard de Strasbourg 12.

A Sub-Target-lőgyakorlógép.

Szemere Miklós, az ifjuság katonai kiképzésének apostola, ismét jelét adta a lövészet iránt való lankadatlan lelkesedésének, amely őt már-már a hadvezetőség munkatársává avatja. A mult hét csütörtökjén pusztaszentlőrinci lövöldéjében, egy új találmánnyal, az amerikai sub-target-lőgyakorlógéppel ismertette meg a lövészet iránt érdeklődő előkelő szakközönseget.

álló, akár térdelő vagy fekvő löállásra igazítható be. A fegyvertartó több tengelyen összecsukló szerkezet sulya egy suly által van kompenzálva úgy, hogy a lövő csak a fegyver sulyát tartja. A gömbcsuklós elrendezés továbbá a fegyver és a gömbcsukló közé beigtattott tengelyek lehetővé teszik, hogy az ember a puskát bármely irányban szabadon mozgathatja.

A gömbcsukló körül mozgatható tengely a fegy-

A lőgyakorlógép, mint képeink mutatják, egy állványból áll, amelyen universalsucló segítségével és több tengely körül elforgathatólag van a fegyver meg erősítve. Az állvány akként készül, hogy a fegyver akár

ver mozgatásának megfelelőleg egy tühegygyel ellátott mutatót mozgat, amely abban a pillanatban, mikor a lövész elhuzza a ravaszt, egy kis névjegynagyságu cél táblán, mely a tartón van alkalmazva szúrászt ejt. A

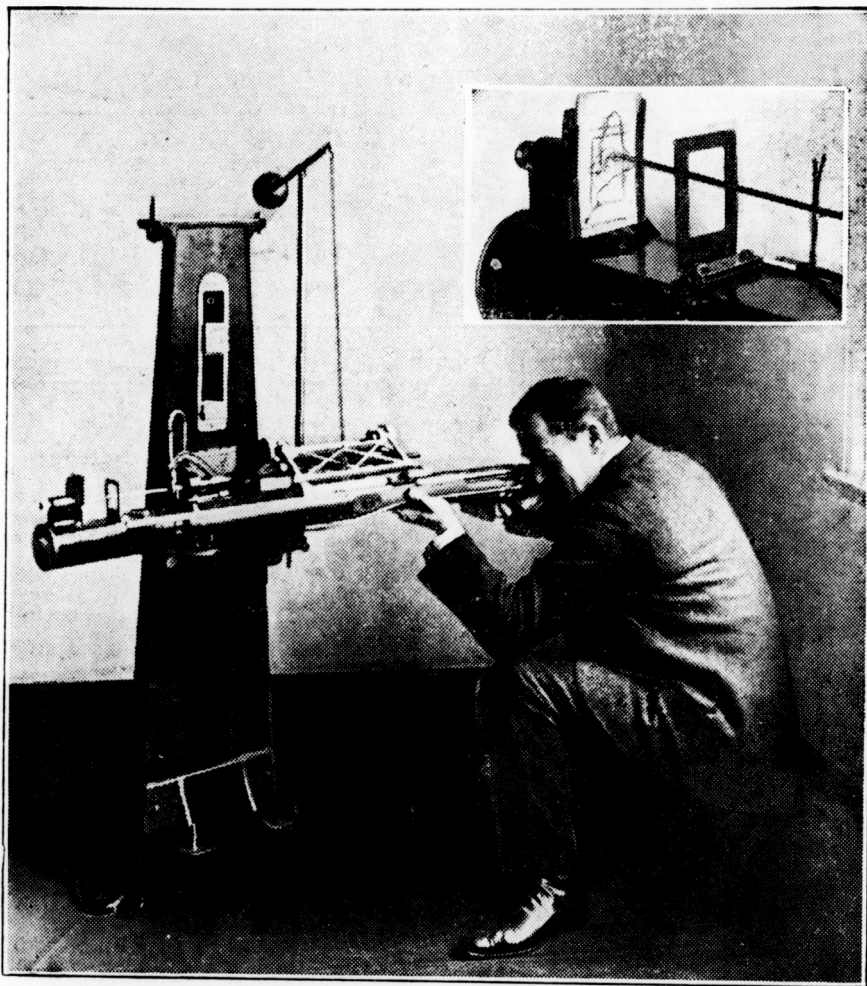
szúrás helye megegyezik azzal a helylyel, amelyet a golyó a céltáblán ejtett volna, mert a fegyver tengelye és a tű tengelye egy pontban, a golyó találati pontján metszik egymást.

A célzás egy 20 yard távolságra elhelyezett céltáblára történik, amely oly méretekben készül, hogy a 200, 300 vagy 500 yardos rendes céltáblával arányos legyen.

Az instruktor a tű mozgásán ellenőrizheti tanítványát. Azonnal észrevehető, ha valaki korán huzza el a ravaszt, rosszul támasztja a fegyvert vagy helytelenül lélezkedik. A készülék tehát első sorban a céllovás tanítására szolgál és mint ilyen messze felülmúlja a

amerikai haditengerészetnél is szelvében használják és célszerűségét mi sem jellemzi jobban, minthogy a bisleyi céllovászeteknél a subtargettel gyakorló lövészek érték el a legkiválóbb eredményeket.

A bemutatáson megjelentek többek közt: Jekelfalussy Lajos honvédelmi miniszter, Braun József vezérkari ezredes, madari Kreibig Rezső vezérkari százados, sárói Szabó Lajos vezérkari százados, Zólyomi Árpád százados, Pogány Géza százados, Kovács százados, Orphanides főhadnagy, Kund Jenő, Barsay Domokos, gróf Zichy Béla Rezső, Márkus József, Zempléni Moskovitz Géza és Iván, Molnár Béla, Klupathy egyetemi tanár, Perényi Kálmán alispán, Muza

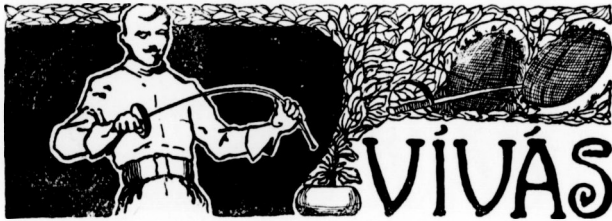
nálunk eddig alkalmazott különböző módszereket. Előnyei közé tartozik, hogy nem használ fel löszert, tehát a tanítás költségeit tetemesen csökkenti, szükségtelemmé teszi legalább a tanítás kezdetén a lövőle felkeresését, minden veszély kizárásával működik és végül a tanítási időt megrövidíti. A készülék ára 50 font (1200 korona), tehát oly összeg, amely a kapszli fogyasztás megszűnte után, a megtakarított löszert árából egy-két év alatt fedezhető lenne.

A bemutatáson jelen volt katonai és polgári szakértők, élükön *Jekelfalussy* Lajos honvédelmi miniszterrel, egytől-egyig elismerték a találmány kiváló célszerűségét és szóba került a honvédségnél való bevezetése is. A lögyakorlóépet, amint képeink is mutatják, az angol hadseregben és tengerészetben, továbbá az

Gyula, Szmracsányi György, Szentiványi Árpád, Váradny Károly, Pozsgay Miklós, Máriássy Mihály, Üchtritz Árpád, Glück Frigyes, Komlóssy Ferenc prépost, Szemere Huba, Szemere Ödön és Kálmán, Magyar László, Szappanos Gerő, Szombatfalvi Albert, Barbul Jenő, Erdélyi Gyula, Petri Mór, a budapesti Lovászegylet részéről: Jaritz András főlovászmester, Halász Elemér titkár, Hammersberg Géza, Iván János, Dietl Ágoston, Lakner János, Lohr József, Horváth Sándor, a sajtó képviselői és mások.

A bemutatás után a vendégek a terített asztaloknál foglaltak helyet, ahol gazdag reggeli várta őket. A társaság a kora délutáni órákig élvezte Szemere Miklós vendégszeretét.

AZ EGYETEMI CÉLLÖVŐ-TANFOLYAM MEGNYITÁSA. A Budapesti Egyetemi Athletikai Club második évfolyamába lépő egyetemi céllövő-tanfolyamának ünnepélyes megnyitása december hó 2-án este az egyetem kupolatermében folyt le. A megnyitó ünnepélyen megjelent nagy és díszes közönség sorában helyet foglalt *Jahl Gusztáv* altábornagy, honvéd főparancsnokhelyettes; *Czigler Alfréd* lovag altábornagy, hadosztályparancsnok; a honvédelmi miniszterium képviselőiben: *Hazay Samu* vezérőrnagy; jelen voltak még: *Ferenczy Béla* ezredes, *dr. Klupathy Jenő* egyetemi tanár, a BEAC. tanárelnöke és még számos katonai és polgári előkelőség. A tanfolyamot *Palotai Kovács Károly* ifjúsági elnök üdvözlő beszéde után *Sárai Szabó Lajos* honvédszázados nyitotta meg a „*Polgári Céllövészeti*” című, vetített képekkel illusztrált rendkívül közvetlen és tartalmas felolvasásával, amelyben a polgári céllövészeti honvédelmi fontosságát érdekesen fejtegette. Sárai Szabó Lajosnak élvezetes előadásáért *dr. Klupathy Jenő* tanárelnök mondott köszönetet, kérve, hogy az öt kiküldött legfelsőbb katonai hatóságok az egyetemi céllövő-tanfolyam támogatásáért a BEAC. s az egyetemi ifjúság háliját tolmácsolja. Végül *Györfő Endre* honvéd-főhadnagy, az ideai tanfolyam vezetője, tartotta meg tanulmányos bevezető előadását.

A hétről. Itt a háziversenyek ideje. A MAC., FVC., NVC., Vén fiuk, BEAC. és a többi egyesületek mind most rendezik házi erőpróbaikat. A versenyek közelegnek, az Ó-Budai hendikep még karácsony előtt meg lesz, a vezetőik tudni kívánják, hogy is állnak valaképpen. Nagy változtatásokat nem hoz az új vívószézon. Lesznek ugyan meglepetések itt-ott, de lényegében azt hisszük a versenyek döntőinek képe marad a régiiben.

Különösen érdekes lesz a Vén fiuk háziversenye, melyen a klub vendégtagjai is sikra szállanak az igen értékes tiszteledijakért. E vendégtagok különböző klubokat képviselnek, ekként a házi mérkőzésnek országos színe és a vívók kaliberére való tekintettel e nemből a lehető legmagasabb színvonalra lesz.

*

A hét egyik főeseménye a MAC. évkönyvének megjelentése. Öt éve nem adott legnagyobb és legintenzívebb működésű évkönyvet évkönyvet, így a most megjelent vaszkó könyv 5 év eseményeit öleli fel. A vívás is igen fontos helyet foglal el a műben és az egyes vívóévek mindig találó jellemzésén kívül a vívóesemények legfontosabb emlékeztetőit is feltaláljuk. Nemesak a nagy versenyekről emlékeztet meg, hanem a legkisebb estély résztvevőit is regisztrálja. Bár kitűzött feladatához képest csak a MAC. és a MAC. tagok dolgaival foglalkozik, tekintve ez egyesületünk intenzív működését, a könyv az összes vívóesemények hűsöges képet adja.

Érdekes tanulságokat meríthetünk az évkönyv adataiból. Mennyi nyilvános estély volt néhány év előtt is még, míg ma a vívóünnepélyeknek ez a faja jóformán megszűnt. Pedig kár érte. Egészen érthető az, hogy legelső versenyvívóink, kiknek ugyanis van versenyük, több mint elég, nem szívesen mennek el valahova és vetkőznek le egy-két akadémiás tuss kedvéért, de viszont kisebb egyesületek körében, másodklasszis vívókkal igen hathatós propaganda egy-egy ily nyilvános estély vagy a közönség előtt, mely örömmel látja ezt a fegyverforgatás szép művészetét, mint a vívók előtt, kik szívesen mutatják be haladásukat barátaik és ismerőseik előtt. Kiseb egyesületeinknek és másodosztályú vívóinknak nem szabad mindenben a legelső példáját követni, mert hiszen érdekeik, viszonyaik lényegesen eltérők.

Általában úgy az egyesületeken belül, mint az egyesületek sorában nem ártana többet foglalkozni a másodrangú vívók és egyesületek sorsával, mert ezek körében bizonyos elkedvetlenedés észlelhető.

Az évkönyv azt mutatja, hogy még pár év előtt is az egyesületek és a magántermek között erős összetartás létezett. Nemesak a magántermek tanítványai, hanem a mesterek is majd minden egyesületi estélyen vívtak. Azóta bizony erős eltolódás észlelhető, a magántermek erősen eltávolodtak az országos versenypolitikától, ami bizony nem lehet hasznos reakció. Ezen is segíteni kellene.

Az első interscolaire vívóverseny.

— Irta: *Stéger Hugó György.* —

A Nemzeti Vivő-Club ezidei versenyprogramja november régi közgyűlése kapcsán került nyilvánosságra és immár a MASz. előtt fekszik hivatalos bejelentése, hogy 1909 tavaszán iskolaközi vívóversenyt rendez négyes csapatok számára.

Örökös vándordíjat tűz ki, Magyarország legjobb középszikolai kard- és törvívó csapatának örökös vándordíját, melynek elnyerése hirdetni fogja késő idők ifjúságának is a győztes csapat kiválóságát és iskolájuk dicsőségét.

Az ideai vívószézon különben is egyike lesz a legmozgalmasabbaknak. Egyesületek, melyek versenyt eddig sohasem rendeztek, nagystílű versenyprogrammal lepték meg a sportközönséget. De azt hisszük a magyar vívósport „grand semaine”-je mégis arra az időre fog esni, mikor a magyar középszikolai ifjúság legkiválóbbjai karddal a kezükben fogják kivívni a „legjobb magyar középszikolai vívócsapat” büszke címét.

Az iskolaközi versenyek rendezése csak Magyarországon képez új dicsőséget. Külföldön már rég el van terjedve s áll ez különösen Franciaországra, hol a vívás a modern ifjúsági testnevelés egyik elsőrendű faktora.

Nálunk kissé nehezen megy ennek elismerése. Mery hagyományok ellen küzdve lépésről-lépésre kell a tért elfoglalni modern sport eszméi számára. Az első iskolaközi vívóverseny nagyon alkalmas eszköz lesz arra, hogy hatalmas lépéssel vigye előre az ifjúsági testnevelés ügyét.

Intéző körünk is már tudatában vannak ennek. Fodor Károly műegyetemi vívómester ily irányu külföldi, különösen franciaországi tanulmányutja a közoktatásiügyi kormány és a székesfőváros támogatásával történt. Tanulmányútjának tapasztalatait e verseny rendezésének becses anyagát fogják képezni.

A francia interscolaire versenyek április vége felé kezdődnek és tartanak egész július közepéig. Szolgáljon ez egykötő cáfolatul az iskolai versenyek ellenzőinek ama szokással és kedvelt kifogásaival, hogy a tanév alatt rendezett versenyek elvonják az ifjúságot iskolai munkájától.

A „grand semaine” — a nagy hét azonban május végeére esik.

Nincs Párisban nagyobb école, lycée vagy collége, hol ez időben versenyek ne volnának. A fegyver inkább a vívó, mint a kard; ujabban a művészi vívás határozott ártalmára az epée hódított tért magának.

Maguk a tanárok is kiveszik részüket a versenyből; sokan a zsűriben foglalnak helyet, sőt a Collège Stanislasban az ideai versenyek alatt a zsűri elnöki tisztét maga a directeur, a jó képű Abbé Pantonier töltötte be.

Papok vívózsűriben, — hol vagyunk még attól.

De nemesak Párisban, de a nagyobb francia vidéki városokban is vannak ez időben versenyek.

Megkönnyíti ezt azon körülmény, hogy a vívás tanulása facultatív lévén, az iskolák növendékei majdnem kivétel nélkül üzik e sportot.

A Collège Stanislasban 130, az École Ste. Genevièveben 250, a Lycée Condorcet-ben 270, stb. volt a vívók száma.

A legelsőrangú mesterek képezik ki őket, az École

LOVAS GYULA vivóterme
BUDAPEST, VI., Nagymező-utca 28. II. em.

Leiklismert tanítás urak, hölgyek és gyermekeknek.
Ez évben magnagyobbítva
Kard-, vívó- és ökölvívás, tornázás.

St. Geneviève-ben pl. M. M. E. Merignac, a két *Roulean* és *Thomas* tanítanak, megfelelő számú segédmenterekkel.

Nálunk az iskolák csak ujabban foglalkoznak az eszmével, hogy a torna mellett a vívásnak is helyt engedjenek. Középsiskolai vívóink ma is egyes kiválóbb mesterek termében, vagy klubok növendék-osztályában nyerik kiképzésüket.

Erős a reményünk, hogy azon modern szellem, mely közoktatásügyi kormányunk mostani vezetőségét áthatja, meg fogja könnyíteni az első interscolaire vívóverseny megrendezését.

Hogy egyéni verseny helyett csapatverseny rendezését határozta el a klub, okát találja egyszerűen abban, hogy a NVC. szokásos évi középversenyén az egyéni kiválóság úgy is érvényesül, de másrészt egy iskola erőviszonyának több tagu csapat hibebb képét adjon, mint egy speciális egyéni vívótehetség.

A verseny ideje husvét hetébe esnek. Részletes előpözióció is csak később fogunk megjelenni. De korán adunk hírt róla, hogy a vívóifjúságnak alkalma legyen komoly munkával, lelkiismeretes vívótréninggel megszolgálni a jövőd győzelem dicsőségét.

Hírek.

POULE-ESTÉK A NEMZETI VÍVÓ CLUBBAN. A NVC. első csütörtöki poule-estélye teljes siker jegyében kezdődött. A résztvevők között ott láttuk nemcsak a club régi versenyvivőgárdáját, de azokat is, kik a club színeiben az idei versenyekben első ízben fognak a nyilvánosság előtt megjelenni.

Az első poule-on részt vettek: Dr. Hajdu, Werkner, Stiller, dr. Nagy, dr. Stéger, Gonda fivérek, Grünwald, Garay, Poór, Fodor, Forbát, Polgár, Gerecz, Strausz, Remenitzky stb.

Tekintettel az indulók nagy számára, a poule-t befejezni nem lehetett és folytatása a következő csütörtökre maradt, de már az eddigi eredmények után ítélve, a győztest dr. Hajdu, Werkner, Garay és Stiller között kell keresnünk.

Poule után a heti clubvacsorára gyűltek össze a tagok, hol is az aktuális vívósportesemények ölnök megbeszélés tárgyát képezték.

VÍVÓVERSENY KOLOZSVÁROTT. A Kolozsvári Egyetemi Athletikai Club 1909 március 6. és 7. napján szombaton és vasárnapon tartja országos kard- és törversenyét az egyetemi tornázó- és vívóintézet helyiségében. A versenyben részt vehet minden magyar honos gentleman amateur vívó, továbbá a m. kir. honvédség, a cs. és kir. hadsereg és haditengerészet s a m. kir. csendőrség tisztjei. Mesteri oklevéllel bíró katonatisztek és középisk. tanulók a versenyen részt nem vehetnek. A verseny minősítésből és körvívásból áll. Úgy a kard-, mint a törverseny győztese aranyérmét és a KEAC. tiszteletdíját nyeri; ezüstérmét és tiszteletdíjat kapnak a verseny 2-ik, 3-ik, 4-ik, 5-ik és 6-ik helyezettei. Ezüstérmét nyer még minden vívó, aki a minősítésben legalább 8 : 5 pontszámot ért el, a többi bronz-érmékert kap. Nevezési díj fegyvernemenként 10 korona, együttesen 15 korona. Nevezési határidő 1909 február 4. Nevezések Posta Sándor, a KEAC. alelnöke címére Kolozsvár, Erzsébet-ut 7) küldendők.

A BUDAPESTI EGYETEMI ATHLETIKAI CLUB KARDVÍVÓ-HÁZIVERSENYE. Az Egyetemi Ath. Clubban dr. Geretsér László egyleti vívómester tanítványai egy minden tekintetben sikerült háziversenyt rendeztek f. hó 9-én. A versenyen megjelent dr. Klupathy Jenő egyetemi tanár, a club buzgó elnöke. Az egyetemi ifjúság igen nagy érdeklődést mutatott a verseny iránt és a club vívótermét teljesen betöltötte. A háromtagu zsűri tisztelet Werkner Lajos, Stiller Mihály és Zoltán Vilmos töltötték be általános megelégedésre.

A versenyen 15 haladó vívó vett részt. Első lett Halász Zsiga, második Palotai Kovách Károly, harmadik Remeniczky Jenő. Néhány igen szép assaut-t láttunk és ezek alapján reméljük, hogy a szezon vívóversenyeiben az egyetemi athléták tevékeny részt fognak venni.

A győzteseken kívül kitüntek Hoffmann Béla, Csányi László, Litomericzky, Szegvári, dr. Dányi és Bognár.

SANTELLI VÍVÓMÁSTÉJA A VIGADÓBAN. Santelli Italo vívómesterek vasárnapi vívómatinéja a vigadóban kiváló

sporteseménynek ígérkezik. — A szerény keretben tervezett vívómatiné nemcsak a magyar vívógárda legjobb amatőrjeit fogja összehozni, ami már magában véve is elsőrangú sporteseményt jelent, hanem Santelli Italo mester az ifjabb magyar vívómestereket is bevonta az akadémia kerébe, kik közül ezuttal Gellér Alfréd, a Ludovica Akadémia segédvivómestere és Bach Benő, a Magyar Testgyakorlók Körének vívómestere fogják kardjukat összemérni Ernesto Venezia olasz vívómesterrel. — A mestermérkőzések érdekes kiegészítő részét fogják képezni a vívómatinének, melynek még Santelli Italo és Schlotzer Gáspár, a MAC. vívómesterei is részt vesznek. A magyar mestereknek mérkőzése az olasz mesterekkel fogja a legérdekesebb bizonyítékot szolgáltatni arra nézve, hogy a magyar amatőrvívók mellett, kik éppen a lezajlott londoni Olympiádokon igazolták szereplésükké a magyar vívó-sport óriási fejlődését, a magyar mestereknek is oly szerepet kell betölteni, hogy a külföldi mesterekkel szemben úgy állják meg a helyüket, mint a magyar amatőrvívók a külföldiekkel szemben. Miután az Olympiádon a győztes magyar vívók legnagyobb része Santelli mester tanítványai, az új magyar mesterek is leginkább mellette juthatnak az őket megillető helyre.

A vívómatiné egy új gárda is jelenik meg a porondon, melynek tagjai a Ferenc József-intézet tagjai lesznek. A növendékek e szereplése a Ferenc József-intézet vezetőségének azon törekvését igazolja, hogy az ifjak a tanulás mellett, megfelelő fizikai nevelésben is részesüljenek.

A Budapesti (Budai) Tornaegylet disztornája.

A Budapesti (Budai) Tornaegylet f. hó 7-én este fél 7 órakor tartotta az idei disztornáját előkelő és nagy számú közönség előtt. A budaiak disztornája mindig jelentős esemény szokott lenni a téli tornaszabzonban, de a most lefolyt tornaünnepély jelentősége a szokottnál is nagyobb volt, mert az atletikai irány képviselői tüntetőleg nagy számban jelentek meg annak a dokumentálására, hogy a szövetségek között megkötött lékét komolyan értelmezik és a sportéletben is gyümölcsözőttni óhajtták hazai testnevelésük javára. Jelen voltak a MAC. képviselőiben Muzsa Gyula, Polonyi Dezső országgyűlési képviselők, dr. Gerenday György, a MAC. alelnöke, Lauber Dezső, Friedrich Nándor, a NTE. részéről Bolla Mihály és Kollár Lajos, a MASZ. részéről Stankovits Szilárd titkár, a MOTESZ. képviselőiben Malecki Román főtitkár, a BTC.-ből Iszer Károly alelnök; a rendező egyesület részéről Kollár Lajos elnök, Demény Károly alelnök, Wettstein Gyula, Argay János és a testvéregyesületek számos képviselői.

A disztornázást az 56 fehér-fekete egyenruhába öltözött tornász *felvonulása* nyitotta meg, akik felállás után Bély Mihály művezető vezénylete mellett 10 részből álló svédjellegű *szabadgyakorlatot* mutattak be. A szabadgyakorlat anyaga nagyon jól volt megválasztva és szépen, világosan felépítve. Ez, valamint a precíz hibátlan kivétel Bély Mihály művezető szaktudását dicséri. A nagy tetszéssel fogadott szabadgyakorlatok után az általános *szertornázás* következett 6 csapatban Bély Mihály vezetése alatt.

1. csapat: bak. Előtornász Antos Mihály. 2. csapat: magas korlát. Előtornász Csaboczy Károly. 3. csapat: bordásfal. Előtornász Bajor Károly. 4. csapat: magas ugrás. Előtornász Bodóesi Béla. 5.—6. csapat: lovon. Előtornász Galambos Ede. A tornászok közül különösen kitüntek Boor

Világra szóló magyar találmány!

lett a legöregebb egyén tel-
jesen kopasz fején is. **a hajtermését előidézti,** a ritka és rövid hajzatot pe-
jesen kopasz fején is. **hosszúra me** **növeszti** Ugyan az
hajszálak magvát kepező anyagnak felfedezése alapján készítve. A „Haj-
v do Sám-sonid” a hajhullást megszünteti. A „Haj-
sonid” növesztő Sámsonid, néhány heti használat után az utasítás betartása mel-
letti a legöregebb egyén tel-
jesen kopasz fején is. **a hajtermését előidézti,** a ritka és rövid hajzatot pe-
jesen kopasz fején is. **hosszúra me** **növeszti** Ugyan az
hajszálak magvát kepező anyagnak felfedezése alapján készítve. A „Haj-
v do Sám-sonid” a hajhullást megszünteti. A „Haj-
sonid” növesztő Sámsonid, néhány heti használat után az utasítás betartása mel-
letti a legöregebb egyén tel-
jesen kopasz fején is. **a hajtermését előidézti,** a ritka és rövid hajzatot pe-
jesen kopasz fején is. **hosszúra me** **növeszti** Ugyan az
hajszálak magvát kepező anyagnak felfedezése alapján készítve. A „Haj-
v do Sám-sonid” a hajhullást megszünteti. A „Haj-
sonid” növesztő Sámsonid, néhány heti használat után az utasítás betartása mel-

(Szabadalmi igénye 6437. védjegye 17.523. szám alatt beajstromozva
A természetudomány legújabb vívmánya folytán, a haj, szakál, bajusz-
szálak magvát kepező anyagnak felfedezése alapján készítve. A „Haj-
v do Sám-sonid” a hajhullást megszünteti. A „Haj-
sonid” növesztő Sámsonid, néhány heti használat után az utasítás betartása mel-
letti a legöregebb egyén tel-
jesen kopasz fején is. **a hajtermését előidézti,** a ritka és rövid hajzatot pe-
jesen kopasz fején is. **hosszúra me** **növeszti** Ugyan az
hajszálak magvát kepező anyagnak felfedezése alapján készítve. A „Haj-
v do Sám-sonid” a hajhullást megszünteti. A „Haj-
sonid” növesztő Sámsonid, néhány heti használat után az utasítás betartása mel-

tel-
jesen kopasz fején is. **a hajtermését előidézti,** a ritka és rövid hajzatot pe-
jesen kopasz fején is. **hosszúra me** **növeszti** Ugyan az
hajszálak magvát kepező anyagnak felfedezése alapján készítve. A „Haj-
v do Sám-sonid” a hajhullást megszünteti. A „Haj-
sonid” növesztő Sámsonid, néhány heti használat után az utasítás betartása mel-

Nándor, Erdődi Imre, Fűzfás Ferenc, Helvey Géza, Antos Mihály, Bodrossy Dénes, Csalotzky Károly, Linderbach József, Bendl Alajos és Kálmán.

A program negyedik és legkiemelkedőbb száma a 4 *loron* bemutatott együttes gyakorlat volt. Minden gyakorlat-esoportnál a lovak különböző formációban voltak elhelyezve, szétben, csillagalakban, egymás mögött stb. A 4 gyakorlat-esoport fokozatosan fejlesztett 26 gyakorlatból állott, amelyet egy lovon folytatott szabadtornázás fejezett be. Ezután következett az *egyéni összetett verseny*. Korlát, nyújtó, magas ugrás, sulydobs magasba. E számban 3 tornász vett részt, akik közül a győztes Kovács Nándor volt 35½ ponttal. Második Lehoczky István. Az összetett verseny korlát és nyújtó számában részt vett Erdődy Imre, akinek tornázása az est legértékesebb része volt. E disztorna óta öt kell tartanunk a legjobb magyar tornásznak, aki még sok díesőséget fog szerezni a magyar tornászatnak.

Hatodik szám *akadémia* volt a magas nyújtón. Minden résztvevő 3—3 gyakorlatot mutatott be. Legjobban tettek Boor Nándor, Antos Mihály, Erdődi Vilmos, Bodrossy Dénes, Helvey Géza, Jurenák Aladár és az egésznek vezetője Bély Mihály.

Az ezután következett *mintacsapat* tornászásban 12 képzett tornász vett részt az ugróasztalon Antos Mihály vezetése mellett. E csapat munkáját egyöntetű, mintaszaru forma és kivétel jellemezte.

A disztorna befejezte után Kollár Lajos a BBTE. kiváló elnöke lúzdító szavak kíséretében kiosztotta a versenydíjakat, s megköszönte a nagyszámu közönség rendkívüli érdeklődését.

Az est második része a társasvacsora volt, amelynek jelentőségét az azon elhangzott toasztok után rendkívüli horderejűnek ítéljük. A MASz.—MOTESz. két erős egyesületének a MAC.-nak és BBTE.-nek tagjai oly nyilatkozatokat tettek, amelyek a hazai testnevelésünkben a jobb jövő reményét keltik.

Első felszólaló Kollár Lajos kiemelte a nap jelentőségét és örömet fejezte ki, hogy az atletikai irány főképviselője a Magyar Atletikai Club számos tagjával jelent meg a disztornán és az ezt követő vacsorán. Hangoztatta, hogy egy a BBTE.-nek, mint a MAC.-nak is megvannak a saját tradíciójuk s ezekhez a tradíciókhoz való szigorú ragaszkodás közös vonása a két egyesületnek, s alapját képezheti a régi barátság megújulásának. Demény Károly a vendégeket köszöntötte, s eközben valóságos sportpolitikai beszédet mondott. Abból, hogy a határozott irányt és célt követő MAC. a MASz. vezérelyete eljött a budaiak disztornájára, azt a következtetést szűrte le, hogy a két szövetség között megkötött béke erős és tartós lesz. Gerenday György az atletikai szövetség nevében üdvözölte a budaiakat és a béke és együttműködés szellemében beszélt. Hangsúlyozta, hogy össze kell fogni a nagy és komoly sportegyesületeknek, hogy a sportéletben újabban felburjánzó erkölestelenségnek gátat vessenek. Polónyi Dezső hazafias irányu felszólalásában együttműködésre szólította fel a sportegyesületeket. Héder Sándor a NTE. nevében üdvözölte a BBTE.-et és gratulált neki, hogy önnepélyre az atletikai irány képviselői is eljöttek. Lauber Dezső beszédében a MAC. és BBTE. között volt párhuzam t. Elmondta, hogy utóbbi időben a MAC. történetével foglalkozott s azt látja, hogy a két egyesület között a lehető legjobb viszony állott fenn. A szövetségek harcában e két egyesület mint vezérek szerepeltek, kell tehát, hogy a harc megszűnése után e két vezérelyet a béke jegyében együttműködjenek, s a különböző irányokat egyeztesse. A két egyesületet közös tradícióik készítetik arra, hogy parallel haladjanak, s a közös sportokban, mint az atletika, vívás és lawn-tennis tartisanak össze. Ha a BBTE. még átveszi a footballt és a MAC. újra felveszi a tornát programjába, a békes együttműködés teljes lesz. Ezután Kollár Lajos is-

mételten szólásra emelkedett fel és üdvözölte Muzsa Gyula országgyűlési képviselőt, aki mint a magyar olympiai bizottság elnöke az olympiai ügyeket a legnagyobb tapintattal, körültekintéssel és nagy eredménnyel vezette. Muzsa Gyula egy dolgot emel ki, azt, hogy az olympiai bizottság volt az egyedüli testület, amely még a legnagyobb harc alatt is távol tartotta magát a pártviszályoktól. Maleczky Román a MOTESz. nevében üdvözölte a rendező egyesületet. Ő volt az egyedüli, aki azokat a kényes pontokat érintette, amelyek a béke érdekében minden felszólaló került. Andor Endre néhány kulisszatitok elmondása után Stankovits Szilárdot, a MASz. titkárát éltette azon reményben, hogy Stankovits is a két szövetség egyesítésére fog törekedni.

A vacsora, a legjobb kedély mellett, sokáig együttartotta a mintegy 150 főből álló társaságot.

A Budapesti (budai) Torna Egylet közgyűlése.

A BBTE. immár történetének 34-ik évéhez érkezvén, a tagok óriási érdeklődése mellett november 10-ikán este tartotta meg Kollár Lajos elnök vezetése mellett 34-ik évi rendes közgyűlését. A klub mult évi nagyszabasu működéséről, mely kiterjedt majdnem a sport összes ágaira és a mult év fokozatos fejlődéséről a választmány szakszerű és mindent felölelő jelentése nyújt tiszta képet.

A választmány jelentése szerint az egyesületnek 1908 november 21-ikéig bezárólag 1006 tagja volt, mely számban a téli korcsolyázó idényre beiratkozott tagok száma nincsen beleértve. Ezek szerint a taglétszám tekintetében a BBTE. a sportegyletek körében a vezető helyen áll.

A Bély Mihály kitűnő egyesületi művezetőnek vezetése alatt megtartott tornaórák száma 107, amelyeken 4621 tag vett részt, tehát átlag 43 tornász esik egy órára. Disztornáján és két házi-versenyén kívül március 10-én — a közös cél érdekében — országos versenyt rendezett, amelynek tiszta jövedelmét, 200 koronát a MOB. rendelkezésére bocsátotta.

Az ifjúsági tornatanfolyam mellett a női tornatanfolyamot is fentartotta, sőt ezt jobban előmozdítandó, az új alapszabályok értelmében nők is lehetnek az egyesület működő tagjai. A svéd irányzat kellő művelésére tornatermet felszerelte svéd tornaszerekkel, a ríbstól és bumm-al is.

Az atletika az idén is nagy intenzivitással műveltetett az egyesület tagjai által. Az egyesület 2 országos és egy egyesületi keretben megtartott atletikai versenyt rendezett.

A BBTE., hogy az atletika iránti kiváló szeretetéről tanúságot tegyen — a „Toldi” tornászati — Zsinger Mihály nevével egy atletikai vándordíjat alapított, amely versenyt minden évben más-más egyesület rendez meg. Az atletikát űző tagok száma kb. 40 volt, kik összesen 160 díjat nyertek; ebből 35 első 6 bajnoksággal, 83 második, 35 harmadik, 3 negyedik, 1 ötödik.

Egy kitűnő csapat vett részt a füleslabdabajnokságban, megnyerte a kerületi bajnokságot, míg az országos tornaversenyen az ETVE. kitűnő csapatától szenvedett vereséget.

A vívás, amely szintén az egyesület egyik sportága, az idén annyira fellendült, hogy a vezetőség szükségét látta Leszák vívómester mellé egy második mester szerződését, Gellér Imre Ludovika-akadémiai vívómester személyében. A megtartott 74 vívóórán 1286 tag vett részt, átlag tehát 17. Az egyesület egy házi-versenyt és április 12-én vívónappelyt rendezett egy gyönyörű akadémiaiával kapcsolatban.

A társadalmi élet fejlesztésére hivatott és sportszemponthól gyönyörű sportág, a tenisz, szokatlanul nagy arányokat öltött: 181 napon 7020-an vettek részt, akik közül 3780 volt a hölgyek száma.

Egy házi-verseny rendeztetett, míg az egyesület versenyzői az országos és nemzetközi versenyeken vettek részt. A téli sportok közül a lábszánózás és a korcsolyázás voltak a programmon. A jégpálya használatát közel 2500 tag vette igénybe naponta, 43 jégnapon. Meghonosították az éjjeli korcsolyázások is; az országos korcsolyázóverseny február 9-én tartották. Ezen sportágak mellett kiválóan műveltetett a turisztásig, amit legjobban bizonyít, hogy 27 kiránduláson 668-an vettek részt, közöttük 239 hölgy, ez átlag 44 tag egy kiránduláson.

A játékdélutánok és a ping-pong meghonosítása egészítik ki az egyesület működési keretét, amelybe méltóan illeszkedik a fényesen sikerült Budai Tornaszálab.

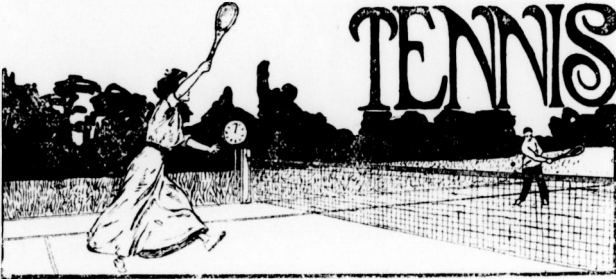
Az évi jelentés kiegyesítő részét képezte a pénzüri jelentés, amely szerint az egyesület tiszta mérlege 250.600 korona;

A „Sámsonid” kapható még: **Török József** Király-utcai és Andrassy-uti gyógytárában, a Deak Ferenc-tér 4. szám alatti gyógytárban és **Szöllőy István** gyógytárában, I. Krisztina-körút 119. Megrendelhető az összes helyben és vidéki gyógytárakban. **Hogy ezen valóban csodaszor a haj termelését előidézi még a legöregebb egyének teljesen kopasz fején is. Álljon itt a következő elismerő-levél:** Tek. dr. Hollósy István urnak Budapest. — Ezelőtt harminc évvel, igen sürü hajamat egy asvány-fürdő kurájának hosszabb használatá folytán teljesen elvesztettem pár hét alatt. Mult év végén jutottam hozzá az Ön által feltalált hajtermőhöz. A „Hajtermő” és növesztő Sámsonid” használatá folytán ma már 43 cm. hosszú gesztenyebarna és vastag hajfonatom van, s remélem, hogy 78 éves korom dacára visszanyerem egy méternél hosszabb, dús hajamat. Budapest, 1908. július 10. Tisztelettel **Özv. Klein Henrikné.** — A fenti levélben foglalt **tények valóságát** és az aláírás hitelességét mi alólítottak kik a 78 éves s nálunk lakó urasszonyt évtizedek óta ösmerjük, igazoljuk. Budapest, 1908. július 12. **Özv. Reiznerné, Flesch Berta, Flesch Lipót.** MÁV. tisztviselő. (VII. kerület, Izabella-utca 23. szám alatt).

amelybe foglaltatik az új tornacsarnok építési alapja, 103.000 korona és az új korcsolyacsarnok építési alapja, 48.000 korona.

Ezek után az új alapszabályok szerint az elnökség öt tagjának, 30 választmányi, 5 választmányi póttagnak és 5 felügyelő-bizottsági tagnak megválasztása következett. Megválasztottak:

Elnök: Kollár Lajos. Másodelnök: Demény Károly. Alelnökök: Wettstein Gyula, Argay János, Hoffeld Henrik. Választmányi rendes tagok: Andor Endre dr., Antalfy Andor, Antos Mihály, Bartalics Aladár, Beke Lajos, Bendl Alajos, Bodócsi Béla, Bodorossy Dénes, Conrad Rezső, Cöldér János dr., Dunay Bertalan, Fölsinger Ferenc dr., Fűzfás Ferenc, Galambos Ede, Gilibert Győző, Harrer Ferenc dr., Imreh Albert, Kádár Gusztáv, Kleeberg Vilmos, Kenedics Gyula, Machovics István, Makucz Artur dr., Marsovszky Miklós, Nagy Géza, Papp Vilmos dr., Radanovics Kozma, Schubert József dr., Strausz Gyula, Takáts József, Vidovics Rókus. Választmányi póttagok: Bajor Károly, Csalótzky Károly, Moldoványi István dr., Paraszthy Pál, Schön Oszkár. Felügyelő-bizottsági tagok: Gruber Román, Hintz F. Viktor, Kneifel Antal, Mlinkó László, Seitl Jenő.

TÉLI LAWN-TENNIS TRÉNING A MAC-BAN. A magyar tennis-sport még mindig nagyon nélkülözi a téli tréning lehetőségét, ami pedig a külföldi sportéletnek e téren való nagy fölényének egyik tényezője. A hosszú tél folyamán legjobban gyakorolhatók a stílusbeli finomságok, a esiszolható ütések formája és kivitele. A Magyar Athletikai Club a tavalyi sikeres kezdet után az idén még nagyobb mértékben igyekszik e hiány pótlására versenyzőinek alkalmat nyújtani. A margitszigeti clubház hatalmas nagy termét ugyanis ez évben is átalakította fedett tennis-pályává, s a club versenyzői vasárnap, december 6-án kezdik meg ott téli munkájukat. A téli tréning céljaira naponként fél 1—4 óráig külön tréner áll a versenyzők rendelkezésére. A téli tréningre a tagok a margitszigeti clubházban jelentkezhetnek méréselt tréningdíj lefizetése mellett.

A BUDAPESTI ATLETIKAI KLUB 1908. december 20-ik napján, vasárnapon, Budapesten, IV. Károly-körút 24. sz. alatti Splendid kávéházban lévő külön termében rendezői országos ping-pong versenyt, a következő feltételekkel: I. Versenyszámok: 1. Junior-verseny. (Oly versenyzők részére, kik első díjat nem nyertek.) 2. Händikep. (Országos nyílt.) 3. Hölgyek versenye. (Csak legalább 4 nevezés esetén tartatik meg.) II. Általános feltételek. 1. A verseny a BAK. ping-pong szabályai szerint rendezetik, melyek kifüggesztve láthatók a BAK-nak a Splendid kávéházban lévő helyiségében. 2. Részt vehet abban minden hazai amatőr játészó. 3. Díjazás. Első a BAK. nagy ezüstérmét, második a BAK. ezüstérmét, harmadik és negyedik a BAK. bronzérmét nyeri. 4. Téték. Személyenként és számonként 1 kor. 50 fill., a BAK. tagjainak 50 fillér. 5. A nevezések és téték Schwartz Mátyás ping-pong szakosztály vezető címére küldendők (Splendid kávéház). 6. Nevezési zárlat: 1908. december 15. kedd este 8 óra.

Magyar Országos Korcsolyázó Szövetség.

Ísmét egy szövetséggel szaporodik majd sportéletünk. A Budapesti Korcsolyázó Egylet és a Budapesti (budai) Tornaegylet, e két ágilis és tegerős sportegyesületünk kezdeményezésére egybehívtattak az egyletek 1908. december 27-ére, a BpKE. helyiségeibe, hogy a MOKSZ. megalkatassék.

Örömmel üdvözljük ezt az alakulást, mert a téli spor-

tok, különösen pedig a korcsolyázás rohamos fellendülését várjuk tőle. A külföld előtt eddig kizárólag a BpKE. képviselte hazánk korcsolyasportját. Az igaz, hogy jól képviselte, szakavatott és e sportért lelkesülni tudó vezetőkbe-reik a külföldön Magyarországnak mindenkor ponderáló pozíciót tudtak biztosítani.

Ebben a tekintetben tehát a Szövetség hiányát nem éreztük. Hanem éreztük a belső, hazai sportéletünk fejlődésében. Az a hatalmas egyesület, mely évtizedes multra tekint vissza s a tehetős polgárok áldozatkészsége folytán a magyar sportegyletek közt oly ritka vagyoni konsolidált-sággal is rendelkezik, az egyleti versengést s ezzel e sport fejlődését teljesen kizárta.

Az e sportot üzök kizárólag a BpKE. hatalmas pályáján és Budán találtak alkalmat és bő kényelmet sportjuk gyakorlására. Természetesen az egyleti jelleg nélküli konkurrencia egyénivé zsugorodott s csak a tényleg leg-jobbak juthattak érvényesüléshez.

Csakis a szövetség megalakításával lesz lehetséges a vidéknek eddig ugyszólván elszigetelten álló egyesületeit, a korcsolyázás sportszerű gyakorlására buzdítani. Csak a szövetség agilitásától fog függni, hogy Budapesten több olyan korcsolyázó alkalmatosság alakitassék, mely ennek a sportnak gyakorolhatását oly társadalmi köröknek is lehetővé teszi, melyek eddig, a különben jogosan követelt s a nyugtató kényelem által indokolt, anyagi ellenszolgáltatásokat el nem bírtak.

Ez alkalommal ismételtelen felhívjuk a vezető BKE. elnökségnek és tevékeny választmányának figyelmét arra, hogy a főváros korcsolyázó-sportjának fellendítése az ő kezükbe van letéve. Véleményünk az, hogy a rendelkezésükre álló nagy terület egy részét oly célből kell kihalásítani, illetőleg valamilyen közületnek bérbeadni, hogy azon a sportegyletek tagjai egyleti színeikben működhesseken. Azt hisszük, hogy az egyleti versengés lehetővé tétele óriási fellendüléshez vezetne. Ha a BKE. saját egyletének fejlődését gondolná ezáltal veszélyeztetettnek, úgy ez a bérlő egyletek résztvevő tagjaik részére megállapítandó numerus claususban mindenkor ellensúlyozható volna.

Azt hisszük, hogy ezeknek az óhajoknak, megvalósítását, melyek kizárólag e lap hasábjain láthattak eddig napvilágot, a szövetség megalakítása lehetővé fogja tenni, hogy szakavatott sportférfiak hozzászólása és véleményezése után oly formában fognak kialakulni, hogy abból a magyar korcsolyázó sport rohamos fejlődésnek induljon.

„A budapesti korcsolyázó egylet tisztelettel felkéri mindazokat a hazai sportegyesületeket, amelyeknek tagjai alapszabályaik értelmében a korcsolyázást üzük, de a magyar országos korcsolyázó szövetség alakítása végett a f. év december hó 27. napjára kitűzött alakuló közgyűlésre meghívót tövedésből nem kaptak. — hogy ezt a körülményt a budapesti korcsolyázó egylettel, (Budapest, városliget) a meghívó és alapszabálytervezet megküldése végett, közölni sziveskedjenek.“

Hírek.

A BERLINI KORCSOLYÁZÓ EGYESÜLET 1909 január 10-én rendezti idei versenyeit, propozíciót az illetékes egyesületeknek máris szétküldötte.

A MÜNCHENI KORCSOLYÁZÓ EGYESÜLET 1909 január 16. és 17-én rendezi a Német Korcsolyázó Szövetség megbízásából a német bajnoki versenyeket a gyors- és műkorcsolyázásból, lesz továbbá nemzetközi párosverseny, nemzetközi műkorcsolyázó verseny hölgyek részére.

STOCKHOLMS ALLMÄNNA SKRIDSKO KLUB az északi játékok keretében nagyszabású korcsolyaversenyeket fog tartani, ezek közül a nevezetesebbek a műkorcsolyázás világ bajnoksága, az I. EV. bajnoksága páros korcsolyaversenyben. A másodosztályú műkorcsolyázó verseny előírt gyakorlati sakkal enyhébbek, mint a Budapesti Korcsolyázó Egylet kiírásánál. A nevezési határidő 1909 február 1-én jár le.

DAVOSBAN november 19-én megnyílt a korcsolyapálya és azóta folyamatosan használat alatt áll, a tél különben itt már teljes erővel beköszöntött. A hó 36 cm. magas és az egész vidéket gyönyörű fehér takaró borítja. A kedvező hóesés folytán nem-sokára megnyílik a Schatzalp-en a szánkópálya.

FELLNER ERNŐ, jónévű műkorcsolyázót a Bécsi Korcsolyázó Egylet trénerül szerződtette.

Si-terepék és si-turák.

III.

(Befejező közlemény.)

Középhegységeink a Mátrát kivéve, messze esnek fővárosunktól, de ez még nem volna baj, ha a helyszínén felszerelt menedékházak állhatnának rendelkezásunkra. Már vasuti közlekedésünk is olyan, hogy nem vezet közvetlenül célunkhoz, s az egyetlen Tátralomnicot kivéve, másutt mindenütt vagy jó hosszú gyaloglás, vagy esetleg kocsis és szánut vár még ránk. Középhegységeinkben emellett az egyedüli szálláshelyeket elhagyott szénagyűjtőházak, erdész és pásztorlakások képezhetik, mert a menedékházak csak igen gyéren fordulnak elő. Már ezek a körülmények is igen nagy óvatosságra intenek a téli turák megválasztásánál, mert a szabadban való éjszakázás könnyen rosszra fordulhat.

Hazánkban síturákat eddig a Magas- és Alacsony-Tátrában, a Babia-Gorában, a Roszudecen, Kis-Tátrában, a Keleti Kárpátokban, a Bueses és Királyhegyen, a Keresztényhavason, a Negojon és a szebeni alpokon, a Páringban, Biharban és a Szittnyán vitték végbe. E turák közül lapunk hasábjain már eddig a *Magas-Tátra* déli lejtőjének sí-terepére lett ismertette Martin dr. kitünő tollából, bár annak idején a szedésbe némi hiba esuzzott (lásd a 11., 13. és 14. számokat), továbbá az *Alacsony-Tátra* Gyömbér turája (lásd a 6., 8. számokat), úgy hogy ezekre tovább nem is terjeszkedem ki.

A *Babia-Górán* télen igen élénk sí-élet uralkodik. Különösen a Beskiden-Verein tagjai látogatják nagy számmal Ausztriából, már azért is, mert a csucson kitünően berendezett menedékházuk van, mely meteorológiai megfigyelő állomás is lévén, télen is állandóan nyitva van. A Babia-Góra sí-túra szempontjából nem ismeretlen hely előttünk, magyarok előtt sem, Jordán Károly dr. és Plökl Antal jártak rajta folyó évi március 6-án és elsőrendű sí-terepnek minősítették. A Babia-Gorát (1725 m.) magyar oldalról legkönnyebben úgy közelítjük meg, ha Turdosinög vonattal megyünk; innen Polhora fürdőig 27 kilométeres szán-ut áll előttünk. Polhora fürdőtől jó 3 óra alatt elérhetjük a csucson. A Kis-Fátra különösen a *Fátra-Kriván* ideális sí-túra. Itt legmegfelelőbb, ha a Majláth menedékházban üjtjük fel tanyáinkat. A menedékház kulcsa a terhelyi főerdésznél van, ki azt kellő igazolás után mindenkinek szívesen rendelkezésre boesátja. A Fátra-Krivánhoz legjobban úgy jutunk el, ha Várnára utazunk és innen Terhelyére kocsin megyünk, további utunkat már gyalog folytathatjuk. A völgy kezdetén még április havában is elég hó van, hogy a sietet használatba vehessük. A Majláth-menedékház a körülményekhez képest elég jól fel van szerelve, padlásán elegendő széná, a 2 szoba egyikében kályha is van. A Fátra-Krivánon f. évi április 16 — 20-án két társaság is járt, még pedig a Magyar Si-Klub 4 tagja és a Magyar Turista-Egyesület Egyetemi Osztályának 4 tagja. E kirándulás ismertetése különben lapunk karácsonyi számában meg fog jelenni.

A Keleti Kárpátokban mi magyarok csupán egy ízben jártunk, még pedig akkor, amiód a Magyar Turista-Egyesület Budapesti Osztálya 1905 március 7—11-én ide

kirándulást vezetett, melyen 7-en vettek részt. A társaság az *Ünököt* (2280 m.) tűzte ki céljául, de az időjárás kedvezőtlen viszonyai folytán 1900 m. magasságban félbe kellett szakítani a turát. Nemesak ama leírásból, mely a Turisták Lapjának 1906. évi 150 oldalán Metzler Jenő dr. szakavatott tollából megjelent, konstatálhatjuk, hogy a Keleti Kárpátok vidéke elsőrangú sí-terep, hanem abból is, hogy a lengyelek mind e vidékre járnak sietni és legutóbb is a Taternik című folyóiratuk 1908. évi 6-ik füzetében úgy ismertetik e vidéket, mint amelynél kitünőbbet sítépet gyanánt nem ismernek. A Keleti Kárpátokat nevezetesen a borsai havasokat úgy kereshetjük fel, ha Beszterceőig vonattal és innen Ó-Radnái szánon megyünk. A rotundai esendőrlaktanyában igen vendégszerető hajléka található a síturások. Az Ünököt azután innen a keleti gerincen nagyobb fáradság nélkül elérhetők. A lengyel sietők már jártak a Hoverlán, Pop-Ivanon, Stojon és mondhatnám a Körösmező körül emelkedő összes 1800 méter magasságot meg nem haladó hegyeken. E turáikról különben lesz alkalmam még lapunk hasábjain bővebben is beszámolni.

A *Buceseset*, *Keresztényhavast* és *Királyhegyet* eddig a Kronstädter Ski-Verein tagjai járták be sietők. A Bucsesre tanácsos a malajesti völgyből kirándulni, mert a malajesti menedékházban, mely a Siebenbürgischer Karpathen-Verein tulajdona, ha nem is valami kényelmes, mindazonáltal jó szállásra találunk. A Keresztényhavason hasonlóképen van menedékház, általában e vidék jobban el van látva jó menedékházakkal, mint Felsőmagyarország hegyvidéke. Ki különben a fogarasi havasokban sí-turát akar tenni, az legjobban teszi, ha érintkezésbe lép vagy a Siebenbürgischer Karpathen-Verein (székhelye Nagyszeben) szász turista-egyesülettel, vagy a Kronstädter Ski-Verein szász sí-egyesülettel (székhelye Brassó), melyek készséggel szolgálunk úgy jó tanácsal, mint egyéb utasítással.

A *Páringban* és a *szebeni alpokban* eddig többnyire csak katonai sí-turák folytak le. Ezek közül háromnak ismertetése a szász turista-egyesület 1894., 1895. és 1897. évkönyveiben jelent meg. Ezekre utalok én is. Mindkét hegység enyhe, szelid halmu hegyekből áll. — bár a Páringnak vannak sziklás részei is — s tudvalevő, hogy a legkitünőbb sí-terepék azok, ahol a hó füre rakódik le. A Páring legközelebb Petrózsényhez fekszik és innen gyakran tesznek benne turákat az ott tartózkodó kőszénbányák hivatalnokai.

A *Negoj* a fogarasi havasok e legmagasabb csucsa a magyar oldal felől egyáltalában nem alkalmas síturára, de a román oldal felé őrüsi lefutója van. Nem is azért említem, mintha sí-túra gyanánt ajánlhatnám, hanem azért, mert legutóbb tudomásomra jutott, hogy már rajta is jártak sietők.

A *Bihari* havasokban kolozsvári sietők tettek eddig turákat, melyekről az Erdély ez évi első számaiban jelentek meg ismertetések. Minthogy a Bihar hegységet közelebről nem ismerem, az érdeklődőket az előbbi folyóiratra utalom.

A felhozott ismertetés nem foglalja össze mindazon sí-turákat, melyek hazánkban megtehetőek, ami természetes is, mert nem az a célja, hanem inkább csak utalás, tájékoztató akar lenni arra nézve, hova tettek eddig sí-turákat és mely területek feleltek meg e célnak legjobban. Ahova nyáron eljutunk, oda télen is eljutunk jutni, ez legyen a principium, melyet a turák előkészítésénél figyelembe kell legelsősorban vennünk, de vegyük figyelembe mindama szempontokat is, melyeket fentebb előadtam, s akkor meg vagyok győződve, hogy kitűzött célunkat elérjük és egy szép tura emlékei lesznek azok, melyek nekünk mindvégig örömet fognak nyújtani.

Dr. S. J.

A BRÁZAY-féle sósorszesz nem tévesztendő össze a legujabban lábrakapott utánzatokkal.

Jelvények, plakettek, érmek, tiszteletdíjak

izléses és olcsó kivitelben

FABRI I. és társa Ferenciek-tere 2. sz., Király-bazár.

Budapest székesfőváros szerződötött
a Magyar Athletikai Szövetség
a Magyar Athletikai Club □ □
és több előkelő egyesület szállítója

Hírek.

TÁTRALOMNICON a téli sportélet teljesen a földművelésügyi minisztérium irányítása alatt fog ez év folyamán állani s tervébe van véve, hogy hósportok fellendítése és terjesztése végett nagy befektetésekkel fognak létesíteni, bob, sceleton és ródlly pályákat. Kívánatos volna, hogy végre-valahára megbízható és szakavatott kézbe kerüljön a tátrai téli sportélet, melyet, dacára a sok és nagyhangú reklámoknak, mindeztideig megteremtani még nem sikerült.

ZDARSKI MÜNCHENBEN. A norvég si egyik legerősebb fészében, Közéurópában 1908 december 10-én Zdarski fog előadást tartani az alpesi si technikájáról az Alpiner Ski Club München meghívására folytán. Ez esemény jelentőségét valójában csak mi értékelhetjük, kik tudjuk, mily sok küzdelmébe, fáradtságába és pihenést nem ismerő munkájába került e férfinak ugy önmagát, mint az alpesi sit és annak technikáját a gyakran nem is oly szelid tamadások ellen megvédeni és találmányait elterjeszteni. Biztos tudomásunk van róla, hogy Zdarski, aki hazánkban, Brassóban megalapította a Kronstädter Ski Vereint, ki oda tudott hatni, hogy ma Brassóban élénk síélet uralkodik — ha a Magyar Si Klub kezdeményező lépéseket tenne, hozzánk is készségesen és szíves örömet lejonna — ez pedig, véleményünk szerint, igen erős hatással mozdítaná elő a síelés széles körben való fellendülését és elterjedését.

KITZBÜHEL, hova magyar síelőink igen gyakran ellátogatnak, már teljesen elkészülve várja a telet. A régi siugró pálya helyett egy újat készítettek, melynek ugy nekifutója, mint lefutója lényegesen hosszabb, mint a régié, aránya 95 : 45 méter.

Szilánkok

Mai hivatalos rovatunk hozza az uszózárlat formai kihirdetését. Négy hosszú hónapra keresztül tartó pihenés fogja az idei mozgalmassá év szenciációt tehát lezárni és amugy is erősen igénybevett uszóinkat a jól megérdemelt nyugalomhoz juttatni. Sajnos, az idei év nem végződött vérmes reményeink szerint, hiszen némi visszaesés tavalyhoz képest — a rekordlista megjavulása dacára is — kétségbevonhatatlan. Az olimpiádon való meglehetősen sikertelen vagy legalább is nem a remélt mértékben sikerült szerepléstől eltekintve, meg kell állapítanunk, hogy sem angol, sem még csak osztrák bajnokságot sem könyvelhetünk el idén és Sheff Ottó elérte azt az ábrándot, melyet tán maga sem gondolt megvalósíthatónak: *valamennyi tetszés szerinti uszás* (1609, 1000, 500, 200, 100 m.) osztrák bajnoka ő. Hosszu évek óta ez az első eset, hogy a 100 m.-es sprint-bajnokság Bécsben maradt. Kár, mert meg lehetett volna idén is a magyar sportnak szerezni. *Iht a vesztés magyar sport . . .*

*

Különös sorsra jutott egy magyar vándordíj, a Brüll Alfréd által a 3x40 m.-es vegyes hölgystafétára felajánlott, mely másodizben volt elődöntésre kerülendő a MTK. téli versenyén. A MUE. annak rendje és módja szerint be is nevezett, de verseny előtt kihírdették, hogy a lefolytatandó verseny nem a díjért lesz, mert a rendező egylet tisztán *honyságból* idejekorán értesíteni a versenyterminussal elmulasztotta a védő WSC. Austriat. Erre való hivatkozással kérelmeztek a Szövetségtől, hogy a díjat december 13-án, tehát a BAK. versenyé alkalmaival megrendezzék. A MUSz. te-

kintve, hogy a díjat még 1908-ban döntik el másodizben, a kért engedélyt azon figyelmeztetéssel adta meg, hogy a jövőben hasonló mulasztás ne essék meg.

*

Az egymást sűrűn követő intézeti uszóversenyek mutatják, hogy az általunk elvetett mag dusan termék talajra hullt. Megnyerte az ifjuság és tanfériak érdeklődését, a sport terén bizonyos meleg, összekötő kapcsolatot teremtett közöttük, a diákok közt az intézetközi vetélkedést felélesztve, hatalmas „esprit du corps” járt a nyomában, úgy hogy bizvást mondhatjuk, hogy megtört a közöny jege és hatalmas léptekkel foglal teret a középiskolákban a test kultusza. És egy jobb, boldogabb aera küszöbén, egy szerencsésebb korszak hajnalhasadásakor minden önteltség nélkül mondhatjuk el majdan magunkról mi, az iniciatorok, a mindinkább izmosodó *középiskolai uszósport* történetében: „Quorum nos pars magna fuimus!”

Az I Wiener Amateur Schwimm-Klub uszóversenye.

Részletes eredmény:

Múlt vasárnap és kedden zajlott le az I. WASC. verseny Bécsben, melynek eredményeit lapzártán után kapva kézhez, méltatásukra csak jövő héten térhetünk ki. Itt csak annyit, hogy a ferándult magyarok megnyerték az oldaluszást, juniorversenyt és vegyes stafétát (bajn. kiz.), míg Bécs díját a WAC., a 100 méteres bajnokságot Sheff és a Müller-díjat az I. WASC. nyerte. Részletek:

(1. nap.) 1. *Oldaluszás* 68 m. (bajn. kiz.) 2. előf. után. 1. Apor Loránt (MUE.) 50.6 mp. 2. B. Reichtaler (SV. München) 51.4 mp. 3. Domonkos Pál (FTC.) 54.2 mp. Végküzdelem után nyerve. 2. *Müller-díj staféta*. 1. I. WASC. a) csapat 2 p. 54 mp. 2. I. WASC. b) csapat. MUE. és WAC. nem indultak. 3. *Bécs díja juniorpontverseny*. a) *mügrás*. 1. Kellermann (I. WASC.) 3 pont. 2. Kotauschek (I. WASC.) 8 pont. 3. Steiner (WAC.) 9 pont. 4. *Egyéni összetett juniorverseny*. a) *bucáruszás* 34 méter. 1. Domonkos Pál (FTC.) 25.4 másodperc. 2. R. Köllner (I. WASC.) 26.4 másodperc. 3. Elek J. (MUE.) 27.2 másodperc. 5. *Gyorsuszás* 68 méter. 2. előfutam után. 1. Sheff Ottó (WAC.) 44.4 mp. 2. Hégener Jenő (MUE.) 44.8 mp. 3. Honisch K. (WAC.) 46 mp. 6. *Bécs díja juniorpontverseny*. b) 100 m. *junior melluszás*. 1. O. Fried (WAC.) 1 p. 31.4 mp. 2. Hirsch (WAC.) 1 p. 40 mp. 3. Wachtl (I. WASC.). Borovi (MUE.) a 2. helyről diszkvalifikálva. A győztes ideje jó. 1. *Egyéni összetett juniorverseny*. b) *mügrás*. 1. R. Köllner (I. WASC.) 14¹/₆ p. 2. Horner (WAC.) 12¹/₆ p. 3. Kellermann (I. WASC.) 10¹/₆ p. 8. *Főverseny* 440 yard. 1. Sheff O. (WAC.) 6 p. 36.8 mp. 2. B. Reichtaler (SV. München) 7 p. 00.8 mp. 3. Schuster (WAC.) 7 p. 45 mp. 9. *Bécs díja juniorpontverseny*. c) 100 m. *juniorbátuszás*. 1. A. Freund (WAC.) 1 p. 38.4 mp. 2. Hirsch (WAC.) 1 p. 40 mp. 3. Buchfelder Róbert (I. WASC.) 1 p. 41.2 mp. 4. Borovi (MUE.) 10. *Oreg utak staféta* verseny 3x34 m. 1. I. WASC. 1 p. 19 mp. 2. Austria 1 p. 21 mp. A versenyt ketszer uszták, mert első izben a két csapat 1 p. 19 mp. alatt holtversenyben végzett. 11. *Vízipótló*. MUE.—I. WASC. 8:2. Az első felidőben az I. WASC. 2:0 arányban vezetett, ennek dacára a két csapat egyenrangúnak volt mondható, a második felidőben azonban jelentkezett az I. WASC. rendes hibája, a végleges kimerülés, ugy hogy a gyors és kitünő helyezkedéssel játszó MUE. egymásután lötte a gólokat, melyek ellen a bécsi egylet alig tudott védekezni. A mezőny legjobb embere Ónody volt. Austria—WAC. 3:2.

(2. nap.) *Bécs város díja*. d) 100 m. *junioruszás*. Két előfutam után a döntőben. 1. Baranyai L. MUE. 1 p. 21.6 mp. 2. Kogor Karl Austria 1 p. 24.4 mp. 3. Kellerman F. Amateur 1 p. 24.8 mp. Könnyen nyerve.

Bécs díja c) juniorbucáruszás. 1. Dr. Blau H. WAC. 0 p. 28.6 mp. 2. Buchfelder R. Amateur 0 p. 28.8 mp. 3. Horner (WAC.) és Jax (Amateur) holtversenyben 0 p. 29.2 mp.

Bécs díja f) juniorplunging. 1. Goldstein K. WAC. 15 m. 42 cm. 2. Schwarz A. WAC. 15 m. 20 cm. 3. Baehrich E. WAC. 14 m. 49 cm. Frömel (Amateur), aki 16 m. 14 cm.-rel első lett, diszkvalifikáltak, mivel a második ugráshoz érkezett.

KODAK

gépek elismert elsőrangú kamarák.

Napfény melletti előhívó készülékek 6 0 K.-tól feljebb

Minden jobb szaküzletben kaphatók.

KODAK, Gesellschaft, m. b. H. Wien, I., Graben No. 29.

Bécs díja. a) junior oldalszása. 1. Henner Z. (Amateur) 1 perc 24.2 másodperc. 2. Schuster A. Amateur 1 perc 26.2 mp. 3. Kellermann F. Amatőr 1 p. 26.4 mp. Eszerint Bécs város díját a Wiener Athletik Sport-Club nyerte 20½ ponttal, az I. Wiener Amateur Schwimm-Klub 18½ pontjával szemben.

Ausztria bajnoksága 100 méterre. 1. Sheff O. WAC. 1 p. 09.2 mp. 2. Honisch K. WAC. 1 p. 16.2 mp. 3. Dürr A. WAC. 1 p. 16.4 mp. Sheff elejétől végig vezet. A második helyért óriási küzdelem.

68 méteres melluszás. 1. Mani R. Austria 0 p. 57 mp. 2. Elek Imre MUE. 0 p. 57.4 mp. 3. Friedmann F. MUE. 0 p. 59 mp. Heves küzdelem után nyerve.

Egyéni összetett junior-verseny. c) gyorsuszás 68 méter. 1. Köllner R. Amateur 0 perc 50.8 másodperc. 2. Kellermann F. Amateur 0 perc 52.4 másodperc. 3. Horner G. WAC. 0 p. 55.6 mp. Az összetett verseny helyezése a következő: 1. Köllner R. Amatőr 43²⁰/₁₀ mp. 2. Horner G. WAC. Amateur 72 pont. 3. Valentich L. WAC. 65 pont.

Műugrás. 1. Horner G. WAC. 73 pont. 2. Köllner R. Amateur 72 pont. 3. Valentich L. WAC. 65 pont.

Hátuszás 68 méterre. 1. Kellner F. Amatőr 0 p. 54.4 mp. 3. Jax I. Amatőr 1 p. 03.4 mp.

4×34 m. staféta-verseny, hát-, mell-, oldal- és magyaruszás. (bajn. kiz.) 1. Magyar Úszó-Egyesület (Dávid, Elek, Apor, Hégnér) 1 p. 34.6 mp. 2. Amateur „A” csapata 1 p. 39.4 mp. 3. WAC. „A” csapata 1 p. 40.6 mp. 10 méterrel könnyen nyerve.

Vízgázverseny 68 m. 1. Boróvi F. MUE. 0 p. 53 mp. 2. Buchfelder H. Amateur 0 p. 54.4 mp. 3. Weinberger K. WAC. 0 p. 55.2 mp.

Vízipóló. Austria győz MUE. ellen 7:5 arányban. Félidő 5:2 Austria javára. Roppant heves és érdekes küzdelem. MUE. Dáviddal erősített csapattal állt ki és ellenfelével egyenrangúnak bizonyult. A mérkőzés legalább eldöntetlen eredményvel végződött volna, ha Dávid két biztosnak látszó gölt nem hibáz. Bíró Kellner (Amatőr.)

Hírek.

A VIRAVA-DIJ OLDALUSZÁSA, melyet a Szövetség újból megsemmisített azon a címen, hogy az érdekelt két versenyző nem értesített kellőképen, végérvényesen újlag december 12-ére, szombat d. u. 12¹/₇ órára tüzetelt ki. A versenyen tudvalevőleg Apor (MUE.) és Hornung (MTK.) jogosult résztvenni.

A BAK. HOLNAPI USZÓVERSENYE szép sikerének ígérkezik; egyike az utolsó alkalomnak ez, hogy versenyzőink a jelen szezonban erejüket összemérik. A BAK. 100 m-es bajnoksága, a meeting főszáma, érdekesnek ígérkezik, amennyiben Halmai távolmaradása folytán Hajós Henrik, Ónody és Sarlós készülnek rá nagy szorgalommal. Hajósnak a táv rövidsége nem igen konvencionális és az utolsó héten meg is betegedett, úgy hogy indulása is kétséssé vált, bár tréningeredményei igen biztatók voltak. Sarlós hosszú versenykarrierje után most igen szép és még javulóképes formát ért el; mindamellett Ónody győzelmet tartjuk — főleg Hajós nem indulása esetén — valószínűbbnek; ugyancsak jó esélyei lennének Hégnér klubtársának is, ki ellen Ónody hír szerint nem indul. Az 500 méteres főverseny biztos zsákmánya Hajósnak, ha csak betegsége a részvételben nem akadályozza. Az 5×40 m-es staféta-verseny (bajn. kiz.) revanche jellegű lesz a BAK. és MAFC. között a MAFC. szept. 6-iki azonos verseny eredményeért, akkor tudvalevőleg utóbbi vereséget szenvedett és most a Tetényi helyét elfoglaló, újonnan belépett Honti Gáborral megerősödve fogja a küzdelmet felvenni. Nem megvetendő ellenfél lenne a MUE. és FTC. csapata sem. A 200 m-es melluszófőversenyben az a ritka helyzet áll elő, hogy egyetlen klasszis melluszónk, se Baronyi, se Toldi, se Fabinyi különböző okokból nem indul és így alantass képességű versenyző lesz kétségkívül a győztes. A programm többi száma junior- és hendikepszám.

A BTC. HÁZIUSZÓVERSENYE hétfőn, december 7-én, folyt le szép sikerrel a tagok élénk részvétele mellett következő eredménnyel: 1. *Kedzők versenye* 40 m. 1. Madary idő 29.2 mp. II. Leitner. Idő: 30.4 mp. II. 60 m. *hendikep.* 1. Scholz 10 mp. hátrány. Idő: 49.4 mp. 2. Rimanóczy 15 mp. hátrány. 3. Christielly 5 mp. hátrány. III. 60 m. *hátuszás hendikep.* 1. Földi 1 mp. hátrány. 1 p. 05 mp. 2. Leitner 2 mp. hátrány. IV. *Staféta* 3×40 m. (mell, hát, magyar). 1. a) csapat. (Fagyas, Scholz, Rimanóczy). 2. b) csapat. (Demján, Rauchmaul, Madary). 5. *Melluszáshendikep* 80 m. 1. Demján 12 mp. h. 1 p. 25.2 mp. 2. Rimanóczy 16 mp.

INTÉZETI USZÓVERSENYT rendezett december 6-án a VIII. ker. (Tavaszmező-utcai) áll. főgimnázium díszes közönség jelenlétében, melyen a tanári kar csaknem teljes számban megjelent. Ott láttuk a fávollévó igazgató *Létványi* Nándor képviselőletében megjelent *Tóth* Márton, dr. *Frimml* Aladár, *Parcsó* V. Vince, dr. *Kékly* Lajos, dr. *Fodor* Gyula tanárokat. Közél száz induló volt az intézet első uszóversenyén. A rendezés néhez munkájáért osztatlan elismerés illeti *Tomcsányi* Béla tornatanárt és *Ivánka* Mihályt, valamint *Támedy* Mihályt, akik páratlan önzetlenséggel buzgókodtak a verseny sikere érdekében. Az eredmény közül említésre méltó Schwendtner szép, kiforrott stílusa és 1 p. 11 mp. ideje 100 méteren, valamint *Beleznay* László és *Nagy Géza* kitünő eredménye 400 méterre. Részletes eredmény a következő:

I—II. osztály hendikepje. 1. Szőke Béla 25 mp. (9 mp. hátr.). 2. Kolarecz József (8 mp. mp. hátr.). 3. Horváth János (2 mp. hátr.). **III—IV. osztály hendikepje.** 1. *Ivánka* József 42 mp. (0 mp. hátr.). 2. Szűsz Ödön 47 mp. (4 mp. hátr.). **V—VI. osztály hendikepje.** 1. *Török* Antal 53 mp. (5 mp. hátr.). 2. *Halász* Imre 54 mp. (8 mp. hátrány). **VII—VIII. osztály hendikepje.** 1. *Theisz* Oszkár 1 p. 07 mp. (9 mp. hátr.). 2. *Fehér* Elemér 1 p. 09 mp. (5 mp. hátr.). **Staféta hendikep.** 1. VIII. b) csapata. (*Theisz*, *Procsko*, *Ruszt*) 2 mp. hátr. 1 p. 36 mp. 2. VI. Á) csapata. (*Rácz*, *Halász*, *Horváth*) 8 mp. hátr. 1 p. 36.8 mp. **Főverseny 60 m.** 1. Schwendtner Pál 42 mp. 2. *Horváth* Antal. Könnyen nyerve. **Melluszás 60 m. hendikep.** 1. *Bonta Géza* 59 mp. (3 mp. hátr.). 2. *Procskó* Pál 59.8 mp. (5 mp. hátr.). 3. *Hadzszy* István 61 mp. (12 mp. hátr.). **Gyorsuszás 100 m.** Schwendtner Pál (VIII. k. g.) 1 p. 11 mp.; *pompás* idő. **Hendikep 100 m.** 1. *Novák* Jenő (piarista) 1 p. 28 mp. (10 mp. hátrány). 2. *Kronberg* A. (ker. ak.) 1 p. 33 mp. (15 mp. hátrány). **Főverseny 200 m.** 1. *Horváth* Antal 3 p. 05 mp. 2. Schwendtner Pál 3 p. 05.4 mp. Schwendtner szándékosan veteti el magát. **Melluszás 100 m.** 1. *Kovács* Andor (VII. k. g.) 1 p. 30.2 mp. **Hendikep 400 m.** 1. *Beleznay* László (piarista) 7 p. 11.8 mp. (70 mp. hátr.). 2. *Demján* Oszkár (ip. isk.) 16 mp. h. 3. *Nagy Géza* (II. k. g.) (75 mp. hátrány). *Jó* előnyosztás, *Demján* az utolsó métereken kap ki, *Beleznay* felengedi *Nagyot* maga mellé és az utolsóelőtti hosszban elhuz tőle. Az intézeti pontverseny a IV. ker. kegyesrendi gimnázium nyerte, a VII. ker. gimnázium és VIII. ker. gimnázium holtversenyben második.

CSODABOGARAK. Nulla dies sine. — *Jakab* de genere *Leiter*. Most pláne kettő egy csapásra. Az egyik szobatudós, aki bizonyára csak minden újévkor lát vizet, akkor is a gőzfűdőben, a következő „szaktíp”-et adja le: A „*Diana*”-díj propozíciói szerint, ha valamely egyesület egy tagját diszkvalifikálják, úgy ez az egyesület nem csak abban a versenyben diszkvalifikálják, amelyben egyik uszója szabálytalanságot követett el, hanem az egész díjban. Terrington! Ez aztán az újság! De a dolog nem egészen így áll, hanem másképp. Ugy t. i., hogy „ha valamely egyesület egy uszója sem uszva végig valamely futamban a távot, vagy diszkvalifikálják, akkor a díjra való jogosultságát elveszti”. A MTK. oldalról csak egyet indított, ezt diszkvalifikáltak szabálytalan uszás címén, de nem egyenesen ezért esett el a MTK. a díjtól, hanem egyszerűen azért, mert a kérdéses futamban az az egy uszó diszkvalifikáltatván, startja semmisnek tekintett — helyesen — és így nem volt többé képviselője abban a futamban. Igazságtalanság is lenne egy egyesület egyáltalán diszkvalifikálni minden futamban azért, mert egy versenyzője egy futamban szabálytalanságot követett el. A t. cikkirő ur figyelmét pedig felhívjuk az elemi iskoláinkban fényesen szervezett beszéd- és értelemgyakorlat tanfolyamokra és ajánljuk ezek beható látogatását; tán akkor nem fog propozíciókat „ex has” leadni. — A második pedig jámboran összetéveszti az I. Wiener Amateur Schwimm-Club a WSC. Ausztriával. Körülbél olyan, mintha valaki a MAC-ot a MTK.-val tévesztendő össze. Hej, de kikérvék maguknak a bécsiek ezt a tévedést!

NÉMET HÍREK. Nagy meglepetést keltett a SV. *Arminia* két héttel ezelőtti versenyén *Schielenek* 46 m-en *Opitz* től 27.6 mp. alatt 1 m-rel szenvedett veresége, melyet *Schiele* párthívei a rosszfordulással magyaráznak. Mult héten azonban *Halberstadtban* már 300 m-en nem volt ellenfele *Schielenek*, aki 4 p. 43 mp. alatt swim-overben győzött. Ugyanaznap volt *Gladbachban* is országos verseny, melyen a 120 m-es főversenyt erős küzdelem után nyerte *Gubener* 1 p. 31.2 mp. alatt 1½ m-el *H. Neurohr* (SSpC. Cöln) ellen.

Marton Alajos és Fia
BUDAPEST, IV., Koronaherceg-utca 10. sz.

Diszmu- és ezüstárak nagy raktára.
Az amerikai „Gillette”-borotva főraktára.
10 napi próbára is kapható, ára 12 kétélű késsel
börtökben 24 korona.

A HARMADIK CSÁSZÁRDIJÁT adományozta neurég a német császár, mint jelentették, a Berliner Schwimmverein Rüdnek, mely azt most írta ki, a versenyfeltételeket már most küldve szíjjel. A díj 6×100 m-es országos melluszostafélára, 3-szor egymásutáni, vagy 5-ször sorrend nélküli győzelemre dől el végleg: a 6 versenyző közül 3 szenior és 3 junior uszó kell, hogy legyen, és nemcsak a gyorsaság, de a stílus szépsége is mérvadó. Az első császárdíj 500 m-es uszásra (1908. évi védő Sheff. O.), a második műugrásra (védő A. Zürner) van kiírva.

UJ SKÓT REKORDOT állított fel C. D. Risk (Victoria Baths) Glasgowban 150 yardra 1 p. 42 mp.-el; régi rekord volt W. H. Haynes 1 p. 44.2 mp. (Leith, 1907.)

HENRY TAYLOR még mindig nem kezdte el téli pihenőjét és szorgalmasan vesz részt invitation race-ekben. Legutóbb Middlesboroughban győzött 500 yardon a legnagyobb kenterben 6 p. 41 mp. alatt 1½ hosszal P. G. Graham (Newcastle) ellen.

A SKÓT REKORDLISTÁT az ideai javításokkal együtt hétfőn fogadta el a Scottish Amateur Association közgyűlése, egyúttal elhatározva, hogy a Nemzetközi Úszószövetség megalakítása tárgyában felhatalmazza az igazgatótanácsot, hogy a szövetség nevében eljárjon. A rekordlistát itt adjuk azon megjegyzéssel, hogy Skócia kétféle rekordot ismer, az egyik az „All-comers record”, melyet idegen is érhet el, míg a tulajdonképeni skót rekordot csak skót versenyző állíthatja fel. 200 yard All-comers.—FE. Beaurepaire (Ausztrália), 2 p. 19.8 mp. Glasgow, szeptember 10. 220 yard All comers.—FE. Beaurepaire (Ausztrália), 2 p. 34.6 mp. Glasgow, szeptember 1. 440 yard All-comers.—TS. Battersby (Southport), 5 p. 30.2 mp. Glasgow, 100 yard—WH. Haynes (Edinburgh), 60.4 mp. Edinburgh. 220 yard—WH. Haynes (Edinburgh), 2 p. 37 mp. Glasgow. 440 yard—WH. Haynes (Edinburgh), 5 p. 57.2 mp. Glasgow. 150 yard hátuszás—C. Martin (Glasgow), 2 p. 03.2 mp. Glasgow. 5×50 yard staféta—Victoria Baths (Glasgow), 2 p. 25.4 mp. Glasgowban, átlag 29 p. 200 yard hölgyek—Miss Dina Mackay (Kinning Park), 3 p. 13.4 mp. Glasgow.

BATTERSBY MÉRTFÖLDES REKORDJÁT (24 p. 33 mp.), melyet az angol rekordistán köztűntünk, az ASA. rekordbizottsága mégsem fogadta el a rekordnak, tekintettel arra, hogy a szabály kifejezetten 110 yardot ír első és az olympiadíj megedzése csak 100 m. hosszú volt. A különbség elenyésző volt a dacrára sem hitelesítették rekordnak, hanem csak — kitűnőségre való tekintettel — beiktatták a lista alá. Rekord marad tehát egyelőre továbbra is Billington 24 p. 42.4 mp.-e.

A TÖREKVÉS HÁZI VERSENYE. A „Törekvés” Sportegyesület jól sikerült házi birkózóversenyt rendezett f. hó 6-án. A verseny sikere, már a nagyszámu nevezések következtében is, előrelátható volt.

Örömmel látjuk, hogy a birkózás mindinkább tért hódít, amit legjobban bizonyít a versenyen résztvevők és az irántuk érdeklődők nagy száma.

A fágas tornaterem szűknek bizonyult az érdeklődők befogadására, de akinek sikerült bejutni, igazán meg volt elégedve egy a verseny sportszerű rendezésével, mint az egyes mérkőzések szépségével.

Nem tudjuk eléggé méltani az egyesület agilis elnökének, Fischer Mórnak érdemeit, ki nagy elfoglaltsága mellett is lelkesedéssel és kitartással buzdítja egyesületének tagjait s főképen el tudja felejtetni velük a napi munka fáradalmait. Az ő érdeme, hogy az egyesület tagjai a testlelket megőllő kávéházazás, korezmázás helyett, kis szabad idejüket a különböző sportok üzésére fordítják, még pedig igen szép eredménnyel.

A lefolyt birkózóversenyen az egyesület birkózóosztályának nevesebb tagjai: Hudák, Téger, Maróthy, Ujlaky stb., noha tréningben vannak, dicsérendő szerénységgel nem vettek részt; dicsérendő azért, mert így a fiatalabb tagok is szóhoz juthattak, ami föltétlenül buzdítja őket arra, hogy alkalomadtán sikeresen vehessék fel a küzdelmet a „nagy ágyukkal.”

A résztvevők meglepően magas technikai tudással Weizand mester szakértelmét bizonyították, ki önzetlen buzgalmaért nagyon is rászólgal a dicséretre.

Az ilyen versenyek rendezése a versenybírók képzsére is nagyon üdvös, s épen azért felhívjuk a különböző egyleteket hasonló versenyek minél gyakoribb rendezésére.

Részletes eredmények:

Könnnyű súly. Kezdők versenye: 1. Balázs Sándor, 2. Kabler Ferenc, 3. Wonka Károly, Haladók: 1. Klement Antal, 2. Becher János, 3. Horváth Péter, Középsúly: 1. Endrődy Ernő, 2. Becher Nándor, 3. Horváth Ferenc.

A „SELMECZBÁNYAI FŐISKOLAI ATLÉTA-CLUB” f. hó 18-án tisztújító közgyűlést tartott, melyen a tisztikar a következőképen alakult meg: Elnök: Horváth Károly, Alelnök: Pauks Antal, Torna és birkózó művezető: Erdődi Miklós, Atlétikai művezető: Csutak Álmos, Vivőmester: Kovács Tivadar, Lövészmaster: Horváth Endre, Pénztáros: Zsák György, Ellenőr: Istvánffy József, Szerzős: Schmatzer Gyula, Jegyző: Angyal Miksa. Választmányi tagok: Till Dénes, Wilde Kálmán, Jahn Rezső, Fehér Dániel.

MUNKÁS TESTEDZŐ EGYESÜLET. Ez év március havában alakult meg az első számottevő testedző egyesület, amelynek tagjai kizárólag a munkásság köréből kerülnek ki. Az egyesület létezéséről a nagy nyilvánosság még alig tud valamit, bárha tagjainak a száma közel 500-ra rug. Tagadhatatlan, hogy az egyesület óriási feladatot vállalt magára, amidőn elhatározta, hogy a tornázáson kívül a sport összes ágait megkedvelteti a munkássággal. Rövid hét hónap alatt sikerült is annyira jutnia, hogy ma már az egyesületben football, birkózó és turisztikai szakosztályok vannak. Óriási hátrányára van az egyesületnek a megfelelő helyiségek hiánya. Így például a tornaórák a Kazinczi-utcai elemi iskola tornatermében zajlanak le. Nagyon természetes, hogy egy elemi iskola apró tanulóhoz mért tornaterem berendezése nem felelhet meg felnött tornászoknak, másrészt a tornászok nagy száma még egy másik tornaterem használatát is szükségessé teszi. Éppen ezért kérte az egyesület a vallás- és közoktatásügyi minisztertől a Bacsai-utcai gimnázium tornatermét, amde a kérelmet a miniszter nem teljesítette.

A nyilvánosság előtt első ízben most fog szerepelni. E hó

**==SPORT LÁBBELI==
KÜLÖNLEGESSÉGEK.**

**-TENIS, AUTO, SPORT-CZIPÖK
CHASALLA-SANDALOK,
LÁBSZÁR VÉDŐK,
LOVAGLÓ-CSIZMÁK,
VADÁSZ-CZIPÖK.**

GERŐ ADOLF
KOSSUTH-LAJOS UTCA 4.
FÖHERCZEG UDV. SZÁLLITÓ.
KIVÁNATRA ÁRJEGYZÉK BÉRMENVE.

**A CHASALLA JEGYŰ
==CZIPÓNEMŰEK EGYEDŰL ELÁRUSÍTÓJA.**

**MINDEN
KÁVÉHÁZBAN
KÉRJÜK A
NEMZETI SPORT-OT**

10-én este 7 órakor a kárpitosok szakosztálya helyiségében (Dob-utca 20. I. em.) házi birközversenyt rendez. A nevezések nagy száma igen érdekessé teszi a mérkőzést, melyre belépőjegyek nincsenek. Műsor és ruhatár 50 fillér.

A CAMBRIDGEI „FRESHMEN” athletikai versenyek a következő eredményekkel véződtek:

I. 100 yardos futás. 1. H. R. Ragg (St. John's). 2. P. B. Phelps (Downing). 3. T. S. Norman (Emmanuel). 2 lábbal 1 lábbal 3-ik. Idő 10,6 mp.

II. ¼ mértföldes futás. 1. P. B. Phelps (Downing). 2. J. Sampson (Downing). 3. E. A. Sternberg (Trinity Hall). 4 lábbal nyerve. Idő 55,6 mp.

III. ½ mértföldes futás. 1. P. J. Baker (King's). 2. R. E. Garrod (Clare). J. Sampson (Downing) feladta. Könnyen nyerve. Idő 1 p. 2,6 mp. (Freshman rekord).

IV. 1 mértföldes futás. 1. P. J. Baker (King's). 2. R. E. Garrod (Clare). 3. O. C. Mr. Caw (Caius). Könnyen 75 yardal első. Idő 4 p. 35,4 mp.

V. 3 mértföldes futás. 1. W. Foss (Emmanuel). 2. J. Newton (Pembroke). 3. O. C. Mr. Caw (Caius). Könnyen nyerve. Idő 16 p. 30 mp.

VI. 120 yardos gátfutás. 1. G. F. Elmslie (Jesus). 2. G. W. Sinelain (King's). 3. K. F. Robertson (Trinity). Könnyen nyerve. Idő 17,6 mp.

VII. Távobugrás. 1. G. F. Elmslie (Jesus) 604 cm. 2. W. H. Pemberton (Pembroke) 587 cm.

VIII. Magasugrás. 1. G. F. Elmslie (Jesus) 160 cm. 2. G. N. Nicklin (St. John's) 159 cm.

IX. Súlydobás. 1. R. Benoist (Downing) 996 cm. w. o.

X. Kalapácvetés. 1. CA. N. Shackle (Emmanuel) 22 m. 48 cm. w. o.

Az eredmények meglehetősen gyengék, kivéve a 100 yardos és a ½ mértföldes futást, amelyek elég jó sportot nyújtottak.

A hétről. A mult vasárnapi és keddi játékok után a bajnoki mérkőzések első fordulója már majdnem befejeződött. Már most meg lehet állapítani, hogy az őszi fordulóban legállandóbb formát a FTC. mutatta. A BTC.-től, a szezon elején szenvedett vereségtől eltekintve, mérkőzéseit biztos formában, nagy fölényvel nyerte meg, úgy hogy jelenleg nemesak pontjainak száma (12) a legnagyobb, de gólaránya is legjobb. A második helyet 11 ponttal a MAC. foglalja el, mely csapat az őszi folyamán egyetlen egy mérkőzést sem veszített, de három eldöntetlen után, pontjainak száma egyvel kevesebb mint a tábla élén álló FTC.-é. A helyzet most olyan, hogy az őszi forduló vezetéséről a FTC.-t most már egyedül a MAC. szoríthatja le, ha ugyanis a folyó hó 13-iki találkozásból győztesen kerül ki. Ez a mérkőzés a helyezésre is bír némi fontossággal, mert ha a MAC. netalán nagy góldifferenciával szenvedne vereséget, úgy a második helyet a BTC.—Föv. TC. mérkőzés győztesének kell majd átengednie. A MTK. már összes mérkőzéseit lejátászván, pontjainak számát kilencel zárta le s valószínűleg az ötödik helyre kerül. Az I. oszt. bajnokság állása jelenleg a következő:

I. osztályú bajnokság állása 1908 október 25-ig bezárólag.

Az egylet neve	MAC.	Fer. TC.	MTK.	BAK.	LTC.	Föv. TC.	Törekvés	UTE.	Typogr.	Adott gólt	Pontok száma
MAC.	—		1:0 Gy	1:1 E	2:1 Gy	2:2 E	2:2 Gy	1:0 Gy	4:0 Gy	13	11
Fer. TC.		—	4:2 Gy	2:1 Gy	2:4 V	3:1 Gy	6:1 Gy	Gy	12:2 Gy	29	12
MTK.	0:1 V	2:4 V	—	1:2 V	—	4:3 Gy	2:0 Gy	1:1 E	8:1 Gy	19	9
BAK.	1:1 E	1:2 V	2:1 Gy	—	—	0:2 V	2:2 E	—	2:1 Gy	9	6
BTC.	1:2 V	4:2 Gy	0:1 V	2:0 Gy	—	—	2:2 E	2:1 Gy	—	11	7
Föv. TC.	2:2 E	1:3 V	3:4 V	2:1 Gy	—	—	5:2 Gy	3:1 Gy	2:1 Gy	18	9
Törekvés	2:2 E	1:6 V	0:2 V	2:2 E	2:2 E	2:5 V	—	1:4 V	4:1 Gy	14	5
UTE.	0:1 V	V	1:1 E	—	1:2 V	1:3 V	4:1 Gy	—	—	7	3
Typogr.	0:4 V	2:12 V	1:8 V	1:2 V	—	1:2 V	1:4 V	—	—	6	0
Kapott gólt	6	11	12	11	8	14	24	8	32		

A másodosztályú bajnokságban a sorrend változatlanul a régi. A NSC. és a „33” FC. nagy fölényvel nyerték mérkőzéseiket. A NSC. a „33” elleni győzelmével első helyet végleg biztosította magának, míg a harmadik helyen a III. k. TVE. áll.

II. osztályú bajnokság állása 1908 október 25-ig bezárólag.

Az egylet neve	NSC.	Póstás	URAK.	III.k.TVE.	33 FC.	MAFC.	KAOE.	Köb.TE.	TLE.	Adott gólt	Pontok száma
NSC.	—	2:0 Gy	3:2 Gy	5:0 Gy	5:2 Gy	6:1 Gy	5:0 Gy	Gy	Gy	26	16
Póstás	0:2 V	—	0:0 E	1:2 V	0:2 V	1:0 Gy	5:3 Gy	2:1 Gy	Gy	9	9
URAK	2:3 V	0:0 E	—	—	1:2 V	4:1 Gy	5:0 Gy	1:2 V	Gy	13	7
III. k. TVE.	0:5 V	2:1 Gy	—	—	0:2 V	Gy	1:0 Gy	5:1 Gy	4:0 Gy	7	10
33 FC.	2:5 V	2:0 Gy	2:1 Gy	2:0 Gy	—	9:0 Gy	5:1 Gy	—	Gy	22	12
MAFC.	1:6 V	0:1 V	1:4 V	V	0:9 V	—	—	4:2 Gy	Gy	6	4
KAOE.	0:5 V	3:5 V	0:5 V	0:1 V	1:5 V	—	—	2:0 Gy	Gy	6	4
Köb. TE.	V	1:2 V	2:1 Gy	0:4 V	—	2:4 V	0:2 V	—	Gy	5	4
TLE.	V	V	V	V	V	V	V	V	—	0	0
Kapott gólt	5	10	8	8	7	22	21	13	0		

A mult heti mérkőzések szenzációja a BAK. győzelme volt a MTK. felett. A mérkőzés menete heves és izgalmas volt, végre is azonban a BAK. nagyobb lelkesedése értékes győzelmet aratott. A többi mérkőzés, a MAC.—Typografiától eltekintve, mind kis gólaránnyal végződött. Erős küzdelem volt a Föv. TC. és a BAK. között s a mérkőzés sorsát inkább a szerenese döntötte el a Föv. TC. javára. Ugyancsak váratlan küzdelmet eredményezett a FTC.—Föv. TC. keddi találkozása. A ferencvárosiak: 9:1 arányú győzelme után, általában a FTC. könnyű győzelme volt várható, ami azonban elmaradt, sőt az első féldő 0:0, majd később a mérkőzés folyamán az 1:1 állapot, a mérkőzés bizonytalan kimenetelét mutatja. Egyáltalában a FTC. úgy a I. Vienna mint a Föv. TC. elleni játéka erejének némi hanyatlását mutatja.

Jövő vasárnap, dec. 13-án lesz a FI. de FA. rendkívüli közgyűlése Brüsszelben. A közgyűlés tárgysorozata csak két pontból áll: a francia szövetség felvétele és folyó ügyek. A MLSz. tanácsulése mult pénteken foglalkozott

Olvassuk a Nemzeti Sport hétfői kiadását is.

Megjelenik hétfőn reggel 8—9 óra közt.

Kapható: Budapesten minden nagyobb dohánytözsdében. Vidéken: minden vidéki városban a hírlapelárusító helyeken, ára Budapesten 10 fillér, vidéken 12 fillér.

a közgyűlés ügyével s az elnökség azon az állásponton volt, hogy az azon való magyar képviselőt nem mutatkozik szükségesnek. A tanács azonban az alkalommal helyesen, más állásponton volt és a MLSz. képviselőjének kiküldetését szükségesnek találta. A nemzetközi szövetség közgyűlése tárgysorozatának első pontja erkölcsi szempontból tulajdonképpen sokkal fontosabb, semmint első pillanatra látszik. Ez a dolog tulajdonképpen úgy áll, hogy a régi francia szövetségnek állandó száka a szemében és akadály a hoz csatlakozott. E hatalmas francia szövetség mindenestre nagy támasza az angol amatőröknek s az angol profi szövetségnek állandó száka a szemében és akadály a az EFA. ama törekvésének, amelyet mint az angol szokta mondani „splendid isolation”-nek is neveznek. Mr. Wall, az EFA. hírneves prof. titkára a francia Federation megemissítésére jobban mondván nemzetközi viszonylatban való gyengítésére ügyes sakkhuzást eszelt ki. Az ő biztatására egy pár másod- és harmadrendű egyesület megalakította az új francia football-szövetséget, mely most a nemzetközi football-szövetség kötelékébe való felvételéért esd. A Mr. Wall és a prof. EFA. szolgálatában álló „Sporting Life” telekürtöli a világot azzal a hamis hírrel, hogy az új szövetség 800 tag egyesülettel bír, melyek között Franciaország legjelentősebb egyesületei is helyet foglalnak. Ez tendenciózus valótlanúság. Egész Franciaországban nincsen faktorának? A mi véleményünk szerint az a tény, hogy csak „rugby” footballt játszik. Az egész akciónak tisztán csak az a célja, hogy a francia szövetség belső békéjét feloldja. Már most az a kérdés merül fel, van-e joga a nemzetközi Federation-nak ilyen erőszakosan bele avatkozni egy ország sport-ügyeibe, hogy annak belső békességét megzavarja és feloldja. Tekintheető-e továbbá az új francia alakulás Franciaország football-sportjának hivatott képviselőjének s a többi nemzetet egyenértékű és egyenlő rangu faktornak? A mi véleményünk szerint az a tény, hogy valamely nemzet szövetsége nem óhajt a nemzetközi Federation tagja lenni, nem jogosítja fel a Federation vezetőségét arra, hogy közreműködjék abban, hogy ott új alakulások jöjjene létre s a vizály magvát elhíntsek. Joggal reméljük, hogy a MLSz. képviselője megfontolás tárgyává teszi az itt felsorolt körülményeket s tiltakozni fog az új francia szövetség felvétele ellen.

Még egy dolgot kell itt említés tárgyává tennünk. Az MLSz. elnöksége másodízben teszi meg azt, hogy a nemzetközi viszonylatokban felmerülő kérdésekben a tanácsot teljesen tájékozatlanul hagyja az ügyek érdemét illetőleg. Az elnökség a mostani rendkívüli közgyűlés tárgysorozatát is úgy ismertette, hogy senki sem értette meg, miről van szó, s harapófogóval lehetett csak kihuzni azt a keveset, a mit egyáltalában ki lehetett huzni s most megint az a helyzet állott elő, hogy az elnökségnek vagy pedig a kiküldött képviselőnek „plain puvoir” jutott, vagis magyarul saját szakálára dolgozhatnak. Mi ezzel nem értünk egyet. Nemzetközi ügyeket a tanács elé kell vinni, azokat minden részleteiben ismertetni, hogy az egyesületek az állásfoglalás és döntés lehetősége és joga megadassék.

„A Margitszigeti Ezüstlabda Polónyi Géza vándordíj” 1908 évi fordulója.

Az 1903. évben alapított vándordíj ez évben hatodszor adott alkalmat egyesületeinknek, hogy csapataik egy kiesési rendszerben rendezett serlegmérkőzésen megküzdjenek. Az ezüstlabda ez a klasszikus díja footballsportunknak háromszor egymásután vagy ötszöri sorrendnélküli győzelemhez van kötve. Megnyerte a Ferencvárosi Torna Club 1903, 1904, 1906 és 1908-ban, a Magyar Athletikai Club 1905 és 1907-ben. Ha a FTC. 1909-ben ismét megnyeri, úgy véglegesen tulajdonába megy át.

1908-ban a következő egyesületek neveztek:
Műegyetemi Athletikai és Football Club.
Ujpesti Torna Egylet.
Magyar Athletikai Club.
33-as Football Club.
Ferencvárosi Torna Club.
Magyar Testgyakorlók Köre.
Budapesti Athletikai Club.
Budapesti Torna Club.

Törekvés Sport Egylet.

Az intéző-bizottság 1907 dec. 7-én alakult meg. Elnök: Friedrich Nándor, az adományozó képviselője: dr. Polónyi Dezső, a MLSz. képviselője: Malecki Román, a MAC. képviselője: Zuber Ferenc. Választott tagok: Iszer Károly (BTC.), Kis Gyula (33. FC.)

A megejtett sorsolás alapján a mérkőzések következőképen játszottak le:

Selejtező mérkőzés: 1908 febr. 23. Soroksári-uti pálya. Horváth Ferenc bír.

1. *Ujpesti Torna Egylet* győz *Műegyetemi Athl. és Football Club* ellen 3 : 0 eredménnyel.

UTE: Kazár. — Vranák, Rozmann. — Teszarik, Herschkovits, Kardos F. — Zachár F., Imre, Szabó, Kardos S., Soltész.

MAFC.: Schoderbeck, — Szántó, Fekete, — Klug, Dietz, Tolnai. — Hámos, Fitt, Préger, Beifeld M., Beifeld Sándor.

Osztályozó mérkőzések: 1908. febr. 23. Margitsziget. Vámos Soma bír.

1. *Magyar Athletikai Club* győz *33-as Football Club* ellen 3 : 0 eredménnyel.

MAC.: Buday. — Oláh, Kelemen. — Major II., Hildebrand, Medgyessy. — Fekete, Krempels, Kelemen I., Vangel, Borbás.

33-as FC.: Gilly. — Stana, Bosnyakovits. — Hirsch, Kiss, Rzehak. — Forstinger, Koch, Vanicsek, Weisz, Székány II.

2. *Ferencvárosi Torna Club* győz *Ujpesti Torna Egylet* ellen. Utóbbi visszalépett.

3. *Budapesti Athletikai Club* győz *Magyar Testgyakorlók Köre* ellen 2 : 0 eredménnyel 1908. márc. 25-én BAK. pályán. Bíró Benedek.

BAK.: Gross. — Müller, Grünwald. — Weisz, Gerő, Glatter. — Szigeti, Halász, Rudas, Gállos, Grosz J.

MTK.: Domonkos. — Révész, Csüdör. — Bíró, Kürschner, Ellinger. — Sebestyén, Károly, Kertész, Döme, Weisz.

4. *Törekvés Sport Egylet* győz *Budapesti Torna Club* ellen 2 : 1 eredménnyel 1908. ápr. 23. Millen. pályán. Bíró Szűsz Hugó.

Törekvés: Dürr. — Kaufmann, Hauswald. — Pejtsik, Szednicsek, Csonka. — László, Nyilas, Takáts, Kis, Szedlár.

TBC.: Bihari. — Szendrő, Ujváry. — Ficzere, Simon, Kovács. — Mészáros, Kismárky, Sári, Korda, Oláh.

Előmérkőzések.

1. *Ferencvárosi Torna Club* győz a *Magyar Athletikai Club* ellen 4 : 3 eredménnyel 1908 márc. 22-én Margitszigeten. Bíró Hajós Alfréd.

FTC.: Fritsz. — Rumbold, Manglitz. — Gorszky, Bródy, Weinber. — Rónai, Weisz, Korody, Schlosser, Szeidler.

MAC.: Abaffy. — Oláh, Kelemen II. — Meleghy, Hildebrand, Medgyessy. — Feketeházy, Krempels, Kelemen, Vangel, Borbás.

2. *Budapesti Athletikai Club* győz *Törekvés Sport Egylet* ellen 4 : 2 eredménnyel 1908 május 9-én Margitszigeten. Bíró Nagy Ferenc.

BAK.: Gross. — Grünwald, Müller. — Halász, Gerő, Rudas. — Frank, Oldal, Cseh, Gállos, Gross J.

Törekvés: Czeidler. — Kaufmann, Hauswald. — Pejtsik, Szury, Csonka. — László, Nyilas, Szednicsek, Kiss, Szedlár.

Döntő mérkőzés.

Ferencvárosi Torna Club győz *Budapesti Athletikai Club* ellen 7 : 2 eredménnyel 1908 június 18-án Margitszigeten. Bíró Fehérvy Ákos.

FTC.: Fritsz. — Rumbold, Manglitz. — Gorszky, Bródy, Weinber. — Rónai, Weisz, Korody, Schlosser, Szeidler.

BAK.: Gross. — Müller, Grünwald. — Halász, Gerő, Rudas. — Cseh, Oldal, Szigeti, Nemetz, Grosz J.

1909.

Az ezüstlabda 1909. évi fordulójára a dec. 1. nevezési listára 14 egyesület adta be nevezését. A labda alapítása

óta ily nagyszámú nevezés még sohasem érkezett s kiemelendő az a körülmény, hogy két agilis vidéki egyesületünk és pedig a Győri Egyetértés és a Szegedi Athletikai Club is leadta nevezését. Az ezüstlabdára 1903-ban 7, 1904-ben 9, 1905-ben 11, 1906-ban 12, 1897-ben 11, 1908-ban 9 és 1909-ben 14 nevezés adódott le. Neveztek: FTC. — MAC. — MTK. — Föv. TC. — BTC. — BAK. — UTE. — Tör. SE. — NSp. C. — 33-as FC. — Postás. — BEAC. — Győri Egyetértés. — Szegedi AC.

Az intéző-bizottság f. hó 8-án este 6 órakor a Magyar Világ-kávéház külön szobájában tartotta alakuló ülését Friedrich Nándor elnöklete alatt.

Az ülésen jelen voltak: Friedrich Nándor elnök, Balogh Hugó (MLSz.), Becker Géza (MAC.), dr. Olgyay István (MAC.), Bleyer Andor (Győr), dr. Bognár Elek (BTC.), Malaky Mihály (FTC.), Oláh Aladár (Szeged), Neuwelt Emil (BAK.), Löwenrosen Charly (Törökvs.), Berger József (BEAC.), Jegyző: ifj. Veres Imre.

Az intéző bizottság a következőképpen alakult meg: Elnök: Friedrich Nándor.

Az adományozó képviselője: dr. Polónyi Dezső, a MLSz. képviselője: Balogh Hugó, a MAC. képviselője: Becker Géza, az egyetlek által választott két tag Malaky Mihály és Neuwelt Emil.

A szabályzat értelmében a sorsolás megejtetett s annak eredménye a következő:

1909. február 28-ig lejátszandó I. selejtező mérkőzések a következők:

a) Győri Egyetértés—Nemzeti SC.; b) Szegedi AC. — 33-as FC.; c) BEAC.—Postás.

1909. március 31-ig lejátszandó II. selejtező mérkőzések a következők:

1. BTC.—selejtező a). 2. Tör. SE.—selejtező b). 3. BAK.—selejt. c). 4. UTE.—bye.

1909. április 30-ig lejátszandó osztályozó mérkőzések a következők:

I. Föv. TC.—selejtező 1. II. FTC.—selejt. 2. III. MAC.—selejt. 3. IV. MTK.—UTE.

1909. május 31-ig lejátszandó elő- és döntőmérkőzések a következők:

A) 1.—II. B) III—IV.

Döntő mérkőzés A—B.

I. oszt. bajnokság.

MTK — Törökvs (Lágymányos.) Igazán változatos küzdelem keletkezett a MTK.—

2 : 0

Törökvs találkozója alkalmából vasárnap a lágymányosi pályán. A két csapat a játék folyamán teljesen egyenlőnek mutatkozott, a gólrúgásban azonban az MTK. volt szerencsésebb. A két kapusnak ugyancsak kijutott a munkából, amit mindkettő nagyszerűen oldott meg. Ugy *Knapp*, mint *Dürr* fényesen védtek kapujukat. A hátvédek munkája egyik részen sem volt kielégítő. Ugy a kék-fehéreknél, mint a Törökvsnél igen sok taktikai hibát láttunk. A halvesorok munkája az MTK.-nál volt jobb. S ha a két csapat közötti erőddifferenciát keressük, ugy azt ezen a ponton találjuk fel, ami az MTK. javára billent a mérleget. Annál is inkább, mert a csatársorok játéka mindkét részen igen darabos volt. Különösen az MTK.-é, ahol a *Farkas* helyén játszó *Szántó* mindent elrontott. A Törökvs csatársorában *Kis* csak egyénileg volt jó, az összmunka itt is sok kívánni valót hagyott hátra. A játék a Törökvs nagy offenzívájával indult meg, amiből a MTK. csak lassan-lassan bontakozik ki. A 24-ik percben egy, a Törökvs hálóját terhelő korner után rumli keletkezik, amiből *Kertész* váratlanul az első gólt lövi. A félidő végéig változatos, de amellet eredménytelen játék folyik. *Félidő 1:0.* A második félidő első negyedórája meglehetősen békés hangulatú. Csak ennek letelte után indul meg ismét a komolyabb küzdelem. A Törökvs támadásai igen veszélyesek. Eredményt azonban ismét a MTK. ér el. *Vida II.* gyenge lövése jut a két bek között a kapuba, amit a kapus csak későn vehet észre. (33. p.) A MTK. 11-esét *Sebestyén Dürr*-nek lövi. A félidő végéig ismét a Törökvs támad. Bíró: *Benedek* (MAFC.).

Föv. TC. — BAC. (Soroksári-u. p.) Két egyenrangú ellenfélnek elkeseredett küzdelmét nyújtotta a Föv. TC.—BAK. baj-

2 : 1

noki mérkőzése. A pályán otthonosabban játszó Föv. TC. győzött végül a kisebb rutinnal és staminával rendelkező BAK. ellen. Nagy hátrányára szolgált a BAK.-nak az a körülmény is, hogy a MAC. elleni bajnoki mérkőzés óta nem játszottak, viszont a Föv. TC. azalatt két igen komoly küzdelmet vívott a MAC. és a FTC. ellen. A mérkőzés sorára ez a tény döntő jelentőséggel bírt. Mert az első félidőben a BAK. jobbnak bizonyult ellenfelénél, noha a vezetést ez ragadta magához; a második félidőben azonban annak dacára, hogy kiegyenlített, nem bírván a tempót, a mérkőzést elveszíti. A két csapat küzdelmének változását jelen esetben a kornerok számadata adja vissza leglühűbben. Mert míg az első félidőben 2:0-át mutat a kornerarány a BAK. javára, addig a második 6:0 arányban a Föv. TC. fölényének perspektíváját tárja elénk. Az első félidőbeni fölényét a BAK. nem tudta gölökbe beváltani, még az akkor frissen dolgozó Fővárosiaknál, viszont a Föv. TC.-nak a második félidőbeni erősebb volta javára billentette a mérleget. A Föv. TC.-nél a csatár és a fedezetsor végzett kiváló munkát, míg a védelem játéka nem volt eléggé biztos. A BAK.-nál a csatársor jobb szárnyának szép összjátéka és a hátvédek összedolgozása érdemel dícséretet. Az első félidő 21-ik percében esett az első gól *Maly* révén. *Félidő 1:0.* A második félidő elején a BAK. egy kapu előtti kavargásból *Cseh* révén kiegyenlített ugyan, de erre a csapat összeesik és a Föv. TC. a 18-ik percben kornerből *Roos II.* fejese révén a győztes gólt szerzi meg. A mérkőzés végfelő a BAK. ismét összeszedi magát, de eredmény már egyik részen sem esik. Bíró: *Minder* (BTC.) volt.

BTC—UTE

2 : 1

(Amerikai-uti p.) A mult vasárnap egy gól differencia megismétlődésével végződött a két club csapatainak találkozása. A két mérkőzés között nem sok a különbség. Mind a kettő meglehetősen durva lefolyású volt. Ez utóbbiban azonban kivételesen egy kiállítás sem történt. A mérkőzés után egy érdekes epizód történt, ami azért vetetik itt fel, hogy a sportközönség más kárán egy kissé okuljon. (!) A match befejezése után közvetlenül egy UTE. játékos a nézőtéren tartózkodó egyik gentlmannt becsületesen pofon verte, azért, mert az a mérkőzés folyama alatt őt sértő közbekiáltásokkal zavarta, illetve sértegette. Kíváncsiak vagyunk, hogy a fegyelmi bizottság mily formában fog az ügyvel foglalkozni, annál is inkább, mert a játékos tettét dresszben követte el. Az első félidőben a BTC. fölényben volt, azonban a vezetést mégis az Újpestiek szerzik meg egy hirtelen lerohanással. *Félidő 1:0.* A második félidőben is a BTC. a helyzet ura. A BTC. állandó offenzíváját csak az UTE. lerohanásai teszik néha változatosabbá. A BTC. tizenegyes eredménytelen marad, mert *Kazár* nagy bravúrral kivédi a 11-est (13. p.). Viszont a 16-ik percben *Kazár* hibájából jut a kiegyenlítőhöz. Az UTE. erre összeszedi magát, s ugylátszik, hogy a mérkőzés eldöntetlen marad, mikor *Korda* a 38-ik percben kiszökik az ellenfél védelméből s remek hosszú lövéssel a győzelmet jelentő gólt szerzi meg csapatának. A kitiünően játszó *Korda* mellett még *Simon* és *Molnár III.* tüntek ki a piros-fehérek közül, míg az UTE.-nél *Kazár*, *Vranák*, *Ludwig* játszottak jól. Bíró: *Hajós József* (FTC.) volt.

MAC—TYP SC. (Margitsziget.) Utolsóelőtti mér-

4 : 0

közését a MAC. három eldöntetlen eredménye után — biztos gólarányban nyerte meg a szívosán játszó Typografia ellen. A MAC. bár egész mérkőzés alatt fölényben volt, csak a mezőnyben mutatott kielégítő formát. A csatársor a kapu előtt feltűnő bizonytalanságot árult el. Lövőképességük gyenge. A legkönnyebb helyzetből is sokat hibáztak. A csatársor meddő játéknak egyik oka még az is, hogy a halvesor nem adja a labdát eléggé kezelhető formában előre. Azokat a magas labdákat, amelyeket a MAC. halvesorra küldözgetett magas csatársorának, a Typografia csak védeni törekvő halfjai és bekjei majd minden alkalommal kellő erélylyel vagdalták vissza. A halvesor csak a védelemben vált ki. A középfedezet szerepében *Fodor* mutatott kiváló

játékot, aki rövid idő alatt egyik legjobb fedezetünk lett. A védelemben Major nagy formában volt. *Fecht* nem elégitett ki, *Makót* jobbnak tartjuk nálánál. A *Sipos*-t helyettesítő *Abaffy* csak a Ferencvárosiak ellen bizonyíthatja be tudását, mert ez alkalommal nem sok dolga volt. *Kelemen* helyén *Vangel* játszott a töle megszokott agilitással. A Typografia csapata inkább a védelemben mutatott jobbat, mint a támadásban. A csatársor játéka eredményességére nagyon zavarólag hatott *Mandl*-nak az első féldő elején történt lábrándulása, amit Majorral történt összeütközése következtében szenvedett. A csatársor másik szárnyán játszó *Hauber* lefutásai élénken foglalkoztatták ugyan a MAC. védelmet, de eredményt ezek sem hozhattak, mert a kapu előtt nem nyerték befejezést. A csatársor belső része általában túl sokat kombinált, ami mindig a pozitív eredmény elérésének meddőségét okozta. A fedezetsor és a két beek igen jó védőjátékot produkált. A támadás előkészítését a halfok közül csak *Krausz* középfedezet segítette elő kellőképpen. A mérkőzés elég változatos lefolyású volt ugyan, de a támadások csak a MAC. részéről voltak veszélyesek. Az első féldő 3-ik percében esett az első gól *Krempels* révén. Míg a másodikat *Borbás* leadásából Duda II. lövi szép csavart suttal. Féldő 2:0. A második féldőben még két gólt rug a MAC. csatársora *Vangel* és *Krempels* révén. *Vangel* még egy offside gólt lő, amit a bíró nem ítél meg. Bíró: *Zoltán Béla* (NSC.).

BAK.—MTK. 2 ; 1

A millenáris pályán kis közönség nézte végig a fenti nagy meglepetéssel végződött mérkőzést, amelynek egész jártékartama változatos küzdelmekben bővelkedett. Amikor a jó állapotban levő pályán a BAK. három tartalékkal játszó csapat megjelent, a kék-fehérek nagy gólarányú győzelméről beszélt mindenki. Az első féldő után azonban, amelyet 0:0-ra hozott ki a lelkes BAK. védelem, élén a kitünő jobb fedezettel — Halászsal — láthatóvá vált, hogy a tartalékok jól töltik be feladatukat. A MTK.-nak minden tudását kell összeszednie, hogy eredményt érhesen el. A második féldőben MTK. csak tehetetlen csatársorának — kivéve *Sebestyént*, aki ez alkalommal is a csapat legjobb embere volt — tulajdoníthatja, hogy a vezetést és ezzel a győzelmet meg nem szerezte, bár többször a legkönnyebb helyzetek előtt állott. E féldőben a BAK. teljesen egyenrangúan játszott és támadást támadással viszonozott, ugy hogy a Grosz helyén játszó *Kelemen* szép lerohanásából és centerezéséből a vezető góllhoz is jutott. Ezt Gállos gyönyörű góllövése követte s ezzel azután a mérkőzés sorsa el volt döntve. A MTK. csatársorának tehetetlensége féktelen játékra ragadta a csapat védelmét, ugy hogy a játék utolsó perceiben *Minder* bíró kiállította *Birót*, aki a földön fekvő *Kelemen*t gyömöszölte meg, továbbá *Sebestyént*, aki egy kornerrugásnál helyzetkedő játékot megbőszolt. A legnagyobb brutálításra azonban *Ellinger* ragadtatta magát, aki a játék befejezése pillanatában teljes erejéből rugott a kis *Varga* lábaszárába. Végül e tekintetben első helyen kellett volna megemlékeznünk *Révészről*, aki fényesen játszott ugyan, de oly kíméletlenül, hogy egynéhány játékost harképtelemné tett.

A játék elején MTK. rögtön veszélyes helyzetet teremt a BAK. kapu előtt, de Halász kétszer ment biztosnak látszó gólt. A féldőben MTK. többet támad, mint a BAK., de csak egy kornert ér el. A második féldőben mindkét csapat vezet támadásokat, aminek egy-egy kornert az eredménye. *Sebestyén* támadását és beadását a kapu előtt kétszer elhibázzák, közben *Grosz* remekül véd. BAK. *Rudas* révén vehemensen támad, *Révész* ment. *Kelemen* a bal-szélen tempót diktál, amelyet az egész csatársor átvesz és a szépen beadott labdát *Révész* melléről a gólbá juttatja. BAK. kornert ér el. *Kelemen* újabb támadását *Biró* szereli le. Ezután *Biró* az elesett *Kelemen*be tapos, mire a bíró végleg kiállítja. *Gállos* áttöri a védelmet és 30 méteres éles védhetlen gólt helyez a kapu jobb sarkába. *Sebestyén* támadása kornert eredményez. A helyzetkedésnél *Sebestyén* beleboxol az előtte álló játékosba, mire a bíró őt is kiállítja. MTK. kornereből a bal hátvéd öngólt csinál. A befejezést jelzi *Minder*, ebben a pillanatban *Ellinger* odaszalad *Vargához* és lábába rug. Bíró: *Minder* (BTC.).

FTC.—Föv. TC. 3 ; 1

(K.) Havas, de használható talaju pályán folyt le a fenti két csapat bajnoki mérkőzése. Érdeklődők csoportjának FTC. színeért rajongó tömegét nem elégitette ki nemesak az eredmény, hanem az FTC. játéka sem. Ami a játékot illeti FTC. dominálta a helyzetet, meg-megzavartatva a Föv. TC. hirtelen és veszélyes lerohanásaitól, melyeket leginkább *Maly* jobbszélső vezetett. FTC. kezdés után mindjárt felnyomul, határozott fölnybe jut, mint egy odaszögezi az ellenfelét kapujához, de csatárai gólképzetlensége miatt eredményt elérni nem tud. Föv. TC. lerohanásait majd *Weinber*, majd *Manglitz* sikeresen szerelik le. Változatos játék után az első féldő eldöntetlenül végződik. Második féldőben *Korody* helyét cserél *Weisz*-el s ekkor kezd kibontakozni mindkét fél játéka. Különösen a FTC. melegszik bele játékába, de balszerencséje megakadályozza, hogy eredményt elérjen. FTC. egy támadása alkalmával egy szabálytalanság révén (?) a bíró 11-est ítél az FTC. javára, melyből *Schlosser* megszerzi csapatának az első gólt. Mindjárt utána *Korody* lerohanását faulttal akasztják meg, melyre a bíró a második 11-est itéli meg, amelyet *Beimel* jó helyezkedéssel kivédi. Lassin a Föv. TC. is felnyomul, szép összjátékkal zavarba hozza az FTC. védelmét. Egy gurított lövésre egyszerre fut rá a Föv. TC. két csatára és a védeni akaró *Fritz*, kinek hibájából a labda váratlanul a gólbá gurul. Fölváltva támadnak ezután s az FTC. egy támadása alkalmából egy, a kapustól visszapattant labdát *Korody* teljes erővel a kapuba lövi. Majd később egy öngól révén éri el az FTC. a mérkőzés utolsó gólját. A győztes csapatban a fedezetsor játéka volt jó s az ő kitértásuk révén nyerte is meg a csapat a mérkőzést. Egyénileg *Schlosser* mutatott társainál jobb formát. Föv. TC. csapatában a védelem volt jó, élén *Weisz*-el. S csak balszerencséjének tudható be, hogy jobb eredményt elérni nem tudott. Bíró: *Schubert* M. Ferenc (MUE.) volt.

Törekvés—TYP SC. 4 : 1

(Lágymányosi p.) Törekvés nem várt könnyű győzelmével végződött a fenti mérkőzés a Typografia ellen. A két csapat utolsó mérkőzéseit, elkerüldett küzdelmet helyeztek kilátásba. Az első féldő 2:1-re végződött A második féldőben azonban a Typografia váratlanul visszaesik s indolens játékkal nemesak, hogy nem törekszik megakadályozni a Törekvés győzelmét, hanem azt többé-kevésbé újabb eredmény eléréséhez is segíti. A Typografiának komolyan kell hozzá látni a munkához majd a tavaszi idény megkezdése előtt, hogy a tavalyinál csufosabb szereplését megakadályozza! A Törekvésnél ismét *Diür* kapuvédő keltett figyelmet nagyszerű védele révén. Munkáját az ismét jobb hátvéd szerepében játszó *Kaufmann* könnyítette meg. A támadásban *Szednicsék*, *Nyilas* váltak ki. A Typ. két legjobb embere *Orsolyák* és *Geizer* voltak. A mérkőzés csak az első féldőben volt változatos, a másodikat már a Törekvés állandó fölnybe jellemzi. — Bíró: *Horváth* Ferenc (FTC.).

II. osztályu bajnokság

NSC. — III. TVE. 5 : 0

(Határ-u. p.) A II. osztályu bajnokságban vezető NSC. utolsó bajnoki mérkőzése is győzelmet hozván számára, az őszi idényt veretlenül fejezte be. A mérkőzés kimenetele elé várakozással tekintettek a sportkörök, mert a III. kerületiek, nagy formában levő csapatától, tekintve, hogy saját pályájukon látták vendégül a NSC. csapatát, esetleges meglepetést vártak. Tényleg a mérkőzés változatos kimenetelének látszott még az első féldő befejezése után is, habár a Nemzetiek ekkor már 2:0 arányban vezettek. A III. kerületiek azonban a második halftimében teljesen meghazudtolták híveiknek beléjük helyezett bizalmukat és reményüket. A második féldő elején rövid ideig erősen belefeküdnek a mérkőzésbe, de a 19-ik perében a Nemzetiek újabb gólja után teljesen feladják a játékot. A Nemzetiek nagy gólarányú győzelmét valóságai elősegítik. Mindkét csapat több tartalékkal állt ki. A Nemzetiek tartalékjai azonban jobban illeszkedtek be a csapat összmunkájába, mint a III. kerületiek rezervjei. A NSC.-nál *Skrabák*, *Vajda*, a III. kerületnél *Paulin*, *Suhajdy* vál-

tak ki. *Féldő*: 2:0. A második féldő 19 p.-ben *Hlavay* 3-szor, 2 perc múlva *Faragó* pedig 4-szer juttatja a labdát az ellen hálójába. Az ötödik gól *Tóth* által lőtt 11-esből eredt. *Bíró*: *Benedek* (MAFC.).

„33° FC. — Postás (Amerikai-u. p.) A „33°”-ok utolsó előtti bajnoki mérkőzéseküket aránylag elég könnyen nyerték a Postások csapata ellen, amelynek ismert kiváló védelme, miután tartalékkal volt kiegészítve, nem tudott kellő eredménnyel ellenállni a „33°” tervszerű támadásainak. A Postás csapatban *Barcsay*, *Csüdör* és *Bádonyi* hiánya erősen érezhető volt. A csatársor ismét gólképtelenségéről tett bizonyosságot. Az első féldőben 15 pernyi játék után a kitűnő *Koch* szép lövéssel a féldő egyetlen gólját szerzi meg. *Féldő* 1:0. A második féldő változatosabb és ennek folyama alatt mutatják ki a Postások teljes gólképtelenségüket. A „33°”-ok is ritkán jutnak sikeresebb támadáshoz, de *Gillynek* mégis sikerül a 29-ik percben a gólok számát kettőre szaporítani. *Bíró*: *Fehéry* (BTC.) volt.

Köb. TE—URAK. (Indóház-u. p.) A KTE. lelkes csapatának az őszi forduló első győzelmét hozta meg az URAK. ellen kivívott diadala. Az URAK tartalék-csapatával és elbizakodottan ment a küzdelemben, a KTE. pedig kellő lelkesedéssel. A mérkőzés a második féldőben igen érdekessé vált. Az első féldő ugyanis 1:0-ra zárul az URAK. javára. A második féldőben *Szalay* révén KTE. kiegyenlít, sőt nemsokára a vezető gólt is belövi. Ezt azonban az URAK még kiegyenlített. Erre a KTE. óriási lelkesedéssel olyan játékokat produkál, ami valósággal magával ragadja a megjelent törzs-közönséget is. Hirtelen előre tör a KTE. jobbszélsője a kitűnően futó *Ranits* s a győztes gólt juttatja az URAK. hálójába. Hiába már az URAK. fokozott tempó diktálása, az eredmény változatlan marad. — *Bíró*: *Havas* (BAK.)

III. osztályu bajnokság.

BLIE—FSC. (Soroksári-úti pálya.) A III. osztályu bajnokság sorsára döntő jelentőségű mérkőzés a BLIE. győzelmével végződött. A két csapat nagyon egyenrangunak bizonyult. A mérkőzést a győztes csapat nagyobb önbizalma és a döntő pillanatban lélekjelenléte döntötte el. *Féldő* 2 : 0. *Bíró*: *Szűsz Hugó* (MTK.) volt.

Szövetségi díj.

MTK. II. — BAK. II. 3 : 1. (Millenáris.) *Bíró*: *Zoltán* (NSC.)
III. ker. TVE. — NSC. II. 5 : 0. (Határ-u. pálya.) *Bíró*: *Havas* (BAK.)

MAC. II. ellen a Typ. II. visszalépett.

Nemzetközi mérkőzés.

FTC— I. vienna FC. (Millenáris p.) Az őszi idény utolsó nemzetközi mérkőzése a szerepelt magyar csapat

győzelmével végződött. Bár az eredmény a Viennának a nemzetközi viszonylatokban való szereplését tekintve, teljesen kielégítő, mégis, aki a vasárnapi mérkőzést végigszemlélte, nem valami nagy lelkesedéssel hagyta oda a millenáris versenypályát. Mert a mérkőzés nem nyújtott sem szépet, sem izgatót. A kemény talajon a játékosok nem fejthették ki teljes tudásukat, s különösen azokat a bravuros trükköket voltunk kénytelenek nélkülözni, ami a játéknak zamattját adja meg. A bécsiek lassu, vontatott játéka átragadt bizonyos mértékben a magyar csapatra is, amely nem a tőle megszokott iramban játszott. Csak a mérkőzés konkluziója — az eredmény — hatott megnyugtatólag: a magyar csapat győzelme az osztrák felett. Az osztrák csapat megfelelt a beléje helyezett várakozásnak: igen erősnek bizonyult. Különösen a védelme képvisel elsőrangut. A kapus, a két hátvéd, a jó halvesortól támogatva — együttesen — igazán nehezen áttörhető egészét képeznek. Egyénileg is kiemelkedik közülök a reprezentatív *Retschury* és a balfedezet *Hoitasch*. *Lintschefskey* helyén működő *Krisch* is nagyszerűen állotta meg helyét. A csatársor játéka nem

volt tetszetős, s nem lehetett eredményes sem. Lassu helybeni passjátékkal a FTC.-nek nem lehet gólt rugni. Már pedig a I. Vienna játéka ilyen volt. Szépen adogatták ugyan egymásnak a labdát, de előre oly lassan jutottak, hogy majd minden esetben, amikor góllövésre került volna a sor, már a FTC. teljes tömörödött védelmével állottak szemben. Néha láttuk csak lerohanni *Pfeifert* a balszélen, a kapu előtt pedig *Höllert* játszott igen ügyesen. A magyar csapatban ezuttal a csatársor játéka nem elégtett ki. Minden kombináció dugába dőlt *Kucsera* ügyetlenkedése miatt. A FTC. új centere bebizonyította, hogy jobb védelmekkel szemben még teljesen akcióképtelen. A FTC. csatársorának játéka csak a második féldő közepétől válik eredményessé, mikor *Korody*, *Weisz* helyet cserélnek. A foczetsorban *Bródy* és *Weinber* voltak jók, viszont *Gorsky* formán alul játszott. A védelemben *Rumbold* ismét klasszikus játékot produkált. Mellette *Manglitz* igen bizonytalan. *Fritznek* kevés és könnyű dolga volt. Az első féldőben egy gól esik. *Schlossert* a 16-oson belül felgáncsolják. A 11-est ugyanő rendeltetési helyére küldi. (10. p.) *Féldő* 1:0. A második féldőben kissé élénkül az iram. A játék változatosabbá válik. A magyar csapat játéka azonban meddő. Míg végre a 25-ik percben *Korody* megy centernek, amire egyszerre megváltozik a helyzet. Már a 27-ik percben *Weisz* a második gólt lövi *Szeitler* szép átadásából. Ettől kezdve a FTC. sikerültebbnél sikerültebb támadásokkal operál. De újabb eredmény csak a féldő utolsóelőtti percben történik, amidőn *Korody*—*Schlosser* juttatják immár harmadszor a labdát a bécsiek hálójába. *Bíró*: *Fehéry* (BTC.) volt.

NÉMETH ANDOR †. A sportnak ismét halottja van. *Németh* Andor, mint a Postás SE. tagja a MLSz. hosszú ideőkön át volt főtítkára és a MOTESz. v. titkára meghalt. *Németh* Andor lelkes ambíciótól duzzadó munkása volt a sportnak, aki hangos reklám nélkül, de annál többet és odaadón dolgozott. Az utóbbi időben már teljesen visszavonult a sporttól, hol nem találta meg azt amit várt. Halála a sportkörökben osztatlan részvételt kelt.

Jókarban levő

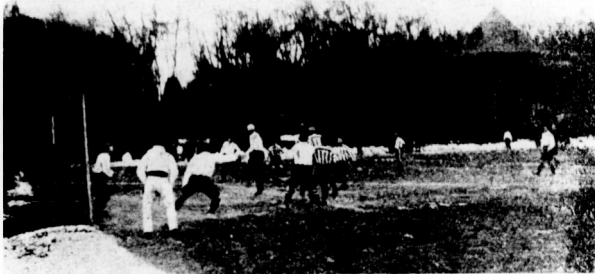
palánkos egyest evezőkkel

megvételre keres a Danubius E. E. Újvidéken. Ajánlat Dr. Wagner Károly titkár címére.

Nyugatmagyarországi bajnokság.

PULE—PTFC
1 : 0

Isak nehéz küzdelem után győzték le az Ujvárosiak az eddig gyengén szereplő Terézvárosiakat. A csekély számban megjelent közönség nagyobb gólarányú győzelmet várt az Ujvárosiaktól, pedig ha csak egy kis szerencsével is játszottak volna a Terézvárosiak, meg is nyerheték volna a mérkőzést. Az Ujvárosiak főlényük tudatában elbizakodottan mentek a küzdelembe, viszont ellenfelük lelkesedéssel, de kevesebb rutinnal állott ki a gyepré. Ha utóbbiaknak többször lenne alkalmuk komoly mérkőzésen részt venni, rövid időn belül megelőznék az Ujvárosiakat. Az Ujvárosiaknál a visszafelé tünetei mutatkoznak, jó lesz tavasszal komolyabban hozzá nézni a munkához. Félidő 1 : 0. A második félidőben egyik csapat sem tud eredményt elérni. Főlényben bár az Ujvárosiak voltak, de a Terézvárosiak támadása veszélyesebb volt, hol újból a kis Mayer háttvéd dicséretre méltó játékot produkált, ki egy klasszissal jobb, mint társai. A mérkőzést Skala József (PTE.) vezette.

Jelenet a Győri Egyetértés és PTE. mérkőzésről.

OSZTRÁK EREDMÉNYEK. (Telefon-jelentés.)

Az osztrák csapatok vasárnap játszották le az őszi szezon utolsó mérkőzéseit. WAC. Rapid—Germania már a jól megérdemelt pihenőre tértek. Budapesten a W. Sp. C. a Viktoria ellen, a Kricketterek a Rudolfs-hügel ellen játszottak utójára. A kimerült favorit-csapatok a nagy vasárnapi eredményekhez hasonlóan meglepetésszerű gyenge eredménnyel szerepeltek. A legnagyobb szenzáció a Kricketterek újabb veresége a Rudolfs-hügeltől, mely eredmény a Kricketterek fel-tűnő gyengeségét mutatja. Ez a kiváló csapat, mely oly sok dicsőséggel szerepelt a múltban, az idei őszi szezonban csak egyszer tudott egy jelentéktelen győzelemhez jutni. A W. Sport-Club is csak az utolsó percekben tudott a Viktoria ellen eldöntetlen eredményt elérni.

RUDOLFSHÜGEL—KRICKETTER 3:2. (Félidő 2:0.) A Kricketter-pályán szenvedett súlyos vereséget a teljesen formán kívül álló csapat. Bár a csapat főlényben játszott, mégis a csatársor abszolúte gólkép-telensége folytán nem tud eredményt elérni. A Rudolfs-hügei a 18. percben a jobbszélő és a 29. percben a jobb összekötő révén gólt ér el. A II. félidőben a Kricketterek jobb fedezetjük szép lövéséből érik el első góljukat a 29. percben, mit a Rudolfs-hügel a 33. percben visszaad. 1 percre rá Krickettereknek is sikerül az elbizakodott védelem ellen gólt löni. Biró: Komár (Germania) volt. A II. csapatokat a Kricketterek nyerték 2:1 arányban.

PRÁGAI EREDMÉNYEK. (Telefon-jelentés.)

DFC. RESERVI STURM 4:2. Félbeszakítva. SLAVIA—PARDUBITZ F. C. 4:1.

HELYREIGAZÍTÁS. Hétfői számunkban a bécsi footballered-mények tudósításánál egy kis hiba történt, amennyiben a Wiener Sport Club — Viktoria közötti mérkőzés nem 2 : 2 arányban eldöntetlenül, hanem 3 : 2 arányban a Wiener Sport Club győzelmével végződött. Félidő 2 : 1 Viktoria javára.

DFC. 8. A mára kitűzött jéghekey mérkőzés Vienna és Viktoria között elmaradt, mivel Viktoria csapata nem jelent meg a pályán!

Ifjúsági Labdarugó

Magyar Athletikai Club II. — Ifjúsági Labdarugók Szövet-sége kombinált B) csapata 6 : 1. Félidő 3 : 0. A margitszigeti pályán folyt le ezen mérkőzés a MAC. állandó főlénye mellett. Az ILSz. B) csapata nagyon rossz összeállítással állott ki, — az első félidőben 10 emberrel játszott — s nem volt képes a kitűnően összetrenirozott csapat győzelmét megakadályozni. Az ILSz.-ben a kapus kitűnő, azonban durva, ép úgy, mint Mosina és Luceg a MAC-ban. Oldal és Abafy volt jó, utóbbi azonban túlságosan sokat beszél a pályán. Az ILSz.-ben Bakos fair játéka érdemel megemlítést; jó volt még Priboj. Biró: Friedmann (Föv. TC.)

Előre Sport Club — Terézvárosi Sport Club 3 : 0. Félidő 0 : 0. Szép, fair mérkőzés, mely a Határ-utcai pályán folyt le. Változatos játék. A második félidő 15. percében ruga Előre az első gólt, melyet 10 perccel belül még kettő követ. Előre-ben jó volt Priboj. Liszák, Gittinger, TSC.-ben Schlesinger, Alt. Biró: Koch Lajos Föv. TC.)

Magyar Testedzők Egylete — Újpesti Testedzők Köre 3 : 1. BEAC. pályán d. e. Szép változatos játék. A két csapat teljesen egyenrangú, de a mérkőzést mégis a nagyobb szerencsével játszó MTE. nyerte meg. Biró: Horváth János (NSC.)

Újpesti Testedzők Köre — Magyar Ifjak Haladás Köre 3 : 2. Félidő 1 : 1. A keddi nap egyetlen ifjúsági mérkőzése, mely nagy meglepetéssel végződött. A MIHK.-ét menti azon körülmény, hogy mindvégig 8 emberrel játszott, mi azonban nem jó fényt vet a csapat fejelemzettségére. A nemrégiben alakult UTK.-nak ez volt első győzelme. A játék mindvégig változatos volt. UTK.-ban kitűnő volt Kovács, ki a gólokat is lötte. MIHK.-ben Váradi és Kovács tündek ki. Biró: Nánási Gábor (ILSz.)

HELYREIGAZÍTÁS. A múlt heti számunkban az FTC. ifj. — Föv. TC. ifj. mérkőzésnél értelemzavaró hiba csuszott be, ugyanis nem FTC. II. és ifj. cs. kombinált játszott, hanem csupán két III. csapatbeli játékos kivételével a teljes ifj. csapat. A Föv. TC. ifj. csapatában szintén ilyen 3 tartalék szerepelt.

MAC. IJE. — Typ. IEF. 3 : 3. Félidő 1 : 0 Typ. javára Biró: Taffel (FTC.)

Hivatalos.

Kivonat az intéző-bizottság f. hó 7-iki üléséből.

A bizottság Burián (KSC.) újra beidézi, s játékjogát felfüg-gesztü. FTK. — LTE. mérkőzést — hol mindkét fél jogosulatlan játékos szerepeltetett — 0 : 0 eredménnyel igazoltatott, olyképen, hogy a mérkőzésből kifolyólag egyik fél sem kap pontot. F. hó 12-én tanácsülés, melynek keretében fog az 1907/8. évi bajnokcsapatnak, a Ferencvárosi Sport Clubnak a bajnoki sapka kiosztatni.

A tavaszi bajnoki mérkőzések f. hó 14-én hétfőn este fognak kiosztatni.

Friedmann, titkár.

A VIDÉKI LABDARUGÓ EGYESÜLETEK budapesti képviselői szerdán este fél 9 órakor a Lido-kávéház Andrássy-ut és Csengery-utca sark) külön termében értekezletre gyűlnek össze, mely értekezletnek tárgya a vidéki egyesületek érdekébe megindítandó mozgalom tárgyalása lesz.

ANGOL EREDMÉNYEK. A múlt szombati ligamérkőzések végződött. Ezek közül is kiemelkedik a második helyen álló Newcastle United 9:1 arányú borzasztó veresége, melyet Sunderland-től szenvedett. A két régi rivális a N. U. fagytól rossz állapotban lévő pályáján találkozott, több mint 50 ezer ember jelenlétében. Az első félidő óriási küzdelem után 1:1 arányban végződött. A második félidő elején a NU. két játékos lesz harképtelen s akkor egymásután kapják be a gólokat. A szenzáció erejével bír még a Preston North End 3:2 győzelme a nagy formában lévő Aston Villa felett, ugyszintén a Notts County 3:0 arányú győzelme a Chelsea felett, mely fokozatosan esik vissza. Everton a Manchester U. feletti győzelmével csak még jobban biztosította magát a vezetést. Eredmények.

A ligában:

Blackburn Rovers—Woolwich Arsenal 1:0, Sunderland—Newcastle United 9:1, Sheffield United—Middlesbrough 2:1, Everton—Manchester United 3:2, Liverpool—Sheffield Wed. 3:2, Manchester City—Bury 6:1, Notts Country—Chelsea 3:0, Bristol City—Notts Forest 2:1, Bradford City—Leicester Fosse 4:1, Preston North End—Aston Villa 3:2.

A déli ligában:

Lepton—Norwich City 2:0, Queen's Park R.—Millwall 2:2, Southampton—Reading 1:1, Plymouth Argyle—West Ham United 2:0, Northampton—Portsmouth 4:3, Brighton et Hove—Bristol Rovers 5:0.

HIVATALOS RÉSZ.

Magyar Úszó Szövetség

Elnök: Betöltetlen. **Társelnökök:** Brüll Alfréd és Dr. Virava János. **Alnökök:** Dr. Füzeséry Zoltán, Dr. Kovács Aladár, M. Kanitz Henrik. **Ügyvezető al-elnök:** Dr. Schneider Béla (IX-Rada-utca 49.). **Főtítkár:** Moór Jenő (VIII. Rákóczi-ut 9. 1.). **Títkár:** Kiss Géza

Pénztáros: Vadász Dezső. **Ellenőr:** Malaky Mihály. **Leveleim:** Moór Jenő

főtítkár: VIII., Rákóczi-ut 9. szám, I. emelet.

Hirdetmény.

Értesitem az egyesületeket, hogy a jövő évi *úszózárlat* 1909 január 1—1909 április 30-ig terjed. Ezen idő alatt semmiféle úszóverseny rendezésére nem ad a szövetség engedélyt.

Moór Jenő, s. k.
főtítkár.

Ferencvárosi Torna Club.

Alakult 1899-ben. Clubhelyiség: Bakáts-tér 14; tornaterem: Mester-u. iskolában. Torna- és vívő-pálya: hétfőn, szerda és péntek este; saját pálya: k. soroksári-uti elemi iskola mellett. **Tennis-pályák és jégpálya:** IX., Üllői-ut 49. Alapító tag: 100 k.; működő tag: 12 k.; pártoló tag: 8 kor. **Tiszteletbeli elnök:** Tolnay Lajos; **elnök:** dr. Springer Ferenc (IX., Rákos-u. 11.); **alnökök:** Kánitz Henrik; dr. Schneider Béla; **títkár:** Horváth Ferenc (VIII., József-u. 23.); **másod-títkár:** Malaky Mihály (IV., Petőfi-tér 3.); **jegyző:** Páky Agoston; **pénztáros:** Jaritz Gyöző (IX., Mátyas-u. 10.); **ellenőr:** Eber István; **háznagy:** Herman László; **torna-művezető:** betöltetlen; **gazda:** Horváth Ferenc; **ügyész:** dr. Hecht Ernő; **kluborvos:** dr. Fürst Zsigmond; **football osztály tónöke:** Kárpáti Béla; **I. kapitány:** Horváth Ferenc (VIII., József-u. 23. I. em.). **f. o. pénztáros:** Malaky Mihály (IV., Petőfi-tér 3.).

Kivonat a választmányi ülések jegyzőkönyvéből.

1908. aug. 27-én: Tagokul fölvették 630. Engel Béla, 631. Erdős Zsigmond, 632. Hell Károly, 633. Kormos Károly, 634. Korody József, 635. Kun János, 636. Lehotzky Károly 637. Malaky Szilárd, 638. Merli Gyula, 639. Musil Rezső, 640. Ritter Pál, 641. Rumbold Gyula, 642. Scheidler János, 643. Schlosser Imre, 644. Schön Gyula; — **szep. 26-án:** 645. Géser Albert, 646. Gyöző Dezső, 647. Koczka Gyöző, 648. Koczka Jenő, 649. Kovácsik Endre, 650. Lovász Károly, 651. Roller Sándor, 652. Stonavszky Rezső, 653. Weinber János; — **dec. 3-án:** 654. Egri Sándor, 655. Ferjencsik Pál, 656. Hellmann Albrecht, 657. Kollet Ferenc, 658. Kovács Gyula, 659. Kovács Ödön, 660. Kürthy Miklós, 661. Lapka Béla, 662. Metzler Gyula, 663. Pobuda Alfréd, 664. Schletter Richárd, 665. Spánitz Antal (pártoló), 666. Till Antal, 667. Tolnai Jenő, 668. Tolnai László, 669. Weil Béla, 670. Weil József, 671. Wihart József, 672. Wolf Henrik, 673. Zadák Dezső.

A nov. 18. és 19-iki osztályalakuló ülések jegyzőkönyvéből.

Megválasztottak: **I. Footballosztályban** elnök: dr. Cseley József, intéző: Malaky Mihály, pénztáros: Jaritz Gyula, kapitány: Bródy Sándor, jegyző: Szeidler Károly, bizottsági tagok: dr. Gregersen Endre, Kovács Géza, Meilinger Béla, Rumbold Bernát, Szél Jenő és Weinber József; — **II. Tennis és korcsolyaosztályban:** elnök: dr. Schneider Béla, intéző: Weisz István, pénztáros: Ullerich Miklós, jegyző: dr. Ordódy Zsigmond, bizottsági tagok: dr. Gregersen Endre és Pobuda Tivadar; — **III. Úszóosztályban:** elnök: Mednyánszky-Kanitz Henrik, intéző: Domonkos Pál, jegyző: Roller Sándor, pénztáros: betöltetlen, bizottsági tagok: Hajós József és Olasz Andor; — **IV. Athletikai osztályban:** elnök: Mednyánszky K. H., intéző: Manglitz Ferenc, pénztáros: Braun Ferenc, jegyző: Ledányi Miksa, bizottsági tagok: Balogh Hugó és Malaky János; — **V. Vivő- és tornaosztályban:** elnök: dr. Schneider Béla, intéző: Horn K. Lajos, pénztáros: Kovács Ödön, jegyző: Patatics Rezső, bizottsági tagok: Bisitz K. Rezső, Fodor Károly, és Jeney István.

Magyar Labdarúgók Szövetsége.

Elnök: Kárpáti Béla (IX., Ferenc-kört 41.) **Alnökök:** Steiner Hugó (V., Akadémia-utca 9.) (Uj-lk.) Tegla- és Mészégető RT. Füzeséry Zoltán dr. (VI., Szerecsen-u. 56.). **Hivatalos órák minden szerdán este 7—8-ig az Edison-kávéház külön termében. Títkár:** Cseke Gyula (II. Csalogány-u. 7.) **Jegyző:** Sugár István (József-kört 8/b. IV. em. 1.). **Pénztáros:** Glabner József (IV., Deák Ferenc-u. 5. Iparbank.) **Ellenőr:** Olgay István dr. **Intéző-bizottság:** Opree Rezső, Balogh Hugó, Vida Henrik. A bírák bizottságának elnöke: Füzeséry Árpád dr. **Ülések:** VI., Teréz-kört 24a. sz. Edison földszinti külön termében tartatnak.

Kivonat a „Magyar Labdarúgók Szövetsége” fegyelmi bizottságának 1908. évi december 3-án tartott ülésén felvett jegyzőkönyvből:

Kazár Tibor (UTE.), Korody Károly (FTC.) és Roóz Ernő (Föv. TC.) játékjoga 1909 március 31-ig. Kelemen Béla (MAC.) játékjoga 1909 április 30-ig. Domonkos László (MTK.) játékjoga pedig további intézkedésig felfüggesztetett. Molnár Ödön (BTC.) és Halász Géza (BAK.) szigorú dorgálásban részesítették.

K. m. ft.

Hajós József, jegyző.

Kivonat az igazgatótanács 1908 december hó 4-én tartott ülésének jegyzőkönyvéből:

Napirend előtt Kárpáti Béla elnök felszólalása folytán a tanács mély részvétellel és fájdalommal értesül néhai Németh Andor urnak, a szövetség volt főtítkárának 1908. évi december hó i-én történt gyászos elhunytáról. Elnök kegyeletlen szavakban emlékezik meg néhai Németh Andornak a magyar labdarúgósport tovafejlésére körül szerzett hervadhatatlan érdemeiről s jelenti, hogy a megboldogult ravatalára a szövetség korszort helyeztet, temetésén pedig Cseke Gyula titkár által képviseltette magát, ki az elhunytat a szövetség nevében bucsuztatta. A tanács az elnök előterjesztéséhez mindenben egyhangulag hozzájárul és néhai Németh Andor iránti háláját kifejezésre juttatandó, emléket jelen ülés jegyzőkönyvében megörökíti és a gyászest előtti érzett mély részvétéről az elhunyt özvegyét jegyzőkönyvi kivonattal értesíti.

A Föv. TC. — MTK. között 1908 október 4-én tartott bajnoki mérkőzés megsemmisítése tárgyában benyújtott felebbezést Föv. TC. a tárgyalás folyamán visszavonván, az érdemleges határozattal szűkségtelenné vált.

Határozattal kimondja a tanács, hogy a Nemzetközi Labdarúgó Szövetségnek a f. 1908. évi december hó 13-án Brüsszelben tartandó rendkívüli közgyűlésére képviselőt fog küldeni. A képviselő személyének megválasztását és költségének utalványozását a tanács az elnökségre bizza.

A hivatalos lap 1908 november 28-iki 48-ik számában megjelent és az 1907/1908. évi I. oszt. szövetségi díj eredményeit tartalmazó táblázat ellen a szabályszerű 8 nap alatt az érdekelt egyesületek felszólalással nem élvén, a táblázatot a tanács jóváhagyja és végérvényesnek mondja ki. Az 1907/1908. évi I. oszt. szövetségi díjat tehát a Budapesti Torna Club II-ik csapatát nyerté meg, összes mérkőzésén 31 pontot szerezvén. A díjnyertes egyesület csapatában legtöbbszor szerepeltek: Schwarz Zoltán 10, Nagy Endre 10, Leitner János 9. Mészáros Árpád 9. Márkus Arthur 9, Simon Ferenc 8, Haber Antal 8, Kunst Ottó 8, Bihar Ferenc 8, Schwarz Oszkár 7, Levák István 7, Molnár Ödön 7, Ujváry Ödön 7 játékkal.

Az alapszabályok módosítására kiküldött bizottság javaslatának, illetve az új alapszabálytervezetnek tárgyalása céljából az igazgatótanács 1908 december 18-án és szükség esetén a következő napokon folytatólagos ülést tart. Ugyancsak az alapszabályok módosítását célzó és előzőleg a tanács által letárgyalandó javaslatok végleges elfogadhatása céljából 1908 december hó 30-ra rendkívüli közgyűlés hívandó össze.

Sugár István, sk. jegyző.

Igazoltattak 2119-től — 2133-ig. Föv. TC. részére:

Pach Ferenc (ILSZ-ből); — Nemzeti SC. részére: Spalt Ferenc; — Pozsony—Terézvárosi Football Club részére: Czubin Károly, Meier Károly, Strasser Károly, Juhász Ferenc, Engelmann Benedek, Schimek János; — Föv. TC. részére: Vér József, Bakoss Pál, Snábel József; — Budapesti Labdarúgó IE. részére: Goldberger László, Horváth Lajos, Kajdi Géza, Szentgyörgyi Gyula; — Wikidál Károly, Fodor László és Götzler Mór a Kőbányai TE. részére igazolt játékosoknak a Kőbányai TE.-ből való kilépése és a Sportkedvelők Köre részére leendő átigazolási kérelme tudomásul vétetik; — Mendl József, Ortner Ferenc, Giszinger József, Gönczy Pál, Miklós Dezső, Gullik Ferenc, Sümeghy József, Sümeghy Károly, Einvágy Lajos, Weszely János, Back Gyula, Strohm Károly, Kovács Imre, Kalmár Lajos az Ujpest—Rákospalotai Athletikai Klub részére igazolt játékosok azon bejelentése, hogy az URAK.-ból kilépnek, tudomásul vétetik. Nevezett játékosok azon kérelmének, hogy az URAK. részére fennálló igazolásuk hatálytalaníttassék, hely adható nem volt és az 1909. évi június hó 15-én történt átigazoláshoz az URAK. részére fennálló igazolásuk érvényben marad. Megjegyeztetik, hogy az általános rendszabályok 10. §. e) pontja értelmében az átigazolhatás céljából nevezett játékosok 1908 december hó 15-ig azon egyesületet is bejelenteni tartoznak, amely részére magukat igazoltatni óhajtják.

Sugár István, sk. jegyző.

Kivonat az intéző-bizottság december hó 9-én tartott ülése jegyzőkönyvéből:

A Budapesti Labdarúgó Ifjak Egyesületének azon jelentése, hogy a Budapesti Egyetértés Sport Clubbal f. évi december hó 7-én megtartott mérkőzés incidenséből kifolyólag az illető Balogh Vilmos játékosukat a tagjaik sorából kizárta — tudomásul vétetett.

Tudomásul vétetett, hogy a december hó 13-iki BTC. — Typographia Sp. C. közötti mérkőzés a Millenáris pályán fog megtartatni.

Mínt hogy beigazolást nyert azon tény, hogy 1908. évi szeptember hó 8-án megtartott MTC. — Vivő és AC. 1 : 1 arányban végződött mérkőzésen a Magyar Torna Club csapatában Lanter

nevű játékos igazolatlanul játszott; a bajnoki labdarugó mérkőzések rendszabályai 15. §-a értelmében a Magyar Torna Club egész évi ponteredményéből két pont büntetésként levonatik és amennyiben jelen határozat megjelenésétől számított három nap alatt a Vivó és Athletikai Club új mérkőzés elrendelését kéri, úgy az — teljesíteni fog.

A Nemzeti Sport Clubnak kérelmére a BAK-al vívott osztályozó mérkőzésből kifolyólag felmerült S. K. 70 f. költsége kiutaltatott.

Mint hogy a november hó 29-én tartott Ferencvárosi SC. — Sportkedvelők Köre között tartott és 5 : 1 eredménnyel az előbbi egyesület győzelmével végződött mérkőzés megsemmisítetett, mivel a bíró vallomása alapján beigazolást nyert a Sportkedvelők Köre által szabályszerű időben ovatolt azon tény, hogy a pálya használhatatlan; egyben utasítottak a felek, hogy az új mérkőzésre nézve sürgősen állapotadjanak meg és azt jelenték be. — E határozathoz kifolyólag felhivatnak a bírák, hogy a pályákat a mérkőzések előtt tüzetesen vizsgálják felül, a használhatóság felett alaposan győződjenek meg és ha a mérkőzés folyamán győződnek meg a pálya használhatatlanságáról, ezen esetben a bajnoki mérkőzéseket rögtön szüntessék be.

A Budapesti III. ker. T. és VE. — és a Budapesti Postások között november hó 15-én tartott és 14 perccel be nem fejezett mérkőzés ügyében nevezett felek felhivatnak, hogy december hó 20-ig a hiányzó részt játsszák le.

A Magyar Torna Club megszűnéséről szóló bejelentés tudomásul vétetett s a bizottság javasolja az igazgatótanácsnak, míg a bejelentés ellenkezője be nem bizonyítottatik, nevezett tagot a tagnévsorból törölje.

A Magyar Torna Clubnak a Fekete II ellen vívott mérkőzés ellen tett óvása a fenti határozat és a bírói jelentés értelmében tárgytalanított.

Cseke Gyula, titkár.

Lapunk zárlata

kedden délben van, miért is kérjük a közleményeket eddig beküldeni. Közlésre alkalmas sportképeket szívesen veszünk.

A szerkesztőség.

A

NEMZETI SPORT

ELŐFIZETÉSI ÁRA:

EGÉSZ ÉVRE . . . 20 KORONA

FÉL ÉVRE . . . 10 KORONA

NEGYED ÉVRE . . 5 KORONA

•••••

EGYES SZÁM ÁRA 40 FILLÉR. VIDÉKEN 44 FILLÉR.

KAPHATÓ MINDEN DOHÁNYTÖZSDÉBEN. . . AZ ELŐFIZETÉSEK E LAP KIADÓHIVATALÁBA (IV. KECSKEMÉTI-UTCA 5.) KÜLDENDŐK. •••••

A vonatok érkezése Budapest keletli p. u.-ra. Érvényes 1908. október hó 1-től.

D é l e l ő t t

vonat-szám	óra	perc	vonat-neme	honnan
513 ¹⁾	4 40		szv.	Tápiószecső
645	5 00		tszsz.	Máriaradna, Arad, Nagyvárad, Debreczen
839	5 10		vv.	Berlin, Ruttka
309	5 30		szv.	Hatvan
1707	5 45		"	Máramarossziget, Stanislau
909	6 00		"	Belgrád, Bosznabrod
607	6 05		"	Brassó, Arad
17	6 10		"	Komárom Gyékényes
11	6 25		"	Wien, Triest
405	6 35		"	Lemberg, Kassa, Msziget
1911	6 55		szv.	Paks, Bród, Eszék
913	7 10		"	Kiskörös
507	7 20		"	Brassó, Kolozsvár
1307	7 25		"	Graz, Fehring
319a	7 30		"	Gödöllő
311	7 40		"	Hatvan
501	7 50		gyv.	Bukarest, Brassó
1003	7 50		"	Róma, Fiume
19	8 00		szv.	Bieske
1509	8 15		"	Csorba, Kassa
509	8 30		"	Szolnok
313	8 45		"	Hatvan
1007	9 05		"	Fiume, Bród, Pécs
13	9 20		"	Győr, Székesfehérvár
911	9 40		"	Szabadka
307	9 50		"	Berlin, Ruttka
5	10 15		gyv.	Sopron, Győr
27	10 35		szv.	Triest, Nagy-Kanizsa

D é l u t á n

vonat-szám	óra	perc	vonat-neme	honnan
321	12 10		szv.	Gödöllő
1005	12 15		gyv.	Napoli, Nizza, Roma, Fiume
609	12 25		szv.	Tóvis, Arad, Püspökladány
301	12 45		gyv.	Berlin, Ruttka
7	12 50		szv.	Wien, Sopron, Szombathely
401	1 00		gyv.	Lemberg, Lawoczne
903	1 05		"	Konstantinápoly, Bród
601 ²⁾	1 15		"	Bukarest, Arad
1	1 30		"	London, Páris, Wien
503	1 40		"	Tóvis, Kolozsv. Szatmár-N.
1901	1 40		"	Gyékényes, Eszék Pécs Bród
1501	1 55		"	Bártfa, Kassa
1301	2 10		"	Graz, Fehring
315	3 10		szv.	Szerenes, Hatvan
21	4 15		"	Bieske
323	4 50		"	Gödöllő
15	6 35		"	Győr
505	6 40		"	Brassó, Kolozsvár
907	6 55		"	Be grad, Bród
325	6 55		"	Gödöllő
3	7 05		gyv.	Wien, Graz
305	7 10		szv.	Ruttka, Szerenes
605	7 25		"	Brassó, Arad
407	6 00		"	Munkács, Máramarossziget
1009	6 15		"	Fiume, Bród, Pécs
1705	6 20		"	Stanislau, Máramarossziget
333	6 30		"	Pécel
23	6 35		"	Bieske
1507	9 45		"	Csorba, Kassa
335	9 05		"	Pécel
9	6 10		"	Wien, Graz, Triest
303	9 15		gyv.	Berlin, Ruttka
1001	9 35		"	Róma, Fiume
603	9 40		"	Vinkovce, Pécs
403	9 55		"	Nagyseben, Brassó
905	10 00		"	Kolozsvár, Stanislau
1309	10 10		"	Lemberg, Munkács,
1503	10 20		"	Máramarossziget
327	10 55		szv.	Belgrad
			"	Graz, Fehring
			"	Csorba, Kassa
			"	Gödöllő

A vonatok érkezése Budapest-Józsefvárosra.

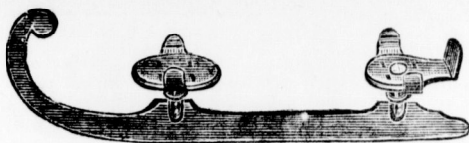
D é l e l ő t t

319	5 55	szv.	Gödöllő

¹⁾ Csak vasár- és ünnepnapot követő köznapon, továbbá minden kedden és pénteken közlekedik.

²⁾ Bezárólag nov. 15-ig Bukarestről, azontul csak Brassótól közlekedik.

A legjobbaknak elismert
remscheidi gyártmányú

korcsolyákat

szolid készítmény, célszerű rendszer s
olcsó árak mellett következőkép ajánljuk:

„PUCK” koresolya, a legújabb minta, egyszerű, kényelmes
és olcsó; csiszolt párja kor. 3.50, nickелеzett kor. 5.50.

„NORMAL CURRIR” koresolya, fin. nickелеzett, párja kor.
9.—

Női „GAZELLA” koresolya fin. nickелеzett, párja kor. 10.—

„JACKSON HAINES” koresolya, fin. nickелеzett, párja kor.
15.—

„ROLAND” koresolya, kitűnő és célszerű minta, fin. nicke-
lezett, párja kor. 16.—

Rohonczy-féle „COLUMBUS” koresolya, hegyes vagy göm-
bolyú orral, fin. nickелеzett, párja kor. 17.—

„HALIFAX” koresolyák, csiszolt, párja kor. 3.—

Továbbá nagy készlet jégpatkók-, korcsolyaszijak-, hótálpak-
ban; szobatornaszerek, vívószerk s mindennemű egyéb
sportcikkekben.

ÁRJEGYZÉK INGYEN ÉS BÉRMENTVE.

ZUBEK BERTALAN ÉS TÁRSA sportcikkek
:: áruháza ::
BUDAPEST, IV. ker., Múzeum-körút 29.

Blázsei Miklós

automobil-kocsigyártó.
Javítások. Új carrosseriák.

Budapest, VIII., Práter-u. 67.

Kempelen Béla családförténeti (genealógiai) irodája
:: és címerfestészeti műintézete. ::

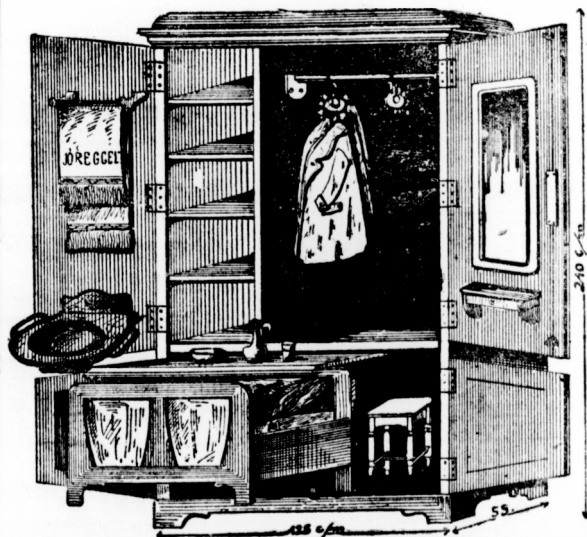
Budapest, VI., Rózsa-utca 71. (Andrássy-ut mellett.)

Nemesség, címerek, e önevek (külföldieké is) kikutatása. Ca. és
kir. kamarási stb. ősfák egybeállítás. Minden nemesi ügy (nemes-
ség átruházása, külföldi lovagrendekbe való felvétel stb.) elinté-
zése. Címereknek (művészi és heraldikailag szabályos) festése, vése-
tése, égetése, hímzése papírra, pergamentre, bőrre, fára, üvegre
esontra, bronzra, márványra stb., családfák, ősfák, családi krónikák,
megszerkesztése és megfestése.

A Nemzeti Sport hétfői és pénteki száma

minden vidéki város hirdapalárusító helyén
kapható.

Szabadalom bejelentve
Magyarországon 1513. sz. a.

Szabadalmazott
„Universal”-szekrény

A szekrényben követ-
kező legszükségesebb házi
butor egyetve van: 1
szekrény (fele rakó, fele
akasztó) 1 asztal, 1 ágy,
2 ülőke, toalettkör, kon-
sollal, 1 törülközőtartó és
mosdó, mely tárgyak a
szekrénytől teljesen füg-
getlenül, önállóan használ-
hatók.

A szekrények ideálja!

A szekrény ára kivétel
szerint 150.— K.-tól fel-
jebb.

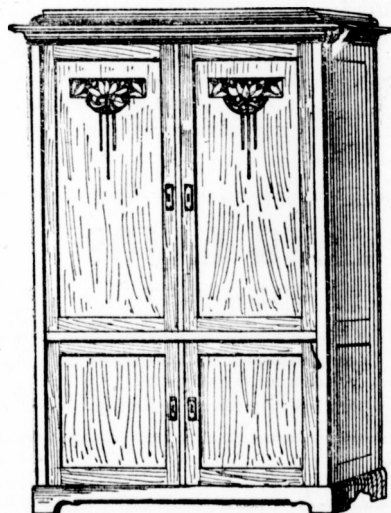
Megrendelések direkte a
szabadalom tulajdonosai és
gyártóinál, a vételár 1/3-
nak beküldése ellenében,
címzendők:

**Dorman és
Posner**

Budapest
VI., Erzsébet-körút 42.

Ugyanitt minden a butor-
szakmába vágó tervezések
és rajzok pontosan és jutá-
nyosan készíttetnek.

Szabadalom bejelentve
Ausztriában 7136. sz. a.

FODOR-féle vívóterem Koronaherceg-u. 3.

DUNLOP LESZERELHETŐ ABRONCS

Uj
meg-
takarítás

10 m.-perc
alatt fel- és leszerelve.
Nagy időnyereség
IDŐ — PÉNZ
tehát nagy
pénzmegtakarítás.

Magyarországi vezérképviselőt:

Sürgőnycim:
DUNLOP.

VAS GÉZA és Fia

Távbeszélő:
65—43.

Budapest, VI. ker., Liszt Ferenc-tér 6. szám.

**MINDEN VERSENYBEN GYŐZTES
A VALÓDI**

POGNON

GYERTYA MINDIG GYUJT
MONOPOL: S. ERBEN & ARNOLD FRIEDMANN, WIEN
Párisi szalon N. terem. 6. sz. stand.

Lovag Tichtl Károly
genealogus, heraldikus
mindenféle nemesi ügyekben
felvilágosítást ad.
Budapest, VIII., Baross-utca 32. sz.

LÁNG LAJOS
BUDAPEST
VIII., Stáhly-utca 7.
Kocsigummi-, automobil- és
pneumatik-javítások.
Bármiféle gummik megvételnek.

Misura Mihály kocsis és automobil,
carrosseria gyára
Budapest, VIII., Tancsics-utca 4. (volt Liszt Ferenc-utca)
Kitüntetve Budapest 1896. Páris 1900, Pécs 1907
IV. Nemzetközi automobil-kiállításon arany-
éremmel kitüntetve.

Carrosserie Misura

Automobilok és motoros kerékpárok
használtak is. Továbbá motoros cséplők, gőzgépek
és malomberendezések nagyon olcsón.
FISCHER ERNŐ
BUDAPEST, VII. kerület, Ovoda-utca 41. szám.

Stein Sándor
szijgyártó-, nyerges és bőröndösmester
Budapest, VI., Aradi-utca 28.

1896. kiáll. éremmel
kitüntetve. Ö felseje a szerb király udv. szállítója.
A magy. kir. operaház szállítója.

Ajánlja saját gyártmányú antikstílusban készült **lőszerszámlalt** nyel-
geket és nyeregtakarókat a XV. század kezdetétől a mai korig. Javi-
tások és adjusztálások pontosan eszközöztetnek.

AZ AUTOMOBIL

a „Magyar Automobil Club“ és a „Magyar Motor Club“ hivatalos lapja.

A Renard-rendszerű közuti vonat.

A Renard-vonattól remélhető üzleti eredményekről elég jó felvilágosítást adnak a budapesti kísérletek összeállított adatai. E kísérletek alkalmával egy hat-hengeres 190 mm. furatu 200 mm. löketű Filtz-benzinmotorokocsi és egy valamivel gyengébb 180 mm. furatu. 190 mm. löketű Abeille-féle benzinmotoros kocsi szolgáltatja a vonóerőt.

A motorokocsi sulya, amint már említettük, két vezetővel, 160 liter benzinnel és ugyanannyi hűtővízzel kerekszámban 3500 kilogrammot tett ki. Az alvázak 3.5 tonna teherbírásuak voltak 1730 kilogramm suly mellett. A budapest-váci próbáknál használt három kocsi összesen 10 tonna haszonsulyt szállított. Ezen az úton az emelkedés átlaga 5% volt. A menetidő a Budapest-Vác közötti 24 kilométeres útvonalon 1 óra 48 percet tett ki, az átlagos sebesség tehát 13.3 kilométer volt óránként 46 liter benzinfogyasztás mellett. A napi teljesítmény 480 haszon-tonnakilométer volt, ami 300 munkanapot számítva, évi 144.000 haszon-tonnakilométernek felel meg.

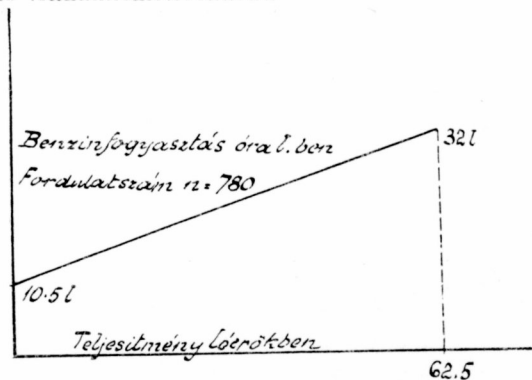
Különböző menetekből összeállítva, a következő kísérleti eredmények adnak felvilágosítást a Renard-vonat gazdaságosságáról.

A. Kimutatás.

Proba menet	Út-minőség	Motorokocsi suly Kgr.	Vonat-suly	Menet-gyorsaság	Átlagos gyorsaság	Maximális gyorsaság	Benzinfogyasztás literben
1	Nedves sáros ut olvadó hóval	3500	kb.	12.5	12.7	18.5	48
			15400	14.5	16.2	21	46
2	Száras ut 4 kilom. sáros	"	10540	15.8	19.2	21	49
			10540	15.2	16.7	24	47
5	Száras ut 3 kl. sáros 1 kl. uj kavicsolás	"	16350	13.3	13.3	18	46
				13.2	13.2	19	50

Mint hogy ezen kísérleteknél a motor nem járhatott ugyanazon fordulatszámmal és töltéssel, a benzinfogyasztás csak közelítőleg ad felvilágosítást a munkafogyasztásról.

E tekintetben értékes adatokkal szolgálnak a Budapesten éjjel véghezvitt kísérletek, amelyeknél nagyobbára síkon ment a vonat. Ezen meneteknél, amelyeknél a gép átlag 760 fordulatszámmal ment, keramiton 15.7 kilométert tett meg és 18.6 liter benzint fogyasztott, köburkolatu úton pedig 15.2 kilométeres sebesség mellett 17.3 liter benzint fogyasztott. A mellékelt diagramm szerint ennek 0.07—0.8 lóerőóra felel meg brutto tonnakilométerenként.

A haszontonnakilométer költségei következőképen alakulnak:

	Fillér haszontonna km.-kint
1 0.7 fajsulyu benzin kg. à 26 fillér	3.3
2 Hengerolaj kg. 62 f.	0.5
3 Személyzet: 1 vezető 2400 kor. évi fizetés 1 napsz. 3 kor napidij	2.3
4 Kocsik jókarbantartása: 3 koci évenként à 1000 K	2.1
5 Motoros kocsi jókarbantartása évente 3400 kor.	2.5
6 Törlesztés a) koci à 30.000 kor. 10 évi törl.	2.1
b) 1 motorokocsi 34.000 kor. 5 évi törl.	4.8
Összesen	17.6

Ezen összeállítás szerint igen bőségesen vannak felvéve a kiadások s azért még tetemesen csökkenthetők a következő feltételek mellett.

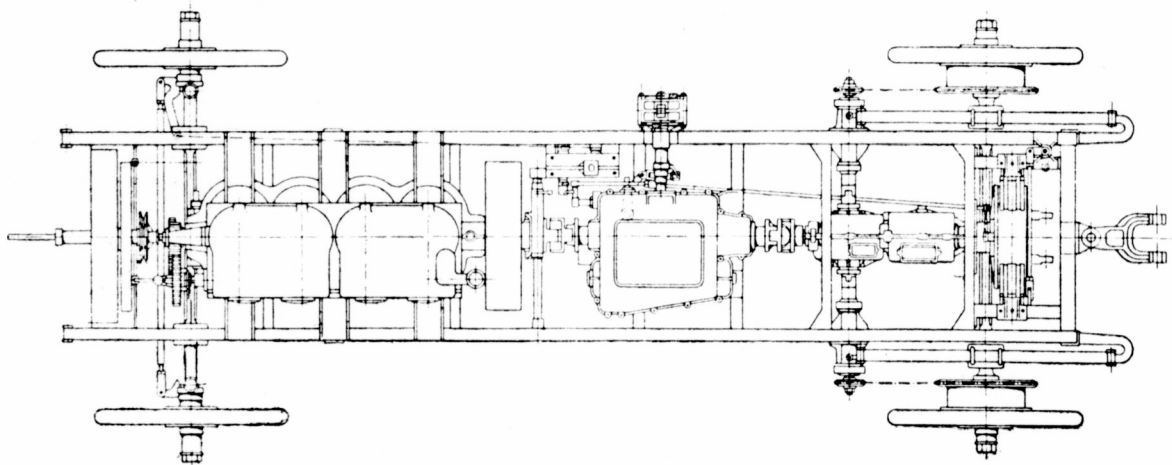
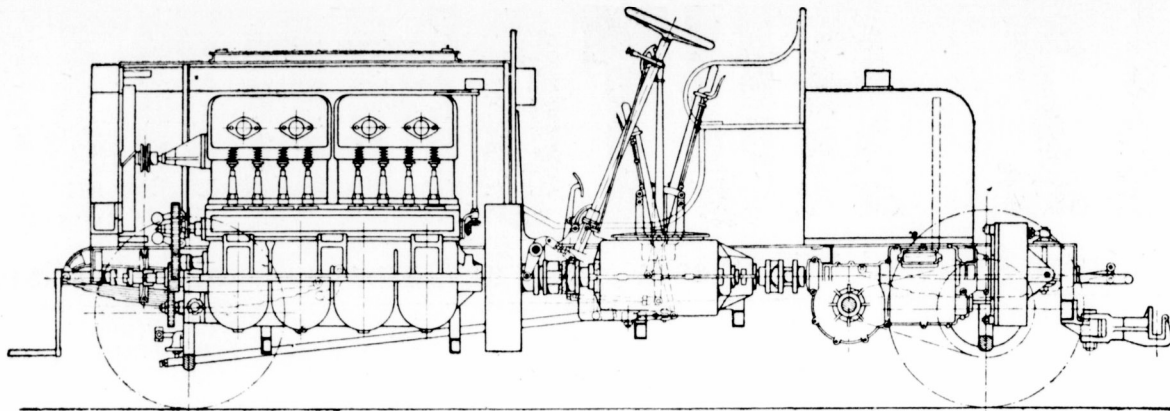
Benoidgáz világítás

Gyár:
ARAD.

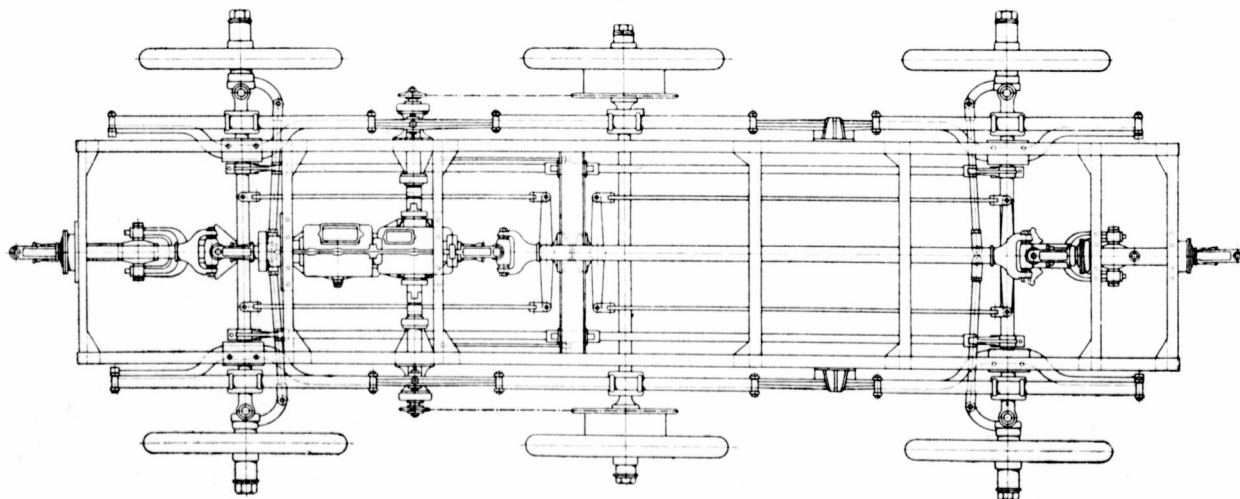
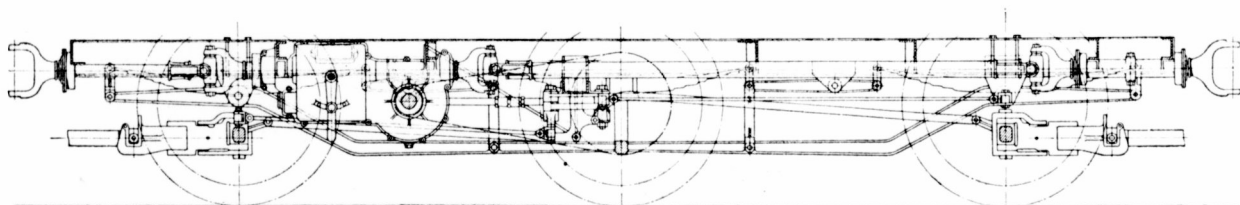
Magyar Benoidgáz Részvény Társaság.

kastélyok, villák és uradalmak számára. Főzés, fűtés, világítás, vízszivattyuzás. Legkedveltebb világítási mód. Teljesen tűzbiztos. Robbanás kizárva. Több mint 200 kastélyban berendezve. Költségvetéssel szolgál a

Főraktár;
Budapest, VI., Andrássy-út 17.

A Renard-vonat motorkecsija.

A Renard-vonat hajtott mellékecsija.

1. 13.3 kilométeres átlagos sebesség helyett megelégszünk 8 kilométeressel.

2. A 10 tonna haszonsúlyt három kocsí helyett kettőre osztjuk el, amivel a vonat bruttó-súlyát 1800 kg.-al csökkentjük és 50 lóerejű, tehát olcsóbb géppel elégedhetnénk meg.

3. Még gazdaságosabban dolgozó gépet szerzünk be, amelylyel a benzinfogasztást csökkenthetnők.

A költségek ez esetben következőkép oszlanának meg:

		Fillér haszontonna kilométerenkint
1	Benzin	8.1
2	Olaj	0.5
3	Személyzet	2.3
4	Kocsí jókarbantartása	1.4
5	Motorkocsí jókarbantartása	2.1
6	Kocsik amortisatioja	1.4
7	Motorkocsí amortisatioja	4.2
	Összesen	14.0

A budapesti kísérletek amellett még nem is mutatták a Renard-vonat teljes kihasználhatóságát, mert pld. az arad-csanádi vasutak naponként 90 kilométert, tehát 300 napos munkaévet számítva, évente 27,000 kilométert tettek meg. Ha most feltételezzük, hogy a Renard-vonat 70 lóerős motorkocsival ellátva, négy mellékkocsiján összesen 20 tonna haszonsúlyt képes elszállítani, ugy az évi teljesítmény 540,000 tonnakilométerre emelkednék. A menetsebességet amellett 5 kilométerre redukálva, ami teherkocsí számára teljesen megfelelő, a költségek még továbbra redukálhatók, körülbelül következőleg:

		Fillér haszontonna kilométerenkint
1	Benzin	1.7
2	Olaj	0.3
3	Személyzet 17 kor naponta	0.0
4	Kocsik jókarban tartása á 1500 kor.	1.1
5	Motorkocsí. jókarban tartása á 6000 kor.	1.1
6	Kocsik amortisatioja	0.74
7	Motorkocsí amortisatioja	1.26
	Összesen	7.1

Ha a kocsí üresen megy vissza, ugy a költségek körülbelül 11 fillért tesznek ki haszon-tonnakilométerenként. Ha ehhez hozzászámítjuk a 74,000 koronával felvett befektetési tőke 4 százalékos kamatait, kerek 0.5 fillérrel tonnakilométerenként, ugy az összes költségek 8, illetve 11.5 fillért tesznek ki tonnakilométerenként. Elhanyagoltattak itt a garazszirozási költségek, amelyek azonban aligha haladják meg a 0.5 százalékot.

A fenti költségszámítás természetesen a napibérek, anyagárok és a vonat kihasználása szerint változást fog szenvedni, ennek dacára azonban alkalmas az állati vontatással való összehasonlításra. Magyarországon a vidéki kocsí-fuvardíjak tonnakilométerenként 40 fillért, Budapesten 50—60 fillért tesznek ki, tehát a próbavonattal elért eredményekkel szemben még mindig három vagy négyszer drágábbak, rendes vonattal szemben pedig talán ötször-hatször drágábbak.

Az arad-csanádi vasut által végzett kísérletek

hasznoló jó eredményt adtak és pedig 1 tonnakilométerre 10.5 fillér költséget, miért is e vasut igazgatósága elhatározta, hogy a brád—abrudbányai 45 kilométeres vonalon két Renard-vonatot fog közlekedtetni. A vonat számára 80 l. e. motorkocsit fognak beszerezni négy 3—3.5 tonna teherbírásu mellékkocsival. A vonalnak helyenként 80—100 százalékos emelkedése van és legmagasabb pontja 400 méterrel van legalsóbb pontja felett.

E cikk megírásakor még nem álltak rendelkezésünkre azon adatok, amelyek a Renard-vonat golyós csapágyaiban és a kardancsuklóiban előálló erővesztésekről adnak felvilágosítást. Erre vonatkozólag Cserháti, Shminanek és Zielinszki budapesti műegyetemi tanárok végeztek kísérleteket, amelyek eredményét Hevesy Vilmos mérnök ur volt szíves velünk közölni, ki a Renard-vonat ismertetése körül nagy érdemeket szerzett magának. A surlódási veszteségek a vonat egyenes felállításánál 1 százalékot tettek ki, egy öt méteres körben való felállításánál pedig elektromotorral végzett kísérlet alapján 23 százalék adódott ki, mint veszteség. Ily görbületek a valóságban alig fordulnak elő és általában oly csekély részét teszik ki a rendes út hosszának, hogy ez a veszteség általában alig fog 2—3 százaléknál többet kitenni.

A Renard-rendszerű vonat szellemes berendezése a mellékelt ábrákból vehető ki. Láthatjuk mindenekelőtt a metszetben a kocsí himbaszerű felfüggesztését és az átmenő kardanos hajtótengelyt. A felülnevezetben a keréktengelyek centrális beállítását célzó szerkezet látható, amely két kapcsolódó fogas segmensből és az ezzel összekötötésben levő emeltyükáros rudakból áll. A Renard-féle motorkocsinál a négy álló henger, a vezérlőszekerek, továbbá az indítókészülék látható. Az első tengely kerékkormányval van ellátva. A hátsó tengelyek épügy, mint a háromtengelyű kocsik középső tengelyei, lánchajtással bírnak egy közbeiktatott tengely alkalmazásával. A motorkocsí hátsó részében van a fékkorong alkalmazva, amelylyel az egész vonat átmenőleg fékeztetik. Egyéb berendezése nem különbözik egy rendes automobilétól.

Végezetül kimondhatjuk a leírottak alapján azt, hogy a közúti vonatok között a Renard-vonat képviseli a mai állapotok tekintetbevételével, a legjobb megoldást, miért is használatát bárkinek is a legmelegebben ajánlhatjuk.

Hírek.

A HENRIK HERCEG-TÚRAÚT MAGYARORSZÁGON. A Prinz Heinrich-Fahrt munkabizottsága f. hó 21-én, Münchenben ülést tart, amely az útvonal részletes és végleges megállapításával, továbbá a rendezési munkálatok elosztásával fog foglalkozni.

GRÓF ANDRÁSSY SÁNDOR A PORTUGÁL KI-RÁLYI AUTOMOBIL-CLUB TISZTELETBELI TAGJA. A Real Automovil-Club de Portugal, Andrásy Sándor grófot, a Magyar Automobil-Club érdeműs elnökét, tiszteletbeli tagjává választotta.

Hornyák Ferenc és társa motorok, kis típusu automobilon, mechanikai alkatrészek gyártása. VI., Szondy-utca 55. sz. **Garage és javító-műhely.**

GRÓF ANDRÁSSY SÁNDOR DIJA. Gróf *Andrássy* Sándor, a Magyar Automobil-Club illusztris elnöke a jövő évi Henrik herceg-túraútra kiírandó tiszteletdíjának feltételeit következőképp állapította meg. A díj nyertese azon automobiltulajdonos, kinek kecsija utasok nélkül, útrakész állapotban legalább 1300 kilogramm súlylyal bír, a sebességi versenyek egyikében legalább 75 kilométer sebességet ért el, semmiféle pneumatikusról nem volt és lassujárás miatt nem kapott büntető pontokat.

A hátsó kerekeken fémes csuszástgátló (antiderapánt) alkalmazandó, (szögekkel vagy pántokkal). Ha a köpenyek különálló burkolattal vannak védve, ennek sérülése is kizár a nyerésből.

Ha a fentiek alapján több automobilnak lenne igénye a díjra, a nehezebb automobil leendő a győztes.

TANULMÁNYÚT. *Biró* Alajos főmunkatársunk a könnyű automobil és repülőgép-motorok tanulmányozása céljából három hónapi tartózkodásra Párisba utazott. Munkatársunk lapunk hasábjain több cikkben fogja a francia motortechnika jelenlegi állapotát ismertetni.

ANEMZETKÖZI ÚTJELZÉSI KONGRESSZUS-I. évi december hó 1-én tartotta meg ülését Párisban. A kongresszus, amelyen a Magyar Automobil-Club képviseletében *Krisztinkovich* Béla igazgató vett részt, mint az ügyeknek egyik legjelesebb magyar ismerője, az egész világra nézve egyöntetű útjelzések behozatalát határozta el. Összesen négy jelzést fognak ezentúl alkalmazni a veszélyes útkeresztezések, a bukkanók, a veszélyes kanyarulatok és a vasúti átjárók jelzésére. Az útjelző táblák, lehetőleg kör alakúak legyenek és kék alapon fehér felírást, illetve jelzést tartalmazzanak. A jelzések tekintetében az Automobile Club de France javaslatát fogadták el nagy többséggel. A németek a vasúti átjáró jelölését kivéve, hozzájárultak a javaslathoz.

AZ ELISMERT AUTOMOBIL-CLUBOK NEMZETKÖZI SZÖVETSÉGE november hó 30-án tartotta ülését Párisban, az Automobile-Club de France helyiségeiben, de Zuylen de Nyevelt báró elnöke alatt. Jelen voltak: Sierstorff Albert gróf, dr. Lewin-Stoelting, Hammesfahr igazgató, Reiss Jenő és Vischer Gusztáv, a Kaiserlicher Automobil-Club képviselői, M. W. S. Hogan, G. Heath és Cortland F. Bishop, az *Automobile-Club of America* képviselői, H. C. L. Holden ezredes, F. Acland, Mervyn O'Gorman és I. W. Orde, a *Royal Automobile-Club* képviselői, Fassbender Károly, az Oesterreichischer Automobil-Club képviselője, Liederkerke I. gróf és P. d'Aust, az Automobile-Club de Belgique képviselői, de Zuylen báró, az Automobile-Club d'Egyepte képviselője, M. Quinones de Leon, a Real Automovil-Club d'España képviselője, F. C. O. M. Hombach és A. I. Storm de Grave, az Automobil-Club van Neederland képviselői, Gamba Cézár lovag és Bingham Gregorini, az Automobile-Club d'Italia képviselői, de Zuylen de Nyevelt de Haar báró, de Dion márkí, René de Knyff lovag és Chaix Edmond, az Automobile-Club de France képviselői, C. R. du Becage ezredes, Jimenez de Molina gróf és Oliveira de Penha-Longa gróf, a Real Automovil-Club de Portugal képviselői, C. F. Bennet báró

és A. E. Salmeon a svéd Kunigl Automobil-Clubben képviselői, Jules Mégevet és A. de Bonstetten báró, az Automobile-Club de Suisse képviselői és Végül *Krisztinkovich* Béla igazgató és *Hevesy* Vilmos, a Magyar Automobil-Club képviselői. Távolmaradásukat kimentették Zichy Béla Rezső gróf, André Lehideux Vernimmen és Robert de Vogue gróf.

Az elnök üdvözlő beszéde után a jövő évi igazgatóság választására került a sor, mely következő eredménnyel végződött. Elnök: Zuylen de Nyevelt báró. Alelnökök: Sierstorff Adalbert gróf és Ferrero di Ventimiglia márkí. Tagok: H. C. L. Holden ezredes, I. de Liederkerke gróf, Fassbender Károly, I. de Meget és W. S. Hogen. Pénztáros: André Lehideux Vernimmen.

A közgyűlés mindenképp a *Portugal Automobil-Club*-nak, lapunk által közölt indítványát tárgyalta, mely egy külön bizottság kiküldetését javasolta a határátlépések, vám-élelési eljárások és hajtási szabályok egységesítése, továbbá a számtáblák és hajtási engedélyek kölcsönös elismerése tárgyában. Ezen indítványt a jelen voltak elvben elfogadták és a közúti közlekedés kérdésének az autotúristák érdekeinek megfelelő megoldásának tanulmányozására bizottságot küldtek ki. E bizottság tagjai: dr. Lewin-Stoelting, I. W. Orde, F. C. O. M. Hombach, C. F. Bennet báró, Edmond Chaix, G. Heath, Penha-Longa gróf, Quinones de Leon, Fassbender Károly, Bostetten báró, Hevesy Vilmos, d'Aoust Pál és C. Gamba lovag. A bizottság elnökéül Edmond *Chaix* választott meg.

De Dion márkí ezen indítvánnyal kapcsolatban, különösen az Angliában és Ausztriában előírt balraajtás mellett tört lándzsát. Ezután a jövő évi versenyekre nézve nagy horderejű, azon határozatot hozta a közgyűlés, hogy a jövő évi versenyeken ugy a levehető abroncsok, mint a levehető kerekek használhatók. Ezzel Mr. Edgenek, a folyó évi Grand-Prix előtt beadott protestje tényleg kedvező elintézőst nyert, s érdekel nézhetünk a vakmerő Napier-rekorder jövő évi szereplése elé. Ezután a Royal Automobil-Club mutatott be egy elektromos időmérő-eszközt, amelyvel a másodperc ezredrészei is pontosan mérhetők, s amelynek használatával kizártnának azon tévedések, s igazságtalanságok, amelyek az egyének által teljesített időméréseknél előfordulhatnak. A Royal Automobil-Club felhívta a klubokat, hogy a készülő célszerűségének kipróbálása céljából vele méréseket eszközöljenek, hogy azután beválása esetén ez kötelezőleg előírassék. Az Automobile-Club de France ezen kísérleték megtételére hajlandónak nyilatkozott, s így remélhetőleg ez a jövő évre már be fog vezetni.

Végezetül az Automobile-Club de France és az Aero-Club de France között felmerült vízály került szóba és kimondatott, hogy mindennemű repülőgépekre és kormányozható léghajókra vonatkozó kérdésben, amennyiben explóziós motorok alkalmazásáról van szó, az elismert klubok mérvadóak. Egyébként a két harcoló klubnak a nézeteltérések békés megoldását ajánlotta a közgyűlés.

Ezen békés határozat után, egy fényes reggeli egyesítette a különféle nemzetek képviselőit, az A. C. de France helyiségeiben.

LAURIN & KLEMENT gyárt

motorkerékpárt, voiturettet, városi kocsit, turakocsit, teherkocsit, autobuszt.

MAGYARORSZÁGI VEZÉRKÉPVISELŐ
Budapest, IV., Semmelweis-utca 9. sz.

FAGYÁSTGÁTLÓ SZEREK. A téli túrázásnak egyik legkellemetlenebb oldala az az állandó veszély, mely a hengerek épségét a hűtővíz befagyása által fenyegeti. Míg a motor jár, a hűtővíz túlságos lehülését a radiator betakarása által akadályozhatjuk meg, de vesztegelésnél, ha a motor lehült, ezzel nem érünk célt. Legcélszerűbb volna természetesen az automobilt fűtött helyiségben elhelyezni, de erre vajmi ritkán van alkalmunk, különösen vidéken, mert a tűzbiztonság szempontjából egyszerűen kályhával fűtött helyiségben nem helyezhetjük el kocsinkat. Igen célszerű a hűtővíznek esténkénti lebecsátása is, ez azonban elég nehézkes procedura, amely amellelt nem zárja ki, hogy a hűtőben majd marad még víz. Egy harmadik megoldás a víz fagypontjának leszállítása sók vagy egyéb fagyástgátló szerek hozzáadása által. Ezen fagyástgátló oldatoknak két feltételnek kell megfelelni. Először is nem szabad a csővezeték eldugulását előidézni, s másodsor kell, hogy gyorsan és olcsón állíthassuk azt elő. Azon szerek közül, amelyek e két feltételnek legjobban felelnek meg, a calciumchlorid és a glicerín említendő.

A *calciumchlorid* rendkívül higroszkopikus fehér só, amely lehetőleg tisztán alkalmazandó. Ára meglehetősen mérsékelt. Higroszkopikus tulajdonságai miatt ajánlatos kisebb mennyiségben beszerezni, vagy igen jól záró edényekben elraktározni, különben szétfolyik és pépet alkot. A következő tabellában megadjuk a calciumchloridnak azon mennyiségeit, amelyek bizonyos hőmérsékleten aluli fagyponttal bíró vizoldatok készítésére szükségesek.

Sőtartalom %ben	Literenként gramm	Az oldat fagy-pontja	Mily hőmérsékletig használható
30%	290 g	-18° C	-16° C
25%	240 g	-14° C	-12° C
22%	210 g	-11° C	-10° C
18%	170 g	-8° C	-6° C
15%	140 g	-4° C	-3° C

A *glicerínoldatot* nem szükséges tiszta glicerínből készíteni, elegendő, ha 1:3 fajsúlyu nyersglicerint veszünk, amely sokkal olcsóbb, mint a tisztított glicerín. A glicerín használatára vonatkozólag a következő táblázat nyújthat felvilágosítást:

Glycerin tartalom %ben	Literenként gramm	Az oldat fagy-pontja	Mily hőmérsékletig használható
33%	450 g	-18° C	-16° C
30	420 g	-12° C	-10° C
24%	320 g	-7° C	-5° C

Hogy mely szert használjunk, arra nézve különféle szempontok lehetnek határozók. Költségkimelés szempontjából mindenesetre az olcsóbb calciumchlorid

jöhetne tekintetbe, ennek azonban meg van az a hátránya, hogy többször kell cserélni, mivel sólerakodások képződhetnek, melyeket a csöveket eldugaszolják. Mint-hogy a calciumchlorid-oldat az alumíniumot megtámadja, alumínium-csővek előfordulása esetén e szer nem alkalmazandó. A költségek leszállítása legcélszerűbben úgy történhetik, hogy egy társaság nagyobb mennyiségű kalerium-chloridot rendel. Mindkét szer alkalmazásánál az elpárolgott vizet csak friss víz hozzáadásával kell pótolni, mivel sem a kalerium-chlorid, sem a glicerín mennyisége a párolgás folytán nem fogy számottevő mértékben.

FŰTÖTT AUTOBÉRKOCSIK. Berlinben a Kandelhard-vállalat újabban fűtött autobérkocsikat hozott forgalomba, amelyek messziről latható fehér táblán hordják a „fütve” (geheizt) felírást. A fűtőtestek felmelegítését a kipuffogó gázok eszközlik. A nagy konkurrencia ezen újabb szüleménye a téli szezonban bizonyára igen keresetté teszi a Kandelhard-kocsikat.

AZ OLYMPIA SHOW LÁTOGATOTTSÁGA. A londoni automobil-kiállítást 8 napi tartama alatt összesen 151,850 érdeklődő látogatta, ami 19,000-es napi átlagnak felel meg. A legnagyobb látogatottságnak az utolsó négy napon örvendett a kiállítás, amidőn 25,695, 20,990 és 22,672 látogatója volt.

A LEGFLATALABB AUTOMOBILISTA minden-estere az az egészséges fiúgyermek, akinek anyja, Immigrath német község mellett, egy automobilon adott életet. Az egész esetben legmulatságosabb az, hogy az automobilt gyorsajtás miatt feljegyezték. Bizony nehéz kenyere van Németországban az automobilistának, alig hogy megszületett, máris megbüntetik. Megjegyezzük, hogy a mobilis szülőhely sebessége, a csendőrszerint 60 kilométer volt.

ALLAMI SOFŐRISKOLÁK HAMBURGBAN. A hamburgi detailkereskedők kamarája egy állami sofőriskola tervezetén dolgozik, melyet a tanácsnak készülni benyújtani. A testület komolysága garancia arra nézve, hogy az állami sofőrszakoktatás Hamburgban mielőbb meg fog valósulni.

AZ AUTOMOBIL A DÁN HADSEREGBEN. A dán hadsereg reorganizálására alakult bizottság, a képviselőháznak három automobil és kerékpáros század felállítását javasolja, s ezzel szemben a lovaszrezdek számát ötről háromra kívánja redukálni, mivel nézete szerint a motorkerékpárosok pótolhatják a lovasságot. Megemlítendő, hogy a motorkerékpáros-csapat költségeit egy gazdag dán gyáros fogja önszántából fedezni.

Elárúsítókhoz.

Sok panasz érkezvén kiadóhivatalunkba amiatt, hogy a „Nemzeti Sport” a dohány-tözsdek tulajdonos részében már szombaton sem kapható, kérjük sziveskedjenek velünk mielőbb közölni, hogy mennyivel több példányra van szükségük.

A kiadóhivatal.

100% gumi megkariálás!	HERKULES	Szabadalmazott asbest légtömítő védő szalag használata mellett nincs többé defekt, szakadás, repedés, átmelegedés.	100% gumi megkariálás!
		Prospektust küld:	
		Kell Jenő Budapest, VI., Gyár-utca 26.	

AKEDVEZMÉNYES ÁRU MOTORBENZIN. A kereskedelemügyi minisztériumban legutóbb az érdekeltektől petroleuminomító-gyárak képviselőinek bevonásával értekezletet tartottak, mely a kisiparosoknak szánt kedvezményes motorbenzin árát 15 koronában, a közönséges adómentes motorbenzinét pedig 19 koronában állapította meg.

APÁRISI NAPTÁRKONFERENCIA, mely december hó 1-én tartott meg az Automobile Club de France helyiségeiben, a jövő évre a következőképp állapította meg az egyes automobilisztikai terminusokat:

Január 16—25. Brüsszeli automobilkiállítás.

Január 30-tól február 14-ig. Turini automobilkiállítás.

Március 14—17. Canesi meeting.

Március 15—31. Bécsi automobilkiállítás.

Március 20—28. Nizzai meeting.

Április 1—10. Monacoi meeting.

Április 11—18. Prágai automobilkiállítás.

Április 25. Szicíliai motorcsónakverseny. Perla di Mediterraneo.

Április 29. Szicíliai voiturette-verseny.

Május 2. Targa-Florio.

Május 6—9. Az Osztrák Automobil-Club könnyűkocsiversenye.

Május 10—15. Svéd teherkocsi-verseny.

Május 10—30. Német teherkocsi-verseny.

Május 16. Antwerpeni kilométeres verseny.

Május 22. Stockholmi hegyiverseny.

Május 23. Rieshegyi verseny. Stájer Automobil-Club.

Május 26. Moszkva—Szentpétervári verseny.

Május 30. Marseillei voiturette-verseny.

Junius 1—15. Barcelonai automobil kiállítás.

Junius 10—18. Henrik herceg-túraút.

Junius 20. Svéd motorcsónak-verseny.

Junius 24—26, 29 és július 3. Kieli motorcsónak-versenyek.

Junius 24-től július 5-ig. Katonai teherkocsik és ipari járművek versenye Svájcban.

Július 1—3. Kiskocsik és nagykocsik Grand-Prixje az anjoui körzeten.

Július 13—14. Ostendei meeting.

Július 18—20. Boulogne sur Mer-i meeting.

Július 17—23. San-Sebastiani motorcsónak-verseny.

Július 24—augusztus 2. Amienszi mezőgazdasági automobilkiállítás.

Augusztus 24—27. Ardennen-verseny. Coupe de Liedekerke és voiturette-verseny.

Augusztus 29. Saloni meeting.

Augusztus 29-től szeptember 3-ig. Német kiskocsiverseny.

Szeptember 5. Ventouxi hegyiverseny.

Szeptember 11—19. Bolognai meeting.

Szeptember 19. Semmeringi hegyiverseny.

Szeptember 22. Coupe Rochet-Schneider.
Szeptember 27—30. Valladolidi kilométeres verseny.

Október 3—17. Az Osztrák Automobil-Club teherkocsi versenye.

Október 13-tól november 18-ig. Az Automobile-Club de France teherkocsi versenye.

ATRIESZT—ABBÁZIA—FIUMEI AUTOMOBILVONAL állítólag már néhány nap mulva átadatik a forgalomnak. Egyelőre két személy és egy teherautobilt fog közlekedtetni a társaság, melyek naponta két túrát fognak tenni. Az autók az olasz Fiat-gyárból származnak.

AMAGYAR BENZ-GYÁR RÉSZVÉNYTÁRSASÁG. A N. W. T. közlése szerint, a Magyar Benzgyár Részvénytársaság, a hajdani Minimax-gyár, Ilka-ut 31. szám alatt levő telepet vásárolta meg, létesítendő budapesti gyára számára. A budapesti gyár vezetésére dr. *Delmár* Tivadar és *Biltner* Ernő van kikiszemelve.

AZ AUTOMOBILIPAR FEJLESZTÉSE. A Magyar vas- és fémiparosok országos szövetsége *Kaszab* Aladár alelnök indítványára elhatározta, hogy a többi gyáros-szövetséggel karöltve akciót indít arra nézve, hogy a hadügyminisztérium államilag támogassa mindazokat, a kik teherautókat tartanak üzemben, amint ez Németországban is történik. Ez a támogatás ahhoz a feltételhez van kötve, hogy ezek a járművek katonai célokra a hadügyi kormány rendelkezésére bocsájtandók. Ezzel az intézkedéssel nagy lendület venne az automobilipar.

HIREK A MAGYAR HADFELSZERELÉSI GYÁR R.-T.-RÓL. A pozsonyi *Magyar hadfelszerelési gyár r.-t.*-ről a napi sajtóban különféle hírek voltak elterjedve: hogy a vállalat részvényeinek tulajdonos részét a *Weisz* Manfréd-cég vette meg, hogy az igazgatóság névsora ennek következtében változni fog stb. Ezekkel a hírekkel szemben közöljük a következő információt:

A pozsonyi gyár igazgatósága nem változott, amióta a részvénytőke 1.500.000 koronára való felemelését határozták el. Az elnöki állást illetőleg se történt változás. A *Weisz* Manfréd céggel pedig a pozsonyi vállalat egyáltalában semminemű üzleti összeköttetésben nem állt és ezzel a céggel nem is óhajtott összeköttetésbe lépni. A gyár saját erejéből szépen fejlődik, amit igazol az a körülmény is, hogy gyalugépek és esztergapadok gyártására rendezkedett be. *A legközelebbi időn belül pedig már Züst-féle autók gyártásával, ilyen kocsik javításával és egyes alkatrészek kikészítésével fog foglalkozni.* E célra a gyártelepet már kibővítették és jelenleg az ezen gyártáshoz szükséges legmodernebb gépek beszerzésével vannak elfoglalva.

GUTTMAN MANÓ

Műasztalos és szobrász

Alapított 1894.

Budapest, VII., Szegényház-tér 5.

Iparművészeti műterem: modern és antik lakberendezések, portál-, épület- és mindennemű asztalos- és szobrászmunkák stilszerű kivitelére. Minden izlésnek megfelelő rajzzal és költségvetéssel szolgálók.

Telefon 84—27.

A Z AVIATIKA TÁMOGATÁSA AUSZTRIÁBAN.
A Siberer Viktor osztrák képviselő, aki Ausztriában a léghajózásnak egyik legrégebbi apostola, múlt héten a következő indítványt terjesztette be az osztrák parlamenthez:

Jelenleg minden civilizált országban azon vannak, hogy az aviatikát mindenképen támogassák és képviselőit mind jobb és jobb teljesítményekre buzdítsák. A leghatásosabb buzdítás mindenestre díjak kitűzése bizonyos teljesítmények számára. Ez által nemcsak a feltalálók és kísérletezők buzdíthatnak, hanem az ipar is az új gyártási ághoz való csatlakozásra szoríttatik.

Mint hogy nálunk mindeddig egyes teljesen önálló kísérleteken kívül, ugyszólván semmi sem történt, hogy az aviatika terén ne maradjunk a külföld mögött, alulirottak a következő indítványt teszik:

1. A t. Ház határozza el, hogy 200,000 korona tüzesség ki belföldiek számára, a belföldön készült készülékekkel véghezvitt aviatikus eredményekért.

2. Választassék egy 26 tagból álló bizottság, melynek kötelességévé tétetik ezen pályázat feltételeit megállapítani és a képviselőháznak benyújtani.

FRANCIA AUTOMOBIL-CLUB könnyű repülőgépmotor konkurenciája számára eddig a következő nevezések érkeztek: egy Farcot-motor, egy Renault-motor, két Esnault-Pelterie-motor, egy Gnome-motor és egy Gobron-motor. A pályázó gépek lóerőszáma 25 és 30 l. e. között váltakozik. A kísérletek, amelyek minden motorral három óra hosszat tartanak, már a legközelebbi napokban fognak megkezdetni.

SVÉD REPÜLŐGÉPEK. A repülőgép-technika terén folyó lázas munkálkodás már Svédországban is többféle kísérletre adott alkalmat. Jelenleg Cederblom tanár alumíniumszárnyakkal bíró repülőgépe, továbbá Nybery Simelybergi gyáros gépe van munkában. Nybery gépe a vízből való indításra van tervezve.

„Automobilia“

első magyar PNEUMATIC javító műhely. Első-rangu nyersanyag, leggondosabb vulcanizálás.

BUDAPEST, VII., Vörösmarty-utca 20. sz.

Sürgőnycim: AUTOMOBILIA.

Távbeszélő 105-08.

A SZÉKESFŐVÁROSI

M. KIRÁLYI ÁLLAMRENDŐRSÉG FŐKAPITÁNYI HIVATALÁNAK GÉPEREJŰ JÁRÓMŰVEKRE VONATKOZÓ HIVATALOS KÖZLEMÉNYEK

42294 szám fk. I. 1908. **A Mac Cormik Harvesting** r.-társ. igazgatósága feljogosítottik 706. motorszámú, 18/20 Mac Cormik gyártmányu automobiljának a székesfőváros területén való forgalomba hozására; továbbá vezetője, Csutora József jogosult automobilvezetésre.

A rendőrhatalóságok pedig felhívtnak, hogy az automobil nyilvántartási jegyzékbe 285. folyó szám alatt a Mac Cormik Harvesting r.-társ. igazgatóságát, mint a fenti számú automobil tulajdonosát, vegyék fel, a vezetési jegyzékbe pedig ennek vezetőjét, Csutora Józsefet 812. folyó szám alatt folytatólag iktassák be.

Budapest, 1908 december hó 1-én.

42293 szám fk. I. 1908. **Báró Dániel Tibor ur** feljogosítottik 20998. motorszámú, 45/55 lóerejű, Mercedes gyártmányu automobiljának a székesfőváros területén való forgalomba hozására.

A rendőrhatalóságok pedig felhívtnak, hogy az automobil nyilvántartási jegyzékbe 90. folyó szám alatt méltóságos báró Dániel Tibor urat, mint a fenti számú automobil tulajdonosát, folytatólag iktassák be.

Budapest, 1908 november hó 28.

42294 szám fk. I. 1908. **Czukor Kálmán ur**, ki folyó hó 26-án automobilvezetésről vizsgát a szakbizottság előtt sikerrel letette, feljogosítottik a székesfőváros területén automobilvezetésre.

A rendőrhatalóságokat pedig felhívom, hogy az automobilvezetők nyilvántartási jegyzékébe Czukor Kálmán mérnök urat 811. szám alatt folytatólag iktassák be.

Budapest, 1908 december hó 1-én.

Főszerkesztő: **Friedrich Nándor.**

Felelős szerkesztő: **Lindner Ernő.**

Főmunkatársak: **Biró Alajos és ifj. Holub József.**

WEINBERGER IZIDOR

sport-üzlete

Budapest, V., Városház-tér 2. szám.
földszint, főlépcső 1. szám.

Saját gyártmányu vivőszer-
rek, football és athle-
tikai sport cikkek rendki-
vül előnyös beszerzési forrása.

Kizárólag

!! Magyar gyártmány !!

2 kg. diszkosz	K	8.—
2 „ ugyanaz hitelesített „		10.—
2 „ fűles labda		8.40
2 „ ugyanaz hitelesített „		11.—
5-ös Diadal football		6.80
5-ös Rambler football		10.—
7 1/4 kg. Vagolyó		3.—
7 1/4 „ ugyanaz hitelesített „		3.50
Gerely		4.—
„ ugyanaz hitelesített „		4.50
Svéd gerely		4.50

Futó cipő finom kivitelben **7.—**

PURGO.

külföldön

PURGEN

Legizlésebb uri divat cikkek

beszerzésére új áruházunk férfi divat-osztályát ajánljuk. Legjobb minőségű és kitűnő szabású férfi fehérműiek, gallér és kézelők, nyakkendő, kalap, bot, esernyők, nadrág és harisnya-tartók, férfi pipere-árak, turista- és sportingek és övek, uszóöltönyök és nadrágok, Swedterek, harisnyák és lábtük nagy választékban.

Kunz József és Társa

Budapest, Bécsi-utca és Deák Ferencz-utca sarok.

TÉLI-SPORT.

„Les Alexander“, „Jackson Haines“ stb. Korcsolák. Jég-Hockey Rodel, Ski, Bobsleigh, Tobogán, stb. Hó- és Jégsport-sapkák, Keztyűk, stb. — Árjegyzéket bérmentve küld.

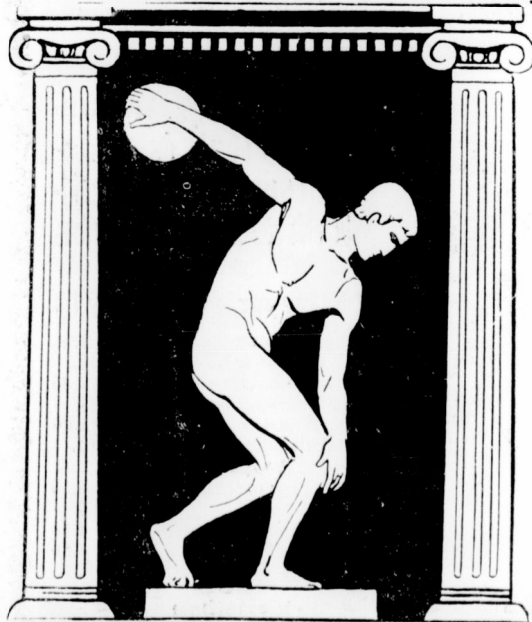

BENZINT

KAT, PARAFINT, MOTORKÉKOLAJAT

MAGYAR PETROLEUM-IPAR-RÉSZVÉNYTÁRSASÁG Budapest. VII. kerület. Erzsébet-körút 53. szám.

bármely szerkezetű **automobilok** és **motorok** részére, **feltisztítási célra**, **hydrurt**, **gazolint**, **ligroint** **világítási célra**, nemkülönben **PETROLEUMOT**, **ÁSVÁNYKENŐLAJO** legjobb minőségben és legolcsóbb árak mellett szállít a

BRÁZAY

SÓSBORSZESZ

A LEGJOBB.

NÉLKÜLÖZHETETLEN HÁZISZER.

KAPHATÓ MINDENÜTT.

ÓVAKODJUNK ÉRTÉKTELEN UTANZATOKTÓL.

Az elismert legjobb francia gyártmány

Delaunay—Belleville

1909. évi típusai elkészültek.

Négy hengeresek :

10, 15, 20, 28, 40 lóerős.

Hat hengeresek :

10, 15, 25, 40, 70 lóerős.

a legbiztosabb, a legcsendesebb
járásuak, fentartásukban a legolcsóbb
városi és turakocsik.

Könnyű súly. - Kevés gummi. - Kevés benzinfogyasztás.

Delaunay-Belleville kizárólagos magyar képviselője:

Szám Géza Budapest, VI., Nagy János-u. 5.

automobil-garage, javító műhely.

Telefon 101—56.

WESTINGHOUSE

20/30, 35/40 lóerős cardanhajtású 35/40 lóerős
láncajtású autómobilok

a legkiválóbb tourakocsik.

Kitűnő anyag, robusztus építés, egyszerűség, flexibilitás,
zajtalan járás, páratlan rugózás kiváló tulajdonságai.

A „Westinghouse név Garancia”!

Bárdi József r. t.

Budapest, VI., Mozsár-utca 9.

TELEFON 41 00.

Városi üzlet és pneumatik javító műhely,
ujdonságok állandó kiállítása, du-
san felszerelt alkatrész- és acetylen-
lámpa-raktár

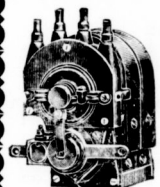
VI., Liszt Ferenc-tér 15.
(Andrássy-út mellett).

Telefon 116—34.

Nemzeti Sport

és az

Automobil

S. Erben & Arnold Friedmann

Sürgönyelm:
ERBENZÜNDER.

WIEN, L., Stubenring 14.

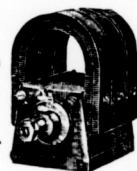
Telefon: 20.539.

A Monarchia legnagyobb szaküzlete

**AUTOMOBIL- FELSZERELESEK és
KELLEKEDBEN. ::**

„Erbengyújtó“ elektromagneses gyújtók.
Antiderapant „Houben“ „Pognon Zündkerze.

Arjegyzék ingyen!

Téli sportcikkek legolcsóbban beszerezhetők

MACHER REZSŐ
sportüzletében

Budapest, IV., Koronaherceg-utca 3., az udvarban.

Lillenfeldi sky teljesen felszerelve, párja 15 ft. Original Les Alexander koresolya felszrófólassal 9 ft. Halifax koresolya 1-25 ft. Merkur koresolya 2-25 ft. Szánkók: svéd, norvég, hallvölgyi, összecusukható tiroli, amerikai rodli, tobogán, rennvolf, bobsleigh, lábszárak-hótalpak stb. nagy választékban. Phönix rodli, legkönnyebb vasrodli Mannesmann esőből 14 ft. Triumph rodli, legegyszerűbb és legjobb. szánkó 5-50 ft. Téli sportöltözékek, sweateerek, sapkák, keztük, lábszárak stb. Arjegyzék ingyen és bérmentve. Clubtagoknak árengedmény.

Paar János

Budapest, IV., Koronaherceg-utca 3.

MÜTEREM

TARJÁN-PAAR V., Városház-utca 3. sz. (Mezzanin).

34

TELEFON
75-70.

VERSENY-DIJAK

az összes sportágaknak megfelelően
érmek, plaketek és jelvények hazai
gyártása.

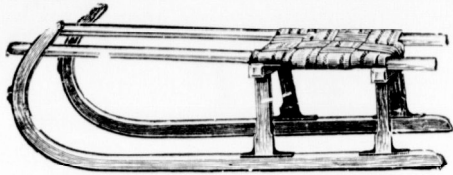
Szám garage

Deiaunay-Belleville gyár vezérképviselője.
VI. Nagy János-utca 5. Telefon: 101-56.

Felhívjuk az olvasó figyelmét
a cégnek a lap

Utolsó előtti oldalán levő hirdetésére.

Egyes szám ára 40 fillér, (vidéken 44 fillér).

Téli sport-cikkek.

Műkorcsolyázók részére „Les Alexander” legelső minőségű versenycorcsolya 18 korona.

Gyorskorcsolyázók részére, Hagen, Eriksen, norvég, svéd versenycorcsolyák.

Halifax 3 korona. Mercure, Jackson, Haynes jégvitorlák és vitorlakorcsolyák.

Jégjátékok Hockey ütők és labdák. Jég hockey játékszabály 20 fillér.

Svéd-, norvég, svajci, tiroli, hallvölgyi és amerikai rodel

Sport- és gyermek-szánkók

Rennwolf, tobogán, skeletón stb. Norvég **ski-k**, lab-szánkó, hó alpák.

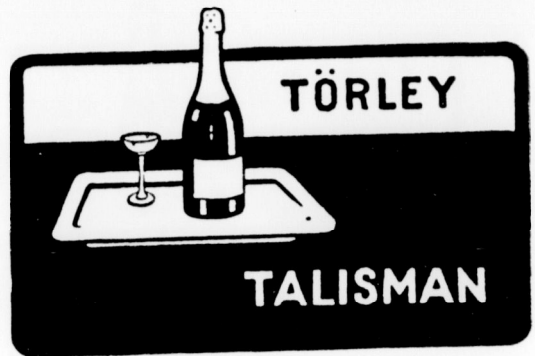
Lilienfeldi ski párja 30 korona.

Téli sportöltözékek, fejre húzható hósapkák, teljes felszerelések, legnagyobb választékban

Kertész Tódor sport-üzletében

BUDAPEST, IV. ker., Kristóf-tér.

Tejles sportárjegyzék ingyen és bérmentve.

LOPOS GYULA

asztalos-mester és tornaszerekészítő

Budapest, III., Zsigmond-utca 114. (Gimnázium pütelében.)

Legmodernebb Svéd

és különféle

TORNASZEREK

készítője

Árjegyzéket kívánatra

bérmentve küldök.

A m. kir. vallas és közölt. minisztertől 109541/1904. szám alatt a VI. egyetemes tanfogyülés alkalmával rendezett lanszer-kiállításán kiállított torna-felszerelésekért elismeréssel kitüntetve.

1907. évi pécsi országos kiállításán kiállítást arany éremmel kitüntetve.

SIMON PÁL

PÁRIS SZÁLLODÁJA

BUDAPEST, Váci-körút 25. sz.

Jó hírnévű szálloda 100 szobával. Sportegyletek leszállóhelye. A margitszigeti sportteleptől 1/4 órányira. Direkt villamos összeköttetés az összes sporttelepekhez.

A sportot üzö közönség előtt a

THERMOS

palack nélkülözhetetlen. Télen a meleget melegen, nyáron a hideget hidegen tartja tűz és jég nélkül.

Kérjen árlapot a

Geittner és Rausch cégtől

Budapest, VI., Andrassy-ut 8.

hol a sport összes ágazataiba vágó minden cikkből állandóan nagy raktár van.

THERMOS.

MLAKA JÁNOS

KÁRPITOS ÉS DISZITÓ
BUDAPEST, VI., Csengery-ú. 30.

Modern izlésű butorokat, fantasztikus diszitéseket készít. Elvállal javításokat fürdő- és nyaralótelepeken.

TOPOR ENDRE

ÉPÜLET- ÉS BUTOR-ASZTALOS-MESTER.

BUDAPEST

VI., EÖTVÖS-UTCA 30. SZ.

Készít mindenemű butort régi és új stílusban, belső építészeti munkát, üzletberendezést, portált terv szerinti kivitelben. Antik butorok utánzását és javítását pontosan elkészíti.

HALUSKA PÉTER

érofényező és mázoló

Budapest, VI., Andrassy-út 77.

(Rózsa-utca sarok.)

Fürdőkádák és vasbutorok fényezése. Elvállal minden északmába vágó munkákat, u. m.: épületek, kávéházak, szállodák és mindenemű butorok festését és érezését a legegyszerűbb kivitelből a legfinomabb kivitelig.

NEMZETI SPORT

és a

MAGYAR VIZI SPORT

MINDEN SPORTTAL FOGLALKOZÓ SZAKLAP.

A Nemzeti Sportot 1903-ban Fodor Károly műegyetemi vívómester alapította. A Magyar Vizi Sport, előbb Magyar Evezős Sport, VIII. évfolyamában 1908. február 1-én egyesült a Nemzeti Sporttal.

Előfizetési ár: EGÉSZ ÉVRE 20 korona
FÉL " 10 " "
NEGYED " 5 " "

Megjelenik minden szombaton.

Előfizetések és pénzküldemények kőcsetkezőleg címzendők: Nemzeti Sport kiadóállalat Budapest — Postatakarékpénztár 20438.

Szerkesztőség és kiadóhivatal helyisége:

IV., KECSKEMÉTI-UTCA 5. SZ., II. 2.

Hivatalos órák este 7—8-ig.

Főszerkesztő:

Dr. POLONYI DEZSŐ

Felelős szerkesztő:

FRIEDRICH NANDOR

Kézirat és mindenféle levelezés

VIII., ESTERHÁZY-UTCA 6. SZÁM.

alá címzendő.

Hirdetési képviseletünk Franciaország, Olaszország és Svájc területére:

Société Générale de Publicité „LA RÉCLAME UNIVERSELLE, PARIS.” 12. Boulevard de Strasbourg 12.

A béke és a békebontók.

Néhány hét választ el bennünket az újév napjától; e nap pedig jelentőségteljes sportunk történetében. E napon lép ugyanis hatályba egész terjedelmében a MASz.—Motesz.-harc választott bíróságának ítélete. Egy hosszú és heves harc aktái záródnak le e napon, egy háborúé, melyben mindkét fél becsülettel küzdött, sebet kapott és osztott, végül mindkét fél győzött. Mert hiszen a béke a közös célt, a magyar sportélet megszilárdítását és fellendülését eredményezte. Hogy azonban ez a békemű a további fejlődés szilárd alapja lehessen: szükséges, hogy alapját ne csak a papíron, hanem a lelkekben és szivekben találja fel.

Ezt a gondolatot nagy és vezető sportegyleteink között néhányan meg is értették. A harcok vége, elenségeskedésre ok nincs, békejobbot nyújtva egymásnak, most már karöltve akarnak a közös cél elérésére munkálkodni.

Szép példa volt erre legutóbb a Budapesti (Budai) Torna-Egylet disztornája. A budaiak — a harc után először — egy szives levélben meghívták arra, egykori ellenfelüket, a Magyar Athletikai-Clubot is. A MAC.-ban bizonyára visszaemlékeztek arra az időre, mikor a két hatalmas egyesület a legteljesebb barátságban élt és egyiknek sem volt olyan vállalkozása, leltelgyen az verseny vagy ünneplés, amikor tömeges megjelenésükkel ne iparkodtak volna kifejezésre juttatni az egymás iránt érzett nagyrabecsülést és rokonszenvet. Annál könnyebb volt ez, hiszen ez a két egyesület áll egymáshoz legközelebb, alapításuk idejét, multjukat, tradíciójukat és társadalmi viszonyukat illetőleg. Mi sem természetesebb, hogy ily körülmények között a MAC. vezetősége a szokottnál is nagyobb számban jelent meg a budai disztornán és lakomán. A BBTE. tagjai kitüntető szíveséggel és barátsággal fogadták őket. Bizonyára senkinek sem jutott eszébe, hogy a lefolyt háboruban szenvedett sebekre gondoljon, hiszen a becsületes harcban szenvedett kardcsapás vajmi hamar gyógyul, még disziti is az arcot; kellemetlen és fájdalmas csak az ebmarás szokott lenni.

Nem is akart a két találkozó egyesület egymástól semmit. Mindkettő erős és hatalmas. Nincs mit várniok, nincs miért félniök, nem is hoztak egymásnak haditerveket senki ellen, jóformán nem is akartak semmi mást, csak egy kézzsoritást váltani, mint azt a nemes ellenfelek szokták egy-egy bajvívás után.

Aki ott volt, aki olvasta az emelkedett szép beszédeket, melyek a vendéglátók és vendégek ajkairól elhangzottak, megtudta azokból, hogy csak békés összműködésről van szó és bizonyára csak lelkesedni tudott, hogy a két ellenfél leróván nehéz kötelességét harcoló szövetsége iránt a multban, barátságban kíván élni egymással a jövőben.

Csodálatos az emberek gondolkodása. Vannak olyanok, akik önmagukból indulva ki, mindig hátsó gondolatokat keresnek, nem hiszik el, hogy kezet lehet nyújtani valakinek, anélkül, hogy másik kezüket zsebükben ököltre ne szorítanak, hogy lehet őszintén és igaz szívből is beszélni, hogy van a világon még barátság is.

S íme, előáll egy ismert sportéleti szereplő, sőt épen az, ki a lefolyt harcban békeangyalként szerepelt, aki a lakomán szinte vendég volt, de akinek a MAC. és BBTE. barátságához vagy ellenségeskedéséhez semmi köze nincsen, — belepiszkít a tálba, megír vagy megírat egy cikket lapjában, amely cikk, reméljük nem az ő tollából eredt, hanem hű tükre annak a minden lében kanál fullajtár egyéniségének és gondolkodásának, ki folyton körülötte ólalkodik és suly nélküli üres gondolatait, egy kipróbált egyéniség fedezete alatt igyekszik stréberkedve érvényre juttatni. Fél, hogy békülnek. Fél, hogy barátkoznak, aggódik, hátha utóbb az ő barátságából nem kér senki, rémeket lát. Rémeket, melyek csak izgatott fantáziájában léteznek.

Iszer Károlyt megnyugtatjuk. Semmi sem történt. Néhány komoly ember baráti kezet rázott, eszmét cserélt. Ez az egész. Nem lesz belőle senkinek

semmi baja. Csak béke lesz. Ugy lehet erős, tartós. Vállvetett, komoly munka a magyar sport javára.

Vagy tán ezektől fél Iszer Károly? Ha igen, úgy van oka remegnié.

Friedrich Nándor.

A MAGYAR LOVAREGYLET hétfőn éjjel gróf Nádasdy Tamás elnöklésével rendes évi és választmányi ülést tartotta, melyen a tagok nagy számmal jelentek meg. Jelen voltak: gr. Andrassy Géza, gr. Csekonics Pál, gr. Csekonics Gyula, gr. Csekonics Pál, gr. Dessewffy Aurél, herceg Eszterházy Miklós, gr. Eszterházy Béla, gr. Eszterházy Alajos, gr. Eszterházy László, gr. Eszterházy Pál, gr. Festetics Tasziló, Fáy-Halász Gedeon, Fáy Béla, gr. Jankovich Ivan, Jankovich-Bésán Gyula, Luczenbacher Miklós, Liptay Béla, örgróf Pallavicini György, báró Podmaniczky Géza, gr. Szapáry György, Szemere Miklós, herceg Taxis Miksa Egon, gr. Teleki Gyula, gr. Teleki József, báró Üchtritz Zsigmond és gróf Wenckheim Dénes.

Első tárgya volt az ülésnek az 1908. évi zárszámadás és az 1909. évi költségelőirányzat előterjesztése, mely elfogadottat s a zárszámadás megvizsgálásával Fáy-Hász Gedeont, Luczenbacher Miklóst és gróf Wenckheim Dénest bízták meg. Azután Szemere Miklós már ismertett nagyhorderejű indítványára került a sor. Az igazgatóság, tekintettel arra, hogy időközben gróf Csekonics Gyula lemondott, a javaslatot érdemlegesen nem tárgyalhatta s csak az új igazgatóság megválasztása után fogja megfontolás tárgyává tenni. Ezt követte gróf Wenckheim Dénes indítványának a tárgyalása, mely szerint az évi tiszta jövedelem husz százaléka tenyészanyag importálására fordítatnék. A javaslatot elfogadták és erre a célra egy tekintélyes összeget máris folyósítottak. A választmány kiegészítése kerülvén napirendre, a régi tagokat újra megválasztották. Újra megválasztottak: Gr. Andrassy Géza, Baltazzi Arisztid, Blaskovich Elemér, gr. Csekonics Endre, gr. Dessewffy Aurél, Fáy-Halász Gedeon, gr. Festetics Tasziló, gr. Nádasdy Tamás, gr. Teleki József és b. Üchtritz Zsigmond. Azután a lemondott gr. Csekonics Gyula helyett igazgatósági taggá gr. Esterházy Bélát választották meg. Gr. Esterházy Béla megválasztása nagy nyereségnek tekinthető a Lovaregyletre nézve. Gr. Esterházy Béla régi versenyző, azonkívül passzionátus vadász és híres céllövő. Született 1854-ben, kamarás, örökös tagja a főrendiháznak, Galánta és Bakonyszombathely örökös ura. Szaktudása, helyes ítélőképessége és megnyerő modora segítették őt erre a megtisztelő állásra.

Si könyvek.

Minden sportnak meg van a maga szakirodalma, meg vannak a maga szakkönyvei. Különösen óriási terjedelmű a si irodalom ami érthető, ha megmondjuk, hogy már Propok és Jodanis 550-ben, Paulus Diaconus 790-ben, Alfréd angol király 890-ben, Saxo Grammaticus 1200 körül műveikben meglehetősen sokat írnak a sielésről. A múlt ez adatait azonban csupán a multra való utalás miatt említettem

fel, a *si-sport irodalma* csak az időben veszi kezdetét, mikor a sielés öncéllá válik, mikor a si sporteszközzé lesz. 1865-ben *Wergeland* tollából jelent meg az első ily szempontból megírt munka s ez időtől fogva roppant számmal jelennek meg egymásután a szakkönyvek, folyóiratok, úgy hogy manapság már bizony nem esekély tudomány kell e kiterjedt bibliográfia ismeretéhez. Eltekintve a norvég és svéd könyvektől, melyeket nyelvismeretünk hiányossága miatt nem használhatunk, különösen a német irodalmat kell kiemelnem, mint olyant, mely bennünket a si összes kérdéseiről tájékoztat, melynek munkái a sielés sportserüi és tökéletes megtanulására segédkezet nyújtanak.

W. *Paulcke* munkája „Der Skilauf“ legyen az első melylyel ismertetésemet megkezdem. A könyv első kiadása 1899-ben jelent meg s már akkor nem esekély feltűnést keltett ama pontossága és lelkiismeretessége által, melylyel a sielés egyes kérdéseit tárgyalta. Legújabb IV. kiadása ez évben jelent meg, de ez már nem tisztán *Paulcke* munkája, hanem segítségére voltak a müncheni egyetemi sielők is, G. *Aulin* dr. és K. *Gruber* dr. különösen. E könyvben találjuk a kontinens si történetének legkitünőbb összeállítását, egyúttal a magashegyi si turázás legkimerítőbb tárgyalását. Köztudomásu, hogy *Paulcke* nemesak elsőrangú sielő, hanem a legjobb alpinistáknak is egyike, tapasztalatai tehát ehhez arányitva teljesen kifogástalanok és megbízhatók. Munkája négy főfejezetre oszlik, az első rész a kötéseket, öltözködést, felszerelést, második rész a sielést, lendületeket és ugrást, a harmadik rész a si praktikus felhasználását, a negyedik rész végül a si-kurzusokat és versenyeket tárgyalja. *Paulcke* munkája a si irodalom egyik legklasszikusabb terméke.

Hoek és *Richardson* könyve „Der Ski und seine sportliche Benützung“ a másik munka, mely leginkább közközben forog, s mely miként *Paulcke* könyve hasonlóképpen lefordítottat francia nyelvre. 1906 óta e mű három új kiadást ért s mindégvíkén a tapasztalatok óriási tömegével bővült. A könyv nyelvezete olyan, hogy örömmel, szeretettel olvassuk minden egyes sorát, mert bennük a mester szól tanítványaihoz bizalmasan, baráti hangon. Oly könnyedén és egyszerűséggel vannak fejezeteiben ismertetve a sielés különböző fázisai, hogy pl. akár a *Telemark*, akár a *Christiania* lendületek, akár az ivelésnek elméletét, velejét nemesak rögtön megértjük, hanem könnyen meg is tanulhatjuk. És épen ez a lényeges. Legkitünőbb fejezete a műnek „Bepillantás a terepre“ (Blick im Gelände), melyből látható, hogy bizony a sielés nem csak lábmunka, hanem szellemi munka is, mely az agyat ugyanesak igénybe veszi.

Meg kell jegyeznem, hogy úgy *Paulcke*, mint *Hoek* munkái a norvég iskolát tartják szem előtt, elűtűik nemesak az a legfontosabb, hogy *te tudjunk csúszni a lejtőn és nélkül, hanem az is, hogy ez a lesiklás sportszempontból teljesen kifogástalan módon menjen végbe — annak meg legyen a maga stílusa.*

Bár *Paulcke* és *Hoek* munkái teljesen kimerítőleg foglalkoznak a sieléssel, bár a norvég iskolát tartják szem előtt — valami mégis hiányzik belőlük: ez a si sport ideális fel fogása, az a lelkesedés, önzetlenség, mely a norvégeket jellemzi, kiknek a si mindenük, kik érte élnek, halnak. Ennek a szellemnek, norvég idealizmusnak legpregnansabb kifejezője *Huitfeld* „Das Skilaufen“ norvégből németre fordított könyve, melyet e szempontból különösen kiemelendőnek tartok.

Huitfeld műve természetesen a tiszta norvég iskolát foglalja magában a *Telemark-si*-t, a róla elnevezett (*Huitfeld*) kötést tartja legjobbnak s egész munkájában a szép, aestetikus és klasszikus *Telemark-stílus* mellett tör lándzsát. Legkitünőbb fejezetei azok, melyek az ugrásról és a lendületekről szólnak, ezek tehát azoknak, kik a sielés e gyönyörű részeit meg akarják tanulni, valóban nélkülözhetetlenek. Az ugrásnál nála nem a távolság határoz, hanem a *testtartás*, az állás. Mert a norvég is nem azt mondja, hogy jól ugrom, hanem jól állok ugrás közben. *Huitfeld* műve természetesen nem kezdők számára íródott, hanem azoknak, kiknek már van némi fogalmuk a sielésről.

Dacára, hogy a német irodalom a vázoltak szerint kitünő si könyvekkel van ellátva, napról-napra újabb munkák kerülnek könyvpiaçra, ezek közül *Fendrich* „Der Skilauf“ című kis könyvét kell megemlítenem, melynek a túra-

sielők vehetik nagy hasznát és pedig kivált azok, kik a közephegységet keresik fel. Fendrich schwarzwaldi — tehát Németország azon helyéről való, hol nemesak legelőször vert gyökereket a si-sport a kontinensen, hanem ahol azt mondhatnám legnagyobb elterjedést is nyert. A mű a sielés rövid történetével veszi kezdetét, melyet a felszerelés és ruházódás, valamint a hó minőségi változatainak ismertetése követ. Pontosan ismertet és vezet a sielés titkaiba következő fejezeteiben, ahol a lesiklás, felkelés, fordulás, sík terepen való járás, támasztott síklás, ugrás és lendületek elemeiről beszél. Kétségtelen, hogy e kis munka sok barátot szerez a téli sportnak és a sínek.

Teljesen eltér a norvég iskolától *Zdarski* munkája „Alpine (Lilienfelder) Skilaufttechnik“, mely 1897 óta két kiadásban jelent meg. Miután e könyv néhány nap előtt magyar nyelven is megjelent s az lapunkban külön ismertetésre kerül, róla bővebben szólni szükségtelennek tartom.

Nehogy azonban jelen cikkem azt a gondolatot ébreszthesse fel bárkiben, hogy mi magyarok teljesen elmaradtunk a nyugattól, elmaradtunk e sportág terén is a külföldtől, megnyugtatóan közölhetem, hogy már 1898-ban a sielés magyar kézikönyve megjelent chernelházi *Chernell* István tollából „A lábszánkázás kézikönyve“ cím alatt Lampel kiadásában, mely a norvég iskola szabályait tartotta szem előtt. Sajnos csak az, hogy e máskülönbösen érdekes könyv ma már jóformán elavult, s újabb átdolgozás nélkül alig használható.

S. J.

K. CSÁSZÁR GÉZÁT, a MAC. választmányi tagját, lapunk munkatársát a földművelésügyi m. kir. miniszterium Tatra-Lomnicra fürdőbiztosnak nevezte ki. Annál nagyobb örömmel közöljük e hírt, mert végre szakavatott kezekbe került a téli sportélet, melynek fellendülése most már bizton remélhető.

SITURA a TÁTRÁBA. Dr. Jordán Károly vezetése alatt a Magyar Si Club a karácsonyi ünnepek alatt a Magas-Tátrába megy nagyobb túrára.

ALPEN SKI VEREIN WIEN, miként az elmúlt években, úgy az idén is megtartja rendes si-kurszusait Lilienfeldben, Hütteldorfban és Aspangban; karácsony hetében pedig a müncheni Alpine Ski Clubbal tartanak Kitsbüchelben si-kurszust és közös túrákat.

HOLMENKOL-VERSENY KÜLFÖLDI RÉSZTVEVŐI. A norvég Si Szövetség meghívta a svájci Si Szövetséget az idei Holmenkol-versenyekre, mely Capiti, Carretoni és Colomberg versenyzőkkel képviselteti magát a meghívás folytán. A sportvilág annál nagyobb érdeklődéssel tekint szereplésük elé, mert norvég versenyeken eddig külföldiek Közép-Európából nem vettek részt.

HARALD SMITH, a legkitűnőbb norvég sielők egyike, amint értesülünk, a Ski Verband Engadinna kurzusát vezeti Silsben december 27—30 között.

ENGADINBAN mintegy két hét óta teljes tél viláig van s csak szánnal, sivel lehet közlekedni, amin nem is csodálkoztunk, mert az engadini lakos is azt mondja, hogy náluk **kilenc** hónapig van tél és három hónapig hideg. December 1. óta a szállodák is nyitva vannak, sőt november 18-án már curlingot is játszottak a Staalzer-See jégpályáján.

NORMAFÁNÁL vasárnap tartotta a Magyar Si Klub első gyakorló kurzusát dr. Schwicker Richárd vezetése alatt. Dacára, hogy a nagy olvadás a városban nem a legjobb hóviszonyokkal bízott, kint a hegyeken mintegy 30—50 cm. hó feküdt. Az első napon — és ezt örömmel regisztráljuk — mintegy 30-an voltak jelen kezdők és gyakorlottabbak egyaránt s úgy az egyesületi síek, mint bobok, melyek a „Fácán“-nál vannak elhelyezve, ropant kelendőségnek örvendtek. Ki kell emelnünk még azt is, hogy a Jánoshegyi uton három csoportban mintegy negyvenen szánkáztak úgy, hogy külön téli életet még a Magas-Tátrában is hiába kerestünk volna, mint amilyen e helyen zajlott le.

HÁRMASHATÁRHÉGY ÉS A PILISI HEGYSÉG si-terepét az egyetemi sielők két csoportja járta be. Az Egyetemi Turista Egyesület „Si Bandája“ a változó időjárási viszonyokra való tekintettel végleges programot nem bocsájt ki, hanem túráit minden pénteken egyesületi helyiségekben állapítja meg. Minthogy a beérkezett jelentések szerint a pilisi hegység legjobb si hegye, a Geste pompás hóval van fedve, a legközelebbi kirándulás valószínűleg ide vezet.

BÖRSZÖNY HEGYEIT, melyekről lapunk legutóbbi számaiban szözlöttünk részletesen, immár másodizben keresték fel ez évben fővárosi sielők, még pedig december 3-án a MTE. budapesti osztályának „Anonymus“ asztaltársasága Kóspallagról a Nagy-Inóca s ennek gerincén végig a Nagy-Hideghegyre s a Magas-Taxra sielt.

CIMKÉPÜNK a sceletonnal való ugrást ábrázolja.

DAVOSI VERSENYEK. Az „Internationaler Schlittschuh Club Davos“ 1909 január 30. és 31-én rendezti nemzetközi korecsolyaversenyét a következő program szerint: I. Nemzetközi fi-verseny 500, 1500, 5000 és 10.000 méterre. Tét 12,50 frank. II. Nemzetközi gyorskorecsolyázás 1000 méterre. Tét 5 frank. III. Nemzetközi műkorecsolyázó verseny az I.E.V. szabályai szerint. Elérendő legmagasabb pontszám az előirt gyakorlatoknál 54, a szabadon választott gyakorlatoknál 36. IV. Nemzetközi keringőkorecsolyaverseny. Tét 5 frank. V. Csoportos korecsolyaverseny (egyesületi zárt.) VI. Ifjúsági verseny. VII. Akadályverseny. Nevezési határidő 1909 január 27.

MÜRZZUSCHLAGBAN január 6-án nemzetközi műkorecsolyázó verseny lesz. Nevezési határidő január 3. Tét 10 korona, a nevezések a mürzzuschlagi északi játékok központi bizottságához (Zentralleitng der „Nordischen Spiele“ in Mürzzuschlag) küldendők.

JÉGHOCKEY. Deutscher Fussball Club — Deutscher Sport Club 22 : 3.

Marton Alajos és Fia

BUDAPEST, IV., Koronaherceg-utca 10. sz.

Diszmu- és ezüstárak nagy raktára.

≡ Verseny-díjtárgyak gazdag választékban. ≡

Sportegyletek tisztelt tagjainak engedményes árak!

A BUDAPESTI KORCSOLYÁZÓ EGYLET

természetes jégpályáján

1909. évi január hó 14-én (csütörtökön)

megtartandó

Magyarország gyors- és műkorcsolyázó- bajnoksági versenyek kiírása.

*Kettős 400 méteres pálya két egyenkint 180°-os kanyarulattal.
25 és 30 méteres görbületes sugárral, 50 méter keresztezési vonallal.*

I. *Dr. Búsbach Péter jubileumi emlékverseny Magyarország gyorskorcsolyázó bajnoka címért.*

Távolságok: 500, 1500 és 5000 méter. A bajnoki verseny győztese „Magyarország gyorskorcsolyázó bajnoka 1909. évre” címet, arany bajnoki érmet, oklevelet és tiszteletdíjat, második és harmadik helyezette pedig tiszteletdíjat nyer. Tét hat korona.

II. *Beuke Gyula jubileumi emlékverseny Magyarország műkorcsolyázó bajnoka címért.*

Előírt gyakorlatok: Nyolcas hátra kifelé 3 Ellenhármas előre kifelé kezdve 18. *a. b.* Hasonélü fordulás előre befelé kezdve 21. *a. b.* Hasonélü ellenfordulás előre befelé kezdve 23. *a. b.* Kigyóvonalas duplahármas hátra kifelé befelé kezdve 29. *a. b.* Hármas kigyóval hármas előre kifelé kezdve 34. *a. b.* Hurok kigyóvonal hurok előre kifelé kezdve 38. *a. b.* Elérhető legnagyobb pontszám: 246. Szabads választás szerinti gyakorlatok maximális 5 pernyi időtartamig. Elérhető legnagyobb pontszám: 120. Sokszorozószám: 10. Az összeredményben elérhető legnagyobb pontszám: 366. A bajnoki verseny győztese „Magyarország műkorcsolyázó bajnoka 1909. évre” címet, arany bajnoki érmet, oklevelet és tiszteletdíjat, második és harmadik helyezette pedig tiszteletdíjat nyer. Tét hat korona.

Nevezési zárlat: 1909 január 10-én, esti 8 óra.

A bajnoki versenyeken részt vehet minden magyar amatőr korcsolyázó.

A versenyre a Budapesti Korcsolyázó Egylet versenyszabályai kötelezők.

A nevezések *Budapesti Korcsolyázó Egylet versenyt rendező bizottsága, Budapest, Városliget* címen küldendők be.

Időbeosztás:

Dél előtt 9 óra: Bajnoki gyorskorcsolyázó verseny, 500 méteres futam.

Dél előtt 11 óra: Bajnoki gyorskorcsolyázó verseny, 1500 méteres futam.

Dél előtt 11 óra: Bajnoki műkorcsolyázó verseny, előírt gyakorlatok.

Dél után 1 óra: Bajnoki gyorskorcsolyázó verseny, 5000 méteres futam.

Dél után 1 óra: Bajnoki műkorcsolyázó verseny, szabadkorcsolyázás.

Budapest, 1908 december 9-én.

A Budapesti Korcsolyázó Egylet.

Rovatvezető: Remetei Kóváry János.

December hónapja a vadászatban.

Fehér lepél, hótakaró fedi a földet, köd ül az égen, nyomasztó esend terjeng a szunnyadó természet ölen mindenfelé. A levegőt, lomha szárnyaikkal nagy fekete madarak szedelik át, érdes krákogó hangjuk messze rémesen hallatszik, hogy kár... kár...

Nincs ezen kívül semmi hang, semmi nesz, még a szellő is elpihen a kiálló növényi vázak s az erdő lombtalan fái közt; ha mégis a sivitő északi szél egy-egy nótára is gyujt, a libegő falevelek már nem tapsikolnak a mult hóról ismert koncertnek. Nagyon kevesen vannak. Társai már mind ágról szakadtak, elfeküdtek a mulandóság nagy avar síjába s hogy mulásuk még könnyebb legyen — ráborult a hideg, fehér szemfedő. De ez a „fehér szemfedő” hieroglyphekkel van tele rajzolva, cifra ákombákokkal, melyek azonban a vadásznak korántsem megfejtethetlen írásjegyek, sőt titkokat tár fel azoknak, kik szívükön viselik az erdő lakóinak sorsát jóban, rosszban; ezek olvasni tudnak belőle. Ez a telerajzolt fehér szőnyeg ugyanis az a vadásznak, ami a térkép az oecánok hajósa kezében; csak-hogy azok a különböző pontok, vonalak rajta nem szigeteket, fokokat jelentenek, hanem életmagyarázatokkal szolgálnak, mert hisz a vad nyomai, életjegyei rajzolódnak bele a hótakaróba. Ebből aztán könnyű kiolvasni a pagonyok titkait: kedves vadjaink jelenlétét, számárnyát, vonulási irányát s minden mozanatát megmagyarázzák. De megmondják azt is, hogy a hivatlan vendég nem-e tett látogatást vadjainknál, és hogy látogatása mi eredménnyel járt; egyttal útmutatást is kapunk az esetleg megismétlendő látogatás kellő fogadtatására. A vadak elvonulása miatt különben most az életjelenségeknek kevés nyomát találjuk; a madárellet pedig egészen szegény. Itt-ott, egy-egy *haros*, vagy kőza fenyes madáresapat kereng; mintha hangtalan hangokat riszálának stimulatlan szerszámaikon. Az apró madarak közül a széleken *sármányok*, piros mellű *pirókok*, esetleg *ökörsemekek*, borzas, fázékony *einkék* tűnedeznek fel. A *fekete rigók* az erdőből a kertekbe helyezik át tartózkodási helyüket s jönnek-mennek folyton nyugtalanul. Nagy hideggel a *harkályok* is az emberi lakók közelét keresik s szorgalmas kalapácsolásuk most már vajmi ritkán hallatszik az erdő esőndjében, a kerg szutyóka (*Dendrocopus minor*) is inkább a kerti almafákon berregtetni kis kalapácsát, mint az erdei fák odvain. A madarak helyváltoztatásai miatt a völgyek és berkek szárnyas világát egészen átváltozottnak találjuk és ezek közt nem hiányzik a káros elem sem: a gyilkos *heja*, *karcaly*, *vándor sólyom*, melyek utánuk vonulnak az ember közelében védelmet kereső szárnyas madárnépnek. A lomhán gunyaszto *ölyvek* is minduntalan szem elé kerülnek, sőt imitt-amott egy-egy itt cseppent *vércsét* (Cerehmeis tinmunculus), sőt nagyon fehéredő *kabát* (*Circus cyaneus*) is látunk. A réti sasokat (*Haliaetus albicilla*), sem hordja el mind a zimankó, nagy hóállás mellett aztán, jaj a vadászterület nyulainak.

E hóval érkezett a társasvadászatok főideje. A legnagyobb *nyulvadászatok* e hóban rendeztetnek. A nyulon kívül a *sörte vad képezi* még a téli szezon vadászszenvedelmének főtárgyát; bár e hóban ezek a kormos erdei mumusok már-már görgetni (búgni-párosulni) kezdenek. A *szarvas*, *dámtchén* és *őszuta* ielővése folytatható ott, hol a vadállomány szabályozása megkívánja a ritkítást. Időváltozások alkalmával, amidőn az idő léggyra fordul, ennek következtében a hótakaró olvadásba megy és közvetlen hideg beálltával jégkéreg képződik, akkor mindenféle vadászatnak szünetelnj kell és a vadnak mindenféle nyugtalanítása kerülendő, mivel a megiramodott vad lábait a kemény hófelület nemesak hogy véressé sebzí, hanem valósággal ennek következtében teljesen tönkre is megy. A gyenge, karcu lábú özeket rendszerint az ilyen időjárás szokta legjobban megviselni, áll ez azonban a fő- és dámvadra is. Az *őzbak* is még lehető; a *zergebak* e hó 15-től kezdve (augusztus 1-ig) a tilalom védelme alá kerül; valamint e hó végével a *szarvas*, *dám*- és *őszutára* is megszünteti a törvényt a vadászatot. Ellenben aktuális a *farkas*, *róka*, mint mindig, ahol van. A *fácán*- és *fogyolvadászatok* is lassanként zárlatra kerül-

nek. A *túzok* már csak nagy hajtásokban, lovas hajtók segítségével lehető. *Császármadárja* e hó 1-ével tilos a vadászat! *Vadlud*, *kacsu*, a nyílt vizek körül olykor még puszkavégre kerithető, de ez alkalnak minél ritkábban kínálkoznak. Általában a közép és apró vadra a tüzetes vadászatnak e hóban vége; de a vadvédelmi szempontból annál inkább üldözendők, a *dúvadak* és *szárnyas ragadozók*, ez utóbbiak *uhu* segítségével is. *Mályásnak*, *szarkának* és *szürke varjának* is folyvást a nyomában kell lenni és nem kell tőlük azt a kis „ólmot” sajnálni.

A *fővad* a hideg miatt a süriségeket bujja; az *őszuta* a *bakkal* a sűrű gazokban lappang; a *meddők* és *gidák* kedvező időben az új vágásokba is kiváltanak. A *sörte vad* völgykatlanokban s széltől védett süriségeken vonul meg, az erős *kanok* pedig a kondáktól külön válvá csatangolnak. A *medve* rejtke helyére vonul, a *borz* is barlangjába húzódik, de sőt a *róka* is buvik a zimankó elől. Az apró *szörmés ragadozók* csak tiszta, esendes időben bujnak elő oduikból. A *túzok* össze-vissza jár, kel s roppant nagy utakat tesz meg az őszi vetéke miatt. A fogoly a sűrűs helyeket s hóállással az emberi lakók közelét keresi. A *nyul* a zimankók elüli szintén a falvak közelébe s az erdőbe vonul, jó idővel azonban a térségeken fekszik el.

A téli nagy vadászatok zárlatával a megmaradt törzsvad védelme, óvása és gondozása képezi a vadász fiteendőjét. A szigorúbb napok beálltával az etetés nemesak megkezdendő, hanem az még hatványozottabb mérvben folytatandó is — és emellett nagy gondot fordítunk a hurkolók és lesipuskások körmeire is. A friss hóeséseket mindig ki kell használni a hurkolók s más hivatlan vendégek nyomozására s igyekezni tettenérni a körmölöket. Az ilyen vadorzások elterjedésének meggátlására a legsikeresebbnek ígérkezik a megtorlásoknak ma már ama nem sokatlan és mondhatni igen bevált módja, hogy: a deliquens a tettenérés pillanatában, minden hatóságai beavatkozás nélkül, ugy részesítették megfelelő fogadtatásban, hogy kirándulásának emlékeit feledni soh'se tudja. A héjakosarak, karócsapdák s mindenemű kelepcek, a kártékony vadak irtása végett használatban tartandók. Az *uhut* mindig alkalmazzuk; ha pedig nagyobb invásióval állunk szemben, a mérget is alkalmazásba vehetjük már a kártékonyak pusztítása végett, kivált a varjúknál, de főképp a róka komáéknál! (Kő.)

TALLYHÓ!

MOST JELENT MEG!

VADÁSZ-NAPTÁR

V.-IK ÉVFOLYAMA

1909. évre.

SZERKESZTI: REMETEI KÓVÁRY JÁNOS.

A vadásztudományok kis kincses háza. Minden vadász nélkülözhetetlen kézikönyve. Diszcs vászonkötésben, képekkel ellátva, ára: 3 korona.

Ily. Nagel Ottó kiadása Budapest, Muzeum-körút 2. sz.

A hétről. A Vén fiúk házi versenye és akadémiaja a hét legfőbb eseménye. Házi verseny és mégis, színvonala magasabb, mint számos országos versenyé. A vendégtagok egészítik ki és erősítik így magasra. Izléses gondolat, hogy egy zártkörű előkelő klub kebelébe egyesítse az ország legjobb vívóit, még azokat is, akik sport szempontból más klub kebelében fejtik ki tevékenységüket. Tevékeny, hozzáértő és mindenekfelett közszeretűben álló vezetőség kell hozzá, hogy ez sikerülhessen; tapintat és abszolút korrekt sportgondolkodás, hogy a sajátos helyzet nehézségekre ne adjon okot. Ime az eredmények, a mostani verseny résztvevőinek névsora mutatják, hogy a Vén fiúk vezetőségében mind e tulajdonságok megvannak.

A Vén fiúk ifju hitvesei adták a díjakat. Mily izlésesen történt az is, hogy jóformán annyi a díj, ahány a versenyző. Egyforma kedves, értékes emlék mindenkinek, aki dolgozik. A tussesélyekre ki ügyelne, mikor már vén a fiú. Ezért látunk a versenyben olyanokat is vívni, kiknek bizony kevés kedvük lenne tussverekedéseken résztvenni, azért látunk oly elegáns, akadémikus mérkőzéseket.

*

A MAC. házi versenyén a klub Budapesten dolgozó egész gárdája résztvett. Krenesey, Nagy Béla, az élen Tóth Péterrel. Megint az öreg gárda! Hát „örökké akartok élni” — kiált fel nem egy fiatal a német generállissal. Pedig nemcsak a MAC. versenyén látjuk ezt. Így van a Vén fiuknál is, így volt a FVC. házi versenyein, így lesz előreláthatólag a nagy versenyeken. Az öregek nevei természetesen váltakozni fognak, de a fiatalság csak lassan fog soraikba térni.

Mi lehet az oka annak, hogy a fiatalok sorából nem tör elő egy-egy igazán nagyszabású vívó, aki művészetével elhomályosítsa a kivenülőket. Olaszországban napirenden van ez. Egyik versenyt a másik után sohase hallott és látott nevű ifju óriások nyernek meg. Ne haragudjanak ifju barátaink, de nekünk az a nézetünk, hogy ennek oka nem kis részben elbizakodottságuk is. Ha végigsétálunk a termen, csodálkozva látjuk, hogy a legszorgalmasabb iskolázók az öregek, míg az ifjak azt hiszik, hogy ők már többet tudnak, mint a mestereik. Pedig jól vívni lehet, de elég jól soha. Egy beláthatatlan ut áll még Pini, Greco előtt is. Iskolázni és gondolkodni, ez a két mód arra, hogy a vívásban haladjunk. Fiatal óriásaink erre csak akkor fognak rájönni, ha egyik vereség a másik után éri őket és csodálkozva látják, hogy minden zsűri rossz — persze csak nekik.

*

Tört és újra tört! Győzhetünk kardban száz világversenyen, de igazán értékes vívóművészetünk csak akkor lesz, ha törben is erősek leszünk. Nem csak mert a tör nemzetköziből fegyver, de azért is, mert egészséges fejlődés csak a két fegyver párhuzamos művelése útján érhető el.

Érthetetlen, miért nem veti magát a fiatalság a sportra, mikor babért, díjat semmivel sem könnyebb nyerni, mint törvívással, oly kevés a törvívó.

*

Az ÓTE. versenyére az egész fiatal gárda nevezett. A hendikepelést Werkner Lajos kitűnően végezte, ekként a verseny rendkívül érdekes lesz. A rendező egyesület, melynek ez az első vívóversenye, méltó a támogatásra.

LOVAS GYULA vivóterme
BUDAPEST, VI., Nagymező-utca 28. II. em.

A MAC. házi versenye.

Rendkívüli érdeklődés kísérte a MAC. I. hó 9-én lefolyt házi versenyét. Vivásban vezetett egyesületünk házi küzdelmeli rendszert élénk fényt vetnek az országos versenyekre is.

Minden Budapesten trenírozó MAC. versenyző, számszerint 43-an indultak és közöttük Halász Gyula, Krenesey Géza és Nagy Béla dr. is. Különös feltűnést keltett Halász nagyszerű formája, aki újra tréningbe állott. Különösen eleinte vívott fényesen, később elhanyagolta. Krenesey sohasem volt ily jó. Akciói észszerűek, hidegvérűek, villámgyorsan hajtja azokat végre. Nagy Béla dr. nincs teljes formában, de biztos kombinációja, elméleti tudása mindig kíségtik. Nagyon jó Tóth Péter dr. Betenne látjuk az idei versenyek egyik fohosát! Pompásan támad, rípostja majdnem védhetetlen, kitűnő szurásai egészítik ki tudását.

Az elsőosztályú verseny az erők egyenlősége folytán hármas holtversenyyel végződött Krenesey, Nagy és Tóth között. A megújított küzdelmet Krenesey nyerte, míg Nagy és Tóth az előrehaladott időre való tekintettel ex aequo-ban állapodtak meg. Nagyon jól vívott Lipcey és Fáy. A másodosztályba sorozottak közül Pintér és Polgár vívtak nagyon szépen.

Részletes eredmények:

Az első osztályban. I. csoport: 1. Fáy (3 gy.) 2. Tóth (2 gy.) 3. Kazár. 4. Rády.

II. csoport: 1. Gerde (3 gy.) 2. Lipcey (2 gy.) 3. Pajzs. 4. Becker.

III. csoport: 1. Halász (3 gy.) 2. Krenesey (2 gy.) 3. Sajgó 4. Karossa.

IV. csoport: 1. Nagy Béla dr. (4 gy.) 2. Pintér (2 gy.) 3. Ambrózy (2 gy., aztán a holtv. elől visszalép.) 4. és 5. Bányász és Koczay

Döntő: Krenesey Géza 5 győzelem, megverte Nagy és Pintér. Nagy Béla dr. 5 győzelem, megverte Halász és Tóth) és Tóth Péter dr. (5 győzelem, megverte Krenesey és Lipcey) hármas holtversenyben, mely eldőlvén:

1. Krenesey Géza.

2. Nagy Béla dr. és

Tóth Péter dr.

3. Lipcey Márton (4 gy.) és Halász Gyula (4 gy.) 4. Fáy István és Gerde Oszkár dr. (2—2 gy.) 5. Pintér Géza (1 gy.)

A második osztályban a döntőben holtverseny után 1. Pintér Géza. 2. Polgár. 3. Fekete. 4. Lenik. A második osztályban vívtak még: Kelemen, Bánhegyi Elek, Feketeházi, Weisz, Kraumer stb.

A FŐVÁROSI VÍVÓ CLUB I. hó 4., 5. és 8-án tartotta meg az idei második házi handicap-versenyét. A nagyszámú résztvevőkre való tekintettel a versenyzők két csoportban vívtak.

A kezdők csoportjában Mandl Andor győzött. Guttman Emil lett a második és Krausz Sándor a harmadik. E három első helyezett az első csoportban tovább vívtak. Az első csoport első köréből Lehner, dr. Jellinek és Szende A.; a második körből dr. Földes, Gold és Dános kerültek a döntőbe. Győztesként Lehner Arthur került ki, második dr. Jellinek Manó (1 t. előny) és harmadik Dános László (3 t. előny.)

A klub vezetősége elhatározta, hogy a club által 1909. január hóban rendezendő nemzetközi versenyre való tekintettel a versenyzők versenyrutinjának fokozására még e hónapban egy újabb háziversenyt rendez.

A club tagjai nagy számban és szorgalmasan készülnek a közeledő versenyszezonra és úgy Torricelli mester, mint Hallósy mester nem kimélnék semmi fáradságot a versenyzők minél alaposabb kiképzésénél.

A VÉN FIUK HÁZIVERSENYE kedden éjjel 11 órakor fejeződött be. A versenyen mindenki mindenkivel vívott, ami 15 résztvevőnél 105 mérkőzést jelentett. A bíraskodást a vívók választása nyomán maguk a versenyzők látták el.

A verseny eredménye: 1. Krenesey Géza 10 győzelem. 2. Tóth Péter 9½ győzelem. 3. Nagy Béla dr., Heinrich Aladár, Gerde Oszkár 8—8 győzelem. 4. Halász Gyula 7½ győzelem. 5. Sütér Gyula 6 győzelem. 6. Hajdu Marcel és Heller Ágost 5½ győzelem. 7. Werkner Lajos 5 győzelem. Mészáros Ervin 2½ győzelem. Nagy Valér 2 győzelem. Berend Miklós 1 győzelem.

A versenyre és akadémiaira még visszatérünk.

SANTELLI MESTER MATINÉJA. Santelli Italo mester f. hó 13-án, vasárnap, délelőtt a Vigadóban jól sikerült vívómatinét rendezett, melyen tanítványain kívül Ernesto Venezia, Sanesi, Bach mesterek is résztvettek.

A SZEGEDI VÍVÓVERSENY 1909 április 2., 3. és 4-én lesz. Állani fog egy jubiláris versenyből, melyen a klub 10 éves

Leikkimeretes tanítás urak, hölgyek és gyermekeknek.
Ez évben magnagyobbítva
Kard-, vitór- és ökölvívás, tornázás.

fenállása emlékére a kiub és jelenlegi tagjai vehetnek részt. Lesz ezután egy kizárásos országos verseny kurd és törre, és végül vén fiuk versenye.

A PAC. VIVÓVERSENYE. Hazánk legrégebb vidéki sportegylete, a Pécsi Athletikai Club, f. hó 12-én tartott házi kardvivóverseny keretében, fényes közönség jelenlétében mutatta be vivóinak e sport terén való kiváló kvalitásait. Kamilli katonai vivómester tanítványai nyugodt átgondolt akciókkal, gyors tempókkal s a biztos védelemmel ismét bebizonyították mesterüknek kiváló képességeit. A nevezések nagy száma igen változatosá tette a versenyt, melyből erős küzdelem után győztesnek Gyömörey István került ki, második lett Koberling Nándor, harmadik Siklósi István, negyedik Vargha Gyula. A club értékes tiszteletdíjait Schwarz Gábor dr. adta át lelkes szavakkal a győzteseknek. Az egyesület idei vízvészeteja különben igen élénknek ígérkezik, amennyiben a tél folyamán rendezendő akadémián s egy tavaszi vivóversenyen fogják a tagok képességeiket bemutatni.

CAMBRIDGE — OXFORD-I VIVÓVERSENYEK. Cambridge — Oxford között évente megismétlődő vivóversenyek mindig nagy eseményt képeznek a két kiváló angol egyetem sportéletében. A most megtartott vivómérkőzések a szokottnál is jobban sikerültek, mert az olimpia versenyek a vivás iránt is felkeltették az angol egyetemi ifjuság figyelmét. A verseny bennünket annál jobban érdekel, mert egy magyar vivó is részt vett benne. Báró Guttman Henrik, a Nemzeti Vivó Club tagja, jelenleg a cambridge-i egyetem hallgatója és mint ilyen a freshmen-ek (első évesek) és a novice-ok (akik még nem versenyeztek Oxford ellen) versenyében vett részt és úgy a freshmen-ek, mint a novice-ok kardversenyét megnyerte.

A versenyek eredményei a következők voltak:

I. Freshmen tör. 1. Hon. V. A. H. Onslow (Trinity.) 2. E. G. Adrian (Trinity.) 3. B. C. Newton (Knig's.) 4. O. Greenwood (Peterhouse). II. Novices tör. 1. G. M. Vereker (Trinity.) 2. B. C. Newton (Knig's.) 3. G. M. Gerard (Drowning.) 4. B. C. Evens (Caius). III. Freshmen kard. 1. Baron H. A. Guttman (Trinity.) 2. G. L. Ferguson (Caius.) 3. M. G. Ullmann (Trinity.) IV. Novices kard. 1. Baron H. A. Guttman (Trinity.) 2. W. Wankovics (Drowning.) 3. G. H. Charlton (St. Chatharine's.)

BÁRÓ GUTTMANN HENRIK a NVC. tagja, Fodor mester tanítványa, ki az idén Cambridge-ben tanul, megnyerte az egyetemi ujoneversenyt és tüstént utána a haladók versenyét, ezzel is gyarapítva Londonban a magyar vivás és mesterek jó hírnevét.

Az ó-budai verseny előnyosztása.

Az ÓTE. hendikep versenyén az előnyököt Werkuer Lajos a következőleg osztotta ki.

Előnyt nem kaptak: Apáti (BBTE.), Dumay (BBTE.), Lehner (FVC.).

1 tuss előnyt kaptak: Stiller (NVC.), Garay (NVC.), Pajzs (MAC.).

2 tuss előnyt kaptak: Gondai (NVC.), Grünwald (NVC.), Rozgonyi (NVC.), Lipesev (MAC.), Ambrózy (MAC.), Sajgó (MAC.), Rády (MAC.), Fáy (MAC.), Kugler (ÓTE.), Halász Zs. (BEHC.), Szende D. (FVC.).

3 tuss előnyt kaptak: Steyer (NVC.), Szücs (Zombori SE.), Zoltán (MTK.), Goldberger (MTK.), Schön (BBTE.), Piek (FVC.), Pintér (MAC.), Kazár (MAC.), Koczv (MAC.), Palotay—Kovács (BEAC.), Fodor (NVC.), Fehér (Bécsújhely), Gold (FVC.).

4 tuss előnyt kaptak: Leszik (MAC.), Strauss (NVC.), Hoffmann (BEAC.), Eber (FVC.), Barlai (ÓTE.), Szende Sándor (ÓTE.), Lilj (ÓTE.), Demel (BBTE.), Kulifay (MAC.), Dános (FVC.), Polgár István (MAC.), Kukib (BBTE.).

5 tuss előnyt kaptak: Csávosi (Zombori SE.), Schleicher (Santelli), Demeniczky (NVC.), Polgár Imre (NVC.), Darvay (Hajózási Club), Fischer (Hajózási Club), Aszódi (Hajózási Club), Beck (MTK.), Miklós (BBTE.), Streeck (BBTE.), Török (ÓTE.), Boró (ÓTE.), Csányi (ÓTE.), Hankovszky (ÓTE.), Isépy (ÓTE.), Kunze (ÓTE.).

A verseny, pénteken, f. hó 18-án este 1 $\frac{1}{2}$ órakor kezdődik a NVC. helységében (Koronahereg-utca 3. II. em.), ugyanitt folytatódik szombaton, míg a vasárnapi döntő küzdelem az óbudai Kórház-utcai elemi iskolában lesz.

A Nemzeti Torna Egyesület disztornája.

Szombaton este tartotta meg a Nemzeti Torna-Egyesület szokásos disztornáját szép és nagyszámú közönség jelenlétében. Az egyesületet kitüntette megjelenésével Apponyi Albert gróf miniszter, ki Tóth János államtitkár kíséretében látogatta meg a Szentkirályi-utcai tornaesernokot. A megjelentek között ott láttuk Barkóczy Sándor báró és Bolla Imre miniszteri tanácsosokat, Muzsa Gyula, Polónyi Dezső és Bernát István országos képviselőket, Kun Gyula fővárosi tanácsnokot a NTE. elnökét, Demény Károlyt, Bernát Gézát, Sárvai Szabó Sándort, Friedrich Nándort, Iszer Károlyt és Malecki Románt.

A Nemzeti Torna-Egyesület a legrégebb és legkonzervatívabb tornaegyesületünk. Az újításokat nem szívesen fogadja el, és ha ezt meg is teszi, nagyon meglátszik, hogy csak a körülmények kényszerítő hatásának enged. Az ósdi szellem nagyon meglátszott az egész disztornán, amely egy-két számot kivéve vontatott és unalmas volt.

A régi keretből kiemelkedő két szám volt Ujhelyi Sándor tornatanár által vezetett lógyakorlatok, amelyeket a VIII. kerületi községi főreáliskola 4. osztályu tanulói mutattak be 3 lovon, és a minta-esapat buzogány-gyakorlati, amelyek igazán mintaszerűek voltak.

A disztorna a Rákóczi-induló hangjai mellett a felvonulással kezdődött. A felvonulásban a NTE. hölgyesportja, a férfi tagok csapata és VIII. ker. közs. főreáliskola ifjusági csapata vett részt. A felvonulás után a férfi tagok súlyzó gyakorlata következett, amely tele volt hibával és nagyon rosszul sikerült. Ezután a csapat-tornázás lovon, ugróasztalon, korlátban, bakon és rohamdeszkán folyt le. A nők korlátgyakorlatai következtek ezután egymás mellé, hosszában felállított korlátokon. A kezdő tornászoknak való primitív gyakorlatokat szabatosan végezték a hölgyek, akik legnagyobb része a tornatanfolyam növendékei és az egyet képzett hölgytornászai közül lettek kiválasztva. Az ötödik szám a VIII. ker. főreáliskolai tanulók tornázása volt 3 lovon. Az ifjak igen szép, egyöntetű és dicséretre méltó munkát végeztek. Ezután az összetett verseny: gyűrűhinta és rudgrás következett. A gyűrűn két előírt és egy szabadon választott gyakorlatot kellett végezni. A gyűrűverseny-tornázás után az egyleti növendékek iskolatornázást mutattak be a nyújtón, amely kevésbé sikerült. A disztorna legszebb száma következett ezután, a mintacsapat buzogány gyakorlatai. A nehéz és szép gyakorlatokat a legnagyobb könnyedséggel és biztonsággal végezték a résztvevők. Utolsó pontja a disztornának az összetett verseny második része, a rudgrás volt. Az összetett verseny győztese: Habersfeld Győző, a második Illés Árpád volt. Az ünnepély végével a díjakat szép szavak kíséretében Kun Gyula, a NTE. buzgó elnöke osztotta ki.

A disztornát követő vacsorán igen sokan vettek részt és az elhangzott beszédek azt bizonyították, hogy a budaiak disztornáján elhintett béke magvai jó talajra találtak, és dacára némi disszonáns utóhangoknak a különböző testnevelési irányok megtalálták a közeledés utjait. Az első felzáró Kun Gyula volt, aki üdvözölte a vendégeket és örömeinek adott kifejezést, hogy a 3 különböző testgyakorlati

KODAK

gépek elismert elsőrangú kamarák.

Napfény melletti előhívó készülékek 6:50 K.-tól feljebb

Minden jobb szaküzletben kaphatók.

KODAK, Gesellschaft, m. b. H. Wien, I., Graben No. 29.

irány a torna, az atlétika és a katonai nevelés képviselve van. Meg van győződve, hogy e három irány együttműködése a hazára nézve csak hasznos lehet. Polónyi Dezső a MAC. nevében üdvözölte a Nemzeti Torna-Egyesületet és csatlakozott Kun Gyula felszólalásához, hogy a három testnevelési irány közeledése a hazára nézve üdvös gyümölcsöket fog teremni. De károsnak tartja azt, hogy míg atlétikai és torna irányzat oly szépen megbékelnek, azalatt az egyik szövetség hivatalos lapja üszköt dob a béke közt. Szerencsére azonban volt alkalma meggyőződni, hogy a szövetségben ponderáló egyének a megkezdett uton maradnak és haladnak tovább és nem engedik magukat félrevezetni. Kijelenti, hogy ők egy szíves baráti meghívásnak tettek eleget és ebben kételkedni uri embernek nincs jogában.

Beszélték még Bolla Imre, Sárói Szabó Sándor, Bernát Géza, Demény Károly, Sigray Pál és Szaffka Manó.

A BUDAPESTI POSTA- ÉS TÁVIRÓTISZTIVISELŐK SPORT-EGYESÜLETE szerdán este tartotta az évi utolsó háziestélyt a Rökk Szilárd-utcai tornacsarnokban. A nagyszámú érdeklődők között különösen sok hölgy volt jelen, akiknek színes csoportja a háziestély díszét nagyban emelte.

A háziestély általános tetszés mellett folyt le. A felvonulás után, amelyben 44 férfi- és 12 hölgytornász vett részt, szabaddagkorlatok, szertornázás, versenyek, iskolabirkózás, végül gúla a magas korlátán következett. Nagy tetszést aratott a hölgy csapat művészi buzogánygyakorlata. Erdői Béla nyújtógyakorlatai is tappra ragadták a közönséget.

A tanfolyamhallgatók versenyében korlátlan I. Hegedűs, II. Kmety. Az egyéni nyílt versenyben, súlyemelés és függeszke-dés (összetett verseny) I. Balázs és Sauerwein, II. Kobulcszky.

A háziestély szép sikere az egyesület művezetőjének, Tóth István tornatanának az érdeme.

Az estélyt a Postáskaszinóban kedélyes társasvacsora követte, melyen az egyesület tevékeny elnöke, Rutter tanácsos és több fővárosi sportegyesület képviselője is részt vett.

A Z ARADI POSTA- ÉS TÁV-TISZTIVISELŐK SPORTEGYESÜLETE 1909 január hó 9-én a központi szálloda nagytermében tombóval egybekötött táncestélyt rendez.

A NAGYVÁRADI SPORTEGYESÜLET (NSE) december 6-án d. u. 3 órakor tartotta az évi téli versenyét, melyen ismét jelét adta fejlődő képességének.

Nagy és előkelő közönség előtt folyt le a verseny. Jelen voltak: Glac Antal főispán, Vass Bertalan főigazgató, Rimler Károly polgármester, Szathmáry Király Andor stb.

A részletes eredmény a következő:

I. Felvonulás és szabaddagkorlat 24 ember. II. Korlát mintacsapat 6 ember. III. Súlyemelés. 1. Dallos Ferenc. 2. Nadányi János és Vitán Árpád. IV. Nyújtó verseny. 1. Dayka Endre és Hódosi Márton. 2. Dr. Szeghalmy Sándor. 3. Dallos Ferenc. V. Magas ugrás helyből. 1. Szeghalmy József 127 cm. 2. Kramer Lajos 122 cm. 3. Bihary Gyula 117 cm. 4. László Ferenc 107 cm. VI. Függeszke-dés. 1. Keszthelyi István. 2. Bihary Gyula. 3. Haber Antal. VII. Magasugrás. 1. Szegedy Géza 175 cm. 2. Hódosi Márton 160 cm. 3. Dayka Endre és Pally Lajos 150 cm. VIII. Helyből távolugrás. 1. Dr. Szeghalmy Sándor 288 cm. 2. Hódosi Márton 264 cm. 3. Pally András 248 cm.

A PANNONIA EVEZŐS CLUB f. hó 12-én rendezte a versenyzői tiszteletére évenként rendezettni szokott győztesek vacsoráját a Magyar Athletikai Club margitszigeti clubházában, amelyen az ünnepi beszédet dr. Zádor Béla, a Pannonia titkára mondta. Beszédében kiemelte, hogy az elmúlt év volt a clubnak legfényesebb esztendeje, mert az évhez fűződnek az első magyar csapatgyőzelmek Angliában és Németországban; az olimpiai eve-

zős versenyen is a club tagjaiból alakult magyar csapat fényesen megállította helyét s az eddigi sikerek alapja, a jövő sikereinek biztosítója a szigorú önfegyelm, akaraterő, küzdeni tudás és önzetlenség, mely elvek megvalósítóira az idei győzelmek osztályrészesei, a club idei győzelmes versenyzőire üritette a Pannonia 10 éves fennállásának emlékére alapított serleget, melyet a club ez évben nyert meg első ízben. A 80 terítékes vacsorát fényesen sikerült cabaret-eladás követte, mely a reggeli órákig a legjobb hangulatban tartotta együtt a társaságot.

A CAMBRIDGEI NYOLCASOK versenye fényes tanúságtétele A volt annak, hogy mily kitűnő anyag van ismét együtt a cambridgei egyetemen. Az a két klinker csapat, mely egymással december 10-én matchelt, dicséretére válik tanítójuknak: Mr Stuart elnöknek, ki az egyik s a titkárnak, ki a másik csapatot oktatta. A test- és vizmunka precizitása, gyorsasága bámulatba ejtette a szép számmal Ely-be rándult társaságot, kik közül számos oxfordi is volt Guy Nickalssal az élén. R. C. Lehmann, a legnagyobb angol evezős szakiró, egy sportlapban a csapatokról valóságos dicsőhimnuszt ír a látottak alapján. A 2 nyolcasban mindössze csak négy oly evezős evezett, ki már résztvett nyilvános versenyen és így igen könnyű lesz Stuartnak összeállítani a reprezentatív nyolcasukat Oxford ellen. A karácsonyi ünnepek után elkezdik már erre tréningjüket. Lehmann szerint az minden kétségen kívüli, hogy Oxford elleni versenyüket ismét fényesen kell ily anyaggal megnyerniök. Sőt a Henley regatta Grand cup-jét is meg fogják tudni védeni bárki ellenében.

A MAGYAR EVEZŐS EGYLETEK ORSZÁGOS SZÖVETSÉGE A jövő pénteken fogja, mint értesülünk, legközelebbi igazgatósági ülését tartani, melyen dönteni fognak a sokáig felzavartó race-hajók eladása kérdésében. Ugyanez ülésen vétetik fel tagnak a „Danubius” újvidéki Evezős Egyesület is.

Szilánkok.

Érdekes, hogy mennyire kétértelmű helyzetet teremthet ama körülmény, hogy a MUSz. versenyszabályai még tulajdonképpen nem is léteznek. A BAK. múlt vasárnapi versenyén a juniorstaféta-versenyben győztes csapatnak egyik tagja (Erős) a MTK. XI. 8-iki versenyén első lett, de bár óvás adatott be ellene, a versenybíróság elég különös eljárást tanúsított, amennyiben magát nem tartva illetékesnek (?), a dolgot a Szövetség elé terelte, azon indoklással, hogy a MUSz. szabályai szerint a kezdők versenyének győztese junior marad. Pedig a helyzet tiszta és világos: a MUSz. szabályai még tárgyalás alatt lévén, sem kihirdetve, sem pláne életbeléptetve nincsenek, ellenben a Szövetség egy döntvénye az 1908. év folyamára még szezon elején a MASz. ugy általános, mint uszóversenyszabályait tette mérvadóvá. Már pedig az „Ált. Versenyszabályok” 24. §-a szerint „junior az, aki *semmiféle* uszóversenyben (gyermek-, ifjúsági- és középiskolai versenyt kivéve) első díjat, 600 m.-en alul, illetve felül nem nyert.” A zsűri tehát már a saját hatáskörében is el kellett volna járnia és felesleges a Szövetségre hárítani a dolgot.

Igen öröndetes jelenség, hogy a BTC. holnapi versenyét annyira támogatják a társgeletek nagyszámú nevezéseikkel, támogatóndó e kiváló, régi sportegyletünk első szárnypórbálgatásait az uszósport terén, mely első kísérlet annál nagyobb horderővel bír, hogy a BTC. nagyarányu torna, football és atlétikai tevékenységével szemben telje-

Jelvények, plakettek, érmek, tiszteletdíjak

Izléses és olcsó kivitelben

FABRI I. és társa Ferenciek-tere 2. sz., Király-bazár.

Budapest székesfőváros szerződöttetett a Magyar Athletikai Szövetség a Magyar Athletikai Club □ □ és több előkelő egyesület szállítója

sen mellőzött és elhanyagolt maradt egyike a legfejlettebb sportágaknak, az uszás. Nagy jelentőségű és általános megelégedést, örömet kelthet a Budapesti Torna-Club abbéli elhatározása, hogy a rendelkezésére álló nagy anyagi és erkölcsi erőt tevékeny faktorként illeszti be uszósportunk keretei közé, annak eddigi idegen, sőt tán idegenkedő rétegeket nyerve meg hatásos propagatív munkájával.

Halmay felfüggesztése természetesen óriási szenzációképpen hatott az egész magyar sportéletre, lapunk hétfői közlése nyomán. A Szövetség fellépése erőlyes és határozott volt; világos azonban, hogy a hatás ellenhatást szült és a napilapok néhány el is itéli érte a MÚSz-t. Hallottunk olyan ellenvetést, hogy magánügyet hurcoltak a Szövetség elé és pláne azt az abszurd érvet, hogy Halmay a Szövetség egy funkcionáriusa elleni antipátiából (!) nem jelenik meg — *bírái előtt*. Mint a Szövetség hivatalos lapja sem voltunk a MÚSz. iránt sohasem elfogultak és bátor szókimondással gyakoroltunk szigorú bírálatot. Ebben az esetben azonban meg kell állapítanunk, hogy a Szövetségnek *igaza volt*; feljelentés érkezett hozzá egy olyan incidens folyamán, mely egy uszósverseny *lefolyása közben*, a startnál esett meg, tehát *kötelessége* a jelentést tárgyalni és az ügyet közelebbről megvizsgálni. Halmaynak pedig — egyéb óriási érdemeinek minden legteljesebb méltánylása mellett — *kötelessége* referálni azon testületnek, melynek maga is tagja és melynek erkölcsi prestige-ét emeli tulajdon egyélt elnökének neve is. Micsoda demoralizáció lenne a következménye az efféléknek, hogy a versenyzők a megidőzés dacára is egyszerűen fittyet hányanak a sportot irányító legfőbb forumnak és egyszerűen nem jelennek meg. Hová lenne a rend- és fegyelmetartás lehetősége? Bizvást reméljük, hogy Halmay fogja elsőnek átlátni tévedését és meg fog jelenni a MÚSz. színe előtt.

A BALATON UE. HÁZIVERSENYT rendez ma, szombaton, a Rudas-fürdőben, főszámok: egy 100 m-es uszás (Standard I p. 15 mp.) és egy 100 m-es melluszás (Standard I p. 30 mp.)

A BTC. USZÓVERSENYE holnap, vasárnap lesz a Rudas-fürdőben; sportpolitikai jelentőségét lapunk más helyén mutatjuk, itt csak egyes versenyszámok várható kimenetelét latogatjuk. A 100 m-es főversenyben Ónody a favorit, mivel hosszabb szünet után Munk veszi fel a küzdelmet, míg 60 m-en Donáth indul legtöbb eséllyel, bár az ellene startoló sprintergárd a jósága (Munk, Hégner, Schwendtner stb.) ritka szép küzdelmet ígér. A verseny szenzációja lenne a Németországból hazatért Las-Torres indulása a 200 m-es versenyben, ez azonban, sajnos, kétes és így Hajós — ha ugyan betegsége engedi — minden megerősítés nélkül győz. A 40 m-es gyorsuszásban megint Donáth Leonak vannak jó chance-ai, közel lesz hozzá Honti Gábor (MÁFC.), míg az 5×40 m-es sprintstafétában meg fog ismétlődni a mult heti szép küzdelem, győztesnek egyébként ismét a MAC-ot várjuk.

AZ I. WASC. VERSENYE ránk magyarokra egy meglehetősen kellemetlen tanulsággal járt. Sheff O. 68 m-en ugyanis megverte Hégner, tehát a legjobb magyar sprinterek egyikét, ami rövid távon Bécsben eddig gyakorolt hegemoniánkat erősen megingatja. A 68 m-es melluszásban Elek leveretése az igen gyenge idő (57 mp.) folytán érthetetlen lenne, ha közvetlen előtte a buváruszásban nem indult volna. A stafétában fölényes győzelmet aratott a MUE., szintegy könnyen győzött Baranyai és Apor a 100 m-es juniorversenyben, illetve 68 m-es oldaluszásban. A bécsiek közül alig érhet valaki jobb eredményt, kivéve Sheff a bajnokságban 100 m-re (1 p. 09.2 mp.) és a 68 m-es gyorsuszásban (44.4 mp.)

HEALY VILÁGREKORDJA szárnyalta be a közelmúltban a napisajtót 110 yardra 1 p. 03.2 mp. A dologról mi is hírt vetünk, de jónak látuk először érdeklődni az ermény realitása után. Információk szerint Healy, aki tavaszi formáját is tulszárnyalja jelenleg, október 16-án a sydney-i új Municipal Baths megnyitása alkalmából sós vízben 2 fordulós tényleg a fenti időt úszta egy invitacion handicap-ben, a versenyt a New South Wales Swimming Association rendezte. A világrekord tehát nem is 10 m-re, hanem pláne valamivel hosszabb, 110 yardnyi távolságra szól.

A BRÁZAY-féle sósorszesz nem tévesztendő össze a legújabbban lábrakapott utánzatokkal.

A MAGYAR ATHLETIKAI CLUB ÉVKÖNYVE. Vaskos, sárga-kék színekben pompázó, 248 oldalra terjedő, a klub büszke címerével, az Esterházy-griffel díszített könyv: a Magyar Athletikai Club, a magyar atletikai sport-doyen egyesületének évkönyve fekszik előttünk. A MAC. által legutoljára kiadott évkönyv 1901-ben jelent meg, s így ez a most megjelent hatalmas méretű munka föléli mindazt, ami a klub történetében 1902-től 1908 január 1-ig előfordult. Az évkönyv a maga nemében páratlan gondos szorgalommal van szerkesztve. Felsőli s részletesen beszámol mindazon eseményekről, amelyek a klubbal összefüggésben voltak, részletesen és pontosan nyújt felvilágosítást azon sikerekről, amelyeket a klub tagjai a MAC. által kultivált sportágak bármelyikében elérték. A könyv által föléli anyag beosztása is oly kiténő áttekinthetőséggel történt, hogy azokban nemcsak a kronológikus sorrendben lefolyt események adatnak vissza, hanem az egyes sportágakat tárgyaló fejezetek végén, öt évre visszamenő összehasonlító táblázatok mutatják a MAC-nak valamely sportágban elért folyton jobban lendülő és a magyar sportéval szinte egyértékű fokozatos fejlődését. Az évkönyv elején az egyes évek eseményeit s azoknak a klubra való hatásait külön összefoglalásban tárgyalja s maga a bevezető cikk, mely az atlétika feltartóztatlan terjedését és fejlődését mutatja ki, egyetemes érdekű és értékű. Az egyes táblázatok hű statisztikai kimutatásban adják vissza a MAC-nak az utolsó öt évben kifejtett működésének eredményét és fejlődésének fokozatait. Így atlétikában a fejlődés szembezőkő évről-évre szebb eredményeket mutat fel az évkönyv. Az évkönyv egyik legérdekesebb része kétségtelül az, amely a MAC. football sportjának 1902-től kiinduló hű történetét adja vissza. A fejezet végén az elmúlt öt évre visszamenőleg mutatja a MAC. csapatainak működését és egyszerűen hatalmas fejlődését. A vívást tárgyaló fejezet jóformán csak a klub vívóinak állandó diadalait tartalmazza. Ebben a sportágban a MAC. mindig jóformán magasan riválisai felett állott, s így nem esoda, ha az elmúlt öt esztendőnek majdnem minden fontosabb versenyt a MAC. tagjai nyerték meg. Nagy tevékenység fejtenek ki újabbban a MAC. tagjai a jégheockey terén, míg sajnos az uszás teljesen kimaradt a klub sportéletéből és itt sajnos, dacára a vezetőség jóakarataának, minden kísérlet hiábavalónak látszik. Az évkönyv befejező részében vannak felsorolva és fotográfiaival illusztrálva a MAC. eddig kiírt összes vándordíjai. Az értékes évkönyv Lauber Dezső építésznek, a MAC. agilis titkárának szerkesztésében jelent meg, ki ezzel az egész magyar sportéletet is érdeklő nagy munkát végzett, melyet könnyed stílusa a sport iránt érdeklődő nagyközönség részére is élvezetet nyújtó olvasmányává tesz. A hat évről összegegyűjtött rengeteg munkát igénylő adathalmaz összegyűjtésében Csurgay István és Friedrich Nándor is tevékeny részt vett.

A BÉCSI „VILÁGBAJNOKSÁGOK” mult héten zajlottak le Bécsben, magyar részről Payr' és Előd (MTK.) indultak, sajnos anélkül, hogy eredményt tudtak volna elérni. A jury működésével különben a versenyzők igen elégedetlenek voltak és többen hangoztatták, hogy Bécsben többé nem indulnak, bár lehet, hogy ez ígéreteküket ők sem fogják komolyan venni. Részletes eredmény:

I. *Súlyemelés-világbajnokság.* (Nehézsúlyok, 85 kilogramm fölül.) 1. Graf (Bécs) 645 kg. 2. Tandler (Bécs) 631 kg. 3. Danzer (Bécs) 587 kg. 4. Simonits (Bécs) 570½ kg.

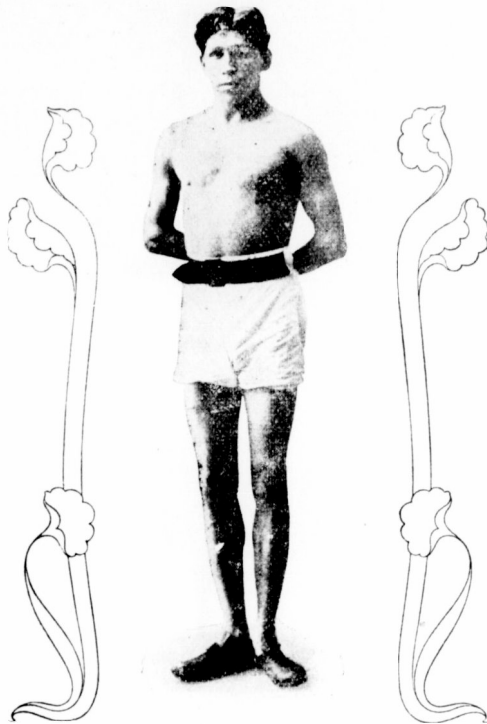
II. *Súlyemelés-világbajnokság.* (Könnyűsúlyok, 85 kilogrammig.) 1. Eibl (Bécs) 527 kg. 2. Nejedlik (Bécs) 516 kg. 3. Studinger (Bécs) 514½ kg. 4. Hofböck (Bécs) 512 kg.

III. *Könnyűsúlyok birkózás-világbajnoksága* (75 kg.-ig.) 1. Dürry (Wiener Sportverein) 6½ győzelem. 2. Dotousehek (Wiener Sportverein) 6 győzelem. 3. Christensen (Kopenhága) 6 győzelem.

IV. *Nehézsúlyok birkózás-világbajnoksága* (75 kg-on fölül.) 1. Eggeberg (Kopenhága) 6 győzelem. 2. Rossum (Wiener Sportverein) 5 győzelem. 3. Panzer (Wiener Sportverein) 4 győzelem. Payr' és Előd helyzetlenül indultak.

JOHN B. TAYLOR †. Az amerikai pennsylvaniai egyetem hírneves néger negyedangol népfőldes futója tifuszban meghalt.

Amerika egyik legjobb negyedangolos futóját vesztli el benne. Pennsylvánián állatorvosnövendék volt. Mult évben új egyetemi rekordot állított fel 48.8 mp.-el. felülmulván ezzel az 1 mp.-el Long M. W. eddigi rekordját.

Loongboat.

LONGBOAT—MARSH MARATHONI MATCH. Loongboat, az ismert kanadai indiánus távfutó az amerikai John M. Marsh-sal negyven kilométeres távon matchelt és nyolcszáz méterrel előzte meg ellenfelét a célnál, egész uton át nagy könnyedséggel futva.

Jogi és politikai szigorlatokra, alap- és államvizsgákra és az ügyvédi vizsgákra kiváló sikerrel garancia mellett készít elő

Dr. Kállay Zoltán

jogi szeminárium

Budapest, IV., Magyar-utca 3. szám.

Nem tévesztendő össze hasonló intézetekkel!

A hétről.

Az időjárás két hétig csak fenyegette a MLSz.-t, avval, hogy a bajnoki őszi forduló befejezését megakadályozza. Most már azonban kérelhetetlen szigorral egyszerűen eltiltja a csapatokat a hátralévő mérkőzések lebonyolításától. Egyszer és mindenkorra szankcionálja azt a tényt, hogy december közepén football-játék ne dühöngessen. Valósággal szükség volt arra, hogy legalább egy őszi (!) forduló befejezését vis major akadályozza meg. Mert mindeddig — még a játékosok egészségének kockára tévése által is — a Magyar Labdarugók Szövetsége nem látta szükségesnek, hogy az őszi forduló végső terminusát ne dec. 15-re, hanem november

utolsó vasárnapjára tegye. El kellett következni a jelen helyzetnek, hogy a kérdést, az idő abnormitása azzal a határozottsággal oldja meg, amelylyel most lép közbe.

De ha a támadt ferde helyzet megoldását keressük, mindenek fölött a sportszerűséget kell szemünk előtt tartani. Ha azt tartjuk szem előtt, hogy az őszi mérkőzések, ha a kitűzött határon belül le nem bonyolíthatók, úgy azok, akkor rendezendők, amikor — tovább menőleg — erre nézve egy alkalmas nap kínálkozik, ezen esetben furesa helyzet állhat elő. Mert ha a jó Isten ily alkalmas napot csak január közepén ad, ez esetben a játékosoknak folytonosan mindaddig permanenciában kell tartani magukat? De hogyan? Tréningbe maradni lehetetlen. Másrészt pedig kelle-e ahhoz egészségügyi fejtegetés, hogy beláthatatlan veszélynek van kitéve az a játékos, aki minden tréning nélkül kényszerítve van arra, hogy december vagy január hónapban egy bajnoki vagy más mérkőzésben részt vegyen. Nem eredményezné-e ez a játékosok betegségét és egyszersmindkorra való letörését. De egy sportág sportszerű kultiválásának ellenőrzésére rendelt szövetség kényszerítheti-e a sporttűzőket arra, hogy azok sportszerűtlen vetélkedésre álljanak ki. Vagy reális és sportszerű mérkőzésnek nevezhető-e, egy, december vagy január közepén lejátszott match, ahol a csapatok minden tréning nélkül, vízzel és szárral borított, vagy hóval és jéggel fedett területen mérkőznek meg.

Midőn az elmaradt mérkőzések lejátszhatásának terminusát keressük, akkor december és január felé haladva, nem az idő jobbra fordulását, hanem ennek csak ellenkezőjét várhatjuk. Tehát esakis február közepétől vagy február 1-től előremenőleg beszélünk a csapatok permanenciájáról, mikor ezek már újra tréningben vannak, akkor bizonyára fognak olyan napot találni, amelyen az őszi visszamaradt mérkőzéseket pótlólag lejátszhatják. Mindenesetre szépség hiba az, hogy egy őszi mérkőzés tavasszal bonyolítottatik le, de a tavasz mégis csak alkalmasabb erre, mint a tél.

A „Federation International de Football Association“ rendkívüli kongresszusa Brüsszelben.

1908. december 13.

A „FIFA.“ folyó hó 13-án, vasárnapon tartotta rendkívüli kongresszusát, melyet sok riasztó hír előzött meg. — Sokan tudni vélték, hogy e napon határoznak a „FIFA.“ további léte, illetőleg nem léte felett, mások meg nagy szakadást jósoltak. — Mint utóbb a helyszínen kitént, ezen hírek nem a tényeknek, hanem inkább szerénytelen óhajoknak voltak kifejezői.

A rendkívüli kongresszuson következő országok képviseltették magukat.

Anglia: Woolfall, Wall. *Ausztria:* Dr. Abeles, Meisl. *Belgium:* Báro Laveley, Kahn, Mühlhnghaus. *Dánia:* Hirschmann. *Magyarország:* Steiner Hugó. *Németalföld:* Hirschmann. *Németország:* Hefner, Sanss, Heymann. *Svédország:* Keenig.

Később Franciaország is résztvevett, de csak tanácskozási joggal Mac Cahn és Simon által képviselve. Svájc és Olaszország kimentették távolmaradásukat.

Belgium nevében Báro Laveley üdvözlő a külföld képviselőit és örömeinek ad kifejezést, hogy a „FIFA.“ Brüsszelt választotta kongresszusa színhelyéül.

Woolfall a „FIFA.“ elnöke köszöni a „FIFA.“ nevében az üdvözlő szavakat, nagy meglegedését fejezi ki afelett, hogy a tagok nagy része képviselteti magát. — Indokolja a rendkívüli kongresszus egybehívását és azon reményének adkifejezést, hogy a „FIFA.“ tagjai továbbra is vállvetve fognak munkálkodni a footballsport fejlesztésén.

A kongresszus bekegyezik, hogy az ülésen Belgium és Németország 3—3 tagja legyen jelen, de csak 2—2 tagnak van hozzászólási joga.

A tárgyalások kezdete előtt Steiner (Magyarország) kifogásolja a napirend megállapítását, melybe, nézete szerint egyrészt helytelen pontot vettek fel, másrészt fontos ügyek, melyről tudomása szerint tárgyalni akarnak, a „folyó ügyek“ gyűjtőfogalma alatt szerepelnek csak, holott azoknak külön pontonként kellene szerepelniök. — Tiltakozik ilyen eljárás ellen és már cleve óvást emel minden olyan ügyben hozott határozat ellen, mely a napirenden nincs külön felem-

litve. — Együttal kifogásolja a napirend első pontját, mert véleménye szerint a rendes kongresszus jegyzőkönyvét csak a reá következők rendes kongresszuson lehet hitelesíteni.

Élénk vita fejlődött ki e kérdések felett és habár Németország és Belgium elleneztek a magyar álláspontot, de a kongresszus annak értelmében határozott. — A wieni kongresszus jegyzőkönyve tehát a jövő évi budapesti kongresszuson lesz hitelesítve. — A folyó ügyek alatt felmerülő kérdéseknél pedig határozat nem hozatik, hanem a kongresszus általakul értekezletté és annak eredménye fog a jövő évi rendes kongresszus napirendjére határozat céljából kitézteni.

Az új francia szövetség felvétele ellen több agrály merült fel, különösen, hogy politikai és felekezeti célokat szolgál nacionalista értelemben. — Habár mindkét képviselő tiltakozott ezen feltevés ellen, a kongresszus nem vette fel véglegesen a tagok sorába, hanem csak ideiglenesen 1910-ig és csak abban az esetben, ha az ideig meggyőződött az új francia szövetség sportszerűen komoly hívatásáról.

Felolvastattott Sváje levele, melyben engedélyt kér a „FIFA.”-ból kilépett és a francia szövetség kebelébe tartozó egyletekkel való játszásra. — Hivatkozással az alapszabályokra, elutasították. — Ugyiszintén Olaszország ilyenmü kérelme.

Sváje továbbá azt kéri, hogy az alapszabályok azon pontja, mely minden államban csak egy szövetséget ismer el, ugy értelmezendő; hogy az egyszer már elismert szövetség még kilépése esetén sem helyettesíthető mással. Lásd francia esetet. — Kongresszus elutasító határozatot hoz.

Sváje végül, tekintettel Franciaország és az angol amatőr szövetség helyzetére felveti azon eszmét, nem volna-e célszerü, ha a jelenlegi „FIFA.” feloszolna és más alapon újra alakulna. — Elvetetett.

Ausztria és Németország azért, mert Svájenak ezen levelét a „FIFA.” alelnöke, Schneider E. Viktor is aláírta, ez utóbbinak bizalmatlanságot akar szavaztatni. — Hollandia és Magyarország ellenzik az ilyen eljárást, mely utóbbi álláspontot a kongresszus magáévé tette.

Evvel a kongresszus napirendje ki lévén merítve, az bezártott és értekezletté alakult.

A kongresszuson történetekre a jövő számunkban még visszatérünk.

A vidéki labdarugó egyletek autonomiája.

Az elmúlt héten tartotta meg első értekezletét a vidéki egyletek budapesti képviselőinek szervező bizottsága. A vidéki képviselők teljes számban megjelentek ezen értekezleten, szép tanujelét adva ezzel érdeklőségüknek. Ezen értekezlet összehívásának célja egy megindítandó mozgalom fázisának megbeszélése volt, mely mozgalomnak a vidék teljes autonomiáját kellene eredményeznie. Bleyer Andor, a győri Egyetértés tornaosztály képviselője, ismertette azokat az okokat és állapotokat, melyek a vidék labdarugásának fejlődését akadályozzák, sőt egyes esetekben alá is ássák. Ennek okát első sorban abban látja, hogy a Magyar Labdarugók Szövetsége túlságos elfogultsága miatt a vidék ügyeivel abszolúte alig foglalkozik és ha foglalkozik is, azt oly közönyösséggel, jobban mondva, érdektelenséggel végzi, mintha nem országos, hanem csak fővárosi egyletek szövetsége volna. Másodsorban azt tartja károsnak, hogy a fővárosi egyletek a szövetségszékkel a vidéki egyletek érdekeit háttérbe szorítják és azokat csak arra tartják jóknak, hogy ha valamely kényes vagy érdekebe vágó ügyük a szövetség előtt fekszik, javukra a szavazásnál felhasználhassák. Ezen állapot túrhetetlennek tartja és indítványozza, hogy indítottassék mozgalom az irányban, hogy a vidéki egyletek teljes autonomiát nyerjenek, olyanformán, hogy a Magyar Labdarugó Szövetség kebelében külön intéző-bizottság alakuljon a vidéki egyletek képviselőiből, mely egyedül a vidéki egyletek ügyeinek intézésével foglalkozzon. Egyesek által felvetett tervet, miszerint minden kerületben külön-külön intéző-bizottság alakítottassék, azt gyakorlatilag teljesen kivihetetlennek tartja azon oknál fogva, mert némely kerületben a labdarugással foglalkozó egyletek száma oly csekély, hogy ott szövetségi szervezetről szó sem lehet, mert meg sem alakulhatna és az furcsa állapotokat eredményezne, ha egyes kerületeket a központból, míg egy párat pedig vidéki székhelyükről igazgatnának. Ezt a tervet csak akkor lehetne keresztül vinni, ha a vidéki labdarugás már annyira erős volna, hogy kerületenként legalább is 10—12 egylet működne, mert ezáltal az is meg lenne akadályozva, hogy egyes nagyobb egyletek a kisebbeket nem nyomhatnák el és az egyletek közötti veszekedés, torzalkodás nem bonthatná meg a szövetségi szervezetet. Mert jól tudjuk, hogy az egyletek egymással gyakran

vannak rossz viszonyban, és ezt legjobban vidéken lehet látni, mert ott az egyleteket mindig a hatalmi pozíció vezeti és ez éppen az a pont, amelyen legkönnyebb az összezörrenés és nagyon furcsa állapotokat eredményezne ez oly kerületekben, hol csak három vagy négy egylet működik. Budapesten is fennáll ez az ellenséges viszony az egyes egyletek között, azonban a nagy többség meg tudja azt akadályozni, hogy magára a szövetségi szervezetre kihatással ne legyen. Az egyletek egymástól való távolfekvése miatt is nehézkessé válik az együttműködés, miután minden egyletnek érdekébe vág, hogy ő éppen ugy folyjon be más ügyeinek intézésébe, mint ahogy mások az ő ügyébe befolyanak. Választott intéző-bizottságról meg abszolúte nem beszélhetünk, miután minden egylet megköveteli azt, hogy ő is szerepeljen abban. Magának a székhelynek a megállapítása is nehézségekbe ütközik, valamint az igazlásoknak, valamint az országos bajnokságnak, valamint a vidéki kerületek bajnokságának, jobban mondva, Magyarország vidéki bajnokságának is egy centrumból kell intéznie. Az esetleges bírói kérdések, illetőleg bírói kiküldetések, amennyiben azok szükségessé válnának, szintén centrumból intézendők, a vidéki két más kerületbeli egylet, vagy egy vidéki egylet és egy fővárosi egylet között felmerülő ügyek intézésére szintén egy olyan központ kell, hol teljes érdektelenséggel képesek az ügyet tárgyalni.

A fentiekből láthatjuk, hogy ezen kérdésnek az egyedüli megoldása csak aképen történhetik, ha a MLSz. kebelében a vidéki egyletek ügyeinek intézésére külön bizottság alakul. Részletes vita után Herczog Ede, Soproni Football és Athletikai Club képviselőjének indítványa fogadtott el, miszerint a fentemlített bizottság 3 tagu lenne, melyhez hozzá jönne még a két tiszviselő is. Horváth Ferenc alapszabály-kidolgozó bizottság tagjának pedig azon indítványa, hogy a fenti bizottságon kívül alakítottassék egy vidéki képviselőtestület a Magyar LSz.-ben jelenleg működő igazgatótanács mintájára egyletenkénti képviselői szavazással. A vidéki és a fővárosi egyletek között felmerülő ügyek elintézésére pedig külön alkalmi bizottság alakítottassék, melybe mind a két fél egyforma számú tagot küldhet ki. Ezután Horváth Ferenc ismertette az alapszabály-kidolgozó bizottság tervzetét a vidéki egyletek szervezésére nézve. Majd kiterjeszkedett a szavazat mikénti beosztására, ugyanis az alapszabály-kidolgozó bizottság a vidéki egyletek szavazati jogát ugy kívánta megállapítani, hogy nem egyletenként szavaznának, hanem kerületenként és minden kerületnek 5 szavazata volna, ha abban mindjárt 10 egylet is van. A fővárosi elsőosztályu egyleteket egyletenként 5 szavazat, a második osztályu egyleteket egyletenként 4, a harmadik osztályu egyleteket egyletenként 3 szavazat illelne meg. Szóval a fővárosi egyletek egymagukban körülbelül 120 szavazattal bírnának, mely folyton növekedhetne, míg a vidéki egyleteket olyan 22 szavazat illelne meg, mely sohasem emelkednék.

Hosszas vita után abban állapodtak meg, hogy a kerületenkénti szavazást nem fogadják el semmi körülmények között és ezen indítvánnyal szemben a legmesszebb menő ellenállást fogják tanúsítani és a vidéki egyleteknek egyletenként a közgyűlésen legalább is 2 szavazattal kell bírnia, mert vannak a vidéki egyleteknek legalább is annyi tradicionális eredményük a labdarugás fejlesztésénél, mint akármelyik III. osztályu egyletnek, sőt merem állítani, mint sok I. és II. osztályu egyletnek, mert ott fejlesztették a labdarugást, hol arra kidolgozott talaj nem volt. Az értekezlet kimondja, hogy felszólítást intéz a vidéki egyletekhez, melyben felszólítja őket, hogy a közeledő közgyűlésre való tekintettel sürgősen jelentsék be képviselőjüket, hogy jogaikat védelmére teljes számmal felvonulhassanak. Utólagosan értesülünk, hogy Horváth Ferenc bejelentését az alapszabály-kidolgozó bizottság nem fogadta el, hanem az 5 helyett 10 szavazatot hozott javaslatba.

A vidék labdarugóspörtja életre hivatott, a fejlődés küszöbén áll és ha azt az illetékes körök fejlődésében önérdektől vezetett megakadályozzák, midőn eredményét látják majd működésüknek, magukban keressék az okot és ne hivatkozzanak a vidék fejletlenségére, sportszerűtlenségére s laikusságára, melyet szeretnek mindakkor hangoztatni, midőn működésüknek fordított eredményét látják.

A vidék autonomiájával és ezzel kapcsolatos cikkeket szívesen közlünk és felkérjük az egyleti titkárság urakat, hogy benünket ez irányban is felkeresni sziveskedjenek, annál is inkább, miután egyedül ők látják és érzik a jelenlegi állapotok hasznos vagy káros voltát.

Bleyer Andor.

Hírek.

PRÁGA. (Dec. 8.) Deutscher Fussball Club győz Deutsche Sportbrüder legénysége ellen 9 : 1. Félidő 6 : 0.

BÉCS. (Dec. 8.) A Wiener Sport Club ifjúsági csapata, mely múlt vasárnap a Fekete II legénységét 25 : 0 arányban le-

győzte, kedden a Wr. Sp. Cl. rezerv csapata ellen aratott 5 : 3 arányú reális győzelmet. Félidő 3 : 1. Bíró: Melich.

"SPLIT" IN AUSTRIA. A londoni „Sportsman“ ezen cím alatt közli, hogy az Oesterr. Fussball Verband krízis előtt áll. Bécs huszonhat legjelentékenyebb egylete az Osztrák Labdarugó Szövetségből kilépett és az Amateur Football Association elismerése mellett egy új szövetséget alakított. Ezen közlemény annyiban helytelen, mint hogy nem a 26 legelső football-egyletről, hanem második- és harmadosztályú csapatokról van szó, továbbá ezek nem léptek ki önként az Osztrák Labdarugó Szövetségből, hanem az utóbbi által ki lettek zárva.

A „33“ FOOTBALL KLUBJA 1908. évi december hó 19-én, szombaton este 7 órakor tartja IX. évi rendes közgyűlését Budán, a Kovacsics-féle vendéglő külön termében (II. Margit-kört 2. A hid mellett.)

DOBRIIN ZSIGMOND, a Pozsony—ULE. kiváló elnöke, áthelyeztetése miatt leköszönt állásáról. A PULE. távozó elnökét — fáradságtalan munkálkodásáért megörökítése végett örökös diszelnökévé választotta.

BERLINI BAJNOKSÁG ÁLLÁSA jelenleg a következő:

	J.	Ny.	E.	V.	A.	K.	P. s
Victoria	8	8	—	—	52	15	16
Hertha	8	6	—	2	31	15	12
Preussen	8	5	1	2	20	13	11
Britannia	8	5	—	3	33	22	10
Minerva	8	4	1	3	17	16	9
B. B. C.	8	2	1	5	19	31	5
Union	8	1	2	5	13	22	4
Concordia	8	1	1	6	13	40	3
Germania	8	1	—	7	13	37	2

OXFORD—GAMBRIDGE KÖZÖTTI RUGBY MATCH

Harminchatodszor mérkőzött a két rivális egyetem csapata és a mérkőzésük eldöntetlen maradt, mint röviden lapunk hétfői számában közöltük. A mérkőzésnek kedvezett gyönyörű idő nagy és élkelő közönséget vonzott ki a pályára, ott volt a királyné is és a 14.000 főnyi közönség oly viharos tapsal és éljenzéssel jutalmazta a versenyzőket, a minőről még a legnagyobb színészek se tudnak mesélni. Az első félidőben határozott fölényrel Cambridge játszott, bár a gólarányszámuk egyenlő volt és a fedezetük csodás bravurral dolgozott. Oxford csapatának mindenesetre hátránya volt, hogy C. G. Wright a tréningben szenvedett sérülése miatt a játékban részt nem vehetett. A második félidőben azonban az oxfordi csapat játszott nagy hévvel, úgy hogy egy Casztab oszvi segélyre is szorult. Az utolsó tíz percben Cambridge ismét brilliansan dolgozott, de a gólfőlénybe nem tudott kerülni s a match 5:5 arányban végződött. Anglia jelenleg a Rugby-matchek a népszerűbbek, ezeknek van a legelőkelőbb és legtovább közönsége. Az egyfordulós torna iratík ki tavaszra. Az Újpesti Előre

o o o o o Ifjusági Labdarugás. o o o o o

Az 1907/8. évi ifjusági bajnokság győztesének a Ferencvárosi Sport-Clubnak a bajnoki sapkák, az elmúlt szombaton osztatták ki. A sapkák igen izléses kivitelűek — sötétkék bársony, elől arany himnusszal H.Sz. — s szépen mutatnak. Müllender Sándor főtitkár ez alkalommal ünnepi beszédet mondott, melyben komoly munkára buzdítja s észszerű, fair játékra inti őket, rámutatván a fejlődés biztos útjára. A beszéd után bankett volt a F.S.C. klubhelyiségében, ahol jókedvben együtt maradt reggelizni a társaság. Az Ifjusági Labdarugók Szövetsége — tekintettel arra, hogy évközben több ifjusági egylet alakult, s hogy őket foglalkoztathassa — elhatározta a legutóbbi tanácsülésen, hogy részükre tavaszra egyfordulós footballmérkőzéseket rendez. Ezen résztvesznek a Ferencvárosi Sport-Club i. es., Kőbányai Atlétikai Club, Terézvárosi Sport-Club, Újpesti „Előre“ Sport-Club, Újpesti Ifjusági Atlétikai Klub és az Újpesti Testedzők Köre.

A tavaszi bajnoki mérkőzéseket hétfőn sorsolták ki, melynek eredményét lapunk legközelebbi számának hivatalos rovataiban közöljük.

Az elmúlt vasárnap a rossz pályaviszonyok miatt az ifjusági egyletek sem tartották barátságos mérkőzéseiket.

Kivonat az igazgatótanács december hó 12-én tartott ülésének jegyzőkönyvéből:

Elhatározatott, hogy az újonnan belépett egyesületek részére egyfordulós torna iratík ki tavaszra. Az Újpesti Előre Sport-Club, Terézvárosi Sport-Club és Újpesti Testedzők Köre mintán bemutató mérkőzéseiket lejátszották, végleg felvették

a Szövetség kötelékébe. Az intéző-bizottság lemondása elfogadott s a legközelebbi tanácsülésig, — hol az új intézőbizottság megválasztatik — az elnökség és titkárság bízatik meg az ügyek vezetésével. Az FTC. felelőzése az LTE. mérkőzésből kifolyólag elvettett. Ezután a tavalyi bajnokcsapatnak, a Ferencvárosi Sport-Clubnak, a bajnoki sapkák kiosztattak. A hiányzó tisztségek a következőképen töltek be: jegyző: Böser Albert; pénztáros: Várady Lajos; tanácsstagok: Tihanyi Árpád, Taffel Miksa és Hauser Ede; póttanácsstagok: Pálmai Ferenc, Neszt Ödön és Priboj Ferenc.

Burián (K.S.C.) 1909 márc. 1-től márc. 31-ig a mérkőzésektől eltítva, Drimál (L.T.E.) f. hó 21-ére beidézettetik.

A MAC. II. ellen f. hó 6-án szerepelt H.Sz. kombinált B) csapat fejelemzettlen játéka miatt szigorúan megdorgáltatott.

Friedmann, titkár.

Szerkesztői üzenetek.

Tóth, Déva. A vívőverseny középiskolák közötti verseny lesz, úgy tudjuk, 3-as csapatok közt. Nem hiszszük, hogy a vívőiskolák közötti verseny létrejőjön.

SPORT LÁBBELI = KÜLÖNLEGESSÉGEK.

-TENIS, AUTO, SPORT-CZIPÖK

CHASALLA-SANDALOK.

≡LÁBSZÁR VÉDŐK, ≡

≡LOVAGLÓ-CSIZMÁK, ≡

≡VADÁSZ-CZIPÖK.≡

GERÖ ADOLF

KOSSUTH-LAJOS UTCA 4.

FŐHERCZEG UDV. SZÁLLÍTÓ.≡

KIVÁNATRA ÁRJEGYZÉK BÉRMENTVE.

A CHASALLA JEGYŰ

≡CZIPÓNEMŰEK EGYEDŰL ELÁRUSÍTÓJA.

HIVATALOS RÉSZ.

Magyar Athletikai Szövetség.

III. Margitszigeti sporttelep.

Elnök: Bárczy István dr. **Alélnökök:** Gerenday György dr., Virava János dr. **Titkár:** Stankovits Szilárd (IV. Kossuth Lajos-utca 3.) **Pénztárnok:** Hajdu Marcell dr. (VIII. József-kört 21.) **Ellenőr:** Bartay Oszkár. **Jegyző:** Kugler Sándor. **Atlétikai szakosztály elnöke:** Stankovits Szilárd. előadója: Speidl Zoltán. (Kerepesi-ut 5. sz.) **Vívőszakosztály elnöke:** Nagy Béla dr. (VIII., Bezerédi-u. 13. II. em.), előadója P. Kovács Károly. — **Súlyemelő- és birkozó szakosztály elnöke:** Brül Alfréd (VI., Andrási-ut 9.), előadója: Vida Henrik (VI., Mozsár-utca 9. I. em. 6)

A MASz. tanácsa 1908 december 10-én tartott ülésén dr. Bárczy István, később dr. Gerenday György elnöklete alatt a következő határozatokat hozta:

1. Az atlétikai szakosztály előterjesztése alapján országos rekordokkal elismertettek a következő ezidei eredmények:

300 yardos síkfutás: 33.2 mp. Simon Pál MAC.

¼ ang. mfd.-es síkfutás: 52.2 mp. Bodor Ödön Postás.

½ ang. mfd.-es síkfutás: 2 p. 03.8 mp. Nagy József BBTE.

½ ang. mfd.-es síkfutás: 1 p. 59.6 mp. Bodor Ödön Postás.

1500 m.-es síkfutás: 4 p. 23.4 mp. Bodor Ödön Postás.

1 ang. mfd.-es síkfutás: 4 p. 34.8 mp. Bodor Ödön Postás.

2 ang. mfd.-es síkfutás: 10 p. 28.8 mp. Lovas Antal MTK.

5 ang. mfd.-es síkfutás: 28 p. 46.4 mp. Lovas Antal MTK.

120 yardos gátfutás: 16.4 mp. Kovács Nándor BBTE.

1 ang. mfd.-es gyaloglás: 7 p. 28.6 mp. Drubina István BTC.

Magasugrás: 184 cm. dr. ifj. Somody István KEAC.

Magasugrás helyből: 144 cm. Szende Andor MAFC.

Rudugrás 346 cm. Szathmáry Kálmán AAC.

Súlydobás: 12 m. 83 cm. Mudin Imre MAC.

Súlydobás: 12 m. 88 cm. Mudin Imre MAC.

Súlydobás: 13 m. Mudin Imre MAC.

Svédgerelyvetés: 57 m. 08 cm. Kőczan Mór BTC.

2. Az atlétikai szakosztály javaslata alapján elhatározza a tanács, hogy *Szokolji Alajos* urnak a vándordíj felajánlott serleg adományozásáért, továbbá *Maróti Géza* szobrászművész, műgyeget, tanár urnak a vándorserleg művészi megtervezéséért mély háláját és köszönetét fejezi ki és nékik hálája és elismerése jeléül a MASz. egy-egy aranyérmét felajánlja.

3. A tanács elfogadja a klasszikus diszkoszvetés szabályait ama szövetségben, amelyet az atl. szakosztály okt. 31-iki ülésén megállapított (N. Sp. nov. 7. 45. szám.).

4. A MASz. tagjai sorába felvételnek:

- Eperjesi Torna- és Vívó-Egyesület.
- Vívó- és Athletikai Club.
- Budapest Kőbányai Torna-Egyesület.
- Debreceni Gazdasági Akadémia Sport-Egylete.

5. A tanács az atl. szakosztály szept. 15-én hozott határozatának 5. pontját, amely szerint a Debreceni Torna-Egylet a Boeskey-serleg ezidei megnyerésétől elúttetik, a DTE. felebezésére megváltoztatja és a DTE-t a Boeskey-serleg ezidei győztesének elismeri. A tanács azért határozott így, mert meggyőződött afelől, hogy Kovács Ödön már hosszabb idő óta tagja a DTE-nek és így az egyesület jogosan szerepeltethette őt saját tagja gyanúnt. A Kovács Ödön által elért egy pont a DTE-t jogosan megilletvén a DTE. elérte a vándordíj elnyeréséhez szükséges 20 pontot s így a díj odaítélésének tárgyi akadályja nincs. Ami pedig az egyesület eljárásának erkölcsi motívumait illeti, a tanács — figyelemmel az egyesület eddigi kifogástalan működésére — bizonyítottan fogadja el az egyesület jóhiszeműségét. A tanács ez alkalommal kizárólag a felebezés objektív indokaival foglalkozott és még nem kívánt kitérni arra a súlyos sérelemre, amelyet az egyesület felebezésének megengedhetlen hangja és kitételei által a Szövetséggel szemben elkövetett. Reméli és elvárja azonban a tanács a D-től, hogy e tekintetben ismerni fogja felettes sporthatósága iránt tartozó köteleességét és meg fogja találni a módját egy olyan elégtétel adásának, amely megfelelő arányban áll a sérelem nagyságával és méltó egy a Szövetséghez, mint a DTE. multjához és régi jó hírnevéhez.

6. A tanács a MTK. kilépését sajnálattal tudomásul veszi.

7. *Lindner Ernő*-nek az atl. szakosztály előadói tisztéről való lemondását a tanács őszinte sajnálattal tudomásul veszi, neki fontos tisztségében kifejtett kiválóan buzgó és kitünő munkásságáért teljes köszönetét és elismerését fejezi ki és őt az atl. szakosztály tagjává megválasztja. Az atl. szakosztály előadójává megválasztja a tanács dr. *Spicdl Zoltán*-t, tagjává pedig a lemondott *Minder Frigyes* helyébe *Bodor Ödön*-t.

8. A MTK. tagjainak lemondásával a *sulyemelő és birkózó szakosztályban* megüresedett tisztségeket a tanács a következőképpen tölti be; elnökné megválasztja dr. *Tatits Péter*-t; előadónak *Rudányi Jenő*-t; szakosztályi tagoknak *Csanádi Géza*-t, (Törekvés), *Farkas Kornél*-t (BEAC.), *Gyapay Árpád*-ot (MAC.) *László Márton*-t (Sp. K.) és *Vörös György*-t (Törekvés).

9. A tanács az okt. 29-én a magyar sportszövetségek orsz. tanácsának megalakítása tárgyában tartott tárgyalás eredményét jóváhagyólag tudomásul veszi és felkéri az elnökséget és titkárt, hogy a szükséges folytatólagos tárgyalásokon a Szövetség álláspontjának megfelelő képviselőteről gondoskodni szivesek legyenek. Együttal elhatározza a tanács, hogy átiratot intéz a MOTESz.-hez oly értelemben, hogy birkózó szakosztályt ne alakítson.

10. A tanács *Szathmáry János*-nak a délmagyarországi terület elnöki tisztéről és ifj. *Vass Gusztáv*-nak az előadói tisztéről történt lemondását nem fogadja el, velük szemben teljes bizalmat nyilvánítja és intézkedik sérelmeik orvoslása iránt.

11. A tanács felmenti az *Aradi Athletikai Club*-ól a f. évi orsz. gyalogló bajnokság érmeinek költsége alól és elrendeli, hogy a felmerült 62,50 korona költség az atl. szakosztály hitele terhére kifizetessék.

12. A dr. *Marton Sándor* által szerkesztett 1909. évi *Egységnaplót* a tanács 60 példányban megrendeli abból a célból, hogy azok a funkcionáriusok és egyletek közt szétosztassanak.

13. A tanács a legett *felsőviszói* kaszinó épületének felépítésére 10 koronát megszavaz.

ifj. *Támecly Mihály*, jegyző.

Magyar Uszó Szövetség

Elnök: Betöltetlen. *Társelnökök:* Brüll Alfréd és Dr. Virava János. *Alnelnökök:* Dr. Füzesséry Zoltán, Dr. Kovács Aladár, M. Kanitz Henrik. *Ügyvezető al-elnök:* Dr. Schneider Béla (IX-Radány-utca 49.). *Főtítkár:* Moór Jenő (VIII. Rákóczi-ut 9. I.). *Titkár:* Kiss Géza

Pénztáros: Vadász Dezső. *Ellenőr:* Ma aky Mihály. *Leveleim:* Moór Jenő főtítkár: VIII. Rákóczi-ut 9. szám, I. emelet.

Kivonat a MUSz. intéző-bizottságának 1908. december 11-én a MAFC. titkári irodájában tartott ülésén felvett jegyzőkönyvből:

1. A bizottság tudomásul veszi a MUE. versenykiírásán észlelt és bejelentett változtatásokat.

2. Tudomásul szolgál a Verband der Österreichischen Schwimmvereine ama átirata, hogy ezental az osztrák bajnoksá-

gokra való nevezéskor a tét föltételül mellékelendő, mert ellenkez esetben a nevezések visszautasítottak. A bizottság ezt nuhez tartás végett ezuton közli az egyesületekkel.

3. Az osztrák társzövetség átirata szerint a MTK. panaszszal fordult az osztrák szövetséghez, a V. d. ÖS.-hez, melyben az intéző-bizottságnak a MUE. panaszára Róth Henrik abbaziai startolása tárgyában hozott ítéletét kéri vizsgálat tárgyává tenni. Az intéző-bizottság e tárgyban a következő határozatot hozta:

Megállapítja a bizottság, hogy a kérdéses verseny idejében még a Verband der Österreichischen Schwimmvereine meg nem alakult s a IWASC. szóban forgó versenyei nem is a V. d. ÖS., hanem az „Österreichischer Schwimmsport Ausschuss“ szabályai szerint rendezettek, melynek a MUE. által becsatolt junior-szabályai a stafétaúszást nem veszik ki a juniorság elbírálása alól. Egyébként is konstátálja a bizottság, hogy a szóban forgó ítélet ellen az érdekelt egyletek közül sem a MUE., sem a MTK. nem nyújtottak be felebezést a MUSz.-nál s maga a MTK. az ítéletet megnyugvással végrehajtotta; tehát az ítélet minden tekintetben jogerőre emelkedett.

Készséggel elismeri a bizottság a V. d. ÖS. illetékességét a bécsi birodalmi tanácsban képviselt országok területén rendezett úszóversenyeken, de viszont megállapítja azt is, hogy a szövetség kötelekébe tartozó versenyzők fölött külföldön is gyakorolja feyelmi fenhatóságát.

Mindezeknek alapján a bizottság javasolja a tanácsnak, hogy ilyen értelemben írjon át a V. d. ÖS.-nek. Egyben javasolja, hogy a MTK. ama eljárását, hogy a MUSz. szabályaiban lefektetett jogorvoslatokat mellőzve, az osztrák szövetséghez fordult panaszszal, a tanács helytelenítse.

4. A MUE. által Halmy Zoltán (MTK.) versenyző ellen a MTK. versenyén állítólag tanusított szabályellenes magaviselete miatt emelt vád ügyében megindított eljárás során a bizottság a következő határozatot hozta:

„A bizottság megállapítja, hogy Halmy Zoltán ismételt megidézésre sem jelent meg s távollmaradását sem igazolta. Mivel eljárásában a szövetséggel szemben való engedetlenséget lát: a bizottság Halmy Zoltán (MTK.) versenyzési jogát az általános versenyszabályok 32. §-a h) és k) pontjai értelmében felfüggeszti mindaddig, míg a bizottság megidőzésének önként eleget nem tesz.“

E határozatot tudomásulvétel végett a bizottság ezuton közli az egyletekkel.

Moór Jenő sk., főtítkár.

WEINBERGER IZIDOR

sport-üzlete

Budapest, V., Városház-tér 2. szám,
földszint, fölépcső 1. szám.

Saját gyártmányu vivósze-
rek, football és athle-
tikai sport cikkek rendki-
vül előnyös beszerzési forrása.

Kizárólag

!! Magyar gyártmány !!

2 kg. diszkosz	K	8.—
2 „ ugyanaz hitelesített „		10.—
2 „ fűles labda		8.40
2 „ ugyanaz hitelesített „		11.—
5-ös Diadal football		6.80
5-ös Rambler football		10.—
7¼ kg. Vagoly		3.—
7¼ „ ugyanaz hitelesített „		3.50
Gerely		4.—
ugyanaz hitelesített		4.50
Svéd gerely		4.50

Futó cipő

finom
kivitelben

7.—

Magyar Labdarugók Szövetsége. *Elnök:* Kárpáti Béla (IX., Ferenc-körút 41.) *Alnökök:* Steiner Hugo (V., Akadémia-utca 9.) (Ujvári Tezla- és Mészegő RT., Füzesséry Zoltán dr. (VI., Szerecsen-u. 56.)) *Hivatalos orák minden szerdán esti 7-8-ig az Edison-kávéház külön terében Titkár:* Cseke Gyula (II., Csalogány-u. 7.) *Jegyző:* Sugár István (József-körút 3/b, IV. em. 1.) *Pénztáros:* Glauer József (IV., Deák Ferenc-u. 6. Iparbank.) *Üzenő:* Ungay István dr. *Intéző-bizottság:* Oprée Rezső, Balogh Hugó, Vida Henrik. *A bírák bizottságának elnöke:* Füzesséry Árpád dr. *Ülések:* VI., Teréz-körút 24a. sz. Edison földszinti külön termében tartatnak.

Meghívó.

A Magyar Labdarugók Szövetsége folyó 1908. évi december hó 30-án szerdán esti 8 órakor a Röser-féle tanintézet dísztermében (VI., Aradi-utca 10. szám alatt)

rendkívüli közgyűlést tart.

Tárgy: Az alapszabályok, illetve azok módosított §§-ai.

Cseke Gyula
titkár.

Kárpáti Béla
elnök.

Az alapszabályok 14. §-a értelmében a szövetség tagjai két kiküldöttel képviselhetik magukat, s az erre vonatkozó megbízó levelek az elnök és titkár által irandók alá és hét nappal a közgyűlés előtt a szövetségi titkárnak (II., Csalogány-utca 7. szám alá) megküldendők. Tagdíjhátralékos tagok magukat nem képviselhetik.

Igazolási ügyek. Az általános rendszabályok 10. §. d) pontjában előírt rendelkezéseknek megfelelőleg a f. 1908. évi december hó 15-ig a következő játékosok jelentették be átigazolási iránti kérelmüket: Szűsz Lajos Magyar Torna Clubból a 33-as Football Club részére; — Vágó Jenő Kereskedelmi Alkalmazottak OESCs.-ből Ujpesti Torna Egylet részére; — Petrán Sándor Kolozsvári Athletikai Clubból Kolozsvári Kereskedelmi Akadémiai Sportkör részére; — Muriny János Lithographia FC.-ből Ujpesti Torna Egylet részére; — Neumann Andor Budapesti Athletikai Clubból Ujpesti Torna Egylet részére; — Weisz Frigyes Budai Testgyakorlók Köréből 33-as Football Club részére; — Wikidál Károly Kőbányai Torna Egyletből Sportkedvelők Köre részére; — Fodor László Kőbányai Torna Egyletből Sportkedvelők Köre részére; — Götzler Mór Kőbányai Torna Egyletből Sportkedvelők Köre részére; — Ruzs Miklós Fővárosi Torna Clubból Kereskedelmi Alkalmazottak OESCs. részére; — Amster Ernő Ifjúsági Labdarugók Szövetségéből Kereskedelmi Alkalmazottak OESCs. részére; — Boczán Sándor Kereskedelmi Alkalmazottak OESCs.-ből Ujpest—Rákospalotai Athletikai Club részére; — Vörös Ferenc Műgyetemi Athletikai és Football Clubból Budapesti Athletikai Club részére; — Kőszegi György Budapesti Torna Clubból Nemzeti Sport Club részére; — Kanyarek István Typographia Sport Clubból Nemzeti Sport Club részére; — Kirchmeyer József Nemzeti Sport Clubból Ifjúsági Labdarugók Szövetsége részére; — Nemes Tibor, Kiczko Lajos, Nagy László, Debreczy Zoltán Kolozsvári Athletikai Clubból Kolozsvári Egyetemi Athletikai Club részére; — Ujságh Miklós 33-as Football Clubból Magyar Athletikai Club részére; — Oldal Mihály Budapesti AC.-ből Magyar Athletikai Club részére.

Bejelentették továbbá 15-ig régi egyesületükből való kilépésüket: Mendl József, Ortner Ferenc, Giszinger József, Gönczy Pál, Miklós Dezső, Gullik Ferenc, Sümeghy József, Sümeghy Károly, Einvag Lajos, Wesely Jaroslaw, Back Gyula, Strohm Károly, Kovács Imre, Kalmár Lajos az Ujpest—Rákospalotai Athletikai Clubból való kilépésüket; — Blitz Jenő a Typographia Sport Clubból való kilépését; — Raith József a Műgyetemi Athletikai és Football Clubból való kilépését; — Reiner Izsó a Ferencvárosi Sport Clubból való kilépését. Miután azonban most nevezettek bejelentései az általános rendszabályok 10. §. d) pontjában előírt követelményeknek nem felelnek meg, amennyiben nevezettek nem jelölték meg azon egyesületet, melynek részére magukat átigazoltatni óhajtják, ugyanazért ezen bejelentések, mint szabálytalanok, tárgyaltalanoknak tekintetnek.

Igazoltatott 2134. sz. a. Györffy Gyula Ferencvárosi Sport Club részére.

Sugár István sk., jegyző.

Kivonat az intéző-bizottság december hó 16-án tartott ülése jegyzőkönyvéből:

A BTC. — Typ. Sp. C. között december hó 13-án meg nem tarthatott mérkőzés ügyében, tekintettel azon körülményre, hogy a BTC.-nek december hó 20-án kisorsolt mérkőzése van, — kimondatott, hogy e mérkőzés ezen utóbbi időponttól számított 8 napon belül lejátszandó.

A bajnoki labdarugómérkőzések rendszabályai 12. §-a értelmében kimondatott, hogy a

33. FC. — Kőbányai TE.,
URAK. — III. ker. T. és VE.,
BAK. — UTE. és

Fer. Sp. C. — Sportkedvelők Köre közötti mérkőzések nyolc napon belül lejátszandók.

A december hó 13-án meg nem tarthatott MAC. — Fer. TC. mérkőzés ügyében — mivel a felek újabb időben megállapodni nem tudtak — kimondatott, hogy — hivatkozással a fent említett 12. §-ra — a mérkőzés december hó 20-án játszandó le.

Heves Sándor a MAC. igazolt játékosának ügye a fegyelmi bizottsághoz áttétetett.

A Vívó és AC. kérelmére a MTC.-al vívott és megsemmisített mérkőzés újrajátszása a kérelmező egy pontjának kockázatlansága mellett elrendeltetett és felhivatik a Vívó és AC., hogy az új mérkőzés ügyében ellenfelével sürgősen lépjen érintkezésbe.

A Soproni A. és FC.-nak azon kérelme ügyében, hogy a mérkőzéseit tavaszszal játszassa le, tekintettel a méltánylást érdemlő okokra, a bizottság csak akkor véli teljesíthetőnek, ha ahhoz ellenfelei is hozzájárulnának.

Örömmel tudomásul vétetett, hogy a Kolozsvári Egyetemi Athletikai Club felvételre jelentkezett. A felvételhez szükséges három mérkőzés részére engedélytetett.

A MAFC. II. — 33. FC. II. mérkőzés ügyében a legközelebbi ülésre Kiss Gyula behivatott.

Cseke Gyula, titkár.

PURGO.

külföldön

PURGEN

A

NEMZETI SPORT

ELOFIZETÉSI ÁRA:

EGÉSZ ÉVRE . . . 20 KORONA

FÉL ÉVRE . . . 10 KORONA

NEGYED ÉVRE . 5 KORONA

EGYES SZÁM ÁRA 40 FILLÉR, VIDÉKEN 44 FILLÉR.

KAPHATÓ MINDEN DOHÁNYTÖZSDÉBEN. . . AZ ELŐ FIZETÉSEK E LAP KIADÓHIVATALÁBA (IV., KECSKEMÉTI-UTCA 5.) KÜLDENDŐK.

TÉLI-SPORT.

„Les Alexander“, „Jackson Haines“ stb. Korcsolyák. Jég-Hockey Rodel, Ski, Bobsleigh, Tobogán, stb. Hó- és Jégsport-sapkák, Keztyűk, stb. — Árjegyzéket bérmentve küld.

EGYLETEK,
KÖRÖK ÉS
AMATŐRÖK

A LEGJOBB
VERONAI ÉS
SOLINGENI

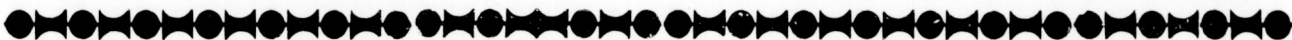
SZIVES FIGYELMÉBE AJÁNLJUK

== VIVÓKARDJAINKAT ==
ÉS KITÜNŐ KÉSZÍTMÉNYŰ
VIVÓFELSZERELÉSEINKET

olcsó árak mellett. U. m.: Olasz és magyar vivókardok darabja K 5.30, 5.60, 6.20, 6.30, 7.50 és 8.—, pengék K 2.20 és 2.50. Francia és olasz vitörök darabja K 5.— és 7.50, pengék K 1.50 és 1.60. Vivókard-fejvédek drága K 8.—, 10.—, 10.50, 11.—, 12.—, 12.50 és 15.—. Vitor arc- és fejvédek drága K 4.50 és 7.50. Vivókard keztyűk drága K 4.6 és 6.—. **Párbajkardok, kard-mellvédők, vivókabátok stb. stb.**

Továbbá választékos nagy raktárt tartunk: fegyverek, töltények, vadászati és halászati felszerelésekben, tornaszerek, football-, lawn-tennis-, korcsolyák- és mindennemű sport-árakban. Nagyobb vételnél árkedvezmény! 10. évkedőknek elonyárak! Árjegyzéket ingyen és bérmentve küld.

ZUBEK BERTALAN és TÁRSA
SPORTCIKKEK ÁRUHÁZA
BUDAPEST, IV., MUZEUM-KÖRÚT 29. SZ.

Szabadalom bejelentve
Magyarországon 1513. sz. a.

Szabadalmazott
„Universal“-szekrény

A szekrényben következő legszükségesebb házi butor egyesítve van: 1 szekrény (fele rakó, fele akasztó) 1 asztal, 1 ágy, 2 ülőke, tolettetükör, koszállal, 1 tőrülkötőtartó és mosdó, mely tárgyak a szekrénytől teljesen függetlenül, önállóan használhatók.

A szekrények ideálja!

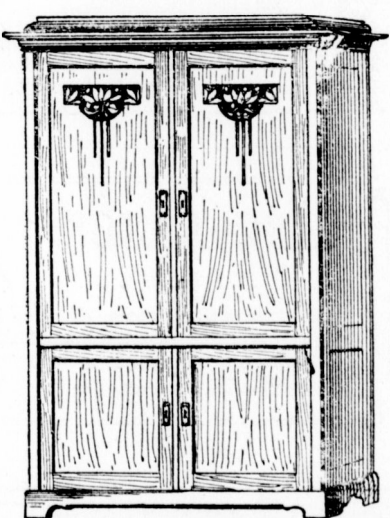
A szekrény ára kivétel szerint **150.—** K.-tól feljebb.

Megrendelések direkte a szabadalom tulajdonosai és gyártóinál, a vételár 1/3-nak beküldése ellenében, címzendők:

Dorman és Posner
Budapest
VI., Erzsébet-körút 42.

Ugyanitt minden a butorszakmába vágó tervezések és rajzok pontosan és jutányosan készíttetnek.

Szabadalom bejelentve
Ausztriában 7136. sz. a.

FODOR-féle vivóterem Koronaherceg-u. 3.

DUNLOP LESZERELHETŐ ABRONCS

Uj
meg-
takarítás

10 m.-perc
alatt fel- és leszerelve.

Nagy időnyereség

IDŐ = PÉNZ

tehát nagy
pénzmegtakarítás.

Magyarországi vezérképviselőt:

Sürgőnycim:
DUNLOP.

VAS GÉZA és Fia

Távbeszélő:
65—43.

Budapest, VI. ker., Liszt Ferenc-tér 6. szám.

MINDEN VERSENYBEN GYŐZTES
A VALÓDI

GYERTYA MINDIG GYUJT
MONOPOL: S. ERBEN & ARNOLD FRIEDMANN, WIEN I

Párisi szalon N. terem. 6. sz. stand.

Lovag Tichtl Károly

genealogus, heraldikus
mindenféle nemesi ügyekben
felvilágosítást ad.

Budapest, VIII., Baross-utca 32. sz.

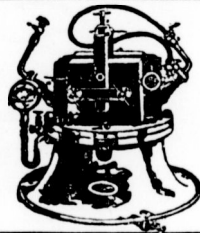
LÁNG LAJOS

BUDAPEST

VIII., Stáhlly-utca 7.

Kocsigummi-, automobil- és
pneumatik-javítások.

Bárminő gummik megvételnek.

Misura Mihály

kocsi és automobil,
carrosserie gyára

Budapest, VIII., Tancsics-utca 4. (volt Liszt Ferenc-utca).

Kitüntetve Budapest 1896. Páris 1900, Pécs 1907

IV. Nemzetközi automobil-kiállításon arany-
éremmel kitüntetve.

Carrosserie Misura

Carrosserie Misura

Automobilok és motoros kerékpárok

használtak is. Továbbá motoros cséplők, gőzgépek
és malomberendezések nagyon olcsón.

FISCHER ERNŐ
BUDAPEST, VII. kerület, Ovoda-utca 41. szám.

Stein Sándor

szijgyártó-, nyerges és bőröndösmester

Budapest, VI., Aradi-utca 28.

1896. kiáll. éremmel
kitüntetve.

Ő felsége a szerb király udv. szállítója.
A magy. kir. operaház szállítója.

Ajánlja saját gyártmányú antikstílusban készült **lőszerszámlait** nyere-
geket és nyeregtakarókat a XV. század kezdetétől a mai korig. Javi-
tások és adjusztálá pontosan eszközöltetnek.

AZ AUTOMOBIL

a „Magyar Automobil Club“ és a „Magyar Motor Club“ hivatalos lapja.

Katonai célokra alkalmas teherautomobilok állami támogatása.

Mult számunkban megemlékeztünk a Vas- és Fémiparosok Szövetségének azon határozatáról, hogy a többi gyároszövetséggel karöltve akciót indít arra nézve, hogy a hadügyminisztérium államilag támogassa a katonai célokra alkalmas teherautomobilok tulajdonosait. E határozatban hivatkozás történik a német viszonyokra is, lássuk tehát, hogy alakulnak azok a német költségvetés és a feltételek alapján.

Az 1909. évi német költségvetés 1 millió márkát irányoz elő hadügyi célokra alkalmas automobil-terherkocsik beszerzésére és szubvencionálására. Ezen összeget a német birodalmi gyűlés, előreláthatólag meg is fogja szavazni, miután már a mult évben 800.000 márkát megszavazott ugyane célra. A hadügyi költségvetéssel kapcsolatban a német hadügyvezetőség egy ismertetést is juttatott a német képviselők kezébe, amely a hadügyvezetőségnek azon kísérleteiről referál, amelyek katonai célokra alkalmas autoteherkocsik terjesztése céljából megtétettek.

A német hadügyvezetőség teljesen systematikusán járt el. Mindenekelőtt különféle próbák alapján, amelyek már 1899-ben kezdődtek, megállapították azon autoteherkocsi típusát, amely katonai célokra legjobban alkalmas. E kísérletek egyszersmind világossá tették azt, hogy a katonai célokra alkalmas teherautomobilokat nem lehet minden további intézkedés nélkül a magánszállítási vállalatoknál alkalmazni. A vevő üzletembernek nem állt érdekében egy katonai célokra is alkalmas teherkocsi megvétele, mivel erősebb építmódu és nagyobb teljesítményű, tehát drágább üzemeltetésű kocsit kellett volna vennie. A katonai célokra alkalmas automobilok terjesztését tehát először is a katonai és polgári autoteher típusok egyeztetése és másodsor a kártalanítás által lehetett csak elérni. Az egyeztetés a kísérletek eredményei alapján sikerült is a szerkesztő gyáraknak, következett a hadügyvezetőség feladata: a pénzügyi kártalanítás.

Már a mult évi 800.000 koronás költségvetési tétel megszavazása előtt tétettek vizsgálatok a szubvencionálás legcélszerűbb módjának kitalálása céljából. E vizsgálatok legcélszerűbbnek mutatták, hanem a pauszálé, hanem a prémios rendszeret vá-

lasztják, természetesen szabad elhatározására bizva az illetékes köröknek, nem-e akarnak még másfajta segélyeket is engedélyezni. Mint prémiumok tekintetbe jöhettek: gyártási prémiumok (automobil-gyárak részére), beszerzési és üzempériumok (a vevő részére), üzemanyagprémiumok (hazai üzemanyag alkalmazásáért) és végül társulati prémiumok (oly társulatok számára, amelyek a hadi célokra alkalmas automobilok bevezetésével fáradoznak). A hadügyvezetőség mindenekelőtt összeköttetésbe lépett a földművelésügyi és közmunkaügyi minisztériumokkal, továbbá azon vállalkozókkal és automobil-gyárakkal, amelyek a hadügyvezetőség által folytatott próbákon eredményesen vettek részt, hogy kipuhatolja, mennyiben számíthat vállalatok vagy magánosok részéről támogatásra, ha katonai autoteherkocsik bevezetéséért és tartásáért szubvenciókat ad. Ily módon meghatározottat a vevők garantált száma a szubvencionálás esetére. Végül azután a hadügyvezetőség azon alapelveket állította fel, amelyek alapján a szubvencionálásnak történnie kell. A szubvencionált automobilok vevői oly nagy számban jelentkeztek, hogy egységes prémiumok kitűzése határozottatott el.

A hadügyvezetőség természetesen mindig saját célját tartva szem előtt, első sorban azon forgalmi vállalatokhoz fordult, amelyek gyárakkal állván összeköttetésben, előforduló sérülések esetén a leghamarább helyezhették jókarba járműveiket.

A költségvetés elfogadása után a hadügyvezetőség az elmúlt évben azonnal hozzáfogott az előkészített prémium-szerződések keresztülviteléhez, úgy hogy az előirányzott összeg már az 1908. évi szeptember havában fel volt használva.

A szubvencionálás a következő feltételek mellett eszközöltetett:

Vállalkozók az esetben szubvencionáltak, ha katonai célokra alkalmas automobilokat tartanak üzemben és kötelezik magukat, hogy a kocsik öt évre előirányzott élettartama alatt azokat üzemképes állapotban tartják. Ezért engedélyeztetik:

1. Egyszeri beszerzési prémium 4000 márka értékben.
2. Üzemi prémium 1000 márka értékben, leg-

Benoidgáz világítás

Gyár:
ARAD.

Magyar Benoidgáz Részvény Társaság.

kastélyok, villák és uradalmak számára. Főzés, fűtés, világítás, vízszivattyúzás. Legkedveltebb világítási mód. Teljesen tűzbiztos. Robbanás kizárva. Több mint 200 kastélyban berendezve. Költségvetéssel szolgál a

Főraktár;
Budapest, VI., Andrássy-út 17.

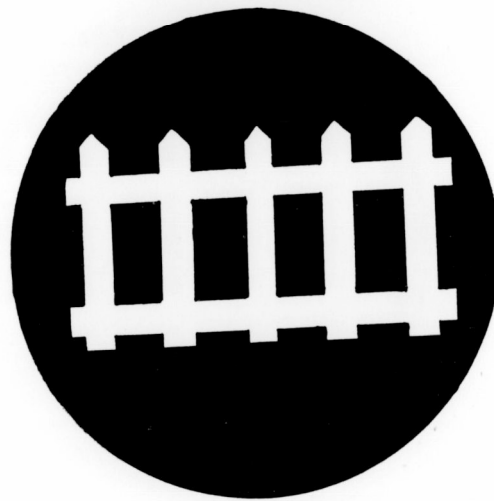
Veszélyes kanyarulat.

Veszélyes keresztezés.

Bukkanó (számírhát).

Vesuti átjáró.

Az új útjelzések.

alább 30 lóerős, belföldön előállított kocsik részére. (Erősebb kocsiknál ezen prémium felemelését fentartotta magának a hadvezetőség.)

További prémiumok engedélyezhetők:

a) a kocsik meghonosításáért;

b) újabb és az állati vontatású teherkocsiknál tökéletesebb típusok gyártásáért;

c) oly üzemek szervezéseért, amelyek a meghonosítást szükségessé tevő katonai célokat támogatják.

A katonai feltételek, amelyeknek teljesítése megkívántatott, a következők:

Egy lokomotórból és egy mellékkocsiból álló katonai vonatnak, naponkint szilárd talajon legalább 6000 kilogrammot kell szállítani. A kocsik üzemrekesz összsúlya maradjon lehetőleg 7500 kilogrammon alul. A maximális sebesség, vasabroncsozattal, sík úton ne haladja túl a 12 kilométert, gummiabroncsal pedig a 16 kilométert. Átlag: vasabroncsozatu kocsiknál 9 kilométer óránkénti sebesség és 90 kilométer

napi teljesítmény; gummiabroncsozatu kocsiknál 12 kilométer óránkénti sebesség és 120 kilométer napi teljesítmény. A tehervonatnak szilárd utakon minden 1:8 arányu emelkedést, teljes terheléssel és megrakott mellékkocsival le kell győznie. Az üzemanyag mennyiségének legkevesebb 250 kilométeres menetre elegendőnek kell lenni. Az előírt nyomtáv maximákban 17 méter. A kerekek közti legalacsonyabb pontnak, teljes terhelés mellett 28 centiméternek kell a föld felett lennie.

Ezen feltételek alapján 1908. évben összesen 158, nagyrészt mellékkocsival ellátott jármű rendeltetett forgalmi társaságok és magánosok által. Ezen szubvencionált kocsik közül gyárt a Daimler Motoren Gesellschaft 59-et, Bussing 44-et, az NAG, 25-öt, SA. Gaggenu 25-öt, Scheibler 6-ot és Stoever 4-et.

A fennmaradó összegből a hadügyvezetőség nyolc egyenlőtípusú tehervonatot vásárolt, amelyek már az őszi hadgyakorlatoknál alkalmaztattak és ujabban községeknek kölcsön fognak adatni, az üzem gyakorlati elsajátítása céljából.

Hornyák Ferenc és társa motorok, kis típusu automobilo-
 k, mechanikai alkatrészek gyártása.
 VI., Szondy-utca 55. sz. Garage és javító-műhely.

A német kormány e szubvencionálással tényleg elérte a magyar iparosok által is remélt ipari fellendülést, mivel a kiosztott 800.000 márka szubvenció segítségével nem kevesebb, mint 3 millió márka értékű automobiltehervonat került forgalomba. Az ipar támogatása mellett azonban a katonai körök is nyertek, mert az állati vontatásnál sokkalta nagyobb teljesítménnyel bíró hatalmas szállítási eszköz parkot nyertek, aránylag csekély anyagi áldozatért.

A magyar automobilgyártásra is feltétlenül jó hatással volna ez a szubvenció, de előbb gyáros-köreink is nagyobb vállalozási kedvet kellene mutatniok az automobilgyártás terén, mert mi haszna a szubvenciónak, ha az alkalmas magyar gyártmány hijján, osztrák zsebekbe vándorol.

Hírek.

A MAGYAR AUTOMOBIL-CLUB ÚJ TAGJAI. A Magyar Automobil-Club kedden, f. hó 15-én tartott választmányi ülésében Cséry Lajos vállalkozót, gróf Erdődy Imre nagybirtokost, herceg Odescalchi Jenő Zuard nagybirtokost és Szabó Lajos iparfelügyelőt tagjai sorába választotta.

A Henrik herceg turaut tiszteletdíjai.

Gróf Zichy Béla Rezső tiszteletdíja.

Gróf Széchenyi László tiszteletdíja.

AZ ÚJ ÚTJELZÉSEK. A párisi nemzetközi konferencia határozatai alapján ezentul, a mai számban képen látható négyféle útjelzőtáblák foglalkoznak az elismert automobil-klubok által az egész világon egyöntetűen alkalmaztatni. A táblák az előírás szerint kör alakúak, 70 centiméter átmérőjűek és 2-75 méter magasságban helyezendők el a földtől. A jelek a veszélyes utkeresztezést, veszélyes kanyarulatot, szármárhátat és vasúti sorompót jelölik meg és kék alapon fehér színnel vannak festve. Minden ilyen figyelmeztető tábla, a veszélyes ponttól mindkét irányban, legalább 250 méternyire állítandó fel. — A Magyar Automobil-Club még a tavasz folyamán szándékozik a főbb magyar útvonalakat ilyen jelzőtáblákkal ellátni. Természetesen első sorban a Prinz Heinrich-Fahrt útvonala, továbbá azon útvonalak jönnek tekintetbe, amelyekre vonatkozólag a jelzőtáblák felállításának költségét bőkezű mecénások magukra vállalták.

AZ 1909. ÉVI HENRIK HERCEG-TÚRAÚT munkabizottsága, f. hó 18-án, pénteken tartja következő ülését Berlinben, a Kaiserlicher Automobil-Club helyiségeiben. Az ülés tárgyai: 1. Az utirány végleges megállapítása. 2. A benzin- és olajjellátás. 3. Az elszállásolás. 4. A podgyász szállítása. 5. A feltételek további kidolgozása. A Magyar Automobil-Clubot az ülésen Zichy Béla Rezső gróf sportbizottsági elnök és Krisztinkovich Béla igazgató fogják képviselni.

100% gumi
megtakarítás!

HERKULES

Szabadalmazott asbest légtömlő védő szalag használata mellett
nincs többé defekt, szakadás, repedés, átmelegedés.

Prospektust küld:

Kell Jenő Budapest, VI., Gyár-utca 26.

100% gumi
megtakarítás!

AUTOMOBIL A FŐVÁROS HASZNÁLATÁBAN.
A tanács a közlekedési osztály előterjesztésére elhatározta, hogy felhívást intéz a hazai és külföldi autobilgyárakhoz, olyan típusu autobilok szállítására, amelyek a tartányok kicserélésével, egyaránt szemét- és hófuvarozásra, valamint utcák öntözésére is használhatók.

AZ OSZTRÁK AUTOMOBIL-BIZTOSÍTÁSI ILLETÉKEK LESZÁLLÍTÁSA. Az osztrák autobil szavatossági törvény életbeléptetésekor a biztosító-társaságok, az autobil-biztosítási díjakat hihetetlen módon felszámolták. Ez ellen a jórészt indokolatlan díjemelés ellen az Osztrák Autobil-Club azonnal sikra szállt és pedig sikerrel, mert a díjakat a társaságok most tetemesen leszállították és pedig csakis a tulajdonos által vezetett autobilok csoportjára vonatkozólag következőkép:

lőerő szám	eddiggi díj	új díj
40 lőerőig	200 kor.	190 kor.
40 „	240 „	220 „
40 „	275 „	255 „
40 lőerőn felül	225 kor.	220 kor.
40 „	270 „	255 „

A tulajdonos vagy sofőrje által vezetett autobilokra vonatkozólag a következő új díjtételek lépnek érvénybe:

lőerő szám	eddiggi díj	új díj
8 lőerőig	160 kor.	150 kor.
16 „	200 „	190 „
16 „	240 „	220 „
16 „	275 „	255 „
40 „	300 „	285 „
40 „	360 „	330 „
40 „	410 „	380 „
40 lőerőn felül	340 kor.	330 kor.
40 „	405 „	380 „

EGY SZAVATOSSÁG ALÓL FELMENTETT AUTOMOBIL. Az osztrák autobil szavatossági törvény tudvalegőleg felmenti a szavatosság alól azon autobilokat, amelyek 25 kilométernél kisebb sebességet fejtenek ki. A *Laurin és Klement*-cég, számolva azon tényre, hogy a szavatossággal járó nagyobb kiadások sokakat visszariasztanak egy autobil vételétől, egy, az első kerék által mozgásba hozott készülékkel látta el egyik kocsitípusát, amely a benzín-gőz beáramlását 25 kilométernél nagyobb sebesség esetén automatikusan beszünteti. A zárókészülék teljesen be van burkolva és hatóságilag lepecsételve. A kocsit az osztrák hatóságok már is elismerték.

MAGYAR AUTOMOBIL SZAVATOSSÁGI TÖRVÉNY. A magyar kormány egy autobil szavatossági törvény létesítésének eszméjével foglalkozik, melyet talán még a jövő év folyamán fog a képviselőháznak benyújtani. A Magyar Autobil-Club, mint a magyar autobilizmus éber őre, szintén el fog készíteni egy törvénytervezetet, amelyet mértékadó helyen bizonyára kellő figyelemben fognak részesíteni. A tervezet kidolgozását a Club fáradhatatlan igazgatója, *Kriszlinkovich* Béla vállalta magára.

A HENRIK HERCEG-TÚRAÚT ÚJ FORMULÁJA.
A Henrik herceg-túraút munkabizottsága eltért az általunk vázolt feltételektől és nem litertartalom, hanem lőerőszám szerint osztályozza a részvételre jogosult 31—51 l. e. kocsikat.

A lőerőszám a $PS=0.013 i d^2 V s^2$ képlet alapján számíttatik ki, ahol i a hengerek számát, d a furatot és s a löketet jelenti.

A minimális súly 810 kilogrammban állapított meg és minden további $\frac{1}{10}$ lőerőért a súly 1.6 kilogrammal növekszik. (A Magyar Autobil-Club javaslatára.)

AUTOMOBILJAVÍTÓ-MŰHELY. A következő sorok közlésére kértünk fel, amelyeket, az autotulajdonosok érdekéről lévén szó, szívesen közlünk.

Tekintetes Szerkesztőség!

Kettős szívességet kérve közeledünk, melyek közül az egyik a *közérdeket*, a másik a *magyar ipart* kívánja szolgáltni. Tudjuk, hogy a tekintetes szerkesztőség lankadatlan erővel támogatta és pártolta mindkét tényezőt mindenkoron és ezért bizvást hisszük, hogy ezuttal is lesz kegyes lapjában néhány sorban az autotulajdonosokkal közölni, hogy ama pneumatikaikat, melyeket az „Autobilia“ Első Magyar Pneumatik Javító-műhely volt tulajdonosa meg nem felelő módon, avagy rosszul, a célt egyáltalán nem szolgálva javított meg, mi, kik a műhelyt átvettük és teljesen újjá alkottunk, *önköltstegen alul, kizárólag a felhasználandó nyersanyag felszámítása mellett* újra megjavítjuk.

Nem kívánjuk a bizalmat megkérdőjelezések útján, információk alapján megnyerni, hanem mindenkinek külön-külön bizonyítani kívánjuk, hogy teljesítményeink *igazán hasznosak* és a szakavatottan teljesített javítás eredményes és hasznos.

Bátran igazolható tényként jelentjük és szívesen igazoljuk minden érdeklődőnek, hogy a vezetésünk alatt teljesített munkálatok ezideig mindenütt *kivétel nélkül* csak elismerést arattak és minden eddigi ügyfelünk meglegedését újabb és újabb rendelésekkel bizonyítják.

Műhelyünk teljesítmény tekintetében egyedül áll az egész monarchiában, s ezért helytelennek tartjuk, ha az autotulajdonosok még most is Bécsben dolgoztatnak, ahol sem oly jó munkát, sem oly figyelmes kiszolgálást nem kapnak mint nálunk.

A pneumatikokon és köpenyegen kívül újabban egy gyakran hangoztatott óhajnak engedve, gummiciszma, sárcipők és egyéb gummitárgyak javítását is elvállaljuk.

Kiváló tisztelettel

Az „Autobilia“ Első Magyar
Pneumatik-Javító Műhely.

Versenyek.

A KICŐ a „GRAND-PRIX“ ELLEN. A nagy autobil világcégek körében mozgalom folyik a jövő évi Grand-Prix ellen. Ez idő szerint már egy megállapodásról van szó, amelynek értelmében az aláírt gyárosok 100.000 frank bírság terhe mellett kötelezték magukat a Grand-Prixtól és minden 50 kilométernél hosszabb távú *francia* versenytől való távolmaradásra. Eddig a

Benz,
Berliet,
Brasier,
Bayard-Clement,
Darracq,
Lorraine-Dietrich,
Mercedes,
Motobloc,
Panhard-Levassor,
Peugeot és
Renault

LAURIN & KLEMENT gyárt

motorkerékpárt, voiturettet, városi kocsit,
turakocsit, teherkocsit, autobuszt.

MAGYARORSZÁGI VEZÉRKÉPVISELŐ
Budapest, IV., Semmelweis-utca 9. sz.

cég irták alá az egyezményt, míg a Fiat-cég ingadozik elhatározásában.

A Grand-Prixre vonatkozó határozatot a cégek már átnyújtották az AC. de France sportbizottságának, kifejtve benne azt, hogy a versenykocsi ma már oly fokát érte el a tökéletességnek, hogy a további versenyzés azok szerkezetében már sem újítást, sem javítást nem eredményezhet.

Az AC. de France sportbizottsága ezen határozattól egyáltalán nem ijedt meg annyira, mint ezt némelyek várták. Elhatározta mindenekelőtt, hogy a Grand-Prixre már most fogad el nevezéseket és pedig egy kocsni számára 5000, két kocsni számára 9000 és három kocsni számára 12.000 frank tétért. Amennyiben december hó 31-ig nem érkezne be negyven nevezés, úgy a Grand-Prix rendezéséről lemond. A Grand-Prix des Voiturettes megtartását a nagykocsik Grand-Prixjének megtartásától tette függővé a bizottság.

Ez a határozat kissé meghökkentette a gyárosokat. Először Fiat jelentette ki, hogy feltétlenül részt vesz a jövő évi Grand-Prixen, majd néhány más francia, belga, olasz és angol cég jelentette ki részvételi hajlandóságát. Ennek azután az lett az eredménye, hogy az összeesküvők kissé közlékenyebbek lettek, nem bujtak már azon szép frázis mögé, hogy „a versenytől nem várhatók újítások és szerkezeti változtatások”, hanem beismerték, hogy az egész campagne-nak célja az volt, az Automobile-Club de France azon eljárása ellen protestálni, hogy a Grand-Prix számára az amugy is anyagilag erősen igénybevett cégektől óriási nevezési díjakat szed, ellenben a győzteseket semmivel sem díjazza.

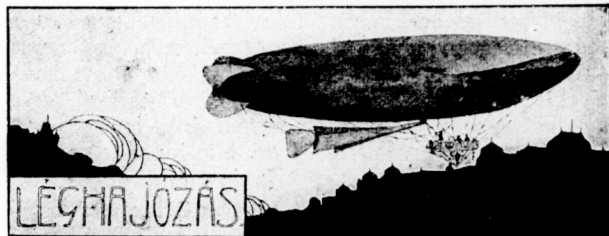
A gyárosok elégtelenségének ilyenformán tényleg van alapja, de nehezen érthető meg, miért volt szüksége az aláírt komoly gyáraknak arra, hogy állcimeken demonstráljanak a Grand-Prix ellen. A versenyző az automobilizmus terén is ugyanolyan fontos és mérvadó faktor, mint a rendező, s így módjában lett volna a gyáraknak kívánságaikat közvetlenül előterjeszteni.

December 31-ig még van idő és az AC. de France bizonyára jobban ragaszkodik a Grand-Prixhez, amely elvégre Franciaországnak hozza a legjobb reklámot, mint a nevezési díjak nagyságához, s ezért reméljük, ez az ügy is békés elintézését nyerend.

A BROOKLANDI VERSENYPÁLYA JÖVŐJE. Rodakovszkynak, a brooklandi verseny pálya népszerű igazgatójának leköszöntése után különféle kedvezőtlen hírek kerültek a brooklandi pályáról forgalomba, amelyek főként annak kedvezőtlen anyagi viszonyaival foglalkoztak. Mint egy nemrég közzétett jelentésből kivehető, az elmúlt év, bár nem volt tulságos kedvező, még sem végződött deficittel s így a pálya fennmaradása biztosítva van. A jövő évben egyébként a közönség izlésének megfelelően szaporítani fogják a nagy kocsik versenyeit s igyekeznek lehetőleg nemzetközi konkurrenciákat rendezni a pályán.

OXFORD—CAMBRIDGE AUTOMOBIL KÜZDEMEI. A két híres angol egyetem ifjúsága a legkülönbözőbb sportok terén évek óta hagyományként

megfendőzett egyetemközi versengést most már az automobilismusra is ki akarja terjeszteni. A verseny színterül valószínűleg a Brooklands-pályát választják, amely a népszerű Oxoniának és Cantabok küzdelmeiben feltétlenül elsőrangú és szenzációs vonzóerőt nyer.

A MAGYAR AUTOMOBIL-CLUB ÉS AZ AERONAUTIKA. A párisi konferencia azon határozata, mely szerint a motoros léghajók és repülőgépek terén az elismert automobilklubokat illeti a vezetés joga, továbbá a Magyar Aero-Clubnak teljes tétlensége arra bírta a Magyar Automobil-Club vezető köreit, hogy a boldogult Aero-Clubbal való egyesülés, illetve az aeronautika programbavételével foglalkozzék. Ezidőszert ez a kérdés még a kezdet kezdetén van, de tudjuk, ha a Magyar Automobil-Club agilis igazgatója, Krisztinkovich Béla valamit kezébe vesz, annak megoldása nem késik soká s azért talán legközelebb már Magyarország is ki fogja venni részét az aeronautika terén folyó munkából.

AZ OSZTRÁK AUTOMOBIL-CLUB az elismert automobilklubok nemzetközi szövetségének ismert határozatának hatása alatt aeronautikai szakosztályát újból szervezi.

LÉGHAJÓGYÁRAK. Az amerikaiak már ugyszólván naponként szolgáltatják a legmerészebb híreket, amelyek mind arról szólnak, hogy az amerikai vállalkozó szellem már a legújabb közlekedési eszközök, a léghajót is igyekszik érdekkörébe vonni, miután már bebizonyítást nyert, hogy a légi közlekedés gondolata nem álom többé. Amerikai forrás szerint, New-Yorkban egy automobilgyár léghajók gyártására és eladására rendezkedett be és ezen szakma számára külön üzletet is nyitott a Broadway-n. Az árak nagyság szerint változnak. A legolcsóbb léghajó 80.000 dollár (400.000 korona). Ezen árért nyolc utas számára alkalmas léghajót szállít a cég, mely képes óránkénti 30 mérföld (48 kilométer) sebességet kifejteni. A léghajó modellje hasonlít a Patriera. A cég főként az Aero-klubok és gazdagabb tagjaik támogatására számít. A léghajó évi fentartási költségeit 8000 dollárra (40.000 kor.) számítja a vállalat.

Amint e hír formája is mutatja, itt pusztán üzleti vállalkozásról van szó. Komolyabb figyelmet érdemel azonban egy német mérnöki szerkesztési iroda, a Rumpler-féle Technisches Bureau vállalkozása. Ezen az automobilszerkesztés terén már jó hírnevet szerzett szerkesztési iroda, újabban egy új osztálytal, a légi járművek osztályával bővült. Az új osztály első

Guttman Manó

Műasztalos és szobrász.

Budapest, VII., Szegényház-tér 5.

Alapított 1894.

Iparművészeti műterem : modern és antik lakberendezések, portál-, épület- és mindennemű asztalos- és szobrász munkák stílszerű kivitelére. Minden izlésnek megfelelő rajzzal és költségvetéssel szolgálok. Telefon 84—27.

sorban a repülőgép-szerkezetekről műszaki véleményt ad feltalálónak és gyárosoknak. A véleményadással összeköttetésben az iroda azután tervrajzok készítésével és részlettervek kidolgozásával is foglalkozik.

Tekintettel arra, hogy a repülőgépek építése rendkívül nagy gyakorlatot és az eddigi szerkezeteknek tökéletes ismeretét kívánja, eddig csak kevés gyár volt abban a helyzetben, hogy repülőgépekről szóló megrendelést pontosan és szakszerűen elvégezhesen. A Rumpler-féle iroda eredményben is haladást jelent, mivel összeköttetésbe lépve a legelsőrangú gyárakkal, azon helyzetben van, hogy az eredményteljes kecsesgató eszméknek úgy modellszerű, mint teljes nagyságu kivitelét a legolcsóbb áron kifogástalanul végezheti.

AERONAUTIKA BELGIUMBAN. Goldschmidt Róbert és Solvay Ernest belga mérnökök, kormányozható léghajót építettek, amely egy 200 lóerős motorral van felszerelve. — A belga mérnök-egylet szakosztályait egy aeronautikai szakosztállyal szaporította. — Egy belga napilap 10.000 franknyi díjat tűzött ki azon géprepülő számára, aki a brüsszel—oszteni útvonalat, repülőgéppel oda-vissza, a legrövidebb idő alatt végzi be.

A NÉMET „PARSEVAL” LÉGHAJÓ, melyet a hadügyvezetőség átvett, Metz-be küldetett, miután szétszedték és részenként elcsomagolták. Metzben egy külön célra épített hangarban fogják a katonai léghajót elhelyezni.

LÉGHAJÓZÁS OROSZORSZÁGBAN. Egy Szent-Pétervári távirat jelentése szerint az orosz kormány 1½ millió rubelt irányzott elő léghajózási célokra. Az orosz kormány különben már régóta figyelemmel kíséri a léghajózás és géprepülés terén felmerült újabb alkotásokat és úgy Wrighttel, mind Farmannal tárgyalásokat folytat. Legközelebb *Winham*, az angol aeroclub titkára fog Szent-Pétervárra látogatni s ezt a látogatást egy Angliában építendő kormányozható léghajó ügyével hozzák kapcsolatba. A Wright-féle aeroplan tanulmányozására két orosz tiszt már elutazott Párizsba.

LÉGI JÁRMŰVEK NEMZETKÖZI KIÁLLITÁSA. A francia képviselőháznak léghajózással foglalkozó tagjai a francia kormányt felszólították, hogy 1910. évben egy nemzetközi légjármű-kiállítást rendezzen. Az indítványt azzal indokolják, hogy a kiállítások az emberi feltaláló szellemet a legjobban sarkallják és hogy Franciaországnak igyekezni kellene a tudomány ezen legújabb területén a hegemoniát magának biztosítani. Barthou miniszter kedvezően nyilatkozott a tervről s így valószínűleg sikerülni fog. Amennyiben a francia kormány vállalkozik egy ily kiállítás rendezésére, az 1909. évre tervbe vett aeronautikai kiállítás elmaradna.

ANGOL KORMÁNYOZHATÓ LÉGHAJÓ. Gamage, az ismert sportáru nagykereskedő, 100 láb hosszú kormányozható léghajót építettett magának, amely a napokban repült el London felett és négyórás utazás után Bentley mellett ismét leszállt.

NÉMET AERODROM. A berlini Siemens-Schuckert művek, amelyek újabb léghajók és repülőgépek építésére is berendezkedtek, Berlin közelében egy 100 méter hosszú ballonesarnokot építettek. A csarnok egy beton alapon tengely körül elforgathatólag van építve és a körülötte levő erdők által szétől védve van. A ballonesarnok mellett hatalmas sík terület terül el, mely kiválóan alkalmas repülőgépekkel való kísérletezésre, amelyek építésével a Siemens-Schuckert mű-

vek szintén foglalkoznak. A Siemens-Schuckert művek legújabb kormányozható léghajója, amely a megerősített nélküli systemához tartozik, már a jövő év nyarán fog kipróbáltatni.

A VI. NÉMET LÉGHAJÓSGYŰLÉS, mely a múlt héten tartatott meg a német aeronauták élénk részvétele mellett, elhatározta, hogy a jövő évben Kölnben és Berlinben nagy nemzetközi léghajó, motorléghajó és repülőgépversenyeket rendez. A jövő évi Gordon-Benett léghajóversenyre a berlini, alsórajnai, kölni és szász léghajós egyletek jelentettek be léghajókat. A jövőben a repülés technikájának és a géprepülésnek intenzívebb pártfogását határozta el a gyűlés. A berlini léghajós egylet bejelentette, hogy legközelebb egy kisebbszerű motorléghajót fog a club kísérleti célokra beszerezni.

E GY ÚJ GORDON-BENETT-VERSENY. Gordon Benett az ismert automobil és léghajós mecénás most a géprepülésre terjesztette ki figyelmét, amennyiben egy 12.500 frank értékű serleget tűzött ki díjul egy repülőgépversenyre. A díjat azon repülőgép kapja meg, amely a kitűzött egyenes vagy kör alakú pályát teljesen bevégzi és a legrövidebb időt éri el. A tiszteletdíjon kívül a három első egyenként 25.000 frankot is nyer.

ÉRDEKES LÉGHAJÓ-UTAZÁS. Viktor de *Beauchclair* és *Ruecken* léghajósok a múlt héten a német Bitterfeldből kiindulva Cognac nevű balonjukkal, az alpokon való átkelés után, Olaszország közepentengeri partján fekvő Casale Marittimo községben szálltak le. A ballon által megtett út körülbelül 885 kilométer. A bátor léghajósok ezen turájukkal megnyerték Santos Dumontnak egy közbeeső leszállás nélkül végzett 48 órán felüli léghajó-utazásra kitűzött díját.

E GY ÚJ NÉMET AEROPLAN. *Schnell* Róbert német mérnök a múlt héten kezdte meg az Ammer-tó mellett kísérleteit két domboru szárnyból és egy farkszerű felületről alkotott repülőgéppel. A készüléknek kormányzása állítólag kitűnő. A kísérletek hírszerint jól sikerültek.

WILBUR WRIGHT ÚJABB FELSZÁLLÁSAI. Wright dacára a kedvezőtlen időjárásnak, folytatja felszállásait az Auvoursi mezőségeken. Legutóbb az angol aeroclub Franciaországban időző tagjaival szállt fel négyszer, hosszabb repülésekre. Az amerikai aeroplanon javítást is eszközölt feltalálója: mindegyik csavartengelyre kúpkerékeket alkalmazott és ezeket egy horizontális lánccal kötötte össze. Az áttétel törése esetén ilyenformán az egyik csavar még hajthatja a másikat és a leszállás veszélytelenül eszközölhető. A francia képviselőház aeronautikai csoportja a Wright-féle repüléseken a legközelebb ismét jelen lesz.

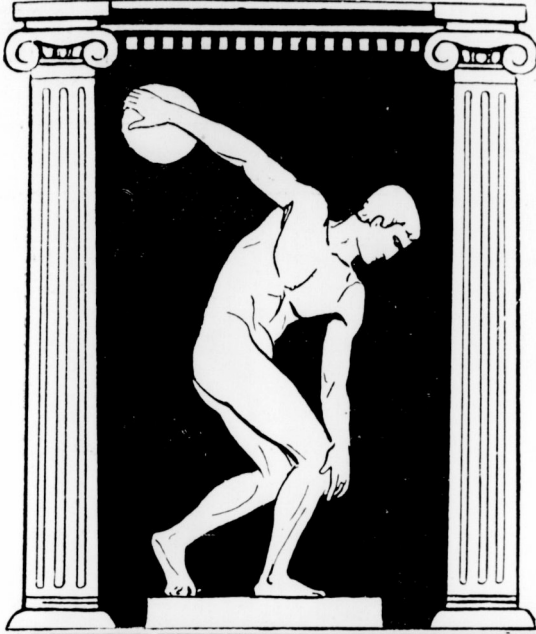
„Automobilia“

első magyar PNEUMATIC javító műhely. Első-rangú nyersanyag, leggondosabb vulcanizálás.

BUDAPEST, VII., Vörösmarty-utca 20. sz.

Sürgőnycim: AUTOMOBILIA.

Távbeszélő 105—08.

BRÁZAY SÓSBORSZESZ A LEGJOBB.

NÉLKÜLÖZHETETLEN HÁZISZER.

KAPHATÓ MINDENÜTT.

ՕՍԱԿՈՋՅԱՆԻ ԷՐՏԵՔՏԵՆ ԿՆԱՅԱՏԱՏՈՐՏՈՒ.

BENZINT

KAT, PARAFINT, MOTORKÉKOLAJAT

bármely szerkezetű **automobilok** és **motorok** részére, **feltisztítási célra**, **hydrurt**, **gazolint**, **ligroint** **világítási célra**, nemkülönben **PETROLEUMOT**, **ÁSVÁNYKENŐLAJO**

legjobb minőségben és legolcsóbb árak mellett szállít a

MAGYAR PETROLEUM-IPAR-RÉSZVÉNYTÁRSASÁG Budapest. VII. kerület, Erzsébet-körút 53. szám.

Legizlésebb uri divat cikkek

beszerzésére új áruházunk férfi divat-osztályát ajánljuk. Legjobb minőségű és kítűnő szabású férfi fehéreneműek, gallér és kézelők, nyakkendő, kalap, bot, esernyők, nadrág és harisnya-tartók, férfi pipere-árak, turista- és sportingek és övek, uszó-öltönyök és nadrágok, Swedterek, harisnyák és lábtyúk **nagy választékban.**

Kunz József és Társa

Budapest, Bécsi-utca és Deák Ferencz-utca sarok.

Blázsei Miklós

automobil-kocsigyártó.
Javítások. Új carrosseriák.

Budapest, VIII., Práter-u. 67.

FIUME KÁVÉHÁZ

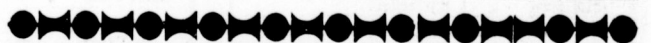
(6-58.) IV. Múzeum-körút 13. (6-58.)

Összes bel- és külföldi sportlapok.

„A Nemzeti Sport” szerkesztősége tagjainak találkozó helye.

Kempelen Béla családtörténeti (genealógiai) irodaja
:: és clarlesztéseti műintézete. ::
Budapest, VI., Rózsa-utca 71. (Andrássy-út mellett.)

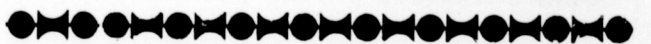
Nemesgek, címerek, e önevek (külföldieké is) kikutatása. Cs. és kir. kamarási stb. ősfák egybeállítás. Minden nemesi ögy (nemeség átruházása, külföldi lovagrendekbe való felvétel stb.) elintézése. **Címereknek** (művészi és heraldikailag szabályos) festése, vésetése, égetése, himezése papírra, pergamentre, bőrre, fára, üvegre. csontra, bronzra, márványra stb., **családifák, ősfák, családi kronikák** megszerkesztése és megfestése.

Lapunk zárlata

kedden délben van, miért is kérjük a közleményeket eddig beküldeni. Közlésre alkalmas sportképeket szívesen veszünk.

A szerkesztőség.

A PARADICSOM KABARET

TELEFON
115-84.

• Üllői-út 48. •

TELEFON
115-84.

Igazgató Widlschy Rezső József, Karmester Nádor Mihály Révész Ilonka, Kondor Ernő, Nógrádi Gigi, Csabai Zsófi, Lugosi Jenő, Ellen Milford Nagy Tilla, Dalnoki Imre, Bálint Béla, Tarján Vilmos, Báttaszéky Lajos konferenciér.

„RABLÓK A BANKBAN”

aktuális tréfa, előadja az egész személyzet.

A vonatok indulása Budapest nyugoti p. u.-ról.
Érvényes 1908. október hó 1-től.

D é l e l ő t t				
vonat-szám	óra	perc	vonat-neme	h o v á
103	1 00		kol. ost. exprv.	(Wien, Páris)
148	5 35		szv.	(Ostende, London)
123	5 45		"	Rákospalota-Ujpest
712a	5 50		"	Párkány-Nána
153	6 00		"	Szeged, Szolnok
4103	6 10		"	Göd
6503	6 40		"	Esztergom
156	6 45		"	(Lajosmizse,
1404	7 00		gyv.	(Kecskemét)
104	7 55		"	Rákospalota-Ujpest
154	8 00		szv.	Zsolna, Berlin
713	8 30		"	Wien
118	9 20		"	Dunakeszi-Alag
158	9 35		"	(Karansebes,
708	9 40		gyv.	(Báziás)
6508	11 15		szv.	Wien, Berlin
158	11 25		"	Rákospalota-Ujpest

D é l u t á n				
vonat-szám	óra	perc	vonat-neme	h o v á
6704	13 05		szv.	Czegléd, Szolnok
4104	12 10		"	Esztergom
160	12 15		"	Rákospalota-Ujpest
128	12 25		"	Nagy-Maros
162	1 10		"	Dunakeszi-Alag
41 41)	1 50		"	Piliscsaba
126	2 10		"	Párkány-Nána
164	2 15		"	Rákospalota-Ujpest
4108	2 20		"	Esztergom
104	2 30		gyv.	Wien, Páris
170	2 35		szv.	Galánta
704	2 40		szv.	Bukarest, Báziás
730	2 45		gyv.	Czegléd
6504	2 50		"	Lajosmizse, Kecskemét
166	4 10		"	Rákospalota-Ujpest
130	4 20		"	Nagymaros
716	4 30		"	Szeged
108	5 05		gyv.	Wien
134a	6 00		szv.	Nagymaros
168	6 15		"	Rákospalota-Ujpest
124	6 25		"	Párkány-Nána
723	6 30		"	Czegléd
4108	6 40		gyv.	Esztergom
1406	6 50		gyv.	Berlin, Pozsony
723a	6 58		szv.	Czegléd, Szolnok
170	7 18		"	Dunakeszi-Alag
710a	7 35		"	Czegléd
6507	7 40		"	Lajosmizse
710	8 05		"	Bukarest, Báziás
1329)	8 10		"	Vác
4119	8 30		"	Esztergom
172	8 45		"	Dunakeszi-Alag
1408	9 20		"	Zsolna, Berlin
118	10 00		"	Wien, Páris
706	10 15		gyv.	(Szeged, Báziás,
173a	10 30		szv.	Bukarest)
714	10 35		"	Rákospalota-Ujpest
140	11 10		"	Kiskunfélegyháza
9029)	11 30		keleti exprv.	Nagymaros
7029)	11 30		keleti exprv.	(Belgrád,
				(Konstantinápoly
				(Konst. nünápoly

A vonatok indulása Buda-Császárfürdői

D é l e l ő t t				
vonat-szám	óra	perc	vonat-neme	h o v á
4003	6 00		szv.	Esztergom

D é l u t á n				
vonat-szám	óra	perc	vonat-neme	h o v á
4004	12 03		szv.	Esztergom
4014)	1 35		"	Piliscsaba
4006	2 11		"	Esztergom
4008	6 30		"	Esztergom
4010	8 33		"	Esztergom

1) Vasár- és ünnepnapokon, bezárólag november 15-ig közlekedik.
2) Csak október és április hónapokban közlekedik.
3) Minden kedden, csütörtökön és vasárnap közlekedik.
4) Minden szerdán és szombaton közlekedik.

A vonatok érkezése Budapest nyugoti p. u.-ra.
Érvényes 1908. október hó 1-től.

D é l e l ő t t				
vonat-szám	óra	perc	vonat-neme	h o n n a n
701)	12 50		kel. ost. exprv.	(Konstantinápoly)
145	5 25		szv.	(Buka est)
721	6 30		"	Dunakeszi-Alag
731a	6 45		"	Czegléd
4101	6 50		"	Esztergom
139	6 00		"	Nagymaros
6505	6 10		"	Lajosmizse
147	6 15		"	Rákospalota-Ujpest
6701	6 20		"	Szolnok, Czegléd
1407	6 35		"	Berlin, Zsolna
217	7 05		tvssz.	Párkány-Nána
709	7 15		szv.	(Bukarest,
709a	7 25		"	(Báziás,
149	7 30		"	Cz-gléd
4103	7 40		"	Rákospalota-Ujpest
117	7 45		"	Esztergom
6501	7 50		"	Páris, Wien
151	7 55		"	(Kecskemét,
131	8 10		"	(Lajosmizse
713	8 20		"	Göd
163	9 10		"	Párkány-Nána
706	9 20		gyv.	Kiskunfélegyháza
1408	9 30		"	Dunakeszi-Alag
4106	9 55		szv.	Szeged
155	10 20		"	(Berlin, Zsolna,
716	10 40		"	Pozsony,
119	10 55		"	Esztergom
				Rákospalota-Ujpest
				Szeged
				Galánta

D é l u t á n				
vonat-szám	óra	perc	vonat-neme	h o n n a n
157	12 05		szv.	(Rákospalota-Ujpest)
159	12 05		"	Nagymaros
183	1 25		"	Bukarest, Báziás
708	1 30		gyv.	Páris, Wien
108	1 40		"	Dunakeszi-Alag
161	2 25		szv.	Rákospalota-Ujpest
163	3 00		"	(Kecskemét,
6507	3 20		"	(Lajosmizse
6703	4 05		"	Szolnok, Czegléd
127	4 10		"	Nagymaros
4107	5 00		"	Esztergom
215	5 30		tvssz.	Ersekújvár
165	5 38		szv.	Rákospalota-Ujpest
115	5 55		"	Wien, Berlin
707	6 35		gyv.	Bukarest, Báziás
187	7 00		szv.	Rákospalota-Ujpest
106	7 10		gyv.	Wien
711	7 35		szv.	Temesvár, Báziás
4111)	8 10		"	Piliscsaba
169	8 35		"	Dunakeszi-Alag
126	8 50		"	Párkány-Nána
107	9 05		gyv.	Wien
4109	9 25		szv.	Esztergom
6508	9 35		"	(Kecskemét,
1405	4 45		gyv.	(Lajosmizse
171	10 05		szv.	Berlin, Zsolna
129)	10 45		"	Dunakeszi-Alag
723	10 50		"	Vác
901)	10 55		keleti exprv.	Szeged, Szolnok
				(Konstantinápoly
				(Belgrád
				(London, Ostende,
				(Páris, Wien
				Rákospalota-Ujpest

A vonatok érkezése Buda-Császárfürdőbe.

D é l e l ő t t				
vonat-szám	óra	perc	vonat-neme	h o n n a n
4001	5 53		szv.	Esztergom
4003	7 48		"	Esztergom
4005	10 04		"	Esztergom

D é l u t á n				
vonat-szám	óra	perc	vonat-neme	h o n n a n
4007	5 17		szv.	Esztergom
4011)	8 21		"	Piliscsaba
4009	9 51		"	Esztergom

1) Érkezik minden hétfőn és csütörtökön.
2) Vasár- és ünnepnapokon, bezárólag november 15-ig közlekedik.
3) Csak október és április hónapokban közlekedik.
4) Érkezik minden kedden, csütörtökön és szombaton.

A vonatok indulása Budapest keleti p. u.-ról.
Érvényes 1908. október hó 1-től.

D é l e l ő t t				
vonat-szám	óra	perc	vonat-neme	h o v á
28	6 25		szv.	(Nagy-Kanizsa,
1502	6 50		gyv.	(Triest)
1002	7 00		"	Kassa, Csorba
302	7 05		"	(Fiume, Torino, Róma)
906	7 10		"	(Pécs, Vinsovce)
			"	Ruttká, Poprád-Felka
			"	Belgrád
			"	(Gyulafehérvár,
602	7 20		"	(Nagyszében,
			"	(Tovis, Brassó,
			"	(M. marossziget
			"	(Fehring, Graz,
			"	(Triest)
1302	7 25		"	Wien, Graz, Sopron
10	7 30		szv.	(Lemberg,
402	7 35		gyv.	(Máramarossziget
320	7 40		szv.	Gödöllő
903	7 45		"	Belgrád, Bról
606	8 00		"	Arad, Brassó
1508	8 10		"	Kassa, Csorba
			"	(Zagrab, Fiume,
1008	8 20		"	(Pécs, Bról
506	8 20		"	Kolozsvár, Brassó
			"	(Munkacs,
408	8 30		"	(Máramarossziget
			"	(Máramarossziget,
1708	9 00		"	(Stanislaw
806	9 15		"	Ruttká, Berlin
2	9 20		gyv.	Wien, Sopron
944	11 15		tsz.	Kiskőrös
20	11 15		szv.	Bieske

D é l u t á n				
vonat-szám	óra	perc	vonat-neme	h o v á
610	12 20		szv.	Arad, Tovis
8	12 30		"	Szombathely, Wien
310	12 30		"	Hatvan
322	1 25		"	Gödöllő
1304	1 40		gyv.	Fehring, Graz, Nkanizsa
1504	1 50		"	Kassa, Poprád-Felka
912	1 55		szv.	Szabadka, Bosznabrod
602)	2 00		gyv.	Arad, Bukarest)
4	2 05		"	Wien, Páris
404	2 15		"	Kassa, Lemberg
504	2 25		"	(Kolozsvár, Tovis,
			"	(Szatmár-Németi
22	2 25		szv.	Bieske
312	2 30		"	Hatvan, Szerencs
510	2 40		"	Szolnok
1902	2 55		gyv.	(Eszék, Bosznabrod,
			"	(Gyék-nyes
904	3 20		"	(Bosznabrod, Belgrád,
1022	3 25		vv.	(Konstantinápoly
304	3 30		gyv.	Paks
324	3 50		szv.	Ruttká, Berlin
1004	4 10		gyv.	Gödöllő
18	4 30		szv.	(Zagrab, Fiume, Róma,
6	5 15		gyv.	(Nizza, Napoli)
326	5 20		szv.	Komárom
508	5 40		"	Győr, Sopron
308	5 55		"	Gödöllő
332	6 25		"	Kolozsvár, Brassó
916	6 30		"	Ruttká, Berlin
314	6 40		"	Pécel
16a2)	6 55		"	Kiskőrös
1706	7 05		"	Hatvan
16	7 10		"	Bieske
316	7 40		"	Msziget, Stanislaw
1912	7 50		"	Győr, Triest
328	8 15		"	Hatvan
24	8 20		"	Pécs, Bról
514	8 25		"	Gödöllő
1510	8 45		"	Bieske
1006	9 00		gyv.	Szolnok
502	9 15		"	Kassa, Csorba
1306	9 25		szv.	Fiume, izza
608	9 30		"	Bukarest, Stanislaw
406	9 40		"	Fehring, Graz, Triest
910	10 10		"	Arad, Brassó
12	10 30		"	(Lemberg, Kassa,
1010	10 45		"	(Máramaros ziget
338	11 10		vv.	Belgrád, Eszék, Sarajevo
				Wien, Páris
				Fiume, Napoli
				(Ruttká, Berlin,
				(Szerencs)

A vonatok indulása Budapest-Józsefvárosról.

D é l u t á n				

Az elismert legjobb francia gyártmány

Delaunay—Belleville

1909. évi típusai elkészültek.

Négy hengeresek :

10, 15, 20, 28, 40 lóerős.

Hat hengeresek :

10, 15, 25, 40, 70 lóerős.

a legbiztosabb, a legcsendesebb
járásuak, fentartásukban a legolcsóbb
városi és turakocsik.

Könnyű súly. - Kevés gummi. - Kevés benzinfogyasztás.

Delaunay-Belleville kizárólagos magyar képviselője:

Szám Géza Budapest, VI., Nagy János-u. 5.
automobil-garage, javító műhely.

Telefon 101—56.

WESTINGHOUSE- Automobil

legerősebb turakocsi 1909-es
modell 20|30 HP. 35|40 HP.

Cardan- és lánchajtással. Leszállított árak.

1909-es Chassis-k megérkeztek.

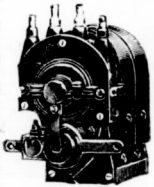
Bárdi József r. t.

Budapest, VI., Mozsár-utca 9.

Nemzeti Sport

és az

Automobil

S. Erben & Arnold Friedmann

Sürgönyelm:
ERBENZÜNDER.

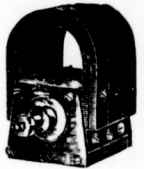
WIEN, I., Stubenring 14.

Telefon: 20.539

A Monarchia legnagyobb szaküzlete

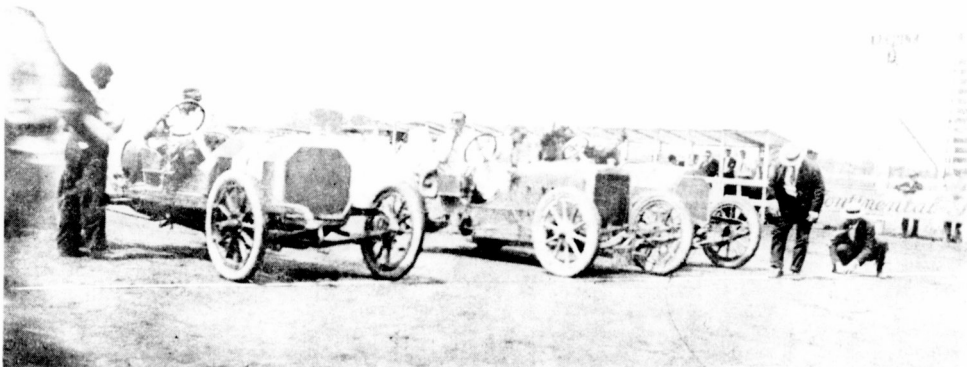
**AUTOMOBIL- FELSZERELÉSEK és
KELLESEK.**

„Erbengyújtó“ elektromagneses gyújtók.
Antiderapant „Houben“ „Pognon Zündkerze.
Arjegyék ingyen!

Téli sportcikkek legolcsóbban beszerezhetők **MACHER REZSŐ**
sportüzletében
Budapest, IV., Koronaherceg-utca 3., az udvarban.

Lillenföldi sky teljesen felszerelve, párja 15 frt. **Original Les Alexander** koresolya felszólással 9 frt. **Halifax** koresolya 1-25 frt. **Merkur** koresolya 2-25 frt. **Szánkók**: svéd, norvég, hallvölgyi, összecusukható tiroli, amerikai rodli, tobogán, rennvolf, bobsleigh, lábszárak, hótalpak stb. nagy választékban. **Phönix rodli**, legkönnyebb vasrodli **Mannesmann** csőből 14 frt. **Triumph rodli**, legegyszerűbb és legjobb. szánkó 5-50 frt. Téli sportöltözékek, sweaterek, sapkák, keztük, lábszárak stb. Arjegyék ingyen és bérmentve. Clubtagoknak árengedmény.

Start egy amerikai automobil versenypályán

Kogutowitz J. am. felv.

Schottola Ernő sportosztálya

Budapest VI., Váci-körút 13. (Andrássy-út sarok.)

Mindenféle téli sportcikkek és szobatornaszerek legolcsóbb beszerzési forrása.

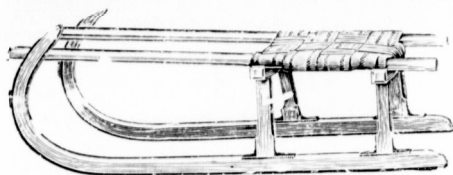
Szám garage

Delaunay-Belleville gyár vezérképviselője.
VI. Nagy János-utca 5. Telefon: 101-56.

Felhívjuk az olvasó figyelmét
a cégnek a lap

Utolsó előtti oldalán levő hirdetésére.

Egyes szám ára 40 fillér, (vidéken 44 fillér).

Téli sport-cikkek.

Műkorcsolyázók részére „Les Alexander” legelső minőségű versenycorcsolya 18 korona.

Gyorskorcsolyázók részére, Hagen, Eriksen, norvég, svéd versenycorcsolyák.

Halifax 3 korona. Mercur, Jackson, Haynes jégvitorlák és vitorlakorcsolyák.

Jégjátékok Hockey ütők és labdák, Jég-hockey játékszabály 20 fillér.

Svéd-, norvég, svájci, tiroli, hallvölgyi és amerikai **rodol**

Sport- és gyermek-szánkók

Rennwolf, többfogú, skeletón stb. Norvég **ski-k,** láb-szánok, hó alpák.

Li-ienfeldi ski párja 30 korona.

Téli sportöltözékek, feje húzható hósapkák, teljes felszerelések, legnagyobb választékban

Kertész Tódor sport-üzletében

BUDAPEST, IV. ker., Kristóf-tér.

== Teljes sportárjegyzék ingyen és bérmentve. ==

WITTIG VILMOS
PHOTO-CYKLOGRAFIAI ÉS MŰINTÉZÉSE
BUDAPEST, IV. KÖSSUTH LAJOS UTCA 1.

SIMON PÁL

PÁRIS SZÁLLODÁJA

BUDAPEST, Váci-körút 25. sz.

Jó hírnevű szálloda 100 szobával. Sportegyletek leszállóhelye. A margitszigeti sportteleptől 1/4 órányira. Direkt villamos összeköttetés az összes sporttelepekhez.

MLAKA JÁNOS

KÁRPITOS ÉS DISZITÓ
BUDAPEST, VI., Csengery-u. 80.

Modern izlésű butorokat, fantasztikus diszitéseket készít. Elvállal javításokat fűtő- és nyaralótelepeken.

TOPOR ENDRE

ÉPÜLET- ÉS BUTOR-ASZTALOSMESTER.
□ BUDAPEST □
VI., EÖTVÖS-UTCA 30. SZ.

Készít mindennemű butort régi és új stílusban, belső építészeti munkát, üzletberendezést, portált terv szerinti kivitelben. Antik butorok utánpótlását és javítását pontosan elkészíti.

KÖHÖGÉS ELLEN a legjobb

CONTRATUSSIN

BAYER

Pasztila-alakban is kapható!
A legcélszerűbb arc és kézkenőcs a
PARK-CLUB CRÉME.

Vörös kereszt gyógyszertár, Budapest,
VI., Andrassy-út 84.

FIUME KÁVÉHAZ

(6-58.) IV. Múzeum-körút 13. (6-58.)

Összes bel- és külföldi sportlapok.

„A Nemzeti Sport” szerkesztősége tagjainak találkozó helye.

A PARADICSOM KABARET

TELEFON 115-84. • Üllői-út 48. • TELEFON 115-84.

Igazgató: Widöschy Rezső József, Karmester: Nádor Mihály Révész Ilonka, Kondor Ernő, Négrádi Gigi, Csabai Zsófi, Lugosi Jenő, Ellen Milford Nagy Tilla, Dalnoki Imre, Bálint Béla, Tarján Vilmos, Battaszéky Lajos konferenciér.

„RABLÓK A BANKBAN”

aktuális tréfa, előadja az egész személyzet.

A sportot űző közönség előtt a

THERMOS

palack nélkülözhetetlen. Télen a meleget melegen, nyáron a hideget hidegen tartja tűz és jég nélkül. Kérjen árlapot a

Geitner és Rausch cégtől

Budapest, VI., Andrassy-ut 8.

hol a sport összes ágazataiba vágó minden cikkből állandóan nagy raktár van.

THERMOS.

HALUSKA PÉTER

érfényező és mázoló
Budapest, VI., Andrassy-út 77.
(Róza-utca sarok.)

Fűdőkádak és vasbutorok fényezése. Elvállal minden e szakmába vágó munkákat: u. m.: épületek, kávéházak, szállodák és mindenemű butorok festését és ereszését a leggyorsabb kivitteltől a legfinomabb kivitelig.

NEMZETI SPORT

és a MAGYAR VIZI SPORT MINDEN SPORTTAL FOGLALKOZÓ SZAKLAP.

A Nemzeti Sportot 1903-ban Fodor Károly műegyetemi vívómester alapította. A Magyar Vízisport, előbb Magyar Evezős Sport, VIII. évfolyamában 1908. február 1-én egyesült a Nemzeti Sporttal.

Előfizetési ár: EGÉSZ ÉVRE 20 korona
FÉL " " 10 " "
NEGYED " " 5 " "

Megjelenik minden szombaton.

Előfizetések és pénzküldemények követhetőleg cím-
zendők: Nemzeti Sport kiadóállalat Budapest —
Postatakarékpénztár 20438.

Szerkesztőség és kiadóhivatal helyisége:
IV., KECSKEMETI-UTCA 5. SZ., II. 2.
Hivatalos órák este 7—8-ig.

Főszerkesztő:
Dr. POLONYI DEZSŐ
Felelős szerkesztő:
FRIEDRICH NANDOR

Kézirat és mindenféle levelezés
VIII., ESTERHÁZY-UTCA 6. SZÁM.
alá címzendő.

Hirdetési képviselőtünk Franciaország, Olaszország és Svájc területére:
Société Générale de Publicité „LA RÉCLAME UNIVERSELLE, PARIS.” 12. Boulevard de Strasbourg 12.

Karácsony.

Odakint hideg szél süvölt az utcákon: a szobákba, a szívekbe melegség költözik. A keresztény világ legnagyobb ünnepe elérkezett. A Mindenható „főbölcsessége és örök szerelme” elküldé az ő egyszülött fiát, hogy megváltsa, az emberiséget és megtanítsa szeretni. A Szeretet ünnepét üljük. Az tölti meg melegséggel a szíveket. A karácsonyfa gyertyáinak ilybolygó fénye boldog mosolygó arcokra veti fényét, hiszen ma mindenki azon iparkodik, hogy örömet szerezzen hozzátartozóinak.

Az év is letelik. A homokóra lejáróban. Utolsó szemerei lomhán perognak alá, emlékeztetve, hogy egy év letelt ismét. Megesimáljuk a mérleget. Örvendünk családunk jólétén, gyarapodásán. Megszámoljuk hivatásunk terén szerzett sikereinket, munkásságunk eredményét. Boldogok vagyunk, ha azt látjuk, hogy nem hiába éltük, küzdöttük át az évet.

Mi sportemberek családjaink gondján, hivatásunk terén még egy munkát vettünk vállainkra: hazánk testi kulturája ügyét. Hisszük, valljuk és tanítjuk, hogy csak az a nemzet lehet erős és hatalmas, a melynek fiai szellemi kulturájuk mellett testileg is erősek, fejlettek, ügyesek, hogy az egyéni boldogságnak az edzett egészséges test ép oly fontos feltétele, mint az ép kiművelt lélek.

Patriae est dum ludere videmur — mondja a latin közmondás. Mily sokan hiszik sajnos még ma is, hogy az emberfeletti munka, melyet sportunk vezérei és közkatonái kifejtének csupa játék, szórakozás. Pedig nemzetünk erősödése szempontjából egy jól megrendezett sportegyesület értékesebb mint igen sok könnyű és még több nagyhangú szónoklat.

A lefolyt év gazdag volt eseményekben. Azok közül kétségtelenül az *Olympiád* emelkedik ki. Jól volt előkészítve, pompásan vezetve. Büszkék lehetnek rá azok, akik megesimálták. De a hála és köszönet első sorban a kultuszkormányt illeti meg. *Apponyi* Albert gróf lánglelkű miniszterünk volt az első kormányférfiaink között, aki teljesen átértette a nagy nemzetközi vetél-

kedés jelentőségét, készséggel becsajtott rendelkezésünkre oly anyagi támogatást, mely a legmesszebbmenő igényeket is teljesen kielégítette. Az ő és bölcs tanácsosai átértő jóakarata nélkül nem érhattük volna el a világraszóló dicsőséget, mely oly előkelő helyet biztosított nekünk a testi kulturára, súlyt helyező nemzetek között. Ott vagyunk a létra legtetején, megelőzve annyi nagy, gazdag és hatalmas országot. Sikerünk azt jelenti, hogy nemzetünkben lakozó belső erő messze meghaladja azt a jelentőséget, amelyet szám szerint képviselőnk.

Legnagyobb diadalt a vívásban értük el. Nem a véletlen szeszélye a tornaszerencse volt, mely magyart dobott felszínre, hanem egy a csapatversenyben, mint az egyéniben a magyar vívók fölénye elementáris erővel nyilvánult meg. Szép diadalt arattunk a birkózásban is, de a többi sportban atlétika, uszás és evezésben sem vallottunk szégyent, mert a magyar fiuk becsülettel állották meg a helyüket, nehéz ellenfelek voltak, számos helyezést biztosítottak maguknak.

Atlétikában nagy harc volt még az év kezdetén. Szerencsére a választott bíróság bölcs döntése megtalálta az egyedüli helyes utat, amelyen a békés fejlődés hosszú időkre biztosítva van. A háborus évet tehát békével zárjuk és résen leszünk, hogy senki se csinálhasson zavarost. Maga az atlétikai sport óriásit fejlődött a harc alatt. Rekordok egész tömege dőlt meg. A komoly sportemberek ugyanis úgy vélték legjobban szolgálni harcoló szövetségeik ügyét, ha minél szebb eredményeket érnek el, az egyletek pedig, ha minél sikerültebb versenyeket rendeznek. A harc tehát nem csak káros nem volt, hanem hatásaiban egyenesen üdvösnek volt mondható, mert a gárda nőtt, az eredmények javultak, az eszmék tisztázódtak.

Míg a londoni olimpiád vívóinknak a többi nemzet vívóihoz való viszonyára vetett oly kedvező fényt, addig idehaza vívósportunk a legnagyobb rendben és békében fejlődött. A versenyek száma nőttön nő, azokkal együtt növekszik a vívógárda, emelkedik az általa-

nos színvonal. Különös említést érdemelnek a legjobbak kizárásával rendezett és a vidéki versenyek, melyek egész új erőt hoznak előtérbe, újabb és újabb körökre terjesztik ki a vívókedvet. A legnagyobb dícséret és elismerés illeti azokat a mestereket, kiknek a versenysport felvirágoztatásában részük van. A vívók alapos tudása, fejlődésképes iskolája nekik köszönhető.

Evezős sportunk a kontinentális viszonylatokban egyik legelső helyen áll. Vezetése kitünő kezekben van. És ha sajnos nem is minden egyesület foglalkozik versenyzéssel, azok, amelyek foglalkoznak, igazán nagy lelkesedéssel teszik azt. Csapatunk angol szereplése különösen a molesley győzelem megmutatta, hogy ha ma is jobb angol evezős csapat a miénknél, méltó helyet foglalnók el odakint is a legelső sorokban.

Uszósportunk nagy virágzásnak örvend, ha a londoni olimpiád az ok nélkül tulessigázott várakozások folytán, némi csalódást is keltett, kétségtelen, hogy világraszóló uszókák vannak, az uszókedy, az uszógárda oly nagy, hogy e tekintetben igazán első helyen állunk a világon. Az újonnan alakult uszósövetség a kezdet erős rázkódtatásai dacára, most már szépen teljesíti feladatát.

Football-sportunk a legnépszerűbb. Sok ezer főre megy a közönsége. Csapataink állandóan javulnak, de persze még nagy ut áll előttük. A labdarugó-szövetség erősen teljesíti feladatát és remélhető, hogy az elkerülhetetlen szervezeti változásokat rázkódások nélkül lépteti életbe. Lawn-tenisz-sportunk csak lassan fejlődik, habár vezetői igazán emberfeletti munkát fejtenek ki. A külföld legjobbjai évenként játszanak nálunk, legjobbjainkat kiküldöttük külföldre. A haladás feltételei megvannak, csak élni kell velök. Koresolyázás terén is csak jót és szépet mondhatunk.

Gyors műkoresolyázóink egyaránt megállják helyüket a világvorsenyeken is, hokki-játsoink meg éppen meglepő győzelmeket arattak.

Tornaszatunk ügye áll legkevésbé jól, akár külföldi szereplésünket, akár a hazai viszonyokat tekintjük. A hiányokra ünnepi cikkünk keretében helytelen lenne rámutatnunk, annál is inkább, mert igen sok jót vártunk a feülről inaugurált svéd rendnek tőrfoglalásától. A többi testnevelő sportok állapota is kielégítő volt.

Nagy és fontos lépések történtek az ifjusági testnevelés terén is. Az atlétikai irány képviselőinek állandó izgatása megértette az illetékes körökkel, hogy a most iskoláinkban divatozó testnevelés alig ér többet a semminél. A kultuszminiszter elnöklété alatt tartott ankét rámutatott e helyes irányra. Ez alapon fog megindulni az iskolai testnevelés teljes újjászervezése.

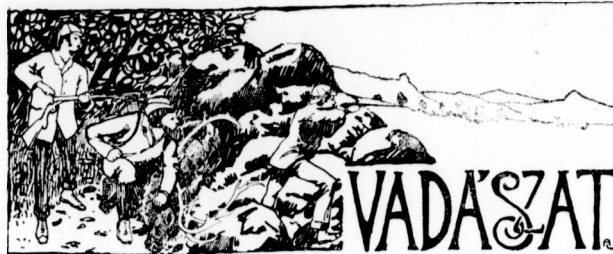
Mérlegünk kedvező tehát. Most már csak az a feladatunk, hogy jövő évi működésünket a mult tapasztalataira alapítsuk.

Kemény, kitartó munka, egymás megbecsülése, bajtársi megértés, ezek vezetnek célunkhoz.

A szeretet ünnepe tanítson meg bennünket erre.

Boldog ünnepeket!

A BRÁZAY-féle sósorszesz nem tévesztendő össze a legújabbban lábrakapott utánzatokkal.

Rovatvezető: *Remetei Köviry János.*

Hogyan készítsük a legtökéletesebb soret patronokat?

Irta: **Herényi Gothard Sándor**
orsz. gyül. képviselő.

A vadászoknak négy kelléke van; mind a négy egyformán fontos. A vad, a jó lövő, a jó lőszer és a jó fegyver. Ezzel a legtökéletesebb patronokról és azok készítmódjáról akarok csak beszélni.

Mindenekelőtt a négy legfontosabb alkatrészről mondok el egyet-mást.

A lőpor, a hüvely, a fojtás és a soret ezen alkotórészek.

A lőpor. Részemről az általam ismert összes lőporok közül a füstnélküli *Imperial Schultze*-t tartom legtökéletesebbnek. Mert teljesen füsttelen, nem lök, rendkívül átütő ereje van, nem terít és nem tulságos mérvben romboló, nem kell mérleggel mérni és a fekete por tőrfogatának tökéletesen megfelel. Midőn már minden létező jobbnévű lőport végig próbáltam, részemről ezen pornál maradtam, ma nem lövök mást.

Rendkívül előnye, hogy mindenféle fémmel bélelt patronból jól löhető.

De ez is a legtökéletesebb, a *Kynoch C. B.* és a *Kynoch „Grouse”* patronból löve. Az Eley patron szerintem nem oly tökéletes.

A mi szomorú viszonyaink közt meg kell említenem még saját belföldi patronunkat, mely, sajnos, igen korlátozott jóságú. Mert lök, dacára füsttelen voltának, füstje van, a fegyvert megviseli, mivel csak nagy gyutaecsesal löhető, rozsdásít, az idő viszontagságára (kődre, esőre) kényes, nagy forróságban igen lök, úrmértékkel nem mérhető, mert a legkisebb rázásra 10%-al több megy a mértékbe. Összesajtóva, nem explodál, későn süll. Bizonyos mértéken tul, kis kaliber a port elégetlen állapotban kisorsja.

Szóval tele van tökéletlenséggel.

De a legtöbbször vadászunk ez állvány rendelkezésére, alaposan kell foglalkozni vele. A belföldi füsttelen por wölborsdorfi patronokba töltve, jön forgalomba. De rendkívül drága.

Azonban okkal-móddal jól elkészíthető.

Részemről *Walbinger* és *Meuschel* büschweili hüvelyét ajánlom hozzá, de csakis olyat, melyet e cég külön csak e célra gyárt.

Ezen patronokból az osztrák füstnélküli por vadászati szempontból elég jó. Sokan fekete (1 $\frac{1}{4}$ —1 $\frac{1}{2}$ gm.) alátöltésével használják, hogy lustaégő természetét megváltoztassák.

Ezt a módot egyáltalán nem ajánlom, mert a rendszeres adag alkalmazása mellett veszélyes lehet, kis adag pedig semmit sem ér.

De a fekete por alátöltését mégis alkalmazni kell, ha igen nagy adag löport, pl. 5 gm. alkalmaznak az új 11 mm. Mauser-töltényekbe. Mert ily adag füstnélküli por nem ég el a csőben, hanem el nem égett állapotban kilöketik.

Az osztrák gyártmányu füstnélküli por egyébként

Marton Alajos és Fia

BUDAPEST, IV., Koronaherceg-utca 10. sz.

AZ

Diszmű- és ezüstárak nagy raktára.
amerikai „Gillette“-borotva főraktára.
10 napi próbára is kapható, ára 12 kétélű késsel
börtokban 24 korona.

kétféle minőségben készül vadászati célra, sörét és golyó alá. Itt minket csak a sörét alá alkalmazható lőpor érdekelt.

További kelléke a patronnak a jó sörét. A sörétek keménynek, egyformának és gömbidomunak kell lenni. A jó sörétet, ha négyzögű tálcára öntjük és egy sorban szét-rázzuk, a legszabályosabb képet kell mutatni, a sörét-szemek által képzett vonaloknak abszolút parallel kell futni. Az egész vizsgált mennyiségben hosszukás, hengerded, vagy dudorodásokkal ellátott sörétek nem szabad lenni.

A jó sörét sohasem halovány, sem oxydált, piszkos, hanem olyan, mint a fényes fekete üveggyöngy, mely tükröződik és ragyog. Fényét nem veszti el. Ilyen sörét a ma forgalomban levők közül a „Laetare“ Händler és Natermanntól. De ennek ára 80 fillér és 1 korona közt van kilónként. A kemény sörét jobb, mert nem fogja meg a csövet, nem ölmoz, a vadba erősebben behatol, a csontot jobban törí, a szárnyas vadban evés közben jobban észrevehető, kevésbé nyeljük le.

Aki lágy söréttel lő, jól teszi, ha a sörétet megolajozza, akkor nem ragad a csőhöz. A sörétet tálcára öntjük és néhány csepp *vazelin* olajat öntvén rá, ebben meghengergetjük. A sörét olajozását ajánlom. Kemény sörétnél nem szükséges. Olivát, vagy keményedő ásványolajat soha sörétolajozásra ne használjunk. Az összeragadt, vagy télen összefagyott söréttömb mindig veszélyes.

Mindig lehetőleg kis sörétek használjunk. A páratlan számok bár el vannak hanyagolva, igen jók.

Nyulra 5—6—7-es. Télen az 5-ös, ősszel a 7-es felel meg. Fácánra 10-es. Fogolyra először 14-es, azután 12-es, ősszel 10-es.

Fürjre 14-es. Szalonkára 12-es. Vizi vadra 6-os és 10-es.

Részemről csak háromféle sörétek használók, téli nyulra 5-ös, őszi nyul, fácán, vizi vadra 8-as és szalonka, fogoly, fürjre 12-est. A többi mind nélkülözhető.

A *Laetare* sörét milliméter méret szerint jön forgalomba. Összehasonlítható táblázatot minden valamire való boltos tart magának.

Sokkal fontosabb alkotrésze azonban a patronnak a fojtás. A fojtás tizenöt-husz minőségben jön forgalomba. De kérem, t. vadásztársaim, csak azt jegyezzék meg jól, amit itt mondok: Lőporfojtás is, sörétfojtás is csak egyetlen egyféle van tökéletes, a többiért kár pénzt adni. És ez a *Wadding*-féle fehér szőrből való, rózsaszín fagygyuba mártott fojtás. Sohasse vegyünk olyan lőporfojtást, mely kátránylemezzel van két végén beragasztva. Ez mind az utcára dobni való. Minden fojtás, mely le van ragasztva kátránylemezzel, kemény préselt dolog és majdnem mind tág.

Ismételtem, jó fojtás egyetlenegy van a világon, a *Wadding* fehér szőr, kátránylemez nélkül. Ez jól van kaliberre, nehezen megy be, elasztikus, víz- és léghatlan. Szóval tökéletes.

A *Wadding*-fojtás alá és fölé, tehát először a por fölé, azután a sörét alá *okvetlen* kátránylemezt kell tennünk. Mert a lőpor akár füstös, akár füstnélküli, különben felszivja a fagygyut. Már pedig jól tudjuk, hogy ha a füsttelen por struktúrája megváltozik, abba idegen anyag kerül, *akkor a por természete is tetemesen megváltozik*. Vagy robbanó természetéből rohamosan vesz, vagy esetleg exploziv működés helyett detonál. Mindkettő nagy baj. Ezért nem szabad lustának lenni, a por fölé *feltétlenül külön vékony kátránylemezt tegyünk*. A sörét alá is tegyünk, mert különben a fojtásba beragadt sörétek vissza maradnak, kitörnek, az u. n. „vad lövést“ adják.

A sörét fölé feltétlenül és kizárólag csak *finom fehér szőrből préselt, mindkét oldalán rózsaszín papírral beragasztott és rózsaszín fagygyuval beitatott 3 mm. vastag sörétfojtást tegyünk*. Soha mást! Kartonból vágott kemény sörétlemez vagy az u. n. micát soha, de soha!

A kemény karton sörétfojtás kemény sörét fölé és füsttelen por fölé nem való. Nekem ez már szép pár ez a korona ára csövembe került.

Mert jegyezzük meg jól, *nem a puskapor löki szét a fegyvert, hanem az esetek 3/4-é részében a sörét*.

Mikor a kemény karton a choke furatnál egy pillanatra megakad, erre *felütődik a sörét*, a sörét üt a csövön hólyagot, mely gyűrű, dió vagy szilva alakú, és

nem a por. Ha nem kamara robbanásról van szó, a *fegyvereső tönkremenetelének mindig a sörét az oka, illetve a fojtásra felütődő sörét, vagy az eldült kartonon keresztül nyargaló söréttömb* és porfojtás. Ez utóbbi esetben a cső 10—15 cm. hosszú kidudorodást is kaphat és eldobható!

Soha, de soha ne tegyünk tehát sörét fölé kemény kartonlemez. Ujabbán divat oly kartonlemez, mely egyik felén szőrrel van beragasztva. Ez épen olyan rossz, mint a többi.

Sokan azt állítják, hogy a kemény fojtás a sörét fölött az ölöképeséget emeli.

Tévedés! Az ölöképeséget a lőpor-adag emelése és a sörét-adag csökkentése emeli.

Én pedig maximális poranyagot, pl. 2.3 gm. *Schulze Imperialt* (Cal. 12) csak úgy merek adni, ha a sörét előtt nincs kemény fojtás!

Pedig ha 2.2 gm. helyett 2.3 gm. port töltöttem, az ölöképeséget jobban emelem, mint egy feltucat kemény fojtással.

Épen úgy, ha a szokásos és elég ügyelenül szokásos 36 gm. sörétről lemegyek 31 gm. sörétre, ez esetben is emelem az átütöképességet. Száz kísérletből igazolhatom, hogy a kemény sörétfojtás jobban szór, mint a szőr sörétfojtás. Már pedig messze lövésnél első és főérdek a lövést összetartani.

Az anyagokról beszélvén, most már a kezelést kell érintenem.

Én egy általam szerkesztett töltőgépen töltöm patronjaimat, mely egyszerre 100 darab hüvelyt tölt meg és pedig tetszés szerint 12—16 és 20 kaliberben. De ilyen szárszám elég hozzáférhető árban nem lévén kapható, a töltést legtöbbször egyszerű töltődeszka segítségével végezzük. Ez olyan négyzögű deszka, melynek 100 lyukába 100 patron elhelyezhető.

A lemérést gondosan végezzük. Mérleggel mérni a port lassu, de biztos dolog. Ha ürmértékkel mérünk, vigyázzunk, hogy a mérőkanalat sohasé rázunk meg, egyformán merítsük be és mindig egy patronnal csapjuk le a fölösleget.

Füsttelen pornál $\frac{1}{100}$ -ed gramm különbség óriásian érezhető. Pl. *Schulze*-ből 2.2 gm. normál adag, 2.3 gm. igen erős téli adag, 2.4 gm. bármely jó fegyverből löve, már veszedelmes és kellemetlen hatása.

A belföldi füsttelennél kissé tágabb határok közt mozoghatunk.

A lemérésnél vigyázni kell, hogy egy hüvelybe 2 lövet por ne kerüljön. Töltőgépnél ez nem fordulhat elő.

Jön a kátránylemez, ezt felrakjuk és esendesen lenyomjuk.

A *Wadding* szőrfojtást szintén.

Azután ismét kátránylemez. Ez a hármas fojtásmanipuláció hosszadalmas, de el ne hagyjuk. Sem a *Schulzet*, sem a belföldi port leverni, vagy erősen lenyomni nem szabad. Belföldi porunk úgy van készítve, hogy igen erős sajtolás mellett vagy későn süll, vagy egyáltalán nem süll el. Tehát ehhez újabb olyan hüvelyek készülnek, hogy a por a fojtás által össze nem szorítható, hanem lazán marad.

Füsttelen pornál a laza töltés a kamararobbanástól óv meg bennünket, mert a szorosan tömött pornál a kifejlett légköri nyomás 25%-al is fokozódik.

Felöntvén a sörétet, föléje tesszünk fagygyus oldalával lefelé fordítva 3 mm. vastag fehér szőrfojtást. Roppant gondot fordítsunk arra, hogy a sörétfojtás vízszintesen álljon, mert ha ferdén nyomjuk be, *mindenféle csődudorodás ebből származhatik*.

A ferde sörétfojtás eldől, a felette átrohanó sörét és a lőpor dugasz kifújja, illetve kitolja a csőfalat.

A sörétfojtást mérsékelten lenyomjuk.

Most jön a peremezés. Ne tessék mosolyogni, ha azt állítom, hogy egy millió füsttelen porral töltött patron közül nincsen egy ezer darab helyesen peremezve.

Füsttelen porhoz az összes forgalomban levő kis peremező gépek semmit sem érnek, mert gyengék és mind félgömbölyűkre és nem szegletre peremeznek. A peremnek feltétlenül élesen szegletesnek, sarkasnak és nem félgömbölyűnek szabad lenni. Mert a sarkas peremezés háromszor olyan ellenállást gyakorol, mint a félgömbölyű.

Pici gépet, melyet megfogni becsületesen nem lehet, ne használjunk.

Egyedüli jó peremező *Walbinger & Meuschel* (Nürnberg) gyári peremezője, mely fogaskerék áttétellel jár, szíjjal is hajtható, hajtókával is. Ennek emeltyűje jó 20 cm. hosszú, erős fanyéllal. Ezzel a géppel peremezett patron 10%-al többet ér. Igaz, hogy a gép ára valami 18 márka, minden kaliberhez a külön betét egy-egy márka. De ez gyári üzemre is alkalmas gép és egy vadászt holtig kiszolgál. Munkája abszolúte tökéletes. *Ez a gép a jó patron készítésének egyáltalán elengedhetetlen feltétele.* Hogy hazánkban senki sem tartja, azon igazán csodálkozni lehet.

A peremezésnél arra kell vigyázni, hogy a sörét a patron falán ki ne nyomódják. Olyan patron, melynek falán a sörét kinyomódott és kézzel érezhető, szemmel látható dudorodásokat mutat, nemcsak kényelmetlen, mert nehezen nyomható a csöbe, de rettenetesen veszélyes. Meggyőződésem, hogy a kamaraexplóziók és az ezzel összekötött legtöbb szerencsétlenség oka, egyenesen a patron falába sajtolt sörét, mely a robbanás első momentumában nem tud elindulni.

T. vadásztársaim, én elmondhatom, hogy nem puskás az, aki nem úgy készíti a puskát, hogy saját lelkét öntse abba, hogy a legkisebb csavarra ne akkora gondot fordítana, mintha épen ezen a csavaron fordulna meg önelkének örök üdvössége. Aki nem így készíti a fegyvert, az menjen lovat vasalni vagy ekét nádalni.

Épen ez áll a patronra is. Aki valami jáger fiura vagy jövő-menő inasra bizza a patronkészítést, vagy pláne veszi a kész patron, annak soha jó patronja nem lesz.

Hogy hány ezer és ezer patronot lőttem el életemben, megmondani nem tudom, de hogy annak legalább 95%-át a saját két kezemmel készítettem és soha senkire sem bízom, ezt merem állítani.

És minden egyes patronom úgy készül el, oly gondalal lesz kezelve, mintha épen azzal kellene valami olyan vadra lőnöm, mely a patron felsülése után engem rögtön felfalna. A legkisebb fűrjre is ilyenlövők.

Azt is mondhatom, hogy a legeslegelső bel- és külföldi puskásaink készen vett töltött patronjai a legkomiszabb inasmunkához közelebb állanak, mint a jó patron fogalmához.

De hiszen a másra nem való inasok készítik őket — vagy vénasszonyok. Aki nem maga készíti, annak jó patronja nincsen és nem lehet.

Patron egy évre valót bátran el lehet készíteni. Akkor készítsük, ha ráérünk és az időt nem kímélve, alaposan foglalkozhatunk vele. Nekem pl. pár ezer patronom mindig készen áll.

A kész patronat azonban mindig zárt helyen, lehetőleg emeleten, de mindenesetre teljesen száraz szobában, télen fűtött helyen tartjuk.

Ha több kalibert használunk, legyen pl. 3 főnkünk 12—16 és 20 Cal. számára. Ebben külön rekeszek a különféle nagyságu és célu sörétek számára. Minden rekeszre felírjuk, mi van benne, s a patron-raktárt mindig példás rendben tartjuk. Minden egyes patronra fel legyen írva gumi bélyegzővel a sörét száma.

Ezek után a legfontosabb részre, a töltés mértékére akarok még részletesen kitérjeszkedni.

Cal. 12. A 12-es öbű fegyver töltéséhez a legelső patron készítőik receptje szerint a következő adagokat vesszük:

A. Faltin, aki a német galamblövék patronjait készíti. 2.8 gm. troisdorfi port és 34.5 gm. sörétet tölt. A 65 és 70 mm. hosszú patron közt csak az a különbség, hogy az utóbbiban egy 6 mm. vastag fojtással több van. Faltin rendszerét 34.5 gm. sörét mennyiségre nézve, nem osztom.

Purdey szerint a következő mértékekkel készül a patron: *Fekete porból*, mely a mi *Littera B.* porunknak felel meg, *Prudey* 5.30 grammot tölt.

Ellenben sörétből *Purdey* csak 31 grammot ad. *Ez sze-*

rintem az ideális mérték, mely a legtökéletesebb. Füstnélküli porból *Imperial Schultze*-t 2.3 gm.-ot tölt, mely azt hiszem az 5.30 gm. fekete porral tényleg egyenértékű.

Ha valaki töltőkanállal veszi a fekete port, úgy az 5-grad mérték erősen lerázza ad 5.3 gm. fekete port.

J. Nowotny elsőrangú, 1300 koronás angol csövű fegyvereimhez 50 grad por (egyenlő 5 grammal) és 45 grad sörétet ajánlott.

Én minden patronomat egyformán 2.3 gm. *Imperial Schultze* löpporral és 31, legfeljebb 33 gm. söréttel töltöm.

Osztórák füstnélküli porból 3 grammot töltök. Ha igen erős téli töltést akarok, 3.1 grammig megyek. Ennél többet nem ajánlok, mert veszélyes volna.

De a nagyban vásárolt *Imperial Schultze*-porral töltött patronok, mind 2.2 gm. poral vannak töltve. Az általam használt 2.3 gm., mit elsőnek említettem, igen erős töltés, csak a legfinomabb acélesőből és drága fegyverekből lehetősé. Télire és galamblovésre való.

Egy fűrjre vagy augusztusi fogolyra — tulzás.

Cal. 16. Osztórák füstnélküli porból 2.5, esetleg igen jó fegyverből 2.6 grammot tölthetünk. De senkinek sem ajánlok általában 2.5 gm.-nál erősebb töltést.

Ezt a 4½ grad löpor mérték méri.

Imperial Schultze-ből 2.0 grammot töltök, ez azonban erős téli patron.

Fekete porból a 4½ grad mérték szokásos.

Faltin 29 gramm sörétet tölt a galambpatronokba.

Részemről azonban ezt a „Mädehen für Alles“ calibert sohasem használom. (Minden maniákus amatőr arról nevezetes, hogy a nagy és kis caliber szélsőségeit szereti. Magam is ebben a hibában szenvedek sörétben és golyóban egyaránt.

Cal. 20. A 20-as öbbe 1.6 gm. *Schultze*-t, 2.2 gm. osztórák füstnélkülit töltünk.

Sörétet 24, maximum 25 grammot.

J. Nowotny 4.2 gm. fekete port és 25 gm. sörétet tölt.

Faltin 2.1 gm. Troisdorfer port és 26.0 gm. sörétet tölt.

Részemről télen-nyáron egyformán 1.6 gm. *Imperial Schultze* és 24 gm. sörétet töltök.

Ez a legkedvesebb löszerem, melyből legtöbbet használok el.

Cal. 28. A 28-as öb, bárki mit állít róla, a komoly használati fegyver határán alul áll, akárhogy töltjük, ez sohasem lesz a jövő fegyvere, bár egy kedves kollégám annak nevezi állandóan. 28-as öbbe 3 grad fekete port és 3 grad sörétet ad *J. Nowotny*.

Én 1.3 gm. *Imperial Schultze*val és 18 gm. söréttel lövök.

Az Eley-patronokkal és *Schultze* porral pompás. Ellenben osztórák füsttelennel és nagy gyutacsos *Bischoff* patronnal a gyutaes tönkre rozsdásítja a fegyvert.

Igen finom löszer volna a *Kynoch* egész réz patron, de ezzel a gyakorlati kísérletekél nem szereztem kedvező tapasztalatokat.

Különbö ma még 28-as öböz füstnélküli porhoz megfelelő patronat alig kapni.

Ezekben adtam elő a tökéletes patronkészítés minden titkát.

Aki nem restell vele maga vessződni és az itt közölt előírást betartja, örömét leli a ráfordított fáradságban!

Jelvények, plakettek, érmek, tiszteletdíjak

Ízléses és olcsó kivitelben

FABRI I. és társa Ferenciek-tere 2. sz., Király-bazár.

Budapest székesfőváros szerződött a Magyar Athletikai Szövetség a Magyar Athletikai Club és több előkelő egyesület szállította

Siekkel a Kriván — Fáttra hegységben. Kriván (1711 m.)

— Irta: Jordán Oszkár. —

Ki tudná a hegyek szeszélyét kiismerni? Ki tudná kedély hullámzásukat meghatározni? Pazar, gondtalan, ártatlan gyermekek, néha a ködök habpárnáiban alszanak mennyei álmokat, máskor átengedik magukat a szilaj österiaészet tombolásának, vad kedvük szele megtépázza örökzöld ruházatukat, téli gyapjas ködmönüket, amibe a természet gondos anyai keze burkolta üde testüket. Örült táncu-

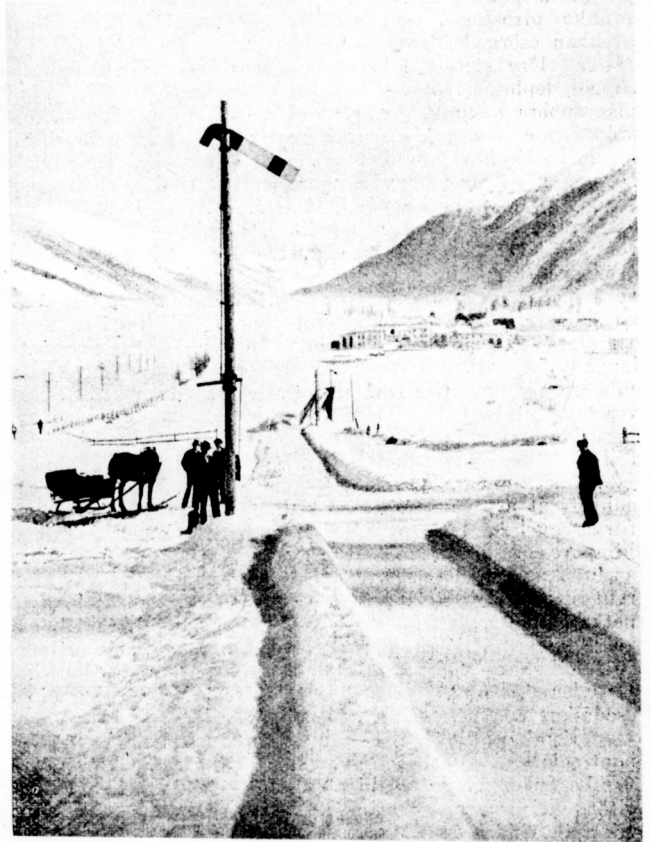

Hósport-pályák Engadinben.

kat csak anyjuk meleg, napsütéses ölelése csillapítja le, a puha karokban felolvadnak a durvás ráncok, lassanként szelidülni kezdenek az előbb még haragos vonások, a nap szelid mosolygására szégyenpir szökik fehér orcájukba. Változásuk gyors és egyszerű. Lélekfárasztó ködben haladsz fölfelé, melledre nehezedik a sűrű, párás levegő, szemeid a szürke egyformaságban bágyadtan keresnek változatossá-

got, fölötted-alattad mindenütt piszkos semmiség; de ime pajkos szél üti meg arcodat, a felhők darabokra szakadnak, foszlány maradványok játszadoznak a völgyek ölén, meleg napsugár járja át unott tagjaidat, szemeid gyönyörtől ittasan csókolják a teljes pompájukban tündöklő hegyeket. Isteni leleplezés! Fáradságod elenyészik, kétszeres erővel folytatod utadat, nincs akadály, melynek legyőzésére ne hinnéd magad erősnek, nincs küzdelem, melytől visszariadnál.

Ilyen csodálatos leleplezést látott a mi kis társaságunk, amely egyetemi turistákból: Bareza Imre, Madaras Jenő, dr. Hrubby Ede és jómagamból állott, amint a Fáttra hegység gerincének egyik lefutó ágára, mely a Kravarsköt (1360 m.) köti össze az 1527-es ponttal, kapaszkodott fel. Édig a rossz idő üldözött bennünket. Zuhogó záporban robogtunk be 1908. év husvétján a hajnali 5 óras vonattal Várnára. Az égből szakadatlanul ömlött a lehangoló eső nagy pocsolyákat alkotva a sáros utakon; csak a hegyek gőz fátyola alól kacéran kikandikáló szürkés hófoltok vilányoztak fel némikép. Kocsink, amelyre gyorsan fölrakódtunk, lassan igyekeznek előre a lueskos uton a Varinka kanyargásait követve. Szerényen a völgyek mélyébe rejtőző

tót falueskák mellett hajtatunk el, 2 óras kocsizás után clérjük Terhelyét (Tyerchovát). Itt tót kocsisunk bamba integetéssel le akar szállítani a sártengerbe, de mi vissza-integetünk, hogy menjen ameddig csak lehet. A völgy mindinkább összeszorul, a kocsiból kiálló faléceinket óvatosan igazgatjuk, nehogy a kiugró sziklákhöz ütődjenek. A homályos ködben bámulos részletek tárulnak szemünk

MOST JELENT MEG! A sí-futás iskolája

Ára 1.20 kor.

Irta: ZDARSKI M. Fordította: CZÁNT HERMANN főhadnagy.

**KAPHATÓ
A KJADÓKNÁL**

SKABA és PLÖKL fenyver- és télisport-áruházában, Váci-kö-ül 33. szám.

el. A Vrátna patak fűge gyikként siklik át a sziklatorlaszokon, csillogó háta majd itt, majd ott bukkan ki esobogva, fölöttünk fantasztikus mészkőképződmények ostromolják a fellegeket. Mitsem törődve a permetező esővel, felnyitjuk kocsink ernyőjét és hosszasan gyönyörködünk a merész sziklatornyokban, amelyeknek bizarr alakja képzetünket magával ragadja. Amott egy pohos barát sziklalakja emelkedik ki, nagyokat húzva mázsás súlyú sörös kancsójából, emitt tündéri karesusságu kölények ölelik át egymást. Majd ismét tágulni kezd a nagyszerű sziklaszoros. Bársonyos mezők mellett dőcögünk felfelé, a lovokról, mint az esőverte parázsról emelkedik fel a füstös pára, egybeolvadva a mindent betöltő vízes köddel. Elhaladva a régi majorház mellett már sáros hóban vájnak utat maguknak az acélbordás kerekek. A szűzies tiszta hó a sárral keveredik: csak a 3000-csek magasztos hónapban maradhat oly ártatlanul fehér, amilyenek az anyatermészet szülte. Kedvetlenül kászolódunk ki a brieska kemény párnáiból és egy pár percnyi gyaloglás után felkötjük sieinket, amelyekre a freeskendező kerekek sárhegyeket építettek. A szítáló eső közé, amint feljebb-feljebb emelkedünk, már hóhelyek is keverednek, az esőrégiót elhagyjuk és a hóhírnökök boldog táncot járva körülöttünk, örömmel üdvözlőnek. Elérve a 822-es pontot meredeken emelkedünk felfelé, a nehéz munka pirosságot csal arcunkba, hótalpaink alatt alagutakban esőgezedezik az eltemetett patak. Én és Hruba barátom előre sietve, fárasztó szerpentinekkel írjuk tele a sima hóleplet, a völgyek bujkáló kiágazásait figyelve, mind magasabira hágunk. Jobbról egy meredek sziklafal mellett szántjuk a havat, kis forrás kuszik le a fenyegéts falról ügyes hajlásokkal simulva mogorva dajkájához. Társainkat messze mögöttünk hagyva, már nem halljuk a sieik alatt ropogó hó egyhangú zenéjét, látásról szó sem lehet, a sűrű köd szürke hályogként nehezíti szemünkre. Végre elhatározzuk, hogy társainkat megvárva egy alkalmas helyen ebédhez ülünk. Hátha addig a köd is szétfoszlik és a kedvező időben megpillanthatjuk hajlékunkat, a *Mailáth* menedékházat, amelynek fekvéséről csak annyit tudunk, hogy a Fátra egyik északra lenyúló ágán fák között elrejtőzve lappang. Az átlátszatlan szürkességben csak a vak véletlen vihett volna nyomára, illusztrálva a közmondást: vak vezet világtalant.

Turista falatozásunkat befejezve megkapó, felejthetetlen delibábos kép bontakozik ki előttünk. Csalfa tündéri játéknak hinném, ha nem érezném a lágy, szelid szél kéz-szűhintását arcomon, amely a ködlepkéket virgonc gyermeki fűrészséggel kergeti tova; azok fönnakadnak néhol gyöngy himporos ruhájukkal a völgyek hegyes túlévelő karjain, az öreg nap azomban barátságos, meleg molegyásával rendreutasítja a fenyők pajkos enyelgését és kiszabadítja a tétletszárnnyu foglyokat. Szemeim a mennyei játéktól elbűvölve a karesu hólejtőkön siklanak végig, mindent méteres, vastag hóréteg főd, az egyenletes, sima takaró alól csak a Rosudec (1606 m.) dolomitsziklás, fürtös feje pislog ki esodálkozza a négy álmétködő sielőn.

Munkára fiuk! Újjá születve vágnék neki az 1537-es pont felé húzódó esillogó gyémántmezőknek, északon a Kravarsko cukorsüvege mögött előttünk a Vrátna-völgy remek öltönyének szagzatott csipkéi. Tekintetünk messze kalandozik a Beszkidek és a Magura elmosódó gerincevonalain, majd a Fátra nyulványait vizsgálja át keresve éjjeli szállásunkat. Amott egy sziklaterasz hajlik a völgy fölé, mellette kötőmböz hasonló szűrkeség, talán menedékház; fűrkészve kutatja át szemünk a mozdulatlan, házikóhoz hasonló tömeget. Mintha valami varázshatalom üzné esodálatos játékát velünk, majd mint gyöngy hajócsák főlemel a hullámhegyek tarajára, majd lesújt a mély habvölgyekbe, az örvénykigyók kárörvendő karjaiba; egyszer ránk zudítja esős, ködös haragját, máskor a legkegyesebben halmoz el mosolygó ajándékaival. Könnyű füstkarikák emelkednek fel a menedékház fedeléből, méltóságosan kanyarogva szállnak feljebb Noé fehér galambjaként zöld ágat, éjjeli nyugalmat hozva számunkra. Hurrá! kiáltásokba törünk ki. A felelet nem késik soká, a Magyar Sí Klub négy tagja, akik már aznap túrójukról visszatértek és most a pattogó hasábk mellett pihenik ki fáradalmaikat, visszonozzák hangos kiáltásainkat. Örömmel igyekszünk tovább, már közelről intéget a sima gerinceél; itt már jeges a hó, sieinket erősen be

kell vágni az összefagyott hólepelbe, hogy nyomot hagyjon. Berreg a sí orra a nehéz ütések alatt, recsegve töredeznek le jégzilánkok a sí terhe alatt, üveghangokat csalva ki völgy felé induló táncukkal.

Elértük az 1605-ös pontot, a Vág aranypikkelyes háta bujkál alattunk eltűnve a ködös messziség alagutjában. Előttünk kibontakozik a Kriván-Fátra egész gerincláncolata, a Rosudec, a Stoh (6108 m.), a Kleb (1644 m.), a Kriván (1711 m.), jobbról a Fátra Kriván (1669 m.) karesu alakja takarja el a többi részleteket. Belátjuk az egész hegyecsoportot a Zazriva völgytől, amely az Árvai Magurától választja el, egész a sztrecesnői szorosig, ahol a Vág csillogó habkardja vágja el a Kis-Fátrától. Délen a Nagy-Fátra zöld, erdős csucsai mosolyognak felénk a párás levegőbe visszahúzódva. Előttünk közel hozánk a Kriván tömege terjeszkedik a magasba édes kacagásával szinte csalogatva a megmászásra, de mi nem engedünk a csábító ragyogásnak, 4 óra felé járván az idő, megkezdjük a lesiklást, megcsodálva még egyszer az 1605-ös pont nagyszerű hőerkélyektől szelgelyezett párkányát. Gyorsan, mint a madár röpiünk lefelé, néhol szelid kigyóvonalakat írva le, mint a völgybe ereszkedő sas, máshol egyenes vonalban nyilsebességgel szárgunduk lefelé, mint a predájára csapó vérese. Már csak egy meredek, bozotos leszakadás választ el a meleg szállástól, hamarosan levette a sieket a menedékházban levők mély nyomaiban ugrálunk lefelé. A barátságos házikóban, mely a Sedloval szembenlévő sziklás párkányszaton épült, üdvözlőve a bennlevőket, nekifogunk fűrgén a főzésnek; párolog már az édes rizskása és a forró tea, a háztűz tartalmát a tiszta faasztalokra öntve, vigan hozzálátunk erőnk megérdemelt pötlésához, majd a gyönyörű naplementét, mely vörös biborba burkolta a hegyek tiszta, szűzies leányálmát végigélve, illatos szénaágyunkra hajtjuk fejünket.

Másnap hiába várjuk a nap rózsás ébredését, álmos szemekkel pislogat, mint az álmából felvert gyermek, ibolyaszemecskéit ki-kinyitogatja, de az erős fény elől mindig a ködök fehértollas dunnába húzódik vissza. Elbucszva lakótársainktól a Kriván irányának vágnék neki. A nap hasztalan próbálván sugárpillás szeimeit fölnyitogatni, végleg eltemetkezik puha párnái közé, nem törődve a mi lassan emelkedő karavánunkkal. A vak ködben, mint a tenger egyforma, sima tükrén futó hajó csak az irányító utmutatását követjük. Jó szolgálatot tenne most az egyszínű szürkességben a magasságmérő, de ezt ép most turistafelszerelésünk nélkülözi. Kimért közökben haladunk egymás mellett, nehogy a fehér sűrűségben szem elől tévésszük előttünk kapaszkodó társunk alakját. Hangok ütök meg fülünket, a menedékházban hátramaradtak most igyekeznek a Kleb és Kriván közti széles hágón átjutni. 10-et mutat az óra, amikor a Kriván tetején levő vágásokat, a másik társaság nyomait elérjük, akik szintén ködben jutottak fel a csúcsra. 2½ óráig tartott tehát a fölfelé hatolás. Körüljárjuk a csúcs hőzegélyét, hogy meggyőződjünk, valóban fönn vagyunk-e a Krivánon? A mindenfelé lejtő semmiség mutatja, hogy elértük a legnagyobb magasságot. Istentelen, hideg orkán dühöng itt fenn, jégtüket csapva arcunkhoz, zsebünket egy pillanat alatt teletömi jégeukorkákkal, ruhánkat durva keze jég-hímzéssel vonja be. Sietve hagyjuk el a barátságatlan helyet és oltalmat keresve a szél rakoncátlansága ellen, letérünk a gerinchátárol. Még a Klebet szándékoztunk megmászni, de a széles gerinchid tévutra vezet és a Kriván délre lejtő melléknyulványára kerülünk ki. Utunkat itt folytatjuk tovább, amíg Barcza társunk hátramaradása nyugatra levégni nem kényszerít. Mint mikor a vak egyszerre visszanyeri elvesztett szemvilágát és bámulya tekintet az ismerős, rég nem látott vonásokra, úgy a mi tekintetünk is esodálkozza szárnnyal az átlátszó, kristálytiszta levegőn keresztül az üdezőld fenyőkőhöz, amelyek görnyedve lejtők méteres hőterhüket. A Javorina hegykarjára jutunk, előttünk Turán fekszik apró, fehér házaival. A síkamlós, ideális hóban gyorsan megy a leereszkedés, amelyet csak a fenyőgalyak védelme alatt főzött ebédvel szakítunk meg. Most már fák között rohanunk lefelé, arcunkat fenyőtűk csipdesik; a fenyőfák kikerülése folytonos éberséget követel. Elérve a Studenec patakot 800 méternyi magasságban találjuk az utolsó síelhető havat, ezután már csak széjjel-szórt hófoltok tarkítják a sárga leveles, bozotos hegylábakat.

A téli természet nagyszerű, csillogó aranyruháját szakva önteni nem lehet, aki nem látta e téli pompát, annak csak hamis gyémánt marad az örökre. Mily szép a körülhettelen elemekkel csatáznunk, lélek és test egybeforrva, büszkén harcol a legnemesebb babérrért: az *önbecsülésért*. Folytonos változatosság, folytonos új képek, helyzetek tárnak elénk, a lélek épügyeres, kutató, küzd, mint a test feszülő izmai. Valóban a téli sportok királynéja a sí, a többiek helyhez, pályának korlátozó pórázához vannak kötve, a sí terrenalma a mérhetetlen, nagy téli természet.

Lelkünket még egy megkapó, bájos jelenet tartja megigézve. Sietünk a pázsitos fűre rakva leheveredünk, szemünk a Vág gyönyörű völgykatlanát övező hegycsúcsokon függ elmélázva. Irubny barátunk fényképező masináját igazgatja, hogy a ködben uszó Krivánt, ha tőlünk bucsuzva kibontakozik, lekaphassa. Egy pillanatra ki is válik habteste a fehér, könnyű fátlyoból, de a beállításal elfoglalt fényképészünknek nem sikerült bucsuzó pillantásait megörökíteni.

Berlini levél.

Az „Eispalast”. A januári nemzetközi verseny.

A társadalmi és sportélet központja különösen az utolsó hetekben beállott esős napok óta most az Eispalastban van. Vasárnaponként van ugyan még egy, legfeljebb két footballmérkőzés, de ez is csak a becsület kedvéért; az esőtől elzárított mély talajon egy pár klubtag didereg, a közönség teljesen távol tartja magát a mérkőzésektől. A tornaegyletek jól felszerelt tornatermeiben pedáns német tornázás folyik, az előírt gyakorlatok pontos betanulása, különben pedig semmi sikk, semmi invenció, ellenben sok unalom, valóságos napszámosmunka. A német pályák általában primitívek, a számtalan különféle klub berendezése szegényes. A külföldi versenyzők között a mieink is) mindig családottan távoztak az itteni versenyekről, magukkal vivén az olesó nürnbergi tiszteletdíjakat, érdemdíjazás csak ritkán van.)

Jégpálya van Berlinben vagy harminc, talán még több. Csupa primitív kis terület, ahol nyáron tennispályák vannak, esetleg valami nyári sörkertet fölötenek vízzel és megteszik korcsolyapályának, a mult szeptemberben ilyen helyeken korcsolyázott a berlini közönség. Nagyon megváltoztak a viszonyok az Eispalast augusztusi megnyitása óta. Ez a korcsolyapálya ma a leggrandiózusabb látványossága a német fővárosnak. A „West”-ben fekszik, távol a város zajától, gyönyörű paloták közt, az előkelő közönség lakóhelyén és magába húzza főleg a déli órákban és az ugynevezett „elite” napokon a késő éjjeli órákig Berlin legjobb közönségét. A jégpalota kívül-belül egyaránt impozáns és belépéskor megkapja és elragadja a látogatót. Természetesen óriási látogatottságnak örvend; és ez nem is csoda. A közönség a ruhatárban kinn hagyja a télikabátját és egyáltalában megszabadítja magát mindentől, ami a tére emlékezteti és belép a jól fűtött pályára. A terem pazarul világos, földszint és emeletet széles erkélyek futják körül, asztalokkal és mögöttük promenoiere-ral. Általában sikk most színházkoncert után ide jönni, úgy, hogy az ember a frakkos-szmokingos, bál ruhás közönség közül, ha a tükörsima jégre lepillant, első pillanatban nem tudja, hogy nem valami báterem parkettje villog-e odalenn.

A jégen élénk élet folyik; ekkora közönségnek természetesen kevés a hely, inkább flirtólnak. 9 órakor este trombitajel állítja be a körzést és kezdetét veszik a mutatványok. Szerződöttett műkorcsolyázók produkálják magukat, amatőrök és professzionisták; az igazgatóság bőkezű a programmi változatossá tételében, lehetőleg elhozhat mindenkét, akinek Európában neve van. A komikumról ügyetlen művészek gondoskodnak, akik harsogó derültség között bukdácsolnak és sok tapsot kapnak, mikor valami szép mutatvánnyal fejezik be a produkciót, mutatván, hogy az egész csak móka volt.

A pálya különben kitünő, alulról hűtik és egészen a késő éjjeli órákig megtartja simaságát. Minden hétfőn hockey-versenyt tartanak, nagyjából részét a berlini különböző korcsolyaegyletek egymás közt. Erről főleg ideális a pálya. Hétfő az elite nap s ekkor ezzel ellensúlyozzák a dupla belépődíjat. Minden második héten a berliniek kerülnek össze a charlottenburgiakkal, az utóbbiak az elegáns West-fiúk, akik három hónap óta hiába igyekeztek

azon, hogy egy gölt löjjenek. Igen határozatosan jönnek le izléses fehér, sárgaöves dresszükben és szomorúan távoznak a verseny után, legfőljebb azzal vigasztalódva, hogy ma hét góllal kevesebbet kaptak, mint két hete. A verseny mindig éjjel tizenegykor kezdődik és utána folytatódik a korcsolyázás még a késő órákig.

Az újságok most közölnék statisztikát a látogatottságról és örömmel hozták, hogy Berlin legújabb szenzációját az első három hónapban 360.000 fizető látogató kereste fel.

A jövő hónapban különben érdekes sporteseményekben lesz részünk. Január végén rendezik a berlini sportegyletek próbakép első téli nemzetközi versenyüket az ugynevezett „kiállítási teremben.” Ez a helyiség pár éve áll fenn, itt szokták az automobilkiállításokat s általában minden időszaki kiállítást rendezni, a nagy farsangi ünnepek itt szoktak lezajlani. A legnagyobb terem padlója fűszedhető, a mult heti itt tartott velencei éjjen tavat ástak és valóságos gondolaversenyeket produkáltak) és a díjugratást és díjlovaglast e helyen tartják meg. Ezt szemelte ki a berlini sportszövetség a januári nemzetközi verseny színhelyül. Szerepelni fog lehetőleg az embersport minden ága, a leg-többre alkalmas is a hely. A footballversenyeknél egy-egy a közönség közé repülő labda talán derültséget fog kelteni, de azt hiszem, egész másképp fognak majd fel egy eltévedt diszkoszt. Sportkörökben élénk érdeklődéssel néznek a verseny elébe, s ez ma az egyetlen sportesemény, ami egyelőre kilátásban van, a hockey világbajnokságot valószínűleg csak februárban tartják meg.)

W. D.

Az 1908. évi atletikai versenyek statisztikája

Az idei év atletikai versenyek statisztikáját ezuttal könnyen áttekinthető táblázatok alakjában adjuk.

Az első függélyes oszlopban a rendező egylet neve s a verseny dátuma áll. A következő oszlop y, vagy m, betűje azt jelenti, hogy az illető versenyen a távolságok a yard- vagy a méterrendszer szerint voltak-e megállapítva, mert a közel rokontávok (pl. 100 yard és 100 m., ¼ angol és 400 m. stb.) helykiméles szempontjából egy rovatba kerültek.

A versenyeknél csak a győztes van megnevezve; a név alatt áll az egyleti jelzés, továbbá egyes esetekben egy b., h, vagy j, betű, ami azt jelzi, hogy az illető versenyszám bajnok, hendikey vagy junior jellegű.

Külön táblázat foglalja össze a csapatversenyeket, valamint az összetett versenyeket, s külön vannak összeállítva a külföldön elért magyar győzelmek is.

Ez az öt táblázat adja a magyar versenyzők által nemzetközi vagy országos nyílt versenyeken elért összes győzelmeket.

Az egyéni nyílt versenyek összes száma ez évben 109+129=238 volt, amihez hozzászámítva a 29 csapatversenyt s a 8 összetett versenyt, végeredményben megállapíthatjuk, hogy 1908-ban összesen 275 első díj állt egyleteink rendelkezésére.

A győztesek száma ennél azonban 4-el nagyobb, mert 4 verseny holtversenyyel végződött anélkül, hogy az első-ség kérdése eldőlt volna, így tehát mindkét versenyző részére első díj jön számításba. Összesen tehát 279 győztes volt, amihez hozzászámítva a külföldön nyert 21 díjat, jelen statisztika kereken 300 első díjat ölel föl a nyílt versenyekről.

Megjegyzendő, hogy több versenyben a győztesek diszkvalifikálva lettek, de miután e versenyek nagy része felebezés alatt áll a szövetségeknél, másrészt hivatalosan nem lehetett megállapítani, mely óvások és felebebezesek vannak már végérvényesen elintéztve, az összeállításban mindenütt a tényleges nyerők vannak felsorolva.

A nyílt versenyeken kívül rendezett főiskolai, kerületi, valamint ifjúsági versenyekről külön összeállításban számolunk be.

I. Sik- és gátfutó versenyek 1908-ban.

Rendező egylet és idő	Távolságok yard v. méter	60 m.	100 yard v. 100 m.	220 yard v. 220 m.	300 yard	1/4 ang. mf. v. 400 m.	1/2 ang. mf. v. 800 m.	1000 m.	1 ang. mf. v. 1500 m.	2 ang. mf. v. 3000 m.	3 ang. mf. v. 5000 m.	4 ang. mf.	5 ang. mf.	25000 m.	Crosscountry egy éni	120 yardos v. 110 m. gát	200 m. gát	Összesen
MAC. III/11	y.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	Yangel MAC.	—	—	1
MTK. III/29	m.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
BAK. V/10	y.	—	Kalmár DAAC. j.	—	—	Greiner AAC. j.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	Becske MAC.	—	3
MTK. V/16.	y.	—	Fereny SzTC. h.	—	Lichtneck SzTC.	—	Nagy BBTE.	—	—	Lovas MTK.	—	—	—	—	—	—	—	4
BEAC. V/31.	y.	—	Révész BEAC. j.	—	Lichtneck SzTC.	—	—	—	Bodor Post. h.	—	—	—	—	—	—	—	—	3
DTE. V/31.	y.	—	Balogh DAAC. j.	—	—	—	—	—	Lovas MTK.	—	—	—	—	—	—	—	—	2
MAC. V/31	m.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	Merényi MAC.	—	—	—	1
MOTESz. VI/6	m.	—	Hámos BBTE.	Bartkó Post.	—	—	—	—	Bodor Post.	—	—	—	—	—	—	—	—	3
BTC. VI/11.	m.	—	Simon MAC.	Bartkó Post.	—	—	—	—	Bodor Post.	—	—	—	—	—	—	—	—	3
MAC. VI/14.	y.	—	Simon MAC.	Simon MAC. h.	—	Nagy BBTE.	Nagy BBTE.	—	—	Lovas MTK.	—	—	—	—	—	Kováts BBTE.	—	6
MASz. VI/21.	y.	—	Simon MAC. b.	Simon MAC. b.	—	Bodor Post. b.	Nagy BBTE. b.	—	Bodor Post. b.	—	Lovas MTK. b.	—	—	—	Becske MAC. h.	Kováts BBTE. b.	—	8
MOB. VI/28. 29	m.	—	Simon MAC.	Simon MAC.	—	Nagy BBTE.	Bodor Post.	—	Bodor Post.	—	—	—	Lovas MTK.	—	—	Kováts BBTE.	—	7
BBTE. VII/2	m.	—	Simon MAC.	—	—	Nagy BBTE.	Bodor Post.	—	—	—	—	—	—	—	—	Kováts BBTE.	—	4
DTE. VIII/30	y.	—	Simon MAC.	—	—	Bodor Post.	—	—	Bodor Post.	—	—	—	—	—	—	—	—	3
IIIk.TVE. IX/6.	m.	Fereny SzTC. j.	—	—	—	Gräber BTC. j.	Hautzing BTC. h.	—	Bodor Post.	—	—	—	—	—	—	—	—	4
SzAC. IX/6.	y.	—	Simon MAC.	—	—	Mitter- mayer AP. j.	—	—	Deutsh SzAC.	—	—	—	—	—	—	—	—	3
TAC. IX/8	y.	—	Scheer BTC.	Jánosi TAC. h.	—	—	—	—	Belu TAC.	—	—	—	—	—	—	—	—	3
BTC. IX/13	m.	—	Scheer BTC.	—	—	Gräber BTC.	Kazár MTK.	—	Penninger BTC.	Penninger BTC.	—	—	—	—	—	Kováts BBTE.	—	6
ETVE. IX/13	m.	—	Szobota KAC.	—	—	—	Burger III.k.TVE.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2
BSC. IX/17	m.	—	Simon MAC.	Tozsér OTE. h.	—	Bodor Post.	—	Ertl KTE. j.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4
BEAC. IX/27	y.	—	Jankovich MAC. j.	Fischer Typ. h.	—	—	Bodor Post.	—	Bodor Post.	—	—	—	—	—	—	—	—	4
BBTE. IX/27.	m.	—	Simon MAC.	—	—	Nagy BBTE.	—	—	—	Penninger BTC.	—	—	—	—	—	Kováts BBTE.	—	4
MAC. X/4	y.	—	Simon MAC.	Szatler BEAC. h.	—	Bodor Post.	—	—	Bodor Post.	—	—	Dvorak Sparta	—	—	—	Kováts BBTE.	—	6
MTK. X/11.	y.	—	—	Rácz BEAC. h.	Simon MAC.	—	Bodor Post.	—	—	Dvorak Sparta	—	—	—	—	—	Kováts BBTE.	—	5
PTE. X/18.	m.	—	Scheer BTC.	—	—	Bodor Post.	—	—	Bodor Post.	—	—	—	—	—	—	—	Kováts BBTE. h.	4
KAC. X/18	y.	—	Simon MAC. b.	Gázsó KAC. h.	—	Korány KAC. b.	Béni KAC. h.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4
FTC. X/25.	y.	—	Szabó DAAC. j.	Simon MAC.	—	Kolemen MAFC. h.	—	—	—	Penninger BTC.	—	—	—	—	—	Olasz BEAC. j.	—	5
MAC. XI/1.	y.	—	Rácz BEAC. h.	Szakoleay MAC. j.	Simon MAC.	—	Auerbach MAC.	—	—	—	Goldfahn BEAC. h.	—	—	—	—	—	—	5
Susáki SC. XI/22.	m.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	Lovas MTK. b.	—	—	—	—	—	—	1
Összesen :		1	23	13	4	15	13	1	13	6	5	1	1	1	2	9	1	109

II. Gyalogló-, ugró- és dobási versenyek.

Rendező egylet idő	Távolság yard v. m.	1000 m. gyaloglás	1 ang. mfd. 1500 m. gyaloglás	2 ang. mfd. 3000 m. gyaloglás	3500 m. gyaloglás	5 km. gyaloglás	30 km. gyaloglás	Magasugrás	Távolugrás	Helyből távolugrás	Rúdugrás	Hármas- ugrás	Súlydobás	Diszkoszvetés	Gerelyvetés	Kalapács- vetés	Összesen
BAK. V 10.	y.	—	—	Patak MTE.	—	—	—	Wardener MTK. j.	Kalmár DAAC. j.	—	—	—	Szent- imrey DAAC j	—	—	—	4
MTK. V/16.	—	—	—	—	—	—	—	Abarbanell MTK. h.	Wardener MTK. h.	—	—	—	Vargha BEAC. h.	Jámor PTE. j.	—	—	4
BEAC. V/31.	—	—	—	—	—	—	—	Halju- sinszky KTE.	—	—	—	—	—	Antal MTK.	—	—	2
DTE. V/31.	—	—	—	—	—	—	—	Zöld DTE. Ward.MTK	Kalmár DAAC.	—	—	—	Kirchoffer DTE.	Kirchoffer DTE. j.	—	—	4
MOTESz. VI/6.	—	—	—	—	—	—	—	—	Holics MTK.	—	—	—	—	Luntzer PTE.	Luntzer PTE. *)	—	3
BTC. VI/11.	m.	—	—	—	Drubina BTC.	—	—	Wardener MTK.	Holics MTK.	—	KazárMAC Szabó BTC	—	—	Halmos MAC.	Kóczán BTC.	—	6
MAC. VI/14.	—	—	—	—	—	—	—	Zöld DTE.	Holics MTK.	—	Szathmáry AAC.	—	Mudin II. MAC.	Rácz SzAC.	Kóczán BTC.	—	6
MASz. VI/21.	—	—	—	—	—	—	—	Somody KEAC. b.	Majunke KAC. b.	—	Szathmáry AAC.	—	Mudin II. MAC.	Luntzer PTE.	—	—	5
MOB. VI/28.2 9.	m.	—	—	—	Drubina BTC.	—	—	Somody KEAC.	Holics MTK.	Szende MAFC.	Szathmáry AAC.	—	Mudin II. MAC.	Luntzer PTE.	Mudin I. MAC. **)	—	11
BBTE. VII/2.	m.	—	—	Drubina BTC.	—	—	—	Wardener MTK.	Kováts BBTE.	—	—	—	Mudin II. MAC.	Luntzer PTE.	Mudin II. MAC.	—	6
DTE. VIII 30.	—	—	—	—	—	—	—	Vadon DTE.	Holics MTK.	—	—	—	Mudin II. DTE.	Anta MTK.	—	—	4
III. KTVE. IX/6.	—	—	—	—	—	—	—	—	Holics MTK.	—	—	Schiller BBTE. j.	Hautzing BTC. h.	Antal MTK.	Mudin I. MAC.	Mudin I. MAC.	6
SzAC. IX/6.	—	—	—	—	—	—	—	Abarbanell MTK.	Holics MTK.	Hörváth STE. j.	—	—	Mezőf. AP j Jámor DTE. j	Rácz SzAC.	Mudin I. MAC.	—	6
TAC. IX/8.	y.	—	Drubina BTC.	—	—	—	—	—	Vargha TAC j Korodó FTC. j.	—	—	—	Mudin II. DTE.	Mudin II. DTE.	Mudin II. DTE.	—	5
AAC. IX/8.	m.	—	—	—	—	—	Manglitz FTC. b.	—	—	—	—	—	—	—	Jesina PTE. *)	—	1
BTC. IX/13.	m.	—	—	Drubina BTC.	—	—	—	Domonkos MAFC.	Kövösy BBTE.	—	Szathmáry MAC.	—	Mudin II. MAC.	Luntzer PTE.	Kóczán BTC.	—	8
ETVE IX/13.	—	—	—	—	—	—	—	Wardener STE.	Szobota KAC.	—	—	—	Antal ETVE.	Antal ETVE.	Paulin III. KTVE.	—	5
BSC. IX/17.	m.	—	Drubina BTC.	—	—	—	—	Varga BAK. j.	—	—	—	—	Schiller BBTE. j.	Strausz BBTE.	Kobulsky Post. j.	—	5
BEAC IX 27.	—	—	—	—	—	—	—	Domonkos MAFC.	Holics MTK.	—	—	—	Mudin II. MAC.	Antal MTK.	—	—	4
BBTE. IX/27.	—	—	—	—	—	—	—	Lichtneck SzTC.	Lichtneck SzTC.	—	—	—	—	Jesina PTE.	Paulin III. KTVE.	—	4
MAC. X/4.	—	—	—	—	—	—	—	Domonkos MAFC.	—	—	Szathmáry MAC.	—	Mudin II. MAC.	Antal MTK.	—	Mudin I. MAC.	5
MTK. X/11.	y.	—	—	Patak MTK.	—	—	—	Wardener MTK.	—	—	—	—	Mudin II. MAC.	Antal MTK.	—	—	4
PTE. X/18.	m.	Drubina BTC.	—	—	—	—	—	Halju- sinszky MTK.	Kováts BBTE.	—	—	—	Mudin II. MAC.	Luntzer PTF.	Mudin II. MAC. b. *)	—	6
MTK. X/18.	m.	—	—	—	—	Szablyár BSC.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
KAC. X/18.	—	—	—	—	—	—	—	—	Szobota KAC. b.	Jankovich MAC. j.	—	—	—	Antal MTE.	Stefán KAC. h.	—	4
FTC. X/25.	y.	—	Drubina BTC.	—	—	—	—	—	Varga BAK. j.	—	—	—	Mudin II. MAC.	—	Szalay BBTE. h.	—	4
Typogr. X/25.	m.	—	—	—	—	Mazák MTK. j.	—	—	—	—	Szathmáry MAC.	—	—	—	—	—	2
MAC. XI/1.	—	—	—	—	—	—	—	Mudin II. MAC. h.	—	—	—	—	Mudin II. MAC.	Mudin I. MAC. ††)	Boross MAC. h.	—	4
Összesen :		1	3	4	2	2	1	21	20	3	7	1	20	24	18	2	129

Mejegyzések: *) Magyar gerely. **) Svéd gerely kötött fogással. †) Helyből magasugrás. ††) Hellén diszkoszdobás.

Csapatversenyek.

Rendező egylet	Idő	3×100 staf.	3×200 staf.	4×100 staf.	4×200 staf.	4×400 staf.	1000 m. staf.	1500 m. staf.	1/2 ang. csap. v.	1 ang. csap. v.	2 ang. csap. v.	3 ang. csap. v.	Cross- country	Mag. ugró csap. v.	Táv. ugró csap. v.	Súlydobó csap. v.	Díszkosz csap. v.	Össze- ben
MAC.	III 11												MAC.					1
BAK.	V 10			MTK.									MTK.					2
MASz.	V/13												MAC.b					1
BEAC.	V/31				Postás													1
MO- TESz.	VI 6			BTC.										MTK.				2
BTC.	VI 11			BTC.														1
DTE.	VIII 30			BTC.										DTE.		DTE.		3
TAC.	IX 8							TAC.										1
BTC.	IX/13			BTC.														1
ETVE	IX/13							KAC.									ETVE. ETVE.	3
BSC.	IX 17					Postás												1
BEAC.	IX/27								MTK.									1
BBTE.	IX 27														BBTE			1
MTK.	X 11									MTK.				MTK.	MTK.	MTK.		4
PTE.	X/18			BTC.														1
KAC.	X 18						MAC.											1
FTC.	X 25	MAC.	MAC.								MAC.							3
MAC.	XI 1								MTK.									1
Összesen		1	1	6	1	1	1	2	1	1	2	1	2	3	2	3	1	29

Összetett versenyek.

Rendező egylet	Idő	Az összetett verseny neve	Győztes	Egylet
MOTESZ.	VI 6		Licht- neckert.	SzTC.
DTE.	VIII 30	Bocskay-serleg-Egyleti pontverseny.	—	DFE.
TAC.	IX 8		Kleiser	TAC
BTC.	IX 13	Zsingor díj Egyleti pontverseny	—	BTC.
ETVE.	IX/13		Dobó	ETVE.
BEAC.	IX 27	220 y. futás és gerelyvetés	Wiesner	BEAC.
BBTE.	IX 27	Darányi díj Távulgrás és díszkoszvetés	Licht- neckert	SzTC.
MTK.	X/11	Duna-díj Egyleti pontver- sény	—	MTK.

Külföldi versenyek.

VI/6. SC. „Slavia“ versenyén Prága.
100 yardos Austria-bajnokság: Simon (MAC).
1 ang. mfdes Austria-bajnokság: Nagy (BBTE).
2 ang. mfdes síkfutás: Lovas (MTK.).

120 yardos gátfutás: Kováts (BBTE).
Rudigrás: Kazár (MAC.).

VI/7. Cesky AU. bajnoki versenyén Prága.

100 m. cseh bajnokság: Simon (MAC).
200 m. cseh bajnokság: Simon (MAC).
800 m. cseh bajnokság: Nagy (BBTE).
Magasugrás cseh bajnokság: Wardener (MTK.).
Díszkoszvetés cseh bajnokság: Antal (MTK.).

VII/24. SC. Kommet versenyén Berlin.

Rudigrás vándordíj: Kazár (MAC.).
Díszkoszvetés: Mudin II. (MAC.).

IX/20. SC. Slavia versenyén Prága.

110 m. gátfutás: Kováts (BBTE).
Karlinsky-émlékverseny: Kováts (BBTE.).

XI/8. WAC. versenyén Wien.

100 m. síkfutás: Simon (MAC).
Rudigrás: Szathmáry (MAC).
Díszkoszvetés: Mudin II. (MAC).
Ködobás: Mudin II. (MAC).
4×200 m. staféta: MAC. stafétája.
Mühlhauser-díj: MAC. csapata.

XI/15. WAC. versenyén Wien.
Silberer-díj 100 yard: Simon (MAC.).

KOVÁTS NÁNDOR JUBILEUMA. A Budapesti Budai Torna Egylet legszorgalmasabb tagjának, Kováts Nándornak, a kiváló all-round athlétának és gátrekorderünknek 10 éves versenyzői jubileumát ünnepelte a múlt héten. Kováts sportpályáját 1898-ban kezdette és ezen idő óta a legnagyobb kitartással és kiváló eredménnyel végezte tréningjét, amely őt az ország egyik legelső athlétájává emelte. Számos versenyágban szere-

pelt igen szép eredménnyel, mégis a gátfutásban érte el legnyesebb győzelmeit. Mint gátfutó külföldön is számtalanszor szerepelt és hazájának sok dicsőséget szerzett. Olympiai versenyen kétszer vett részt: Athénben és az idén Londonban. Azon athléták közé tartozik, akik általános rekonszenznek örvendenek és a közönség kedvencei. Jubileuma alkalmából mi is őszintén gratulálunk sikereihez és kívánjuk, hogy sportkarrierjében még emelkedjen.

DORANDÓT LEGYŐZTÉK. A londoni olympiai Marathonfutó híressé lett hőse, Dorandó, most Amerikában, New-Yorkban van, ahol emberfeletti munkával egyik matchet a másik után rendezti. Csak a múlt héten versenyzett Hayes-szel, kit legyőzött, most pedig az előnyösen ismert kanadai indiánus távfutóval: Longboat-tal mérkőzött, kiben legyőzőjére talált. Ezen mérkőzés is a Madison Square Garden-pályán volt New-Yorkban, mint a Dorandó—Hayes match. Több mint 15.000 főnyi nézője volt e küzdelemnek, amelynél egy pillanatig se volt kétséges, hogy Dorandó levereték. A versenytáv 20 angol mfd és 385 yard volt, a teljes Maraton-táv és Longboat 2 : 45 : 05 : 4 alatt győzött, míg Dorandó Heyes elleni versenyét ugyanezen távon és pályán 2 : 44 : 20.2 alatt nyerte. Ennek oka csupán a kétféle futási stílusban rejlett. Dorandó előbbi mérkőzését elejétől végig ugyanazon tempóban mérte végig. Longboat a verseny első szakaszában igen heves iramot diktált, hogy Dorandót kifárasztssa, ami sikerült neki. Félórás futás után szemmel láthatólag visszaesett, ekkor mérsékelte Longboat is tempóját és egyenletesen futott tovább. Az ő stílusa is szebb volt, mint Dorandóé. Longboat hosszú, elnyúló, ruganyos szökésekkel futott tova, lábait jól emelve, míg Dorandó apró tipegéseivel lábait szinte a földön vonszolta, alig emelte. Az utolsó hat körét Longboat ismét gyorsítja. Dorandó, ki eddig csak 20—25 yarddal tüpegelt mögötte, nem bír utána kapaszkodni és mikor Longboat már teljes két körrel verte saját lábában meg is botlott és összeesett, estében véresre zuzva magát, a versenyt be sem fejezhette. Jó hosszú időbe telt, míg Dorandó annyira magához tért, hogy bátyja karján elhagyhatta a versenypályát. A hölgyek Dorandó számára hozott rózsát Longboat lábai elé szórták.

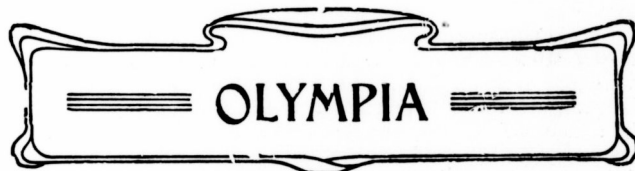
LONGBOAT—SHRUBB MATCH. A hírneves angol távfutóval fog Longboat 6000 korona betét mellett mérkőzni. A verseny napja még nincs meghatározva közelebbről. A verseny maga három szakaszból fog állani, u. m.: 10, 15 és 20 mfd-es versenyekből, győztes, ki legalább kettőt nyer e három táv közül.

A POLYTECHNIC HARRIER 5 MERTFÖLDES AKADÁLY VERSENYE, melyet december 13-án tartottak, a legnagyobb mértékben sikerült. Összesen 115-en indultak e nagyszabású hendikep-versenyben, mely nyolc értékes tiszteletdíjjal volt dotálva. A hendikep díját, mint elsőnek beérkező R. Hancock nyerte, ki 28:22 előnnyel indult, beérkezési ideje 32:47. A legjobb időt

elért tiszteletdíját a seratsch-ról induló B. C. Long nyerte, ki a beérkezés sorrendjében 12-ik lett. Az old boy-ok tiszteletdíját W. E. Gurney nyerte, ki 29:18 előnnyel ötödik helyre érkezett be. A versenyben másodiknak futott be H. A. Miller (előnye 28:28), kit Hancock csak 30 yarddal vert meg. A díjkiosztás utáni lakomán igen nagy számmal jelentek meg az atletika jelesei közül.

DORANDÓ, a híressé vált olympiai futó, ki azóta professzionista lett, kihívást kapott Shrubbs angol bajnoktól. Dorandó hajlandó vele Londonban 350 font összbetét mellett áprilisban metselni.

A BÉCSI BIRKÓZÓ VILÁGBAJNOKI (!) VERSENYEN, amely nem hozhatta meg a magyar színek várt diadalát, Pay'r és Előd-ön kívül egy fiatal fiúmei birkózó, Sterk András is részt vett. A nagy konkurrenciában ő sem tudott érvényesülni kellőképpen versenyrutin hiányában. Azonban az Egeberg elleni birkózással olyan nagy tehetséget árult el, hogy jövő fejlődhetése elé nagy bizodalommal nézhetünk. Annál nagyobb örömmel adhatjuk jelen kiegészítő tudósításunkat, mert Sterk Fiumében bizonyára a birkózó sport nagyobbarányu fellendítését fogja elősegíteni.

A Magyar Olympiai Bizottság nagybizottságának záró ülése.

F. hó 19-én, szombaton tartotta a nagybizottság záró ülését Muza Gyula orszgy. képviselő, társelnök jelenlétében, Gerenday György ügyvezető elnöklése mellett. Dacára, hogy az ülésre 60 ajánlott meghívó küldetett szét, az ülésen kevesen jelentek meg. Az ülés lefolyásának hivatalos jegyzőkönyvét hivatalos rovatunkban találja meg az olvasó.

A tikári és pénztári jelentések tudomásul vétele után, ezeknek a miniszteriumhoz való felterjesztése elhatározottat.

Felolvasatott az angol olympiai bizottsághoz intézett átirat, melyben Yolland Arthur egyet. tanár mesteri fogalmazásában köszöni meg az angolok szíves vendégszeretetét és a versenyek sportszerű lebonyolítását, az átirat eredeti szövege a következő:

In the name of the **Hungarian Olympic Council**, we beg to convey to your Lordship and the members of the British Olympic Council our sincerest thanks for the hearty and hospitable reception afforded us during our visit to London for the Olympic Games of 1908.

It is not so much the success achieved by the members of our Association as the absolute equality and sportsmanlike treatment shown to all foreign competitors which will be treasured as an undying remembrance of the historic meeting. Nothing could have been more gratifying to us than the fairness with which every detail of the games was arranged and conducted; and we have learned, from the able Committee working under the guidance of Your Lordship and the British Council, the acme of sportsmanlike fair play, and can realise to the full why Great Britain, which has always been the ideal of Hungarian athletes, is known as the home of sport — in the truest sense of the word. We Hungarians shall always look back with the greatest pride and affection to the happy days spent in your hospitable Capital, with their constant reminders of the duties and pleasures of genuine sportsmen.

With renewed expressions of our profound gratitude, I remain Your Lordship's obedient **Jules de Muza** servant member of Parliament, acting president of the HOC.

Ezen átiratra lord Desborough egy meglehangú magánlevélben már válaszolt Muza Gyula társelnöknek, melyben hálás köszönetének ad kifejezést a magyar bizottság lelkes hangu átiratáért és jelzi a hivatalos válasz elküldését. A levél eredeti szövege a következő:

December 15-th, 1908.

My dear friend,

I have just received with the greatest pleasure the very kind letter sent by you on behalf of the Hungarian Olympic Council to thank the British Olympic Council for their

efforts to extend hospitality to Hungarian athletes and conduct the Olympic Games in a sportsmanlike manner We are very grateful for the splendid manner in which they contributed to the success of the late Olympic Games: it was a great pleasure to welcome your five athletes and splendid sportsmen and it is a great satisfaction to us to feel that the Hungarian Committee realize that those who were responsible for the management of the Games were animated with the one desire to conduct them with all fairness to all the countries which were good enough to take part in them.

This is a personal letter: I will send your letter to our honorary Secretary who will send an official reply.

Believe me with all gratitude Yours sincerely
Desborough m. p.

Az ülés bezárta előtt dr. Schneider Béla indítványára a nagybizottság Múza Gyula társelnök, Gerenday György ü. v. alelnök és Lauber Dezső titkárnak, fíradhatatlan munkásságukért jegyzőkönyvi köszönetet szavazott.

Itt közöljük azt a levelet is, mely tegnap érkezett szintén Múza Gyula társelnök címére *de Courcy Laffan*tól, az angol olimpiai bizottság titkárától, válaszul a magyar bizottság átiratára. A levélből kitéjük, hogy az angol bizottság a magyar átiratot annyira értékeli, miszerint azt nemcsak az angol sport-, hanem a napi sajtóban is közre fogja adni. Biztosra veszi, hogy az angol és magyar atléták barátságát az olimpiai versenyek nemcsak megszilárdították, hanem a jövőre nézve a lehető legbensőbbé tették.

A levél eredeti szövege a következő:

Dear Sir,

Your letter of the 4th inst. addressed to Lord Desborough has been forwarded to me by his Lordship that it may be communicated to all members of the British Olympic Council as well as to the British Press.

Lord Desborough is writing to you himself, but you will permit me also, both in the name of the British Olympic Council, and in my own, to offer you my most cordial thanks and to express to you the heartfelt satisfaction with which we have all received your most kind and generous recognition of the spirit in which it has been our endeavour to carry out the Olympic Games of 1908.

We are glad to feel that these Olympic Games have helped to draw closer the bonds of friendship which bind Hungarian athletes to those of our country, and it is our earnest hope that the years to come will not only maintain but strengthen the sentiments of comradeship which unite us.

I will ask you to convey to the Hungarian Olympic Council the most grateful thanks of all our members, and with the expression of my own gratitude to yourself.

I remain, dear Sir, very cordially yours,

R. S. de Courcy Laffan.

Hon. Sec. British Olympic Council.

MÚZA GYULA ÉS A LONDONI OLYMPIAI BIZOTTSÁG. Múza Gyula országgyűlési képviselő, a magyar olimpiai bizottság elnöke, levelének másolatát, melyet R. S. de Courcy Laffan, az angol nagybizottság titkára küldött közlés végett az angol sportlapoknak, olvastuk az angol lapokban. E Lord Desborough-hoz intézett levélben írója kifejezést ad a kint járt magyar versenyzők érzelmeinek, melyben dicsőően elismerik a versenyeken tapasztalt abszolút igazságos mértéket és a nagyarányú küzdelmeknek minden idegen által elismert sportszerű kezelését. Ezen történelmi nevezetességű Olimpiádra, biztosíthatja, mindenkor a legszebb emlékekkel tekintenek vissza. A versenyek minden részlete és meghamisíthatatlan tiszta eredménye egy nagy tudáson épült fáradtságos rendezés édes gyümölcse. Mi ő Lordsga elnöklete alatt működő versenybírótság és rendezőségétől a legnagyobb és legjobb tanulságokkal térünk vissza Angliából. És ha eddig is példaképünk volt a gentleman angol athléta, ezután még inkább az leendő. Múza Gyula elnök eme levele a lehető legjobb kommentálásra talál és ők is a legked-

vesebb barátsággal és athlétáink iránti igaz elismerésükkel adóznak athlétáinknak és kitűnő londoni vezérüknek, Múza Gyulának, kinek valóban nemcsak a vele kint járt athléták, de az egész magyar sport méltán adózik elismeréssel.

OLYMPIÁD AMERIKÁBAN. A jövő rendes négy évenként tartani szokott Olimpiád helye még mindig nem dől el. Az 1912. évben tartandó versenyek színhelye Berlin vagy Stockholm leendő. Az amerikaiak azonban nem tudnak várni, míg a rendes sorrend újra reájuk jut. James E. Sullivan, kit most a New-York Athletikai Club újra elnökévé választott, clubjával elhatározta, hogy a rendes olimpiai évet megelőző évben 1911-ben ők egy Olimpiádot fognak New-Yorkban rendezni az új arénában. Egy-másutáni két évben Olimpiádon részt venni igen kevés nemzet tud athlétáival. Ez tehát majd csak inkább egy hatalmas előkészület fog, úgy hiszük, maradni az ő athléták számára a következő évi rendes Olimpiádra, bár ők nem beavatottan annak tervezik.

Vivóink az Olimpiádon.

Írta: dr. Nagy Béla. 6-ik közlemény.

Mikor már az elődöntőkből 5 magyar került a döntőbe, természetesen jogosult reményekkel nézhettünk az egyéni verseny kimenetelére. Ily eset, hogy egy nemzet ennyire domináljon egy világversenyen, még nem fordult elő a vívósport történetében. Sajátságos véletlen — de ilyesmi vívóversenyeken elég gyakori — nem is a legjobb, legerősebb ellenfeleink kerültek be a döntőbe. Például az olaszokból hírnemző se akadt már. Három idegennel kellett megküzdenünk, úgy mint De la Falaise, Doormann és Goppolddal.

A magyar vívók igen lebecsülték *De la Falaise*-t. Szerintem joztalanul. A francia többszörös világbajnok tényleg nem mutat sokat. Kifejezetten szép akciói egyáltalán nincsenek, de óriási versenyrutinja, tempótudása, nagy türelme igen veszedelmes ellenfélle teszik. Hogy minden világversenyen nagyjelentőségű eredményeket ér el, hogy annyiszor lett már első: bizonyítják, hogy igazam van. Az ő tudása azonban a combat rendszerre van felépítve, így a londoni számítás sehogya volt reá kedvező. *Doormann*, aki egyike a legvállalósb., legegységű vívóknak Goppold hozta be a döntőbe, megveretvén magát vele, hogy így Gerdét kiszoríthassa. *Doormann* is combat-vívó. Szépen nagy tudással dolgozik, de azt, hogy a mieinket végig megverhesse, kizártnak kellett tekinteni. A legfélelmetesebb ellenfél a cseh óriás *Goppold de Lobsdorf* lovag volt. *Goppold* több ízben vívott magyar versenyeken is, egyszer negyedik lett a magyar bajnokságban, de jelentősebb eredményt nálunk nem ért el. Nagystilű vívó, teljes elméleti készséggel. Erély, hidegvér, türelem mind sajátjai. Pompásan dolgozik tempóra, terekvart védele kifogástalan, jószítja gyors, jól kiszámított. Szépen vág tempóra és elő. Emellett a zsűri szemében rendkívül népszerű volt, amiben sajnos, a magyarok közül csak *Zulawski* osztozhatott vele. E népszerűséghez nagy mértékben hozzájárult megjelenése is, lévén 6 láb magas szikár, nagy fekete szakállú férfi, vívóruhájában, mintha egy régi lovagképből lépett volna elő. Ha a versenyt meg akartuk nyerni, első sorban vele kellett leszámolnunk.

Vivóink, sajnos, nem voltak oly kondícióban, mint a csapatverseny napján. Még ma is esodádom, hogy tudott *Szántay* negyedik lenni. Még alig láttam sportembert, aki a változott életrendi viszonyok és az izgalmak folytán any-

LOVAS GYULA vivóterme
BUDAPEST, VI., Nagymező-utca 28. II. em.

Leikkimeretes tanítás urak, hölgyek és gyermekeknek.
Ez évben megnagyobbítva
Kard-, vitór- és ökölvívás, tornázás.

nyira le lett volna törve, mint ő. *Werknernek* a lába volt teljesen vér alá futva, úgy hogy rossz volt ránézni. *Tóth* Pétert pedig a *foil display* törte le. Az ő elődöntője ugyanis csak este 7 óra felé ért véget. Este 1/29 órára volt kírva a *foil display* törökadémiája. Rendkívüli felelősség terhelt, hogy azon halálra fáradtan *Tóthot* és *Zulavszkít* engedjem-e azon vívni. Azonban erre a törökadémiára óriási súlyt helyeztek az angolok. Úgy reklámozták, mint a nemzetek vívóművészeite tetőpontjainak bemutatását. A jegyeket 1 és 1/2 fontért árulták. Minden egyébtől eltekintve a velünk oly figyelmes rendezőség iránt nagyfokú tapintatlanság lett volna, ha — amíg minden nemzet vív — éppen a csapatversenyt megnyert magyarok maradnak távol. Nem lehetett mást tenni, automobilra ültünk velük és azon fáradtan, étlen-szomjan 11 óráig éjjel vitattuk. Ez a fizikai és szellemi túlerőltetés nagyon meglátszott *Tóthon*, *Zulavszki* egy öreg katona edzettségével, stoikus nyugalommal tűrte a fáradalmakat és jó kondícióban szállott a sikkra. Legjobb kondícióban *Fuchs* volt, akit általában a tréning körül teljes dicséret illet meg. Az év folyamán minden versenyen, legutóbb a bajnokságban is, formán kívül volt, azonban midőn a MAC. meghívására az olimpiai tréning megkezdődött azon ő volt a legszorgalmasabb, elsőnek jött utolsóknak távozott, a klub mesterével igen sokat vívott, így nagy haladást mutathatott fel. Az életrendi változást legjobban tűrte, általában semmire se panaszkodott, és teljes kondícióban állott ki.

Őszinte sajnálatomra a döntő első három-négy küzdelmét nem láttam, mert a epében résztvevő nemzetek Lízalma az epédöntőben való elnökléssel tisztelt meg. Szerencsémre e küzdelem nemsokára a kard döntő megkezdése után véget ért.

Rendszerint az a szokás külföldön, hogy a honfitársak segítik egymást és azt, aki jobban áll, lehetőleg nem verik meg. Londonban erről nem lehetett szó. Az idegenek közül ugyanis egyedül *Goppold* jött számba, így az első meg majdnem biztosan a magyarok között volt eldőlendő. Egyenlő színvonalú vívókról lévén szó, mindegyik joggal aspirálhatott a világbajnokságra. Ily módon bizony épp úgy küzdöttek egymás ellen, mint bármely hazai versenyen. Az első mérkőzések után már nyilvánvaló volt, hogy az elsőség *Zulavszki*, *Fuchs* és *Goppold* között fog ledőlni. Hosszu ideig ugyanis mindháromnak csak egy-egy veresége volt. *Fuchs* és *Goppold* úgy jutottak a vereséghez, hogy egymással a szabályszerű 5+3 perc időn belül nem tudtak végezni, ami a szabályok szerint egy-egy vereséget jelentett számukra. Utóbb *Goppoldot Zulavszki* és *Tóth* is megverték, ekként a cseh elesett az első díjtól. A küzdelem a már közölt táblázat szerint *Zulavszki* és *Fuchs* között egyenlő számú (6—6) győzelemmel holtversenyt eredményezett.

Előbb a Szántay—*Tóth* holtversenyt döntötték el és pedig az e tekintetben igazán rossz szabályok szerint egy tussra. Szántay egy elővágással az ötödik helyre szorította ellenfelét.

Ezután következett a világbajnokság döntése szintén egy tussra. *Zulavszki* szekondban, *Fuchs* tereben állott fel. Tudvalevőleg az elő- és tempóvágást úgy számították, hogy annak számít, aki a vágást, ha csak egy pillanattal is, de előbb kapta. Mindkét vívó jól tudta ezt. Némi kényszer után *Fuchs* hirtelen áltámadást csinált *Zulavszki* belső arcát vágott közbe, *Fuchs* prim védésbe ment át, aztán riposztzott *Zulavszki* bal vállára, a kardja közben, és pedig alsó harmadában, eltört és a penge *Zulavszki* mögé esett. A zsüri hosszas tanácskozásba fogott. Két ur nézete az volt, hogy *Fuchs* elegedően védte az ellenakeiót és így riposztja érvényes, egyik azt vitatta, hogy a vágás *Fuchsot* érte, így a tuss neki számít, a negyedik ugyane nézethez csatlakozott, de még úgy is érvelt, hogy ha védett is *Fuchs* riposztja nem érvényes, mert kardja *Zulavsz-*

ki védésen tört el és csak a letörtött penge esett *Zulavszki* testére. Az elnök hosszas és kínos habozás után *Fuchs* javára döntött és így az egyéni világbajnok *Fuchs* Jenő lett. A zsüri döntése sok beszéd tárgyát képezte, különösen az alapon, hogy egy világversenyen nem kellett volna-e az ily vitás tuss mellett a küzdőket egy újabb tussra bocsátani. Erről az egy dologról méltányossági szempontból lehetett volna beszélni azonban, ha ezt meg nem tehetők a fenforgó körülmények között — két zsüritag az ellenakeiót védve látta — mint elnök én is *Fuchs* javára döntöttem volna.

A döntés izgalmai után az öröm vett rajtunk erőt, siettünk a Stadionba, *Lauber* maga rohant elől a két zászlóval, sietve felhuzattuk azt, a megafon man ordítva hirdette ki: *Sabra individual first and second prize Hungary Champion M. Fuchs, second M. Zulavszki*. Hatalmas tapsvihár volt reá a válasz.

ÓTE. országos kardvívó előnyversenye.

E hó 18., 19. és 20-án rendezte az Óbudai Torna Egylet kitünően sikerült előny-vívóversenyét. Az egylet agilis vezetősége, mely már más sportnemben rendezett versenyekben oly szép sikereket ért el, most is teljes meglepéssel tekinthet vissza vívóversenyének eredményére. A versenyre 60 nevezés érkezett. Ez a nagy szám nemcsak a handicap-rendszertől versenyek megkezdését, hanem a vívőknek a rendező egyesület iránti bizalmát jelenti. A verseny céljaira a NVC. az első két napon rendelkezésére bocsátotta helyiségeit, míg a döntő az ÓTE. helyiségében, Óbudán folyt le. A rendezés és versenyelőkészítés, mely dr. Botzenhard elnök, Barlai Oszkár és Kugler Sándor érdeme, tekintve, hogy első versenyről volt szó, igen jónak volt mondható. A versenybíró-ságban dr. Benyovits, dr. Földes, dr. Hajdu, Barlai, dr. Nagy Béla, Sötér, *Werkner* és *Zulavszky* működtek. A MASz-t dr. Nagy Béla és *Werkner* Lajos képviselték. A versenyre vizsztatérve, a győztes *Steger* Hugó György dr. (NVC.) teknikája még nem perfect, de igen megdölgoltan és eszesen vívott. Értékes győzelmeit — hiszen néhány elsőrangú vívót is levert — jó számításának köszönheti. A döntőben minden ellenfelét, előnye kihasználása nélkül, verte meg. *Pajsz* Pál (MAC.) kitünően támad, igen jól véd. Ha nagyobb nyugodtságra fog szert tenni, úgy akeiói keresztülvitele sokkal biztonságos lesz. *Lehner* Arthur (FVC.) a harmadik helyezett, szemre a legszebben vívott. Főleg vakmerő inkuartákkal és elővágásokkal dolgozott. Ezen akeiók tulgyakori és többször nem helyes tempóban keresztülvitt alkalmazása okozta legyőzetését. *Stiller* (NVC.) tavaly óta erélyesebb lett. Főként a védő vívásra fekteti a súlyt, kár, hogy feltartó szurásait eközben többnyire rosszul alkalmazza. *Lehner*rel vívott mérkőzése pompás riposztjai által egyike volt a legszebbeknek. *Garay* nagyon szépen vívott, de közben el-elaludt. Erélyes támadása és riposztjai a fiatal vívók legjobbjai sorába emelik. *Lipsey* nagy vívó-tehetség. Támadásai rendkívüli temperamentumra vallanak. Ha védései biztosabbak lesznek, szép sikerek elé tekinthet.

Dános és Éber tehetséges vívók, kik főleg előnyüknek köszönhetik a döntőbe jutásukat. A döntőbe nem került vívók közül, igen jól dolgozott *Kugler* (ÓTE.), *Lill* (ÓTE.), *Szűcs* Ervin (ZTE.), *Csávosy* (ZTE.), kiknek leveretésénél főleg az játszott szerepet, hogy nincsen alkalmuk erős vívókkal trenírozni. Szépen vívott *Sajgó*, *Grünwald*, *Halász*, *Leszik*, *Rády*, *Szende* Dezső, *Palotai-Kovács* és *Rozgonyi*, dr. *Gonda*, *Dunay* (BBTE.) első napon kitünően vívott, az elődöntőben azonban úgy látszik nem volt diszponálva. A verseny színvonala művészi szempontból is magas, az előnyosztás pedig kitünő volt.

A döntő után dr. *Botzenhard* János szép beszéd kíséretében adta át az értékes tiszteletdíjakat.

A részletes eredmény a következő:

FODOR-féle vívóterem Koronaherceg-u. 3.

Döntő

Döntő	Lehner	Garai	Pajzs	Stiller	Lipsey	Steger	Dános	Eber	Eredmény
Lehner	0	1 ⁴	0 ⁴	0 ²	1 ²	0 ⁴	1 ²	1 ²	4. gy. III
Garai	1	0 ⁵	0 ⁴	0 ¹	1 ³	0 ⁴	1 ³	1 ³	3. „ V.
Pajzs	1	1 ⁴	1 ³	1 ²	0 ⁴	0 ⁴	1 ³	1 ²	4 ^{1/2} „ II
Stiller	1	1 ³	1 ¹	0 ⁴	1 ³	0 ⁴	1 ³	0 ⁴	4. „ IV
Lipsey	2	0 ⁶	0 ⁴	1 ²	0 ³	0 ⁴	1 ²	0 ⁴	2. „VIII
Steger	3	1 ²	1 ²	1 ³	1 ²	1 ³	0 ⁴	1 ²	6. „ I
Dános	4	0 ⁸	0 ⁷	1 ^{2/6}	0 ²	0 ⁶	1 ³	1 ³	2 ^{1/2} „ VI
Eber	4	0 ⁸	0 ⁷	0 ⁷	1 ²	1 ³	0 ⁵	0 ⁴	2. „ V I

I. csoport. 1. Sajgó Jenő (MAC.) 2 tuss előny) 3 győzelem. 2. Eber István (FV. Club 4 t. e.) 2 gy. 3. Gonda Illés (NVC. 2 t. e.) 1 gy. 4. Szende Sándor (ÓTE. 4 t. e.) 0 gy.

II. csoport. 1. Grünwald Béla (NVC. 2 t. e.) 5 gy. 2. Dunay Bertalan (BBTE. 0 t. e.) 4 gy. 3. Pick Jenő (TVE. 3 t. e.) 3 gy. 4. Hoffman Béla (BEAC. 4 t. e.) 1^{1/2} gy. 5. Kuncze Ernő (ÓTE. 5 t. e.) 1 gy. 6. Aszódi István (MVHK. 5 t. e.) 1^{1/2} gy.

III. csoport. 1. Léhner Arthur (FVCL.) 0 t. e.) 5 gy. 2. Négyes holtverseny után: Halász Zs. (BEAC. 2 t. e.) 3 gy. Gold Ede (FVC. 3 t. e.) 3 gy. Schön Oszkár (BBTE. 3 t. e.) 3 gy. Beck József (MTK. 5 t. e.) 3 gy. Kubik Lajos (BBTE. 3 t. e.) 2 gy. Miklós Kálmán (BBTE. 5 t. e.) 2 gy.

IV. csoport. Hármás holtverseny után tovább mennek: Garay János (NVC. 1 t. e.) 3 gy. és Steger Hugó György (NVC. 2 t. e.) 3 gy. Leszik Károly (MAC.) 4 t. e.) 2 gy. Kugler Sándor (ÓTE. t. e.) 1 gy. Goldberger János (MTK. 3 t. e.) 0 gy.

V. csoport. 1. Pajzs Pál (MAC. 1 t. e.) 4 gy. 2. Lipsey Márton (MAC. 2 t. e.) 2 gy. 3. Kulifay Andor (MAC. 4 t. e.) 2 gy. 4. Reminiczky Lajos (NVC. 5 t. e.) 1 gy. 5. Zoltán Imre (MTK.) 1 gy.

VI. csoport: 1. Stiller Mihály (NVC. 1 t. e.) 5 gy. Holtverseny után. 2. Lill (ÓTE. 4 t. e.) 4 gy. 3. Rády (MAC. 2 t. e.) 4 gy. 4. Szües Ervin (ZSC. 3 t. e.) 4 gy. 5. Koczy (MAC. 3 t. e.) 2 gy. 6. Streck (BBTE. 5 t. e.) 2 gy. 7. Schleicher (Santelli 5 t. e.) 0 gy.

VII. csoport: 1. Szende Dezső dr. (FVC. 2 t. e.) 5 gy. 2. Dános (FVC. 4 t. e.) 3 gy. 3. Polgár (MAC. 4 t. e.) 3 gy. 4. Palotai—Kovács (BEAC. 3 t. e.) 2 gy. 5. Csávósy (ZSC. 5 t. e.) 2 gy. 6. Darvay (MVHCl. 5 t. e.) 0 gy.

VIII. csoport: 1. Grauer Sándor (NVC. 4 t. e.) 3 gy. 2. Rozgonyi (NVC. 2 t. e.) 2 gy. 3. Demel (BBTE. 4 t. e.) 1 gy. 4. Fischer (MVHC. 5 t. e.) 0 gy.

Első elődöntő: 1. Stiller (NVC.) 3 gy. 2. Dános (F. V. C.) 2 gy. 3. Rozgonyi (NVC.) 1 gy. 4. Dunay (BBTE.) 0 gy.

Második elődöntő: 1. Holtverseny után Lehner Arthur (FVC.) 2 gy. 2. Éber István (FVCL.) 2 gy. 3. Sajgó Jenő (MAC.) 2 gy. 4. Grünwald Béla (NV.) 0 gy.

Harmadik elődöntő: 1. Garay János (NVC.) 2 gy. 2. Lipsey Márton (MAC.) 2 gy. 3. Szende Dezső dr. 1 gy. (FVC.) 4. Grauer Sándor (NVC.) 1 gy.

Negyedik elődöntő: 1. Steger Hugó György (NVC.) 3 gy. 2. Pajzs Pál (MAC.) 2 gy. 3. Lill Erik (ÓTE.) 1 gy. 4. Halász Zsiga (BEAC.) 0 gy.

A harmadik helyért Stiller visszalépett Lehner javára, míg a VII. VIII. helyért vívott mérkőzésben Eber győzött Lipsey ellen. Steger a honvéd. miniszter, Pajzs a III. ker. takarékpénztár, Lehner—Sagmüller esperes-plébános, Stiller—Botzenhard János, Garay—Botzenhard Ferenc, Dános az ÓTE. I., Éber az ÓTE. II. és Lipsey Zboray díját nyerte.

A tiszteletdíjak feltűnő szépek és értékesek voltak.

(Grey.)

„Vén fiuk vivóversenye.

Az a fáradhatatlan tevékenység, melyet Heinrich Aladár kifejtett, hozta létre azt a nagyszerű versenyt, melynek részletes eredményét már lapunk múlt számában közöltünk. A bőkezű díjazás, — a díjakat a tagok feleségei adták, — maga is feltűnést keltett. A verseny két részből állott. Az első részt, melyen nyilvános versenyen még nem szerepelt vívók vehettek részt, Berend dr., a régi vivógárda egyik kitűnő tagja, változatos akcióival nyerte meg. A második helyezett, dr. Reissig Edét sajtószerep erőteljes vívása segítette győzelmeihez. Szépen vívott még Ullmann Gyula és Erwin Kálmán. A második részben, melyben igazán a legjobb versenyvivóink vettek részt, a mérkőzések igen érdekes lefolyásúak voltak. Ugy Krenesey, mint Tóth kitűnően vívtak és megerősítették a „MAC.” házi versenyén mutatott formájukat. Krenesey nagyszerű formában van. Hidegvérrel és elegánsan vívott, biztosan győzött. Tóth is igen jó kondícióban van. Főként szurásaival remekelt. Kitűnően dolgozott dr. Nagy Béla, aki, ha az első napi két mérkőzését el nem lazsirozza (Krenesey és Hajduval szemben már 3:0 arányban a saját javára állt és így veszített). A második napi eredményeit tekintve a valószínű győztes lett volna. Különösen pirospoztjai sikerültek nagyszerűen, támadásait pedig igen nehezen lehetett védeni. Heinrich ismét megmutatta, hogy bármely versenyen a legszámottevőbb ellenfelek közé tartoznak. Erélyes támadásai ugy neki, mint a kitűnően diszponált Gerdének igen jól sikerültek. Halász erőteljes vívómódozora kiváló módon érvényesült. Különös érdekességet kölcsönözött a versenynek dr. Hajdu szereplése, aki válogatottan szép akciókkal dolgozott és mérkőzéseiben megmutatta, hogy mitsem veszített régi erejéből. Werkner az egész versenyen idegesen és kedv nélkül vívott. Nagyon is látható volt nála a tréninghiány. És bár az egyes mérkőzésekben nagy tusszerűen megfelelően vívott, a döntő pillanatban eszerben hagyta fizikumát. Nagyon szépen vívott Sötér, ki energikus akcióit igen jól alkalmazta. Mészáros Ervinnek, vidéken tartózkodva, nincsen alkalma tréningezni és így egyáltalában formán kívül van. E versenyt is, mivel kiváló vívókkal volt alkalma mérkőzhetni, bizonyára inkább tréningnek tekintette. Hellert egy-néhány meglepetésszerűen határozott támadása segítette eredményeire. Dr. Nagy Valér kifáradott a versenyrendezés fáradalmaitól, így is egy pár igazán szép akció látunk tőle. Ugy Schenker, mint Benovits akadályoztatásuk miatt csak az első napon vívhattak. A két napos verseny befejezésekor szerdán este nagy és előkelő hölgyközönség jelenlétében akadémia volt. Az akadémia Heinrich Aladár zajos tapssal fogadott magas eszemenetű beszéde vezette be, melynek befejeztével a nyerteseknek az adományozó hölgyek adták át díjaikat. Az ezt követő mérkőzések után Ullmann Gyula fejezte ki Heinrichnek az összes vívók háláját és köszönetét azért a lelkesedésért és fáradozásért, melylyel a versenyt megrendezte. Heinrich viszont Fodor mesternek köszönte meg a verseny körül kifejtett agilitását és állóképességét, amelylyel ismét tanujelét adta annak, hogy nemcsak kitűnő vívókat tud nevelni, hanem maga is minden alkalommal hozzájárul ahhoz, hogy a versenyvívás ügye fejlődjék. Krenesey—Heinrich Aladárné, Tóth—Dirner Gusztávné, Nagy Béla—Wodiáner Arturné, Gerde—Domony Mórné, dr. Berend—Kramer Félixné, Heinrich—Weigandné, Halász—Berend Miklósné, Sötér—Holitscherné, Hajdu—Ullmann Gyuláné, Werkner—Kövesyné, Heller—Ullmann Andorné, Nagy Valér a Vén fiuk, Reissig—Fodor Károlyné díját nyerte.

(— rr. —)

Vívónaptár.

- 1909. január 15—17. FVC. nemzetközi Budapest.
- 1909. február 6—7. VEAC. országos Kolozsvár.
- 1909. február 12—14. PVE. országos Pozsony.
- 1909. március 18—21. NVC. kizárásos Budapest.
- 1909. április 2—4. SzVE. kizárásos Szeged.
- 1909. április 4. MAC. csapat Budapest.
- 1909. április 11—12. NVC. középiskolai Budapest.
- 1909. április 23—25. MASz. nemzetközi bajnoki Budapest.
- 1909. május 30—31. MAC. szabadtéri Budapest.

A SZEGEDI VIVÓVERSENY, mely 1909. április 2-án, 3-án és 4-én fog megtartatni, rendkívül érdekesnek ígérkezik. A *Szegedi Vivó-Egyesület* ugyanis a jövő évben tölti be fennállásának tizedik évét, így jubileumot ünnepel. A SzVE. kétszázötvenlenti a legáltalánosabb vidéki egyesület, mely már 1900 óta állandóan nagyszabású versenyeket rendez. E versenyek sportszerű lefolyásukkal, pompás díjazásukról mindig híresek voltak.

A jövő évi verseny három részből fog állni és pedig egy *jubileumi emlékeversenyből*, kizárólag a SzVE. volt és jelenlegi tagjai számára, az április 2-án lesz, továbbá a rendes kizárásos versenyből 3-án és 4-én, végül a „Vén Fiúk” versenyből, mely verseny a múlt évben is oly fényesen sikerült.

ARÁKÓCZI COLLEGIUM igazgatósága a testgyakorlati tárgyak közé az idén a vívást is felvette. A konviktus kiváló igazgatója, Bednár Róbert es. és kir. udvari káplán mindent elkövet, hogy a reá bízott ifjúság testi fejlődés tekintetében is a modern paedagógia elvei szerint neveltsék. A konviktus vívómesterének dr. Gerentés László hivatott meg, kinél jobb választást az igazgatóság nem tehetett.

Öröndetes dolog, hogy a középiskolákban rohamosan terjed a vívás, s ilyen körülmények közt vermes reményekkel vagyunk eltelve a jövőd középiskolai versenyek iránt.

VIVÁS A MTK. DISZTORNÁJÁN. A Magyar Testgyakorlók Köre vasárnapi disztornájának programjában iskolavívás és assaut-vívás is szerepel. Bach Benő egyleti vívómester mutatott be őszi tanítványaival tér- és kardiskolát. Meg vagyunk győződve, hogy Bach mester akarata ellen ment bele ilyen vállalatba, hogy közönség előtt iskolázatosan kéthónapos vívókat, akik a lámpaláz következtében azt a keveset is elfelejtették, amit mesterük nagy fáradsággal betanított. A tanítványok haladásának ilyen forszírozott bemutatása a mesternek nem használ, csak árt.

Az assaut-vívásban részt vettek: Zoltán Jenő, Budai Goldberger János, továbbá az egyesület két mestere: Bach Jenő és Gellér Imre. A rossz világítás és a mozgó linoleum akadályozták a vívókat abban, hogy komoly munkát végezzenek.

VIVÓNAPTÁR. Ismét közöljük az idei szezon vívónaptárát. A versenyterminusok nem ütköznek össze, így értékelésre is aligha lesz szükség. Csupán a KEAC. és PVC. versenyek esnek túlközel egymáshoz, ami mindkettőnek nehézségeket fog okozni, pedig kívánatos volna, hogy mindkettő fényesen sikerüljön.

ELYREIGAZÍTÁS. A Szegedi Vivó-Egyesület kérelmére szívesen konstatáljuk, hogy nem a FVC. versenyen lesz először Vén Fiúk versenye, hanem az eszmét legelőször a SzVE. valóította meg tavalyi versenyén, ahol az 12 nevezés mellett fényesen sikerült.

Ugyazintén helyreigazítandó a Pozsonyi Vivó-Egyesület köriratának az a kitétele is, hogy a jövő évi pozsonyi verseny lesz az első vidéki nemzetközi verseny, mert hiszen a SzVE. már 1900. és 1901-ben rendezett nemzetközi versenyeket, melyeken 2-2 külföldi vívó indult is.

LOVAS GYULA okl. vívómester az Országos Színész-Egyesületi és Rákossí-féle színi-iskolák stb. vívótanára Budapest, VI., Nagymező-utca 28. szám II.) december hó 23-án, szerdán este 12²⁸ órakor vívó-estélyt rendez. Belépő díj nincs.

A Magyar Testgyakorlók Köre disztornája.

Vasárnap este 5 órai kezdettel rendezte a Magyar Testgyakorlók Köre szokásos évi disztornáját a Szentkirályi utcai tornaesernőben, amely, mint minden alkalommal, ugy most is színültig megtelt érdeklődő közönséggel. A disztorna ugyan nem volt olyan ünnepélyes keretben megtartva, mint a múlt évi jubiláris, de azért sport tekintetben nem kevésbé volt értékes. Nem tartjuk azonban helyesnek, hogy a disztorna keretébe másféle sportokat is bevesznek, mert ez a torna iránti érdeklődést is csökkentí és a közbe iktatott sportoknak a komolyságát is veszélyezteti. Így a vívásnak megvan a maga érdeklődő közönsége, az nem megy disztornát nézni, a disztornának a közönsége pedig valósággal unta a vívós számokat. A Nemzeti Torna-Egyesület helyisége nem is alkalmas vívásra, mert sötét és a rögtönzött linoleum nem vívni képtelenség. A Birkózásról sem lehet más véleményünk. Birkózó sportunk elég fejlett, megáll az a maga lábán is, nem kell surrogatumnak használni. A MTK. tornászgárdája oly nagy és kiváló, hogy más sportágak segítségére nélkül is tud egy élvezetes és értékes sportestélyt produkálni.

A disztorna lebonyolítása gyors és korrekt volt, ami főleg Vida Henrik és Vágó Manó érdeme.

A kék-fehér tornászgyenruhában felvonult egyesületi tagok első számának Vágó Manó művezető vezénylete mellett *szabadgyakorlatokat* mutattak be fabotokkal, zenekísérettel. A gyakorlatok hibátlan előadása az egyesületi tagok és főleg a művezető szorgalmát dicséri. Második szám volt az általános *csapatornázás*. I. csapat: magas nyújtón. Vezette Gellért Imre. II. csapat: magas korlát. Vezette Reichmann Zsigmond. III. csapat: ló szélében. Vezette Rosinger Emil. IV. csapat: magas ugrás. Vezette dr. Fodor Henrik. V. csapat: gyűrűhinta. Vezette Gál Endre. VI. csapat: lovón (ifj. csapat.) A csapatok igen szépen és fegyelmezetten dolgoztak és a változatos mutatványok láthatólag gyönyörködtették a közönséget. Ezután következett a vívószám, amelyről vívórovatunkban emlékezünk meg. Harmadik tornaszám volt a *mintacsapat tornázása lovón*. A szépen felépített gyakorlatokat a csapat tagjai mind kitűnően végezték, mégis ki kell emelnünk közülök Bach Benőt, Gellért Imrét, Rosinger Emilt és Nyisztort. Ezután megint vívás következett, majd a *tornászati főverseny* magas korlát. A versenyzők ugyanezest nehéz dolgot adtak a zsűri tagjainak, mert mindegyike szépen, korrektül végezte a kötelező és szabadon választott gyakorlatot. A zsűri ítélete szerint 1. Gellért 14^{1/2} ponttal, 2-ik Rosinger Emil 13^{1/2} ponttal és 3-ik holtversenyben Reichmann Zsigmond és Szalay J. 12^{1/2} ponttal. A tornászati verseny után Bach Benő vívómester *buzogánygyakorlatokat* mutatott be oly bámulatos ügyességgel, hogy ezen mutatvány az amatőr keretből mint valóságos artista szám emelkedett ki. Nagy érdekeltséget keltett a tornászati számok 6-ik pontja, a *mintacsapat szabadgyakorlati fatalpakkal*. Ilyen gyakorlatokat először az olaszok mutattak be a velencei nemzetközi tornaversenyen. Ezt megismételték az utolsó olimpiai versenyen, de nagyobb sikert nem értek el. Testgyakorlati értéke ezeknek a fatalp-szabad gyakorlatoknak nem igen nagy, és minden esetre nem érdemli meg azt az óriási fáradságot, amivel betanulásuk jár. Vágó Manó művezető méltánylandó munkát végzett, midőn csapatával két gyakorlatot betanított, a hatás és eredmény azonban nem egyenlő a teljesített fáradsággal.

Utolsó szám az *iskola-birkózás* volt, amelyben a közönség kedvencei Weisz Richárd és Payr Hugó kaptak igen sok tapsot.

Szilánkok.

A Magyar Uszó-Szövetség tanácsa szombaton tartott ülésén a MTK.-nak *rosszalását* fejezte ki a Róth Henrik-ügyből kifolyólag, mert a MTK. az osztrákokhoz félebbezte meg ugyszólván a MUSz. ítéletét. Olvasóink tájékoztatására az egész ügyet részletesen ismertetjük. Róth Henrik (MTK.) 1908 VII. 21-én a MTK. versenyén egy 3x35 m-es staféta-versenyben győztes csapat tagja volt. Ennek dacára a Fiumei AC. IX. 6. és az I. WASC. IX. 8-ik abházai versenyben megnyerte a 100 yardos, illetve méteres juniorversenyt. A Szövetség őt ezért felelősségre vonta, de sajtóárogosképen nem a fiumei verseny címen, melyet min-

den kétséget kizárólag jogosulatlanul nyert, hanem az ab-bázisai miatt; a nevezett versenyzőt a magyar szabályok applikálásával az első díj a második helyezett Borovi Ferenc-nek (MUE.) leendő visszaadására kötelezte, szigorú dorgálás mellett. A MTK., ugyszintén a MUE. végrehajtotta az ítéletet, mely tehát jogerőssé vált. Ekkor a MTK. elkövette azonban azt a meglehetősen hibáját, hogy színez beleyugodva a dolgok illetékes elintézésébe és a neki biztosított, a tanácsoshoz való felebbezési joggal nem élve, az *osztrák* szövetséghez fordult panaszával. Nos, a magyar Szövetség e megkerülését méltán rosszalta a tanács. Viszont azonban meg kell állapítanunk, hogy bár a MUSz. fegyelmi fennhatósága a magyar versenyzőkre külföldön is kiterjed, versenyzésük mindamellett mindig a megfelelő terület versenyszabályai kell, hogy mérvadóak legyenek. Minthogy azonban az osztrák szabályok rendkívül lézagosak és a stafétáról a juniorsággal való vonatkozásban csak igen homályosan nyilatkoznak (nem világosan kifejezve, hogy a staféta-verseny „Mannschaftswettkampf“-e, mely a juniorságot nem szünteti meg), tehát a MUSz.-nek *előzőleg* kellett volna az osztrákoknak átírni ebben és még egy másik kérdésben is, hogy t. i. a juniorság rögtön, miként nálunk, a verseny megnyerésével megszűnik-e (amikor is Róth fiúmei egyéni győzelmével is elvesztette volna juniorságát) és nem *utólag*, mert most végeredményben az osztrák Szövetség kijelenti, hogy ők a „Mannschaftswettkampf“ közé számítják a staféta-versenyt is, tehát Róth jogosan nyerte versenyét és méltatlanul ütötték el a díjtól. E döntvény most már a tényen nem változtat, mert hiszen a MTK. nem felebbezett a kellő időben a magyar tanácsoshoz, az ítélet végre lévén mindkét fél által hajtva, jogerőssé vált és többé meg nem másítható, de az ilyen *baklövéseket* nem szabad elkövetni a Szövetségnek sem.

*

Hogy mennyi hiábavalósággal foglalkoztatják néha a Szövetséget, arra nézve most egy példát hozunk fel: a Brüll-díjat a MTK. november 8-iki meetingjén tudvalevőleg kissé szokatlanul, de egyébként teljesen jogosan a verseny előtt való kihirdetés értelmében nem tartotta meg, hanem a Szövetség engedélyével azt más terminusra, még pedig a MUE. december 26-iki versenyére tűzte ki. A MUE. a dolgot el is fogadta, az elintézés e módjába beleyugodott, a napilapokban a díj kiírását is közölte és kétségkívül nevezéseket is kapott, de *ugyanakkor* megfelebbezte az intéző bizottság döntését a Tanácsoshoz, azon kérelemmel, hogy a díjat ítéljék oda a staféta-versenyt november 8-án megnyert MUE. csapatnak. Az indokolatlan kérelmet természetesen a Tanács is elutasította, de teljesen érthetetlen, hogy minek a Szövetséget effajttákkal felkeresni, hogy ne mondjuk zaklatni, mikor annak tényleg sok más elintéznivaló ügye van, pl. hogy mást ne mondjunk, a versenyszabályok tárgyalása.

*

Négy hónapra el fognak eszedesedni az uszodák, semmi esemény, semmi verseny előreláthatólag nem lesz. Az uszózár-lat megindulásakor tehát lezárjuk jelen rovatunkat, melyet a bátor szókimondó kritikának, a szigorú, de objektív bírálatnak szenteltünk volt és mely most létjogosultságát vesz-tette, mert az évad izgalmait, szenzációit felváltja a nyugalom, a pihenés és így nincs a „Szilánkok“-hoz téma. Amidőn tehát az uszóknak szívünk egész melegéből boldog ün-nepeket kívánunk, tőlük némi tekintetben elbueszva, egy-szersmind azon óhajunknak adunk kifejezést, hogy jövő májusban számban, tudásban meggyarapodva lássuk őket ismét a startnál. Ugy legyen!

A régi jó időkben.

Írta: Kugler Sándor.

Kicsit furesa a cím, ugy-e?! A régi jó idők! Ennek a kifejezésnek, mint annyi másnak, meg van a maga tradicionális értelme és mi magyarok rögtön a 48 előtti időkre gondolunk, agaras pökhendi főszolgabíráira, nemes bandériumaira, no meg a deresre. Ez a téma meg csak nem való sportlapra! Itt bizony a „régii“ jó idők nem nyulnak olyan nagyon messze vissza a multba, mint vélők és mint a fenti „kiszólás“ tulajdonképen megkövetelné. Hogy gyarló pennaforogatásom tárgya az uszó-sport, az világos. És sajátságos! Látszólag indokolatlan ennek a hagyományos jelzőnek a használata az uszásra való vonatkozásban, pedig a szó szoros értelmében viszont nagyon helyén való. Szinte

hihetetlen, hogy sportunkban, mely szigorúan véve, mintegy 15 éves multa tekinthet vissza, mennyire tányát ütött a feledés, hogy a mai fiatalok alig tudnak valamit a régiekről, akik meg — egy-kettő kivételével — apránként, észrevétlenül kimaradtak a sorból, az egyik ráunt, a másik meghalt, a harmadik még rosszabb véget ért: megházasodott. Halmay t. barátomnál kívül tán én vagyok már csak egyedülim a régi gárdából az aktív versenyzők sorában és így némi jogcím merítve ebből, elhistorizálok egyetlen mást a — régi jó időkben.

Tizenöt év — bizony csak arasznyi idő a nemzedékeket fel-ölelő sporttörténelemben, fél emberöltő mindössze. És mégis mily rengeteg átalakulás, fejlődés, szinte rohamos evolúció, melynek eredménye egy hatványozottan elterjedt és megerősödött nagy sportársadalom. Vajjon mit szólna néhai Porzolt Gyula, a magyar uszósport megalapítója és lelkes, fanatikus apostola, akire kegyelettel gondolok a szeretet mai szent ünnepe, a most napi-remden levő óriási versenyekhez, az évi egy-kettőnek helyét el-foglaló 20—25 meetinghez, a háromszáz uszóval dicsekedő középiskolai versenyhez? Biztosan hitetlenül csóválná a fejét a nem olyan régi, de bizony mondom, hogy jó, nagyon jó idők e jeles rokonszenves alakja. Kevesen voltunk, akik körülvtünk az áldott jó meleg nap fényében sűtkérvé. Hogy azt mondhatom, hogy „voltunk“, azt egy tiszta véletlennek köszönhetem. Hogy is kerülttem az uszáshoz, ami mellett oly számos éven kitartottam, leszámítva muló szeretkezést az atletikával, vívással, evezéssel és tornával?

A kilencvenes évek közepén egy szép őszi délutánon a Császár-fürdőben voltam, rendes tanýamon, az uszodában. Valaki rá-üt a vállamra és megszólít: „Jó napot, kis doktor. Maga egész jól uszik; miért nem vesz részt versenyben?“ Nagyon néztem. A „kapitány ur“ volt; már mi gyerekek csak úgy szólítottuk őt, de az uszodában mindenki ismerte a kedves, akkor már nyugdíjban levő uriembert, aki akkortájt Magyarország legjobb távuszója volt. A „kis doktor“ címzés nekem szólt; a jobb uszókat, ha ne-veltem nem tudta, per „doktor“ szólított, alkalmasint az uszástudomány doktorát érve ez alatt. Voltak egyetemi tanárok, atya-mesterek, végül kis Istenek a ranglétrán. Szóval: elbáméskodtam. Verseny? Mi az!? „No jó“, mondta az öreg, miközben jobb tenyerével egy marék vizet csapott a bal hóna alá (ez annyit jelentett, hogy most uszni fog), „ha akarja, vasárnap benevezem egy versenybe, ahol biztosan nyerni fog. Tíz órákor el fogok jönni magáért.“ Hogyne akartam volna! Megmondtam neki a nevetem és utasításai szerint egész héten bősziúlen trenirozom és álmainnak is verseny volt egyedüli tárgya, majd kiugrottam a pap-lan alól, olyan izgatottan hadonáztam. Persze győztem. Szombat-rol vasárnapra való éjjel álmatlanul hánykolódtam fekhelyemen. elfo-gott a lámpaláz már akkor. Alig bírtam türtöztelni magam, hogy virradat előtt ki ne ugorjam az ágyból és oly epedve vártam a kapitányt, mint Csipkerózska a királyfit. Pont fél 10 és megje-lent. De — pechje volt. Édes atyám barátságosan fogadta, le-ültette, a dolog érdemi részéről azonban hallani sem akart. „Mi-csoda? A Sanyit uszóversenyre?! Hát még mit nem! Hiszen az a legnagyobb . . .“ A többit beléfojtotta az udvariasság, de én, aki szívszorongva leskelődtem, hozzá gondoltam a többit. Rövi-den: a kapitány szomorúan távozott, engem fülön fogtak, lehord-tak és könyvet nyomva a markomba, bezártak a szobába, hogy a tudomány emelőin táplálkozzam. A „koszt“ azonban nem na-gyon ízlett, mert egy ideig meredten bámultam a betűkre, de foly-ton azon járt az eszem, hogy az édes hazánk uszó-sportjában tá-tongó úrt nekem és csak nekem lehet betölteni. Merészen oda-ugrottam az ablakhoz, kimásztam rajta (földszint volt) és lélek-szakadva rohantam az uszodába. A hazulról kiküldött fogdmegek már a startnál láttak csak. Hát — csunyan kikaptam. Minden-képen. A vízben vagy 8 méterrel. Otthon — ne tépjük fel saját emlékek sebeit — rövidebbet kaptam ki, de fájt az is, még job-ban. Hagyjuk ezt!

Felesleges még mondanom, hogy első kísérletem „leverő“ tapasztalatai nem tántorítottak el az uszástól. Sőt! Hát így került, hogy én is ott voltam Porzolt gárdájában, mely valóságos meg-hílt családot alkotott. A verőfényben végighasalva, a sziesztázó nilusi krokodilok böles szemlélődésével hallgattuk öreg vezérünk jó humoru elbeszéléseit. Sport, kártya, sőt tán még szerelem is szóba került adomái során, melyek nem voltak mindig igazak, annál inkább azonban érdekesek. Alig volt egy tucat körülötte, de azok aztán délelőtt tisztól délután kettőig kitartottak vele. Vol-tunk is olyanok, mint a cserzett bőrű sioux-indiánok. A cser-zett bőrré különben meglehetősen szükségünk is volt, mikor 3-kor értünk haza ebédelni. Hiszen méltóztatnak érteni . . .

1896-ban már három verseny volt az eddigi egy-kettő he-lyett; tavasszal nyertem három díjat, ezért lemehttem Sió-fokra, ahol tiszteletdíjat is nyertem. Szülem ennek nagyon meg-örülték és a „sportírányzat“ odahaza kedvezőbb lett; nem indult különben csak Kósza néven, antely név mellett a legújabb időki hűségesen kitartottam, szerettem neki sok jó barátot, akik-nek körében sok kellemes percel töltöttem, persze ellenséget is. Node: „There are no roses without thorns.“* (Ejnye hát, nem

* Nincs rózsza tövis nélkül.

hiába jártam meg „Londonországot“; van legalább láttatja!) De most már másról is akarok írni, mert a sok még a jól is meg-árt, hát még a sportból.

A síófoki verseny után tartották meg az akkortájt híres „Anna-bál“-t. Vigan áldoztunk Terpsichore** oltárán és tánc közben éltünk mindenkit, aki Anna volt. Éjjel után egy órákor váratlanul koromsötétség borult a teremre, mint utólag kiderült, azért, mert a gépész nem tudván, hogy még táncolunk, illetve táncolnánk, kikapcsolta az elektromos áramot. Az ijedség első pillanatában azt sem tudtuk, fiúk vagyunk-e, vagy lányok. A gépésznek erőlyes utasítás ment és lön világosság, de ismét zavart csinált, amennyiben első tekintetünk Porzsolt Gyula bátyánkra esett, aki egész este egy gyönyörű hölgygel foglalkozott és most igen kétes helyzetben volt, amennyiben a sötétben mindketten elestek, de hogy, hogy nem, egy szerencsére ép közel levő divánon és nem a földön találta őket ámuló szemünk. Így akarta a jó sors! Gyula bátyánk és hölgyének szerencsés megmenekülését még néhány pezsgős és bors butélia halálával (engesztelő áldozatként) ünnepeztük meg és ennek folytán a hangulat emelkedett sége mi kívánni valót sem hagyott hátra. A hölgyek apránként elszállingóztak és mi elhatároztuk, hogy Gyula bátyánk ideáljának éjjeli zenét adunk. A zene isteni volt és a felülről leesepegő folyadék arról győzött meg bennünket, hogy Önagságát a „Sajó kutyám, jaj de mélyen aluszol“ értelmes dallama a könyekig meghatotta. Mire dolgunkat jól végezve, a Balaton felé tartottunk, rajonban; a mulatság befejezése teljesen aktaszerű volt és a síófoki csendőrség jegyzőkönyvadatából bőven kiviláglik; az sokkal pontosabban jegyezte fel, mint én tudnám megírni. Ezen évben külföldi vendégeink is voltak és pedig E. Toepfer, a berlini „Poseidon“ tagja, Wahle, Rubel és Freund Wienből. Ezen alkalommal is mesésen kivágta magát Porzsolt Gyula. Mint jó házigazda és igaz magyar ember, szívesen látta vendégeit, de viszont szívből gyűlölte az osztrákokt és hogy a kedves sógorokat valamivel bosszantsa, hát francia nyelven köszöntötte fel őket. Természetesen egy betűt sem értekkel belőle, mi is csak úgy, sejtettük, hogy a sorok közt nem a legjobbat kívánja nekik az öreg.

Az uszósportnak voltak még a közönség körében akkortájt vakbuzgó hívei, akik minden aktív részvétel nélkül a legnagyobb mértékben érdeklődtek a versenyek iránt, pontosan ott voltak minden meetingen, folyton a versenyzőkkel tartottak és sok háberut csináltak velük végig; ezek közül már csak sajnós, Kutassy Vince bátyánk maradt hű az uszósporthoz. E háborúkból alkalomadtán még leszak bator egy-két esztázást elmondani, most csak még egy esetet akarok elmondani, mely élénken igazolja, hogy a versenyzők fanatizmusa még az érdeklődőket is messze túlszárnyalta. Különösen híres volt ebből a szempontból Balatoni Károly, akinek közmondásos végsputájához hasonlókat hosszú sportműködés alatt senkinek sem tapasztaltam. Elmondhatom, hogy élt-halt a sportjárt. Különösen jellemzi reá nézve a következő eset, mely a kilencvenes évek végén esett meg vele:

Az volt az első év, amidőn Tihany és Földvár közt rendezték a Balaton-átúszás bajnoki versenyét. Korán reggel Tihanyból voltak indulandók az uszók és az őket kísérő csónakok. A tomboló vihar magasra korbácsolta azonban a kitűzött napon a szilaj hullámokat és így a startnál hajósok és motorosok kijelentették, hogy életüket nem veszélyeztetik és nem hajlandók az uszók kísérni. Balatoni Károly, aki már levetkőzött, azzal válaszolt: „Ha maguk nem mernek kísérni, úgy kíséret nélkül uszom át, de átuszom!“ Vízbe ugrott és elkezdte az átúszást. A hajósok megszégyenítve ezen nem várt lefőzésre, mégis átkísérték az uszó versenyzőt. Szerencsésen át is uszta a Balatont, bár valóságos Istenkísértés volt ez a példátlan vakmerőség, melyet a mai generáció fán már csak egy Niebelung-eposzbeli hősnél tud megérteni. Más idők, más emberek!

Az uszósövetség megalakulásának első évfordulója.

— Irta: —er— or dr. —

1907. év december havában érett meg a nemes gyümölcs és uszósportunk hosszas küzdelem után elérte vágyainak tetőpontját, történetének kiemelkedő határkövét: az *önálló szövetséget*. 1907. év december havában tartotta alakuló ülését a „Magyar Uszó-Szövetség“ s ekkor volt az, hogy az egyletek bizalma folytán néhány lelkes sporttársammal — kik velem voltak mindig a küzdők első sorában, — elvállaltuk az új szövetség vezetésének nehéz munkáját. S bár kemény akadályokkal, ősi előítéletekkel, kishitűséggel és bizalmatlansággal kellett megküzdenünk az előkészítés fáradságos munkájában, Isten segítségével sikerült ezek felett mégis diadalmaskodnunk, — akkor midőn zászlónk kibontva és a nemes célok az alapszabályokban lefektetve előttünk voltak, mintha megszállt volna gyengésükünk tudata, hogy vajjon el fogjuk-e találni mindjárt a

helyes csapatát, melyen haladnunk kell, megfogjuk-e lelmi a legcélravezetőbb eszközöket, melyekben és melyek által erőssé, tiszteltté tehetjük szövetségünket? S ekkor mindnyájan, a szövetség akkori vezetői, erős akarattal fellettük magunkban, hogy legjobb tudásunkkal, kölesönös állvetett munkával fogunk tovább törni és — *győznünk kell*.

S elkezdődött a munka s nekem sajnós — változott viszonyaim folytán — néhány rövid hónap után meg kellett válnom a szövetségtől.

S ma az alakulás évfordulóján úgy érzem magam, mint a hajós, aki hosszas küzdelem után már-már elérte a várva-várt kikötőt, s a part ismerős vonásai, az édes otthon képe feltűnnek álomra borult szemei előtt, miközben aztán a hirtelen támadt szélvihar felkorbácsolja a hullámokat, visszakergeti a kis sajkát a nyílt tengerre, hol a felriadt vándort zugó örvények tajtékzó hullámok és a szürke, ködös égbolt veszik körül.

Igy látom küzdeni az uszósövetség gyöngye sajkáját a szenvedélyek és lappangó gyűlölködés felkorbácsolta tengerén, a személyeskedések piszkos hullámai által nyaldosva, az ármánykodás, eselvetés örvényei között. A kormányon ülők mintha elvesztették volna önbizalmukat, tekintetük hiába mered a ködös éjszakába, mert az égboltról eltűnt a vezérlő csillag az eszményi célokat eltakarták az önző, titkos egyéni célok gomolygó fellegei.

Az egy év előtt élénk varázslat kép, de megváltozott. Jól tudom, hogy bennünk is ér a vád azért, kik néhányan, a harc közben ott hagytuk zászlónkat. De hisz nekünk fáj ez legjobban, mert lelkiismeretünk szemrehányó szava folyton azt zugja fülünkbe: talán nem így történt volna, ha ott maradtatok volna a küzdőterén, s ha akkor is, mégis ez lett volna a dolgok kialakulása, ott kellene most lennetek, hogy osztozzatok azokkal búban, bajban, kik kitarítottak mind-vegés-végig. Jól tudom azt, hogy voltak, akik helyes irányba akarták terelni a szövetség működését, voltak, akik lankadatlanul kitarítottak az igazi célok mellett, de törekvésük megtört a kényelemszeretet, önző vágyak és tetszelgő húság kemény kösziklái.

Nem is vádolni, korholni akarok ma, hisz ez nem ille- nek a szeretet, a béke magasztos ünnepehez, nem is akarok új úszköt dobni a talán már lelohadó szenvedélyek zsaratnokába, csak *kérni* szeretnék valamit azoktól, kiknek működése akadályozta eddig a szövetség igazi fejlődését.

Amint majd két ezred éve szent karácsony estéjén megszületett a Megváltó Jézus, hogy békét, szeretetet, önzetlenséget, önfeláldozást árasztson szét és támaszson itt a földön, akként támadjon fel az ő szívében, egész valójukban az a tudat, hogy csak a békeszeretet, önzetlenség és önfeláldozó munkásság, *egyedül* azok az eszközök, melyek bármely eszmét előbbre vihetnek.

S amint a három királyokat az esti csillag elvezérlé a pusztákon keresztül ahhoz a kis jászolhoz, honnan vilá- gosság áradt a lelki sötétségben tévelygő emberiségre, úgy leljék meg ők is az említett vezérelvek alapján a zavarokból kivezető utat, mely elvezet az egyesek, egyletek és az egész társadalom bizalmának teljes elnyeréséhez, s a szövetség igazi céljainak megvalósításához: az erős, hatalmas magyar uszósport kiépítéséhez.

Boldog karácsonyt s — *boldogabb újévet!*

A Budapesti Torna-Club uszóversenye.

Uszósportunk további fejlődésére és erősödésére nézve nagyjelentőségű volt a BTC. vasárnapi versenye, mely a lehető legteljesebb siker jegyében folyt le. Népes mezőnyök, érdekes végküzdelmek, gyors és akadálytalan rendezés, jó sportbeli eredmények, nagyszámú nézőközönség voltak a helyzet szignatúrája. A BTC. lelkes uszósztályi vezetője, Szücs Vilmos, a kitünő tornász, aki példátlan buzgalommal és oda- adással végezte az előkészítés kemény és fárasztó munkáját, joggal lehet annak gyümölcsére büszke, mert a meeting minden ízében sikerült volna nem egy, az uszósport terén kezdő, de akármilyen régi egyletnek is becsületére, díszre vált volna. Néhány jó eredményt értek el uszóink; így mind- denekelőtt Ónody ismét való elsőrangú 100 m.-es uszása érdem- Delat dícséretet, míg a nap másik főversenyében győztes Dománth az egész szezonon át tartott erős tréning következtében formavisszaesést tanusított, ami fölényes győzelme dacára is kivilágított folytonos iránytévesztéséből és némileg

** A cikkirő minden esetleg hozzáintézendő kérdéskösdést meg- előzendő, eleve is kijelenti, hogy T. a tánc művésze és nem zsidó ünne- p.

bizonytalan tempójából. A megnyitóversenyben Fehéry Gábor (MAFC.) Munk feletti canter-győzelmével beigazolta, hogy legelső flyereink egyike; a stafétaversenyben is remekelt, egyetlen győzelméből az oroszlánrészt kivéve. A 100 m.-es melluszásban Kálmán Ernő (ÓTE.) ért el jó időt: 1 p. 28.4 mp., a hátuszásban pedig főleg Pócs István (ÓTE.), akinek előfutam-eredménye (45.8 mp.) elsőrendű klasszisra vall. Sugár Aladár (FTC.) is említésre méltó időt uszott 48.8 mp.-el, míg Demján Oszkár (BTC.) hátamutakozott be, 50 mp.-es uszásával respektábilis all-around formáról tett tanúságot. A 200 m.-es versenyben sem Las-Torres, sem Hajós nem indultak és így Hégnér lett első, akiben azonban még jó néhány másodperc volt. Nagy Géza 2 p. 45.4 mp.-es idejével elismerésreméltóan állta meg a helyét. A rendező egyeslet ifjú gárdája első ízben szépen mutatkozott be nyilvánosan. A hendikepelés Kugler szakavatott kezére valott és szinte kifogástalannak volt mondható, a rendező-apparátust: Szücs Vilmos, Ujváry Ödön, Halmay Zoltán, Plachy Jenő és Tamedly Mihály, élükön Iszer Károlylyal, tevékenységét már fentebb kellett dicsőítőleg kiemelniünk. Részletes eredmény a következő volt:

I. *Megnyitóverseny 40 m.* (bajn. kiz.) 1. Fehéry Gábor (MAFC.) 23.2 mp. 2. Munk József (MTK.) 24.8 mp. 3. Rimanóczy Jenő (BTC.). Biztos fölényvel kitűnő idő alatt nyerve. Indult még Pogány Andor (BAK.) és Erdős Gyula (BAK.).

II. *Középsíkoldai hendikep 60 m.* 1. előfutam. 1. Bihar Aladár (Balaton) 5 mp. h. 47 mp. 2. Baráth István (BTC.) 0 mp. h. Indult még Zoltán Jenő (BTC.) 3 mp. h., Weiler István (BAK.) 6 mp. h., Kolozsvári Alajos (MUE.) 11 mp. h., Róth Henrik (MTK.) 12 mp. h. 2. előfutam. 1. Madary István (BTC.) 5 mp. h. 48 mp. 2. Erényi Rezső (MAFC.) 7 mp. h. Indult még Földi Ferenc (BTC.) 1 mp. h., Néry István (Balaton) 3 mp. h., Wendelin István (BAK.) 9 mp. h., Scholz Erich (BTC.) 11 mp. h. 3. előfutam. 1. Weisz Lajos (BAK.) 5 mp. h. 48.2 mp. 2. Halász Imre (MAFC.) 1 mp. h. Indult még Móry Jenő (Balaton) 8 mp. h., Szigeti István (FTC.) 9 mp. h., Gácsi János (FTC.) 10 mp. h. Döntőfutam: 1. Baráth István (BTC.) 0 mp. h. 46.4 mp. 2. Halász Imre (MAFC.) 48.4 mp. 3. Bihar Aladár (Balaton).

III. *Szenior melluszás 40 m.* (30 éven felül.) 1. Schrank József (BTC.) 34.4 mp. 2. Káldor Henrik (FTC.) 35.4 mp. Ind. még Grünfeld (MTK.). A győztesnek igen szép stílusa van; fordulója miatt nagyon sokat vesztett, de mindamellett biztosan győz 1 m.-rel.

IV. *Főverseny 60 m.* 1. Donáth Leó (MAFC.) 37.4 mp. 2. Domonkos Pál (FTC.) 38.8 mp. 3. Hégnér Jenő (MUE.). Indult még Bihari Henrik (Troadero, London). A versenyt kétszer uszták végig, mert első ízben, midőn a helyezést így alakult: 1. Donáth 37 mp. 2. Hégnér. 3. Domonkos, akkor a versenyt az egész mezőny előbbindulása miatt megsemmisítették. Donáth ugye első, mint másodikban lehetetlenül félreuszott; Hégnér harmadik helyét az újraszás alkalmából a 38.8 mp.-es idővel szemben a 200 m.-es verseny okozta fáradtság teszi érthetővé. Bihari egy pillanattal sem volt versenyben.

V. *Juniorverseny 80 m.* 1. előfutam. 1. Ruda Kornél (BBTE.) 1 p. 02 mp. 2. Fogas Jenő (MUE.). 3. Fox Jenő (BAK.). Indult még Madary István (BTC.). 2. előfutam. 1. Burgmayer Ferenc (FTC.) 58.8 mp. 2. Szilágyi Ottó (MAFC.) 3. Eperjessy Béla (FTC.). Indult még Német József (BTC.). Döntőfutam: 1. Eperjessy Béla (FTC.) 59.8 mp. 2. Fogas Jenő (MUE.) 1 p. 00.8 mp. 3. Burgmayer Ferenc (FTC.). Szép verseny, $\frac{3}{4}$ méterrel első, $\frac{1}{2}$ méterrel 3-ik.

VI. *Hátuszáshendikep 60 m.* 1. előfutam. 1. Kiss János (FTC.) 4 mp. h. 1 p. 03 mp. 2. Rauchmaul Emil (BTC.) 5 mp. h. Zoltán Jenő (BTC.) 0 mp. h. 1. előfutam. 1. Pois István (ÓTE.) 10 mp. h. 55.8 mp. 2. Sugár Aladár (FTC.) 7 mp. h. 3. Demján Oszkár (BTC.) 4 mp. h. Indult még Perényi János (FTC.) 6 mp. h. Döntőfutam. 1. Demján Oszkár (BTC.) 4 mp. h. 54.2 mp. 2. Sugár Aladár (FTC.) 55.8 mp. 3. Pois István (ÓTE.). Kitűnően sikerült előnyosztás. Sugár és főleg Pois eredményei kitűnőek.

VII. *Hölgyhendikep 80 m.* 1. Steiner Erna (MUE.) 7 mp. h. 1 p. 35.4 mp. 2. Vaszarits Tusi (magán) 11 mp. h. 1 p. 39 mp. Indult még Szép Ilonka (MUE.) 5 mp. h.

VIII. *Főverseny 100 m.* 1. Onody József (MUE.) 1 p. 07.4 mp. 2. Schwendtnér Pál (Balaton) 1 p. 12.4 mp. 3. Rimanóczy Jenő (BTC.). Pompás idő, fölényes végig vezetve aratott győzelem. Ezek indultak.

IX. *Nagy staféta verseny 5×40 m.* (bajn. kiz. tetsz. sz.). 1. MAFC. (Fekete, Eisner, Szegő, Fehéry, Donáth) 2 p. 04.6 mp. Átlag 24.8 mp. 2. MTK. (Lantossi, Hornung, Lepnickér, Róth, Munk) 2 p. 05.8 mp. Indult még a FTC. és a BAK. Fekete indul elsőnek és némi előnyt hoz, amelyet Eisner Hornunggal szemben, aki tréningatlan volt, tekintve meglepő jól uszott, is-

mét elveszt, Szegő pedig még valami kevéssel növeli a MAFC. hátrányát; a bravúrosan uszó Fehéry azonban nemcsak hogy behozza ellenfelét, de még előnyt is hoz, úgyhogy Donáth biztos győztesként uszik be.

X. *Melluszás hendikep.* 1. előfutam. 1. Kálmán Ernő (ÓTE.) 11 mp. h. 1 p. 40.2 mp. 2. Biró Károly (MTK.) 8 mp. h. 3. Kerékgyártó Andor (MUE.) 17 mp. h. Indult még Gácsi János (FTC.) 14 mp. h. 2. előfutam. 1. Demján Oszkár (BTC.) 15 mp. h. és Szőke Endre (BAK.) 8 mp. h. holtversenyben 1 p. 43.8 mp. 3. Perényi Béla (FTC.) 11 mp. h. Indult még Nádas Sándor (BAK.) 9 mp. h. és Koób Géza (FTC.) 12 mp. h. Döntőfutam. 1. Kálmán Ernő (ÓTE.) 1 p. 39.4 mp. 2. Szőke Endre (BAK.) 1 p. 40 mp. 3. Biró Károly (MTK.). Fényes hendikep, karespással nyerve.

XI. *200 m.-es uszás.* 1. Hégnér Jenő (MUE.) 2 p. 44 mp. 2. Nagy Géza (Balaton) 2 p. 45.4 mp. Indult még Rimanóczy Jenő (BTC.), aki feladta. Hégnér könnyedén fogta fel a dolgot és bár a szívósnak küzdő Nagy állandóan mellette tartotta magát, $1\frac{1}{2}$ méterrel győzött tetszése szerint.

XII. *Hendikep 400 m.* 1. Fekete István (MAFC.) 60 mp. h. 7 p. 13.2 mp. 2. Apor Loránt (MUE.) 70 mp. h. 3. Wendelin István (BAK.) 33 mp. h. Indult még Földi Ferenc (BAK.) 0 mp. h. Demján Oszkár (BTC.) 7 mp. h. Vajda Gyula (BAK.) 25 mp. h. Tamedly József (BEAC.) 45 mp. h.

Belföldi hírek.

A BALATON USZÓK EGYESÜLETE folyó évi december 19-én tartotta meg évzáró háziversenyét. A két főversenyt egyaránt értékes idővel Schwendtnér és Lenkei nyerték meg, bár azt hisszük, hogy előbbi valamit még ki tudott volna adni magából. A verseny részletes eredménye a következő: I. Főverseny 100 m. 1. Schwendtnér Pál 1 p. 12.4 mp. 3. Nagy Géza. 3. Hortváth Antal; ezek indultak. II. Főverseny-melluszás 100 m. 1. Lenkei Károly 1 p. 24.8 mp. 2. Nagy Jenő 1 p. 30 mp. 3. Nagy Géza; ezek indultak. Lenkei részidő: 14, 30, 48, 66.) III. Választmányi díj 60 m. handicap. 1. előfutam. 1. Simon Imre 3 mp. hátr. 46.8. 2. Nagy Géza 8 mp. hátr. 3. Novák István 0 mp. hátr. és Bihar Aladár 7 mp. hátr. 5. induló. 2. előfutam. 1. Lenkei Károly 5 mp. hátr. 47.4. 2. Schwendtnér 10 mp. hátr. 3. Novák Jenő 7 mp. hátr. Indultak még: Störér, Horváth. Döntő futam szerdán este volt és eredményét jövő számunkban adjuk. IV. Staféta-handicap 3 × 40 m. Mell. hát. magyar. 1. B) csapat (Bihar, Polinszky, Nagy G.) 10 mp. hátr. 1 p. 45 mp. 2. A) csapat (Lenkei, Nagy J., Schwendtnér) 20 mp. hátr. 3. D) csapat (Novák István, Störér, Simon) 0 mp. hátr. Indult még C) csapat. Végül még vízipóló-mérkőzés volt.

MAGYAR VERSENYZŐ KÜLFÖLDÖN. Wiesel Ernő, a MAC. tagja, aki tanulmányait jelenleg Németországban folytatja, mult vasárnap indult a müncheni SV. München versenyén, a 200 m.-es versenyt könnyen nyerte 3 p. 30.4 mp. alatt.

A SPORTKEDVELŐK KÖRE január 9-én háziversenyt szándékozik rendezni a Rudas-fürdőben és ennek keretében egy 60 m.-es gyorsuszás és 3×40 m.-es stafétaszámot vegyes vagy tetszés szerint) óhajtott beiktatni, mint meghívási versenyeket.

A MUE. ÉVZÁRÓ VERSENYE, mint rendesen, úgy az idén is december 26-án, karácsony másodnapján lesz. A szezon vége alkalmasint érezeti a meetinggel káros hatását és a jó klaszsisu versenyzők pihenőjüket csaknem valamennyien már elkezdve, nem fognak starthoz állani. Az 500 m.-es főversenyben sem a beteg Hajós, sem a formán kívüli Las-Torres nem indulnak és így Ádám vagy Apor, vagy más alantasabb képességű uszó győz alkalmasint. A 80 m.-es gyorsuszásban Onodnyak nincs ellenfele, a stafétaversenyekben pedig az elrehaladt szezon miatt aligha veszi fel a rendező egyeslettel valaki a versenyt. A 60 m.-es hátuszásban Pois fog győzni, míg a vízipóló érdekldésre tarthat számot egy kombinált bécsi csapat részvétele — ha ugyan lejön — folytán. A többi szám közül még megemlítjük a 100 m.-es (bajnokság kizárva) versenyt, melyben Hégnér és a 200 m.-es oldaluszást, melyben Apor arat diadalt. A többi szám jelentéktelen junior- vagy handicap-verseny.

A MAFC. USZÓOSZTÁLYI ELNÖKE Fülöp Károly, jeles hátuszórekorderünk lett ismét, míg kapitány Donáth Leó marad.

SPORTSZERŰ USZODÁT fog, hír szerint, a főváros az Ártézifürdő helyén létesíteni, még pedig a méreteket úgy tervezik, hogy versenyen állítólag 60 m. hosszú pálya fog rendelkezésre állni.

OLDI ÖDÖN a volt melluszórekorder, orvosának rendelete folytán teljesen kénytelen a versenyzéstől és tréningtől tartózkodni és lehet, hogy egy évig, de lehet, hogy egész életére fog e tilalom tartani. A tulfeszített és agyonhajszolt szervezet rettentően megboszulja most magát és egynehány díj és „egyleti érdék” a szivtágulásért bajosan nyújthat kárpótlást.

CLUBKÖZI MATCH lesz jan. 3-án a BEAC. és MAC. között, melyre a két kiváló főiskolai egyetünk agilis munkáját teljes mértékben méltányló tudományegyetemi rektor, dr. Székely István, pontverseny-vándordíjjal ajánlott fel, mely 3-szor egymásután, vagy ötször egyáltalán nyerendő. A versenysorrend a következő: I. Gólyaverseny 40 m. II. 400 m.-es uszás. III. Melluszás 60 m. IV. Staféta 5×40 m. (tetszők szerint) V. 100 m.-es uszás. VI. Hátuszás 60 m. VII. 40 m.-es gyorsuszás. VIII. 200 m.-es uszás. IX. Staféta 4×40 m. (vegyes).

LAS-TORRES BÉLA. Magyarország 440 yardos bajnoka, drezdai tanulmányait befejezve, visszajött Budapestre és most állandóan itt fog tartózkodni, úgy, hogy a jövő évi versenyeken állandó résztvevő lesz.

CSODABOGARAK. Bravo! Most már meg a geográfiaival van egy kis baj. Bihari Henrik, a londoni „Troadero Swimming Club” tagja, indult a múlt vasárnap uszóversenyen, ami a derék „szak”-lapot arra indította, hogy „trocederoi” gúnyosan felkiáltójelezzék Bihariról beszélni. Ejnye, ejnye! Troadero nem város, se nem ország, hanem uszógyógy, „Trocade Egyesület” magyarul. Hát hiába: hogy az ember olvasni tud és írni nem, az érthető, de hogy írjon és amellet olvasni ne tudjon, az már — csodabogár.

A TETÉNYI-EMLEKVERSENY győztesének 1908-ra, Baronyi Andrásnak (kegyes, gimn.) a Zry-társaság í. hó 25-én, esztörtökön adja át a maga tiszteletdíját, felejtethetlen tagjának, a megboldogott Tetmájér Gézának mesteri kristálykivitelű arképét arany keretben.

INTÉZETI USZÓVERSENY. Jól sikerült uszóversenyt rendezett esztörtökön d. u. a budapesti református főgimnázium Halász Zsiga tornatanár és Vass Tamás tanár vezetésével. A versenyen megjelent Molnár Sándor igazgató is, ki lelkes szavak kíséretében osztotta ki a díjakat. A verseny részletes eredménye a következő: *I. Staféta* verseny 3×40 m. (mell, hát, magyar.) 1. V—VI. osztály csapata (Perin Béla, Csöcsán Viktor, Csöcsán Jenő) idő 1 p. 34 mp. 2. VII. osztály csapata (Koob Géza, Regéczy Lajos, Weisz István.) *II. I—II. osztály* verseny 20 m. 1. Kiss Ernő idő 16 mp. 2. Kiss Károly. *III. III—IV. osztály* verseny 20 m. 1. Pap Zoltán idő 14.6 mp. 2. Halmai Béla. 3. Lofesányi József. *IV. Melluszás* 60 m. *főverseny.* 1. Perin Béla idő 52 mp. 2. Tervey Kálmán. Demján Oszkár versenyen kívül első. *V. V—VI. osztály* versenyen 40 mp. *hendikep.* 1. Polgár Ferenc idő 32.2 mp. (3 mp. hátrány). 2. Pásztélyi András (7 mp. hátrány). 3. Tervey Béla 0 mp. hátrány. *VI. Osztály* verseny VII—VIII. 40 m. *hendikep.* 1. Severlay Zoltán (4 mp. h.) 31.8 mp. 2. Bán Valér (5 mp. h.) 3. Iványi László (3 mp. h.) *VII. Hendikep* 60 m. 1. Weisz István 50.4 mp. (5 mp. h.) 2. Csöcsán Jenő (0 mp. h.) *VIII. Melluszás* *hendikep* 80 m. 1. Koob Géza 1 p. 16 mp. (5 mp. h.) 2. Perin Béla (11 mp. h.) *IX. Hátuszás* *hendikep* 60 m. 1. Csöcsán Viktor 57.4 mp. (1 mp. h.) 2. Perin János (4 mp. h.) *X. 200 m. hendikep.* 1. Támedly József 3 p. 33 mp. (29 mp. h.) 2. Batta Árpád (0 mp. h.) *XI. Vigasz* verseny 80 m. 1. Kiss János 1 p. 09.2 mp. 2. Rískó Elemér. 3. Tervey Kálmán.

HAJÓS HENRIK, kiváló hosszútávusznok, mint résztvevővel értesülünk, súlyos természetű gégebaj folytán operációnak kénytelen magát alávetni, aminek következtében az év utolsó versenyein már nem is indulhatott. Remélhetőleg betegségeit mihamar kikeveri.

Külföldi hírek.

A LIFE SAVING SOCIETY múlt héten tartotta a hölgyek vizsgáló uszóversenyét, mely után a nehéz próbát sikerrel kiállottaknak kiosztotta az okleveleket. A hölgyeknek teljesen felöltözve 20 yardnyi távolságra kellett egy ugyancsak felöltözött mentési objektumot vinni, a vízben levetközni, 200 yardot uszni, aztán 2 emeletnyi magasságból leugrani és a fenékről egy tárgyat felhozni.

A Z ANGOL REKORDOKAT, melyeket az idén állítottak fel, tárgyalta hétfőn az Amateur Swimming Association és a következőket fogadta el: 150 yard hátuszás: Unwin 1 p. 59 mp. 150 yard: Daniels 1 p. 32.4 mp. 200 yard melluszás: Holman 2 p. 45 mp. 440 yard: Taylor 5 p. 27.6 mp. 440 yard: Battersby 5 p. 26.4 mp. 1605 m. Battersby 24 p. 33 mp. Utóbbi rekord az egyik legutóbbi számunkban említett kikötéssel, hogy nem rekord, csak hiteseles eredmény a pálya hosszának néhány cm.-nyi eltérése

miatt. Robinson 2 p. 41.4 mp.-es rekordjának megvizsgálására szűkebb körű bizottság küldetett ki.

A LEGKÖZELEBBI NÉMET NEMZETKÖZI VERSENY február 14-én lesz a Magdeburger SC. rendezésében.

HEALY VILÁGREKORDJÁRÓL most abban a helyzetben vagyunk, hogy részletes leírást közöljünk. Okt. 16-án nyitotta meg Sidney-ben ünnepélyes ceremónia keretében a Lord-Mayor a páratlan százit yard hosszú Municipal-Baths-t, amely alkalomból uszó- és úgrómutatványok is voltak; a Wickham, az 50 yardos világrekordeer, (24.6 mp.) mint műgró mutatkozott be. A kedvezőtlen idő dacára is sűrű tömegekben jelent meg a közönség. Az ünnepi beszédek elhangzása után Sidney város birtokába vette a fürdőt és kezdetét vette a verseny, melynek részletes eredménye a következő volt:

Life Saving Display by the N. S. S. Soabraon Boys. Az életmentés különféle metódusai mutatattak be a közönség élénk tetszése közben.

110 yardos Interclub handicap. Pályahossz 110 yard első vízben. First Heat. 1. J. E. Resulure (Bondy Sw. C.) 15 mp. előny. 2. H. Hardwick (Sidney Sw. C.) 2. mp. előny. Az egykaru Resulure harmadik lett. Idő 1 p. 18 mp.

Second Heat. 1. Cecil Healy (East Sidney Sw. C.) Scr. 2. L. Solomon (North Sidney Sw. C.) 5. mp. előny. 3. F. Cummins (Sidney Sw. C.) 9 mp. előny.

Healy gyilkos tempót kezd és már 100 yardnál az egész mezőnyt elfogta, biztos fölényvel győzve 1 p. 03.2 mp. remek világrekord alatt; a közönség tomboló lelkesedése nem ismert határt, midőn kihírdették, hogy a délelgetett kedvenc „Cecil” világrekordot javított, Daniels rekordját $2\frac{1}{3}$ mp.-el szorítva le, bár sós vízben. Údvrivalgással emelték cluhtársai vállukra.

Third Heat. 1. J. Murray (Bondy Sw. C.) 11 mp. előny. 2. H. Baker (East Sidney Sw. C.) 2 mp. előny. Idő 1 p. 21.8 mp. Karsapással nyerve szép verseny után.

Final. 1. J. Resulure (Bondy Sw. C.) 20 mp. előny. 2. J. Murray (Bondy Sw. C.) 5 mp. előny. 3. Cecil Healy (East Sidney Sw. C.) Scr. 2 yarddal nyerve, karsapással harmadik; Healy itt 1 p. 04.4 mp.-et uszott. Idő 1 p. $4\frac{1}{2}$ mp.

330 yardos Interclub handicap. 1. W. Thompson (Waverley SC.) 15 mp. 2. W. Mac Allister (Pyrmont SC.) 20 mp. 3. T. Lord (East Sidney SC.) 20 mp. Idő 4 p. 30 mp. Karsapással nyerve.

High and Fancy Diving Display. Feltűnést keltett a különben néger eredetű Wickham szép, precíz ugrása. Október 25-én, mint értesülünk, Healy 100 yardon, egy vonalban, de sósvízben 55 mp.-re szorította le Daniels 55.4 mp.-es (3 ford.) világrekordját.

SCHIELE OSZKÁR a Magdeburger SC. háziversenyén szerdán 50 m.-en 32.2 mp. alatt 1 m.-el megverte Gubener cluhtársát.

HAYNES UJ SKÓT REKORDJA 150 YARDON. A közelmultban adtunk hírt arról, hogy C. D. Risk Haynes 150 yardos skót rekordját 1 p. 42 mp.-re javította; Haynes azonban nem engedte riválisának a rekorderi babérokat sokáig élvezni, mert kedden tett sikeres rekordkísérletével ismét nevéhez fűzte a dicsőséget. Mostani rekordja 1 p. 40.2 mp.

SHEFF TIZSZERES 1908. ÉVI BAJNOK! Páratlan rekordot ért el az osztrákok fényes, klasszikus uszója, amennyiben az idei év folyamán nem kevesebb, mint tiz uszóbajnokság győztese lett; és pedig osztrák 1609, 1000, 500, 200, 100, cseh 400, magyar 804 $\frac{1}{2}$, Odera-távuszás, Rajna-távuszás, német 1500 m.-es bajnokság.

A KÜLFÖLDI USZÓSPORT legalább is a számottevő országokban, mint Anglia, Németország, Amerika, Ausztria, Belgium, megkezdte általában véve a téli szünetet, a versenyzők pihennek és alig van hír, ujdonság, mely őket nyugalmukból felzavarná. Csak Olasz- és Franciaországban kezdődnek most a speciális téli versenyek a szabad ég alatt; egyébként csend és némaság mindenfelé.

A MERIKAI „ELLENOLYMPIADOT” jelent be előre 1911. évre Mr. James E. Sullivan, az amerikai Amateur Athletic Union, hogy „a világ megtanulja”, mondá az angolok ellen kiélezett tendenciával, „hogy az Olympiádok hogy kell megrendezni!” Az Olympiád szintere egy nagyszerű, eddig még nem létezett méretű Stadion lenne. — Az uszósportot közelebbről érdekelheti, hogy az amerikaiak minden lehető távra terveznek világbajnok-

KODAK

gépek elismert elsőrangú kamarák.

Napfény melletti előhívó készülékek 6:50 K.-tól feljebb

Minden jobb szaküzletben kaphatók.

KODAK, Gesellschaft, m. b. H. Wien, I., Graben No. 29.

ságokat. Hogy nem amerikai „humbog“-e az egész, arra a jövő fogja a választ megadni.

A J OSZTRÁK PÓLÓVÁNDORDIJAT irt ki a WAC. Bécsben oly osztrák csapatoknak, melyek 1907—1908 és 1909. évben bajnokságot nem nyertek. A vándordíj annak az egyletnek végleges tulajdonába megy át, mely a jövő évben a legtöbb napon keresztül tartotta birtokában. A győztes ugyanis bármikor tartozik egy 8 nappal előbb kibocsátott kihívásnak eleget tenni és a díjért megmérkőzni. A díj igen nagy hatással lesz a bécsi vízipóló további fellendítésére.

OSZTRÁK-MAGYAR KARTELL eszméjét pendítették meg legutóbb az osztrák uszósövetség tanácsülésén olyan értelemben, hogy a két szövetség kizárólag egymást ismeri el kölcsönös területeik kompetens fellendítésére.

A COUPE DE NOEL (karácsonyserleg), mely minden évben tudvalevőleg a nyílt Szajnában tartatik meg és melyet a két legutóbbi alkalmankor Meister (Libellule) nyert meg, az idén ugyanezen a napon (26-án) kerül eldöntésre a Société Nationale à l'Encouragement de la Natation rendezésében; táv körülbelül 180 m.

A Z AMERIKAI ATHLETIKAI SZÖVETSÉG rekordbizottsága a következő az idén felállított rekordokat hitelesítette:

60 yard. 2 ford. 30 mp. C. M. Daniels, Pittsburg, dec. 19. 1907. — 75 yard. 2 ford. 40.2 mp. C. M. Daniels, Pittsburg, dec. 19. 1907. — 80. yard. 3 ford. 43 mp. C. M. Daniels, New-York, márc. 8. 1908. — 220 yard. Nyílttáv, sós viz. 1 ford. 2 p. 40.6 mp. C. M. Daniels, New-York, szept. 19. 1908. — 330 yard. Nyílttáv, sós viz. 2 ford. 4 p. 15 mp. C. M. Daniels, New-York, szept. 19. 1908. — 440 yard. Nyílttáv, sós viz. 3 ford. 5 p. 54.2 mp. C. M. Daniels, New-York, szept. 19. 1908. — 200 yard. Mell, 9 ford. 2 p. 45.4 mp. A. M. Goessling, márc. 18. 1908. — 150 yard. Hát, 5 ford. 2 p. 00.2 mp. A. M. Goessling, márc. 18. 1908. — 400 yard. Staféta, 4 p. 13.4 mp. Atlag 1 p. 0.33 mp. C. M. Daniels, C. D. Trubenbach, L. B. Goodwin. Geo South, márc. 27. 1908. — Plunging 1 p.-en belül 21 m. 20 cm. C. S. Brown, márc. 21. 1908.

A USZTRIA MELLUSZÓBAJNOKSÁGÁT, mint hírlik, az osztrák uszósövetség terve szerint jövő évre 100 m.-es távon első ízben íratnék ki.

A DIANA-DÍJ ügyét a FTC. tudvalevőleg megfelebbezte a Verband der Oesterreichischen Schwimmvereine-hoz, mely a dolog tárgyalását december 10-iki ülésének napirendjére tűzte ki; azóta két hétnél is több idő telt el és az osztrákokra igen kedvezőtlen fényt vet, hogy sem az érdekelte egyelet, sem a sajtó nem értesítették döntésükről. Egy privát uton nyert értesülés alapján azonban lapunk zártakor az a hír keringett, hogy a FTC. apellációját elutasították.

A WESTERN COUNTIES (nyugati grófságok) uszósövetsége kedden tartotta közgyűlését, melyen elhatározta egy hármassprintstaféta-bajnokság kiírását 1909-re, még pedig férfiaknak és hölgyeknek egyet-egyet.

F W. SPRINGFIELD, Anglia idei hosszútáv-bajnoka, szombaton utazott vissza Londonból hazájába C. Swain, az ausztráliai 1 ang. mfdes futóhajónak kíséretében. Springfield, aki Hamburgban jun. 15-én tudvalevőleg 200 m.-en Halmay ellen is győzött, azt hiszi, hogy a februárban tartandó 1909. évi ausztráliai uszóbajnokságokról lekésik.

Versenynaptár.

Mentone április 4.
Nizza nemzetközi verseny április 11. és 12.
Nápoly—Nizza evezősei közötti nyolcas matsh május 2.
Monaco május 30.
Bécsi nagy regatta június 13.
Berlini regatta június 13. és 14.
Nizza közepentengeri bajnokság június 13.
Mainz június 19. és 20.
Bréma június 20.

Dresda június 20.

Bécsi folyamregatta június 27.

Frankfurti nemzetközi regatta június 27. és 28.

Frankfurt, a délnémet szöv. regattája július 4.

Henley regatta július 6. 7. és 8.

München július 18.

Bécsi távverseny szept. 12.

A magyarok kizárva a Henley regattáról.

A Henley-regatta állandó bizottsága december 14-én látogatott ülést tartott, melyen az idei rendezés Henley-regatta zárszámadását tárgyalták le és megállapították a jövő év költségeit. Versenynapokul július 6., 7. és 8-ika jelöltetett ki. Megválasztották azután a tisztikart, mely teljesen a mult évivel azonos, azon kivétellel, hogy Lord Desborough is beválasztottat a bizottságba és pedig C. Frank Willan célbíró helyére. A Henley város polgármestere állandóan tagja a bizottságnak; ezuttal az új polgármester, Mr. Councillor Pither lett a bizottság tagja. A választások megejtése után megvitatták az idegen csapatok nevezéseit és azon egyhangu határozatot hozták, hogy 1909-től idegen államok evezőseinek nevezéseit elfogadják, de csak azokét, kiknek velük viszonyossági szerződésük van. Így tehát mi magyarok onnan ki vagyunk zárva, mert jó szövetségünk ezt még mindig nem intőzte el. Évek óta hasztalan volt sürgetésünk és ha még tovább halogatják, majd így tesz Anglia után a többi külföldi szövetség is és teljesen a magyar királyi házi versenyeken vehetünk csak részt. A szövetségben nem folyik munka, de ha erre rámutattunk, csak beteges érzékenykedést láttunk utána, de a dolog érdemében minden maradt a régiében. Akik ott vannak, nem dolgoznak, akik tudnának dolgozni, azt távol tartják, csak csendes nyugalom, a dolce far niente! Itt a gyümölese, bármily jó csapatunk lehet, Angliába már nem megyünk 1909-ben. Így veszítjük el a talajt lábunk alól lépésről-lépésre. Felhívjuk ismét tehát szövetségünk figyelmét a külfölddel kötendő szerződésekre, nem szabad tétlenül várni továbbra is. Evezőseink külföldön jó nevet szereztek a magyar sportnak, szövetségünk tétlen nemtörődőséggel elveszítjük lassan, de biztosan a külföldi versenytereket. Ilyen karácsonyi ajándékot kaptak evezőseink.

Hírek.

TÁMADÁS A PANNONIA ELLEN. Egy, bár kisebb körben elterjedt napilap december 20-iki száma sportrovatában azon állítást kockáztatja meg, hogy a Pannonia Evezős Club győztes hajóiban oly egynék eveztek, kik nem volnának a Pannonia tagjai. Felhívja a szövetséget, hogy ez ügyben szigorú vizsgálatot indítsanak, mert ez esetleg egy csomó vándordíj megsemmisítését vonja maga után. A cikkirő ezen merész állítása, ha igaz volna, a clubot közmegevetésnek tenné ki és így annál nagyobb bűn ily vakmerő állításokat kockáztatni. A club, kit a jól ismert helyről jövő támadás mélyen sért, a kvalifikálatlan sértésért a cikk írója, illetőleg a lap ellen sajtópört indított.

GEORGE TOWNS ex-világbajnok december 4-én hagyta el Londont, a Charing-Cross pályaudvaron tisztelőinek nagy sokasága jelent meg ez alkalommal a búcsúzón. Towns Páris—Marseilleen át Nápolyban fog hajóra ülni, az Ormuz nevű angol gőzösre, mely Angliából dec. 3-án indult Ausztráliába. A Towns számára megindított aláírás 153 fontot eredményezett. Towns-nak Ausztráliában öcsésével együtt virágzó csónaképítő üzletük van.

A SCHWEIZI EVEZŐS SZÖVETSÉG Bernben tartott közgyűlésén elhatározta, hogy jövő évi bajnoksági versenyeit Neuenburgban tartja az ottani evezős egylet rendezése mellett. Egy új evezős egylettel is szaporodott a tagok száma. A közgyűlés orvosi többséggel elvetette azon indítványt, hogy a nemzetközi evezős szövetségből lépjenek ki. Így tehát a „Federation“ Európa bajnoksági versenyein részt fognak venni továbbra is

A DONAUHORT BÉCSI EVEZŐS EGYLET megnagyobbítja egy földaléképülettel clubházát 23.000 korona költséggel. A megnövekedett taglétszám miatt eddigi helyiségei szűknek bizonyultak.

A FRANKFURTI REGATTA SZÖVETSÉG közgyűlése elhatározta, hogy a Frankfurtba jövő versenyzők hajóit a vonattól a versenypályáig és vissza a vasutra ezental állandóan a saját számlájára eszközölteti. E kiadásai pl. tavaly 660 márkát tettek ki. A csónakok szállítására ügyes szakembereket szerződött és a versenyzők részére a lehető legnagyobb kényelmet

biztosítja. Így azután szívesen keresik is fel a híres frankfurti nemzetközi regattát.

A WIENER REGATTA VEREIN mult vasárnap tartotta rendezési közgyűlését Hierhammer alpolgármester, elnökük vezetésével. A közgyűlésen 200-nál több evezős volt jelen. Hogy remélhető volt-e ezen a mi szövetségünk, ha ilyesmi — érdeklődés (!) — nálunk történt volna. A Wiener Regatta Vereinek összesen 465 működő evezős tagja van és majd a fele ott volt a közgyűlésen. Ezek egyhangulag szavazták meg, hogy az évi tagdíj maradjon ismét a régi, azaz evezősöként 10—10 korona. Az évi jelentést, mely beszámol a császárjubiléumi év már ismert versenyeiről, tudomásul vették, ugyancsak azt is, hogy a gyér bevételek miatt kiadásuk 4000 koronával haladja meg a bevételeket. Az igazgatóság elé vitt azon indítvány, hogy a távversenyt az evezés propagációjának céljából a Duna-csatornában evezők, körül a városban, elvetették. Ehelyett evezős felvonulást fogtak ily célból rendezni. Városi nyolcas verseny rendezését is az evezős viszonyok kevésbé fejtelt volta miatt jobb időkre halasztják. Jóváhagyták az igazgatóság által kijelölt versenynapokat és végül Pohl József másodelnököt tiszteleti taggá választották. Az egész közgyűlés és az utána következett villásreggeli az evezés sportja iránti meleg érdeklődést mutatta és az ülésen kívül is céljaik elérésére beható eszmecsereket folytattak.

A Z EVEZŐS VILÁGBAJNOK R. ARNST. A világbajnokságról 250 font betét mellett december 15-én folyt le W. Webb, a cím viselője és R. Arnst között Wangauiban (Uj-Zeeland.) A 3¼ mérföldes távon mindvégig vezetve R. Arnst könnyen, 8 hosszal győzött 19:52 alatt és így átvette ezzel a világbajnoki címet.

Ez a második alkalom, hogy a wangau-i pályán tartatik a bajnoki match és első eset, hogy mindkét küzdő uj-zeelandi legyen. Arnstól ismét bebizonyosodott, hogy csodálatos evezős. Jelenleg 26 éves és mindössze két éve skullózik, de ugyiszólván, állandóan a vízen van és két év alatt már 1250 fontnyi összeget nyert evezős távversenyeken. Már Ausztráliában első fellépésével oly sokat ígérő evezősnek ismerték el, hogy más mint kezdőt a jövő emberének tekintették. Minden versenyét megnyerte és oly fiatal evezős létre máris világbajnok lett. Ugyanazon folyón és távolságon mérkőzött Webb annak idején Tressiderrel és Arnst ideje 36 mp.-cel jobb, mint volt Webb-é. Webb-nek a világbajnoki címért ez volt harmadik mérkőzése. Először Charles Towns-szal mérkőzött, kinek bátyja a címet átadta. E versenyben szerezte meg Webb a világbajnokságot; másodszer az idén febr 25-én Tressider ellen védte meg, most harmadszori mérkőzésénél pedig őt győzték le.

H. T. BLACKSTAFE amateur világbajnoknak abból az alkalmából, hogy az olimpiai regatta skiffbajnokságát megnyerte, egy szép emléktárgy gyűjtés utáni adományozását határozták el. London szülőföldjének, ki a legnépszerűbb evezős a Themsen, az ő „Bleekil“-jöknek, oly szorgalmasan folytatták a gyűjtést, hogy az egybegyűlt összegből megcsináltatták az ő saját szobrát, mely őt győztes skiffjében ülve ábrázolja. E szoborművet aranyból öntették s annak művészi értékén kívül pusztán aranyértéke 250 font. A remekül sikerült művet egy ünnepélyes aktszal London városházának tanácstermében maga a diszbe öltözött Lord Mayor nyújtotta át. Beszédjében elmondta Blackstafe egész evezős pályafutását, ki most 41 éves koráig összesen 230-szor győzött a különféle evezős versenyeken. Ezek között Anglia bajnokságát egyszer-egyszer nyerte meg. Végül pedig megköszönte, hogy az Olympiádon Londonért és Angliáért sikra szállt és oly sikeresen kiküzdötte a világbajnokságot. Blackstafe meghatva köszönte meg az emléktárgyat és ünnepeltetését. Az evezős versenyektől visszavonul ugyan, de mindig evezős marad és minden evezős ügy igaz barátja.

A Z OXFORDI NYOLCAS VERSENYT is megtartották, itt is, mint Cambridge-ben két kitűnő nyolcas állt ki. E két nyolcasban összesen 9 etoni evezős ült, egymaga kiállított volna egy komplett nyolcast. Mindkét csapatot etoni evezős strokeolta, G. S. Harter a győztesét, R. C. Burne a másikat. A csapatok korrek munkával eveztek, de a klinker-hajójában vezetett verseny nagyon is lassu volt. A két csapat legénysége tovább is trainingben marad, karácsony után fogják a Cambridge ellen evezendő race-csapatot összeállítani.

PROFESSZIONISTÁK EVEZŐVERSENYEI. Megemlékeztünk már lapunkban arról, hogy Angliában mily óriási lelkesedést keltett, hogy az angol professzionista bajnokság ismét a szigetországnak jutott. Ennek hatása alatt két nagy új versenydíjat alapítottak, mert csakis a versenyben fejlődnek az erők. E két handicap-verseny feltételeit megállapították és a versenyt kiírták.

I. „Nugget-Polish“ 500 fontos handicap. Nyitva az egész világ versenyzői számára; pálya a Putney-Mortlake közötti bajnoki táv. Verseny ideje július második felének egy később megállapítandó napja. Nevezési díj 1 font; nevezési zárnap idegeneknek

és gyarmatbelieknek május 1. Az egyesült királyság polgárainak június 1. Nevezések a „The Sportsman“ c. lap szerkesztőségénél adandók le. Díjazás: a győztesnek 250 font, a másodiknak 100 font, 150 font a rendező-bizottság diszkrétciójára bízatik a további díjazásokra.

II. Az egyesült királyság 100 fontos handicapja. Csakis az egyesült királyság polgárai részére van nyitva. Pálya Putney-hídtól a Chiswick-templomig. Verseny napja április 19. és esetleg következő napjai. Nevezési díj 5 shilling; nevezési zárnap márc. 22-én. Nevezések ugyanoda intézendők. Díjazás: elsőnek 50 font, másodiknak 25 font, harmadiknak 10 font, negyediknek 5 font, 10 font mikénti elosztásáról később határoznak.

Jogi és politikai szigorlatokra, alap- és államvizsgákra és az ügyvédi vizsgákra kiváló sikerrel garancia mellett készít elő

Dr. Kállay Zoltán

jogi szemináriuma

Budapest, IV., Magyar-utca 3. szám.

Nem tévesztendő össze hasonló intézetekkel!

A nemzetközi szövetség dolgai.

A Federation Internationale de Football Association brüsszeli kongresszusa nem sokkal vitte előbbre a világ football-sportja ügyét. Sok a baj mindenfelé. Angliában, a football vezetőországban az amatőr és a professzionista szövetségek csatáznak egymással, ezenfelül most az ír és skót szövetségek is önálló képviselőket követelnek, a franciák is új szövetséggel bontották fel országuk rendjét, a csehek önálló szövetségnek való el nem ismertetésük miatt duzzognak. Svájcban is különböző bajai vannak. A szegény nemzetközi szövetség jóformán nem csinál egyebet, mint a veszekedő feleket békitgeti.

A vitákban jóval több a politika, mint a sport, az a legnagyobb baj. Politikai és közjogi kérdéseket pedig még fegyverrel elintézni is bajos, hát még szöcsatákon. Különösen, ha minden nemzet saját a politikai téren el nem ért aspirációit a sportban akarja megvalósítani.

A döntő küzdelem a brüsszeli kongresszusról a budapestire maradt, így a dolog minket felette érdekel. Jövőre a sportvilág szeme rajtunk fog függeni. Szükséges tehát, hogy jó előre foglalkozzunk a vitás kérdésekkel. Ünnepegeken, tudjuk, nem lesz hiány, de igazán emlékeztetésképpen a budapesti kongresszust csak akkor tehetjük, ha alapos előkészítés útján lehetővé tesszük, hogy a vitás kérdések itt magyar kezdeményezésre oldatnak meg.

Semmi kétség, Steiner Hugó a magyar szövetséget kifogástalanul képviselte Brüsszelben. Alaposan érti a dolgokat, szép sikerei is voltak, neve mindig súlylyal esett a mérlegbe. Mégis azt hisszük, hogy a fenforogó vitás kérdéseket előbb a MLSz. tanácsának le kellene tárgyalni, azokban határozott állást foglalni és megbízottait részletes utasításokkal látni el.

Rendkívül nehéz a sportot közjogi országok szerint szervezni, ha tényleg nem országok szerint alakult. Kétségtelen például, hogy bármennyire része is Csehország az osztrák birodalomnak, footballsportjának az osztrák footballsporthoz semmi köze. A tényleges állapotokat tekintve, az osztrák szövetség a cseh szövetséget nem képviselheti. Nézetem szerint — meglehet egyedül állók vele — helytelen csupán azért, hogy a világnak megmutassuk, hogy mi magyarok önnálló nemzet vagyunk, a csehek pedig nem azok, a több évtizedes

cseh-magyar sportbarátság dacára állandóan a csehek ellen foglalni állást.

Ugyszintén a mi footbalsportunk szelleméből, történetéből folyik, hogy nekünk az angol amatőrök mellett kell tartanunk. Elvégre a sport, melyet mi üzünk, amatőr-sport és ha az angol football profizzionizmusban semmi kinevetni való nincs is, mégis, mint amatőrök az amatőrökkel kell tartanunk.

Nehéz kérdés az ir és skót szövetség kérdése is. Nehéz lesz ugyanis oly megoldást találni, mely szerint a méltányos kérdés teljesítése mellett még se adunk túlnagy hatalmat az Egyesült-királyság kezébe.

Mind e kérdésekkel minél előbb, minél behatóbban kell foglalkoznunk, terveket készítenünk, hogy a budapesti kongresszuson a magyaroké legyen a dicsőség, hogy békét teremtet a nagy világ footbalsportjában.

Corner.

Egyébként a kongresszus után tartott értekezlet lefolyása a következő volt:

Az értekezlet volt tulajdonképen a nap legérdekesebb része. A ritkos óhajok, célok itt kerültek napfényre. Magyarország erőyes, sőt kiméletlen fellépésének köszönhető, hogy egyelőre nem valósultak meg és a döntés a jövő évi, budapesti kongresszusra marad, de mint az előjelek mutatják, annak kimenetele immár nem kétséges, a politika, az érdek fog az elhűség felett győzni. Az értekezlet, mely izzó hangulatban folyt le, végre megállapodott abban, hogy a döntő csatát Budapesten fogja vívni. Anglia és Magyarország, mely utóbbi sajnos álláspontjával egyedül állott, igen hevesen összeszólalkoztak, sőt Anglia egy perfid javaslata majdnem nyílt konfliktusra vezetett és csak az elnökö Woolfall, valamint a belga *Laveley báró* békítő közbelépése tudott annyira esillapítólag hatni, hogy az ellentétek egyelőre elsimultak. Az értekezlet lefolyása következő volt:

Anglia azon kívánságának adott kifejezést, hogy Skócia, Írország és Wales a „FIFA.“ kötelékébe mint külön szövetségek felvétessenek és szavazó jogosultsággal bírjanak.

Németország javaslata azt a formulát ajánlotta, mely általánosságban kimondja, hogy a „FIFA.“ egy országnak azon szövetségét vagy szövetségeit is szavazó jogosultsággal felveheti, mely országnak a „FIFA.“-ban már ben levő szövetsége ezt meg nem tenné, ugy a felvétel iránti kérelem még napirendre sem tűzhető. Indokolásában kifejté, hogy ezáltal Skócia, Írország és Wales, melyek felvételét Anglia nem ellenezné, tagjai lehetnének a „FIFA.“-nak, míg pl. Csehország, melynek felvételét Ausztria okvetlen ellenezné, sohasem juthatna ebbe a helyzetbe.

Magyarország hivatkozva a fél év előtti wieni kongresszus elvi álláspontjára, határozottan ellenzi a három angol szövetségnek mint önállóan felvételét és a német javaslatot mint az elvi álláspont kijátszásának tartja. Hogy azonban a három angol szövetségnek hely biztosíthatassék, a „FIFA.“-ban, azt ajánlja, hogy minden állam négy szavazattal bírjon, melyeket legfeljebb négy, de egy képviselő is leadhasson. A négy angol szövetség pedig mint United Kingdon (Egyesült Királyság) szerepeljen a „FIFA.“-ban.

Szenvedélyes vita indult meg ezután, melyben valamennyien a magyar álláspont helyességét és korrektségét méltatva, azt fogadták volna el a bpesti kongresszus tárgyalásának alapját, ha Anglia egy újabb javaslata azt halomra nem dönti.

Mialatt t. i. a magyar javaslat szövegezését, melyhez Anglia is hozzájárult, állapítják meg, Anglia azt indítványozza, hogy miután az United Kingdon-nak a négy szavazatát négy szövetségre kell elosztania, ő úgy véli, hogy Magyarország és Ausztria is, melyek Anglia nézete szerint közös birodalmat alkotnak, közösen bírjanak négy, illetőleg egyenként 2—2 szavazatot. Erre aztán kitért a vihar. Magyarország és egészen lojálisan Ausztria is tiltakozott ezen felfogás ellen és éles szavakban ítéltek el Anglia hamis eljárását, melylyel lehetetlenné tette a kérdés egyedüli jogos és méltányos megoldását. Csak nagy nehezen esillapodtak le a kedélyek, melynek folyamán az összes javaslatok visszavonattak és végül valamennyi szavazattal Magyarország egy szavazata ellen kimondatott, hogy a jövő évi budapesti

kongresszuson javaslat terjesztessék elő, hogy a három szövetség mint önálló tag felvettessék.

A kongresszust, mely 1 órai megszakítással 9-től 5-ig tartott, 7 órakor este báró *Laveley* által adott bankett követte. A házigazda a külföldi vendégeket Woolfall elnök a „FIFA.“ kebelébe tartozó szövetségeket és Hirschmann titkár a házigazdát és Belgiumot köszöntötte fel. Nagy lelkeséggel fogadták Steiner Hugó toaszját, ki hivatkozással a kongresszus éles hangjára, a nemzetek egymás közti jövőendő barátságára, a könyes ügyek gyors elintézéses módjára utalt, kiemelte, hogy Magyarország, mely nem rendelkezik oly nagy anyagi és hatami erővel, mint a nyugati nemzetek, csak egy kincsével lehet méltó azok barátságára, ha mindig a korrekt, becsületes sportpolitikát üzi. Ez vezérelte őt a kongresszuson is. Előadása, melyet sok humoros fordulattal tarkított, oly nagy hatást keltett, hogy kongresszusi nagy ellenfele Wall maga kezdte az angolok ritkán alkalmazott kitüntető dalát, melyet az összes jelenlévők lelkesen énekeltek, végül siettek őt valamennyien üdvözölni és gratulálni. A csaták sorát *Meisl* (Ausztria) zárta be.

Csapataink őszi nemzetközi szereplése.

Még nem zárultak le a football-pályák kapui, még most is dühöng a sport. Pedig már itt volna az ideje, hogy a meghalt labdarugó-szezon tanulságait vetessese lapra a krónikás. December közepén is átsiklottunk már szerencsésen, de ennek dacára még három elsőosztályu, három másodosztályu és két megismétlendő harmadosztályu bajnoki mérkőzés lejátszása tartja készenlétben (!) az érdekelte csapatokat. Az idény december közepére és azuntal való kitolása most okulásul szolgálhat és intő példaként a Magyar Labdarugó-Szövetségnek, hogy az őszi idényt ne december 15-ikével, hanem már november utolsó vasárnapjaival fejezze be.

Csak az a vigasztaló, hogy több nemzetközi mérkőzés már nincs programmon. Az internacionális mérkőzés szempontjából beszélhetünk egyedül szezon mortale-ról. Az idény rövidsége miatt és a csehekkel való szakítás következtében is a nemzetközi érintkezés csak az osztrákokkal való többszöri találkozásá zsgorodott össze. Bár igaz, hogy nemzetközi szezon más éveken is a tavasz volt, de hogy az osztrák csapatokon kívül más idegen csapat ne kereste volna fel magyar kollégáit, arra 10 éves labdarugó történetünkben példa kevés van. Az osztrákokkal való találkozás ennek megfelelőleg elég sűrű volt. Bécsi csapat több ízben volt Magyarországon, hogy összemérje erejét a magyar ellenfelel, de magyar csapat evvel szemben csak egyszer kereste fel a eszár várost, a MTK.—WAC. találkozása alkalmából. A bécsi szomszédainkon kívül még Prága volt képviselve egy alkalommal Budapesten, amikor a híres *Deutscher Fussball-Club* volt vendége a *Magyar Testgyakorlók Körének*, emel járul még a *Grazer Athletik-Club* látogatása a MAC-nál október 11-én.

Legtöbb nemzetközi mérkőzést a *Ferencvárosi Torna-Club* kiváló csapata játszott. Mindjárt az idény elején, szept. 6-án a *Wiener Sport-Club* jóképességű csapatát látta vendégül. S mindjárt a szezon nagy arányu magyar győzelemmel nyitotta meg azáltal, hogy az osztrák csapatot, amely ismeretes, Bécs egyik legjobb csapata 5:1 arányban megsemmisítő fölényvel győzte le. Ugyanily könnyen bánt el a bécsi *Germániával* is, akit 6:1 arányban vert meg. Az idény végén december 6-án került szemben az *I. Wiener Football-Club* első csapatával, s ezt is, noha már kissé meggyengült képességgel állt ki, biztos fölényvel és ezt hűn kifejező gólaránnyal 3:0-al hagyta helybe.

A *Budapesti Torna-Club*, amely eddig épen a nemzetközi mérkőzések rendezésében tüntette ki magát s olyankor is, midőn hazai ellenfeleivel szemben nem mutatott jó formát, ha osztrák vagy más külföldi csapattal került szembe, mindannyiszor a magyar névnek becsületet szerzett, ez a csapat az őszi szezonban csak egyszer állt szemben külföldi csapattal. A *Wiener Football-Clubbal* mérkőzött csupán. Igaz ugyan, hogy nem engedte győztesen visszatérni bécsi ellenfelét, de a 2:2 arányu küzdelem nem mutatta nemzetközi vetelkedésének megszokott képét.

A *Magyar Athletikai Club* csapata is csak egy internacionális mérkőzést játszott, a *Grazer Athletik Club* csapatával. Az atléták meglehetősen lanyha játék után győztesek

maradtak ugyan 3:1 arányban nem valami jóképességű ellenfelükkel szemben, de maga a mérkőzés semmi tekintetben sem elégitette ki a kis számban megjelent néző-közönséget.

Budapesti csapataink közül még a *Magyar Testgyakorlók Köre* szerepelt két ízben nemzetközi vetélkedésben. Egyedül az ő két ellenfele volt a kontinentális viszonylatokban is klasszis csapat. És egyedül ő képviselte a mieinket a magyar határokon túl. A legnagyobb feladat előtt állt a Testgyakorlók csapata, mikor október 25-én Bécsben a *Wiener Athletikai Club* csapatával mérkőzött. A bécsi csapat nem valami reális körülmények között 3:1 arányban győzött nehéz küzdelem után a magyar csapat ellen. A másik ellenfele a MTK.-nek szintén a kontinens egyik legkiválóbb csapata a *Deutscher Fussball-Club* volt. A november 15-én végbe ment küzdelem eldöntetlen maradt és a magyar csapat nagy szívósságának újabb tanujelét szolgáltatva. A MTK. csapata ezen a mérkőzésen adta ki teljes formáját. A híres prágai csapattal teljesen egyenrangúnak mutatkozott.

Az őszi idény legnagyobb nemzetközi sport eseménye mégis a november 1-ediki magyar—osztrák mérkőzés volt. Ez volt különben a magyar válogatott csapatnak őszi egyetlen szereplése is. A esekkel ugyanis a Nemzetközi Labdarugók-Szövetségének idevágó bojkottja miatt, nem volt módjában mérkőzni. A november 1-én végbe ment osztrák—magyar mérkőzés azonban kárpótolta mindent, mert ott a magyar XI hatalmas küzdelem után 5:3 arányban valósággal szenzációs győzelmet aratott a császárváros személfénye ellen. A győzelemnek sportszempontról nagy értéke van, mert az osztrák válogatott csapat kontinentális viszonylatainkban is első klasszist képviselt. A magyarok elleni mérkőzés előtt a berlini válogatottal mérkőzött Berlinben, s hihetetlen 4:0 arányban verte le Németország legjobbjait. Ezt a csapatot az osztrák szövetség még megerősítette s vérmes reményekkel eresztette utnak Magyarországra felé, hogy behozni a világ előtt az osztrák football-sport supremációját a magyar felett. A későbbi percek a délutáni órákban, azonban kijózanították kissé bécsi kolégáinkat. A magyar válogatott csapat hagyta el győztesen a pályát, nem az osztrák!

Hogyha a magyar football-sport jelenlegi állását akarjuk összehasonlítani a többi nemzetek labdarugó-sportjának jelenlegi állásával, akkor csak az osztrákokkal való érintkezésből indulhatunk ki. Az őszi folyamán elsőosztályú csapatunkat csak egy osztrák csapat tudta legyőzni, ellenben a magyar színek négy ízben arattak diadalt az osztrák felett, s két ízben volt az eredmény eldöntetlen. De a két ország erőmértékéül mégis csak a magyar—osztrák mérkőzést fogadhatjuk el, mert itt találkozott a két ország legjobb tízenegye. Azonban nem kell itt elfelejtenünk, hogy a magyar csapat nagyszerű diadalát idehaza aratta, midőn három tribűn tömege kísérte minden mozdulatát feszült érdeklődéssel, s honorálta mindegyik sikerült akcióját, kellő tapsal és éljennel. Ha majd a magyar válogatott csapat Bécsben fog hasonló diadalt aratni az osztrák felett, akkor majd merészebb hangon írhat a football-krónikás, addig azonban csak az öröm hangján sorolhatja el az eseményeket, nagyobb következtetéseket azonban nem vonhat.

Angol levél.

Nem lesz tán érdektelen, ha az eredmények száraz közlése mellett, még részletesebben ismertetem az angol footballsport legújabb szenzációját: a *Sunderland* 9:1 arányú szenzációs győzelmét a kontinens is járt *Newcastle United* ellen. Valósággal hihetetlennek tetszik az eredmény. A *Newcastle United* évek hosszu sora óta az első osztályban szereplő csapatok között is a legjobbak egyike. Ha a kontinens bármely országában áll elő hasonló eredmény első osztályú csapatok között, e fölött napirendre térünk. De ha figyelemmel kísérjük az angol bajnokságok eredményeit, ott ilyen nagy arányú győzelmekkel csak nagy ritkán találkozunk. Annál érthetlenebb az eredmény, mert a NU. saját pályáján szenvedte e nagy gólarányú vereséget. A mérkőzés az első félidőjében még csak ment valahogy a NU.-nak is a játék, bár ennek befejeztével már kétségtelen volt a *Sunderland* győzelme. A második félidőben azonban S. teljesen

tisztában volt ellenfele gyengéivel. Csatárai feltartóztathatlanul száguldottak el a Newcastle védői mellett, s egymásra lövik a gólokat. Az eredmény teljesen reális. Newcastle csatárai nem voltak rosszak, azonban a védelem — kivéve az öreg *Weithet* — minden kritikán aluli ellenállást tanusított. A közönség demoralizálódása leírhatatlan. Mikor a második félidőben megindult a gólok hullása, mindinkább némábbá vált a NU. híveinek biztató kiáltozása. Voltak, kik könnyezve nézték a népszerű fekete-fehér csapat vergődését. Az ellenpárt pedig gúnyosan tüntetett *Sunderland* mellett. A játékosok valósággal kétségbe estek. A második félidőben egyik védő, (*Pudán*), annyira idegessé lett, hogy a hatodik gól után a pályát is elhagyta. Az első félidőben a S. két gólt rugott, NU. egy tizenegyesből lött góllal javít helyzetén, úgy hogy a félidő 2:1-re zárul. A második félidő heves iramban indul meg. A *Sunderland* csatárai lelkesen játszanak s valósággal éheznek a gólr. *Pudán* a 28-ik percben labdát vét, *Holley* villámgyorsan előre tör, *Lawrance* tehetetlenül áll vele szembe. A 3-ik gól a NU. hálójába jut. A S. fölénye teljes lesz. *Lawrence* két ízben remekül véd, de a negyedik gól rövidesen mégis hálójába kerül. *Brown* töri most át a fekete-fehérek védelmét, közvetlenül a kapu előtt azonban elbukik, de mielőtt elháríthatnák az elbáméskodott bekek a veszélyt, *Holley* keríti hirtelen hatalmába a labdát s az ötödik gólt juttatja NU. kapujába. Majd *Bridgett* eszelezi ki a védelmet s a 6-ik gólt lövi. Most *Pudán* elhagyja a pályát. *Newcastle United* erre teljesen védő taktikát követ, de még így sem tudja *Sunderland*ot újabb három gól elérésében megátolni. A *Sunderland* óriási fölényét mi sem bizonyítja jobban, mint az, hogy a második félidő 28-ik percétől nem kevesebb mint hét gólt rugott! Ezek közül ötöt nyolc percen belül. A többi mérkőzések a következő eredménynyel végződtek: *Preston* győz *Aston-Villa* ellen 3:2-re *Preston*ban, ugyanily arányban nyer *Liverpool* *Sheffield Wednesday* ellen. Érdekes, hogy *Everton* és *Manchester United* közötti mérkőzés is 3:2-re végződött előbbi javára. *Everton* ezen győzelmével ismét a bajnokság élére került. A bajnokság jelenlegi állása egyébként a következő:

	Játék	Pont sz.
Everton	16	25
Newcastle	16	21
Manchester	15	20
Sheffield W.	15	19
Aston-Villa	15	18
Sunderland	16	18

Egyéb eredmények: *Notts County*—*Chelsea* 3:6; *Blackburn Rovers*—*Wollvich* 1:0; *B. Rovers*ben a *Wollvich*ből átlépett *Oshroft*, *Garbutt* és *Kyle* játszottak jól régi egyetük ellen. *Bristol City*—*Notts Forest* 2:1; *Sheffield-United*—*Middlesboró* 2:1; *Bradford City*—*Leicester Fosse* 4:1; *Manchester City*—*Bury* 6:1.

A másodosztályú bajnoksáért folyó küzdeleknél *Fulham* és *Tottenham* találkozása állt előtérben. Ismét bebizonyosodott, hogy *Fulham* saját pályáján játszani nem tud. TH. jobb volt s 3:2 arányú győzelmét föltétlenül megérdemelte. *Birmingham*—*Blackpool* 2:2. Miután *Bolton*—*Wanderers* 3:0-al győzött *Oldham Athletic* ellen, a *Birmingham* esélyei nagyon megesappantak.

A bajnokság állása jelenleg a következő:

	Játék	Pont sz.
West Bromwich Albion	16	23
Birmingham	16	21
Bolton Wanderers	17	21
Tottenham	15	20
Stockport	15	20
Fulham	15	19

A déli ligáért a következő mérkőzések folytak: *Northampton*—*Portsmouth* 4:3, *Southampton*—*Reading* 1:1.

A bajnokság következőképpen áll:

	Játék	Pont sz.
Southampton	18	26
Northampton	16	22
Crystal Palace	19	22
Queens Park R.	19	20
New-Brompton	16	19

A csapatok végső helyezése természetesen még egyáltalában nem lehet következtetni, mert még igen sok mérkőzés van hátra, ami a véghelyezésre döntő befolyással van. A csapatok formája itt is meglehetősen változó, csak kevés csapat mutat állandó jó formát.

I. oszt. bajnokság.

MAC-FTC. (Margitsziget.) Megvolt tehát az 1908/9. évi bajnokság őszi, legfontosabb mérkőzése, amelyen az őszi idény végső helyezése tisztázódott.

A bajnokság élére a FTC. ellen aratott ezen győzelme alapján a *Magyar Athletika Club* csapata került. Őszi idényét veretlenül fejezte be. Olyan eredmény ez, mint amely kevés alkalommal adódik osztályrésziül egyik vagy másik csapatnak. Pedig a FTC. elleni mérkőzés elé nem valami nagy reményekkel nézhetett az atletikáinak csapata, mert a FTC. — bár kissé visszament formájában — esélyei sokkal jogosabbak voltak. A mérkőzés első pillanatokban képe is — a FTC. első gólja után — ezt lát-szótt igazolni. A mérkőzés folyamán azonban nagyot változott a két csapat küzdelmének perspektívája. A MAC. mindinkább lendületbe jön s rövidesen két gólt lő, amit a FTC. 11-es révén kiegyenlített ugyan, de nem tudja megakadályozni, hogy a MAC. újabb két góljával 4:2 arányban ne zárja le az első féldőt. A második féldőben kemény küzdelem folyik. A 30-ik percben *Fehér* gólja után az atletikák győzelme kétségessé válik pillanatokra. FTC. szédületes tempót diktál, amit a MAC. is átvesz, úgy hogy a küzdelem képe ismét változatosabbá válik. A mérkőzés utolsóelőtti percében, *Weinber* faultja miatt megítélt 11-es büntető rúgás, a MAC. ötödik gólját eredményezi. Ami az eredményt tette immár kétségtelenné. A mérkőzés lefolyása mindvégig érdekes volt, a pálya sáros-vizes volta pedig a játék pikantériáját adta meg. A nézők érdekes képet nyújtott a vasárnapi mérkőzés, de hogy a játékosok egészségének mennyiben szolgált a december 20-iki bajnoki vetélkedés, azt csak a közeli napok mondják majd meg. Az adott körülmények között különben a MAC. szemmel láthatólag jobb volt. Különösen a csatársor játéka volt nagyszerű. *Vangel* a centerben valóságos magával ragadta társait. A csatársor játékát szereplésével egyszerre teljesen átváltotta. Gyors, céltudatos, pontos passzai nagy lendületet és határozottságot kölcsönöztek az atletikák támadásainak. A csatársor vasárnapi játéka a MAC. régi eredményes támadó játékmódját elevenítette fel. A szélsők vigyék a labdát, a középsők a kapu előtt operáljanak és a szélsők rohamát készítik elő és mindenek fölött gyorsan löjjenek! A mérkőzést a MAC. csatársorának kiváló játéka döntötte el. A csatársor minden embere amellett, hogy ez alakkal nagyszerűen értette meg egymást — kitűnő kondícióban volt. A két szélső: *Borbás* dr. és különösen *Feketeházy*, fényes lefutásaikkal tüntették ki magukat. A három belső, az említett *Vangel*-on kívül *Duda II.* és *Krempels* ügyes, fürgé játékkal járultak hozzá a forvászor játékaiknak kontaktusához. A fedezetsor lankadhatlan játékaival állandóan résen volt, hogy a FTC. kiváló csatársorának törekvéseit megakadályozza. A kitűnő *Fodor* mellett a reprezentatív *Medgyessy* és *Meleghy* nagy munkát végeztek. A védelem legnehezebb munkáját *Major* oldotta meg és pedig teljesen arányban a munka nehézségével. Lepakcsolásai, amelyek néha tulkevényeknek tüntek fel, precíz és határozottak voltak. Mellette *Oláh* a nehéz pillanatokban való biztos, hidegvérrel való mentésével vált ki. A beteg *Sipos* helyén *Abaffy* a kapuban néha vakmerő dolgokat produkált, de még meglátszik rajta a kellő rutin hiánya. A FTC. kiváló bekje, *Rumbold* nélkül állott ki, ami azonban jelen körülmények között csak névben jelentett hiányt, mert *Weinber* a jobb háttér helyén nagystílusú játékokat produkált, az előtte játszó *Halász* is teljes mértékben felelt meg a várakozásnak. *Bródy*—*Gorszky* a szokott jók voltak. A csatársor legjobb embere a sok zöld-fehér jobbszélső csillag után — ismét egy jobbszélső volt: Gerstl szeméjében. Villámgyors lefutásai állandó veszélyt jelentettek az atletikák kapujára. Partnere, *Weisz*, jó labdával készítette elő szédületes rohamait. Amellett néhány nehéz lövéssel, — amelyek közül egy szép gólt is eredményezett — fejezte be szélsője lefutásait. A balszárny összmunkája biztos volt ugyan, de nem elég gyors, úgy hogy *Meleghy*—*Major* pár elég biztosan állt ellen támadásaiknak. A centerben az eltöltött *Korody* utóda *Kucsera*, nehézsége miatt ismét meddő játékokat mutatott.

A mérkőzés lefolyása a következő volt:

A két csapat a köv. összeállításban állt ki: MAC.: *Abaffy*—*Major*, *Oláh*—*Meleghy*, *Fodor*, *Medgyessy*—*Feketeházy*, *Krempels*, *Vangel*, *Duda II.*, *Borbás*. FTC.: *Fritz*—*Weinber*, *Manglitz*—*Halász*, *Bródy*, *Gorszky*—*Gerstl*, *Weisz*, *Kucsera*, *Schlosser*, *Szeitler*. MAC. kezd, azonban a labda a FTC. hatalmába jut. Hamarosan a MAC. kapu előtt tumultus támad, amiből már a 3-ik percben a zöld-fehérek első gólja esik. A MAC. a gyors eredményen látszólag lehangolódik. *Schlosser* — pár perc múlva — már ismét tiszta gól előtt áll, de túlhelyezett lövése kapuféltől pattan vissza. Mindkét csapat létszáma végre 10-ről 11-re

emelkedik. Lassan a MAC. is belejön a játékba, és pár szép támadást intéz az ellen kapujára. *Vangel*-nak sikerül közben az ellenfél védelme mögé kerülni s *Bródy* elkésett faultja után közéről a kiegyenlítést szerzi meg. A bíró a fault pillanatában fűtyül, de ugyanebben a pillanatban a labda a hálóban van. Miután a védőcsapatot a fűtyü nem zavarhatta, a gólt természetesen megítéli. A MAC. támadásai ezentul mind sürűbbeké válnak, a játék képe ennek megfelelőleg élénkül. *Duda II.* tőri most pár perc múlva át a zöld-fehérek védelmét s gyönyörű lapos lövéssel másodsor juttatja a labdát a ferencvárosiak hálójába. A vezetést azonban nem sokáig tartja meg a MAC., mert egy a kapuelőtti hányból származó 11-es *Schlosser* révén a kiegyenlítést eredményezi 2:2! A küzdelem mind érdekesebbé válik. A támadások egymást sürűn váltogatják egymást. A MAC. támadásai veszedelmesebbek. Így történik, hogy *Krempels* egy közepre tolt labdát kapásból a gólból emel, mely után nemsokára *Duda II.* egy, a kapuelőtti csatározás alkalmával gyönyörű, váratlan ivelt lövéssel a negyedik gólt szerzi csapatának. A FTC. a féldő végéig erősen küzd, hogy eredményt érjen el, de siker nélkül. *Féldő* 4:2. A második féldő a ferencvárosi csapat offenzívájával indul meg, s úgy látszik, hogy a MAC. nem fog bírni a FTC. támadásainak ellenállni: négy kórner és két kapufa terheli kapuját. De nem úgy történt. A fellekesedett csapat ennek dacára *Major* vezetése alatt keményen állt ellen. *Abaffy* a kapuban bravurososan véd. A MAC. lerohanásai tarkítják a képet. A 20-ik percben *Fehér* váratlan, magasan ivelt lövése mégis a FTC. harmadik gólját eredményezi. FTC. erre a közönségtől is fellekesítve, körülbelül 10 percreg óriási tempót diktál, amit a MAC. még át tud venni. Lassan ismét a MAC. támadásai utja sürűbbeké válnak. *Duda II.* majd *Vangel* biztos gólokat hibáznak. *Duda II.*-t a büntető területen *Weinber* kézzel felüli, a 11-es *Krempels* értékesíti gólja. Erre a match sorsa eldőlt, a FTC. minden törekvése sikertelen marad. Bíró: *Zoltán Béla* (NSC.).

Főv. TC. — BTC.

1:1

(Millennárius) Bajnoki mérkőzést kellett volna e két csapatnak játszani, de a pálya olyan botrányos állapotban volt, hogy bajnoki mérkőzést nem játszhattak. A fizetőközönségre való tekintettel — azonban a két csapat barátságos mérkőzésre mégis kiállt 2×25 percre. A játékról, mint ilyenről, nem beszélhetünk. Az ellenfelek a sár- és víztergiben körülbelül egyformán bizonyultak. Az első féldőben *Simon* vezető gólt lövi (15. p.), ami a féldő egyetlen eredményét is képezi. Féldő 1:0. A második féldő 22-ik percében *Russ* gyönyörű 25 méteres lövéssel kiegyenlített. Bíró: *Szűsz Hugó*.

Szövetségi díj.

MAC. II. — FTC. II. 5:1. (Margitsziget.) A MAC. formába jött csapata aránylag igen könnyen győzött a második féldőben kimerült Ferencvárosiak ellen. A MAC.-ban *Fábr* jobbszélső volt, aki egymaga három gólt lőtt, mellette összekötője, *Lator* és a jobbhalf, *Kertész* voltak még jók. A FTC.-ben *Jancsarek*, *Rónay* és *Dongó* váltak ki. Féldő 1:0. MAC.: *Báró Taxis II.* — *Hölle*, *Boronkay*. — *Kertész*, *Katona*, *Sporkó*. — *Fábr*, *Lator*, *Kelemen II.*, *Újhelyi*, *Szárász*. FTC.: *Vass*. — *Veszely*, *Jancsarek*. — *Medgyessy II.*, *Medgyessy I.*, *Ladányi*. — *Rónay*, *Braun*, *Dongó*, *Tokárszky*, *Weisz II.* Bíró: *Schubert M. Ferenc*.

Hírek.

HUSVÉT két napján: április 11. és 12-én a dán válogatott csapat fog Budapesten mérkőzni.

A MAC. március 25-én a Wiener AC. ellen mérkőzik a millennárius pályán, míg márc. 14-én a MAC. lesz vendége a bécsi csapatnak.

A „33” FC. KÖZGYŰLÉSE. December 19-én tartotta a „33” Football-Club kilencedik évi közgyűlését a tagok nagy érdeklődése mellett. *Hochstein Rezső* elnök helyett *Csányi József* dr. aelnök elnököt. Lelkes szavakban emlékezett meg a lefolyt esztendő sporteseményeiről és a tagok működéséről. Ezután *Kiss Gyula* titkári jelentése következett, amely kimerítően foglalkozik a klub 1908. évi adminisztratív munkájával, a tagok sportműködésével és a klub társadalmi életével. Majd *Forstinger Antal* pénztáros tette meg jelentését, amelyből kitűnik, hogy az egyesület pénzügyi helyzete a tagok létszámához viszonyítva kielégítő. A klub vagyona 1800 korona. A tagok száma 113. A jövő évi költségvetés megállapítása után megválasztották az új választmányt. Aelnök újból *Csányi József* dr. lett. Választmányi rendes tagok: *Róser Edvin*, *Koch Nándor*, *Kiss Gyula*, *Paulikovies Elemér* dr., *Gluzek Ferenc* dr., *Goldberger Pál* dr., *Lill Károly*, *Lill Erik*, *Bosnyákovics Károly*, *Forstinger Antal*, *Székhányi Kálmán* és *Steiner Bertalan*. Választmányi póttagok: *Weisz Károly*, *Schiller Rezső*, *Spitz Dezső* és *Eichinger Károly*. Számvizsgálók: *Banai Pál* és *Mártin Ferenc*. A közgyűlés után banket volt a Kovácsics-féle vendéglő külön helyiségében.

A Fővárosi Torna Club 1909 január hó 17-én vasárnap d. e. 9 órakor tartja VII-ik évi rendes közgyűlését a Lovass-féle zeneconservatoriumban. (VI. Andrásy-ut 67.)

A néhai **Magyar Torna Club** tagjai — Böhm Kálmán kivételével — Fővárosi Testgyakorlók Köre néven újra megalakultak. A jövő esztendőben az MLSz. bajnokságáért — valószínűleg IV-ik osztály — ohajtanak játszani, lehetőleg nem olyan sikerrel, mint az elmúlt esztendőben. (Ezen csapat össze nem tévesztendő az egyik jó képességű ifjúsági csapattal: a Fővárosi Testedzők Körével.)

Fővárosi Testgyakorlók Köre — Magyar Testedzők Egylete 3:3. Az ujonan alakult FTK-nak első mérkőzése, Biró Koch Lajos (MLSz.)

RUGBY MÉRKŐZÉSEK PÁRISBAN is igen divatosak és közkedveltek és mind több és több egylet veszi fel programjába. December 14-én két Rugby match is volt Párisban, az egyik a Racing Club de France és Association Sportive Française között 3:0 eredménnyel, a másik a Sport Club Universitaire—Cercle Amical között 6:5 eredménnyel.

HOLLANDIA I. oszt. focibajnokságának jelenlegi állását közöljük alantli összeállításban. Amint a táblázatból kiténik, a csapatok élén a nálunk is több ízben szerepelt Haagsche Voetbal Vereniging áll. Az első öt csapat mérkőzéseinek jelenlegi állása:

	J.	Gy.	E.	gól		K.	P.
				V.	A.		
Haagsche Voetbal Vereen., Haag	8	7	1	0	22	7	15
Sparta, Rotterdam	6	5	0	1	29	4	10
Dordsche Football Club, Dordrecht	7	4	2	1	21	11	10
Velocitas, Breda	6	4	0	2	21	10	8
Quick, Haag	7	4	0	3	25	10	8

HIVATALOS RÉSZ.

Kivonat a MOB. nagybizottságának 1908 dec. 19-én tartott rendes ülésének jegyzőkönyvéből.

Tárgyaltattott Malecky Román beadványa, melyben az ülés elhatalasítását indítványozza. A bizottság Muza társelnök, Iszer Károly és dr. Nagy Béla felszólalása után nem járul hozzá az indítványhoz.

Titkár beterjeszti a vallás- és közoktatásügyi miniszterhez intézendő jelentés tervezetét, amit a bizottság egyhangulag elfogad.

Pénztárnok bemutatja a számvizsgáló bizottság által látta-mozott zárószámadásokat. Ellenőr aláírásának beszerzése után a zárószámadások felterjesztését rendeli el a bizottság.

Mintán Gillemot Ferenc neki az olimpiai alap terhére engedélyezett londoni tanulmányuti költségeket még nem vette igénybe, ellenben 1909. év tavaszán Londonba ohajt utazni, hogy ott mint aktív játékos vehessen részt a labdarugásban és ily módon szerezzen tapasztalatokat, a bizottság engedélyezhetőnek véli számára e célra kiadni, a fel nem vett olimpiai segélyt. Ily irányban intéz felterjesztést a közoktatásügyi miniszterhez.

Elnök javaslatára a bizottság a magyar sajtónak önzetlen támogatásáért köszönetet mond.

Elnök megköszöni a bizottság tevékenységét és különösen Muza társelnök buzgalmát.

Dr. Schneider a bizottság nevében, dr. Gerenday ú. v. al-elnöknek, Muza társelnöknek és Lauber Dezső titkárnak, a szép eredménnyel végzett munkáért köszönetet mond.

Szalai Ernő, jegyző

I fjsági Labdarugók Szövetsége.

Alakult 1903-ban. Beíratási díj 5 korona, az egylet tagdíjat nem fizetnek. Szövetségi értesítő a „Nemzeti Sport” Helyiség: Lidő kávéház (VI. ker. Andrásy-ut 61.) külön terme. Ülések vagy özszejövetelek minden hétfő és szombat este. Hivatalos órák e két napon 8—10-ig. Írásbeli megkeresések a titkár, pénzküldemények a főpénztáros címére küldendők. Tiszteletbeli elnök: betöltetlen; elnök: Zoltán Béla; alelnökök: Schneider Béla; másik betöltetlen; főtitkár: Müllender Sándor; titkár: Friedmann Mór (VII. Király-utca 24. I. 12.); főpénztáros: Gerő Ferenc (VII. Király-utca 48. I. 11.); pénztáros: Várady Lajos; főjegyző: Holló Agoston; jegyzők: Géser Albert és Sámuel Ferenc; háznagy: Koch Lajos; ellenőr: Nánási Gábor; számvizsgálók: Kiss Árpád, Palmai Ferenc és Tichanyi Árpád; szöv. kapitány: Horváth János; szöv. képviselő: Müllender Sándor (VII., Dob-utca 108. I. 4.); intéző-bizottsági elnök: Schneider Béla; a bírói szakiskola elnöke: Vámos Soma.

Az őszi fordulóról visszamaradt s a tavaszi forduló mérkőzése a múlt hétfőn sorsoltattott k., melynek eredménye a következő:

Őszről visszamaradtak:

február 14. BAK. i. es.—FTC. i. es.

.. 21. Rsztmihályi K.—LTE.

.. FTC. i. es.—MIHK.

.. 28. FTC. i. es.—LTE.

Typ. i. es.—Törekvés i. es.

A bajnokság tavaszi fordulója:

március 7. Törekvés i. es.—BAK. i. es.

Rsztmihályi K.—MIHK.

BSC. 1908.—FT. Kör.

.. 14. Föv. TC. i. es.—BAK. i. es.

FTC. i. es.—MTE.

MSC.—LTE.

MIHK.—Typ. i. es.

.. 21. FTC. i. es.—Typ. i. es.

FT. Kör.—KSC.

LTE.—MTE.

BAK. i. es.—Rsztmihályi K.

.. 25. Typ. i. es.—BAK. i. es.

Törekvés i. es.—Föv. TC. i. es.

.. 28. MSC.—MIHK.

LTE.—Rsztmihályi K.

Törekvés i. es.—KSC.

április 4. Föv. TC. i. es.—MIHK.

Törekvés i. es.—Rsztmihályi K.

FTC. i. es.—FT. Kör.

MTE.—BSC. 1908.

KSC.

.. 11. Föv. TC. i. es.—MSC.

LTE.—MIHK.

FTC. i. es.—BAK. i. es.

BSC. 1908.—Törekvés i. es.

KSC.—Typ. i. es.

.. 12. FT. Kör.—MTE.

BSE. 1908.—Rsztmihályi K.

.. 18. BSC. 1908.—Föv. TC. i. es.

Törekvés i. es.—Typ. i. es.

LTE.—KSC.

.. 25. BAK. i. es.—KSC.

FT. Kör.—MSC.

Typ. i. es.—MTE.

MIHK.—Törekvés i. es.

május 2. MTE.—MIHK.

FT. Kör.—Törekvés i. es.

Rsztmihályi K.—KSC.

BAK. i. es.—BSC. 1908.

FTC. i. es.—LTE.

MIHK.—FT. Kör.

.. 9. Törekvés i. es.—FTC. i. es.

KSC.—BSC. 1908.

Typ. i. es.—Föv. TC. i. es.

.. 16. MTE.—MSC.

BAK. i. es.—FT. Kör.

Typ. i. es.—LTE.

.. 20. MIHK.—BSC. 1908.

LTE.—Törekvés i. es.

Rsztmihályi K.—MSC.

FT. Kör.—Föv. TC. i. es.

.. 23. Föv. TC. i. es.—FTC. i. es.

Typ. i. es.—FT. Kör.

BSC. 1908.—LTE.

.. 30. KSC.—Föv. TC. i. es.

MSC.—FTC. i. es.

Rsztmihályi K.—FT. Kör.

MTE.—RAK. i. es.

.. 31. MIHK.—KSC.

Typ. i. es.—BSC. 1908.

Föv. TC. i. es.—LTE.

MTE.—Törekvés i. es.

június 6. FTC. i. es.—Rsztmihályi K.

BAK. i. es.—LTE.

KSC.—MTE.

MSC.—BSC. 1908.

.. 10. MIHK.—FTC. i. es.

MTE.—Rsztmihályi K.

MSC.—BAK. i. es.

.. 13. Rsztmihályi K.—Typ. i. es.

Törekvés i. es.—MSE.

Föv. TC. i. es.—MTE.

BSC. 1908.—FTC. i. es.

.. 20.

MSC.—Typ. i. es.

Rsztmihályi K.—Föv. TC. i. es.

KSC.—FTC. i. es.

FT. Kör.—LTE.

BAK. i. es.—MIHK.

A baloldalon lévő egyletek a pályaválasztók.

Friedmann titkár.

Az egyfordulós tavaszi mérkőzések sorsolásának eredménye a következő:

márc. 7. UTK.—KAC.
 „ 14. FSC. i. cs.—Alfa.
 „ 21. UESC.—UIAK.
 „ 25. TSC.—UTK.
 KAC.—Alfa.
 FSC. i. cs.—UIAK.
 „ 28. TSC.—UESC.
 UTK.—Alfa.
 ápr. 4. KAC.—FSC. i. cs.
 Alfa—UIAK.
 „ 12. UTK.—FSC. i. cs.

TSC.—Alfa.
 UESC.—KAC.
 „ 18. UIAK.—TSC.
 UTK.—UESC.
 „ 25. FSC. i. cs.—TSC.
 máj. 2. Alfa—UESC.
 „ 9. KAC.—UIAK.
 „ 16. UESC.—FSC. i. cs.
 UIAK.—UTK.
 23. TSC.—KAC.

A baloldalon lévő csapatok a pályaválasztók.

Friedmann, titkár

A „Nemzeti Sport és az Automobil“ Budapesten

a következő dohánytőzsdékben kapható:

II. kerület:

Margit-körut 3,
 Margit-körut 32,
 Zsigmond-utca 1,
 Corvin-tér 7,
 Fő-utca 7,
 Fő-utca 26.

IV. kerület:

Egyetem-tér 5,
 Kaplony-utca 9,
 Veres Pálné-utca 7,
 Kigyó-tér 3,
 Kossuth Lajos-utca 20,
 Kecskeméti-utca 14,
 Vámház-körut 6,
 Szervita-tér 10.

V. kerület:

Akadémia-utca 1,
 Báthory-utca 4,
 Bálvány-utca 8,
 Bálvány-utca 20,
 Dorottya-utca 6,
 Dorottya-utca 16,
 Erzsébet-tér 18,
 Ferenc József-tér 5,
 Fürdő-utca 9,
 Hold-utca 23,
 Lipót-körut 8,
 Lipót-körut 22,
 Lipót-körut 26,
 Lipót-körut 29,
 Marokkói-utca 1.,
 Nádor-utca 9,
 Nádor-utca 20,
 Váci-ut 6,
 Váci-körut 36.

VI. kerület:

Andrássy-ut 2,
 Andrássy-ut 35,
 Andrássy-ut 46,
 Andrássy-ut 56,
 Andrássy-ut 57,
 Andrássy-ut 79,
 Andrássy-ut 84,
 Aradi-utca 16,
 Dessewffy-utca 24,
 Felső erdősor 39,
 Gyar-utca 14,
 Király-utca 28,
 Király-utca 112,
 Nagymező-utca 51,
 Szondy-utca 17,
 Szondy-utca 36,
 Podmaniczky-utca 51,
 Teréz-körut 17,
 Teréz-körut 30,
 Teréz-körut 31,
 Teréz-körut 48,
 Teréz-körut 54,
 Teréz-körut 63,
 Nyugoti pályaudvar.

VII. kerület:

Arena-ut 11,
 Dohány-utca 39,
 Elemér-utca 28,
 Erzsébet-körut 2,
 Erzsébet-körut 14,
 Erzsébet-körut 23,
 Erzsébet-körut 43,
 Erzsébet-körut 51,
 Károly-körut 17,
 Keleti pályaudvar
 Klauzál-utca 21,
 Nefelejts-utca 20,
 Rákóczi-ut 14,
 Rákóczi-ut 60,
 Rákóczi-ut 88,
 Rottenbiller-utca 39,
 Thököly-ut 16,
 Thököly-ut 19,
 Thököly-ut 26.

VIII. kerület:

Aggteleki-utca 2,
 Baross-tér 3,
 Baross-utca 1,
 Fhg. Sándor-utca 25,
 József-körut 2,
 József-körut 22,
 József-körut 33,
 József-körut 50,
 József-körut 60,
 Kalvin-tér 2,
 Muzeum-körut 10,
 Muzeum-körut 18,
 Népszínház-utca 5,
 Népszínház-utca 7,
 Népszínház-utca 23,
 Népszínház-utca 27,
 Népszínház-utca 59,
 Rákóczi-ut 1,
 Rákóczi-ut 13,
 Rákóczi-ut 23,
 Rákóczi-ut 50,
 Rákóczi-ut 57,
 Rákóczi-ut 71,
 Szentkirályi-utca 2,
 Üllői-ut 46,
 Üllői-ut 68.

IX. kerület:

Boráros-tér 3,
 Ferenc-körut 10,
 Ferenc-körut 25,
 Ferenc-körut 46,
 Üllői-ut 1,
 Üllői-ut 19,
 Üllői-ut 41,
 Üllői-ut 53,
 Üllői-ut 91.

Ujpest:

Árpád-ut 10.

Vidéken

a következő vidéki városok hírlapelárusító helyein kapható:

Arad,
 Baja,
 Balassa-Gyarmat,
 Beregszász,
 Bélábánya
 Békés-Csaba
 Brassó,
 Debreczen,
 Deés,
 Déva,
 Eger,
 Eperjes,
 Érsekújvár,
 Esztergom,
 Fiume,
 Gyöngyös,
 Máramarosziget,
 Miskolc,
 Mohács,
 Munkács,
 Nagybánya,
 Nagybecskerek,
 Nagykanizsa,
 Nagyszében,
 Nagyvárad,
 Nyiregyháza,
 Nyitra,
 Pancsova,
 Pápa,
 Pécs,
 Pozsony,
 Sárospatak,

Győr,
 Gyula,
 Hódmezővásárhely,
 Hatvan,
 Kalocsa,
 Kassa,
 Kaposvár,
 Kecskemét,
 Kolozsvár,
 Komárom,
 Léva,
 Losonez,
 Lőcse,
 Lugos,
 Makó,
 Maros-Vásárhely,
 Sátoraljujhely,
 Sepsi-Szt.-György,
 Sopron,
 Szabadka,
 Szatmár,
 Szeged,
 Székesfehérvár,
 Szolnok,
 Székelyudvarhely,
 Szombathely,
 Tata,
 Temesvár,
 Ujvidék,
 Vác,
 Veszprém,
 Zombor.

WEINBERGER IZIDOR

sport-üzlete

Budapest, V., Városház-tér 2. szám,
 földszint, fölépcső 1. szám.

Saját gyártmányú vivősze-
 rek, football és athle-
 tikai sport cikkek rendki-
 vül előnyös beszerzési forrása.

Kizárólag

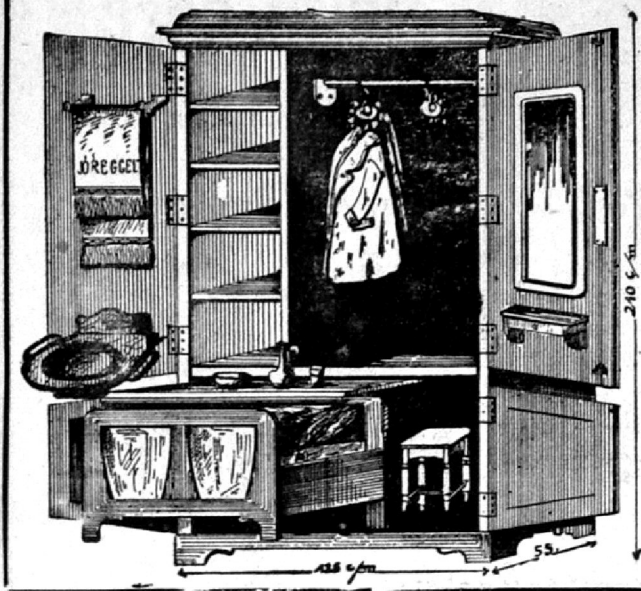
!! Magyar gyártmány!!

2 kg. diszkosz K 8.—
 2 „ ugyanaz hitelesített „ 10.—
 2 „ fűles labda „ 8.40
 2 „ ugyanaz hitelesített „ 11.—
 5-ös Diadal football „ 6.80
 5-ös Rambler football „ 10.—
 7/4 kg. Vagolyó „ 3.—
 7/4 „ ugyanaz hitelesített „ 3.50
 Gerely „ 4.—
 ugyanaz hitelesített „ 4.50
 Svéd gerely „ 4.50

Futó cipő finom kivitelben 7.—

Szabadalom bejelentve
Magyarországon 1513. sz. a.

Szabadalmazott
„Universal“-szekrény

A szekrényben követ-
kező legszükségesebb házi
butor egyesítve van: 1
szekrény (fele rakó, fele
akasztó) 1 asztal, 1 ágy,
2 ülőke, toalettkör, kon-
sollal, 1 törülközőtartó és
mosdó, mely tárgyak a
szekrénytől teljesen füg-
getlenül, önállóan használ-
hatók.

A szekrények ideálja!

A szekrény ára kivitel
szerint 150.— K.-tól fel-
jebb.

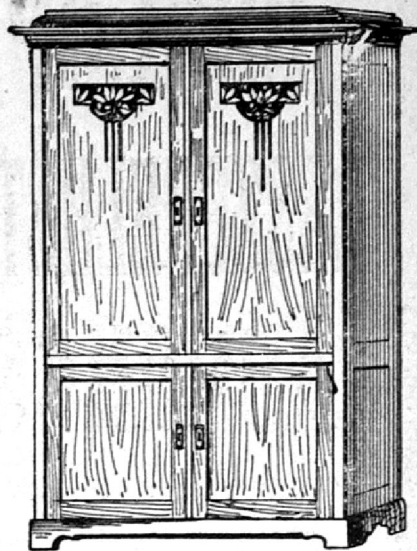
Megrendelések direkte a
szabadalom tulajdonosai és
gyártóinál, a vételár 1/3-
nak beküldése ellenében,
címzendők:

Dorman és Posner

Budapest
VI., Erzsébet-körút 42.

Ugyanitt minden a butor-
szakmába vágó tervezések
és rajzok pontosan és jutá-
nyosan készíttetnek.

Szabadalom bejelentve
Ausztriában 7136. sz. a.

BENZINT

KAT, PARAFINT, MOTORKÉKOLAJAT

MAGYAR PETROLEUM-IPAR-RÉSZVÉNYTÁRSASÁG Budapest. VI. kerület. Erzsébet-körút 53. szám.

bármely szerkezetű **automobilok** és **motorok** részére, **felt-
tisztítási célra**, **hydrurt**, **gazolint**, **ligroint** **világítási célra**,
nemkülönb **PETROLEUMOT**, **ÁSVÁNYKENŐLAJO-**
legjobb minőségben és legolcsóbb árak mellett szállit a

TÉLI-SPORT.

„Les Alexander“, „Jackson Haines“ stb. Korcsolák. Jég-Hockey
Rodel, Ski, Bobsleigh, Toboggan, stb. Hő- és Jégport-sapkák,
Keztyűk, stb. — Árjegyzéket bérmentve küld.

Blázsei Miklós

automobil-kocsigyártó.
Javitások. Új carrosseriák.

Budapest, VIII., Práter-u. 67.

Kempelen Béla családförténeti (genealógia) irodája
:: és címerfestészeti műintézet. ::
Budapest, VI., Rózsa-utca 71. (Andrássy-út mellett.)

Nemesség, címerek, énekek (külföldieké is) kikutatása. Cs. és
kir. kamarási stb. **ősfák** egybeállítás. Minden **nemesi űgy** (nemes-
ség átruházása, külföldi lovagrendekbe való felvétel stb.) elinté-
zése. **Címereknek** (művészi és heraldikailag szabályos) festése, vése-
tése, égetése, hímzése papírra, pergamentre, bőrre, fára, üvegre,
esontra, bronzra, márványra stb., **család-fák**, **ősfák**, **családi kronikák**,
megszerkesztése és megfestése.

Legizlésebb úri divat cikkek

beszerzésre új áruházunk férfi divat-osztályát ajánljuk. Leg-
jobb minőségű és kitűnő szabású férfi fehérneműek, gallér és
kézleők, nyakkendő, kalap, bot, esernyők, nadrág és harisnya-
tartók, férfi pipere-árak, turista- és sportingek és övek, uszó-
öltönyök és nadrágok, Swedterek, harisnyák és lábtűk **nagy
választékban.**

Kunz József és Társa

Budapest, Bécsi-utca és Deák Ferencz-utca sarok.

DUNLOP LESZERELHETŐ ABRONCS

Uj
meg-
takarítás

10 m.-perc
alatt fel- és leszerelve.
Nagy időnyereség
IDŐ = PÉNZ
tehát nagy
pénzmegetakarítás.

Magyarországi vezérképviselőt:

Sürgőnycim:
DUNLOP.

VAS GÉZA és Fia

Távbeszélő:
65—43.

Budapest, VI. ker., Liszt Ferenc-tér 6. szám.

MINDEN VERSENYBEN GYŐZTES
A VALÓDI

GYERTYA MINDIG GYUJT
MONOPOL: S. ERBEN & ARNOLD FRIEDMANN, WIEN I
Párisi szalon N. terem. 6. sz. stand.

Lovag Tichtl Károly

genealogus, heraldikus
mindenféle nemesi ügyekben
felvilágosítást ad.

Budapest, VIII., Baross-utca 32. sz.

LÁNG LAJOS

BUDAPEST

VIII., Stáhly-utca 7.

Kocsigummi-, automobil- és
pneumatik-javítások.

Bármínó gummik megvételnek.

Misura Mihály

Autocar és automobil,
caro seria gyára

Budapest, VIII., Tancsics-utca 4. (volt Liszt Ferenc-utca)

Kitüntetve Budapest 1896, Páris 1900, Pécs 1907
IV. Nemzetközi automobil-kiállítás arany-
éremmel kitüntetve.

Carosserie Misura

Carosserie Misura

Automobilok és motoros kerékpárok

használtak is. Továbbá motoros cséplők, gőzgépek
és malomberendezések nagyon olcsón.

FISCHER ERNŐ

BUDAPEST, VII. kerület, Ovoda-utca 41. szám.

1896. kiáll. éremmel
kitüntetve.

Stein Sándor

szijgyártó-, nyerges és bőrdörmőmester

Budapest, VI., Aradi-utca 28.

Ő felsége a szerb király udv. szállítója.
A magy. kir. operaház szállítója.

Ajánlja saját gyártmányú antikstílusban készült **lőszerszámlát** nyer-
geket és nyergetakarókat a XV. század kezdetétől a mai korig. Javi-
tások és adjusztálá pontosan eszközöltetnek.

AZ AUTOMOBIL

a „Magyar Automobil Club“ és a „Magyar Motor Club“ hivatalos lapja.

Az 1909. évi Henrik herceg túraut.

Magyarország jövő évi egyetlen automobilisztikai eseménye, a Prinz Heinrich-Fahrt teljesen a *Magyar Automobil-Club* intencióinak megfelelően fog lefolyni. Ez a Berlinben pénteken tartott 5 órai ülésnek szempontunkból legfontosabb eredménye. Megmarad tehát a tervezett tátra-lomnic—budapest—pozsonyi útvonal és részt vehetnek a versenyben az eredeti feltételekben számításba vett kocsiknál nehezebb járművek is. Igen szerencsés eszme volt továbbá az ülésnek azon határozata, amely az egyes rendező klubokra bizza az utleírás, térképezés és üzemanyaggal való ellátás rendezését.

Ezen üléssel az egyes rendező klubok *általános* munkássága nagyjában befejezést nyert és csak napok választanak el bennünket attól, hogy a Prinz Heinrich-Fahrt feltételei végleges szövegezésükben megjelenjenek. A következő időszak a *belső* munka időszaka lesz, amely a Magyar Automobil-Clubban különben már a külső munkával párhuzamosan vette kezdetét. Mindazonáltal még számos elintéznivaló ügy van, amelyekről a laikusnak halvány sejtelmé sincsen. Itt van a térképezés, az útjavítás ellenőrzése, az útvonal mellett levő községek előkészítése, az útjelzés, a lakás és ellátás ügye, a benzin- és olaj-ellátás, a budapesti garazszirozás és az utazó bírák kérdése, amely mind megoldásra vár. Szerencsére a magyar munkabizottság oly munkaszerető és lelkes férfiakból áll, hogy nem kell aggódnunk ezen óriási munka idejekorán és mintaszerűen való elvégzésén. Örömmel kell utalnunk e helyen a Prinz Heinrich-Fahrt első, közel fogható eredményére, derék Iparművészeti Társulatunknak a Magyar Automobil-Club hivatalos rovatában közölt kiírására, melynek folyamánként a magyar versenydíj-ipar fellendülését reméljük. Seholy annyi izléstelen tiszteletdíjat nem látni a különböző versenyekben, mint Magyarországon, mivel eddig a külföld tucatárújára voltunk nagyrészt utalva és azért elegendő volna a Prinz Heinrich-Fahrt megrendezésére már az is, hogy ebben a tekintetben radikális változást idéz elő.

Az érdekes ülés lefolyásáról egyébként a következőket jelenthetjük olvasóinknak:

Az ülésen jelen voltak: a *Kaiserlicher Automob-*

il-Club részéről *Sierstropff* Adalbert gróf, *Arco* gróf, dr. *Lewin-Stoelpling* és *De La Croix* igazgató, a *Magyar Automobil-Club* részéről: *Krisztinkovich* Béla igazgató és dr. *Delmar* Tivadar, az *Oesterreichischer Automobil-Club* részéről: *Spanner* Harry és *Fassbender* Károly titkár, a *Bayerischer Automobil-Club* részéről: *Czermák* kapitány.

Elhatározott, hogy a budapesti és bécsi pihenőnapokon a résztvevő kocsikat ki fogják állítani.

Nagy örömmel fogadták a *Magyar Automobil-Club* és a *Oesterreichischer Automobil-Club* azon jelentéseit, hogy az illetékes hatóságok minden módon elő fogják segíteni a túrautazás rendes lebonyolítását, s hogy a biztonsági intézkedéseket elvállalták. Különös tetszést aratott *Krisztinkovich* igazgató azon jelentésével, hogy a magyar utak *Kossuth* Ferenc miniszter jóindulata folytán gondos javításnak lesznek alávetve.

A túraút programja véglegesen következőképp állapított meg:

Szerda, június 9-én. Kocsik mérlegelése Berlinben.

Csütörtök, június 10-én. Start Berlinben és sikverseny Boroszló közelében.

Péntek, június 11-én. Boroszló—Tátra-Lomnic. Szombat, június 12-én. Tátralomnic—Budapest. Vasárnap, június 13-án. Pihenőnap és kiállítás Budapestén.

Hétfő, június 14-én. Budapest—Bécs.

Kedd, június 15-én. Pihenőnap és kiállítás Bécsben.

Szerda, június 16-án. Bécs—Salzburg.

Csütörtök, június 17-én. Salzburg—München II. sikverseny.

Pénteken, június 18-án. Dijkiosztás Münchenben.

Az első sikverseny szintere valószínűleg a *Mittenwalde* és *Grünberg* közötti országút lesz, a második számára végleg a *Fürstenriedi* park kiváló országútja választott. Az első sikversenyben $\frac{3}{100}$ pontokkal, a másodikban $\frac{2}{100}$ pontokkal jutalmaztatnak a versenyzők.

Igen nagy vita fejlődött ki az előnyponok kérdése körül, melyet a német automobilsajtó is részletesen megtárgyalt már különféle szempontból. Az ed-

Benoidgáz világítás

Gyár:

ARAD.

Magyar Benoidgáz Részvény Társaság.

Főraktár;

Budapest, VI., Andrássy-út 17.

kastélyok, villák és uradalmak számára. Főzés, fűtés, világítás, visszivattyuzás. Legkedveltebb világítási mód. Teljesen tűzbiztos. Robbanás kizárva. Több mint 200 kastélyban berendezve. Költségvetéssel szolgál a

digi megállapodással szemben a bizottság e tekintetben következőképp határozott:

Nem kapnak előnypontokat első sorban azok, akik a három Herkomer-versenyben, az 1908. évi Prinz Heinrich-Fahrtban, a Graphic Trophyban és Tourist Trophyban az általános értékelésnél díjakat nyertek. Nem kapnak előnypontokat azok, akik a következő sebességi versenyekben vettek részt: Gordon-Benett-verseny, Császárdíj-verseny, Grand-Prix, Grand Prix des Voiturettes, Targa-Florio, Coppa-Florio, Targa-Bologna, Vanderbilt-verseny, Grand Prix of America, Ardennen-verseny, Moszkva—Szentpétervári verseny, Four Jinch Race, Coupe de la Presse, Coupe de la Commission Sportive, Coupe Liedekerke. E versenyekben résztvettek nem részesülnek előnypontokban akár helyezettek e versenyekben, akár nem.

Az előnypontokat elveszti minden résztvevő, aki gépdefektus avagy a sikversenyben előírt normális sebesség el nem érése miatt büntetőpontokat kapott. Az *előnypontok által csak pneumatikusrülések okozta büntetőpontok egyenlíthetők ki*, egyéb büntetőpontok, mint például késedelem a startnál, vagy az ellenőrzési helyeknél, a három előnypont elvesztését vonják maguk után.

Az előnypontok csak az általános osztályozásnál vétetnek tekintetbe, a sebességi versenyeknél nem. A sebességi versenyekre kitűzött külön díjakért való küzdelem minden résztvevő számára egyenlő feltételek mellett nyílt.

A díjkiosztásnál csak azon vezetők tarthatnak számot díjra, akiknek kocsija használatképes állapotban érkezett Münchenbe és akik, eltekintve a pneumatikusrülésekért kapott büntetőpontoktól, más büntetőpontokat nem kaptak.

Nevezési díj kocsinkint 500 márka vagy 600 korona. Ezen tét által a személyi kár 500.000 márkáig 100%-nyire, az anyagkár 10.000 márkáig 90%-nyire és a tüzbiztosítás a pihenési idő tartamára fedezve van. A biztosítás az indítástól a célba való beérkezésig tart. A díjnyertes kocsiánál a bíráló-bizottság általi kiadásig.

Elhatározatott végül, hogy magánosok díjadományozásait csak abban az esetben fogadja el a bizottság, ha e díjak az egyes rendező automobil-klubok által ajánlatnak fel, külön feltételek nélkül. E tekintetben még uralkodóházak tagjai sem képeznek kivételt.

Végül az olaj- és benzinbeszerzést, továbbá az elszállásolást és térképezést az egyes rendező klubok önálló elintézésére bízták.

Szombaton a Verein Deutscher Motorfahrzeug Industrieller munkabizottsága tárgyalta a Prinz Heinrich-Fahrt feltételeinek a Kaiserlicher Automobil-Club által véleményadás végett áttett részeit. A sikversenyek számára szükséges görbék számítása, a karozéria méreteinek megállapítása és a motorteljesítmény

képlete beható vita tárgyát képezték, anélkül, hogy végleges megállapodás létesült volna. A tanácskozás eredménye a Verein Deutscher Motorfahrzeug Industrieller és a Kaiserlicher Automobil-Club közös bizottsága elé fog végleges határozathozatal végett terjesztetni.

Mai számunkban dr. Delmár Tivadar felsőmagyarországi szemleutjáról közlünk néhány érdekes képet felvevőjük szivességéből. A képek egy része német szaklapokban is megjelent s ott csinál propagandát szép tátrai vidékünknek.

A repülés problémájáról.

Merse Páltól.

A repülési kísérletek, melyek évszázadok óta foglalkoztatják a találemény elméket, az utóbbi hónapokban gyors egymásutánban egészen váratlan eredményeket mutatnak fel. A napi sajtó folyton újabb, s újabb kísérletekről ad hírt, s így talán indokoltá teszi az eddig elért eredményeknek megbízható források alapján való összeállítását.

A tudomány, sajnos, még nincs a tökéletesség azon fokán, hogy a levegőben való mozgás összes jelenségeinek elméleti vizsgálatához szükséges módszereket nyújtsa. Az aerodinamika is úgy, mint a hidrodinamika, egyelőre főleg oly eredményeket nyújt, melyeket csak gyakorlati korrekció után lehet felhasználni. De míg a cseppfolyós folyadékban való mozgást nagyszabású kísérletek során tanulmányozták és tanulmányozzák, addig az aerodinamikának csak igen kevés fejezetéről mondhatjuk, hogy exakt kísérletek tárgyát képezte.

A legelső kérdés, a légellenállás kérdése sincs még végérvényesen tisztázva; számos kísérletező foglalkozott vele, de részint a kísérleti berendezések fogyatékossága, részint kellőképp számításba nem vehető zavaró körülmények közrejátszása miatt egyező eredményeket egyáltalán nem találunk. Leginkább megbízhatók azon kísérletek, melyeket újabban G. Eiffel tett közzé. Eiffel ejtési kísérleteket végzett; a kísérleti felületeket az Eiffel-torony második emeletéről ejtette le 95 m. magasságból, egy vezetőkábel mentén. Az ejtett tárggyal együtt mozgott a regisztráló készülék, mely följegyezte az út hosszában fellépő nyomásokat. Az igen gondosan és precízen végzett kísérletek eredményei röviden a következők:

Valamely V sebességgel mozgó F nagyságú felületre gyakorolt légnyomás

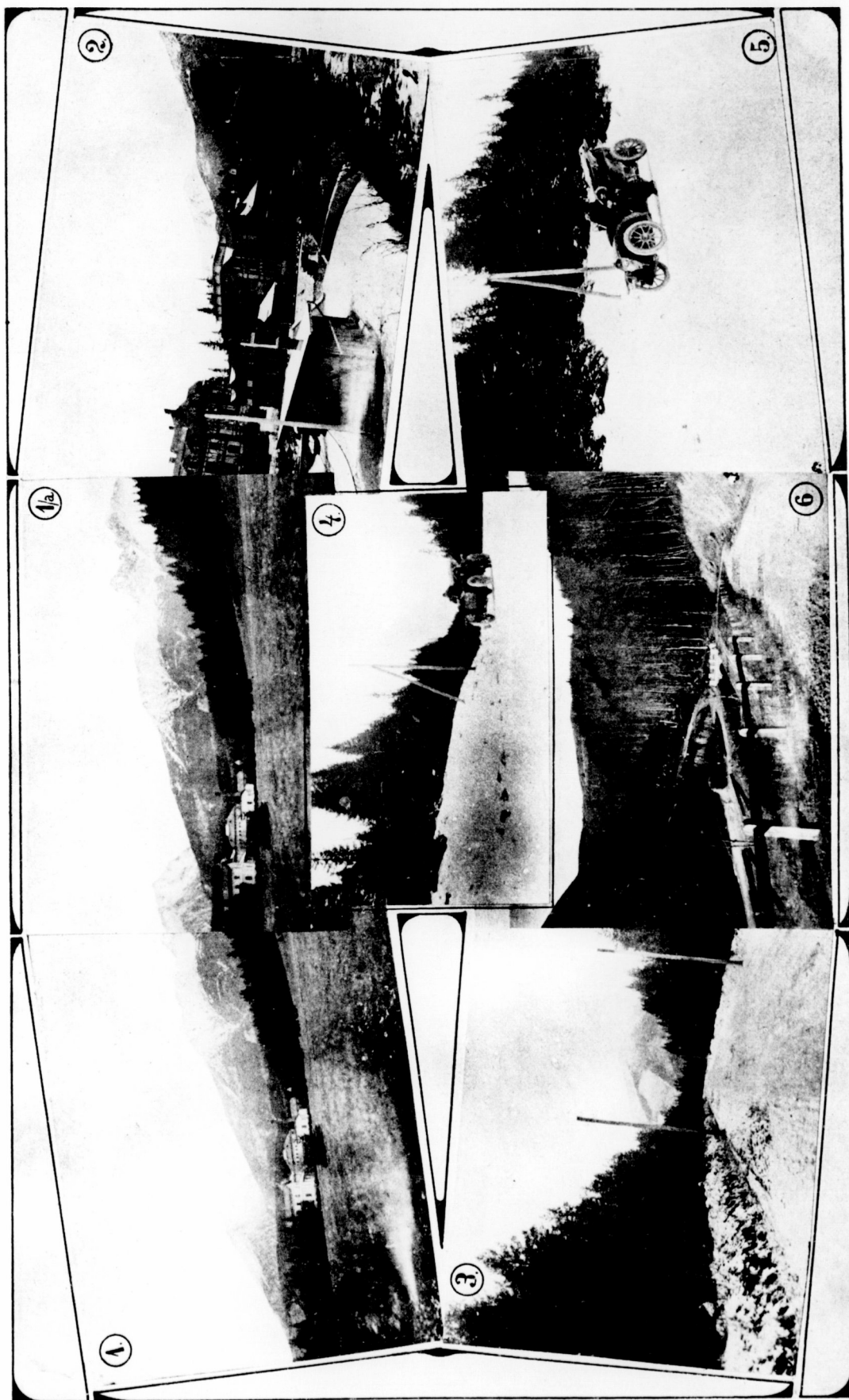
$$P = KFv^2$$

ahol K a kísérleti koeficiens, mely függetlennek mondható a sebességtől és a felülettel igen kis mértékben növekszik; ugyanis, ha

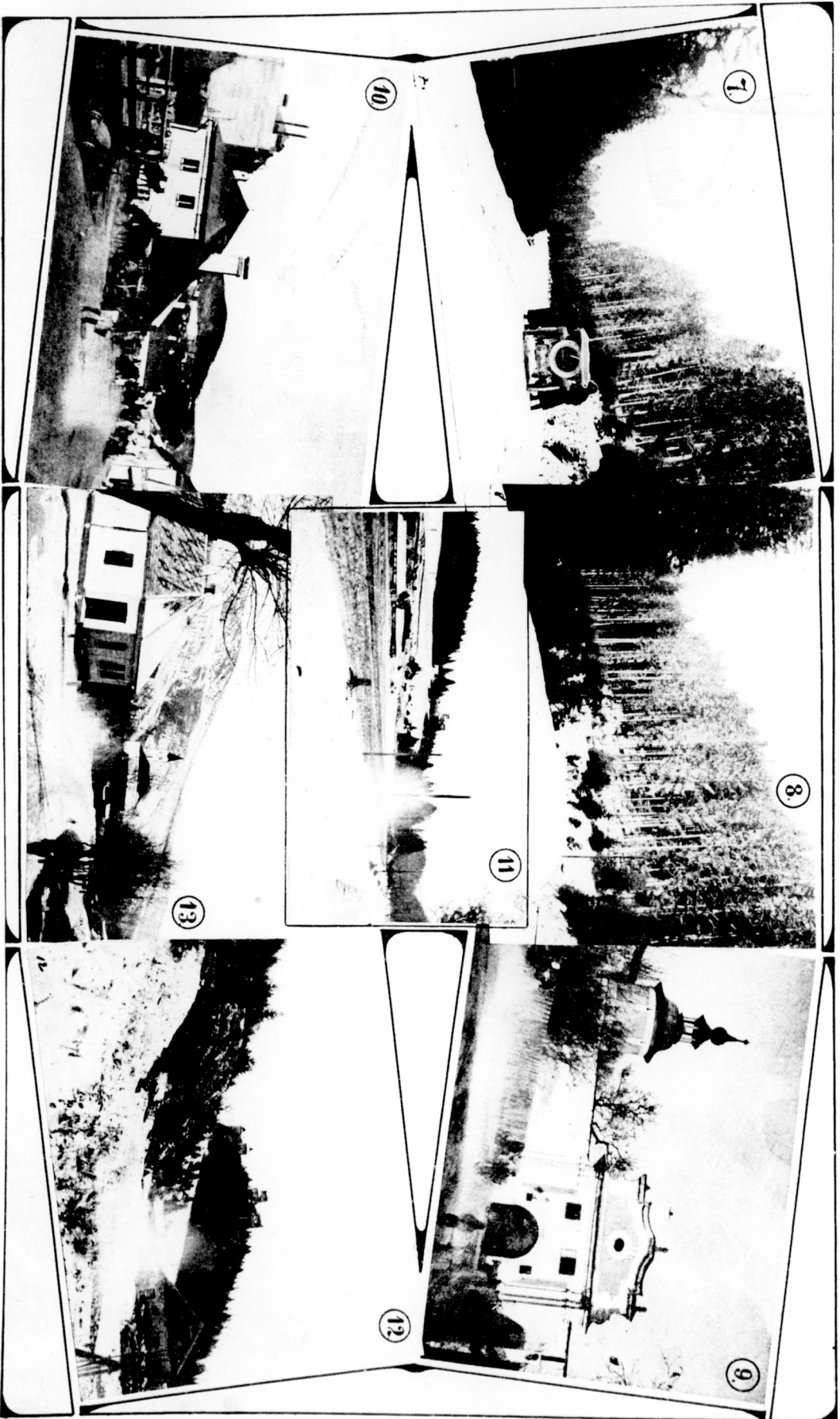
$$\begin{aligned} V &= 18,89 \quad 31,73 \quad 38,60 \text{ m/sec} \\ K &= 0,0756 \quad 0,0732 \quad 0,0737 \end{aligned}$$

* A Mérnök és Építész Egyletben tartott előadása nyomán.

Hornyák Ferenc és társa motorok, kis típusu automobilon, mechanikai alkatrészek gyártása. VI., Szondy-utca 55. sz. Garage és javító-műhely.

Képek Dr. Delmár Tivadar északmagyarországi szemleutjáról.
1-1a. Fenyőháza. 2. Tátrafüredi út, az első magyar turarészlet startja. 4-5. Magyar országút. 6. Szulovai hegycsúcs.

Képek Dr. Delmár Tivadar északmagyarországi szemlejáról.
 7—8. Szilvovai hegy; nr. 9. Selmeczbánya, alsó kapu; 10. Felsőföldi falu; 11. Közel a határhoz; 12. Várkeresztly a lenyvel határ mellett; 13. Felsőföldi falu.

A fellépő eltérések még a kísérleti hiba határain belül esnek. A felület nagyságának befolyását mutatja, hogy ha

$$F = \frac{1}{16} \quad \frac{1}{4} \quad 1 \text{ m}^2$$

$$K = 0,07 \quad 0,0746 \quad 0,078$$

A leglényegesebb a kerület befolyása; $\frac{1}{8}$ m² nagyságu felületnél, ha az

Kör	K = 0,071
Négyzet	0,0716
Négyzög /0,5 × 0,25/	0,0732
.. /0,177 × 0,707/	0,0748

A kísérletek alapján kielégítő biztonsággal fölvehető sima merev felületre $K=0,08$. Hasonló kísérleteket végzett Eiffel-szög alatt elhelyezett felületekkel. A nyomás kiszámítása azon feltevés alapján történt, hogy az merőleges a felületre; ezen feltevésnél azonban elhanyagoljuk a felületi surlódás befolyását, mely a kísérleteknél használt sima lapoknál valószínűleg elég csekély. Eiffel eredménye a következő: Ha a mozgás irányához a szög alatt hajló felületre a légnomás P_{90} akkor

$$\frac{P\alpha}{P_{90}} = \frac{z^0}{30^\circ}, \text{ ha } z < 30^\circ$$

és

$$\frac{Pz}{P_{90}} = t, \text{ ha } z > 30^\circ.$$

A régiebb kísérletezők közül Loessl szerint

$$\frac{Pz}{P_{90}} = \sin z,$$

míg Eiffel eredményeit legjobban Renard képlete közelíti meg:

$$\frac{Pz}{P_{90}} = 2 \sin z - \sin^2 z.$$

A gyakorlat ezen eredményeknek még nem veheti hasznát; a repülésre szolgáló szerkezetek komplikált sicalakzatok, melyeknek eredő ellenállása számitással nem közelíthető meg.

A fontosabb aerodinamikai vizsgálatok a stabilitási törvények és a repülési pálya tárgyalására terjednek ki; ezekkel a komplikált matematikai apparátus miatt itt nem foglalkozhatom. A légsavarrakkal egyelőre főleg kísérleti uton foglalkoznak, a legelőnyösebb konstrukció formát keresve.

Már a görög mithosz említést tesz arról, hogy emberek megkísérlették izomerejük felhasználásával a levegőben való mozgást. Az első pozitív adat Leonardo da Vinci munkáiban maradt ránk, aki egy szárnyas repülőgépet tervezett, melyet az ember testéhez erősítve kezével és lábával mozgatott volna; felfelé mozgatásukkor a szárnyak, az ellenállás kisebbitésére összecuszkodnak. Hasonló jellegű készüléket sokan terveztek, kivitelükről azonban nem esik említés. A XVII. században I. A. Borelli, nápolyi fiziológus megkísérlette a madárrepülés tudományos magyarázását, s ebből a körülményből, hogy a madarak a repülésnél főleg erősen kifejlesztett mellizomzatukkal végeznek munkát, azt következtette, hogy az ember, kit még készülékeknek súlya is terhel, izomerejének elég

telen volta miatt önerejéből nem repülhet. Ezek a fejtegetések jó időre elvették a föltalálók kedvét a további kísérletezéstől. Csak a XIX. században tűnnek fel ismét repülőgéptervek, még mindig izomerővel mozgatott szárnyak alakjában. Ezen készülékekkel kísérletek is történtek; így pl. Degen bécsi órásmester szerkesztett egy 11 m² szárnyfelülettel bíró készüléket, melynek szárnyait a felfelé való mozgatásnál fellépő ellenállás kisebbitésére csapószelepekkel látta el; kísérletei gyakorlati eredményre nem vezettek, mert készülékét kis ballonokkal tehermentesítette, melyek aztán elragadták a kísérletek színhelyéről.

Haladás még csak Francis Herbert Wenham kísérleteiben mutatkozik. Számításai szerint a minimális felület, mely egy ember súlyát megbirja 22 m²; mivel ez a kezelhetőség szempontjából, mindig izommunkát feltételezve, túl nagy, megosztotta ezt a felületet, s készülékében 0.6 m. távolságban, egymástól hat, mintegy 5 m. hosszú felületet helyezett el egymás fölött, melyeket fából és acélszalagokból készült állványokra erősített meg; a mozgatásra egy pár szárnyvezetőt használt, melyeket zsinórok segítségével a lábaival akart mozgatni, horizontális fekvő helyzetben: a szárnyak különböző mozgatásával akarta készülékét kormányozni. Gyakorlati eredményt ő sem ért el, csak hordfelületeinek hatását tanulmányozhatta.

1872-ben a porosz állam megbízásából egy bizottság foglalkozott a léghajózás kérdésével; ezen bizottság tagjai közt helyet foglalt Helmholtz is, ki egy értekezésben kifejtette, hogy a testek nagyságával sokkal nagyobb mértékben növekszik a fentartásra szükséges munka, mint az izomerő, melylyel ezt a munkát végeztetni akarják. Ebből azt következtette, hogy az önerejükől repülő állatok nagysága korlátolt, s hogy ebben az irányban a természet az óriási keselyűkben érte el a felső határt. Fejtegetései ismét jó időre elejét vették a további kísérleteknek.

Az újabb kísérleteknél bemutatott készülékek három főcsoportba sorozhatók; ezek az

aeroplánok,
helikopterek és
ornitopterek.

Az aeroplán, a sárkány nevéen ismert játékszer elvén alapul; a mozgásirányhoz kis szög, 6—9° alatt hajló felületrendszer légsavarr segítségével nagy sebességgel mozgatnak a levegőben; a légnomás vertikális komponense emelő hatást gyakorol és egy bizonyos sebességnél egyensúlyozza a nehézségi erőt.

A helikopter emelő légsavarr-rendszerrel bír, mely esetleg ferdén állítás vagy más módon horizontális traktiót is létesít, vagy ezenkívül horizontális mozgócsavarja is van. Végül az ornitopter a madárrepülést utánozza, nagyméretű lengethető szárnyakkal bír, melyek úgy a fentartást, mint a mozgatást elvégzik.

Hosszu tanulmányozás és próbálgatás után végre Lilienthal lépett a nyilvánosság elé kísérleteivel 1890-ben. Ő eleinte a lebegő repülést iparkodott utánozni, a maradak repülésének azt a módját, mikor mozdulatlanul kifeszített szárnyakkal kóvályognak a levegőben. Szabadtéri kísérleteit laboratóriumi munkálatok előzték meg, mikor mérésekkel megállapította a

100% gumi
megtakarítás!

HERKULES

Szabadalmazott asbest légtömlő védő szalag használata mellett
nincs több defekt, szakadás, repedés, átmelegedés.

Prospektust küld:

Kell Jenő Budapest, VI., Gyár-utca 26.

100% gumi
megtakarítás!

kissé görbült felületek fokozott hordképességét, aránylag csekély homlokellenállás mellett. A madarak lebegő repülését is ebből magyarázza; a madár bizonyos energiára tesz szert repülés közben, s most kifeszített szárnyakkal, bizonyos sebességgel mozog még tovább, fentartva a görbült szárnyfelület hordképessége által; sebességének csökkenésével fentartó ereje is csökken, süllyedni kezd, majd egy-két szárnycsapással új sebességre tesz szert, vagy pedig szemközt fújó szelet használ fel mozdulatlanul való felemelkedésre. Lilienthal rendszeresen tanulta a repülésnek ezt a módját; magasan fekvő pontról szárnyakkal felszerelve leereszkedett, egyensúlyozni tanulta készülékét, és így 30—40 m. magasságból mintegy 400 m. utat tett meg, külső munka végzése nélkül; már annyira jutott, hogy testének súlypont helyzetét változtatva, változtatta a repülés irányát. Ezután át akart térni a szárnyak motorikus mozgatására, s előkészületei közben érte utól a végzetes baleset, melynek áldozatul esett. Lebukásának okát nem tudni, valószínűleg valami törés okozhatta.

Lilienthal kísérletei számos követőre találtak; Pilcher, Chanute, Herring, Hargrave, Ferber kapitány és a Wright fivérek számos ilyen lebegési kísérletet végeztek, de ők inkább aeroplánokkal foglalkoztak, míg Lilienthal végcélja az ornitópter megoldása volt. A leírt pálya hajlásösszege a vízszinteshez átlag 9° volt, ami 15,6% lejtőnek felel meg

A fellépő mozgási ellenállás E, tehát stacioner állapotot, vagyis állandó sebességet tételezve fel,

$$E=0,156 G,$$

ahol G a mozgó tömeg sulya. Az állandó sebesség feltétele természetesen csak közelítés, mert a pálya elején a suly befolyása alatt a tömeg mindaddig gyorsul, míg el nem éri azt a sebességet, melynél az ellenállás a megfelelő értéket veszi fel. Ezen ellenállás két részből adódik össze, a felület eredő ellenállásának a mozgás irányába eső Rm komponense és az egyéb alkatrészek r homlokellenállásából.

$$E=Rm + r$$

A stacioner állapotnak megfelelő sebesség tapasztalati adatok szerint átlag

$$v=4 \sqrt{\frac{G}{F}}$$

ahol F a felület m²-ben. Ha ezen sebességgel horizontális mozgást akarunk elérni, akkor a munkaszükséglet

$$N=2 \frac{0,156 Gv}{75} \cong \frac{0,3 Gv}{75} = \frac{Gv}{250}$$

lőerő, 50% hatásfokot feltételezve. Kishajlású lejtőn való emelkedésre elegendő

$$N=0,5 \frac{Gv}{75} = \frac{Gv}{150}$$

lőerős motort beépíteni. A koefficiensek itt az előbb megadott sebességre, tehát a rendszerint előforduló

$$\frac{G}{F}=10 \sim 20 \text{ Kg/m}^2$$

érték mellett

$$v=12 \sim 18 \text{ m/sec}$$

sebességre érvényesek.

Ilyenmü kísérletekből nyert tapasztalatokra vannak alapítva a motoros repülőgépek, melyek legelőször az 1842-ben kivételre került Henson-féle. Ez egy kb. 430 m² hordfelületű monoplán, mely két légsavarral és egy 30 lőerős géppel volt felszerelve. Az ezt követő kísérletek közül érdekes Hiram Maxim gépe, melyet 1894-ben mutatott be Baldwins-Parkban; főleg rendkívüli leleményességre valló szerkezeti részletei teszik érdekessé. Maxim gépe óriási méretekből készült; az egymás fölött elhelyezett ferde síkok összes hordfelülete 540 m², 38 m. feszítávolsággal. A gépen elhelyezett egy gázolinfűtésre berendezett csöves kazánt, melyben egy perc alatt állítólag 22,5 at. nyomást lehetett elérni; azt itt termelt gőzzel két compound-gépet járatott, melyek összesen 360 HP teljesítménnyel, két 5,60 m. átmérőjű légsavart hajtottak, 375 fordulattal. A csavarok traktója 900 kg. volt. Az összes gépsúly 100 l. vízzel, kb. 1300 kg. tehát 3,6 kg/HP. Az egész gépezet üzemsúlya 3625 kg.; a kísérleteknél a gép síneken futott körbe, a kerekek fölött biztosító sínek voltak, esetlegesen ugrások megállítására. A gép 30 m/sec. sebességgel mozgott, 4560 kg. felfelé ható erőt fejtve ki; a biztosító sínek a nagy nyomást nem bírták ki, eltörték, az elszabadult gép kb. 100 m. hosszú utat tett meg a levegőben, azután kifogyott a víz, a gép lezuhant és összetört.

Ide tartoznak Phillips kísérletei is, ki a nagy hordfelületeket keskeny lapátszerű, merev lécekkal pótolja, melyek zsaluszerűen vannak keretekben megerősítve. Kísérleteit a 90-es évek óta folytatja, de csak igen szerény eredményekkel. (Folyt. köv.)

Hírek.

BUDAPEST SZÉKESFŐVÁROS ÉS A HENRIK HERCEG-TÚRAÚT. Budapest székesfőváros tanácsa a múlt héten tartott ülésében elhatározta, hogy a jövő évi Henrik herceg-túraút számára díjat ajánl fel 3000 korona értékben és annak beszerzésével a Magyar Iparművészeti Társulatot bizza meg. A Társulat alkalmas tiszteletdíjakra pályázatot fog hirdetni, amelynek díjazásához ugy a Magyar Iparművészeti Társulat, mint a Magyar Automobil-Club 300—300 koronával járult hozzá.

PÁLYÁZAT VERSENYDIJRA. Felhívjuk olvasóink figyelmét a Magyar Automobil-Club hivatalos rovatában közölt pályázati kiírásra, amely a jövő évi Henrik herceg-túraút számára készítenő versenydíjak számára van kiírva.

A TIRÓLI AUTOMOBIL-CLUB f. hó 12-én Innsbruckban megalakult. Az összes szónokok foglalkoztak az automobil-klubok gazdasági hasznával és a működésük által biztosított előkelő minőségű utazó-publikum forgalommal. Tirol és Voralberg tudvalevőleg azóta, mióta sok svájci kanton megnehezítette vagy eltiltotta az autoközlekedést, óriási automobil-utazó forgalommal bír, ami igen jelentékeny hasznot hoz a lakosságnak.

A PÁRISI SALON kapui a múlt vasárnap zárultak be tiznap pihenő időre, amely után a kiállítás második része a haszonjárművek és repülőgépek kiállítása nyílik meg. Reméljük, hogy a kiállítás második része érdekesebb anyagot tartalmaz, mint az első, a mely újdonságok terén ez évben igen szegény volt.

Guttman Manó

Műasztalos és szobrász.

Budapest, VII., Szeg⁺nyház-tér 5.

Alapított 1894.

Iparművészeti műterem: modern és antik lakberendezések, portái-, épület- és mindennemű asztalos- és szobrász munkák stílszerű kivitelére. Minden izlésnek megfelelő rajzzal és költségvetéssel szolgálók. Telefon 84—27.

ALLAMI ELŐLEGEK AUTOMOBILOK BESZERZÉSÉRE. Az indiai kormány legutóbb vásárlási előlegek engedélyezésével buzdítja hivatalnokait motorkocsik beszerzésére. A motorkocsik ott, ahol a vasúthálózat aránylag kevésé sűrű, igen nagy szerepre van hivatva s bizonyára legjobb propaganda-eszköz a vásárlási előlegek nyújtása. Talán nálunk is lehetne útvizsgálással megbízott közegeinknek ilyen előlegeket adni, amelyek azután az utiszámlákból lennének törlesztendők.

CÉLTUDATOS AUTOMOBIL-CLUB. A New-yerseji automobil klub kizárta egyik tagját kiméletlen hajtás miatt.

CONTINENTÁL-NAPTÁR. Az Oesterr. Amerikanische Gummifabrik A. G., a jövő évre szóló csinos tárcanaptárral lepí meg híveit. Az izléses vörös bőrbe kötött füzetke a naptári részen kívül, egy gyorsasági tabellát, a légtömlő számára legalkalmasabb légnyomás tabelláját, a légtömlő nagyságát előíró tabellát, továbbá gyakorlati tanácsok kis gyűjteményét tartalmazza. A jegyzőkönyv minden lapján egy-egy Continentál eredmény van regisztrálva, egy névsor, melyet nem igen utánozhat valamely más gyártmány.

TURINI AUTOMOBIL KIÁLLÍTÁS. A január hó 30-tól február hó 14-ig tartandó turini automobil kiállítással kapcsolatban különféle konkurenciák megtartását tervezi a Turini Automobil-Club. A legfontosabb ilyenmü konkurencia a katonai automobilok versenye lesz, amely egy 300 kilométeres turából, egy hegyversenyből és egy üzemanyag fogyasztási vizsgálatból fog állani. A katonai konkurencia számára már Viktor Emánuel király, az Olasz Automobil Club, továbbá a földművelésügyi és kereskedelmi miniszteriumok ajánlottak fel díjakat. A kiállítási bizottság azonfelül gazdasági célokra alkalmas automobilok részére külön díjakat tűzött ki.

AZ AUTOMOBILFORGALOM NEMZETKÖZI RENDEZÉSE. A francia kormány a jövő év február havában, az egyes kormányok képviselőit egy értekezletre fogja meghívni, amelynek célja az automobilforgalom nemzetközi rendezése volna.

ÚJ NÉMET PÁNCÉLOS AUTOMOBIL. A német hadvezetőség új páncélos automobil épített a Charron-Girardot & Voigt cég által épített orosz páncélautomobilok mintájára. A páncélos automobil gyorsüzelő ágyuval és gépfegyverrel van ellátva. A felépítmény egy 40 l. e. Mercedes alvázra van erősítve.

Versenyek.

GRAND-PRIX ÉS „SALON” 1909-BEN. A vezető automobil cégek nagy demonstrációja az 1909. évi Grand-Prix ellen az AC. de France-ban a sportbizottság után már az igazgatóságot is foglalkoztatta. Minthogy a sport-bizottságban képviselt cégek nemesak a Grand-Prix, hanem a jövő évi Salon ellen is agitáltak, az Automobil-Club de France mérsékeltebb egyénekből álló igazgatósága legalább a Salont akarta megmenteni s ezért úgy határozott 34 szavazattal 18 ellen, hogy a jövő évben feltétlenül megrendezi a Salont, ellenben a Grand-Prix ügyét teljesen a sportbizottságra bizza. A sport-bizottság ismeretes határozata után, mely 40 nevezés feltételéhez köti a jövő évi Grand-Prix megtartását, tényleg csak attól függ tehát a legnevezetesebb automobilverseny sorsa, hogy az aláíró neves cégeken kívül találkozik-e 40 komoly cég, mely nevezését leadja. Ez a remény, amint a jelek mutatják, meglehetősen

gyöngye; jelentkezett ugyan már hét francia cég, köztük Mors is, az olaszok közül Fiat, Itala és Spa valószínűleg indul, a németek közül Adlert és Opelt várják s néhány angol és amerikai céget is emlitenek, mint résztvevőt, de mindezeket összevéve, aligha hoznak össze 40 nevezést. A gyárosok közül legészszérűbb a Fiat cég magatartása; ez a cég kijelentette, hogy egyedül a Grand-Prix ellen demonstrálni abszurdum, s hogy a versenysztreiknek csak akkor van értelme, illetőleg csak akkor szabadítja fel a gyárosokat az óriási versenyzési költségektől, ha az összes versenyeiktől távol maradnak.

ÚJ BROOKLANDI REKORD. Hieronymus a Laurin & Klement cég ismert versenyzője az elmúlt héten kísérletet tett a Kolovrat gróf által felállított 112'266 kilométeres rekord megjavítására. A kísérlet sikerült, mert Hieronymus a fél angol mértföldet repülőstart mellett 24.4 mp. alatt tette meg, ami egy 118'583 k.-méteres óraátlagnak felel meg. Őt kört, vagyis körülbelül 22½ kilométer 116'170 kilométeres átlagért futott be Hieronymus és 10 kört, azaz 25 kilométert 116'251 kilométeres átlagos sebességgel. A kísérletre használt kocsit egy 14—16 l. e. négyhengeres volt, amelyre nézve ezen eredmények igazán csodálatra méltók.

SPA EXCELSIOR AUTODROM. Párisban Spa Excelsior név alatt, francia és belga tőkével társulat alakult, mely Spa, belga fürdőhely közelében Autodromot akar létesíteni, s e célra Spa városától már bérelt is 25 évre egy 45 kilométer hosszan elnyúló területet, a malchamps-i fensíkon. Az autodrom dombos területen fekszik, ennek dacára azonban a tribünök tervezett helyéről ¾-résztében áttekinthető. A pálya hossza 42 kilométerre van tervezve, 8 kilométeres egyenessel. Az autodrommal kapcsolatban a társulat egy külön e célra átengedett 1000 hektáros területen nagy sporttelepet akar létesíteni, amelyen kerékpár- és lawn-tennis-versenyek, továbbá football-mérkőzések és repülőgép-kísérletek lesznek megtarthatók. Tribünök, vendéglők, automobilgarázsok, továbbá javítóműhelyek szintén lesznek a nagy sporttelepen. A társulat költségvetésében 1,490.000 frank bevételre számít, ami 965.000 frank tiszta nyereséget eredményezne.

BOSCH-GYUJTÁS AZ AMERIKAI GRAND-PRIX-BEN. Az amerikai Grand-Prixben és a vele összeköttetésben levő Light Car Race-ban a Bosch-gyújtás a szokott sikerrel szerepelt. Mindkét versenyben a győztes kocsik Bosch-fény ivgyújtással voltak felszerelve és a Grand-Prixben 20 kocsit közül 18, a könnyű kocsik versenyében pedig 15 kocsit közül 12 volt részint fényiv, részint leszakító Boschgyújtással felszerelve.

AZ 1909. ÉVI GRAND-PRIX. Az Automobile-Club de France sportbizottságának ismert határozata után élénk agitáció folyik a gyárosok között a verseny mellett és ellen. Eddik a következő nevezések érkeztek be tét mellékelésével:

1. Guillemin (Le Gui).
2. Cottin Desgouttes.
3. Cottin Desgouttes.
4. Cottin Desgouttes.
5. Mors.
6. Mors.
7. Mors.
8. Porthos.
9. Porthos.
10. Porthos.

Ezenfelül számítanak az Opel, Laurin és Klement, Austin, Fiat, Itala és Spa cégek részvételére,

ami legjobb esetben 18 nevezést jelent. Ezekkel együtt tehát 28 lenne a nevezések száma. Azt hisszük, az utolsó 12 nevezést nehezebb lesz összehozni, mint az első 28-at.

AZ 1909. ÉVI ARDENNEN-VERSENY megrendezését végérvényesen elhatározta a *Belga Automobil-Club*. A francia Grand-Prix elmaradása esetén azonfelül a belga klub elhatározta egy hasonló verseny rendezését, nagy- és kiskocsik számára. Az új versenyt a belga automobilipar neves pártfogója, Crawhez Péter báró után, *Coupe de Crawhez*-nek fogják elnevezni.

Hasznos tudnivalók.

ELŐGYÚJTÁS ÉS UTÓGYÚJTÁS. E két gyújtási mód magyarázatával a legtöbb automobilista adós marad. Előgyújtásnak nevezik a gyújtás azon módját, midőn a gázkeverék maximális kompressziója előtt gyújtunk, utógyújtásnak azt, ha a maximális kompresszió után történik a gyújtás. A motor erejét a gyújtás szabályozásával nagy határok között szabályozhatjuk. A legnagyobb hatásfokkal előgyújtás esetén dolgozik a motor, a legnagyobb kompresszió pillanatában való gyújtás kedvezőtlenebb és az utógyújtás kedvezőtlensége a dugattyu távolodásával nő. Alkalmazzunk tehát lehetőleg mindig bőven előgyújtást, annyiival is inkább, mert az előgyújtás igen felmelegíti a motort és a szelepeket elégeti.

OLAJTAKARITÁS. A karterekből kiöntött olajat nem szükséges okvetlenül véglegesen félreönteni, egy vékony szöveten keresztül szűrve, megszáradul a porlaku piszkítások legnagyobb részétől s ismét felhasználható.

FEJFÁJÁS HIDEG IDŐBEN. Téli időben automobilvezetők gyakran panaszkodnak fejfájásról. Ennek oka a homlok és a halánték léghuzamokozta túlságos lehűlésében keresendő. Hideg időben tehát a homlokot, halántékot is jól befedő sapkát kell viselni.

OLAJPISZOK rendszeren a kenésre használt különféle olajkannáktól és olajozóktól veszi eredetét. Az automobilnak ezen kellemetlen tartozékait célszerű teljesen külön ládikában tartani, amely a lépcsőszerkán erősítették meg és kivehető cinkbádóg-betéttel bír.

BENZINVÁSÁRLÁS TÉLEN. A hőmérséklet befolyása a benzin sűrűségére meglehetősen nagy. Minthogy télen általában elég alacsony hőfokok mellett automobilozunk, ez a különbség érzeteti hatását a karburátor uszóján, miért is ajánlatos hideg időben valamivel könnyebb benzint alkalmazni. Általában a benzin megadott fajsúlya 15° C.-ra vonatkozik, 15°-on felüli vagy alóli hőmérsékleteknél a densiméter adatahoz fokenként 0.8 fokot kell hozzáadni, vagy levonni.

A KORMÁNYKÉSZÜLÉK SÉRÜLÉSEINÉL többnyire a kormányrud elhajlásáról van szó. Ezt rendszerint egyenesre hajlítják vissza s ezzel az ügyet elintéztnek tekintik. Ez az eljárás igen könnyelmű. A kormánykészülék egyik legfontosabb alkatrésze a motorkocsinak s ha egyszer baja történt, nem tudhatjuk, nem-e mondja fel a szolgálatot fontos esetben, hirtelen alkalmazásnál. A meghajlott kormányrudat, lehetőleg ujjal kell pótolni és a kormánykészülék egyéb részeit is gondosan megvizsgálni, ha balesetünk volt.

AZ OLAJOZÁS CSAK A HENGERNÉL ÁRTALMAS, ne spóroljunk tehát sehol sem az olajjal, mert ezt a spórolást drágán fizetjük meg javítási költségekben. A hengerbe jutó olaj (a forgattyu csapokból a dugattyurud közvetítésével) kellemetlen, bűzös kipuffogó gázokat eredményez és nem javítja a motor hatásfokát, azért minden jó soffőr óvakodni fog a keresztfejek túlságos olajozásától. Gondoljunk mindig arra, hogy az automobilnak tényleg kellemetlen tulajdonságát, a kipuffogó gázok bűzös volta, mely a legtöbb ellenséget szerezte a különben hasznos automobilizmusnak.

NEHÉZ INDÍTÁS. Az automobil hosszabb ideig való pihenésénél rendszeren nehezen szokott indulni. Ennek oka rendszeren a karburátorban maradt öreg benzín. Ha a kocsi tehát, különösen most télen, félreállítjuk néhány hétre, jó, ha a karburátorban levő benzint először teljesen felhasználjuk. Téli időben az indítás különben amúgy is elég nehéz, mivel a dugattyuk beragadnak a hengerekbe; ezen a legtöbb automobilista benzin befecskendezéssel segít.

Léghajózás.

ASVÁJCI LÉGHAJÓZÁSI LIGA e napokban alakult meg véglegesen. A Liga szövetségi alapon létesült, 20 koronás részjegyekkel, amelyek egy szavazatra jogosítanak. Minden tagnak legalább egy egész részjeggyel kell birni, s azonfelül 5 frank évi tagdíjat fizetni. Tagok lehetnek úgy egyének, mind jogi személyek, tehát egyesületek és hatóságok is. A Liga ilyenformán a legszélesebb alakra van fektetve s kikerüli az egyleti és részvénytársasági szervezetek rossz oldalait. A léghajózás propagálásának ezen módját Magyarországra nézve is igen alkalmasnak találjuk, úgy a lefizetendő illeték csekélysége, mind pedig azon körülmény folytán is, hogy ugyszólván mindenkinek lehetővé teszi a hozzájárulást.

ANGOL LÉGHAJÓ WÜRTEMBERGBEN. Anglia kis területe nem igen kedvez a léghajó-sportnak, s azért mind gyakrabban ismétlődnek azok az esetek, hogy angol léghajósok a csatornán átkelve a kontinens felett folytatják utjukat, s itt szállnak le. A múlt héten egy a Short Brothers léghajóépítő-cég tulajdonát képező ballon szállt le egy kis württembergi faluban három utassal.

AJUVISYI AERODROM. Vasárnap nyílik meg a Société d'Encouragement à l'Aviation által épített Juvisyi aerodrom. Az új aerodrom egy repülőgépcarnokot, egy motorléghajócsarnokot, egy javítóhelyt, egy korcsolyapályát, egy csónakázásra és halászatra alkalmas tavat, tennistereket, automobilgarazst, tribünt, vendéglőt és posta-, távirdahivatalt foglal magában.

PÁRIS — LILLE — BRÜSSZEL — ANTWERPENI LÉGHAJÓ TÁVUTAZÁS. A francia „*Bayard-Clement*” kormányozható léghajó tulajdonosának az Aero-Club de Belge-vel történt megállapodása értelmében a legközelebbi kedvező időjárásu napon, Párisból Lille-en és Brüsszelen át Antwerpenbe utazik. A léghajót Clement mérnök és Copazza léghajós fogják vezetni. Antwerpen város polgármestere és az Aero-

Club tagjai a léghajót a városház tornyán fogják bevarni és ottan ünnepélyesen üdvözölni. A Belga Automobil-Club tagjai kocsijaikkal fogják a léghajót utjának utolsó részén kicsérni. A távolság Páris és Brüsszel között légvonalban 300 kilométer.

AMONACÓI REPÜLŐGÉP-MEETING. mely január hó 24. és március hó 24. között fog megtartatni, rendkívül érdekesnek ígérkezik. Eddig a Wright testvérek, Farman, Delagrangé, De Caters báró, Bleriot, Esnault-Pelterie, Zipfel, Lambert s még számosan ígérték meg részvételüket.

LIGUE NATIONAL AERIENNE, melynek már egy gyakorló aeroplanja volt, három újabb aeroplan megrendelését határozta el.

WILBUR WRIGHT MEGNYERI AZ AERO-CLUB ÉS A MICHELIN DIJAT. Az amerikai géprepülő napról-napra újabb sikereket ér el aeroplánjával, s szinte úgy látszik, mintha a sok kitűzött díj egyenesen csak az ő buzdítására volna alapítva. Az elmúlt héten Wright ismét két rekordot javított meg. Szerdán előkészületeket végzett az Aeroclub 100 méteres magassági díjának elnyerésére és saját rekordját megjavítva, egyszer 90 méter, s egyszer 70 méter magasságra emelkedett. Csütörtökön ezután tényleg megnyerte az 1000 frankos díjat, amennyiben 115 méter magasságba repült fel, a 100 méteres magasságot jelző ballonokon át. Ugyaneznap a Michelin-féle távrepülési díjat is megnyerte Wright 1 óra 54 perc alatt, 99 kilométert repülve. Eddigi rekordja 39 kilométer volt.

A Magyar Automobil-Club hivatalos közleményei.

Tiszteletbeli tagok: *Frigyes magyar kir. herceg, József magyar kir. herceg, Sarolta szászweim. kir. hercegnő, Kossuth Ferenc m. kir. kereskedelmi miniszter, Sibeszczu György herceg, a Román Automobil-Club elnöke, Pölling Persing Gusztáv gróf, az Osztrák Automobil-Club stb. elnöke, Ratibor Viktor herceg, a berlini Császári Automobil-Club elnöke, Zuylen De Nyeyelt De Haar báró, a francia Automobil-Club elnöke. Tiszteletbeli elnök: Szapáry Pál gróf, a francia Automobil-Club stb. tagja. Elnök: Andrássy Sándor gróf. Elnökhelyettes: Zichy Béla Rezső gróf. Igazgatóság: Blatcz Ottó Titusz, Eszterházy Moricz gróf, Hatvany Károly, bátorkeszi Kobek Kornél, K. Zovacs László, Krisztinkovich Béla (ügyvezető igazgató), Molnár Akos dr. (ügyész), Széchenyi István gróf, Vécsey László báró. A választmány tagjai: Az igazgató tóság tagjain kívül Andrássy Géza gr., felsőványi Baruch Jenő, Bayer Dezső dr., Csoka János, Delmár Tivadár dr., győri Farkas Lajos, Fényi Béla, Gerbeaud Emil, Hatvany József, Harkányi János br., Heves Vilmos, Károlyi Mihály gr., Nagy Sándor dr., Ormody Vilmos, Szende Károly, Teleki Pál gr., Varró Indár dr., Wenckheim József gr., Zsolnay Miklós. Club-titkár: ifj. Krisztinkovich Béla. Club-helyiség: Budapest, IV. kerület, Kigyó-tér 1., királyi várpalota. Hivatalos irodai órák: d u. 5-7-ig. Könyvtár, szaklapok, szabaddalmi leírások és szakirjegyzékek gyűjteménye. 10-12-ig és 4-6-ig nyitva. Sürögnyeim: Autoclub Budapest. Telefonszám: 11-70*

Jegyzőkönyv.

Felvételtett a Magyar Automobil-Klub választmányának és igazgatóságának 1908 dec. 15-én tartott együttes üléséről.

Jelen voltak: Gróf Andrássy Sándor elnökle alatt Baruch Jenő, dr. Bayer Dezső, Bláthy Ottó Titusz, Csonka János, Farkass Lajos, kicétyeni Kovách László, Krisztinkovich Béla, Varró Indár, báró Vécsey László, gróf Zichy Béla Rezső választmányi tag urak.

A jegyzőkönyv vezetésére Krisztinkovich Béla igazgató, hitelesítésére Baruch Jenő és báró Vécsey László urak kértettek fel.

Elmaradásukat levélelileg mentették dr. Delmár Tivadár, Kobek Kornél, Ormody Vilmos urak.

Megejtett titkos szavazás utján rendes tagokul megválasztottak: Cséry Lajos vállalkozó, gróf Erdődy Imre nagybirtokos, herceg Odescalchi Jenő Zoard nagybirtokos, főrendiházi tag, Szabó Lajos iparfelügyelő.

Ügyvezető-igazgató közli az elismert automobil-

klubok nemzetközi szövetségének Párisban nov. 30-án és dec. 1-én tartott ülésein hozott határozatokat, melyek tudomásul vétele után elhatározza a választmány, hogy a klub tevékenységi körébe a repülőgépek fejlesztését, a légsportot is bevonja.

Érintkezésbe kíván lépni a Magyar Aeroklubbal, esetleges egybeolvadás céljából. Értesítendőek lesznek a külföldi aeroklubok; valamint felterjesztés intézendő a honvédelmi miniszterhez, melyben a hadicélokra szolgáló géperejű léghajók tárgyában felmerülő kérdések megoldásához a klub segédkezését ajánlja fel.

Tudomásul veszi a választmány ügyvezető-igazgató ur azon jelentését, hogy a nemzetközi forgalom rendezése tárgyában Párisban alakított szűkebbkörű bizottságba Hevesy Vilmos választmányi tag urat ajánlotta, ki huzamosabb ideig Párisban tartózkodván, részt vehet a francia klubban folyó tárgyalásokon.

Olvastatik a bécsi „Allgemeine Automobil-Zeitung” ajánlata a klub hivatalos közleményeinek magyar nyelven kiadása és kedvezményes előfizetési díj tárgyában. Olvastatik ugyanezen tárgyban a klub hivatalos lapja részéről intézett beadvány is.

A választmány az „Allgemeine Automobil-Zeitung” ajánlatát a beadványban körülírt alakban nem fogadja el. Megengedi, hogy a Magyar Automobil-Klub közleményei hivatalos jelzés nélkül az újságban egyedül német nyelven közöltessenek és ha a klub tagjainak kedvezményes előfizetési áron az újságot küldeni hajlandó lenne, az előfizetésre a tagokat buzdítani fogja.

Ügyvezető-igazgató bemutatja, Petz Aladár az „Automobil és annak kezelése” című művének kéziratát. Előadja nevezett azon kérelmét, hogy a klub viselje a könyv kiadásával járó költségeket, melylyel szemben, mindaddig, míg ezen költségek az eladásból a klubnak meg nem térülnek a jövedelemből a klub javára lemond.

A választmány felkéri Farkas Lajos vá. tag urat, hogy Fábián N. urral együtt a művet vizsgálják át és véleményüket terjeszszék elő.

Ügyvezető-igazgató olvassa a balesetbiztosító-társaságok és az osztrák automobil-klub között Bécsben, dec. 8-án létrejött egyezmény szövegét a szavatossági biztosítási díjszabások tárgyában.

Beható eszmecsere után, valamint Ormody Vilmos vá. tagnak erre vonatkozólag az elnökhöz intézett levele alapján a választmány felkéri Ormody Vilmos, báró Harkányi János, Hatvany Károly, és Krisztinkovich Béla urakat, hogy a kérdést tanulmányozva, tegyenek aziránt javaslatot, hogy a Magyar Automobil-Klub a kartellbe lépett biztosítási társaságtól tagjai részére minő kedvezmények nyújtását kívánhatja, tekintettel azon körülményre, hogy Magyarország területén az új osztrák szavatossági törvény hatálylalyal nem bír.

Gróf Zichy Béla, Rezső h. elnök javaslatára egyhangulag tiszteletbeli tagokul választottak:

1. Alexander Prinz zu Solms-Braunfels, az Osztrák Automobil-Club elnöke.
2. Marchese Alphonso Ferrero Ventimiglia, az Olasz Automobil-Club elnöke.
3. C. H. Louis Empeyta, a Svájci Automobil-Club elnöke.
4. Colonel C. R. du Bocage, a Portugal Királyi Automobil-Club elnöke.
5. Adalbert Graf von Sierstorppff, a német Császári Automobil-Club alelnöke.

Több tárgy nem lévén, elnök az ülést berekeszti. Kmft.

Jegyzőkönyvvezető:
Krisztinkovich Béla s. k.

Pályázat versenydíjra.

A Magyar Automobil-Club az 1909. évi június havában tartandó „Prinz Heinrich-Fahrt“ automobilverseny alkalmából adományozandó versenydíjak egyikét adja s ennek vázlatos tervét az Orsz. M. Iparutján akarja beszerezni. A pályázat feltételei a következők:

1. Tervezzenek versenydíjra alkalmas olyan emléktárgyat, amely 2700 koronáért elkészíthető legyen. Ebben az összegben bennfoglaltatik a végleges kivitel alapjául szolgáló minta tiszteletdíja is.

2. A tervezett tárgy anyaga lehet ezüst, bronz s egyéb fém. Esetleg alkalmazható kő, zománc, gyöngyház, teknősbéka, szaru, csont, stb.

3. A pályaterv a végleges kivitelnek megfelelő nagyságu plasztikus (gipsz, plasztilin, viasz) és anynyira kidolgozott vázlat legyen, hogy abban nem csupán a kifejezett eszme, hanem a pályázónak a mintázásban való jártassága is megítélhető legyen.

4. Minden pályaműhöz költségvetést kell mellékelni, amelyben a pályázó kötelezően jelentsse be, hogy megbízás esetén mily anyagból készíti és mely áron vállalja a tervezett versenydíjnak három havi határidőn belül való szállítását.

5. Pályázhatnak minden magyar állampolgár.

6. A pályázat titkos. Ennélfogva lássa el minden pályázó tervét valamely jeligével és jeligés levéllel.

7. A pályaműveket 1909. február hó 3-ig kell beküldeni az Orsz. M. Iparművészeti Társulat igazgatóságához (Üllői-ut 33—37.).

8. A pályabírószág hat tagból áll. Elnöke az Orsz. M. Iparművészeti Társulat elnöke, 3 tagját a Társulat, 2 tagját pedig a Magyar Automobil-Club küldi ki.

9. A Társulat a Magyar Automobil-Clubbal együttesen 3 pályadíjat tűz ki és pedig:

I. díj 300 korona.

II. „ 200 „

III. „ 100 „

10. A Társulat az összes pályaműveket legalább 3 napig kiállítja. A pályázókat pedig figyelmezteti, hogy pályaterveiket a döntéstől számított 30 napon belül vitessék el, mert ezen az időn túl nem vállal értök felelősséget.

11. A díjazott pályatervek tulajdonjoga az Orsz. Magyar Iparművészeti Társulatot illeti meg.

Budapest, 1908 december havában.

Az Orsz. Iparművészeti Társulat elnöksége.

Szerkesztői üzenetek.

Szombathy I. Ujpest. Az automobilvezetést valamely budapesti nagyobb automobilvállalatnál tanulhatja meg. A vizsga engedélyezése a főkapitánytól kérendő, s módozatairól azon cégnél, ahol tanult, kimerítő felvilágosítást kap.

A SZÉKESFŐVÁROSI

M. KIRÁLYI ÁLLAMRENDŐRSÉG FŐKAPITÁNYI HIVATALÁNAK GÉPEREJÜ JÁRÓMŰVEKRE VONATKOZÓ HIVATALOS KÖZLEMÉNYEK

41020 sz. fk. I. 1908. Szám Géza budapesti lakosnak azon bejelentését, hogy a 202-es sz. automobil t gróf Almácss Györgynétől megvette, tudomásul veszem, azon kérelmének pedig, hogy a kérdéses automobil-rendszám nevére bevezetessék, helyt adok, az átirást ezennel elrendelem.

A rendőrhatalóságokat pedig felhívom, hogy az automobilokról vezetett nyilvántartási könyvekben a 202-es rendszám alól gróf Almácss Györgyné nevét és lakcímét töröljék; helyében Szám Géza nevét és lakcímét és fenti iktatószámát bevezessék. Budapest, 1908 november hó 20-án.

Főszerkesztő: **Friedrich Nándor.**

Felelős szerkesztő: **Lindner Ernő.**

Főmunkatársak: **Biró Alajos és ifj. Holub József.**

„Automobilia“

első magyar PNEUMATIC javító műhely. Első-rangu nyersanyag, leggondosabb vulcanizálás.

BUDAPEST, VII., Vörösmarty-utca 20. sz.

Sürgőnycim: AUTOMOBILIA.

Távbeszélő 105—08.

TALLYHÓ!

MOST JELENT MEG!

VADÁSZ-NAPTÁR

V.-IK ÉVFOLYAMA

 1909. évre.

SZERKESZTI: REMETEI KÓVÁRY JÁNOS.

A vadásztudományok kis kincses háza. Minden vadász nélkülözhetetlen kézikönyve. Diszes vázsonkötésben, képekkel ellátva, ára: 3 korona.

Ifj. Nagel Ottó kiadása Budapest, Muzeum-körű: 2. sz.

LAURIN & KLEMENT gyárt

motorkerékpárt, voiturettet, városi kocsi, turakocsi, teherkocsi, autobuszt.

MAGYARORSZÁGI VEZÉRKÉPVISEL

Budapest, IV., Semmelweiss-utca 9. sz.

Az elismert legjobb francia gyártmány

Delaunay—Belleville

1909. évi típusai elkészültek.

Négy hengeresek:

10, 15, 20, 28, 40 lóerős.

Hat hengeresek:

10, 15, 25, 40, 70 lóerős.

a legbiztosabb, a legcsendesebb
járásuak, fentartásukban a legolcsóbb
városi és turakocsik.

Könnyű súly. - Kevés gummi. - Kevés benzinfogyasztás.

Delaunay-Belleville kizárólagos magyar képviselője:

Szám Géza Budapest, VI., Nagy János-u. 5.
automobil-garage, javító műhely.

Telefon 101—56.

WESTINGHOUSE

20/30, 35/40 lóerős cardanhajtású 35/40 lóerős
láncajtású autómobilok

a legkiválóbb tourakocsik.

A „Westinghouse név Garancia”!

Bárdi József r. t.

Budapest, VI., Mozsár-utca 9.

Városi üzlet és pneumatik javító műhely,
ujdonságok állandó kiállítása, du-
san felszerelt alkatrész- és acetylen-
lámpa-raktár

VI., Liszt Ferenc-tér 15.

(Andrássy-út mellett).